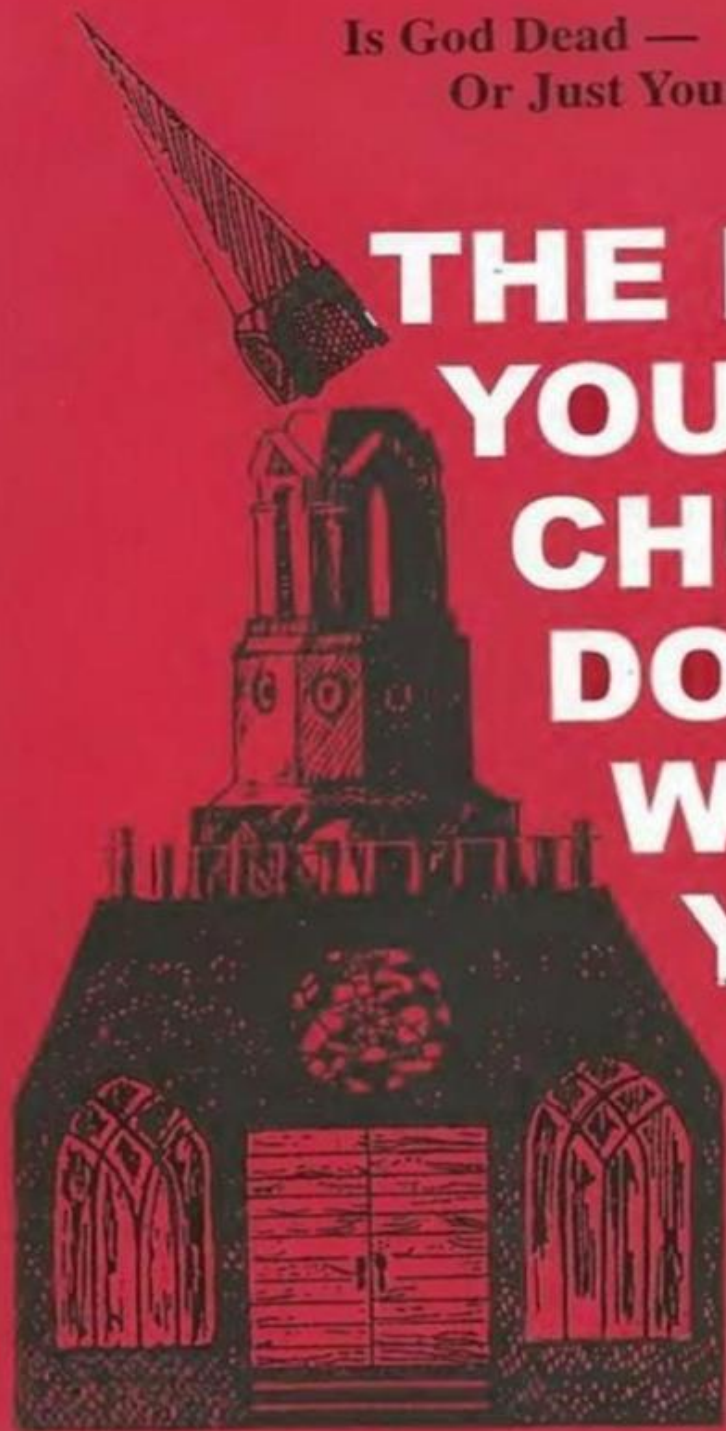

**Biserica
nu vrea
să citești
această
carte**

Tim C. Leedom

Is God Dead —
Or Just Your Church?

THE BOOK YOUR CHURCH DOESN'T WANT YOU TO READ

Tim C. Leedom
Editor

**“From Rome to the Bible Belt, THE BOOK
is causing the storm of the century . . .”**

**An Enlightening Anthology by World-Renowned
Theologians, Historians & Researchers that Exposes
& Challenges Misrepresentations & Age-Old Beliefs!**

Traducerea și adaptarea din limba engleză @MikiZdruc

Youtube.com:

<http://www.youtube.com/@MikiZdruc>

Rumble.com:

<https://rumble.com/c/c-6585707>

Toate drepturile rezervate

All rights reserved

SimpleX

„Referință, șoc sau o dezbatere plină de viață, CARTEA are totul. Cumpărați-o, studiați-o, apoi trageți propriile concluzii! Cunoașterea este cheia gândirii independente.”

**- Bonnie Lange,
Compania Căutătorul Adevărului**

„Este un pas esențial spre înțelegerea religioasă. În cazul în care o persoană, creștină, membră a bisericii sau a clerului, nu a citit dovezile și punctul de vedere al CĂRȚII, nu cunoaște întreaga poveste.”

**- Reverendul Richard Hill,
Ministru al Bisericii de zi cu zi**

„CARTEA este mult prea importantă pentru a fi trecută cu vederea, cenzurată sau respinsă! Cu siguranță, va rămâne un BESTSELLER!”.

**- Bill Jenkins,
Fost gazdă a emisiunilor de radio ABC**

„O națiune (n.t.: SUA) care se mândrește cu sistemul medical, cu agenții de asigurări, cu avocații, trebuie să își cunoască religia și biserica. CARTEA este aici! Dacă o persoană îți spune că știe sau cunoaște adevărul, dar nu a citit CARTEA, atunci știe doar jumătate din adevăr. Cu alte cuvinte, a fost victimă a manipulării, a învățăturilor incomplete, a mitologiei auto-perpetuate sau, Dumnezeu să-l binecuvânteze, victimă a spălării creierului.”

**- Derek Partridge,
Jurnalist britanic, T.V. News**

„Într-o lume mereu în concurență, unde mizele sunt mari, mă tem că cei controlați de religie nu vor citi niciodată CARTEA. Din cauza fricii, a lenei sau a atitudinii de „nu mă deranja cu dovezi”, vor evita dovezile arheologice substanțiale, critica biblică și faptele istorice. Sperăm că un număr cât mai mare dintre acești oameni își va da interesul suficient de mult pentru a citi CARTEA.”

- Dr. Bob Beck, Fizician

Mergi mai departe, carte, indiferent de luptă,
Cu pumnii grei, destinele se pregătesc.
Știu că nu ești cu nimic uimitoare,
Și, sincer, ca să fiu, nu-mi pasă chiar atât de mult.
Aruncă-ți halatul, gongul a sunat,
Inamicul, în colțul său, s-a ridicat.
Nu pare atât de amenințător,
Dar brațul lui este lung.
Să te ferești de lovitura sub bărbie.

- Leonard Bacon

Prefață

Cartea pe care o țineți în mâini a fost scrisă în speranța că unele idei vi se vor aprinde în minte. Editorul și autorii, care au petrecut ani întregi în studiu, cercetare și investigație, împărtășesc un punct de vedere general: credințele religioase deținute de mulți oameni din Statele Unite și din alte țări sunt total nefondate. Cartea aruncă un ochi critic asupra credințelor, dovezilor, poveștilor, bisericilor și actelor de omisiune și comitere.

Fundația acestei cărți este spiritul anchetei libere, început de grecii antici – Pitagora, Socrate și alții – continuat prin umanismul renescentist al lui Erasmus și Spinoza, urmat de epoca iluminismului – Voltaire, John Locke, Thomas Paine și Thomas Jefferson – până la cultura actuală a marilor realizări științifice. De-a lungul acestor vremuri, acei liber-cugetători care au pus întrebări noi și au găsit răspunsuri noi au fost nevoiți să concureze cu represunile religioase. Acest lucru a fost inevitabil, deoarece munca lor reprezenta o provocare fatală pentru vechile moduri de gândire. Noi, cei care le stăm pe umeri, le mulțumim.

Niciunul dintre savanții sau teologii care au contribuit la editarea acestei cărți nu este atât de naiv încât să creadă că această antologie va crea o euforie. Cunoscând reacția religiei din trecut la critică și examinare, anticipăm un răspuns puternic din partea celor care nici măcar nu vor citi această carte. Acești lideri și adepți au adoptat atitudinea: „Nu mă deranja cu fapte” sau „M-am hotărât deja”.

Cartea este o anchetă asupra problemelor cruciale din zilele noastre. Aceste probleme au nevoie de examinare, deoarece suntem cu toții cetățeni ai statului electronic global al lumii, despre care comentatorul social Marshall McLuhan a vorbit acum 30 de ani. Citez: „Potențialul este enorm pentru progresul cunoașterii și înțelegerii prin televiziune și electronică”. Cu toate acestea, a continuat să avertizeze: „Reversul acestui lucru este o răceală umană”. Reversul „cunoașterii și înțelegerii” este „retragerea cunoașterii și diminuarea înțelegerii”, cunoscută și sub denumirea de spălare a creierului, comă, o limitare a minții umane. Atât „avansul”, cât și „retragerea” se întâmplă exact ca în profecția lui McLuhan.

Cartea dă tonul cu Robert Ingersoll și Thomas Paine. Nu provoacă sau expune Biblia și religia – și nu despre asta este vorba în această carte. Simpla mențiune despre originile păgâne, astrogeologie și mitologie aduce întotdeauna urlete de protest și negare din partea bisericii. Cartea este mai mult decât o simplă mențiune: arată religia așa cum este.

Nu veți găsi uniformitatea credinței pe care o întâlniți în sistemul religios. Există unele dezacorduri între autorii noștri. Lucrurile scrise în această carte sunt menite să conteste. Descoperirea adevărului, a dovezilor despre alți mântuitori și a poveștilor identice cu cele din Vechiul și Noul Testament, apărute cu o mie de ani înaintea lui Iisus, va fi la fel de neliniștitoare ca și expunerea abuzurilor și politicilor moderne în numele lui Dumnezeu.

Suntem siguri că mulți vor fi șocați și surprinși de aceste fapte și de numărul bărbaților și femeilor inteligente, sincere și amabile care nu îmbrățișează religia

și pe Dumnezeu din Biblie.

În ciuda declarațiilor președinților SUA – cum ar fi Teddy Roosevelt, care l-a numit pe Thomas Paine „acel ateu mic și murdar”, sau afirmația lui Ronald Reagan: „ateii l-au alungat pe Dumnezeu din școală” – adevărul va predomina chiar și împotriva televangelistilor care au făcut din marketingul religiei o artă.

Aceasta nu este o carte antireligioasă. Căutarea sensului vieții a început cu mult înainte de Moise, Iisus, Mohamed sau religia organizată. Această carte este o carte de referință, merită să fie provocatoare și informativă.

Mulți oameni religioși sunt amabili, iubitori de pace. Mulți nu sunt, indiferent care este sistemul lor de credințe sau natura lor – este greu de spus. Majoritatea sunt dezinformați și nu au acces la materiale care i-ar putea schimba în bine.

Alfabetizarea presupune învățarea cititului, efortul de a face schimbarea, iar atunci iluminarea prinde curaj.

În final, „...veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi.” (Ioan 8:32)

Informații preliminare

Se pare că există trei subiecte care sunt printre cele mai importante în viață – politică, sex și religie. Cu toate acestea, pe parcurs, un „înțelept” a convins populația generală că aceste trei subiecte nu ar trebui niciodată discutate. Sugerez că acești „înțelepți” – politicienii, cei care doreau să țină pe cineva (în general, soț sau partener sexual) într-un fel de robie sexuală și/sau liderii religioși – sunt cei care ar profita cel mai mult de pe urma lipsei unor discuții despre aceste subiecte.

Nu vreau să abordez aici subiectele politică sau sex, ci vreau să discut mai degrabă despre ceea ce se numește, în mod obișnuit, religie.

Am crescut în centrul Texasului, într-una dintre cele mai fundamentaliste regiuni creștine din America. Un lucru foarte pozitiv pe care l-a oferit societatea în care am crescut a fost respectul pentru forțele mai mari decât omul, respectul pentru istorie și, cu siguranță, respectul pentru câteva concepte de bază ale comportamentului interpersonal.

Dar ceea ce Littlemore a demonstrat a fost că nu există nicio legătură între evoluția spiritului uman și nevoia lui de ritualuri sau ceremonii dictate de edictele unei organizații religioase.

Relația dintre tine, spiritul tău și Creatorul Universului este o problemă profund personală. Nu poate exista niciun intermediar în această relație – nici părinții tăi, nici ministrul tău, nici episcopul, nici vreun alt reprezentant al lui Dumnezeu, cum ar fi Papa și subalternii săi. Cât de absurd este să ne gândim că o altă ființă umană ar putea fi reprezentantul Creatorului Universului pentru noi, oamenii care trăim pe această planetă.

Datorită religiei, multe ființe umane au fost ucise, torturate, condamnate, denigrate, discriminate, umilite, urâte și disprețuite mai mult decât din orice alt motiv în toată istoria omenirii. Astăzi, singurele războaie în curs sunt războaiele religioase. Arabii ucid evrei și invers. După dispariția Uniunii Sovietice, grupuri etnice religioase ucid alte grupuri etnice religioase. Arabii de o religie ucid arabi

de altă religie. În Irlanda și în Insulele Britanice, catolicii și protestanții se omoară reciproc. Există o listă nesfârșită de confruntări în Africa și în țările emergente din Asia de Sud-Est.

Religia, mai mult decât politica și economia, ucide și schilodește omenirea. Nu a existat niciodată, în toată istoria cunoscută, un genocid de orice fel care să nu fi fost alimentat de religie. Fiecare organizație religioasă de pe Pământ este concepută pentru a câștiga putere economică și politică în fața celor de aceeași religie. Deschide-ți ochii!

Familia și prietenii mei din aceste organizații religioase fundamentaliste din centrul Texasului cred în mituri ca și cum ar fi fapte reale. Sunt legați de idei care nu au nicio bază reală – îmbătrânesc devreme în viață. Minunatele resurse personale de care dispun sunt înăbușite și pierdute. Viețile lor devin plictisitoare și neproductive dacă nu se eliberează de conceptele impuse de religiile lor.

În această carte veți găsi dovezi că povestea lui Iisus și „răstignirea” au fost „jucate” de șaisprezece ori în ultimii zece mii de ani. Veți găsi, de asemenea, idei despre religie pe care Papa și alți lideri religioși nu doresc să le citiți sau să le înțelegeți. Pentru că, dacă citiți și înțelegeți, nu veți mai face parte din grupul lor. Acest lucru înseamnă că nu le veți mai oferi fonduri și nu veți mai fi un număr care să le dea influență.

În prezent, există trei schimbări majore în treburile întregii omeniri. Prima este politica. Am văzut dispariția comunismului, iar alte asemenea concepte politice neumane vor cădea și ele. Începem să vedem sfârșitul unei tiranii economice de lungă durată, care de secole a cuprins națiunile, inclusiv națiunea noastră (n.t.: SUA). La toate acestea se adaugă religia, cel mai mare parazit în detrimentul tuturor evoluțiilor omenirii.

Toate aceste schimbări vin pe măsură ce intrăm în „noua eră”, care este deja aici. Această lucrare se adresează în mod admirabil acestui efort vital.

- Bill Jenkins,
Fosta gazdă a talk-show-ului ABC

Există o Sursă Universală de cunoștințe?

Ar merita să încercăm să învățăm ceva despre societate chiar dacă nu aflăm prea multe din ceea ce am putea descoperi. Această stare de ignoranță indusă ne poate ajuta în multe dintre necazurile noastre. Ar fi bine să ne amintim că, deși suntem diferiți unul de altul, în infinita noastră ignoranță suntem cu toții egali. Doar căutând putem găsi acea idee adevărată într-o teorie filosofică pe care, adesea, trebuie să o respingem ca fiind falsă. Putem găsi o idee de acest tip în vreuna dintre sursele teoriilor sau cunoștințelor noastre?

Cred că putem și sugerez că este una dintre cele două idei principale care stau la baza doctrinei – sursa tuturor cunoștințelor noastre este supranaturală.

Prima dintre aceste idei este falsă, cred, în timp ce a doua este adevărată.

Prima, ideea falsă, este că trebuie să ne justificăm cunoștințele sau teoriile din motive capabile ori stabile, sau cel puțin să le susținem cu argumente mai bune decât cele care au rezistat criticilor. Această idee implică faptul că va trebui să apelăm la o sursă finală sau autoritară de cunoaștere adevărată – fie că este umană, precum observația sau rațiunea, fie super-umană (și, prin urmare, supranaturală).

A doua idee – a cărei importanță vitală a fost subliniată de Russell – este că autoritatea nimănui nu poate stabili adevărul prin decret. Trebuie să ne supunem adevărului, iar adevărul este mai presus de autoritatea umană.

Luată împreună, aceste două idei aproape imediat duc la concluzia că sursele din care provin cunoștințele noastre trebuie să fie super-umane; o concluzie care tinde să încurajeze folosirea forței împotriva celor care refuză să vadă adevărul divin. Cei care resping, pe bună dreptate, această concluzie nu resping prima idee – credința în existența unei surse universale de cunoaștere. În schimb, resping a doua idee – că adevărul este mai presus de autoritatea umană.

Prin urmare, pun în pericol ideea obiectivității cunoașterii și a standardelor comune de critică sau raționalitate. Ceea ce ar trebui să facem este să renunțăm la ideea surselor de cunoaștere și să recunoaștem că toate cunoștințele sunt umane, amestecate cu erorile noastre, prejudecățile noastre, visele noastre și speranțele noastre.

Tot ce putem face este să bâjbâim după adevăr, chiar dacă acesta nu este la îndemâna noastră. Putem admite că bâjbâiala noastră este adesea inspirată, dar trebuie să fim în gardă împotriva credinței, oricât de profund ar fi simțită. Dacă admitem că nu există nicio autoritate dincolo de raza de acțiune a criticilor care se găsesc în zona cunoașterii noastre, oricât de departe am fi pătruns în necunoscut, atunci putem spune că adevărul este dincolo de autoritatea umană. Fără această idee, nu pot exista standarde obiective de cercetare, critica presupunerilor noastre, explorarea necunoscutului sau căutarea de cunoștințe noi.

★-----★

Extras din Karl R. Popper, Fellow of the Academy, „On the Sources of Knowledge and of Ignorance”, o lectură filosofică din lucrările Academiei Britanice, vol. XLVI, Londra: Oxford University Press.

„Cred că în discuția problemelor ar trebui să începem nu cu Scripturile, ci cu experimente și demonstrații.”

- Galileo Galilei

„Înțelegerea fenomenelor complexe și cele mai multe progrese intelectuale încetează odată ce mintea se păcălește în a crede că a descoperit Sfântul Graal sau adevărul etern. Orice analiză semnificativă a realității trebuie să ia în considerare toate aceste așa-zise adevăruri ca fiind simple oportunități.”

**- Wilson Bryan Key,
„Subliminal Seduction”**

CUPRINS

Originile religiei

Analfabetismul religios, de William Edelen

Originile păgâne ale unei mari religii se dezvăluie prin studiul și învățarea religiei. Ce trebuie să facem?

Zoroastrism, din World Bible & World Encyclopaedia

Conexiunile dintre Zarathustra, închinarea la soare și teologia creștină.

R.I.P. Analfabetism religios

Horus: Calea, Adevărul, Viața, de A. Churchward

Numeroasele similarități dintre Horus și Iisus.

Astro-Teologie, de Jordan Maxwell

Paralelele dintre Soare și Fiul.

Rațiunea și religia, de Thomas Jefferson

Peter Carr oferă nepotului său sfaturi despre religie – o bijuterie de înțelepciune care ar trebui să fie mai bine cunoscută.

Alte religii

Islam

O trecere în revistă a lui Mohamed, efectele politico-religioase și un fragment din Versetele satanice ale lui Salman Rushdie.

Umanismul evreiesc, de Sherwin T. Wine

O pledoarie pentru evrei de a recunoaște și onora istoria și cultura lor post-talmudică, în contrast cu problemele biblice.

Mesia falși

O listă cu câțiva oameni interesanți care pretindeau că sunt Iisus Hristos.

Multitudinea de zei

Șeful Seattle vorbește

Albii caută paradisul în cer, în timp ce abuzează de singura lor casă, Mama Pământ.

Comentariu despre discursul șefului Seattle, de William B. Lindley

Noua Scriptură pentru lumea aglomerată

Pergamentele de la Marea Moartă

Astrologie în pergamentele de la Marea Moartă, de Alan Albert Snow

Fanaticii, Nazarinii și horoscopul din spatele poveștii Noului Testament.

Robert Eisenman și „Ultima revelație”

Profesorul Dreptății a fost Iisus?

Pergamentele de la Marea Moartă și cele Esene, de J. Margulies

Legătura dintre pergamente și creștinism – un rezumat.

Mușamalizarea pergamentelor de la Marea Moartă, de Michael Baigent

Suprimarea pergamentelor, 1954-1990.

Horoscop, de G. Vermes

Trei horoscopi ale unor figuri religioase semnificative fac parte din pergamentele de la Marea Moartă.

Biblia

Trebuie să aruncăm Biblia?, de William B. Lindley

Ei bine, da, având în vedere politica de azi.

Numele și adresele celor care o fac

Necredincioșii

Epoca rațiunii, de Thomas Paine

Reimprimăm prima parte a acestei mari cărți, prima lucrare populară din 1796 despre critica Bibliei.

O scurtă istorie a Bibliei engleze, de Rocco A. Errico

De la epoca romană și versiunile anglo-saxone timpurii, până la încercările și problemele traducătorilor din secolul al XV-lea și versiunea Bibliei Regelui James.

Versiuni inspirate de Dumnezeu

O listă a unora dintre numeroasele versiuni ale Noului Testament în limba engleză, toate diferite.

Profeții inexistente

O problemă pentru infailibilitatea Bibliei, de Farrell Till

Viața și învățăturile lui Iisus sunt portretizate de scriitorii Evangheliei ca împlinind profeții care uneori nu au avut loc.

Rugăciune

Potopul lui Noe – o literatură compozită, de H. M. Teeple

Textul Bibliei este o împletire a mai multor documente sursă, comparate cu versiunile păgâne.

Dumnezeu

Moralitatea Bibliei, de John E. Remsburg

Biblia ne învață un amestec de moralitate și imoralitate.

Infailibilitate

Salvarea Bibliei

O recenzie de William B. Lindley despre cartea episcopului John Spong.

O cale distructivă, de A. J. Mattill, Jr.

S. Lewis, popularul apologet creștin și autor al Screw tape Letters, a determinat savanții Bibliei să expună erorile și efectul coroziv asupra credinței creștine. Criticile sale se dovedesc inutile.

Iisus

Lumea celor șaisprezece salvatori răstigniți, de Kersey Graves

Un scriitor din 1875 listează „nume” de salvatori păgâni, ale căror povești prezintă paralele uimitoare cu viața lui Iisus.

O examinare a rădăcinilor lui Iisus, de Rocco A. Errico

Limba și obiceiurile aramaice, precum și semnificația identității lui Iisus.

Cina cea de taină, de Rocco A. Errico

Eveniment plasat într-un context cultural.

Localizarea lui Iisus în timp, de Gerald A. Larue

O analiză a încercărilor și afirmațiilor frauduloase de a găsi dovezi

arheologice despre viața, învățăturile și răstignirea lui Iisus.

Hristos, de John E. Remsburg

O trecere în revistă a dovezilor pentru existența lui Iisus, inclusiv lucrările lui Ernest Renan și observațiile atribuite lui Iosif.

Evanghelia secretă, de Morton Smith

Dezvăluiri despre Iisus și relația sa cu alți bărbați, susținând teoria că ar fi fost homosexual.

Maria

Surpriză de Crăciun, de Gerald A. Larue

Un memento că pomii și cumpărăturile de Crăciun nu sunt tradiții creștine.

Povestea nașterii lui Iisus provine din mituri mai vechi.

Krishna/Hristos

Similarități și elemente păgâne din povestea lui Iisus.

Proba misterului celei de-a doua venituri a lui Iisus, de Shmuel Golding

A doua venire trebuia să aibă loc foarte curând.

Sfârșitul (sfârșiturile)

Lucrurile nu sunt întotdeauna așa cum sunt prezise

Crucea

Doctrinele

Pavel: Primul eretic, de Shmuel Golding

Originile mitraiste ale învățăturii lui Pavel și ruptura sa radicală cu mișcarea creștină timpurie.

Sfânta Treime, de Robert Green Ingersoll

O scurtă trecere în revistă a elementelor cheie ale teologiei creștine.

Credința în Satana

Păcatul originar, de Austin Miles

Contribuția lui Pavel la doctrină și încercările de a găsi dovezi chiar și în bisericile liberale.

Învierea: Care sunt dovezile?, de Tovia Singer

Afirmațiile extraordinare necesită dovezi extraordinare. Învierea este analizată.

Nici o piatră neîntoarsă, de Dan Barker

O provocare pentru creștini: să redacteze o relatare coerentă a învierii, folosind doar Biblia.

Armagedon, de Grace Halsell

O privire atentă asupra atitudinilor zioniștilor creștini.

Trei urale pentru creaționiști!, de A. J. Mattill, Jr.

Creaționiștii, prin literalismul lor, contribuie involuntar la promovarea rațiunii.

Citat din The Hero's Journey

Uciderea lui Darwin pentru Hristos, de Lawrence S. Lerner

Istoria recentă a creaționismului științific.

Rezumatul alegerilor

Dreapta radicală câștigă alegerile.

Biserica și societatea

Separarea dintre biserică și stat pe cale de dispariție, de Edd Doerr

Probleme actuale legate de biserică și stat.

The Tax-Free Ride (Călătoria fără taxe), de Austin Miles

Inconsecvența dintre scopul scutirii de taxe religioase și practicile actuale.

Dragă, l-au circumscris pe copil!

Tradițiile religioase și circumcizia, de Gera Id A.

Lame Mutilarea genitală feminină, de Fran P. Hosken

Castrarea sexuală a femeilor din Egipt, de Mohamed Badawi.

Drepturile femeilor, de Steve Allen

Studiu al politicilor religioase privind avortul.

Abuzul sexual asupra copiilor în biserică, de Annie Laurie Gaylor

Dovezi despre abuzurile sexuale ale clericilor asupra copiilor.

Păcatele secrete ale sanctuarului, de Arthur Melville

Pedofilia clerului și calea dificilă spre vindecare.

Femeia, de Robert Green Ingersoll

Observații din secolul al XIX-lea în favoarea egalității și autonomiei femeilor.

Dr. Iisus și discipolii săi, de A. A. Snow

Oricine poate deveni doctor în religie, atâta timp cât plătește.

Polemica „controlului minții”

O examinare a modului în care religia poate influența gândirea și deciziile oamenilor.

Războaiele sfinte și iubirea, de William Edelen

Mult sânge și multe vieți omenești au fost sacrificate în numele lui Dumnezeu și al Prințului Păcii.

Războaiele sfinte din anii 1990, de Jim Lorenz

O privire asupra conflictelor religioase contemporane și impactului lor asupra societății.

Simbolul păcii

O reflecție asupra idealurilor de pace și contradicțiile din practicile religioase.

Liber-cugetătorii

Independența față de autoritate, de Anne Nicol Gaylor

O privire asupra liber-cugetătorilor din secolul al XIX-lea și critica învățăturilor biblice.

Ziua în care America a spus adevărul, de Patterson & Kim

Rezultatele unui sondaj de opinie pe teme religioase.

Înțelepciunea lui Ingersoll

Căutătorul de adevăr luat în colimator, de Gay Talese

Problemele lui D. M. Bennett cu Anthony Comstock.

Libertatea de gândire testată, de Austin Miles

Problematika relației lui Austin Miles cu avocații fundamentalisti.

Viața ca liber-cugetător, de Richard Bozarth

Reflecții ale unui susținător al liber-cugetătorilor.

Care va fi noua mitologie?, de Joseph Campbell

O analiză a mitologiilor noi și vechi.

Anexă

O listă de liber-cugetători

Oameni din toate epocile și categoriile sociale devin liber-cugetători.

Termeni ai gândirii libere, de William B. Lindley

Clarificări privind utilizarea corectă a cuvintelor.

William Lewis Edelen

Bill, cu mintea ta ascuțită și cu experiența în științe biologice ești unul dintre cei mai mari oameni. Vreau să vă spun că am ajuns să am un sentiment de recunoștință din ce în ce mai mare față de bărbați ca tine, care susțin valorile spirituale, fără de care viața omului nu înseamnă nimic. Te salut.

**- Loren Eiseley, distins antropolog și președinte
al Departamentului de Filosofia Științei, Universitatea din Pennsylvania**

Originile Religiei

Analfabetismul religios

William Edelen

Paisprezece organizații din această țară (n.t.: SUA), variind de la „American Way” până la „National Education Association”, au emis un document care informează părinții și profesorii că școlile publice pot fi un loc potrivit pentru predarea religiilor comparative. Un astfel de curs ar putea aduce o contribuție majoră la reducerea semnificativă a analfabetismului religios din această națiune și ar putea combate bigotismul, prejudecățile și superstițiile religioase care sunt prezente peste tot.

Când această propunere va fi dezbătută la nivel local, unii vor afirma: „Oh, dar nu avem nevoie sau nu dorim ca tinerii noștri să fie expuși la alte mari tradiții religioase. Tot ce au nevoie este Iisus Hristos. Acolo este adevărul, pentru că Domnul Iisus a spus: «Eu sunt Calea, Adevărul și Lumina». Asta este tot ce le trebuie tinerilor noștri.”

Ceea ce oamenii nu știu – și aceasta reprezintă o dovadă a propriului analfabetism religios – este că, practic, fiecare lider religios sau erou a exprimat exact aceleași idei. Zoroastru a folosit aceleași cuvinte, afirmând: „Eu sunt Calea, Adevărul și Lumina.” Buddha a utilizat un limbaj similar, ca și Lao Tzu, fondatorul taoismului. Marea majoritate a formulelor mitologice asociate lui Iisus au fost preluate din mitraism, zoroastrism, Egiptul antic, Babilon și religiile grecești.

Un exemplu perfect este mitraismul (sec. VI î.Hr., Persia și India). Mitra s-a născut dintr-o fecioară, având ca martori doar câțiva păstori. Mitra era cunoscut sub titluri precum „Calea”, „Adevărul”, „Lumina”, „Viața”, „Cuvântul”, „Fiul lui Dumnezeu” și „Păstorul cel Bun”. Era adesea reprezentat purtând un miel pe umeri. Duminica era considerată zi sfântă, cunoscută drept „Ziua Domnului”, cu multe secole înainte de Iisus. Pe 25 decembrie se celebrau sărbători grandioase, cu clopote, lumânări, cadouri, imnuri, „comuniunea” fiind observată de adepți. Perioada dintre 25 decembrie și echinocliul de primăvară (Estra sau Paștele) includea „40 de zile”, care ulterior au devenit postul creștin. Mitra a fost îngropat într-un mormânt din piatră, numit „Petra”. După trei zile, piatra a fost îndepărtată, marcând începutul unor festivități grandioase și al unei bucurii enorme. Petra, „Piatra Sacră”, avea să devină ulterior Petru – baza mitologică a Bisericii Creștine. Matei 16:18 spune: „... tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea...”. Mitologia creștină este profund influențată de mitraism.

Urmașii lui Mitra credeau că va exista o „zi a judecății” când necredincioșii vor pieri și credincioșii vor trăi într-un cer sau „paradis” (cuvânt persan) pentru totdeauna. Toate aceste formule mitologice, secole mai târziu, au fost absorbite de cultul creștin în ritualurile sale. Pavel, care nu l-a cunoscut niciodată pe Iisus, a luat toate aceste teme mitologice și le-a atașat de Iisus, construind mitologia lui Hristos. L-a scos pe Iisus din iudaism și a împrumutat ziua Soarelui din mitraism în locul Sabatului ebraic. Toate zilele sfinte din mitraism au fost utilizate pentru a completa această construcție mitologică: Crăciun, Paște, Postul și festivalul învierii de primăvară. „Liturghia” creștină a fost și este vechiul sacrament al „tauroboliei” din mitraism (simbol al sacrificiului divin și al efectului mântuitor al sângelui).

Teza mea susține studiul religiilor comparate, iar dacă acestea ar fi predate în liceu, ar putea contribui enorm la reducerea analfabetismului religios, ceea ce ar fi un pas uriaș în diminuarea bigotismului religios, a prejudecăților și a superstițiilor care schilodesc spiritul uman.

★-----★

Extras din The Edelen Letter, Vol. 2, numărul 9, septembrie 1992, o publicație lunară care promovează educația religioasă.

„Pentru cei care caută adevărul – nu adevărul dogmei și întunericului, ci adevărul adus de rațiune, investigație, examinare și cercetare – disciplina este necesară. Credința, pe cât de bine intenționată ar fi ea, trebuie să se bazeze pe fapte, nu pe ficțiune – credința bazată pe ficțiune este o speranță falsă.”

- Thomas A. Edison

Ce trebuie să facem De Bertrand Russell

Va trebui să stăm strâmb și să judecăm corect societatea cu faptele sale bune și rele, cu frumusețile și urâtenia ei. Să vedem lumea așa cum este și să nu ne fie frică de ea. Să o învingem prin inteligență, fără a fi doar sclavi supuși și slabi, paralizați de teroarea pe care aceasta o emană.

Întreaga concepție despre Dumnezeu este una derivată din despotismele antice orientale. Este o concepție nedemnă pentru liber-cugetători. Când auzi oamenii din biserică înjosindu-se pe ei înșiși, spunând că sunt păcătoși mizerabili și alte asemenea lucruri, această atitudine pare disprețuitoare și nedemnă de respectul de sine al ființelor umane.

Ar trebui să ne ridicăm în picioare și să privim lumea sincer, în față. Ar trebui să facem tot ce este mai bun în și din această lume. Și, chiar dacă lumea nu este așa de bună pe cât ne dorim, în cele din urmă, va fi totuși mai bună decât ceea ce au realizat alții până acum.

O lume bună are nevoie de cunoaștere, bunătate și curaj. Nu are nevoie de regrete pentru trecut sau de o căutare a inteligenței exprimate în cuvinte rostite cu mult timp în urmă de oameni ignoranți. Are nevoie de o perspectivă neînfricăată și de o minte deschisă. Are nevoie de speranță pentru viitor, fără a privi constant în spate, către un trecut care este mort și care, avem întreaga încredere, va fi depășit cu mult de viitorul pe care inteligența noastră îl poate crea.

★-----★

„Sunt nebun ca naiba și n-o să mai suport!”

- Howard Beale, personaj din filmul **Rețeaua (1976)**,
care se opune abuzurilor tiraniei religioase și corporative.

„Câștigi putere, curaj și încredere cu fiecare experiență în care te oprești să privești cu adevărat frica în față.”

- Eleanor Roosevelt

Zoroastru

*Zarathustra este un vechi cuvânt iranian pentru „Zoroastru”
(c. 628-551 î.Hr.), fondator al unei religii în Persia antică.*

Zoroastrismul

Model pentru creștinism și iudaism

Zarathustra este termenul iranian pentru Zoroastru, fondatorul unei religii din Persia antică. El a fost cel care a trezit în omenire nevoia de a respinge lucrurile nevrednice, descoperind astfel conceptul de diavol și, prin extensie, paradisul, judecata de apoi și învierea morților. Mitraismul a reprezentat un precursor timpuriu al religiilor, însă creștinismul a adoptat unele dintre credințele populare ale zoroastrismului. Ahura Mazda, stăpânul luminii și al înțelepciunii din mitologia iraniană antică, a fost inițial egalul lui Mitra, zeul luminii și dreptății. Ulterior, el a fost ridicat la rangul de ființă supremă de către profetul Zoroastru. Un alt nume al lui Ahura Mazda a fost Ormazd.

Se poate ca acele contraste puternice ale reliefului din platoul iranian – munți abrupti și văi vaste, ierni aspre și veri toride – să fi influențat această reinterpretare profundă a miturilor. Cu siguranță, aceste idei au avut un impact asupra credințelor și atitudinilor popoarelor care au trăit sub dominația iraniană. Acest impact se reflectă și astăzi în perspectivele și credințele unor creștini și musulmani.

Religia care ar fi putut fi a noastră

În anul 480 î.Hr., așezat pe un tron de marmură deasupra strâmtorii Salamis, marele Xerxes aștepta să vadă cum flota sa zdrobește flota greacă. În spatele său, orașul Atena ardea, incendiat de soldații săi. La trecătoarea Termopile, trupurile celor 300 de spartani și al conducătorului lor, Leonidas, zăceau pe câmpul de luptă, victime ale oștirii Imperiului Persan. Tot ce mai rămânea de făcut era distrugerea flotei grecești, pentru a șterge rușinea eșecului de la Maraton și pentru a stabili dominația persană în Grecia, pregătind astfel cucerirea întregii Europe. Deși navele persane, mai masive, depășeau numeric flota greacă în raport de 3:1, grecii, utilizând o strategie navală superioară, au reușit să scufunde 200 de nave persane, să captureze altele și să forțeze retragerea restului din strâmtoare.

Sentimentul de teroare care l-a cuprins pe Xerxes nu a marcat doar sfârșitul visului său de cucerire a Europei, ci a reprezentat și un punct de cotitură religioasă pentru lumea occidentală. Potrivit regretatului Max Muller, dacă armata persană nu ar fi fost înfrântă la Maraton și Salamis, Zoroastrismul, și nu iudeo-creștinismul, ar fi putut deveni religia dominantă în Europa și America. În ciuda înfrângerilor militare și navale suferite de Imperiul Persan, odată cu declinul său și dispariția aproape completă a Zoroastrismului, multe dintre conceptele și principiile acestei religii au supraviețuit în creștinism și iudaism.

Ce s-ar fi întâmplat dacă Zoroastrismul, și nu iudeo-creștinismul, ar fi devenit religia noastră? Am fi avut o teologie și un cod etic diferite? Am fi crezut într-un Tată divin iubitor, omniscient și preocupat de bunăstarea copiilor săi? În locul lui Iisus, l-am fi venerat pe Zarathustra, care, deși nu era fiul lui Dumnezeu, ar fi fost trimisul Său pe

pământ pentru a răspândi doctrina Sa și a face lucrarea Sa? Am fi avut concepte similare despre împărția lui Dumnezeu, lupta dintre lumină și întuneric, Rai și Iad, Bine și Rău? În locul Satanei, am fi avut pe Angra Mainyu – o diferență doar de nume? Am fi avut îngeri, arhangheli și credința în învierea finală a morților foarte asemănătoare cu cea din Biblia iudeo-creștină?

Aceste elemente, care acum sunt parte integrantă a iudeo-creștinismului, pot fi urmărite până la gândirea profundă și vizionară a lui Zarathustra. Au ajuns la noi prin profeții de mai târziu ai lui Israel și Hristos, sau au fost concepții originale a iudeo-creștinismului? Cât de bine erau familiarizați cronicarii Vechiului Testament evreiesc cu ramura persană a rătăcitorilor indo-europeni este evidențiată prin referirea lor frecventă la mezi și perși. Dar există, de asemenea, dovezi clare ale împrumutului din Zoroastrism în credințele religioase pe care creștinismul le-a absorbit din iudaismul ulterior.

Până în momentul exilului, sursa atât a binelui, cât și a răului în religia israeliților s-a crezut a fi Dumnezeu Yahweh. Dar, după exil, adică după ce influența doctrinei monoteiste a lui Zarathustra a început să fie simțită, scriitorii Vechiului Testament au consemnat doctrina potrivit căreia Yahweh era singurul Dumnezeu al universului și un Dumnezeu al dreptății pure, în timp ce Satana era însărcinat cu toate creațiile malefice. Probabil că Satana – sau diavolul iudaismului și creștinismului de mai târziu – nu este decât Angra Mainyu, arhi-zeitatea Zoroastrismului.

Angelologia și demonologia elaborate ale iudaismului de mai târziu, ideea unei judecăți divine și a unei învieri finale, precum și o viață viitoare într-o regiune care poate fi descrisă cu precizie – toate par să provină din doctrinele lui Zarathustra, deși nu există nicio dovadă certă pentru aceasta.

Într-adevăr, există comentatori creștini și ebraici care cred că Zoroastrismul a împrumutat aceste concepții din iudaismul de mai târziu, dar vorbesc cu mai puțină convingere decât cei care susțin viziunea opusă. Aproape sigur, magii despre care se spune că l-au vizitat pe Iisus în iesle au fost preoți ai lui Zoroastru, iar cuvântul lui Hristos – „paradis” – a fost luat din concepția persană. În domeniul eticii umane și al comportamentului social, am avea în Zoroastrism un cod care, dacă ar fi urmat, ar produce o stare de bunăstare umană greu de depășit. Diferențele principale ar fi în materie de accent. În timp ce Zoroastrismul și creștinismul afirmă atât necesitatea credinței, cât și a lucrărilor, accentul în creștinism este pus pe credință, iar în Zoroastrism, asupra lucrărilor. Când Alexandru cel Mare a cucerit Persia și a stabilit acolo orașe grecești, a început declinul Zoroastrismului. Sub mahomedani, declinul a continuat până în ziua de astăzi. Dar, chiar dacă declinul continuă, în țara nașterii sale sunt aproape zece mii de adepți ai lui Zarathustra.

- Din „Cuvântul Bibliei”,
- editată de Robert O. Ballou

Puterea Soarelui

Soarele. Pentru un filosof precum Platon, Soarele simboliza supremul. Acesta a dat puterea vederii, care simboliza puterea de înțelegere. Soarele este lumină și foc, iar mulți mistici din întreaga lume au vorbit despre experiența lor cea mai înaltă în ceea ce privește lumina. Dar, dacă Soarele oferă lumină și căldură, oferă, de altfel, și arșiță. Razele sale sunt adesea numite săgeți. Lumina și întunericul sunt în război unul cu altul. Religiiile care se concentrează pe Soare au avut adesea o tendință spre militarism. Două exemple vor fi suficiente. Zoroastrismul, ale cărui origini au fost gândite acum mult timp, a devenit crezul Dinastiei Ahemenide din Persia în secolul al VI-lea (n.t.: Dinastia Ahemenidă a fost o veche dinastie regală persană care a condus Imperiul Ahemenid, un imperiu iranien care se întindea din Egipt și sud-estul Europei, în vest, până în Valea Indusului, în est). Ea a stat la baza luptei dintre forțele Ordinului și Haosului, ale Luminii și întunericului, iar Soarele a fost una dintre puterile care luptau de partea Ordinului și a Luminii.

Un al doilea exemplu vine din perioada în care, după un secol de pace în mare parte netulburat, Imperiul Roman a experimentat un secol de războaie și dezastre. În suferința lor, romanii au căutat un nou campion divin și s-au orientat către Soare, Soarele Necucerit, Sol Invictus. În anul 274 d.Hr., Împăratul Aurelian a adoptat Soarele ca Dumnezeu Suprem al Imperiului Roman. Mai mult decât atât, Constantin și familia lui au fost adoratori ai Soarelui Necucerit, Sol Invictus. Când mășăluia spre Roma, a avut faimoasa sa viziune: o cruce suprapusă peste Soare. Venea de la zeul familiei sale. Sub forma unui Chi-Rho (sau Iota-Chi) într-un cerc, reprezentând literele numelui lui Hristos (sau al lui Iisus Hristos), aceasta apărea ca o roată solară. Constantin era, de fapt, un sincretist. Statuia sa din Constantinopol purta coroana cu raze a zeului Soare, făcută, așa cum credea el, din cuiele Crucii lui Hristos. Zeul său era un zeu al războiului, nu al păcii. Cu toate acestea, Soarele, cu puterea lui atotcuprinzătoare, putea reprezenta pacea, dar și războiul. Conducătorii Persiei au fost atrași în direcția universalismului și a toleranței. Ba mai mult, ochiul atotputernic al Soarelui reprezenta dreptatea. Persanii erau deosebit de energici în ceea ce privește păstrarea cuvântului, valoarea și importanța adevărului, onestitatea, dreptatea. Așadar, deși pacea nu se situează prea sus printre valorile Zoroastrismului tradițional, religia are multe învățături bune în ea, ceea ce dă un conținut pozitiv păcii. Acesta este motivul pentru care Parsis, care păstrează monoteismul puternic al lui Zarathustra, au fost o forță pentru pace. Au fost sfătuiți de Moghul Akbar (n.t.: Akbar the Great) să folosească sfatul și nu sabia în răspândirea religiei.

Și, de atunci, au fost mereu în fruntea dezvoltării filantropiei și responsabilității sociale.

★-----★

- Din The Portable World Bible,
Viking Press, 1939

R.I.P.

Analfabetismul religios

Cei dintre noi care refuzăm să citim lucrările despre care credem că NU putem fi de acord nu suntem cu nimic mai buni decât cei care nu pot citi deloc.

– T. K. Kennett

Patru americani din cinci cred că Biblia este adevăratul cuvânt al lui Dumnezeu, iar mulți dintre cei care nu cred încă o privesc ca pe o bază a valorilor morale și a statului de drept.

Patru din zece americani spun că s-ar întoarce la Biblie în primul rând pentru a-și testa propriile convingeri religioase, în timp ce o treime consideră că, dacă „Biblia ar fi cu adevărat cuvântul lui Dumnezeu, este absolut esențială pentru cineva care dorește să-L cunoască pe Dumnezeu cu adevărat”.

În ciuda procentului mare de americani care cred că Biblia este cuvântul lui Dumnezeu, doar o treime dintre ei o citesc cel puțin o dată pe săptămână. 12% dintre americani nu citesc săptămânal Biblia, dar o citesc cel puțin o dată pe lună. Mai mult de jumătate din populația Americii citește Biblia cel puțin o dată pe lună; 24% spun că nu au citit-o niciodată, iar 6% nu își amintesc ultima dată când au citit Biblia.

Acest analfabetism religios explică de ce americanii știu atât de puțin despre Biblie, o carte care stă la baza credinței celor mai mulți dintre ei. De exemplu, opt din zece americani spun că sunt creștini, dar doar patru din zece știu că Iisus, potrivit Bibliei, a ținut Predica de pe Munte.

Mai puțin de jumătate dintre adulți știu că Matei, Marcu, Luca și Ioan sunt cele patru Evanghelii ale Noului Testament, în timp ce mulți nu știu că Iisus a avut doisprezece discipoli sau că s-a născut în Betleem. O mare majoritate a americanilor consideră că Cele Zece Porunci sunt în continuare reguli valabile pentru viața de zi cu zi, dar au un lapsus în a-și aminti exact care sunt aceste porunci.

Ciclul analfabetismului religios pare să continue – adolescenții de astăzi știu și mai puțin despre Biblie decât adulții. Sărbătoarea Paștelui, despre care creștinii cred că marchează Învierea lui Hristos, este esențială pentru credință, dar trei din zece adolescenți – și 20% dintre acei adolescenți care participă la slujbe religioase în mod regulat – nu știu de ce Paștele este sărbătorit.

Declinul în citirea Bibliei se datorează mai multor factori: sentimentul că Biblia este inaccesibilă, credința că nu are prea multe de spus lumii de astăzi, o scădere a lecturii în general și un accent redus în ceea ce privește formarea religioasă.

În ciuda publicității organizațiilor fundamentaliste și televangelistilor din ultimii ani, proporția de americani care sunt fundamentalisti – cei care cred că fiecare cuvânt din Biblie este literalmente adevărat – continuă să scadă. Doar 31% dintre americani cred că Biblia este „cuvântul real al lui Dumnezeu și trebuie luată literalmente, cuvânt cu cuvânt”. Americanii respectă Biblia, dar nu o citesc. Deoarece nu o citesc, au devenit o națiune de analfabeți religioși.

★-----★

Sursa: Religia poporului: George Gallup & Jem Castelli, Macmillan Publishing Co., 1989

„Biblia trebuie văzută într-un context cultural. Nu s-a întâmplat pur și simplu. Aceste povești sunt recenzii ale unor povești mai vechi, dar încercați să puneți asta unui creștin. Ceea ce face povestea și mai tristă este că ei abia știu Biblia, cu atât mai puțin originile sale.”

– Isaac Asimov

Horus

Un zeu egiptean important

Horus: Calea, Adevărul, Viața

Albert Churchward

În creștinism se afirmă că viața și nemurirea au fost aduse la lumină, iar moartea, ultimul dușman, a fost distrusă personal de Iisus în urmă cu doar 2.000 de ani. Aceeași revelație fusese acreditată lui Horus, Cel Uns, cu cel puțin 3.000 de ani înainte. Horus a fost văzut ca Mesia în mitologia egipteană și ca Fiul al lui Dumnezeu în escatologie. Doctrina despre nemurire este atât de străveche în Egipt, încât „Cartea Vivificării sufletului pentru totdeauna” nu numai că a existat în timpul Primei Dinastii, dar și atunci era atât de veche încât adevărata tradiție a interpretării era deja pierdută la acea vreme.

Horus, revelator al nemuririi, a fost figura ideală a spiritelor străvechi, iar sufletul omului sau manes persistă dincolo de moarte și după dizolvarea corpului prezent.

Originea și evoluția Horus și Tatăl sunt unul.

- Iisus spune: „Eu și Tatăl Meu suntem unul. Cel care Mă vede, Îl vede pe Cel ce M-a trimis”.
- Horus este Tatăl văzut în Fiul.
- Iisus pretinde că este Fiul în care Tatăl se arată.
- Horus a fost Lumina Lumii, lumina care este reprezentată de ochiul simbolic, semnul mântuirii.
- Iisus a declarat că El este Lumina Lumii.
- Horus a fost Calea, Adevărul, Viața, reprezentat atât prin nume, cât și prin persoană.
- Iisus este făcut să afirme că El este Calea, Adevărul și Viața.
- Horus a fost planta, rădăcina, natzar-ul.
- Iisus este făcut să spună: „Eu sunt adevărata viță de vie”.
- Horus spune: „Eu sunt cel care traversează cerul; mă întorc pe Sekhet-Arru (Câmpiile Elizee). Eternitatea mi-a fost atribuită fără sfârșit. Sunt moștenitor al timpului nesfârșit, iar atributul meu este eternitatea”.
- Iisus spune: „Eu am coborât din ceruri. Căci aceasta este voința Tatălui: ca toți cei care văd pe Fiul și cred în El să aibă viață veșnică, iar Eu îi voi învia în ultima zi”. Și El pretinde a fi stăpânul eternității.
- Horus spune: „Am deschis Tuat-ul, ca să alung întunericul”.
- Iisus spune: „Eu am venit ca Lumina Lumii”.
- Horus spune: „Rostesc cuvintele tale, O! Ra (Tatăl din ceruri)” (cap. 32), „...și le repet celor lipsiți de suflare” (cap. 38). „Acestea au fost cuvintele Tatălui din ceruri”.
- Iisus spune: „Tatăl care M-a trimis Mi-a dat poruncă ce ar trebui să spun și ce ar trebui să vorbesc. Prin urmare, tot ceea ce vorbesc, așa cum Mi-a spus Tatăl, așa vorbesc. Cuvântul pe care îl auziți nu este al Meu, ci al Tatălui, Cel care M-a trimis”.

- listă comparativă a unor tipare preexistente creștinismului arată, în continuare, modul în care aceste tipare au fost aduse în Evangheliile canonice și în Cartea Apocalipsei:
- Horus botezat cu apă de Anup = Iisus botezat cu apă de Ioan.
- Anup Botezătorul = Ioan Botezătorul.
- Aan, un nume al scribului divin = Ioan, scribul divin.
- Horus născut în Annu, locul pâinii = Iisus născut în Betleem, casa pâinii.
- Horus, Bunul Păstor cu toiagul pe umăr = Iisus, Bunul Păstor cu mielul pe umeri.
- Cei șapte la bordul bărcii lui Horus = Cei șapte pescari în barcă cu Iisus.
- Horus ca Mielul = Iisus ca Mielul.
- Horus ca Leul = Iisus ca Leul.
- Horus identificat cu Tau sau Crucea = Iisus identificat cu Crucea.
- Horus de doisprezece ani = Iisus de doisprezece ani.
- Horus a fost botezat de un bărbat la treizeci de ani = Iisus a fost botezat de un bărbat la treizeci de ani.
- Horus Krst = Iisus Hristos.
- Horus se manifestă ca Fiul lui Dumnezeu = Iisus se manifestă ca Fiul lui Dumnezeu.
- Trinitatea egipteană: Atum Tatăl, Horus Fiul și Ra Duhul Sfânt = Trinitatea creștină: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.
- Horus născut prima oară dintr-o Fecioară, a doua oară ca Fiu al lui Ra = Iisus născut din Fecioară, Hristos ca și Fiu al Tatălui.
- Horus semănătorul și Seth distrugătorul recoltei = Iisus semănătorul seminței bune și Satana semănătorul neghinei.
- Horus dus de Set pe culmea Muntelui Hetep = Iisus a fost dus de Satana pe un munte.
- Seth și Horus se luptă pe Munte = Iisus și Satana se luptă pe Munte.
- stea a indicat nașterea copilului Horus = Steaua din Est a indicat locul de naștere al lui Iisus
- Horus ca lu-em-Hetep, „cel care aduce pacea” = Iisus aduce pacea.
- Horus reprezintă viața veșnică = Iisus reprezintă viața veșnică.
- Horus ca lu-em-Hetep, învățător în Templu = Copilul Iisus, învățător în Templu.
- Bandajul mumiei lui Horus era fără cusături = Veșmântul lui Hristos era fără cusături.
- Horus ca Har-Khutti a avut doisprezece adepți = Iisus a avut doisprezece ucenici.
- Revelația scrisă de Aan (Tehuti), scribul cuvintelor divine = Revelația lui Ioan cel divin.
- Respectatul Aani, care depune mărturie despre cuvântul lui Ra și mărturia lui Horus = Ioan care depune mărturie despre Cuvântul lui Dumnezeu și mărturia lui Iisus Hristos.
- Secretul misterelor dezvăluite de Taht-Aan = Secretul misterelor dezvăluite de Ioan.
- Horus Steaua dimineții = Iisus Steaua dimineții.
- Horus închină Steaua de dimineață urmașilor săi = Iisus închină Steaua de

- dimineață urmașilor săi.
- Numele lui Ra scris pe capul decedatului = Numele Tatălui scris pe frunte.
- Paradisul Stelei Polare Am-Khemmen = Orașul Sfânt luminat de o Lumină, care
- nu este nici Soarele, nici Luna = Steaua Polară.
- Har-Seshu, sau slujitorii lui Horus = Slujitorii lui Iisus Hristos.

★-----★
 Extras din Book of Religion a lui Churchward, publicată pentru prima dată în 1924. Tipăririle ulterioare sunt disponibile la Health Research, Mokelumne Hills, CA 95245. Churchward a fost un student al poetului și egiptologului britanic Gerald Massey.

„Mitologia este ceea ce cred adulții, folclorul este ceea ce li se spune copiilor lor, iar religia reprezintă ambele.”

– Cedric Whitman,
 Scrisoare către Edward Tripp, 1969

Cruce păgână străveche ce are Cercul Soarelui lui Dumnezeu, așezată deasupra unei biserici creștine din Costa Mesa, California!

Astro-teologie

Jordan Maxwell

„Religia creștină este o parodie a preaslăvirii Soarelui, în care îl pun pe un om, pe care îl numesc Hristos, în locul Soarelui și îl preaslăvesc cu aceeași adorație cu care a fost preaslăvit inițial Soarele.”

- **Thomas Paine**

În Noul Testament, o provocare serioasă este adresată întregului creștinism. Deoarece se referă direct la subiectul nostru, îl vom cita:

„Dacă nu este înviere a morților, nici Hristos n-a înviat. Și dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică este și credința voastră. Ne aflăm încă și martori mincinoși ai lui Dumnezeu, pentru că am mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pe Hristos, pe Care nu L-a înviat, dacă deci morții nu înviază. Căci dacă morții nu înviază, nici Hristos n-a înviat. Iar dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința voastră, sunteți încă în păcatele voastre.” - 1 Corinteni 15:13-17

Trebuie să examinăm îndeaproape fundamentele originale și conceptuale ale credinței și apoi să decidem. Dar, pentru a face acest lucru, trebuie să ne întoarcem în timp, nu la nașterea lui Hristos, care a avut loc acum 2000 de ani, ci cu 10.000-15.000 de ani în urmă, până la nașterea omului modern. Atunci când cineva caută să descopere adevărul, trebuie să cerceteze începuturile umanității.

Cu multe mii de ani în urmă, în ceea ce numim „lumea primordială” a antichității, viața umană era o experiență cu totul diferită de cea de care ne bucurăm astăzi. Deși avem puține documente despre acea lume preistorică, există suficiente date din scrierile antice pentru a forma o imagine destul de clară a strămoșilor noștri îndepărtați. Dacă am învățat ceva din toate acestea, este următorul lucru: „Cu cât ne schimbăm mai mult, cu atât mai mult rămânem la fel.” Și nicăieri nu este mai clar demonstrat acest lucru decât în istoria căutării lui „Dumnezeu” de către om și în religia străveche, pe care încă o păstrăm sfântă. Conform celor mai bune date obținute din înregistrările disponibile, viața strămoșilor noștri antici a fost un amestec de uimire și frică. În fiecare zi, doar asigurarea hranei pentru familie, fără a deveni ei înșiși hrana altcuiva, era o luptă pe viață și pe moarte. Din cauza acestor condiții săracăcioase și dificile, rasa umană a început lungă sa căutare a lui Dumnezeu și a sensului vieții.

Orice evoluție, chiar și la un ritm accelerat, este întotdeauna agonizant de lentă. Încă de la început, întrebările profunde ale omului au cerut răspunsuri. Când acestea nu au venit din partea universului, omul s-a întors spre interior și a dezvoltat propriile răspunsuri. Studiul acestui subiect este denumit „astro-teologie” sau venerarea cerurilor.

Nu a durat mult până când omul antic a decis că, în această lume, cel mai mare dușman de temut era întunericul nopții. Simplu spus, primul inamic al omului a fost întunericul. Din acest fapt se poate înțelege de ce cel mai mare și mai de încredere prieten al rasei umane a fost cel mai mare dar al cerului – gloriosul răsărit al globului

luminos: Soarele. Înțelegând acest adevăr simplu, putem începe acum să dezvăluim o poveste veche și minunată.

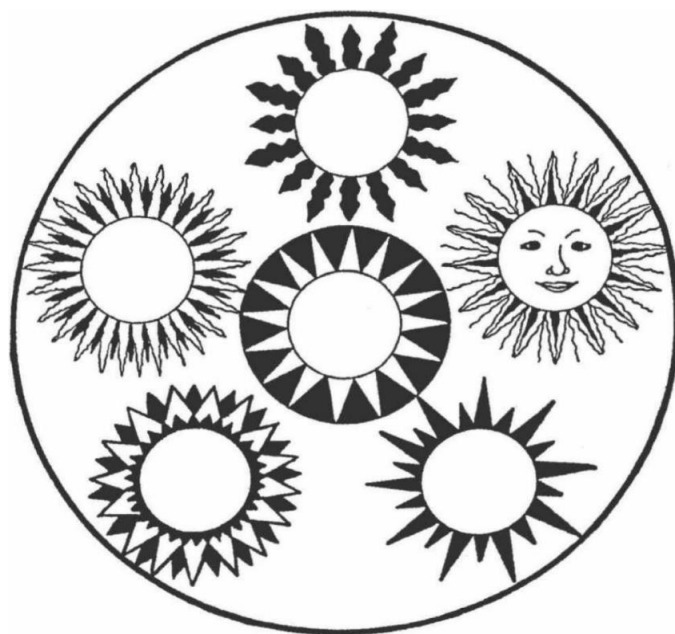
Chiar și astăzi, ca de altfel de-a lungul întregii istorii a rasei umane, aceeași poveste este narată mereu, ca și cum ar fi ceva nou. Aceasta este povestea creștinismului: „Cea mai mare poveste spusă vreodată”. Vom vedea că paralelele dintre metaforele creștine și cele ale Soarelui și cerului sunt atât de izbitoare, încât constituie baza întregii povești.

Creștinismul modern, adesea, i-a considerat pe strămoșii noștri antici prea slabi ca să-și apere credința și pe ei înșiși. Creștinii îi acuză că nu sunt altceva decât adoratori ignoranți ai unor zei. Prin urmare, putem respinge cei 14.000 de ani de spiritualitate umană ca pe un mit umilitor, dar credul și bine intenționat, al lumii primitive. Prea mult timp, acest tip de aroganță spirituală și mândrie religioasă a continuat fără provocare. Până acum! A venit timpul să lămurim lucrurile.

„Cea mai mare poveste” a continuat astfel:

- Popoarele antice au motivat că nimeni de pe Pământ nu putea pretinde vreodată proprietatea Marelui Astru al Zilei. Trebuie să aparțină Creatorului nevăzut al universului. A devenit, figurat vorbind, „Soarele lui Dumnezeu”, nu al omului. Într-adevăr, „Soarele lui Dumnezeu” a fost... „Lumina Lumii”.
- După cum am spus mai înainte, în frigul întunecat al nopții, omul și-a dat seama de vulnerabilitatea sa în fața elementelor. În fiecare noapte, omenirea era nevoită să aștepte „Răsăritul Soarelui” pentru a alunga nesiguranța fizică și mentală provocată de întuneric. Prin urmare, soarele dimineții a concentrat atenția omului, în existența sa scurtă și fragilă pe planeta Pământ, asupra astrelor cerului. Procedând astfel, a devenit un simbol adecvat al bunăvoinței divine din cer.
- La fel cum un foc mic aducea o lumină limitată în lumea imensă a întunericului, de asemenea, „Marele Foc al Zilei” lumina întreg Pământul cu prezența sa cerească. Din acest motiv, s-a spus în Deuteronomul 4:24 și Evrei 12:29 că Dumnezeu din Biblie a fost un „... foc mistuitor...” în ceruri. Și așa a fost!
- A fost acceptat în unanimitate faptul că omul era legat de o viață pe Pământ, iar cerul era locuința Soarelui lui Dumnezeu. EL locuiește „acolo sus”, în... Rai.
- Omul antic vedea în urmașii săi de sex masculin propria sa imagine, iar propria sa existență ca tată era dovedită de prezența fiului său. Se presupunea că „Soarele lui Dumnezeu” nu era decât un reprezentant vizibil al Creatorului nevăzut din ceruri. Așa s-a spus: „Când l-ai văzut pe Fiul, l-ai văzut pe Tatăl”. Cu alte cuvinte: „Tatăl este slăvit în Fiul”.
- Omul antic înțelegea că toată viața de pe Pământ depindea direct de energia dătătoare de viață a Soarelui. Prin urmare, toată viața s-ar fi pierdut fără această energie. S-a tras concluzia că „Soarele lui Dumnezeu” nu este altceva decât „Mântuitorul nostru”.
- Chiar dacă omul moare, atât timp cât Soarele răsare în fiecare zi, viața pe Pământ va continua pentru totdeauna. Prin urmare, în textele antice se spunea că viața veșnică era „darul” pe care Tatăl îl oferă prin Soarele său. Nu pentru noi personal, ci pentru Pământ... viață veșnică!
- Din moment ce răul și accidentele pândeau la fiecare pas în întunericul înfricoșător al nopții, toate faptele rele sau dăunătoare erau, în mod natural, „lucrările întunericului”.

- Și, bineînțeles, răul nopții nu era condus de nimeni altul decât de... „Prințul Întunericului”. Prin urmare, răul este al Întunericului sau al Diavolului.
- Acum avem în față doi frați cosmici – unul bun și unul rău. Unul aduce „adevărul la lumină” prin „lumina adevărului”. Celălalt este opusul, ori în opoziție cu lumina – „Adversarul”... Prințul lumii Întunericului.
- În acest moment ajungem în Egipt. Cu mai mult de trei mii de ani înainte de începerea creștinismului, dimineața, „Soarele/Mântuitorul” era imaginat în Egipt ca „Pruncul Nou-Născut”. Numele micului salvator era „Horus”. La răsărit, acest copil minunat, nou-născut este, desigur, „născut din nou” (Aleluia). Horus a înviat la orizont.
- Și, desigur, „Soarele lui Dumnezeu” mergea la moarte purtând o „coroană de spini” – „coroana solară”. Vă amintiți de Statuia Libertății? Până și în prezent, regii poartă o coroană rotundă cu vârfuri ascuțite, simbolizând razele Soarelui!
- Egiptenii știau că Soarele se afla în punctul cel mai înalt al cerului (la amiază), atunci când nici o umbră nu era proiectată de piramidă. În acel moment, în tot Egiptul se aduceau rugăciuni Domnului „Cel Preaînalt”. Așa cum s-a menționat anterior, pentru strămoși cerul era locuința sau templul ceresc al „Preaînaltului”. Prin urmare, „Soarele lui Dumnezeu” făcea lucrarea Tatălui său ceresc, în templu, la ora 12, la amiază.
- Începând din antichitate, omul a ținut evidența calendarelor și anotimpurilor prin mișcarea Soarelui – zilnic, lunar, anual. Din aceste calendare a rezultat cadranul solar. Nu numai mișcarea zilnică a Soarelui era urmărită pe cadranul rotund, dar și întregul an era cartografiat pe un cadran rotund. Exemple: calendarul antic mexican, calendarul maya, calendarul Inca, calendarul aztec, calendarul sumerian, calendarul babilonian, calendarul asirian, calendarul egiptean, calendarul celtic, calendarul arian etc. Folosind această metodă, anumite concepte noi au apărut în mintea omului antic.

Soarele lui Dumnezeu, Lumina lumii și coroana de spini

Dacă oamenii ar realiza pur și simplu că marile religii majore (inclusiv creștinismul) se bazează pe astrologie și venerarea/închinarea la soare, omenirii i-ar fi mult mai bine fără!

- AUTORUL

- Deoarece Pământul experimentează patru anotimpuri diferite pe parcursul unui an solar, toate egale și repetându-se anual, calendarul rotund a fost împărțit în patru părți egale. Aceasta reprezenta povestea completă a „Soarelui lui Dumnezeu”. Celebrul tablou Cina cea de Taină îi ilustrează pe cei 12 adepți ai Fiului în patru grupuri (de câte trei), reprezentând cele patru anotimpuri ale anului!
- Pe suprafața rotundă a calendarului anual (solar), trasați o linie verticală direct pe mijloc, tăind cercul în jumătate – un capăt fiind punctul solstițiului de iarnă, iar celălalt capăt fiind punctul solstițiului de vară. Apoi trasați o altă linie orizontală (traversând prima linie). Un capăt al noii linii este echinocțiul de primăvară, iar celălalt capăt este echinocțiul de toamnă. Acum aveți punctele de plecare pentru fiecare dintre cele patru sezoane – „Crucea zodiacului”. Acest lucru este menționat de toate enciclopediile majore și lucrările de referință, atât vechi, cât și moderne. Astfel, „Soarele” lui Dumnezeu este reprezentat de „Cruce”. Acesta este motivul pentru care vedem cercul rotund al Soarelui pe crucile bisericilor creștine. Data viitoare când treci pe lângă o biserică creștină, caută cercul (Soarele) aflat pe cruce.

În această imagine se regăsește conceptul original al Soarelui și al Crucii Zodiacale, care mai târziu a devenit în creștinism „Fiul lui Dumnezeu atârând pe cruce!”

- Pe 21 sau 22 decembrie, Soarele, mergând spre sud, atinge punctul cel mai de jos al cerului (solstițiul nostru de iarnă). La 25 decembrie este clar că Soarele se întoarce spre nord. Prin urmare, pe 25 decembrie, Soarele este „Născut din nou”. Creștinii au preluat data de 25 decembrie de la sărbătoarea romană a lui Sol Invictus – Soarele Neînvins. Și în prezent, credincioșii săi încă sărbătoresc ziua Lui de naștere – a Soarelui – Sol Invictus. Crăciun fericit și un An Nou fericit. La mulți ani!
- După cum s-a menționat anterior, anul a fost împărțit în 12 părți egale, sau luni calendaristice. Fiecărei luni calendaristice i-a fost atribuit un simbol ceresc, sau „Semn astrologic”. Fiecare dintre cele 12 semne lunare a fost numit „Casa” Zodiacului Ceresc.
- În Matei 14:17 și 19 se spune că Fiul lui Dumnezeu contribuie la nevoile poporului Său cu „Doi pești”. Cei doi pești reprezintă semnul astrologic pe care toți astrologii îl cunosc: casa „Peștilor”. Astfel, de aproape 2.000 de ani, Soarele lui Dumnezeu stăpânește în „Împărăția” Sa, împărăție aflată în semnul „Peștilor – Doi Pești”. Așa cum s-a menționat anterior, aceste semne se numesc case. Prin urmare, casa Peștilor este „Casa Domnului” în acest moment. Într-adevăr, cea mai mare poveste despre „Pești” spusă vreodată!
- Conform astrologiei, cândva după anul 2000, Soarele va intra în noul Său semn, sau în noul său Regat, cum a fost numit de către antici. Următorul semn/regat care urmează să vină în curând va fi, conform Zodiacului, Casa/Zodia Vărsătorului. Citind Luca 22:10, înțelegem de ce Fiul lui Dumnezeu afirmă la ultima Cină/Paște că El și urmașii Săi trebuie să meargă în „casa omului cu un ulcior cu apă”. Deci vedem că, în mileniul următor, Soarele lui Dumnezeu ne va duce în noul Său Regat sau în Casa Vărsătorului (omul cu ulciorul cu apă).
- Odată ce ne dăm seama că în astrologie fiecărei luni i se atribuie una dintre așa-numitele „Case ale Zodiacului”, iar în cer sunt 12 case (12 semne lunare/zodiacale), atunci când citim cuvintele pe care Fiul lui Dumnezeu le-a spus: „În Casa Tatălui meu sunt multe conace”, ele capătă alt sens (atunci când sunt traduse corect). Traducerea corectă este următoarea:

Casa Tatălui = Lăcaș ceresc

Conace = Case

- Deci, citit corect în textul original, avem: „În locuința cerească a Tatălui meu sunt multe case”. Da, 12 mai exact.

Peștii zodiacului sunt încă prezenți pe ferestrele bisericilor din toate confesiunile.

- Oricine este familiarizat cu creștinismul modern trebuie să știe cu siguranță că trăim în „Ultimele zile”. Această învățătură se bazează, în parte, pe ideea exprimată în Matei 28:20 din Biblia Regelui James, unde Fiul lui Dumnezeu spune: „... și iată că Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin.”
- Sfârșitul lumii??!! O altă traducere greșită a cuvintelor, dar să clarificăm înseamnărea reală a cuvintelor folosite. Acest „sfârșit al lumii” este tradus diferit în diferite Biblii. Unii spun „Sfârșitul timpului”, „Sfârșitul zilelor”, iar alții spun „Sfârșitul acestor lucruri”. Deci, ce înseamnă cu adevărat toată această discuție despre „Sfârșitul Vremurilor/Ultimele Zile”?
- Când Scripturile vorbesc despre „sfârșitul lumii”, cuvântul folosit nu este, repet, **NU ESTE** „sfârșitul lumii”. Cuvântul actual în greacă este „Aeon”, care, atunci când este tradus corect, înseamnă „VÂRSTĂ”. Orice bibliotecă va avea similarități biblice. Similaritatea biblică a lui Strong este o lucrare de referință bună de utilizat în acest caz. Căutați cuvântul „vârstă” în orice dicționar laic sau în orice similaritate biblică. Acolo veți găsi, în greacă, pentru cuvântul „vârstă”, cuvântul „Aeon”. Să nu uităm, în astrologie, fiecare dintre cele 12 case (sau semne) ale Zodiacului corespunde unei perioade de 2.000 de ani, numită „vârstă”. Acum știm că suntem de aproape 2.000 de ani în Casa sau Epoca Peștilor. Dacă interpretăm corect, se poate spune pe bună dreptate că astăzi,

de fapt, trăim în „Ultimele Zile”. Da, suntem în ultimele zile ale vechii „Epoci a Peștilor”. În curând, Soarele lui Dumnezeu va veni din nou în Noua Sa împărăție sau „Noua Epocă” a Vărsătorului (omul cu ulciorul cu apă). „Noul Aeon” – „Noua Epocă.” Aceasta este tema din Noul Testament – Soarele lui Dumnezeu și Regatul/Epoca lui care va veni. „Noua Epocă a Vărsătorului”.

- A fost bine înțeles de către omul antic că vremea era cauzată și controlată de Soare. Era un fapt simplu că Soarele lui Dumnezeu avea puterea de a controla furtunile după bunul plac. Vechii egipteni au învățat că EL făcea acest lucru în timp ce S-a odihnit în barca Sa cerească, traversând cerul. Povestea lui Iisus calmând furtuna (Matei 8:23-27) este un ecou al acestui lucru.
- Următoarele puncte de vedere cer o cercetare mai amănunțită a istoriei. Creștinii s-au referit întotdeauna la Dumnezeu ca „Tatăl”. Dar a-l privi pe Dumnezeu ca pe un tată nu a început de aici – a început cu mult timp în urmă, în lumea antică. Motivul: planeta noastră a fost întotdeauna privită ca „Mama Pământ” sau „Mama Natură”. Și, din moment ce ploaia (fluidul care aduce viață), căzând din cer, a impregnat și a adus viață pe Pământ, s-a crezut, așadar, că Tatăl nostru era în Rai. Toate aceste relații purtătoare de viață între Dumnezeu Tatăl și Mama Pământ ar urma după o adecvată ceremonie de căsătorie. În zona de azi numită Israel, cunoscută de către antici sub denumirea de „Țara Canaanului”, riturile (sexuale/fertilitatea) urmașilor erau sărbătorite în fiecare an în ceea ce se numea „Sărbătoarea căsătoriei din Canaan”.
- Și povestea Noului Testament a început astfel... „Mama Pământ” a cerut „Soarelui lui Dumnezeu” să atragă apa (din mare) pentru ca strugurii să dea un „vin bun” pentru sărbătoarea nunții. Această poveste a sărbătoririi căsătoriei are o vechime de peste 5000 de ani – cu 3000 de ani înainte de povestea Noului Testament.

LUCA 22:10: Iisus le spune urmașilor Săi că trebuie să intre în casa omului cu ulciorul cu apă. Aceasta este casa Vărsătorului, care marchează începutul unei noi ere. Este una dintre cele 12 vârste sau case ale zodiacului din „ceruri”.

- În acest moment, trebuie să ne întoarcem la vechii egipteni pentru a înțelege în continuare „Cea mai mare poveste spusă vreodată”. Deși toate piesele esențiale ale poveștii creștine au existat cu mult înainte de Egipt, povestea a fost codificată și a devenit dogmă religioasă odată cu venirea la putere a faraonilor. Deși povestea a variat în unele detalii de la un loc la altul, esența a fost întotdeauna aceeași: Soarele lui Dumnezeu a fost „Lumina Lumii”, care își dă viața pentru noi.
- În Egiptul antic s-a spus că, dacă doriți să urmați viața „Soarelui lui Dumnezeu” și, prin urmare, „să trăiți în lumina Cuvântului lui Dumnezeu”, ar trebui mai întâi să părăsiți vechile obiceiuri de viață pentru a „urma Soarele”. Dar, înainte de a începe această nouă viață în „Cuvânt”, trebuie să te dezici de vechile obiceiuri de viață și să mori, ca să poți fi „Născut din nou”. Prima naștere a fost „din apă” din care te-a format mama ta. Deoarece ei „i s-a rupt apa” și noua ta viață a început, renașterea fiind simbolizată prin scufundarea totală în apă – botez – nașterea din nou.

Aceste puncte menționate aici sunt câteva sute, dacă nu chiar mii, de conexiuni directe care se pot realiza între Povestea Biblică iudeo-creștină și povestea mult mai veche, originală. Scopul meu, de a vă atrage atenția asupra acestui plagiat literar, este cel mai bine afirmat de Alfred North Whitehead, care a spus: „Nicio minciună nu poate trăi pentru totdeauna”, și de egiptologul Gerald Massey: „Trebuie să le fie greu celor care au luat autoritatea drept adevăr, decât adevărul ca autoritate”.

Faraon cu toiagul și bastonul său în stânga: faraonul ține în mână toiagul de păstor, ca fiind Bunul Păstor; în dreapta, Iisus poartă și El același toiag.

„Chiar dacă voi umbla în mijlocul morții, nu mă voi teme de rele; căci Tu ești cu mine. Toiagul Tău și varga Ta, acestea m-au mângâiat.”

- **Psalmii: 22:4**

Păreri despre „Vechiul Testament”

– Cuvântul lui Dumnezeu

În Matei, Dumnezeuul Cerului este descris ca „Soarele dreptății cu ale Sale aripi vindecătoare”. Soarele cu ale Sale aripi vindecătoare? Apoi, în Noul Testament, din Matei 23:37 și Luca 13:34, vedem pe Fiul lui Dumnezeu care dorește să adune toate sub „aripile Lui”. Acest lucru este foarte potrivit cu descrierile din Egipt, pentru că, în Egipt, soarele a fost întotdeauna reprezentat cu aripi.

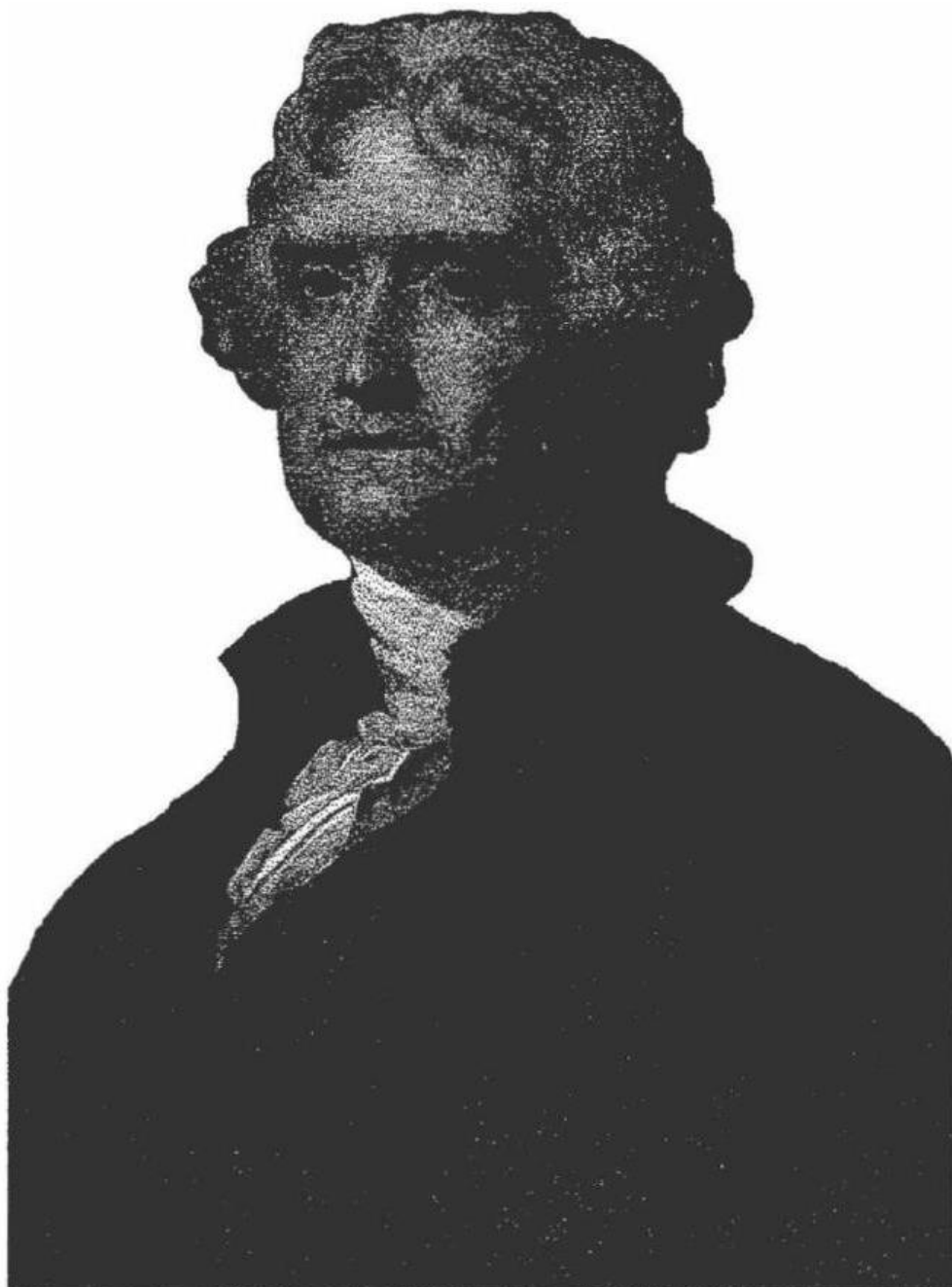
- În judecata egipteană a lucrurilor, omenirea a fost numită „oaia lui Dumnezeu”. Și marele Orb al Zilei, Soarele lui Dumnezeu, a fost supraveghetorul său – cuvinte exacte din manuscrisul egiptean antic, „Păstorul cel bun” – și noi suntem turma Sa.
- Toți regii din vechime vedeau poporul lor ca pe niște oi care ar trebui păstorite, cu ei înșiși ca „păstori”. Oile sunt adepți ideali pentru că nu gândesc, ci vor urma orbește pe oricine, fără îndoială. Comportament cu adevărat admirabil pentru animale, dar neînțelept pentru oameni.
- Având în vedere cele de mai sus, cităm din nou din Cartea Psalmilor din Vechiul Testament. În Psalmii 22:4-5 găsim același vechi, dezolat, obosit, epuizat verset care este folosit de fiecare „om în sutană” pentru a adormi oile, pe care îl cităm aici: „Că de voi și umbla în mijlocul morții, nu mă voi teme de rele; că Tu cu mine ești. Toiagul Tău și varga Ta, acestea m-au mângâiat.”

Tot în Cartea Psalmilor, Dumnezeuul Vechiului Testament este ilustrat cu Varga Sa și Toiagul Său. Varga menționată aici este „varga disciplinei” regelui, iar toiagul este „toiagul ciobanului”. Acum să înțelegem corect acest verset vechi. Orice carte bună dintr-o bibliotecă despre religia egipteană vă va spune că vechii faraoni conduceau în numele Soarelui lui Dumnezeu pe Pământ. Faraonul a fost numit „Regele împărăției” și „Marele Păstor al Oilor Sale”. În mâinile faraonului/Dumnezeului (ale cărui brațe formează „Semnul crucii” pe pieptul său), au fost așezate simbolurile regale ale puterii cerești, Varga și Toiagul.

De altfel, Iisus este ilustrat nu numai cu „Toiagul Păstorului”, dar în Apocalipsa 12:5 se spune că păstorește „toate neamurile cu toiag de fier”.

★-----★

Jordan Maxwell este autor, profesor și lector pe religii antice și Astro-Mitologie.

„Rațiunea și accesul liber la informații sunt singurii agenți eficienți împotriva erorii.”

- **Thomas Jefferson, 1743–1826**

Rațiunea și religia

Thomas Jefferson

Scrisoare către Peter Carr, 1787

Religia! Un motiv suficient de bun pentru a examina acest subiect. În primul rând, înlătură orice prejudecată în favoarea noutății și a unei noi opinii. Răsfață-te cu orice alt subiect, dar nu cu cel al religiei. Este prea important, iar consecințele erorii pot fi foarte grave. Pe de altă parte, înlătură toate temerile și prejudecățile sub care mințile slabe sunt aplecate în mod servil și judecă fiecare faptă, fiecare opinie. Întreabă chiar și existența lui Dumnezeu, pentru că, dacă există unul, el trebuie să aprobe mai mult omagiul rațiunii decât pe cel al fricii oarbe.

Examinează mai întâi religia propriei țări. Apoi citește Biblia așa cum l-ai citi pe Titus Livius sau Cornelius Tacitus. Faptele oferă credibilitate scriitorului, la fel ca în cazul lui Titus Livius sau Cornelius Tacitus. Acest lucru pune în evidență mărturia scriitorului, care nu este împotriva legilor naturii și nu contravine acestora. Faptele din Biblie care contrazic legile naturii trebuie examinate cu mai multă atenție și din toate perspectivele. Trebuie să fii atent la pretențiile scriitorului care afirmă că ar fi fost inspirat de Dumnezeu.

Examinează pe ce dovezi sunt întemeiate pretențiile sale și dacă aceste dovezi sunt reale. De exemplu, în cartea lui Iosua ni se spune că soarele a stat nemișcat câteva ore. Dacă am citi acest fapt în Titus Livius sau Cornelius Tacitus, ar trebui să discutăm despre vărsare de sânge, idoli, fiare etc. Totuși, se spune că scriitorul acelei cărți a avut parte de o inspirație divină. Examinează ce dovezi există că a fost inspirat de Dumnezeu. Pretenția lor are dreptul să fie anchetată, pentru că milioane de oameni o cred. Pe de altă parte, ai cunoștințe suficiente de astronomie pentru a ști cât de contrară este, față de legile naturii, ideea că un corp care se rotește pe axa sa, așa cum face Pământul, dacă s-ar fi oprit, ar fi provocat distrugerea totală. Iar atunci când și-ar fi reluat mișcarea de rotație, o a doua distrugere generală ar fi fost inevitabilă. Oprirea mișcării Pământului sau dovezile care susțin aceasta se încadrează în legea probabilităților?

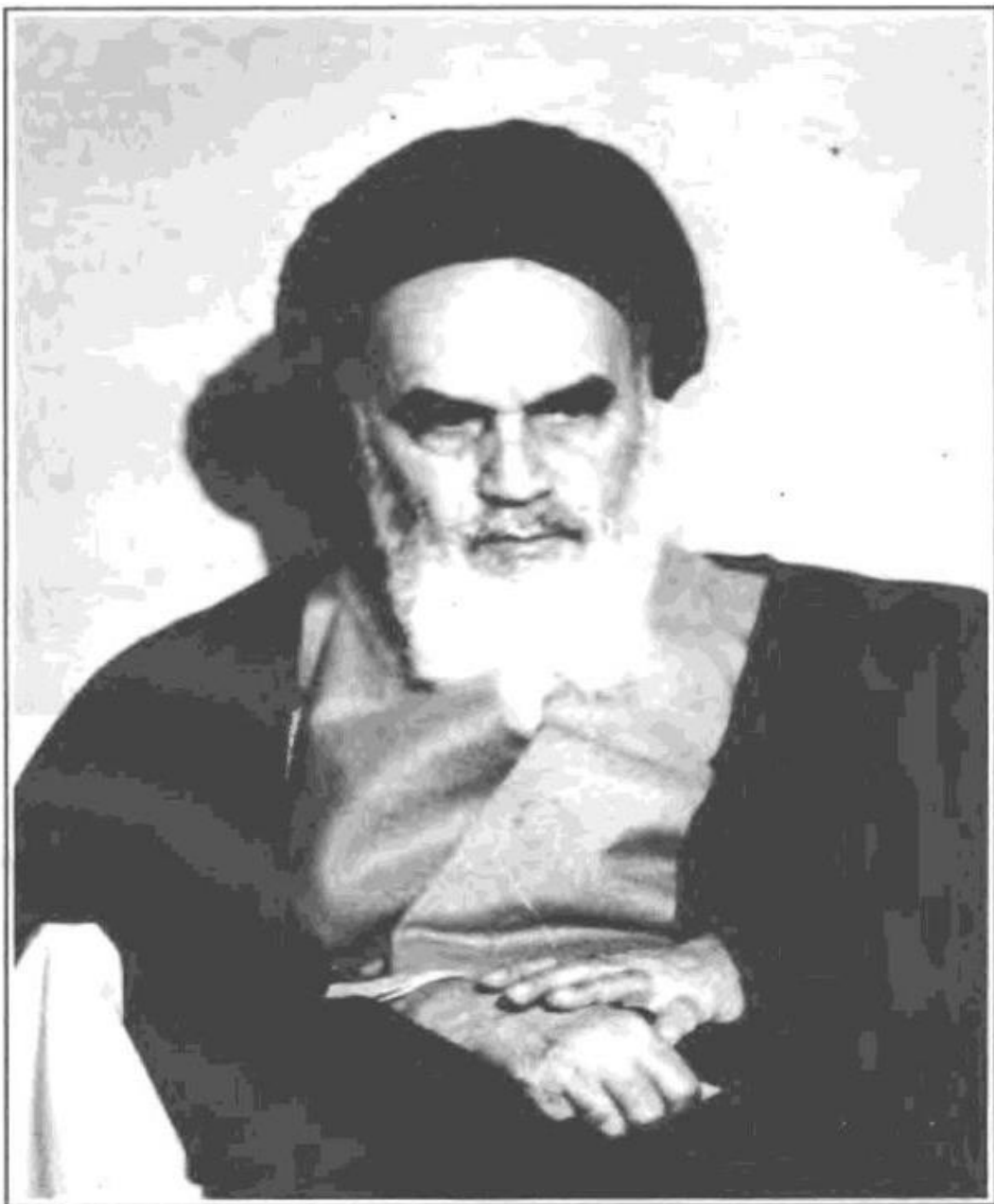
Să continuăm cu povestea din Noul Testament, despre istoria personajului numit Iisus. Ține minte pretențiile a două idei opuse:

- Ideea celor care spun că a fost născut de Dumnezeu, dintr-o fecioară, că a manevrat și a inversat legile naturii după bunul plac și că s-a înălțat, fizic, la cer;
- Ideea celor care spun că a fost un om născut nelegitim, cu inimă binevoitoare și minte entuziastă, fără pretenții la divinitate, dar care a sfârșit prin a crede în propria divinitate și a trebuit să suporte pedeapsa capitală pentru răzvrătire, fiind omorât conform legii Imperiului Roman.

Aceste pretenții sunt examinate în cărțile pe care le-am menționat. Ele te vor ajuta în anchetele tale, dar pentru a le citi pe toate trebuie să ai o rațiune solidă. Nu te speria și nu te teme de consecințele unei asemenea anchete. Dacă vei ajunge la concluzia că nu există Dumnezeu, vei găsi o provocare în confortul și plăcerea pe care le simți prin dragostea altora. Dacă vei găsi motive să crezi că există un Dumnezeu, o conștiință superioară, și vei acționa sub supravegherea Sa, aceasta va fi o incitare

pentru o căutare mai amplă. Speranța unei existențe fericite, pe care o meriți, va prinde contur, iar dacă Iisus a fost Dumnezeu, vei fi mângâiat de credința în ajutorul și dragostea Lui. În fine, repet, trebuie să lași deoparte toate prejudecățile și să nu crezi și nici să respingi nimic din cauza părerilor altora. Propria ta minte este singurul lucru de preț pe care ți l-a dat Creația, iar tu ești răspunzător pentru corectitudinea și integritatea deciziei tale.

Am uitat să menționez, vorbind despre Noul Testament, că ar trebui să citești toate istoriile lui Hristos, inclusiv cele pe care un consiliu ecleziastic a hotărât pentru noi că sunt apocrife. Asta pentru că acei pseudo-evangheliști s-au prefăcut că sunt inspirați divin, la fel ca mulți alții. Ar trebui să le judeci pretențiile după propriul tău raționament, nu după cel al adunărilor ecleziastice.

Ayatollahul Khomeini, regretatul lider al sectei šiite a religiei musulmane, a fost atât lider spiritual, cât și lider de stat al Iranului.

Alte Religii

Islamul

Islamul, cea mai tânără dintre marile religii ale lumii, își are originea în secolul al VII-lea, odată cu misiunea lui Mohamed. Totuși, această religie nu a fost un crez nou, inventat din senin. Rădăcinile sale conceptuale se află în iudaism și creștinism. Musulmanii văd religia lor ca pe o continuare și rectificare a tradiției iudeo-creștine. Scripturile evreiești și misiunea profetică a lui Iisus sunt încorporate în Coran. Coranul ne învață că Dumnezeu, același Dumnezeu cunoscut arabilor ca Allah, i-a favorizat pe evrei și creștini dezvăluindu-le adevărul Său în cărțile sfinte. Totuși, ei s-au abătut de la ceea ce a fost revelat, au căzut în păcat și au devenit corupți. Oamenii din Peninsula Arabică își urmăresc originile până la patriarhul Avraam, care, potrivit Coranului, nu era nici evreu și nici creștin, ci un fel de strămoș universal al monoteiștilor. Se crede că sclava egipteană Hagar și fiul lui Avraam, Ismael, au ajuns la Mecca în timpul exilului lor. De asemenea, se crede că Avraam însuși a construit Kaaba, altarul sacru de la Mecca, care este obiectul pelerinajului anual. Musulmanii cred că, de la Avraam încoace, a existat și există o singură religie adevărată: o credință consecventă într-un singur Dumnezeu atotputernic, care din când în când a trimis diverși mesageri și profeți să se reveleze și să le spună oamenilor ce se așteaptă de la ei.

Aceste revelații au fost consemnate în 104 cărți, dintre care doar patru mai există: Pentateuhul, Psalmii, Evangheliile și Coranul, care au fost transmise succesiv lui Moise, David, Iisus și Mohamed. Nu ne putem aștepta la mai mult, deoarece Mohamed a fost ultimul profet, iar în Coran „toate lucrurile sunt revelate”.

- **Extras din „Înțelegerea Islamului”**

Mohamed

Mohamed s-a născut în jurul anului 570 d.Hr. La vârsta de 25 de ani, s-a căsătorit cu o văduvă bogată și a lucrat ca comerciant în afacerea ei pentru următorii cincisprezece ani. La 40 de ani, Mohamed a apărut brusc ca un profet religios și conducătorul unei noi mișcări religioase puternice. Potrivit declarațiilor sale, misiunea sa religioasă a fost declanșată de o apariție. Viziunea a avut loc în afara orașului, în apropierea unei peșteri izolate, unde se retrăgea frecvent pentru rugăciune și contemplare. Apariția a fost un „înger” și avea un mesaj pe care Mohamed trebuia să-l răspândească. Totuși, acesta nu era un înger oarecare. Și-a spus Gabriel, unul dintre cei mai importanți îngeri din tradiția creștină.

Mohamed era fie semi-conștient, fie în transă când îngerul Gabriel i-a poruncit să „REPETE!” și să înregistreze mesajul pe care îngerul urma să i-l dea. Porunca îngerului către Mohamed seamănă foarte mult cu poruncile date lui Ezechiel din Vechiul Testament și lui Ioan din Cartea Apocalipsei de către custozi similari. Când s-a trezit, Mohamed i s-a părut că avea „inscripționate pe inimă” cuvintele îngerului. Mesajul dat lui Mohamed a fost înființarea unei noi religii numite „Islam”, care

înseamnă „Predare”. Adepții trebuie să „se predea” lui Dumnezeu. Membrii credinței lui Mohamed sunt, prin urmare, numiți „musulmani”, termen derivat din cuvântul „muselină” („una/unul care se supune”). Islamul a fost o altă religie inventată, menită să abuzeze de ascultarea oamenilor. Ființa supremă a credinței islamului este numită „Allah”, despre care Mohamed a spus că este același Dumnezeu cu Yahweh, Dumnezeul iudaic și creștin. Mohamed i-a clasat pe Moise și pe Iisus drept doi mesageri anteriori ai lui Allah și a proclamat Islamul ca fiind a treia și ultima revelație din partea lui Dumnezeu. Prin urmare, era de datoria tuturor evreilor și creștinilor să se convertească la islam. Evreii și creștinii tindeau să fie prea puțin cooperanți cu cererea lui Mohamed, în ciuda faptului că au fost avertizați în propriile lor scrieri apocaliptice despre pericolele „profeților mincinoși”. Rezultatul a fost declanșarea unora dintre cele mai sângeroase lupte din istoria lumii.

- **Fragment din „Zei Edenului”**

Efecte politico-religioase

Mohamed s-a bucurat de o guvernare absolută asupra poporului său, fiind considerat profet inspirat și ghidat de Dumnezeu. El a condus rugăciunile publice, a acționat ca judecător, a domnit; el a fost statul. La moartea sa, un conducător a fost pus în locul său cu autoritate similară, deși fără îndrumare divină. Acesta a fost numit „succesor”. Musulmanii sunniți își aleg conducătorul, dar musulmanii șiiți consideră că numirea este sarcina lui Dumnezeu. În teorie, îndatoririle acestui autocrat sunt, în general, prezentate astfel: el trebuie să aplice deciziile legale și să mențină ordonanțele restrictive revelate de divinitate; să păzească frontierele și să echipeze armatele; să primească milostenia; să reprime jafurile, hoțiile, tâlhăriile la drumul mare; să țină slujbele de vineri și festivalurile. Trebuie să fie un musulman liber, un bărbat, un adult; să aibă capacitate administrativă; să fie un guvernator eficient și să facă dreptate celor nedreptățiți. Atâta timp cât îndeplinește aceste condiții, trebuie să i se dea ascultare absolută, iar imoralitatea personală sau chiar tirania nu sunt motive pentru a-l înlătura.

Jihad-ul este folosit de adepții lui Mohamed pentru a purta război contra celor care nu acceptă doctrinele islamului, conform datoriei religioase din Coran. Această datorie este prevăzută în cinci sure – toate acestea aparținând perioadei de după ce Mohamed a fost acceptat unanim. Popoarele cucerite care nu îmbrățișează islamul și nici nu plătesc taxă trebuie să fie trecute prin sabie, familiile lor duse în robie, iar toate bunurile lor confiscate.

Conform cercetărilor, comenzile din Coran nu sunt interpretate ca o ordonanță generală asupra tuturor musulmanilor pentru a purta război împotriva infidelilor. Se presupune că ordinul pentru un război general nu poate fi dat decât de imam (n.t.: preot sfânt al islamului).

- **Extras din Enciclopedia Britanică, ediția a unsprezecea (1911)**

Salman Rushdie

„Ca să renaști”, cânta Gibreel Farishta în timp ce se prăbușea din ceruri, „mai întâi trebuie să mori. Ca să revii pe pământ, mai întâi trebuie să zbori. Tralala! Lalalala! Cum să poți zâmbi din nou dacă nu ai plâns puțin? Cum să-ți vrăjești iubita, amice, fără un suspin? Amice, dacă vrei să renaști...”.

Cu puțin înainte de revărsatul zorilor, într-o dimineață de iarnă, de Anul Nou, doi bărbați în carne și oase au căzut de la mare înălțime, de la 29.000 de picioare (n.t.: 8.848 de metri), înspre Canalul Mânecii, fără parașute.

„Ascultă-mă, trebuie să mori, ascultă-mă, ascultă-mă...” și tot așa mai departe, sub o lună de alabastru, până ce un răcnet puternic răsună în întunericul nopții.

Cuvintele cristaline se auzeau răspicat în noaptea înghețată: „La dracu' cu cântecele tale! În filme n-ai făcut decât play-back la melodii cântate de alții, așa că scutește-mă acum de aceste zgomote infernale!”.

În timp ce își cânta aria improvizată, Gibreel, solistul afon, făcea tumbe în lumina lunii, înota în văzduh – bras, fluture, făcându-se ghem. Își întindea brațele și picioarele în lateral în lumina zorilor ce se apropiau, adoptând poziții heraldice: când cu picioarele desfăcute și mâinile ridicate ca niște gheare, când întins ca o felină și cu capul ridicat, parcă levitând, sfidând gravitația.

Plin de veselie, se rostogoli înspre vocea sardonică. „Ehei, Salad, amice, tu ești! Ce bine. Salut, prieten vechi”.

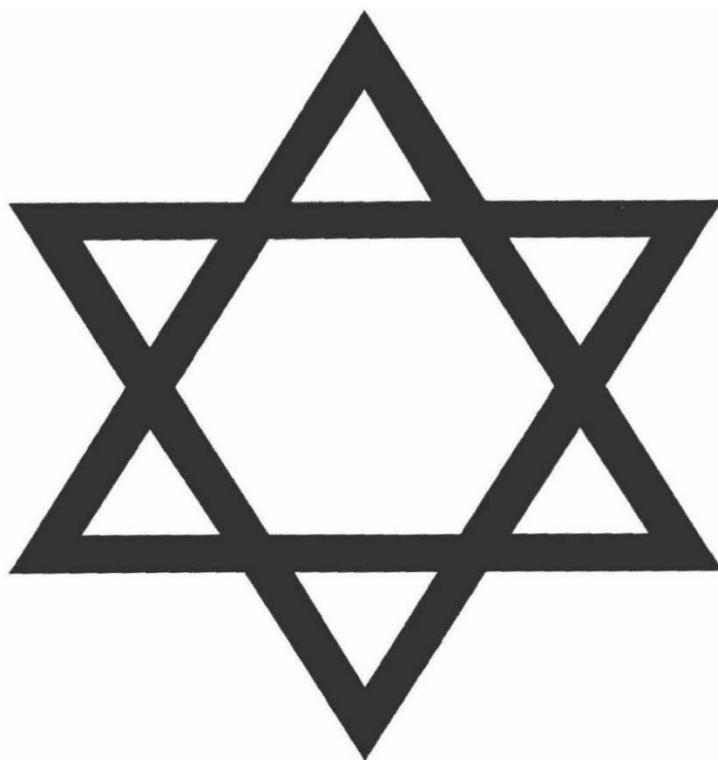
Auzind una ca asta, celălalt – o siluetă disprețuitoare care se îndrepta vertiginos spre pământ, cu picioarele în sus și capul înainte, îmbrăcat într-un costum gri, cu toți nasturii de la sacou încheiați, ținându-și brațele întinse pe lângă trup și fără să pară deloc mirat de faptul că pălăria de fetru îi era încă pe cap – făcu o mutră tipică pentru un om care ura poreclele.

„Hei, Soprano!”, a țipat Gibreel, stârnind o grimasă. „Salutare. Londra Adevărată, fratele meu! Păzea! Ticăloșii ăia de jos nici n-or să știe ce i-a lovit din senin. Un meteorit, un fulger sau mânia lui Dumnezeu. Buuum! Zbang, ha? Ce intrare, domnule! Pe cuvânt: pleosc!”.

O explozie puternică, stârnită din senin, urmată de o ploaie de stele căzătoare. Un început cosmic, un ecou în miniatură al nașterii timpului... giganticul avion cu reacție Bustan, zborul Al-420, a explodat în aer, la mare înălțime, fără niciun avertisment... Cine sunt eu? Cine mai e pe aici?

- Extras din Versetele Satanice

Steaua lui David

Steaua lui David a apărut inițial în jurul anului 6.000 î.Hr., în vechea istorie a Indiei, ca simbol al Soarelui. Mult mai târziu, a fost împrumutată de cultul semitic al lui Saturn din Ierusalimul antic, evoluând pentru a deveni Steaua Evreiască a lui David.

Umanismul evreiesc **Sherwin T. Wine**

Istoria evreiască este saga unei familii internaționale vulnerabile. Este povestea luptei pentru supraviețuire. Ceea ce este mai rău în istoria evreilor este capitularea în fața credinței și a umilinței. Ceea ce este mai bun în experiența evreiască este descoperirea rațiunii și demnității.

Atât de mulți istorici ai poporului evreu și-au dedicat atenția credințelor evreiești încât nu au putut să se concentreze asupra a ceea ce era deja în fața lor. Monoteismul poate produce țărani tăcuți, dar la fel de ușor poate produce intelectuali agitați. Studiul Torei poate crea rutine memorabile, la fel de ușor pe cât poate produce gânditori analitici.

Ceea ce este cel mai interesant la evrei nu este un devotament față de o zeitate invizibilă, care are rivali în alte tradiții, sau față de banalitățile morale prezente în toate cultele, ci un stil de personalitate care nu are o încredere profundă în destin și se simte mai confortabil cu schimbarea decât cu eternitatea.

Numai atunci când renunțăm la abordarea convențională a trecutului evreiesc putem înțelege dimensiunea umanistă a experienței evreiești. Ingeniozitatea umană și absența lui Dumnezeu nu sunt temele comentariilor talmudice.

O nouă abordare a istoriei evreilor este necesară, dar este și dificilă. Cele mai populare prezentări ale experienței evreiești insistă asupra supremației ideilor religioase. Dumnezeu și Tora (chiar și atunci când sunt priviți ca și creații ale umanității) sunt, de fapt, baza civilizației evreiești și puterile motivatoare ale comportamentului evreiesc. Implicația este destul de clară: dacă Dumnezeu și Tora sunt iluzii, ele sunt iluzii pozitive. Dacă vor dispărea, la fel va dispărea și personalitatea și identitatea evreiască.

Accentul religios distorsionează modul în care abordăm trecutul. Deoarece cele mai importante figuri religioase au trăit cu mult timp în urmă, trecutul îndepărtat devine important. Epoca profeților, a preoților și a părinților rabinici transcende timpul. Moise devine mai semnificativ decât Einstein. Amos devine mai actual decât Nathan Rothschild. Perioada epică a iudaismului rabinic iese în evidență ca fiind perioada crucială a realizărilor evreiești.

Consecințele acestei abordări sunt dăunătoare. Ne împiedică să vedem ceea ce ar trebui să vedem. Literatura înlocuiește evenimentele. Devenim mai interesați de descrierea evenimentelor decât de evenimentele în sine. Dacă autorul Torei ne spune că Avraam a fost o persoană reală și că el a fost foarte important, tindem să acceptăm afirmația – nu pentru că avem vreun motiv să o credem, ci pentru că suntem convinși că Tora este esențială pentru păstrarea identității evreiești.

În ciuda tuturor dovezilor că mare parte din ceea ce spune Tora este diferit de ceea ce s-a întâmplat cu adevărat, nimeni nu a îndrăznit să scrie o alternativă la această epopee preotească. Istoria reală rămâne ascunsă în jurnalele științifice. Indiferent ce inaderențe descoperă cercetătorii în narațiunea Torei, aceasta nu își pierde niciodată statutul. Studiul Bibliei devine un substitut pentru studiul istoriei evreiești.

Deoarece elita rabinică a avut un monopol asupra literaturii publicate, personalitățile și evenimentele care nu se încadrează în schema rabinică nu au fost niciodată menționate. Dacă ați fost un rabin și ați avut o părere despre faptul că puii trebuie consumați cu lapte, ați fi avut o citație în Talmud. Dacă ați fost un poet care a cântat laude Domnului, cartea de rugăciune ar fi constatat recunoștința dumneavoastră. Dar dacă ați fost primul bancher evreu sau cel mai bun umorist evreu, istoria v-ar fi uitat numele. Rabinii, ca majoritatea elitelor religioase, nu erau interesați să-și păstreze memoria. Doar în ultimele două secole au avut șanse de recunoaștere.

O perspectivă umanistă

O abordare umanistă a istoriei evreiești are nevoie de o perspectivă diferită. Abordarea supranaturalismului teologiilor preotești și rabinice care au editat Biblia și Talmudul este inacceptabilă. Abordarea semi-supranaturalistă a istoricilor contemporani care descriu supraviețuirea evreilor ca fiind un „mister” unic este la fel de inacceptabilă. Cauzele comportamentului evreiesc și rezistența evreilor sunt deschise anchetei publice. Dacă acum nu sunt cunoscute, nu vor rămâne permanent necunoscute. „Misterele” și „enigmele” sunt ascunzișuri contemporane pentru control supranatural. Se sugerează astfel că aceste origini sunt dincolo de o anchetă rațională.

Legile Bibliei și Talmudului, poveștile scripturilor sacre, petițiile cărții de rugăciuni sunt o creație umană. Acestea sunt produsele inteligenței, dorințelor și intereselor umane. Ele sunt reflecții ale unor momente și locuri particulare. Sunt propagandă pasională cu argumente religioase și politice. Poveștile regelui Saul au fost scrise de angajații din clerul preoțesc ai inamicului său, regele David. Povestea lui Jezebel (n.t.: Isabela) a fost compusă de adversarii ei profetici. Ritualul sacrificiului din Levitic a fost conceput de preoții care ar beneficia de ritual.

Cerința umană – nu divinitatea – este responsabilă pentru ceea ce au făcut și au spus evreii. De asemenea, tot cerința umană este responsabilă pentru denaturarea a ceea ce au făcut și au spus evreii. Motivația pentru înregistrarea evenimentelor și întâmplărilor nu a fost dorința pasională de a ține un jurnal. A fost nevoia evidentă de a folosi istoria pentru a împinge programe politice și ideologii religioase. Este povestea legământului dintre Avraam și Yahweh o constatare scrisă a unui eveniment real? Sau este o justificare a evreilor pentru revendicarea întregului Canaan antic?

Sărbătorile nu sunt urmările decretelor supranaturale. Ele au început ca un răspuns uman la evenimente naturale. Paștele nu este invenția spontană a unui rege divin. Este un festival în evoluție care a servit fervoarea naționalistă a conducătorilor patrioți. Nici Yom Kippur nu este creația unui zeu. Este o invenție a preoților pentru a spori frica de Dumnezeu. Supranaturalul nu a folosit naturalul pentru a-și promova agenda. Omul a folosit supranaturalul pentru a-și avansa interesele.

A vedea pe Dumnezeu în spatele tuturor evenimentelor nu este necesar pentru a explica ce se întâmplă. Dorința umană și legile naturale se descurcă destul de bine. Este, de asemenea, probabil jenant. Dacă Yahweh a aranjat Exodul, el a aranjat și Holocaustul. Perioada teologică pe care o putem obține din istoria evreilor este limitată. Teologia este întotdeauna mai interesantă atunci când este retrogradată în colțul corespunzător, în departamentul de antropologie

– Un studiu al fricii și imaginației umane.

Dincolo de literatură

Pentru o abordare realistă a istoriei evreiești suntem obligați să privim cu hotărâre dincolo de literatura evenimentelor reale. Experiența evreiască nu este aceeași cu descrierea acelei experiențe. Biblia nu este aceeași cu istoria evreiască antică. Poate fi o cheie a ceea ce s-a întâmplat, dar nu este o relatare exactă a evenimentelor. Nici legendele evlavioase nu sunt istorie evreiască. O tradiție poate atribui descendența din David a lui Hillel the Elder (n.t.: Hillel a fost un lider religios evreu, înțelept și cărturar asociat cu dezvoltarea Mishnah și Talmud și fondatorul școlii Tannaim a Casei Hillel. El a fost activ la sfârșitul secolului I î.Hr. și începutul secolului I d.Hr.). Dar există foarte puține dovezi care să indice că Hillel sau Iisus au fost descendenți din regele David. Protagonistii respectivi au dorit pur și simplu să le dea autoritate divină. Istoria unui popor este distinsă doar de valoarea literaturii sale.

Tora poate avea o importanță literară și religioasă dincolo de orice adevăr narativ pe care îl poate transmite, iar dacă acea importanță religioasă este irelevantă prin acuratețea ei, atunci acea acuratețe contează. Există o diferență între descrierea evenimentelor din Tora și Tora ca eveniment din istoria evreilor. Dacă oamenii cred că Moise a scris Tora, este o problemă. Faptul că Moise chiar a scris-o este alta.

Evreii sunt produsul experienței lor reale, nu produsul a ceea ce rabinii au experimentat. Lupta pentru putere între regi și preoți, rabinii și preoți a fost o dimensiune politică importantă în dezvoltarea evreilor. Biblia și Talmudul au fost rezultatul acestor controverse politice, iar editorii acestor documente nu s-au purtat cu amabilitate cu adversarii lor – care erau tot evrei. Vrajmașii lui Ieremia erau la fel de evrei și la fel de patrioți ca și Ieremia atunci când refuzau să predea Ierusalimul caldeenilor. Dușmanii saducei ai rabinilor erau la fel de dedicați supraviețuirii, asemeni adversarilor lor, atunci când refuzau să accepte autoritatea legii transmise pe cale orală (Talmud).

Este periculos să-ți alegi eroii și răufăcătorii când poți citi doar o parte a istoriei religioase. Rabinii s-au asigurat că viziunea lor asupra istoriei evreiești va prevala atunci când au suprimat sau distrus toate punctele de vedere opuse. Ca victime ale cenzurii religioase, ar trebui să fim conștienți de victimizarea noastră. Dușmanii rabinilor ar fi putut să ne ofere o viziune mai echilibrată asupra istoriei timpurii a evreilor dacă scrierile lor ar fi supraviețuit.

Religia populară

O abordare realistă a istoriei evreiești trebuie să facă o distincție între religia oficială și folclor. Obsesia față de Dumnezeu face parte din documentele oficiale ale instituției religioase, dar este posibil să nu fi fost o obsesie a oamenilor. De fapt, știm din toate epitetele din Biblie că politeismul era un lucru obișnuit în Israelul antic și că zeitățile feminine (pe care profeții le detestau) erau foarte populare.

Sursa ideilor monoteiste nu este o mare ingeniozitate spirituală. Este o structură politică numită imperialism. Zeii lumii sunt reflectarea guvernului mondial. Așa cum guvernul tribal prezintă zei tribali și guvernul național prezintă zei naționali, tot așa și imperiile sponsorizează nașterea super-zeilor. Monoteismul nu a fost o invenție evreiască. Egiptenii, perșii, grecii, toți i-au acordat atenție. Aton, Mazda și Zeus au devenit zei divini ca Yahweh – dar cu mai multe motive. Yahweh, conducătorul lumii, coincide cu apariția imperiilor asiriene, caldeene și persane. El este o explicație politică, nu o revoluție spirituală.

Încă de la început, monoteismul a fost o haină nepotrivită. Nu ar putea explica niciodată, în mod adecvat, înfrângerile și umilințele pe care evreii evlavioși le-au trăit. Doar adăugarea de recompense și pedepse viitoare a făcut ca aceasta să se potrivească mai bine. Folclorul și-a păstrat demonii și spiritele rele, reflectarea dezordinii și a dizarmoniei lucrurilor. Masele au experimentat teroarea lumii. Nicio divinitate măreață și ordonată nu era suficientă pentru a face față dificultăților vieții de zi cu zi. În cele din urmă, la sfârșitul ceremoniei de nuntă, mirele sparge geamul pentru a speria spiritele rele (pe care Yahweh, în mod evident, era incapabil să le disciplineze – folclor). Folclorul și religia oficială nu coincideau.

Unul dintre motivele pentru care Biblia este mai atrăgătoare pentru oamenii din mediul rural decât pentru evreii din ținutul Westchester este faptul că autorii documentelor scriau pentru fermieri și păstori. O parte din accentul actual asupra perioadei biblice din istoria evreiască provine din nevoia sionistă de a identifica o perioadă din istoria evreiască – când evreii erau liberi și independenți pe propriul lor pământ. Dar o mare parte din aceasta provine din disconfortul enorm pe care mulți evrei îl simt. Ei au același dezgust pentru mediul urban, mobil, individualist, așa cum

au majoritatea conservatorilor istorici. Vor să se identifice cu ceea ce erau evreii cu mult timp în urmă – iar dacă această opțiune le-ar fi oferită, ar respinge-o.

Personalitatea evreiască, cu toate limitările sale verbale, nu este un produs al țăranilor iubitori ai Torei. Este un produs urban, fin adaptat la viața și anxietatea orașului. Dacă un procent mare de evrei au interese (sau pretenții) intelectuale sau „culturale”, asta nu se datorează faptului că au memorat versete din Biblie. În cazul în care majoritatea evreilor se adaptează cu ușurință la cererea și cerințele vieții urbane, moderne (și au succes, cu toate că numărul lor nu este atât de mare), nu este pentru că au fost verbal calificați în argumente talmudice. Dimpotrivă, Polishpilp-ul a fost rezultatul direct al unei culturi urbanizate care a pus un mare accent pe vorbire și pe exhibiționismul verbal. Comunitățile orașului apreciază abilitățile verbale chiar mai mult decât priceperea fizică.

Linia istorică

În abordarea realistă a istoriei evreiești din secolele trecute ale istoriei, cât și cele ulterioare, se evită nevoile propagandistice ale iudaismului rabinic.

Ideologia oficială (atât în formele sale tradiționale, cât și în cele liberale) nu observă că ultimii două mii de ani de existență evreiască au o valoare egală cu primii două mii de ani. În ochii instituției rabinice, Amos, Osea, Isaia și Ieremia nu au duplicate moderne. Erau fenomene spirituale unice în vremurile de demult. Evenimentele din timpul lor sunt mai importante deoarece acești „mesageri divini” le-au răspuns, iar oamenii din timpul lor sunt mai importanți deoarece profeții i-au folosit ca audiență. Secolele ulterioare nu contează deoarece nu au produs profeți sau rabini.

Dar o astfel de abordare este naivă. Ceea ce au spus profeții este mai puțin important decât ceea ce s-a făcut în secolele ulterioare. Așa cum au subliniat Madison și Hamilton: „Este mai puțin semnificativ ceea ce a făcut Curtea Supremă Americană cu Constituția Americană”. Urbaniști anonimi din anii trecuți l-au folosit pe profetul biblic Amos în scopul lor. Opiniile lor au fost mai puternice în dezvoltarea identității evreiești decât sfatul unui profet martir. Nu veți înțelege creștinismul studiind viața lui Iisus și nu veți înțelege povestea identității evreiești concentrându-vă asupra vieții lui Amos.

Ceea ce este important din punct de vedere istoric nu este Amos din trecutul îndepărtat, sunt reformatorii burghezi și radicalii marxiști care l-au folosit. Eroii morți sunt cel mai mult folosiți, reprezentând o forță. Nu poți contesta cuvintele lor. Amos ar fi putut fi apărătorul moral al beduinilor, iar majoritatea progresiștilor ar găsi acest fapt îngrozitor. Dar astăzi el este folosit pentru a se potrivi fie într-o caritate liberală, fie într-o reorganizare radicală. Acest fenomen este mult mai interesant decât autoproclamatul profet Tekoah. Majoritatea celor spuse de Amos este o reflectare a ceea ce gândesc și cred majoritatea evreilor moderni – și a unor evenimente mai recente care au produs astfel de opinii.

Intelectualii radicali evrei nu sunt copiii îndepărtatului Amos. Ei sunt copiii înstrăinați ai unor oratori urbaniști care nu au niciun motiv să iubească o instituție ostilă. Înțelegerea acestei alienări are mai mult de-a face cu identitatea evreiască decât cu citatele smulse din contextul lor pastoral. Folosirea trecutului îndepărtat pentru a „kosheriza” prezentul are două efecte dăunătoare.

- Ne împiedică să înțelegem cu adevărat trecutul. Suntem mai puțin interesați să

aflăm ce au făcut și au spus cu adevărat Moise, Amos și Akiba și suntem mult mai interesați să ne asigurăm că nu mai sunt de actualitate.

- De asemenea, minimizează importanța prezentului și a trecutului pretinzând că evoluțiile recente sunt cu adevărat vechi. Ne concentrăm asupra citatelor și nu asupra persoanelor care le folosesc.

Majoritatea oamenilor ale căror decizii au format caracterul identității evreiești sunt necunoscuți. Au trăit într-o perioadă în care „scripturile sacre” erau în plină desfășurare, agresive, când ceea ce era considerat original era etichetat fără valoare și noile opinii erau întotdeauna deghizate în interpretări ale celor vechi. „Trecutul îndepărtat” este o veche boală religioasă. Ne corupe judecata și ne împiedică să fim corecți, atât față de trecut, cât și față de prezent.

Motivația umană

Într-o abordare realistă a istoriei evreiești, trebuie să căutăm adevăratele motive în cazul în care autorul opiniilor din Biblie, Talmud și Sidur ar fi Dumnezeu. Am căuta motivațiile divine (dacă Dumnezeu le poate avea) care nu au nimic de-a face cu gelozia, ura și lupta pentru putere. Dar dacă autorii acestor opinii sunt oameni, atunci cel mai potrivit este să investigăm dorințele umane care i-au motivat să le scrie – ceea ce au și făcut – ceea ce, într-adevăr, poate avea de-a face cu gelozia, ura și lupta pentru putere.

Motivele personale și faima – motivații moderne importante – nu au fost motivele pentru care au fost scrise documentele instituției religioase. Au fost scrise ca literatură persuasivă sau ceea ce noi numim propagandă. Au fost destinate să-i convingă pe evrei să apere anumite idei, să adopte anumite practici și să se supună anumitor autorități. De asemenea, au fost menite să convingă evreii să respingă anumite idei, să renunțe la anumite practici și să ignore anumite autorități.

Istoria evreiască este povestea unor rivalități intense. Diferite grupuri luptă pentru putere, iar literatura este propaganda lor. David și Moise, care sunt morți, devin simbolurile elitei concurente care ne spun povești pentru a-și servi propriile interese. Ce s-a întâmplat cu evreii nu este diferit de ceea ce s-a întâmplat cu alte națiuni. Grupuri noi au încercat să răstoarne organizații vechi. După ce au reușit, au simțit nevoia să-și justifice faptele.

Revoluția seculară a făcut parte din acest joc. Emanciparea i-a eliberat pe evrei de sub controlul autorităților evreiești. Istoria ar putea fi folosită pentru a avansa punctele de vedere dorite (cum ar fi această carte), iar diferențele de opinii ale concurenților ar fi ignorate. Apariția științelor sociale a făcut ca judecățile să fie mai deschise controlului public și provocării.

A existat multă diversitate de opinii și credințe în istoria evreiască, mult mai multe decât a vrut să dezvăluie instituția rabinică vreodată. Nu există un lanț neîntrerupt de tradiție de la Moise până în prezent. Propaganda *shofetim*-ului tribal timpuriu a fost înlocuită de propaganda regilor *David*-ici, iar tradiția regală a fost, la rândul ei, înlocuită de tradiția preoțească. De mii de ani a avut loc o ruptură radicală între triumful rabinic și autoritatea preoțească existentă acum. Elitele evreiești erau destul de umane în ambițiile lor. Noi suntem cei care le aprobăm interesele când le transformăm în crezuri nobile de perfecțiune supranaturală. Iubirea, bunătatea, generozitatea și demnitatea nu ar fi realizări laudabile dacă nu ar apărea dintr-un context mai sordid. Sfinții sunt

plictisitori, iar sfaturile supranaturale sunt întotdeauna arogante.

★-----★

Sherwin T. Wine este rabin și doctor onorific, fondator și purtător de cuvânt pentru numeroase organizații, inclusiv Societatea Americană pentru Iudaism Umanist și pentru Libertatea Religioasă.

Opinie

Acum mai puțin de 4.000 de ani
Nu existau evrei
Acum mai puțin de 2.000 de ani
Nu existau creștini
Mai puțin de 1.400 de ani în urmă
Nu existau musulmani
Ce erau atunci?
Nu erau ei ceea ce fuseseră întotdeauna?

- Adolph Levy

Sfinți, mântuitori și Mesia falși

„Căci se vor ridica hristoși mincinoși și proroci mincinoși și vor da semne mari și chiar minuni, ca să amăgească, de va fi cu puțință, și pe cei aleși.”

- Matei 24:24

Abraham Ben Samuel Abulafia – 1240-1291? – Născut în Spania, Abulafia și-a părăsit țara natală în 1260 în căutarea unui conducător mitic în Israel. Prin îndrăzneala și carisma sa, el a câștigat un număr mare de adepți care credeau că răscumpărarea le este la îndemână.

Jan Bockelson (John of Leiden) – 1500-1536 – Fiul unui negustor din Leiden, Bockelson a fost croitor de meserie înainte de a se alătura mișcării radicale olandeze anabaptiste. Bockelson a fost luat în captivitate și, ca și Hristos pe cruce, a fost ridiculizat de răpitorii săi pentru că nu s-a salvat dacă ar fi fost Mesia cu adevărat. Condamnat la moarte în 1535, a fost legat de un stâlp, ars cu fierul înroșit și i-a fost smulsă limba.

Sabbatai Zevi – 1626-1676 – Figura centrală a celei mai mari mișcări mesianice din istoria evreiască, Sabbatai Zevi s-a născut în Smirna, Turcia. El aștepta ca Dumnezeu să-i trimită o mireasă. Mireasa a fost Sarah, o prostituată poloneză care susținuse de multă vreme că era destinată să se căsătorească cu Mesia. Cuvântul misiunii lui Sabbatai s-a răspândit rapid din Ierusalim în toată Palestina și, în cele din urmă, în toată Europa. Activitatea sa sexuală nesăbuită și comportamentul său haotic au atras, în cele din urmă, ura autorităților musulmane care l-au exilat în îndepărtatul port maritim albanez, Dulcigno (acum Ulcinj, Iugoslavia), unde a murit pe 17 septembrie 1676.

Jemima Wilkenson – 1752-1829 – Potrivit lui Wilkenson, fiica unui fermier din Quaker, Rhode Island, „a murit” când avea 20 de ani. Cu toate acestea, înainte ca familia ei să o poată îngropa, ea s-a ridicat ca și întruparea lui Hristos, susținând că a fost trimisă într-o misiune divină pentru a întemeia Biserica și a-i pregăti pe Cei Aleși pentru a doua Venire, programată să aibă loc, a spus ea, în timpul vieții ei. Jemima Wilkenson a murit a doua oară. În conformitate cu instrucțiunile ei, membrii nu au îngropat-o, ci au așteptat cu nerăbdare să se ridice din nou. Pe măsură ce trupul ei s-a descompus, credința multor „Prietenii Universali” a scăzut. Numărul lor a scăzut rapid, iar ultimul credincios a murit în 1874.

Hung Sin-tuan – Născut în satul Fuyuanhui, Kwantung, provincia China, Hung a eșuat în mod repetat la examenul național din cadrul serviciului public. Vărul său i-a oferit o broșură creștină intitulată „Cuvinte bune pentru îndemnul epocii”. Hung credea că, în cele din urmă, a înțeles semnificația halucinațiilor pe care le-a suferit în timpul căderii sale psihice cu șase ani mai devreme. El s-a proclamat înălțat și că a fost trimis de către cer pentru a-i alunga pe tătari și de a restabili succesiunea în China, conform propriei viziuni. Împreună cu discipolul său, Feng Yun-shan, el a dirijat Rebeliunea Tai Ping (1850-1865), o revoltă împotriva dinastiei Qing (Manchu) aflată la conducere. Mulți adepți au trecut de partea lui Hung datorită sărăciei extreme, aglomerației, xenofobiei larg răspândite și nemulțumirii generale de sub domnia veneticului Manchu. Armatele sale au capturat sute de orașe, mai ales Nanking în 1853. Hung a înghițit otravă în iunie 1864, cu șase ani înainte de căderea forțelor manciuriene din Nanking. Rebeliunea Tai Ping a lui Hung a costat milioane de vieți.

Orix Bovar – 1917-1977 – O figură carismatică, liniștită, care a trecut de la astrologie la misticism. Bovar, la mijlocul anilor 1970, a atras aproximativ 200 de urmăritori din New York și California. El a apelat la oameni precum Carol Burnett și Bernadette Peters. Cu toate acestea, mulți dintre adepți au renunțat la adorarea lui când a afirmat că este Iisus Hristos și a început să sărbătorească Crăciunul cu credincioșii pe 29 august, ziua lui de naștere. Arestat pentru că nu a raportat un deces, Bovar a declarat poliției (care a reacționat la un pont, percheziționând apartamentul în care se ținea priveghiul) că încerca să-și ridice discipolul din morți. Pe 14 aprilie 1977, cu puțin timp înainte de a fi programat să se prezinte în instanță pentru a răspunde acuzațiilor, a sărit din apartamentul său de la etajul 10.

Ioana d'Arc: „Joan of the Bow” – Joan the Huntress. Ioana însăși a declarat că și-a primit misiunea de la „copacul Zânelor”, un centru al cultului zeiței Diana, în Domremy. În 1429, judecătorii ecleziastici au examinat-o și au anunțat că sfinții îngeri au numit-o să salveze Franța. Mai târziu, episcopul de Beauvais a anulat această decizie. În 1431, în vârstă de doar 19 ani, a fost arsă ca vrăjitoare, în Rouen, purtând o pancartă pe care scria: „Recidivată, Eretică, Apostată, Idolatră”. Timp de 500 de ani, Ioana a rămas o eroină națională populară până când a fost canonizată, în cele din urmă, de Papa Benedict al XV-lea, în 1920. În mod ironic, aceeași biserică care a declarat-o pe Ioana d'Arc vrăjitoare și a ucis-o, o revendică acum ca pe o sfântă.

Christopher Columbus – Cel mai semnificativ eveniment pentru rasa umană după nașterea, moartea și învierea Mântuitorului lumii a fost descoperirea continentului american de către Cristofor Columb. Credința l-a eliberat pe Columb de lanțurile miopiei umane, lansându-l într-o misiune divină și propulsându-l către o destinație providențială, punând bazele istoriei Statelor Unite, Canadei și ale numeroaselor republici americane. În 1501, Cristofor Columb, navigator și amiral, a

anunțat că este Mesia profețit de Ioachim, starețul din Calabria. Descoperirea geografică a unei rute directe pentru misionari către Orient – a murit fără să afle vreodată că nu ajunsese în Indiile de Est – a fost punctul culminant al celor cincisprezece secole de la Hristos. Următorul punct culminant din istorie ar fi o ultimă cruciadă. Menirea sa era să conducă armatele creștine.

Giuseppe Desa – S-a născut la Copertino, în „călcâiul” Italiei, în 1603. Mai târziu, ca Sfântul Iosif de Copertino, a devenit faimos ca și „călugărul zburător” datorită levitațiilor sale remarcabile în timpul stărilor de extaz. Viața sa timpurie a fost foarte asemănătoare cu cea a lui Iisus Hristos. Tatăl lui Joseph a fost un tâmplar sărac care, după o hărțuire considerabilă din partea creditorilor, a fost forțat să se mute, împreună cu soția însărcinată, departe de oraș. Se spune că Joseph s-a născut într-un grajd. La școală, el a fost numit „Gură Deschisă” din cauza tendinței sale de a sta nemișcat cu gura deschisă, holbându-se la ceruri. La puțin peste 100 de ani de la moartea lui Iosif, la 16 iulie 1767, s-a anunțat oficial că „Fratele Zburător” a fost făcut sfânt.

Maitreya – Actualul „Mântuitor” – locuiește în Londra sau în afara Londrei. Se presupune că a descins din antica sa locuință din Himalaya, în iulie 1977. Apare „din senin” și este recunoscut de urmașii săi ca „Cristosul”. Adepții săi țin lumea la curent cu apariția sa prin intermediul unui buletin informativ, The Emergence.

Mesia

Moartea lui Lubavitcher „Mesia” Schneerson

13 Iunie 1994 – Rabinul Menachem Schneerson, liderul carismatic al sutelor de mii de evrei ortodocși care credeau că este Mesia, a murit la vârsta de 92 de ani. Adepții săi au dansat, au cântat și au băut lăzi de bere, insistând că învierea sa este aproape. Rabinul nu a înviat în trei zile. Mulți adepți au inventat imediat o nouă poveste în conformitate cu fabula de 40 de zile. Rabinul avea să revină împreună cu cometele care loveau Jupiter. Cometele au fost văzute de evrei și de fundamentalisti ca un semn al vremurilor din urmă, sfârșitul fiind aproape. (Ei bine, poate data viitoare).

Cum să-L recunoaștem pe Mesia

- (1) El trebuie să fie din sămânța lui Avraam.
- (2) El trebuie să fie din tribul lui Iuda.
- (3) El trebuie să fie din casa lui David.
- (4) El trebuie să se nască dintr-o fecioară.
- (5) El trebuie să se nască în Betleem.
- (6) El trebuie să fie Dumnezeu.

Editorii de știri susțin că Iisus se potrivește calificărilor de mai sus și este, deci, MESIA. Unele dintre aceste afirmații sunt contestate mai târziu în această carte.

★-----★

Zeii Supremi

- Akditi: Mama zeilor – India
- Ahriman: Fiul lui Zurvan, răul atotputernic – Persia
- Ajbit + Alom-Bhol: Unul dintre creatorii oamenilor – Maya
- Amon (sau Amon-Re): A devenit rege al zeilor – Egipt
- Aten: Zeul Soarelui – Egipt
- Bochica: Creator suprem și legiuitor – amerindienii Chibcha
- Brahma: Creatorul absolut – India
- Coyote: Dumnezeu creației – amerindienii Crow
- Dohit: Dumnezeu care a creat primul muritor din lut – Mosetene
- Gamab: Zeu suprem care trăiește în ceruri – Damarus, Africa
- Inti: Zeu suprem al soarelui – Inca
- Jar-Sub: Zeu Universului – Turcia
- Juck-Shilluck: Creatorul lumii – Africa
- Kumani: Zeița Fecioară – India
- Mahaskti: Mama divină, creatoarea supremă a universului – India
- Num: Primul zeu suprem și creator având locașul în al 7-lea Cer – Samoyed
- Manibozho: Dumnezeu care a creat pământul și muritorii din lut – amerindieni algonquin
- Marduk: Zeu suprem, zeu al soarelui – Babilon
- Maui: Fiii soarelui – Polinezia
- Pachacamac: Zeu suprem, creatorul tuturor – Yuncas
- Parica: Dumnezeu care a inundat pământul (nu potopul din Vechiul Testament) – Peru
- Radogast: Dumnezeu soarelui – slavici
- Tengri: Dumnezeu cerului – mongoli

- **Ye Gods – Anne Baumgartner**

Marele Vânător, Primul Om Cherokee și Primul Salvator. Pictura aparține lui John Guthrie, artist cherokee. Acest tablou face parte din colecția specială a Cherokee Heritage Museum and Gallery, Saunooke Village, Cherokee, Carolina de Nord.

Şeful Seattle vorbeşte

Cum poţi cumpăra sau vinde cerul sau căldura pământului? Ideea este absurdă. Dacă nu deţinem prospeţimea aerului şi strălucirea apei, cum le putem cumpăra? Fiecare parte a pământului este sacră pentru poporul meu. Fiecare ac strălucitor de pin, fiecare ţărm nisipos, fiecare bâzâit al insectelor, ceaţa din pădurile întunecate, sunt sfinte în memoria şi experienţa poporului meu. Seva care curge în copaci poartă amintirile omului roşu. Albii au uitat de ţara naşterii lor când merg să se plimbe printre stele. Morţii noştri nu uită niciodată acest pământ frumos pentru că este mama omului roşu. Suntem o parte a pământului şi pământul este o parte din noi. Florile parfumate sunt surorile noastre; căprioara, calul, marele vultur, aceştia sunt fraţii noştri. Crestele stâncoase, câmpiile pline de miresme, poneiul şi omul aparţin aceleiaşi familii.

Aşadar, atunci când Marele Şef din Washington trimite vorbă că doreşte să cumpere pământul nostru, ne cere mult prea mult. Marele Şef ne trimite vorbă că ne va rezerva un loc ca să putem trăi confortabil. El va fi tatăl nostru, iar noi vom fi copiii lui. Vom lua în considerare oferta dvs. de a ne cumpăra pământul. Dar nu va fi uşor. Căci acest pământ este sacru pentru noi. Această apă strălucitoare care formează râuri şi fluvii nu este doar apă, este sângele strămoşilor noştri. Dacă vă vindem pământul, trebuie să vă amintiţi că este sacru şi trebuie să vă învăţaţi copiii că este sacru şi că fiecare reflecţie din apa limpede a lacurilor povesteşte despre evenimente şi amintiri din viaţa poporului meu. Murmurul apei este vocea bunicului meu. Râurile sunt fraţii noştri, ne potolesc setea. Râurile ne transportă canoele şi ne hrănesc copiii. Dacă vă vindem pământul nostru, trebuie să vă amintiţi şi să vă învăţaţi copiii că râurile sunt fraţii noştri şi ai voştri şi că, de acum înainte, trebuie să le acordaţi râurilor bunătatea pe care i-aţi da-o oricărui frate.

Ştim că omul alb nu înţelege ideile noastre. O porţiune de pământ este aceeaşi pentru el ca şi următoarea, pentru că este un străin care acţionează ca un hoţ în miezul nopţii şi ia tot ce are nevoie. Pământul nu este fratele său, ci duşmanul său şi, după ce l-a cucerit, merge mai departe. Părăseşte mormintele părinţilor săi, iar dreptul de naştere al copiilor săi este uitat. Îşi tratează Mama Pământ şi Fratele Cer ca pe lucruri care trebuie cumpărate, jefuite, vândute, ca pe nişte mărgelile strălucitoare. Apetitul său va devora pământul şi va lăsa în urmă doar un deşert.

Nu ştiu dacă înţelegeţi. Căile noastre sunt diferite de căile voastre. Vederea oraşelor voastre aduce durere în ochii omului roşu. Dar poate pentru că sunt un sălbatic şi nu înţeleg. Nu există loc liniştit în oraşele albilor. Niciun loc unde se pot auzi foşnetul frunzelor de primăvară sau foşnetul aripilor unei insecte. Zgomotul pare doar să insulte urechile. Şi ce se poate numi viaţă dacă un om nu poate auzi strigătul singuratic al păsării *whippoorwill* (n.t: un whippoorwill este o pasăre din America de Nord care este activă noaptea şi are un apel care sună ca „Whip-Poor-Will”) sau orăcăitul broaştelor în jurul unui iaz pe timp de noapte? Sunt un om roşu şi nu înţeleg. Indianul preferă sunetul blând al vântului suflând peste suprafaţa unui iaz şi mirosul vântului însuşi, curăţat de ploaie sau parfumat de conul de pin.

Aerul este preţios pentru omul roşu şi toate lucrurile împărtăşesc aceeaşi respiraţie: fiarele, copacul, omul – toate împărtăşesc aceeaşi respiraţie. Omul alb nu pare să observe aerul pe care-l respiră. Ca un om care a murit de multe zile, e amorţit de duhoare. Dar dacă vă vindem pământul nostru, trebuie să vă amintiţi că aerul este preţios pentru noi şi îşi împarte spiritul cu toată viaţa pe care o susţine. Vântul ce i-a

dat bunicului nostru prima suflare a primit și ultimul său oftat. Și dacă vă vindem pământul nostru, trebuie să-l păstrați curat și sacru, ca un loc unde chiar și omul alb poate merge să simtă mirosul vântului parfumat de florile pajiștii.

Vom lua în considerare oferta dvs. de a ne cumpăra pământul. Dacă decidem să acceptăm, vom pune condiții. Omul alb trebuie să trateze animalele acestui pământ ca pe frații săi. Sunt sălbatic și nu înțeleg altfel. Am văzut o mie de bivoli putreziți în prerie, lăsați să moară, împușcați de către omul alb dintr-un tren în mișcare. Sunt un sălbatic și nu înțeleg cum „calul de fier fumător” (n.t: trenul cu aburi) poate fi mai important decât bivolul pe care îl ucide doar de plăcere.

Ce este omul fără animale? Dacă toate animalele ar dispărea, spiritul omului ar muri de singurătate. Orice se întâmplă animalelor se va întâmpla curând și omului. Toate lucrurile sunt conectate. Trebuie să vă învățați copiii că pământul de sub picioarele lor este cenușa bunicilor noștri. Pentru ca aceștia să respecte pământul, spuneți copiilor voștri că pământul este bogăția din viața rudelor noastre. Învățați-i pe copiii voștri ce i-am învățat pe copiii noștri – pământul este mama noastră. Orice se întâmplă cu pământul se întâmplă și cu fiii pământului. Omul nu a țesut pânza vieții, el este doar un fir în ea. Ceea ce omul face pânzei vieții își face lui însuși.

Chiar și omul alb, al cărui Dumnezeu merge și vorbește cu el ca de la prieten la prieten, nu poate fi scutit de destinul comun. La urma urmei, putem fi frați. Vom vedea. Un lucru știm, pe care omul alb poate îl va descoperi într-o zi – Dumnezeul nostru este același Dumnezeu cu al vostru. S-ar putea să vă gândiți că voi îi sunteți stăpân, așa cum doriți să stăpâniți pământul nostru, dar nu puteți. El este Dumnezeul omului, iar compasiunea lui este egală și pentru omul roșu și pentru omul alb. Pământul acesta este prețios pentru El și a face rău pământului înseamnă să-l disprețuim pe Creatorul său.

Și albi vor pieri poate mai devreme decât toate celelalte triburi. Nu dați importanță acestor lucruri și într-o noapte vă veți sufoca în propriile vise. Dar în pierderea ta vei străluci puternic, trăsnet de puterea Dumnezeului care te-a adus pe acest pământ și cu un scop special ți-a dat stăpânire asupra acestui pământ și asupra omului roșu. Acest destin este un mister pentru noi, pentru că nu înțelegem de ce sunt sacrificați toți bivolii, de ce caii sălbatici sunt îmblânziți, de ce părțile cele mai frumoase ale pădurii sunt îmbibate cu mirosul oamenilor și de ce vederea frumoasă a dealurilor semețe este pângărită de „firele vorbitoare”. Unde este pădurea? Dispărută. Unde este vulturul? Dispărut.

★-----★

Retipărire a Global Outlook News, care spune: „Șeful Seattle a fost un american nativ născut în ultimii ani ai secolului al XVIII-lea. Acest discurs a fost susținut la începutul secolului al XIX-lea. Acum este deosebit de important pentru noi.”

„Acest mare continent nu ar fi putut fi păstrat ca o rezervă de vânat pentru sălbatici săraci”, a scris Teddy Roosevelt în timp ce armele au tăcut pe câmpie.-

- **Vine Deloria, Jr., Lumea indienilor americani**

Comentarii la discursul Șefului Seattle

Este un discurs frumos. Exprimă sentimente pe care merită să le luăm în considerare. Ne amintește de ceea ce am făcut americanilor nativi și de ceea ce facem pământului și resurselor naturale. Exprimă o credință religioasă care diferă puternic de creștinism, subiectul acestei cărți. Această idee merită inclusă în această carte.

Există un al doilea motiv pentru includerea acesteia. În această carte există mai multe capitole dedicate modului în care Biblia sau anumite părți ale acesteia au fost scrise. Autorii au ridicat îndoieli cu privire la inspirația divină și la discrepanțele textului biblic, iar cineva a remarcat natura „compozită” a unora dintre ele – povești întrețesute din două sau mai multe surse. Discursul șefului Seattle publicat aici este un exemplu a ceea ce se întâmplă în secolul al XX-lea.

Un cititor atent ar putea avea îndoieli cu privire la „caii de fier” din câmpii și omorârea în masă a bivoliilor, mai ales într-un discurs despre care se presupune că a fost ținut în prima parte a secolului al XIX-lea. Îndoielile sunt justificate. Lucrarea genială a Dr. Rudolf Kaiser ne oferă o idee bună despre proveniența discursului. (O mare parte din materialul din discurs datează de la începutul anilor '70).

Religia Mamei Pământ este atât veche, cât și nouă. Este o reacție atât la iudeo-creștinism, cât și la credințele tehnocratice. S-ar putea să devină religia Epocii Vărsătorului. Discursul șefului Seattle face parte din Sfânta Scriptură a acestei noi religii.

★-----★

William B. Lindley, editor asociat, Truth Seeker, publicație Freethought, fondată în 1873.

CALENDARUL ZODIACULUI.

Baza pentru majoritatea religiilor lumii.

Pergamentele de la Marea Moartă

Astrologie în pergamentele de la Marea Moartă

Alan Albert Snow

Este cu adevărat uimitor faptul că pergamentele de la Marea Moartă au supraviețuit până în secolul al XX-lea. Avem dovezi că există o legătură între aceste pergamente antice, iudaismul din secolul I, biserica creștină timpurie și practica antică a astrologiei. Savanții și teologii sunt uimiți de această legătură și încă au probleme cu reconcilierea unei practici oculte discreditate, cum ar fi astrologia, cu versiunea editată, revizuită și „igienizată” a religiei care este prezentată publicului în „modernele” noastre biserici.

Pergamentele de la Marea Moartă au fost descoperite în deșertul Iudeii, în 1947, de un arab beduin în peșterile din apropierea unui sit arheologic de lângă Khirbet Qumran, zonă aflată acum în statul Israel. Cititorii vor fi surprinși să afle că unii dintre arabii beduini au folosit unele dintre aceste pergamente de neprețuit drept combustibil pentru focurile lor de tabără. Recipientele de lut care au protejat sulurile în ultimele două mii de ani au fost refolosite ca ulcioare de apă, transportate de măgarii beduinilor. Unele suluri din piele au fost reciclate de cizmarii locali, refolosindu-le ca tălpi pentru încălțăminte. Câteva dintre suluri au fost găsite în piață, unde negustorii de antichități le-au vândut colecționarilor privați și turiștilor.

Pergamentele horoscoapelor astrologice au fost găsite în Peștera nr. 4 lângă ruinele comunității eseniene din Qumran, acolo unde comunitatea și-a ascuns biblioteca religioasă. În acel moment, romanii invadau țara Iudeii și distrugneau tot ce era în calea lor. Unii savanți biblici și arheologi moderni cred că aceste suluri ar fi putut fi ascunse în peșteri până la revolta evreiască din 132-135 d.Hr. Includerea horoscoapelor cu celelalte scrieri „parohiale” și cu scripturile ebraice acceptate în mod obișnuit are trei implicații semnificative:

- Aceste horoscoape au fost alese pentru a fi salvate cu grijă pentru generațiile viitoare;
- Această „știință” a astrologiei a fost practică și crezută de către adepții sectei eseniene;
- A fost practică, de asemenea, de biserica timpurie a Noului Testament, de conducătorii evrei și romani din Iudeea secolului I și de toate națiunile neamurilor care înconjurau Iudeea.

Mulți erudiți biblici moderni cred că „steaua profeției” care a fost atât de populară în timpul lui Iisus a fost o stea astrologică. Cei trei magi ai legendei creștinismului din

Noul Testament sunt acum considerați a fi astrologi și nu legendarii „trei regi” ai unei narațiuni alternative a nașterii. Iosif, istoric evreu elenizat, a menționat „steaua profeției”, la fel și istoricii romani Suetonius și Tacitus. Chiar și evreul revoluționar Simon bar Kochba (Simon „fiul stelei”) a folosit cuvântul „stea” în alcătuirea numelui său pentru a arăta urmașilor săi că era unul dintre oamenii pe care Dumnezeu îi destinase „să meargă și să conducă lumea”.

Autorii Pergamentelor de la Marea Moartă erau fanatici și credeau în destinul rânduit de Dumnezeu pentru poporul lui Israel. Esenienii credeau că doar comunitatea lor era adevăratul Israel și nu recunoșteau neutralitatea. Ei considerau dușmani pe toți cei care nu li s-au alăturat. Aceștia vor fi urmașii lui Herodian – ai saduceilor din templul Ierusalimului și ai regilor-marionetă numiți de împăratul de la Roma. Grupuri diferite ale evreilor devotați Legii (legea lui Moise) sunt asociate cu adepții din Qumran. Savanții și arheologii moderni abia acum învață multe lucruri despre ceea ce este nou, edificator și care au legătură cu Biblia tradițională, prin pergamentele de la Marea Moartă. Aceste documente din primul secol aruncă o nouă lumină asupra sensurilor pierdute ale termenilor aramaici și ebraici antici care au fost traduși și înțeleși greșit de către grupurile dogmatice ale lecturilor biblice antice.

Legătura dintre Biserica timpurie și iudaism este acum considerată de mulți cărturari moderni ca fiind comunitatea eseniană din Qumran. Asemănările spectaculoase în practicile rituale, învățăturile și termenii literari sunt atât de evidente, încât numai creștinul cel mai încăpățânat și fundamentalist va continua să creadă în unicitatea specială a așa-numitului mesaj creștin. Creștinismul este acum văzut ca un fel de mutație religio-culturală a comunității eseniene din Ierusalim în primii trei sute de ani ai erei creștine. Acum se crede că fratele lui Iisus, Iacob cel Drept, este același Învățător al Dreptății care joacă un rol principal în textele Pergamentelor de la Marea Moartă.

Esenienii s-au numit Nozrei ha-Brit și erau cunoscuți și sub numele de Nozrim, Nasoreeni, Nazarineni, Păzitorii Legământului. Primii creștini s-au numit Nazarineni înainte de a fi numiți creștini în Antiohia pagonă. În momentul în care „gentilii” intrau în comunitatea religioasă nazarineană, nazarinenii se îndepărtau din ce în ce mai mult de rădăcinile lor evreiești. Ritualul comunității din Qumran de spălare, printr-o baie ritualică pentru spălarea păcatelor, a devenit botezul creștin. Masa obișnuită a esenienilor, cu pâine și vin, a devenit Liturghia creștină. Iisus Nazarineanul, rabin evreu, a devenit Serapis, zeul efeminat al „gentililor”.

Scripturile ebraice din Vechiul Testament nu au mai fost luate în considerare atât de mult, spre deosebire de Noul Testament „elenizat” al grecilor. Și astfel a avut loc separarea completă a iudaismului de noul creștinism al „gentililor”.

Acuratețea literală a Bibliei din ultimii o sută de ani ar trebui să fie revizuită. Noile dovezi ale arheologiei și criticii literare au anulat multe dintre presupusele noastre poziții cu privire la veridicitatea istorică a multor evenimente din Iudeea din timpul lui Iisus. Mulți arheologi moderni cred acum că satul Nazaret nu exista în momentul nașterii și al vieții lui Iisus. Pur și simplu nu există dovezi pentru asta. Există un sat Nazaret, dar acest sat apărea pe hărțile Iudeei Romane după moartea lui Iisus. Această nouă descoperire arheologică este în acord cu modul în care esenienii s-au referit la ei înșiși în Manuscrisele de la Marea Moartă.

După cum s-a menționat mai sus, ei s-au numit Păzitorii Legământului, nazarinenii ha-Brit (comunitatea nazarinenilor). Iisus a fost denumit Iisus Nazarineanul

(ha-Brit); cu alte cuvinte, există acum multe motive pentru a crede că Iisus a fost pur și simplu un evreu esenian „mai dezghețat” al vremii sale și nu zeul greco-roman al bisericii Imperiului Roman de mai târziu, de sub împăratul Constantin!

Se speculează acum că scriitorii eleni ai Noului Testament s-au pierdut în această distincție fină între satul Nazaret de mai târziu și semnificația termenului de nazarineni. Acest lucru s-ar fi putut întâmpla cu ușurință după distrugerea statului evreiesc, fie în 70, fie în 135 d.Hr. O mare parte din Noul Testament a fost scrisă la 70 de ani după moartea lui Iisus Nazarineanul.

O altă neînțelegere în învățăturile tradiționale ale ortodoxiei religioase este că atât evreii din primul secol, cât și biserica timpurie au folosit același calendar lunar care este folosit de evreii moderni din întreaga lume pentru a determina adevăratele sărbători evreiești. Scriitorii pergamentelor de la Marea Moartă și, foarte probabil, primii creștini evrei (biserica timpurie) și-au pus calendarele solare în aceleași peșteri în care și-au păstrat scripturile și scrierile dogmatice.

Aceste două seturi de calendare care erau folosite în Iudeea, pe vremea lui Iisus, explică diferențele dintre poveștile Evangheliei și ultimele zile ale lui Iisus. Aceste două calendare explică, de asemenea, de ce urmașii marelui preot al lui Herodian din Ierusalim ar putea lucra în zilele interzise esenienilor din deșertul Iudeei. Aceleași sărbători și zile sfinte cădeau în diferite zile ale săptămânii! Mai multe detalii despre utilizările calendarului solar vor fi scoase la lumină de îndată ce aceste surse particulare vor fi studiate în detaliu de către cercetătorii moderni.

Este o bucurie pentru oamenii de știință și alte persoane interesate să trăiască în secolul XX, când autoritățile religioase și alți experți care au „propriile agende” nu mai pot edita informațiile astrologice sau istorice ascunse în Pergamentele de la Marea Moartă. Acest mod de a privi lumea primului secol trebuie acceptat și recunoscut de întreaga comunitate academică modernă.

Elitiștii intelectuali ai religiilor tradiționale ortodoxe, care au păstrat aceste informații departe de colegii de știință și de publicul larg, au rupt monopolul cu Societatea de Arheologie Biblică (americană) în 1991. Toate sursele „nepublicate” de la Marea Moartă au fost date, în cele din urmă, întregii lumi în setul a două volume, needitate, necenzurate și nerevizuite, intitulate A Facsimile Edition of the Dead Sea Scrolls (Biblical Archaeology Society, 19 noiembrie 1991).

★-----★

Alan Albert Snow este membru în Consiliul de Administrație al Institutului Originea Iudeo-Creștină a Universității de Stat din California, Long Beach. El este, de asemenea, membru fondator al Institutului pentru Studii ale Pergamentelor de la Marea Moartă și al Societății Biblice de Arheologie, luându-și masteratul la Școala de Teologie din Claremont, California.

Robert Eisenman și „Ultima Apocalipsă”

Ultimii ani au fost vremuri incitante pentru cei interesați de sulurile de la Marea Moartă și de conexiunea cu religia, în special cu creștinismul. Dr. Robert Eisenman, profesor al Universității de Stat din Long Beach, California, și președinte al Departamentului de Studii Religioase, a făcut parte din echipa de studiu a Pergamentelor de la Marea Moartă.

Diferite suluri au fost descoperite între anii 1947 și 1956. O parte din acest material nepublicat a rămas în studiu timp de peste 40 de ani. John N. Wilford relatează în New York Times: „Au fost publicate toate sulurile complete, inclusiv cea mai mare parte a materialului biblic. Au fost studiate sute de mii de fragmente, din aproximativ 600 de documente nepublicate anterior, în principal rugăciuni, comentarii, profeții și reguli de conduită și de cult”. (O altă sursă spune că sunt „mai mult de 75.000 de fragmente”).

- Dr. Eisenman a jucat un rol important în studiul manuscriselor de la Marea Moartă:
- A jucat un rol esențial în publicarea materialului fragmentar pentru domeniul public.
- A oferit o interpretare „energică” a unor fragmente care descriu povestea creștină a lui Iisus ca Mântuitor.

Robert Eisenman a găsit un fragment în pergamentul nepublicat despre un lider mesianic care va fi „venerat” sau „ucis”. Un alt fragment, pe care l-a găsit împreună cu profesorul Michael Wise și care împărtășește unele dintre părerile sale, se referă la „vindecarea bolnavilor”, „învierea morților” și „vești bune pentru săraci”. Profesorul Wise susține că acest lucru se referă la un „Mesia suferind”, foarte apropiat de ceea ce se spune despre Iisus în Evanghelia lui Luca. Profesorul Eisenman consideră că este detalierea „faptelor mântuitoare ale lui Dumnezeu”. În aceste pasaje, Eisenman și Wise ar putea vedea „veriga lipsă” dintre iudaism și creștinism.

În primăvara anului 1986, la sfârșitul șederii sale în Ierusalim, profesorul Eisenman a mers, împreună cu savantul britanic Philip Davies de la Universitatea din Sheffield, pentru a vedea unul dintre oficialii israelieni – responsabil pentru lunga întârziere – un intermediar în numele departamentului de Antichități (acum „Autoritate”) și al Echipei Internaționale și Curatorul Pergamentelor la Muzeul Israelului. Li s-a spus în termeni clari: „Nu veți vedea Pergamentele în timpul vieții voastre.” Dar acest lucru nu a fost să fie. Fragmentele pergamentelor au devenit disponibile.

Iată cum s-a întâmplat: la sfârșitul anilor 1950 s-a făcut un index de carte pentru fiecare cuvânt care apărea în fragmente, cu contextul și referința sa. Apoi, în 1988, a fost publicată o „Concordanță preliminară”, care era, efectiv, acest index de carte. (Se pare că editorii au crezut că nu vor da vrabia din mână pe cioara de pe gard, dar asta s-a și întâmplat).

Martin Abegg, student absolvent, împreună cu profesorul său, dr. Ben Zion Wacholder, cu ajutorul asistenței computerizate, au reconstituit textul de concordanță și au publicat acest text. Biblioteca Huntington, care avea o copie pe microfilm a fragmentelor de pergament, a decis să o pună la dispoziția publicului, în mod deschis. Dr. Eisenman a avut un rol esențial în această decizie. El și alții, de altfel, cereau de mult timp accesul liber la pergamentele de la Marea Moartă.

„Deci, ce avem în realitate în aceste manuscrise?”, se întreabă Eisenman. Probabil nimic mai puțin decât o imagine a mișcării din care a izvorât creștinismul în Palestina. Dar există mai multe dacă luăm în considerare natura mesianică a textului și concepte aliate precum „Dreptatea”, „Pietatea”, „Argumentele”, „Lucrările”, „Misterele”, iar ceea ce avem este o imagine a ceea ce a fost de fapt creștinismul în Palestina. Cu toate acestea, cititorul probabil că nu le va putea recunoaște, deoarece va părea practic opusul creștinismului cu care aceștia sunt familiarizați. Acest lucru este valabil mai ales în documente precum cele două scrisori privind Faptele de Neprihănire.

Ambele mișcări au folosit același vocabular, aceleași pasaje și contexte conceptuale similare, și un text poate fi o imagine în oglindă a celuilalt. În timp ce textul palestinian era fanatic, naționalist, xenofob și apocaliptic, celălalt text era cosmopolit, antinomist și pacifist. De asemenea, ne putem referi la primul ca textul Jamesian (n.t: iacobian), cel puțin dacă judecăm după scrisoarea atribuită numelui lui Iacob în Noul Testament, text despre care atât Eusebiu, cât și Martin Luther au considerat că nu ar trebui să fie inclus în Noul Testament. Bineînțeles că, în ochii lor, nu ar fi trebuit să fie, deoarece trăsătura sa generală este paralelă cu cea a multor documente din Qumran și este plină de „Qumranisme”.

Aceștia nu erau oameni care își iubeau dușmanii. Erau un grup militant, violent, agresiv, care se pregătea pentru ultimul război apocaliptic împotriva tuturor relelor. Alte fragmente esenienice interesante includ:

- O revizuire a poveștii potopului din timpul lui Noe, care schimbă cronologia evenimentelor așa cum a fost relatată în Biblie;
- Material mistic similar cu cel conținut în Kabbalah – o carte timpurie a misticismului evreiesc – care atestă entuziasmul euforic al acestor creștini primari;
- Oferă „muniție” oamenilor în ceea ce privește teologia eliberării din America Latină”, a spus Eisenman, referindu-se la creștinii care susțin activismul social bazat pe religie.

Cartea Dr. Eisenman, *The Dead Sea Scrolls Uncovered*, este disponibilă, fiind publicată de Element Press.

★-----★

„Nu socotiți că am venit să aduc pace pe pământ; n-am venit să aduc pace, ci sabie.”

- **Iisus Hristos, Matei 10:34**

Drepturi de autor ale Pergamentelor de la Marea Moartă

IERUSALIM – Într-un verdict care ar putea avea implicații semnificative pentru cercetările privind pergamentele de la Marea Moartă, un tribunal din Ierusalim a decis că un profesor israelian avea drepturi de autor asupra reconstrucției unuia dintre cele mai importante manuscrise evreiești.

Concluzie

A fost prima decizie a instanței într-o controversă privind publicarea pergamentelor de la Marea Moartă, dar limitele stricte privind accesul la documente au fost ridicate în urmă cu mai bine de un an. Verdictul părea să consolideze statutul editorilor autorizați ai pergamentelor. Aproximativ 800 de suluri, considerate cea mai mare descoperire arheologică a secolului, au fost găsite acum mai bine de 40 de ani lângă Marea Moartă. Scrise între secolul al II-lea î.Hr. și anul 70 d.Hr., acestea conțin cele mai vechi copii cunoscute ale Vechiului Testament și se crede că oferă informații despre istoria iudaică și originile creștinismului.

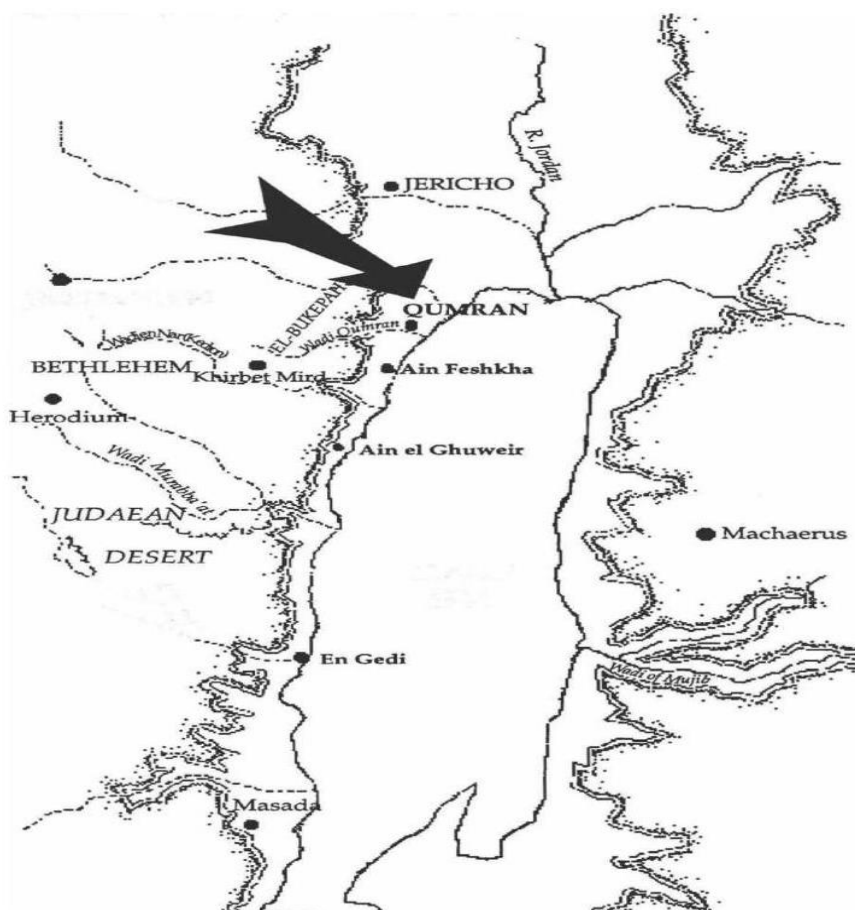
- The New York Times

Pergamentele de la Marea Moartă și Esenienii

Pergamentele de la Marea Moartă, recent eliberate din strânsoarea cercetătorilor, au arătat că esenienii au fost precursorii direcți ai comunităților creștine. Esenienii au fost prototipul creștinilor. Găsim multe expresii bine-cunoscute în sulurile de la Marea Moartă, cum ar fi „străpuns”, „Mesia crucificat” etc. Creștinismul ca „revelație radicală” se dovedește a fi o farsă. Așa-numitele „profeții” referitoare la Iisus au fost traduse greșit, cu unele versete sau cuvinte omise sau adăugate. Majoritatea „profețiilor” erau declarații post factum. Esenienii și fanaticii nu au fost niciodată menționați, deoarece erau numiți creștini sau asociații lor apropiați.

★-----★

De Joseph Margulies, președinte de onoare al Institutului de Polemici Biblice din Ierusalim, Israel. Publicat în revista Biblical Polemics, numărul 48, aprilie 1992.

Mușamalizarea Pergamentelor de la Marea Moartă

„Manuscrisele biblice care datează cu cel puțin 200 î.Hr. sunt de vânzare. Ar fi un cadou ideal pentru o instituție academică sau religioasă din partea unei persoane sau a unui grup.”

- **Caseta F 206.**

Aceasta a fost reclama care a apărut în Wall Street Journal la 1 iunie 1954. Dacă o astfel de reclamă ar apărea astăzi, s-ar crede, fără îndoială, că este o glumă de prost gust.

Astăzi, pergamentele de la Marea Moartă sunt destul de cunoscute, chiar dacă numai după nume. Majoritatea oamenilor, deși au o idee extrem de ambiguă despre ceea ce reprezintă, cel puțin au auzit de ele. Cel puțin există o conștientizare că sulurile sunt, într-un fel sau altul, dovezi arheologice de o imensă importanță, dovezi cu adevărat prețioase. Descoperirea Pergamentelor de la Marea Moartă în 1947 a generat o rafală de emoții atât în cercurile savante, cât și în rândul publicului larg. Dar, până în 1954, acea emoție s-a redus aproape complet. Se presupunea că pergamentele dezvăluiseră tot ce aveau să dezvăluie și acest lucru nu a devenit atât de dramatic așa cum se așteptase.

Urmărind progresul pergamentelor de la Marea Moartă, de la descoperirea lor în deșertul Iudeei până la diferitele instituții care le dețin astăzi, ne-am trezit confruntându-ne cu o contradicție – contradicția dintre Iisus al istoriei și Cristosul credinței. Ancheta noastră, care a început în Israel, avea să se extindă pe coridoarele Vaticanului și, mai îngrijorător, în birourile Inchiziției. Am întâlnit, de asemenea, un rigid „consens” de interpretare a sulturilor, menținut cu privire la conținutul și datarea sulturilor, și am ajuns să înțelegem cât de explozivă ar putea fi o examinare autonomă a lui Hristos. Și am descoperit cât de pregătită era credința ortodoxă să lupte pentru a-și păstra monopolul pe informațiile disponibile.

★-----★

Fragment din The Dead Sea Scrolls Deception de Michael Baigent și Richard Leigh (autori ai Sfântul Sânge, Sfântul Graal).

Horoscop

Două documente ale pergamentelor de la Marea Moartă din peștera nr. 4, unul în ebraică, celălalt în aramaică, ambele datând probabil de la sfârșitul secolului I î.Hr., conțin fragmente de „horoscop” sau, mai precis, fizionomii astrologice care pretind o corespondență între trăsăturile și destinul unei persoane și configurația stelelor în momentul nașterii sale.

Textul ebraic, publicat de J. M. Allegro, este scris într-un cifru infantil. Textul rulează de la stânga la dreapta și nu de la dreapta la stânga, cum ar fi normal, și folosește, pe lângă alfabetul „pătrat” ebraic actual, litere împrumutate din scripturile arhaice ebraice (sau feniciene) și grecești.

Calitățile spirituale a trei persoane descrise se reflectă la proporția lor dintre Lumină și Întuneric. Primul om este foarte rău: opt părți de Întuneric și o singură parte de Lumină. Al doilea om este în mare parte bun: șase părți de Lumină împotriva a trei părți de Întuneric. Ultima este aproape perfectă: opt părți de Lumină și doar una de Întuneric. În ceea ce privește caracteristicile fizice, înălțimea, greutatea corporală și neregularitatea caracteristicilor sunt asociate cu răutatea, iar contrariile lor reflectă virtutea.

În terminologia astrologică a documentului, „a doua Coloană” înseamnă, fără îndoială, „a doua Casă”, iar o zi de naștere „la picioarele Taurului” ar trebui probabil interpretată ca prezența, la acea vreme, a soarelui în partea inferioară a constelației Taurului. „Horoscopul” aramaic este, potrivit editorului său J. Starcky, cel al ultimului Prinț al Congregației sau Mesia Regal. Totuși, textul face aluzie și la nașterea miraculoasă a lui Noe.

Indiferent dacă dizidenții au prognozat viitorul prin intermediul astrologiei sau pur și simplu au folosit compoziții asemănătoare horoscopului ca scrieri literare, este imposibil de decis acum, deși eu înclin spre ultima variantă. Faptul că astfel de texte se găsesc printre suluri nu ar trebui, totuși, să surprindă pe nimeni. Chiar dacă mulți evrei nu au privit astrologia cu ochi buni, alții, precum scriitorul evreu elenist Eupolemus, i-a atribuit invenția lui Avraam!

★-----★

De G. Vermeș din The Dead Sea Scrolls, publicat de Penguin Books.

Biblia

Societatea Gideon!

Societatea Gideon plasează Biblii în camerele de hotel pentru „iluminare” personală. Dar cine era Ghedeon? S-ar presupune că a fost o persoană cu un caracter exemplar și de o mare valoare și ar exista o societate la nivel mondial numită după el. Iată câteva dintre realizările lui Ghedeon:

- Ghedeon a sacrificat în luptă mii de oameni, printr-un complot cu „Domnul”, sub acuzația de trădare.
- Ghedeon a ucis mii de oameni pentru că s-au închinat „zeilor mincinoși”.
- Ghedeon a torturat și a ucis mulți oameni pentru că au îndrăznit să-l batjocorească.
- Ghedeon a jefuit cadavrele victimelor sale (pentru a confecționa o vestimentație preoțească plină cu bijuterii).
- Ghedeon a avut un descendent care și-a ucis 69 de frați vitregi.

Citește Biblia. Veți găsi povestea lui Ghedeon în Judecători, capitolele 6-9. Povestea lui Ghedeon este doar una dintre multele povești de groază din Biblie, o carte care glorifică un comportament pe care îl disprețuim. Milioane de oameni au fost înșelați de ceea ce le-au spus clericii și liderii lor despre Biblie. Citiți Biblia și decideți singuri.

★-----★

Freethought Today • P.O. Box 750 • Madison, WI 53701

Trebuie să dezaprobam Biblia?

William B. Lindley

Prima publicare pe scară largă a deconspirării Bibliei a fost Age of Reason a lui Thomas Paine, o carte pe care cei mai mulți liber-cugetători au găsit-o apropiată de inimile lor de când a apărut în 1796. Cu toate acestea, majoritatea dintre noi considerăm că Biblia este o carte obositoare și deconspirarea ei este o luptă la fel de obositoare. În plus, cei mai mulți dintre noi au prieteni care sunt oameni foarte drăguți și care încă respectă Biblia și încearcă să trăiască după cuvântul Bibliei. Sau așa cred ei.

Vrem să ne bucurăm împreună cu prietenii noștri. Nu vrem să devenim noi înșine obositori, așa că majoritatea dintre noi renunță la subiect. Să clarificăm: „deconspirarea Bibliei” înseamnă provocarea, atacarea, distrugerea doctrinei infailibilității biblice, ideea că Biblia este literalmente Cuvântul lui Dumnezeu și, prin urmare, autoritatea absolută.

Președintele Statelor Unite a declarat anul 1983 ca fiind Anul Bibliei, spunându-ne că Biblia conține soluțiile pentru toate problemele lumii. Succesorul său a desemnat anul 1990 drept anul Citirii Bibliei. Aceste încercări îndrăznețe de a stabili monopolul

religiei trebuie contracarate. Adepții separării dintre stat și biserică deplâng ceea ce au făcut președinții, dar nu continuă să blameze Biblia, iar alții consideră că acest subiect este obositor, așa cum am mai spus.

Dar cineva trebuie să o facă. Predicatorii TV, cu milioane de dolari în conturi, insistă asupra infailibilității biblice. După cum ne-a spus Skipp Porteous de la Freedom Writer, scopul nu este nimic mai puțin decât o „teocrație” și distrugerea guvernului nostru constituțional. Avem nevoie de cineva care să-i lovească frontal, nu doar să stăm deoparte și să spunem că sunt oportuniști.

Acum, veștile bune. Cineva chiar o face. Există două reviste dedicate provocării doctrinei infailibilității biblice, la fel cum a făcut Thomas Paine în cartea sa de referință. Editorii ambelor reviste dezbat frecvent, împreună cu clerici, erorile biblice și publică materialul pentru cititorii lor.

Publicația principală, fondată în 1983, este Biblical Errancy, publicată de Dennis McKinsey, în care găsiți informații valoroase. Iată o mică mostră a observațiilor sale:

- De ce suntem pedepsiți pentru păcatul lui Adam? La urma urmei, el a mâncat fructul interzis, nu noi; este problema lui, nu a noastră, mai ales dacă citim din Deuteronomul 24:16, care spune „...și nici copiii să nu fie pedepsiți cu moartea pentru vina părinților”.
- Cum poate leșirea 32:14, care spune că Dumnezeu nu se căiește, să se împace cu Numerii 23:19, care spune clar că o face?
- Ni se spune că Biblia nu are erori științifice, totuși se spune că liliacul este o pasăre (Leviticul 11:13-19), că iepurii rumegă (Leviticul 11:5-6) și insectele au patru picioare (Leviticul 11:23).
- Profeția făcută de Iisus în Ioan 13:38 „...adevărat zic ție că nu va cânta cocoșul, până ce nu (Petru) te vei lepăda de Mine de trei ori” este falsă, deoarece Marcu 14:68 arată că, de fapt, cocoșul a cântat după prima negare, nu a treia.
- Iisus ne-a spus „...cinstește pe tatăl tău și pe mama ta” (Matei 15:4), dar și-a contrazis propriile învățături din Luca 14:26: „Dacă vine cineva la Mine și nu urăște pe tatăl său și pe mamă, nu poate să fie ucenicul Meu”.

O nouă revistă, fondată în 1990, este The Skeptical Review, editată de Farrell Till, care contribuie cu un capitol în această carte, „Profeții inexistente”. Aceasta explorează problemele mult mai în profunzime decât erorile biblice, iar calitatea tiparului este mai mare și revista acoperă mai multe domenii de activitate. Dar de ce să te târguiești? Abonează-te la ambele.

Dacă sunteți hărțuiți de către comercianții de Biblii sau de către conducerea școlii dvs., în aceste reviste găsiți informații excelente gata de a fi folosite.

★-----★

William B. Lindley este editor asociat la revista Truth Seeker, o publicație Freethought fondată în 1873. Retipărită cu revizuirii din Truth Seeker, Vol. 119, nr. 3.

Dintre toate tiraniile care afectează omenirea, tirania religioasă este cea mai rea; orice alt fel de tiranie este limitată la lumea în care trăim, dar aceasta încearcă să meargă dincolo de mormânt și caută să ne urmărească și în eternitate.

- **Thomas Paine**

Necredincioșii

Potrivit The World Christian Encyclopaedia (Enciclopedia Creștină Mondială), mai mult de un miliard de oameni din lume se consideră nereligioși (agnosticii în legătură cu afirmațiile religioase) sau atei (oponenți activi ai religiei). Aproape trei sferturi dintre acești oameni trăiesc în Asia de Est, reprezentând majoritatea populației din China. Dacă estimările despre popoarele nereligioase și antireligioase sunt corecte, persoanele nereligioase și atei alcătuiesc cel mai mare bloc religios din lume după creștinism.

Germania – 30% nereligioși. Treizeci la sută dintre persoanele intervievate în Republica Federală Germană nu cred în Dumnezeu, aproape 13 la sută numindu-se în mod explicit ateï.

Necredincioșii: Al doilea mare sector din lume

Catholic News Service și cartea Encyclopaedia Britannica din anul 1989 arată această defalcare a religiilor mondiale și a celor nereligioase:

Creștini (1,7 miliarde)	- 32,9%
Necredincioși (1,1 miliarde)	- 21,6%
Islam (880,6 milioane)	- 17,4%
Hinduism (663,5 milioane)	- 13,1%
Budism (311,8 milioane)	- 6,1%
Religii chinezești (172,3 milioane)	- 3,4%
Altele (167,5 milioane)	- 3,4%
Religii tribale (92 milioane)	- 1,8%
Iudaism (18,2 milioane)	- 0,3%

Epoca rațiunii Thomas Paine

A fost intenția mea, de mai mulți ani, să-mi public gândurile despre religie. Sunt foarte conștient de dificultățile care apar în legătură cu acest subiect și, din această cauză, a trebuit să amân până la o perioadă mai propice a vieții. Am intenționat să fie ultimul cadou pe care ar trebui să-l fac concetățenilor mei din toate națiunile și asta într-un moment în care claritatea motivului care m-a convins nu putea admite întrebări, nici măcar de către cei care ar putea dezaproba lucrarea.

Circumstanțele care au avut loc în Franța, cu abolirea totală a întregii ordini naționale a preoției și a tuturor lucrurilor care aparțin sistemelor obsedate de religie și articolelor de credință entuziaste, nu numai că mi-au precipitat intenția, dar o lucrare de acest gen era extrem de necesară, pentru că, în tăvălugul general al superstiției, al sistemelor false de guvernare și al falselor teologii, nu trebuie să pierdem din vedere moralitatea, umanitatea și teologia adevărată.

Deoarece mai mulți dintre colegii mei și mulți alți concetățeni din Franța mi-au dat exemplul de a-și alege calea de credință voluntară și individuală, la fel voi face și eu și fac asta cu toată sinceritatea și franchețea de care mintea omului este capabilă. Cred într-un singur Dumnezeu și nu în mai mulți și sper la fericire dincolo de această

viață. Cred în egalitatea omului și cred că îndatoririle religioase constau în a face dreptate, a iubi și a ne strădui să ne facem semenii fericiți.

Dar, ca să nu se presupună că eu cred multe alte lucruri în afară de acestea, voi declara în această lucrare ceea ce nu cred și motivele pentru care nu le cred. Nu cred în crezul declarat de Biserica Evreiască, de Biserica Romană, de Biserica Grecească, de Biserica Turcă, de Biserica Protestantă și nici de vreo altă biserică pe care o cunosc. Mintea mea este propria mea biserică.

Toate instituțiile naționale ale bisericilor – fie evreiești, creștine sau turcești – nu mi se par altceva decât invenții umane înființate pentru a îngrozi și a înrobi omenirea și a monopoliza puterea și profitul. Nu vreau să-i condamnez pe cei care cred altfel. Au același drept la credința lor ca și eu la a mea. Dar este necesar, pentru fericirea omului, ca acesta să fie sincer cu el însuși. Infidelitatea nu constă în credință sau în necredință, constă în a mărturisi că crezi în ceea ce nu crezi.

Este imposibil să calculăm răutatea morală, dacă pot să mă exprim în felul acesta, pe care oamenii din administrație au lansat-o în societate. Când un bărbat și-a corupt și prostituat până și castitatea minții pentru a adera, în credința sa profesională, la lucruri în care nu crede, este pregătit pentru comiterea oricărei infracțiuni. Alege meseria de preot de dragul câștigului și, pentru a se califica pentru meseria respectivă, începe cu un sperjur. Ne putem imagina ceva mai distructiv pentru moralitate decât acest lucru?

La scurt timp după ce am publicat broșura Common Sense în America, am văzut probabilitatea ca o revoluție în sistemul de guvernare să fie urmată de o revoluție în sistemul religiei. Legătura adulteră dintre stat și biserică, oriunde ar fi avut loc – fie evreiască, creștină sau turcă – a interzis – prin dureri și pedepse – orice discuție asupra crezurilor stabilite și a primelor principii ale religiei, încât, până când sistemul de guvernare nu va fi schimbat, aceste subiecte nu ar putea fi făcute publice, în mod corect și deschis în fața lumii, pentru că, dacă acest lucru ar fi făcut, ar urma o revoluție în sistemul religios. Invențiile umane și „meșteșugurile” preoților ar fi detectate, iar omul s-ar întoarce la credința pură, simplă și nealterată a unui singur Dumnezeu și nu mai mult.

Fiecare biserică sau religie națională s-a înființat pretinzând o misiune specială de la Dumnezeu, comunicată anumitor indivizi. Evreii îl au pe Moise, creștinii pe Iisus Hristos, apostolii și sfinții lor, iar turcii pe Mohamed al lor – de parcă calea către Dumnezeu nu ar fi deschisă oricărui om deopotrivă.

Fiecare dintre aceste biserici prezintă anumite cărți pe care le numesc revelație sau cuvântul lui Dumnezeu. Evreii spun că al lor cuvânt despre Dumnezeu a fost dat de însuși Dumnezeu lui Moise față în față; creștinii spun că al lor cuvânt despre Dumnezeu a venit prin inspirație divină, iar turcii spun că al lor cuvânt al lui Dumnezeu (Coranul) a fost adus de un înger din cer. Fiecare dintre acele biserici o acuză pe cealaltă de necredință și, din partea mea, le cred pe toate.

Este necesar să înțelegem corect ideea acestui cuvânt – revelație. Înainte de a trece mai departe la subiect, voi face câteva observații asupra cuvântului revelație. Revelația, atunci când este aplicată religiei, înseamnă ceva comunicat imediat de Dumnezeu către om. Nimeni nu va nega sau disputa puterea Atotputernicului de a face o astfel de comunicare dacă El dorește. Dar admiterea că ceva anume a fost dezvăluit unei anumite persoane și nu dezvăluit niciunei alte persoane este o revelație numai pentru acea persoană. Când o spune unei a doua persoane, sau unei a treia

persoane, sau unei a patra persoane și așa mai departe, aceasta încetează să mai fie o revelație pentru toate celelalte persoane. Este o revelație numai pentru prima persoană, pentru celelalte fiind relatări și, în consecință, nu sunt obligați să creadă.

Este o contradicție în termeni și idei să numim orice o revelație care ne parvine prin alte metode, fie verbal, fie în scris. Revelația este, în mod inevitabil, limitată la prima comunicare – după aceea este doar o relatare a ceva despre care acea persoană spune că a avut o revelație și, deși el se simte obligat să o creadă, eu nu aș putea să am aceeași părere sau să o privesc cu aceiași ochi – nu a fost o revelație pentru mine – și trebuie să-l cred pe cuvânt atunci când afirmă că el/ea a avut o revelație.

Când Moise le-a spus copiilor lui Israel că a primit cele două tăblițe ale poruncilor chiar din mâna lui Dumnezeu, aceștia nu au fost obligați să-l creadă, pentru că nu aveau altă dovadă decât ceea ce le-a spus el și nu exista altă dovadă – decât un istoric care a afirmat asta. Poruncile nu sunt o dovadă a divinității, dar ele conțin niște precepte morale bune – și, să spunem adevărul –, orice om calificat pentru a fi legiuitor sau administrator le-ar fi putut scrie singur, fără a recurge la o intervenție supranaturală.

Când mi se spune despre Coran că a fost scris în cer și adus lui Mohamed de un înger, acest lucru apare ca o poveste transmisă pe cale orală. Personal, nu l-am văzut pe înger eu însumi și, prin urmare, am dreptul să nu-l cred.

Când mi se spune, de asemenea, că o femeie numită Fecioara Maria a rămas însărcinată fără nicio conviețuire cu un bărbat, iar logodnicul ei, Iosif, a fost înștiințat de un înger, este dreptul meu de a crede sau nu, iar astfel de circumstanțe necesită o dovadă mult mai puternică decât cuvântul lor, dar nu avem nicio dovadă – pentru că nici Iosif și nici Maria nu au scris ei înșiși despre asta. Este dovedit că doar alții au scris despre asta. Toate acestea sunt doar din auzite și aleg să nu-mi bazez credința pe astfel de dovezi.

Este curios să observăm cum conceptul Bisericii creștine de astăzi este bazat pe poveștile păgâne. O fuziune directă a avut loc, în primă instanță, formulând ideea că presupusul întemeietor este un născut ceresc. Treimea care a urmat nu a fost altceva decât o reducere a fostei pluralități, de aproximativ douăzeci sau treizeci de mii de zei, la fel cum statuia Mariei a succedat statuii Diane din Efes. Zeificarea vechilor eroi s-a transformat în canonizarea sfinților. Vechile credințe aveau zei pentru orice, credincioșii creștini au sfinți pentru orice. Biserica a devenit acum la fel de aglomerată cum a fost și Panteonul altădată, iar Roma a luat locul ambelor credințe. Teoria creștină nu este altceva decât idolatria zeilor antici adaptată pentru scopurile puterii și veniturilor, dar rămâne totuși să ne folosim rațiunea și filozofia pentru a înlătura această fraudă.

Nimic din ceea ce se spune nu se poate aplica, nici pe departe, asupra caracterului real al lui Iisus Hristos. Era un om virtuos și amabil. Morala pe care a predicat-o și a practicat-o era de cea mai mare bunăvoință, deși sisteme similare de moralitate fuseseră predicate de Confucius și de unii dintre filosofi greci cu mulți ani înainte, de quakerii de atunci și de mulți oameni buni de toate vârstele și totuși nu a fost depășit de niciunul dintre aceștia.

Iisus Hristos nu a scris nicio relatare despre el însuși, despre nașterea ori descendența sa sau orice altceva. Niciun rând din ceea ce se numește Noul Testament nu este scris de el. Istoria lui este în totalitate lucrarea altor oameni, iar

relatarea despre învierea și înălțarea sa a fost scânteia necesară pentru povestea nașterii sale. Adoratorii săi, după ce l-au adus pe lume într-o manieră supranaturală, au fost obligați să-l înlăture, din nou, în același mod, sau prima parte a poveștii nu și-ar fi avut rostul.

Învierea și înălțarea, presupunând că au avut loc, ar fi fost o demonstrație care ar fi trebuit să fie publică și oculară, cum ar fi cea a înălțării unui balon, cel puțin în Ierusalim. Un lucru pe care toată lumea trebuie să-l creadă necesită ca dovada și confirmarea acestuia să fie văzută de toți, peste tot. Martorii publici ai acestei ultime acțiuni ar fi fost singura dovadă, iar dacă acești martori ar fi avut păreri diferite despre întreaga poveste, această poveste nu își mai are rostul, deoarece această înviere nu are nicio dovadă. În loc de aceasta, un număr mic de persoane, nu mai mult de opt sau nouă, sunt introduse ca împuterniciți pentru întreaga lume să spună că au văzut învierea și înălțarea și apoi tot restul lumii trebuie să o creadă. Dar se pare că Toma nu a crezut în înviere și, așa cum spune, nu ar crede fără a fi el însuși martor. Deci nici eu nu voi crede și motivul este la fel de bun pentru mine ca și pentru orice altă persoană, așa cum a fost și pentru Toma.

Cea mai bună dovadă pe care o avem acum cu privire la această aventură sunt evreii. Ei sunt descendenții oamenilor care au trăit în vremurile în care se spune că această înviere și înălțare s-a întâmplat și ei spun că nu este adevărat. Mi se pare o neconcordanță ciudată de a cita evreii drept dovadă a adevărului poveștii. Este ca și cum un bărbat ar spune: „Voi dovedi adevărul a ceea ce v-am spus aducând în fața ochilor dumneavoastră persoane care spun că este fals”.

Faptul că o persoană ca Iisus Hristos a existat și că a fost răstignit – care era modul de execuție în acele timpuri – sunt fapte istorice strict în limitele probabilității. El a predicat moralitate excelentă și egalitatea omului, dar el a propovăduit și împotriva preoților evrei corupți și avari, iar acest lucru a adus asupra lui ura și răzbunarea întregului ordin al preoției. Acuzația pe care acei preoți i-au adus-o a fost aceea de răzvrătire și conspirație împotriva guvernului roman căruia iudeii de atunci erau supuși și tributari și nu este improbabil ca guvernul roman să fi avut unele temeri secrete ale efectelor doctrinei sale, precum și preoții evrei. Din cauza celor două instituții, acest reformator virtuos și revoluționar și-a pierdut viața.

Dar dacă obiectele recunoștinței și admirației sunt dorința noastră, nu ne uităm la ele în fiecare oră, nu le vedem în fața ochilor noștri? Nu vedem o creație curată și pregătită să ne primească în clipa în care ne naștem – o lume gata pregătită pentru noi și care nu ne costă nimic? Suntem noi cei care „aprimem” soarele, care aducem ploaia și umplem pământul cu tot ce ne trebuie? Fie că dormim sau ne trezim, vastele legi ale universului continuă.

Știu că această investigație îndrăzneată îi va alarma pe mulți și ar fi un efort prea mare în credulitatea lor de a interzice aceste explicații, dar este timpul ca această investigație să aibă loc. Teoria reprezentată de Biserica Creștină este din ce în ce mai fantastică și suspicioasă și se extinde în toate țările, dar va fi o consolare pentru oamenii care își pun întrebări și se îndoiesc ce să creadă și ce să nu creadă, deși sunt liberi să cerceteze.

Înainte de a-și stabili sistemul, adepții Bisericii au adunat toate scrierile pe care le-au putut găsi și le-au gestionat după bunul plac. Reprezintă o incertitudine pentru noi dacă astfel de scrieri, care apar acum sub numele Vechiului și Noului Testament, se află în aceeași stare în care acei colecționari spun că le-au găsit sau dacă au

adăugat, modificat, prescurtat sau editat.

Au decis prin vot care dintre cărțile din colecția pe care au încropit-o să fie Cuvântul lui Dumnezeu și care nu. Au respins unele, au votat altele, când au avut îndoieli, le-au clasat ca fiind Apocrife, iar acele cărți care au avut majoritatea voturilor, au fost votate ca fiind Cuvântul lui Dumnezeu. Au votat astfel cu toate că se numeau creștini - deși toți credeau altceva – căci credința unuia vine din votul celui alt. Despre oamenii care au făcut toate acestea nu știm nimic, doar s-au numit pe ei înșiși sub numele general al Bisericii și asta este tot ce știm despre această chestiune.

Când Samson a fugit cu stâlpii porții din Gaza, dacă a făcut-o vreodată (și dacă a făcut-o sau nu, chiar nu contează pentru noi), sau când a vizitat-o pe Dalila, sau a prins vulpile sau a făcut orice altceva, ce are cartea Revelației de a face cu aceste lucruri? Dacă ar fi fapte reale, le putea spune el însuși sau secretarul său, iar dacă ar fi avut unul, le-ar fi putut scrie dacă meritau menționate, iar dacă ar fi ficțiuni, cartea Revelației nu le-ar putea face adevărate și indiferent dacă sunt sau nu adevărate, nu suntem nici mai buni și nici mai înțelepți dacă le cunoaștem. Când contemplăm imensitatea acestei Ființe care dirijează și guvernează întregul Univers, iar cel mai mare observator uman poate descoperi doar o parte, ar trebui să ne simțim rușinați când numim astfel de povestiri meschine Cuvântul lui Dumnezeu.

★-----★

Thomas Paine, scriitor politic, om de stat și autor al revistei Common Sense, al Declarației de Independență, al Drepturilor Omului și al cărții Epoca Rațiunii.

PENTRU AI MEI CONCETĂȚENI

Cetățeni ai Statelor Unite ale Americii, pun următoarea lucrare, ce conține opiniile mele despre religie, sub protecția dumneavoastră. Îmi veți da dreptate amintindu-vă că am susținut întotdeauna drepturile fiecărui om la propria opinie, oricât de diferită ar fi această opinie față de a mea. Cel care neagă altcuiva acest drept se face singur un sclav al propriei opinii, pentru că îl împiedică să se schimbe. Cea mai redutabilă armă împotriva erorilor de orice fel este Rațiunea. Am apelat la rațiune și o voi face întotdeauna. Prietenul și concetățeanul tău,

- **THOMAS PAINE. Luxemburg, al 8-lea Pluviose,**
- **al doilea an al Republicii Franceze, una singură și indivizibilă.**
- **21 ianuarie, O. S. 1794.**

O scurtă istorie a traducerii Bibliei în limba engleză

Rocco A. Errico

Scriptura în limba „engleză” are o istorie lungă și fascinantă, care implică atât politica religioasă, cât și pe cea guvernamentală. Termenul „anglicizare” a fost inventat atunci când diferite versiuni ale Bibliei în limba engleză au apărut în Insulele Britanice, culminând cu versiunea autorizată a Scripturii, cunoscută în America sub denumirea de Versiunea King James, din 1611. Acest articol este un sumar al originilor versiunilor Bibliei în limba engleză. A fost scris inițial ca răspuns la întrebările pe care le aveam despre versiunile Bibliei în limba engleză în timpul prelegerilor mele din Statele Unite și Canada.

Creștinismul în Marea Britanie

Cel mai mare obstacol pentru o traducere timpurie a Bibliei în engleză a fost multitudinea de dialecte diferite ale limbii engleze de pe insulele Regatului Unit. Creștinismul a intrat în Marea Britanie în a doua jumătate a secolului al doilea. Cu toate acestea, nu a prins rădăcini decât trei sau patru secole mai târziu. Irlanda a devenit terenul fertil pentru creșterea și extinderea bisericii creștine. Progresul său de pe Insula Emerald a fost atât de constant, încât, până în secolul al VI-lea, creștinismul s-a răspândit în Scoția și nordul Angliei. În această perioadă a istoriei, puțini erau cei care știau să citească sau să scrie. Propovăduirea intensă a Evangheliei de către călugării educați și cursanții lor a fost cea care a dus la extinderea creștinismului în toată Marea Britanie.

În acea perioadă, limba oficială a bisericii era latina, iar versiunile Scripturilor erau, de asemenea, în latină – Vechea Liturghie Latină. (Vechea latină era o traducere din Scripturile grecești a Septuagintei din Vechiul Testament și nu din ebraică. Noul Testament s-a bazat pe diferite versiuni grecești.) Jerome (342-420) fusese însărcinat de Papa Damasus, în 382, să revizuiască versiunea în limba latină veche a Evangheliilor. El a folosit un manuscris grecesc ca bază a revizuirii sale, dar nu a finalizat Noul Testament. Când Jerome a revizuit Vechiul Testament, el a început cu Psalmii. Lucrările ulterioare, ale celorlalte cărți ale Vechiului Testament, s-au bazat pe texte ebraice și au fost o traducere directă. Lucrarea a fost finalizată în ultima parte a secolului al IV-lea. Această versiune, cunoscută sub numele de Vulgata, a fost folosită pe scară largă în Occident, iar intenția sa inițială a fost de a pune capăt diferențelor mari de text din latina veche. Pe măsură ce Vulgata a înlocuit versiunea în limba latină veche, aceasta din urmă și-a pierdut autoritatea în cadrul bisericii. Țineți minte călugării educați interpretau Biblia latină în limbile și dialectele ascultătorilor lor.

Manuscrisele englezești timpurii

La mijlocul secolului al VII-lea a apărut prima Biblie în limba engleză (dacă s-ar putea numi astfel). Bede (673-735), marele cărturar biblic anglo-saxon și „părintele istoriei limbii engleze”, a fost primul individ cunoscut care a tradus anumite subiecte biblice în limba anglo-saxonă, începând cu povestea creației.

În sudul Angliei a existat un călugăr zelos pe nume Aldhelm, stareț de Malmesbury, care a fost, de asemenea, un muzician remarcabil. Potrivit istoricilor englezi, Aldhelm a devenit primul episcop de Sherborne și primul traducător cunoscut al Psalmilor în limba anglo-saxonă. Ni s-a spus că oamenii din sudul Angliei au primit „...instruirea religioasă prin poezia populară acompaniată de harpa lui Aldhelm. Acest oficial viclean a observat că predica obișnuită nu avea efectul așteptat în atragerea englezilor din pătura de jos. Fiind un muzician iscusit, a îmbrăcat haina unui menestrel și a luat o poziție pe un pod peste care mulți oameni treceau zilnic. Jocul său artistic a atras în curând un grup de ascultători. De îndată ce a adunat astfel un public, el a dat muzicii și cuvintelor sale un tumult religios, iar prin arcușurile minunatului său instrument și prin forma convingătoare a limbajului său atrăgător i-a câștigat pe mulți de partea creștinismului. (The Ancestry Of Our English Bible, Price, p. 226.)”

Apoi a apărut Richard Rolle de Hampole (1300-1349), care a tradus psalmii în engleza uzuală și a scris comentariile tot în engleza uzuală. Era cunoscut ca sihastru și mistic. Cam în aceeași perioadă, lucrările biblice ale lui William de Shoreham au devenit populare. „Răspândirea versiunilor Shoreham-Rolle ale Psaltirii a fost începutul triumfului limbii engleze propriu-zise”. Aceste două traduceri ale Psalmilor au inițiat o dorință puternică în toată Marea Britanie pentru mai multe traduceri ale Bibliei.

Traduceri vernaculare interzise

Trebuie remarcat faptul că, în 1199, Papa Inocențiu al III-lea a declarat următoarele: „Misterele secrete ale credinței nu ar trebui să fie explicate tuturor oamenilor de peste tot, deoarece nu pot fi înțelese de către toți oamenii.”

De asemenea, Papa Grigore al VII-lea a declarat: „Nu fără motiv i-a plăcut Dumnezeu lui Atotputernic ca Sfânta Scriptură să fie un secret și să nu fie atât de evidentă pentru toți oamenii, că poate astfel ar fi mai puțin apreciată și ar fi supusă nerespectării sau ar putea fi înțeleasă în mod fals de către cei mediocri și să conducă la erori.”

Dar, în ciuda acestor declarații ale puterilor ecleziastice, traducerea Scripturii nu a putut fi oprită. Oamenii doreau să „bea din fântânile cunoașterii” care le fuseseră ascunse de cei aflați la conducere.

Versiunea Wycliffe

În secolul al XIV-lea, o perioadă de mare tranziție politică și sociologică și plină de controverse ecleziastice, John Wycliffe, cărturar și lector la Oxford, a tradus Biblia din latină în engleză. Noul Testament a fost tradus în jurul anului 1380, iar în 1382

toată Biblia a fost terminată. Alți cărturari, sub îndrumarea lui Wycliffe, au lucrat la traducerea Vechiului Testament. De fapt, cea mai mare parte a operei din Vechiul Testament a fost tradusă de discipolii și colegii săi devotați. Wycliffe a murit în 1384, la doi ani după finalizarea Bibliei. Traducerea sa a fost formală și mecanică. Limba operei sale, un dialect din Midland, nu reprezenta făgașul normal de dezvoltare a limbii engleze. Versiunea lui Wycliffe a avut nevoie de o revizuire, iar aceasta a fost întreprinsă la scurt timp după moartea sa.

Răspunsul

Care a fost reacția lumii religioase? Ce au avut de spus autoritățile bisericii? În 1412, Arhiepiscopul Arundel a scris Papei despre Wycliffe: „...acel om nenorocit și pestilent, cu o memorie condamabilă, anti-Hristos, și-a încoronat ticăloșia traducând Scripturile în limba maternă.”

Un consiliu provincial de la Oxford, la începutul secolului al XV-lea, a declarat: „Nimeni nu va traduce pe viitor, din propria sa voință, niciun text al Sfintelor Scripturi în limba engleză – și niciun om nu va citi acest tip de carte, broșură sau tratat, ca cea recent tradusă în vremea așa-numitului John Wycliffe sau mai târzie, sau oricine va face o traducere viitoare, totală sau parțială, publică sau secretă, se află sub pedeapsa cea mare – excomunicarea”.

Acest decret a eliminat dorința aprinsă de a se vedea Scriptura tradusă în limba engleză uzuală? Nu!

Epoca Renașterii

Secolul al XV-lea, marea epocă a trezirii, a fost martorul Renașterii. Primele agitații puternice au avut loc în Italia, sub îndrumarea anumitor liber-cugetători și scriitorilor din țara respectivă. Nimeni nu a reușit să împiedice valul schimbării și forțele care acționau în cultura Europei. Biserica a fost, de asemenea, afectată de aceste forțe puternice. A existat un alt traducător, pe nume William Tyndale (1494? – 1536), care, din cauza persecuției din Anglia, a trebuit să părăsească țara pentru a traduce Biblia în engleză.

Tyndale era un cărturar grec și avea acces la textul grecesc al lui Erasmus și la alte scrieri biblice pe care Wycliffe nu le deținea. El a fost martirizat înainte de a finaliza Vechiul Testament, dar mult sânge a fost vărsat de puterile religioase în zilele următoare. Dar, din cauza „mișcării renașterii” din acea epocă, zidurile ecleziastice ale ignoranței și fricii nu au putut împiedica multitudinea de traduceri ale Bibliei în limba engleză.

A urmat Miles Coverdale (1488 – 1568), un prieten al lui Tyndale. Această versiune s-a bazat pe traducerea Scripturii de către Tyndale, cu ajutorul textului latin și al altor versiuni. Apoi Biblia lui Matthew și-a făcut apariția. Această versiune s-a bazat pe lucrările lui Tyndale și Coverdale, adică a fost o revizuire a operei lui Tyndale – cu manuscrisul nepublicat al lui Tyndale și porțiuni din Vechiul Testament al lui Coverdale. Editorul acestei versiuni a fost John Rogers (1500 – 1555). A fost primul martir britanic protestant sub domnia reginei Maria. În 1537, sub numele de Thomas Matthew, a publicat prima versiune completă a Bibliei în limba engleză.

Marea Biblie și-a făcut apariția în 1539 și s-a bazat pe traduceri ale lui Matthew, Coverdale și Tyndale. Această Biblie a câștigat dintre toate celelalte traduceri și a fost numită „în folosul Bisericii”. Timp de aproape 30 de ani (cu excepția domniei reginei Maria) a fost singura versiune care putea fi utilizată în mod legal în Anglia. Este foarte important să ne amintim numele acestei Biblii, deoarece „traducerea” versiunii Bibliei Regelui James a derivat din Marea Biblie și din Biblia Episcopilor, după cum veți vedea.

Contrareforma

Contrareforma a început să aibă loc în Anglia sub domnia Reginei Maria, iar mulți cărturari protestanți s-au refugiat la Geneva. Astfel, în 1560 a apărut versiunea biblică de la Geneva. Această traducere a fost o revizuire a Marii Biblii și s-a bazat pe alte versiuni redactate în limba engleză ale Scripturii. Este interesant de știut că Biblia de la Geneva a fost traducerea în engleză pe care puritanii au adus-o cu ei în America. Notele și adnotările din Biblia de la Geneva erau puternic protestante și înclinau puternic spre calvinism. John Calvin (1509-1564), reformator și teolog francez, a fost, de asemenea, considerat de către anumiți indivizi ca fiind un „tiran teocratic”. Calvinismul este sistemul teologic format de John Calvin. El a susținut cu tărie autoritatea absolută a Bibliei – statul trebuie să fie supus Bisericii și multe alte doctrine biblice. Shakespeare a citat Biblia de la Geneva în lucrările sale. După reflecția asupra traducerii de la Geneva, John Bunyan a scris faimosul său Pilgrim's Progress.

Versiunea de la Geneva a Bibliei a devenit foarte populară. Arhiepiscopul de Canterbury, împreună cu alți episcopi din timpul domniei reginei Elisabeta, au decis să facă o revizuire a Marii Biblii din 1539. Decizia a fost determinată de popularitatea Bibliei de la Geneva. Această „nouă” traducere, sau revizuire, a fost numită Biblia episcopală din 1568.

Versiunea autorizată

James Stuart al Scoției, rege al Angliei din 1603, a ordonat să se facă o nouă „revizuire” a Bibliei Episcopilor. Amintiți-vă, Biblia Episcopilor este o revizuire a Marii Biblii, care se baza pe alte traduceri și revizuri în limba engleză. Această lucrare a fost începută imediat de 47 de cărturari sub autorizarea regelui Iacob.

În 1611 a fost publicată noua versiune. Deși pagina de titlu o descria ca „nou tradusă din limbile originale”, afirmația nu este într-un totu de acord cu faptele. Lucrarea a fost, de fapt, o revizuire a Bibliei Episcopilor pe baza limbii ebraice și a limbii grecești. Nu a fost imediat universal acceptată, fiind nevoie de aproape cincizeci de ani pentru ca Biblia de la Geneva să-i cedeze popularitatea. Cu alte cuvinte, KJV (King James Version – versiunea Regelui James) a fost o revizuire a Bibliei bazată pe Biblia Episcopilor, care a fost o revizuire a Marii Biblii, Marea Biblie fiind bazată pe Biblia lui Matthew, Coverdale și Tyndale.

Avalanșa versiunilor în limba engleză

Secolele al XIX-lea și al XX-lea au adus mult mai multe traduceri ale Scripturilor, cum ar fi versiunea Revised Standard, versiunea American Standard, New English Bible, TANAKH – The Holy Scriptures – The New JPS translation în conformitate cu textul tradițional ebraic, The New American Bible, Amplified, Weymouth, Moffatt, versiunea extinsă Wuest și multe altele, prea numeroase pentru a fi menționate.

Majoritatea versiunilor în limba engleză ale Scripturii din secolul XX sunt lucrări traduse din greacă și ebraică. Traducerile Vechiului Testament în limba engleză se bazează, de obicei, pe textul ebraic al Massorettes din secolul al X-lea. Versiunea a fost numită textul masoretic de către gramaticieni evrei care au lucrat la textul ebraic între secolele VI și X. (Există o traducere din greacă a textului ebraic, cunoscută sub numele de Septuaginta, textul fiind o traducere a textului grecesc din secolul al V-lea î.Hr.) Traducerile în limba engleză ale Noului Testament se bazează pe diferite texte și versiuni grecești. Cu toate acestea, în 1957 a apărut pentru prima dată o traducere a Vechiului și Noului Testament în limba engleză din textele aramaice și textele semitice Peshitta (secolele al V-lea și al VI-lea), cunoscută și sub numele de traducerea Lamsa. Traducătorul, dr. George M. Lamsa, a susținut că există aproximativ zece mii până la douăsprezece mii de diferențe remarcabile între aceste manuscrise Peshitta aramaice și cele ale textelor ebraice și grecești ale Bibliei.

Lumea modernă

În ultimii șaizeci de ani și, în special, în ultimele trei decenii, au avut loc schimbări semnificative în domeniul științei biblice. Sunt folosite noi metodologii pentru interpretarea și traducerea Scripturii. Aceste metode sociologice și istorice moderne și actuale ne oferă instrumentele necesare pentru a analiza cu atenție contextele sociale și istorice ale narațiunilor biblice. Prezenta cercetare și expertiză se bazează pe dovezi biblice și extra-biblice pentru a ne ajuta să înțelegem oamenii acelor timpuri, lumea și credința lor. Există o explozie continuă de informații în domeniile religiei, filologiei, sociologiei, arheologiei și istoriei antice, care descoperă lumea timpurie a Mesopotamiei și structura socială și religioasă de bază a Palestinei din secolul I. Cunoașterea actuală a utilizării cuvintelor, dialectelor și a terminologiei religioase și filosofice speciale în limba aramaică și ebraică a clarificat multe pasaje obscure ale Scripturii. Descoperirea și traducerea Pergamentelor de la Marea Moartă au ajutat la înțelegerea Bibliei în percepția și prezentarea contextului evreiesc general și vor continua să ofere mai multe informații. (Pergamentele de la Marea Moartă au fost ascunse de evrei în peșterile deșertului în timp ce fugeau de soldații romani, în 68 e.n.).

Astăzi, în lumea occidentală există o cunoaștere mai cuprinzătoare a oamenilor din est din punct de vedere cultural și psihologic decât în trecut. Mulți autori originari din Orientul Apropiat ne-au ajutat să realizăm că oamenii din timpul lor gândeau și vedeau lumea diferit; obiceiurile și felul lor de a fi erau atât de distincte de ale noastre.

Pe măsură ce înțelegerea noastră despre lumea Orientului Apropiat crește, în special a zilelor biblice, la fel și traducерile noastre, în limba engleză, ale Bibliei vor reflecta noua noastră înțelegere.

Rocco A. Errico este lector, autor, ministru hirotonit și cărturar biblic a cărui abordare accentuează sursele și obiceiurile răsăritene, în special limba aramaică.

„Biblia a fost scrisă și alcătuită de ființe umane, făcând tot ce știau mai bine.”

- **Un umanist**

Versiuni inspirate de Dumnezeu

Întrebare: Poate un document, manipulat de regi, tirani, proști și cărturari, să conțină „adevăratele” cuvinte ale lui Dumnezeu?

Versiunea standard, revizuită, a Bibliei, publicată în 1952, este o revizuire autorizată a versiunii standard americane, publicată în 1901, care a fost o revizuire a versiunii Regelui James, publicată în 1611. Următoarele sunt versiuni ale Noului Testament, multe cu contradicții evidente. Acestea nu includ numeroasele versiuni ale Bibliei în sine.

- Noul Testament al Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, versiunea American Bible Union (John A. Broadus și colaboratorii).
- Noul Testament (Henry Alford).
- Vești bune pentru Omul Modern.
- Noul Testament în limba engleză uzuală.
- Noul Testament în limba engleză de azi (Will. F. Beck).
- Versiunea Berkeley a Noului Testament (Gerrit Verkuyl).
- Noul Testament: o traducere americană (Edgar J. Goodspeed).
- Noul Testament în Traducerea Monseniorului Ronald Knox.
- Noul Testament conform textelor orientale (George M. Lamsa).
- Noul Testament: o nouă traducere (James Moffatt).
- Traducerea Centenarului: Noul Testament în engleza modernă (Helen Barrett Montgomery).
- New American Standard Bible: Noul Testament.
- Noua Biblie engleză: Noul Testament.
- Noul Testament: o nouă traducere (Olaf M. Norlie).
- Noul Testament în engleza modernă (G.B. Phillips).
- Noul Testament subliniat: o nouă traducere (G.B. Șuncă Rother).
- Noul Testament al secolului al XX-lea.
- Noul Testament în vorbirea modernă (Richard F. Weymouth).
- Noul Testament: o traducere în limba oamenilor (Charles B. Williams).

- **Editoru**

Profeții inexistente: Erorile Bibliei Farrell Till

Orice provocare a integrității Bibliei va atrage foarte probabil un răspuns familiar – împlinirea profeției. „Dacă Biblia nu este inspirată de Dumnezeu”, vor întreba fundamentalistii creștini, „cum explicați toate profețiile pe care le-a îndeplinit Iisus?” Răspunsul la această întrebare este destul de simplu. Așa-numitele împliniri ale profeției, pe care scriitorii Noului Testament le-au susținut în faptele și persoana lui Iisus din Nazaret, au fost împliniri ale profeției numai în imaginația bogată a scriitorilor. Faimoasa profeție a nașterii din fecioară (Isaia 7:14 și Matei 1:23), profeția despre nașterea lui Mesia în Betleem (Matei 2:6), profeția măcelului copiilor din Betleem de către regele Irod (Matei 2:16) – acestea și multe altele asemenea lor au devenit împliniri ale profeției numai prin denaturări și răstălmăciri ale declarațiilor originale ale Vechiului Testament.

Pentru a discuta aceste lucruri în profunzime ar fi nevoie de o carte întreagă; în schimb, mă voi concentra asupra unui alt aspect al argumentului de „împlinire a profeției”: pretențiile Noului Testament de împlinire a profeției care nici măcar nu pot fi găsite în Vechiul Testament, așa cum se pretinde. Un exemplu ar fi Ioan 7:37-38, unde Iisus ar fi spus: „Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea. Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura: râuri de apă vie vor curge din pântecele lui.” La acea vreme, singurele scripturi erau Vechiul Testament, dar totuși încercați să găsiți dovada, așa cum au susținut fundamentalistii. Nu s-a putut găsi niciodată dovada că Iisus ar fi spus așa ceva. Profeția este inexistentă.

Similar cu aceasta este o „împlinire a profeției” la care se face referire în Matei 2:23. Aici s-a susținut că, atunci când Iosif și-a dus familia la Nazaret, el a împlinit „...ceea ce s-a spus prin proroci...” că „...Nazarinean se va chema”. În Vechiul Testament însă, cuvântul Nazaret sau nazarinean nu este nici măcar menționat, deci cum ar putea fi adevărat că profeții (plural) au prezis că Mesia ar fi numit nazarinean? Pentru a evita să se admită că a fost comisă o greșală fundamentală, se argumentează că Matei nu a spus că această profeție ar fi fost scrisă; el a spus doar că a fost „vestită” de profeți.

O slăbiciune în această „explicație” este faptul că Matei a introdus din obișnuință pretensele împliniri profetice spunând că „astfel și așa a fost vestit” de către profeți. El a susținut, de exemplu, că propovăduirea lui Ioan Botezătorul a împlinit ceea ce a fost „vestit” de profetul Isaia: „În pustiu gătiți calea Domnului, drepte faceți în loc neumblat cărările Dumnezeului nostru”. Cu toate acestea, această afirmație despre care Matei a spus că Isaia a profețit este un citat din ceea ce fusese scris în Isaia 40:3.

Alte „profeții” scrise pe care Matei le-a introdus spunând că au fost „rostit” pot fi găsite în:

- Isaia 9:1: „Poporul care locuia într-un întuneric a văzut o lumină mare, și peste cei ce locuiau în latura umbrei morții a răsărit o lumină.”
- Isaia 42:4: „El nu va fi nici obosit, nici sleit de puteri, până ce nu va fi așezat dreptatea pe pământ, și ostroavele vor nădăjdui în legea Lui.”

- Zaharia 9:9: „Bucură-te foarte, fiica Sionului, veselește-te, fiica Ierusalimului, căci iată Împăratul tău vine la tine drept și biruitor; smerit și călare pe asin, pe mânzul asinei”

Întrucât toate aceste presupuse declarații profetice pot fi găsite în scris în Vechiul Testament, putem presupune doar că Matei a folosit cuvântul „rostit” pentru a introduce afirmații care au fost de fapt scrise. Fără îndoială, el a intenționat ca acele cuvinte să însemne același lucru atunci când s-a referit la lucruri care fuseseră „rostit” de profeți. Prin urmare, el a făcut o greșală, deoarece niciun profet (cu atât mai puțin profeți) nu a scris vreodată nimic despre Nazaret sau nazarineni.

Spunând povestea sinuciderii lui Iuda, Matei a greșit din nou susținând că Ieremia a profetit despre cumpărarea câmpului unde a fost îngropat Iuda. După ce a aruncat în altar cei treizeci de arginți, plata pentru trădarea lui Iisus, Iuda a plecat și s-a spânzurat. Preoții au luat apoi banii și au cumpărat câmpul ce aparținea olarului pentru a-l îngropa pe Iuda. Matei a susținut că aceasta este o împlinire a profeției: „...Au luat cei treizeci de arginți, prețul celui prețuit, pe care l-au prețuit unii din fiii lui Israel, și i-au dat pe «Țarina olarului», după cum îmi poruncise Domnul.” (Matei 27:9-10). În realitate însă, nicio afirmație ca aceasta nu poate fi găsită în cartea lui Ieremia.

Fundamentalistii îl vor apăra uneori pe Matei referindu-se la Zaharia 11:12-13, care face mențiunea a treizeci de arginți, dar într-un context complet diferit de afirmația pe care Matei „a citat-o”. În plus, chiar dacă Zaharia ar fi scris în mod evident declarația pe care a citat-o Matei, acest lucru cu greu îl va achita pe Matei de eroare, pentru că a spus că Ieremia, nu Zaharia, a făcut profeția.

O profeție inexistentă mai gravă se referă la însăși temelia creștinismului. În noaptea presupusei sale învieri, Iisus le-a spus ucenicilor săi: „Și le-a spus că așa este scris și așa trebuie să pătimească Hristos și așa să învieze din morți a treia zi.” (Luca 24:46). Apostolul Pavel a fost de acord cu afirmația că Scripturile se refereau la o înviere a lui Mesia în ziua a treia: (1 Corinteni 15:4) „Și că a fost îngropat și că a înviat a treia zi, după Scripturi;”.

Doi scriitori ai Noului Testament au susținut că scripturile vorbiseră despre învierea lui Mesia în a treia zi. Problema pe care această afirmație o reprezintă pentru argumentul profeție-împlinire este că nimeni nu poate cita o singură scriptură din Vechiul Testament care menționează o înviere în a treia zi. De fapt, nimeni nu poate cita nici măcar o scriptură din Vechiul Testament care se referă în mod clar și incontestabil la o înviere a lui Mesia, punct!

Există și alte slăbiciuni majore în argumentul profeție-împlinire, dar faptul că scriitorii Noului Testament s-au referit atât de des la enunțuri profetice care nici măcar nu pot fi găsite în Vechiul Testament este suficient pentru a pune la îndoială pretențiile lor de împlinire a profeției. Dacă s-au înșelat când s-au referit la declarații profetice care nu pot fi găsite nicăieri în Vechiul Testament, cum putem ști că au avut dreptate atunci când au pretins îndeplinirea declarațiilor care pot fi găsite în Vechiul Testament? Adevărul este că nu putem.

★-----★

Farrell Till este editorul revistei The Skeptical Review, un jurnal de critică biblică, și este implicat în dezbateri formale, organizate, atât scrise, cât și verbale, cu ineranțiști biblici.

NOTĂ: Mai multe falsificări în detaliu a argumentului profeție-împlinire sunt disponibile în broșura autorului *Prophecies: Imaginary and Unfulfilled*, publicată de Skepticism.

Voi, cei cu puțină credință...

- Iisus din Nazaret

Rugăciuni

„Ne vom ruga ca Dumnezeu să ia viața acestor oameni, asemănători cu Hitler, de pe fața pământului.”

- **Rev. R.L. Hymers, Pastor, Tabernacol Baptist Fundamentalist din Los Angeles, rugându-se pentru moartea lui William Brennan și a altor patru judecători, 1986.**

„Cu toții ne rugăm lui Dumnezeu... L-am rugat să ne spună cine sunt dușmanii

noștri... El a spus: atei, umaniștii laici și păcătoșii.”

- **Dr. Robert Schuller, referitor la rezultatele Sesiunii Comune de Rugăciune a Bisericii Unite pentru Misiunea Globală, Trinity Broadcasting Network, primăvara anului 1992.**

„Rugăciunea este doar o altă formă de meditație sau autosugestie. Nu contează dacă există un Dumnezeu care ascultă atâta timp cât crezi că există. Odată am participat la un curs de hipnoză și am constatat că aproximativ un sfert dintre colegii mei erau «bărbați doar cu numele». Desigur, ei au fost acolo doar pentru a învăța cum să-i sugestioneze mai bine pe cei din turmă. Oral Roberts trebuie să fi fost student absolut.”

- **Sam Warren, Frăția Umanistă**

„Măinile care ajută sunt mai bune decât buzele care se roagă.”

- **Robert Green Ingersoll**

„Iar când vă rugați, nu fiți ca fățarnicii cărora le place să se roage prin sinagogi și prin colțurile ulițelor, stând în picioare ca să se arate oamenilor; adevărat grăiesc vouă: Și-au luat plata lor. Tu însă, când te rogi, intră în camera ta și, închizând ușa, roagă-te Tatălui tău, Care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție.”

- **Iisus Hristos (Matei 6:5,6)**
(Jesse Helms vrea religia în sălile de clasă??)

Potopul lui Noe – Literatură compozită Howard M. Teeple

Înainte de a examina povestea arcei lui Noe, ar trebui să localizăm adevărata problemă și să o scoatem la iveală. Problema de bază nu este interpretarea dovezilor arheologice, geologice sau literare, ci mai degrabă interpretarea Bibliei. Abordarea realistă a Bibliei este problema reală. Pe măsură ce folosim termenul „fundamentalist”, nu ne referim la anumite secte, ci la un punct de vedere ultraconservator în ceea ce privește Biblia. Care este abordarea fundamentalistă?

Atitudinea față de Biblie

Abordarea fundamentalistă începe cu presupunerea că Dumnezeu a inspirat întreaga Biblie, textual, astfel încât fiecare cuvânt al acesteia este literalmente „cuvântul lui Dumnezeu”. Prin urmare, fundamentalistii sunt obsedați de credința că „Biblia este adevărată”. Această credință pare atât de importantă încât este considerată o doctrină fundamentală pe care fiecare persoană ar trebui să o accepte. O poveste, pe care Biblia o prezintă clar ca o poveste (este parabola fiului risipitor), este recunoscută ca ficțiune. Povestea din acest cadru istoric este susținută cu fermitate ca fiind istorie literală. Aceasta include și povestea Potopului.

Atitudinea conform căreia întreaga Biblie trebuie să fie adevărată duce la opinia că nu pot exista erori și, de fapt, nici contradicții. Cei care susțin această opinie fie ignoră, fie se opun ideii că povestea biblică a Potopului conține contradicții. Inutil să mai spunem că nu le place ideea că două povești ale Potopului sunt întrețesute în capitolul Facerea.

Metoda de interpretare

Atitudinea fundamentalistilor față de Biblie determină metoda lor de interpretare. O caracteristică este examinarea dovezilor care nu le plac. Când contradicțiile sunt întâlnite în Biblie, o afirmație poate fi acceptată și afirmația conflictuală ignorată. Un exemplu este întrebarea: câte animale de un fel au fost luate la bordul arcei în povestea Potopului. Instrucțiunile lui Dumnezeu către Noe de a lua două de fiecare fel (Facerea 6:19) sunt acceptate cu ușurință, în timp ce instrucțiunile contradictorii de a lua șapte perechi de păsări și șapte perechi de animale curate (Facerea 7:2-3) sunt de obicei ignorate. Dacă cineva atrage atenția asupra unor astfel de detalii, este susceptibil de a fi denunțat pentru că „a aruncat Biblia la coșul de gunoi”. De fapt, eșecul de a lua în considerare toate dovezile este o încălcare a unui alt principiu de bază al expertizei. Singura modalitate de a înțelege Biblia este de a lua în considerare toate dovezile, fiecare dovadă în parte.

O caracteristică a metodei fundamentalistilor este interpretarea pasajelor biblice pentru a face Biblia să fie de acord cu credințele lor. O particularitate conexă este efortul de a răstălmăci dovezile Bibliei pentru a le susține credințele. Forma populară de răstălmăcire a dovezilor prezente este utilizarea incorectă a arheologiei pentru a o obliga să susțină acuratețea istorică a Bibliei. În această practică sunt angajați nu numai fundamentalistii, ci și diverși scriitori și, ocazional, chiar și arheologii înșiși, de dragul de a produce ceva senzațional.

Sir Charles Marston, Werner Keller și alții au scris cărți pentru a apăra viziunea tradițională a Bibliei, folosind arheologia ca dovadă. Chiar și faimosul arheolog evreu, Nelson Glueck, era prea dornic să găsească sprijin arheologic pentru Vechiul Testament. Pe de altă parte, cărțile lui Frederic Kenyon, Millar Burrows, Andre Parrot și alții reprezintă o utilizare onestă și exactă a arheologiei în interpretarea Bibliei. Adevărul este că unele dovezi arheologice susțin Biblia, dar alte descoperiri arheologice nu sunt de acord cu aceasta.

Efectele fundamentalismului

Când credința în infailibilitatea Bibliei devine esențială într-o religie, acea religie are o bază foarte șubredă. Se demonstrează cu ușurință că Biblia este un produs uman al timpului său, conținând o anumită istorie, unele ficțiuni, unele împrumuturi de la religiile învecinate, unele adevăruri, unele erori și unele contradicții. Multe efecte nedorite rezultă din a face adevărul religiei dependent de adevărul unor astfel de noțiuni:

Religia este forțată să conțină, în continuare, unele dintre superstițiile și ignoranța trecutului antic. Un sens distorsionat al valorilor în religie rezultă atunci când credințele neimportante sau eronate sunt considerate ca având o valoare egală cu principiile și etica religioasă. Multe cunoștințe moderne și multe idealuri sunt excluse din religie deoarece nu se află în Biblie. Dezvoltarea inteligentă a religiei este blocată.

Înțelegerea greșită a Bibliei în sine este consecința. Natura Bibliei, dezvoltarea religioasă din cadrul ei și relația Bibliei cu istoria sunt ascunse vederii prin abordarea fundamentalistă. De exemplu, în cadrul Vechiului Testament există o trecere de la discriminarea din Ezra și Neemia la universalismul larg din a doua carte a lui Isaia (Isaia 40-55). Tratarea întregii Biblie ca fiind literalmente cuvântul lui Dumnezeu îi împiedică pe cititorii săi să înțeleagă varietatea și evenimentele din cadrul acesteia.

Adesea, cele mai nobile pasaje din Biblie nu au o șansă de a se face înțelese astăzi, deoarece acestea sunt echivalate cu pasaje inferioare. Credința în unitatea Bibliei ascunde faptul că uneori un scriitor biblic încerca să ridice religia la un plan mai înalt decât nivelul din alte cărți biblice. Al doilea efort al lui Isaia de a promova universalismul este un exemplu.

Afirmațiile și presupunerile nerezonabile făcute pentru a proteja credința și adevărul literal al întregii Biblie tind să aducă religia la dispreț în fața publicului larg și fac să nu fie respectată. Afirmările făcute includ susținerea credinței în Potop și Arcă.

Povestea din Biblie

Povestea Potopului din Facerea este mai complexă decât celelalte relatări ale Potopului. Spre deosebire de acestea, conține contradicții și inconsecvențe semnificative. Una este numărul de păsări și animale curate luate la bord; alta este termenul pentru zeitate: „Domnul” vs. „Dumnezeu”.

O altă contradicție este durata Potopului. În Facerea 7:12; 8:6-12, au trecut 54 de zile (40 plus 7 plus 7) din momentul în care a început Potopul până când Noe a părăsit arca. În Facerea 7:24; 8:3, însă, perioada a fost echivalentul a aproape jumătate de an solar. Fundamentalistii biblici fie ignoră invariabil aceste diferențe, fie încearcă să interpreteze versetele pentru a elimina diferența și pentru a armoniza pasajele. O astfel de procedură eșuează deoarece denaturează probele. Oricare dintre pasaje – ignorarea sau reinterpretarea părților din text – conduce de obicei la interpretarea greșită a textului.

Descoperirea surselor

Singura modalitate de a înțelege cauza inconsecvențelor este să recunoaștem că avem în față un exemplu de literatură compozită antică. Două surse scrise separate au fost întrețesute între ele, fără a le rescrie pentru a face ca povestea, stilul și ideile lor să fie de acord. Acest lucru duce la contradicții și inconsecvențe și, uneori, la duplicări.

Literatura compozită a fost foarte răspândită în lumea antică și o contribuție majoră a științei biblice moderne este recunoașterea faptului că o mare parte din literatura Vechiului Testament și din Noul Testament este compozită. Aceleași surse care sunt folosite în povestea Potopului din Facerea trec prin Pentateuh, unde sunt combinate cu alte materiale sursă.

Prezența mai multor surse pentru povestea Creației în Biblie a fost observată pentru prima dată de J.B. Witter, în 1711, când a constatat semnificația diferiților termeni pentru Dumnezeu. Treptat, cărturarii biblici au descoperit din ce în ce mai multe dovezi ale surselor anterioare și ale editării ulterioare în Pentateuh. Faimoasa ipoteză Graf-Wellhausen a atribuit litere celor patru surse principale: „J”, „E”, „P” și „D”. Cele două surse pentru povestea Potopului sunt „J” și „P”.

Deși ipoteza a fost revizuită și rafinată, este practic solidă. Evreii și creștinii ortodocși îl atacă pe J.B. Witter deoarece supără viziunea tradițională conform căreia Moise a scris Pentateuhul, dar dovezile surselor scrise sunt destul de concludente. Contradicțiile, duplicările și neconcordanțele lingvistice nu pot fi explicate în mod rațional ca fiind compoziția unui singur scriitor.

Paralele cu alte povești ale Potopului

Poveștile despre potop atât în „J”, cât și în „P” conțin caracteristici esențiale ale versiunilor mesopotamiene:

- Un zeu devine nemulțumit de omenire.
- Prin urmare, zeul decide să distrugă toată omenirea, prin intermediul unui Potop, cu excepția unui singur bărbat și a soției sau familiei sale.
- Zeul – fie același, fie un alt zeu – îl avertizează pe om că vine Potopul; zeul îi spune să construiască o barcă și să se urce la bord el însuși, soția sa și niște animale.
- Furtuna sau ploaia torențială este o cauză majoră a potopului.

Celelalte povești ale Potopului au, în general, aceleași trăsături în comun. Astfel, aceste elemente au fost caracteristicile poveștii de bază.

Versiunile mesopotamiene

Versiunea „J” are paralele suplimentare cu una sau mai multe dintre versiunile sumeriene și babiloniene ale poveștii.

- Ziua exactă în care va începe Potopul este prestabilită.
- perioadă specială de șapte zile a precedat Potopul.
- Unul sau mai multe intervale de șapte zile au avut loc la sfârșitul Potopului.
- Eroul a deschis o fereastră sau o trapă la sfârșitul călătoriei.

- Este menționat un acoperământ pentru chivot.
- Un porumbel și un corb au fost trimiși din Arcă pe măsură ce Potopul se apropia de sfârșit, dar corbul nu s-a mai întors.

În versiunea „J”, ca și în relatările sumeriene și babiloniene, eroul a oferit un sacrificiu după ce a ieșit din Arcă. Domnului i-a plăcut mirosul jertfei arse, la fel și zeilor din Epopeea lui Ghilgameș.

Și versiunea „P” are paralele cu una sau mai multe dintre relatările mesopotamiene.

- Sunt oferite planurile Arcei.
- Zeitatea specifică dimensiunea, forma și numărul de punți.
- Smoala este utilizată în construcția sa.
- Se menționează ușa arcei.
- Nava se oprește pe un munte sau munți.
- După încheierea Potopului, zeul Enlil i-a binecuvântat pe erou și pe soția sa, în Epopeea lui Ghilgameș, așa cum Dumnezeu i-a binecuvântat pe Noe și pe fiii săi în versiunea „P”.

Numărul mare de paralele demonstrează că poveștile despre potop, atât ale versiunii „J”, cât și ale versiunii „P”, sunt derivate în cele din urmă din versiunile mesopotamiene care le-au precedat. O descoperire interesantă este că paralelele versiunii „J” nu sunt, în general, în versiunea „P”. Acest fapt indică faptul că sursa versiunii „J” nu era identică cu sursa versiunii „P”, ceea ce nu este surprinzător având în vedere că multe forme ale poveștii erau în circulație și că versiunea „P” a fost încorporată în Facerea cu patru sau cinci secole mai târziu decât versiunea „J”.

Versiunile grecești, romane și siriene

Versiunile grecești și romane ale poveștii Potopului au fost modificate de relatările din versiunile mesopotamiene. Acest lucru este în armonie cu faptul că au fost scrise mai târziu decât cele două povești ebraice adaptate altor locuri. S-a folosit probabil o sursă elenistică ce combina elemente din relatările ebraice și cele evreiești.

Poveste sau istorie?

Când potopul din Facerea este urmărit până la sursele de origine, care sunt poveștile sumeriene și versiunile babiloniene ale acestuia, aceste surse sunt, foarte clar, fictive. Sursele sunt de fapt poezie compusă și transcrisă pentru divertisment și pentru a promova diverse idei. Diferențele dintre versiunile ebraice și versiunile mesopotamiene nu sunt un indiciu al faptului că relatările ebraice au o origine independentă, dimpotrivă. Iosif, scriitor din primul secol al erei creștine, ne ilustrează clar cu ușurință cum evreii (și alții) și-au însușit și reinterpretat materialele străine. În tratatul său împotriva lui Apion, el comentează relatarea lui Berossus: „Acest autor, conform celor mai vechi înregistrări, a descris, așa cum a descris și Moise, Potopul și distrugerea omenirii și a povestit despre arca în care Noe, fondatorul rasei noastre, a fost salvat când a aterizat pe înălțimile munților Armeniei (1.128-30)”.

În relatarea lui Berossus, numele omului care s-a salvat pe barca pe care a

construit-o este Xisuthros; Iosif ignoră în mod convenabil acest fapt și susține că Berossus scria despre Noe. Proeminența trăsăturilor mitologice demonstrează că povestea este într-adevăr un mit și nu un raport sau o „amintire” a unui eveniment istoric. Dacă trebuie să fim corecți cu această relatare, aceasta trebuie acceptată conform condițiilor – o poveste.

★-----★

Acest capitol este un extras din cartea *The Noe's Ark Nonsense*, scrisă de Howard M. Teeple și publicată de Religion and Ethics Institute, Inc., Evanston, Illinois, 1978. Dr. Teeple este un cărturar biblic și fost fundamentalist care a scris numeroase cărți și articole, inclusiv *Originea Literară a Evangheliei lui Ioan*.

CBS a difuzat o emisiune specială despre arheologie frauduloasă, în anul 1993. Lemnul „Arcei” s-a dovedit a fi un pin contemporan îmbibat cu substanțe specifice, căruia i s-a aplicat un tratament termic pentru a fi îmbătrânit artificial.

- **Time Magazine, 5 iulie 1993.**

DUMNEZEU

„Dumnezeu – mie mi se pare că este un verb, nu un substantiv propriu-zis sau... Da, Dumnezeu este un verb, cel mai activ verb...”

- **Buckminster Fuller**

„Dumnezeu este Pronumele ale cărui antecedente diferă cu fiecare individ și societate.”

- **Weston La Barre, raționalist american**

„Dacă Dumnezeu nu ar exista, ar fi necesar să-l inventăm”, a sugerat Voltaire, „de parcă Dumnezeu ar fi o invenție a omului. Chiar și un copil de trei ani, când i se spune că Dumnezeu a creat omul, pământul, marea și toate creaturile mari și mici, va întreba: „Cine l-a creat pe Dumnezeu?””

- **„Dumnezeu este mort?”
coperta revistei Time, 1966.**

„Nu-mi pot imagina un Dumnezeu care răsplătește și pedepsește obiectele creației sale, pe scurt, un Dumnezeu care nu este decât un reflex al fragilității umane. Nici eu nu pot să cred că individul supraviețuiește morții trupului său, deși sufletele slabe adăpostesc astfel de gânduri doar prin frică sau printr-un egoism ridicol.”

- **Einstein**

„Poate că rolul nostru pe această planetă nu este să ne închinăm lui Dumnezeu... ci să-l creăm.”

- **Arthur C. Clarke, „2001”**

„Dacă afirmăm că Dumnezeu nu există, poate doar atunci putem începe să recunoaștem pe deplin că ființele umane sunt autonome și că suntem responsabili pentru propriile noastre destine și cele ale semenilor noștri. Poate doar atunci putem avea curajul și înțelepciunea de a dezvolta o etică rațională bazată pe o evaluare realistă a naturii și o conștientizare a polițelor morale comune.”

- **Paul Kurtz, Forbidden Fruit**

„Există mulți zei pe care creștinii îi resping. Cred doar într-un zeu, cu unul mai puțin decât ei. Motivele pe care voi le-ați putea da pentru ateismul vostru față de zeii romani sunt, probabil, aceleași motive pe care eu le-aș da pentru a nu crede în Iisus.”

- **Dan Barker**

Un investigator a declarat că puține biserici permit africanilor de culoare să se roage împreună cu oamenii albi, deoarece Biblia spune că așa ar trebui să fie, pentru că Dumnezeu a creat negrii pentru a sluji. „Dar să presupunem că Dumnezeu este negru. Ce se întâmplă dacă mergem în Rai după ce noi am tratat toată viața pe negru ca pe un inferior și ne uităm în sus și vedem că EL nu este alb? Care este răspunsul nostru?”. Nu a fost niciun răspuns, doar tăcere.

- **Senatorul Robert F. Kennedy, Look Magazine,
„Să presupunem că Dumnezeu este negru”**

„...Și oamenii s-au închinat și s-au rugat în fața zeului strălucitor pe care îl făcuseră...”

- **Simon and Garfunkel**

Moralitatea Bibliei

John E. Remsburg

Se presupune că cele mai bune învățături morale ale Bibliei sunt cuprinse în Cele Zece Porunci din Vechiul Testament, Predica de pe Munte și Regula de Aur din Noul Testament. Sunt declarate a fi atât de superioare tuturor celorlalte coduri morale, încât exclud ideea de origine umană.

- Fericiți cei săraci în duh;
- Fericiți cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul;
- Dacă ochiul tău drept te jignește, smulge-l;
- Dacă mâna ta dreaptă te jignește, taie-o;
- Oricine se va căsători cu o divorțată, va comite adulter;
- Nu te teme de rău;
- Oricine te va lovi peste obrazul drept, întoarce-l și pe celălalt;
- Dacă cineva te va da în judecată și îți va lua haina, lasă-l să-ți ia și mantia;
- Iubește-ți dușmanii;
- Nu vă strângeți comori pe pământ;
- Nu vă gândiți la viața voastră, la ce veți mânca sau la ce veți bea și nici la trupul vostru, la ceea ce veți îmbrăca;
- Nu vă gândiți, așadar, la mâine.

Decalogul este un cod moral imperfect și nu este superior codurilor religioase și legislative ale altor popoare antice. Ultimele șase dintre aceste porunci, deși nu sunt mai presus de critici, sunt în majoritate echitabile și au fost recunoscute deopotrivă de evrei și de gentili (n.t.: neamuri – o definiție a tuturor celorlalți care nu aparțin rasei evreiești, prin urmare aceștia având un suflet „murdar”). Ele sunt o încercare brutală de a formula experiențele limitate ale omenirii. Primele patru (primele trei conform versiunilor catolice și luterane) nu au nicio valoare morală. Ele sunt pur și simplu emanații religioase din creierul corupt și confuz al preoților. Ele servesc doar pentru a ascunde principiile moralei adevărate și produc un sistem artificial care are aceeași relație cu principiile generale pe care o are o măsură de cereale față de o măsură de pleavă.

Ca și compoziție literară și expunere parțială a principiilor specifice unei secte evreiești eretice, Predica de pe Munte este interesantă, dar ca și cod moral nu are mare valoare. Împreună cu unele precepte admirabile, conține și altele, precum următoarele, care sunt false și periculoase:

- Creștinii susțin că necredincioșii nu au niciun standard moral, că ei sunt singurii care au un astfel de standard – un standard infailibil – Biblia.
- Dacă le cer dacă le cerem să numească cel mai bun precept din acest standard, vor cita Regula de Aur.

Și totuși, Regula de Aur este pur și simplu o regulă de conduită umană. „Comportă-te cu ceilalți oameni (oameni, NU Dumnezeu), așa cum ai vrea să se comporte ei cu tine”. Această regulă cere ca fiecare persoană să-și formeze propriul standard moral. În această regulă, așa-numitele legi divine sunt complet ignorate. Regula de Aur, în ceea ce privește Biblia, este o „bijuterie” împrumutată. Înțelepții

chinezi, greci și romani au predicat-o și au practicat-o cu secole înainte ca Predica de pe Munte să fie rostită. Această regulă, una dintre cele mai bine formulate de antici, nu este o regulă perfectă a conduitei umane. Nu cere ca dorințele noastre să fie întotdeauna drepte. Dar recunoaște și impune principiul reciprocității și este superioară regulii practicate de obicei de urmașii declarați ai lui Iisus.

Cele trei virtuți creștine – speranța, credința și caritatea – reprezintă în mod echitabil întregul sistem al așa-numitei morale biblice – două precepte false sau inutile și un singur precept bun. Caritatea este o adevărată virtute, dar „credința și speranța”, ca să-l cităm pe Volney, „pot fi numite virtuțile stăpânilor în folosul sclavilor”. Și dacă bunicii au recunoscut caritatea ca fiind mai mare dintre aceste virtuți, este pentru că ei sunt destinatarii și nu distribuitorii ei.

Modele biblice

Cei mai curajoși reprezentanți ai rasei umane, precum Bruno, Spinoza, Paine și Ingersoll, au fost calomniați, condamnați și uciși de creștini, în timp ce zeii, eroii, patriarhii, profeții și preoții din Biblie au fost prezentați ca cele mai înalte modele de excelență morală. Dintre aceștia, Iehova, Avraam, Iacov, Moise, David, Pavel și Hristos sunt reprezentați ca fiind cei mai mari și cei mai buni.

Cine era Iehova? – „O ființă cu un caracter teribil – crud, răzbunător, capricios și nedrept”, ne spune Jefferson.

Cine a fost Avraam? – Un patriarh nebun, barbar, care s-a căsătorit cu sora lui, și-a negat soția și a sedus-o pe roaba ei, pe care a gonit-o în deșert cu copilul să moară de foame și a făcut pregătiri pentru a o măcelări pe cealaltă.

Cine a fost Iacov? – Un patriarh care a câștigat dragostea lui Dumnezeu înșelându-l pe tatăl său, înșelându-l pe unchiul său, jefuindu-l pe fratele său, practicând bigamia cu doi dintre verii săi și săvârșind adulter cu două dintre servitoarele sale.

Cine a fost Moise? – Un model de blândețe, un om care se lăuda cu propria sa smerenie; un om care a ucis un egiptean și i-a ascuns trupul în nisip; un om care a exterminat națiuni întregi pentru a-și asigura prada războiului, un om care a măcelărit cu sânge rece mii de văduve captive, un om care a smuls pruncii de la sânii mamelor muribunde și i-a osândit la o moarte crudă; un bărbat care a lăsat orfane treizeci și două de mii de fete nevinovate și a oferit șaisprezece mii dintre ele, ca pe curve, unor soldați brutali și sălbatici.

Cine a fost David? – „Un om după inima lui Dumnezeu”. Un lăudăros, un vulgar, folosind un limbaj asemănător cu al unei femei; un trădător, dorind să conducă trupele inamice împotriva propriilor săi conaționali; un hoț și un tâlhar, jefuind țara din toate părțile; un fățarnic, rostind minciuni cu nerușinare pentru a se feri de dreptate; un măcelar cu mâinile înroșite de sânge, torturând și măcelărind mii de bărbați, femei și copii, făcându-i să treacă prin cuptoare de cărămidă, arzându-i, ciopârțindu-i și rupându-i în bucăți sub grape de fier; un poligam, cu un harem de soții și concubine; un desfrânat bețiv, dansând pe jumătate gol în fața cameristelor din gospodăria sa; un vechi libertin libidinos, care a răpit și sedus soția unui soldat credincios; un criminal, care l-a ucis pe acest soldat credincios după ce i-a dezolat casa; un diavol, clocotind de răzbunare chiar pe patul său pe moarte, cerând cu ultima sa răsufare moartea a doi bărbați în vârstă, unul dintre ei contribuind cel mai mult la transformarea regatului

În ceea ce era, celălalt, un bărbat căruia îi promisesse protecția.

Cine a fost Pavel? – Un fanatic religios; un evreu și un creștin. Ca și evreu în numele lui Yahweh, el i-a persecutat pe creștini; ca și creștin, în numele lui Hristos, i-a persecutat pe evrei; și atât ca și evreu, cât și creștin și în numele lui Iehova și al lui Hristos, el a practicat disimularea și a răspândit minciuna.

Cine a fost Hristos? El este numit „învățătorul divin”. Da, El a condus mulțimea, El i-a învățat dreptatea, adevărul și pacea. În aparență; dar el a aprins în sufletele lor flăcările nemărginite ale patimii și a binecuvântat sabia. Pe pământ El a fost adus să sature de sânge, de adevăr și libertate sufletul său malign.

- Shelley

Învățăturile imorale ale Bibliei

În sensul modern și strict al termenului, moralitatea abia este predată în Biblie. Nu se găsesc în Biblie învățături, principii morale, integritate, conduită umană sau etică și nici echivalentele lor. T. B. Wakeman, președintele Universității Libere din Oregon, fost student pe tot parcursul vieții la sociologie și etică, spune: „Cuvântul «moral» nu apare în Biblie, nici măcar în idee. Căutând moralitatea în Biblie este ca și cum ai încerca să găsești rămășițe umane în cele mai vechi straturi geologice – în Eozoon. Morală nu se născuse atunci.” (n.t.: Eozoon – o structură particulară găsită în straturile vechi de calcar din Canada și alte regiuni. Unii geologi cred că este o specie de Foraminifere gigantice; alții o consideră o piatră fără structură organică).

Refuz să accept Biblia ca un ghid moral, deoarece aprobă aproape orice viciu și crimă. Iată o listă a greșelilor pe care le autorizează și le apără:

- Adulter și prostituție
- Alcoolism
- Canibalism
- Crime
- Cruzime față de animale
- Furturi
- Ignoranță
- Intoleranță și persecuție
- Înșelăciune
- Jertfe umane
- Minciuni și ipocrizie
- Nedreptate față de femeie
- Obscenitate
- Poligamie
- Răutate față de copii
- Războaie de cucerire
- Sclavie
- Tiranie
- Vagabondaj
- Vrăjitorie

Biblia este, în cea mai mare parte, literatura brută a unui popor care a trăit acum mai mult de 2.000 de ani. Au cunoscut anumite principii ale binelui și răului, dar

principiile fine ale moralei le erau necunoscute. Erau un popor ignorant. Un popor ignorant este în general un popor religios, iar un popor religios este aproape întotdeauna un popor imoral. Ei credeau că sunt poporul ales al lui Dumnezeu – favoriții lui Dumnezeu – și că, din această cauză, aveau dreptul să jefuiască, să înșele, să ucidă și să înrobească restul omenirii. Din aceste două cauze, ignoranța și religia, adică superstiția, au provenit faptele și opiniile imorale care și-au găsit remarci în scrierile preoților și profeților lor.

Pasajele din Biblie care se ocupă de viciu și crimă pot fi împărțite în trei clase:

- Există pasaje care condamnă viciul și crima. Acestea le susțin.
- Există multe pasaje în care crimele și viciile oamenilor sunt povestite doar ca fapte istorice, fără a le sancționa sau condamna. Cartea nu merită nicio cenzură din cauza acestora.
- Există numeroase pasaje care aprobă viciul și infracțiunea. Numai acestea sunt suficiente pentru a dovedi acuzațiile pe care le formulez împotriva Bibliei ca ghid moral.

★-----★

John E. Remsburg a fost unul dintre cei mai cunoscuți scriitori și oratori liber-cugetători din ultimul sfert al secolului al XIX-lea și președinte al Uniunii Seculare Americane. Acest articol este dintr-una din cărțile sale, *The Bible, Truth Seeker Company, New York, 1905*.

„Biblia ne învață că femeia a adus păcatul și moartea pe lume. Ea avea să joace rolul unei slave dependente de recompensa bărbatului pentru toate dorințele ei materiale și pentru toate informațiile pe care le-ar putea dori. Iată poziția biblică a femeii rezumată pe scurt.”

- **Elizabeth Cady Stanton**

Erorile

Inspirația a fost forma adecvată pentru a îndeplini cuvântul Domnului care a fost dat omului în scris – supraveghere divină extinsă la expresia verbală a gândurilor scriitorilor. Scripturile nu înșală și nu induc în eroare. Biblia este obligatorie pentru toți oamenii și toți oamenii vor da socoteală despre modul în care au trăit în lumina învățăturii sale. „Infailibil” înseamnă „cu totul adevărat” sau „fără greșală” și se referă la faptul că scriitorii biblici nu făceau erori, erau veridici și de încredere în toate afirmațiile lor. Doctrina erorilor nu se limitează exclusiv la adevărul moral și religios. Infailibilitatea se extinde și la declarații, indiferent dacă sunt științifice, istorice sau geografice. Și astfel, scriitorii biblici erau excluși de erorile care apăreau în celelalte cărți.

- **Dave Miller, 1992 (Dave Miller predă la Brown Trail School of Preaching în Bedford, Texas).**

Scriu ca un creștin care iubește biserica. Nu sunt un critic ostil care stă în afara religiei și dorește să-și bată joc de ea. Eu privesc autoritatea Scripturilor ca o învățătură, dar sunt dezamăgit de Biblia literală. Devoțiunea mea față de Biblie a fost

atât de intensă, încât m-a condus într-un studiu care, în cele din urmă, a eliminat orice posibilitate ca Biblia să aibă o bază literală. Biblia nu este un manual științific. O Biblie literală prezintă mult mai multe probleme decât o cale de rezolvare a acestor probleme. Îmi oferă un Dumnezeu pe care nu-l pot respecta, cu atât mai puțin venera. Cei care insistă pe cuvântul biblic devin astfel complici involuntari în aducerea morții creștinismului pe care îl iubesc atât de profund.

- **John Shelby Spong**

Ralph Nielsen, 334 Lauder, Moscova, ID 83845-2514, oferă o recompensă de 1.000 de dolari oricui poate detalia învierea din cele patru Evanghelii, Faptele Apostolilor și 1 Corinteni 15 și va scrie o singură narațiune în care include „fiecare eveniment” și detaliile menționate în toate versiunile și să facă acest lucru fără a omite nimic sau a introduce erori, contradicții sau materiale pur speculative în narațiune. Ca oferta să fie și mai atractivă, The Skeptical Review (Farrell Till, editor) va adăuga încă 1.000 de dolari la oferta domnului Nielsen. (Vezi și No Stone Unturned de Dan Barker).

În primul an al regelui Cyrus al Persiei, ca împlinire a cuvântului Domnului rostit de Ieremia, Domnul a stârnit spiritul regelui Cyrus al Persiei, astfel încât a trimis un vestitor în toată împărăția sa și a declarat, într-un edict scris: „Așa spune regele Cyrus al Persiei: Domnul, Dumnezeul cerului, mi-a dat toate împărățiile pământului și mi-a poruncit să-i zidesc o casă la Ierusalim, care este în Iudeea. Oricine este printre voi din tot poporul său, Domnul, Dumnezeul său, să fie cu el! Lăsați-i să meargă.”

- **Astfel se încheie a doua carte a Cronicilor.**

În primul an al regelui Cyrus al Persiei, pentru ca, prin gura lui Ieremia, cuvântul Domnului să se îplinească, Domnul a stârnit spiritul regelui Cyrus al Persiei, astfel încât a trimis un vestitor în toată împărăția sa și, de asemenea, într-un edict scris, a declarat: „Așa spune regele Cyrus al Persiei: Domnul, Dumnezeul cerului, mi-a dat toate împărățiile pământului și mi-a poruncit să-i construiesc o casă la Ierusalim, în Iudeea. Oricare dintre voi care fac parte din poporul Său – Dumnezeu lor să fie cu ei! – Li se permite acum să meargă la Ierusalim, în Iudeea, pentru a reconstrui casa Domnului, Dumnezeul lui Israel – El este Dumnezeul care este în Ierusalim”.

- **Așa începe Ezra.**

Biblia este asemenea unei trupe de liceu în prima zi de școală – nu este ușor de integrat.

- **California Cracker**

Salvarea Bibliei

John Shelby Spong – Cardinalul Bisericii Episcopale Recenzie de William B. Lindley

Biblia este, într-adevăr, prizoniera fundamentalismului – a mentalității literaliste, a doctrinei inerenței biblice. Episcopul Spong caută să o salveze, bazându-se pe experiența sa, care constituie temelia celor scrise. El crede „că putem discerne mâna unei zeități transcendente sub aceste cuvinte literale”. Are succes?

Cea mai mare parte a cărții este o analiză exprimată într-un limbaj clar, predominant în rândul cărturarilor biblici, cu privire la modul în care și de ce au fost scrise diferitele cărți ale Bibliei. (Noul Testament predomină, aproximativ cu 2-1.) Aceste opinii contrazic doctrina Bibliei, așa cum subliniază în mod repetat Spong, iar o mare parte din cartea sa expune numeroasele contradicții și atrocități din Biblie.

Începând cu 200 de ani în urmă, de la Age of Reason de Thomas Paine și continuând cu G.W. Foote, Robert Green Ingersoll, Bertrand Russell și alții până în prezent, acești liber-cugetători au încercat să elimine conceptul de infailibilitate. Acum, episcopul Spong li se alătură. El face acest lucru pentru a scutura creștinii liberali din profunda lor ignoranță, din tendința lor de a se ascunde după deget și de a privi în altă parte. Este la fel de indignat ca și Thomas Paine în privința capitolului 31 din Cartea Numerelor, privind neîncrederea totală față de relatările sălbatice incoerente, despre crucificare și înviere, dar și multe alte aspecte. Mi-aș fi dorit doar să-l fi cunoscut pe Thomas Paine și pe ceilalți pionieri. Nu pot spune dacă eșecul său este unul moral sau o chestiune de ignoranță.

Cred că Spong simplifică excesiv contrastul dintre „superstiția” din secolul I și „iluminarea” științifică din secolul XX. Unele doctrine biblice erau iraționale chiar și conform standardelor din secolul I, așa cum demonstrează experiența lui Pavel la Areopag (Faptele Apostolilor: 17). Spong pare să nu înțeleagă conceptul de cadre de referință în știință. El îl critică pe prezentatorul de la meteo pentru utilizarea unui limbaj geocentric, vorbind despre răsăritul și apusul soarelui. Totuși, nu este nimic neștiințific în adoptarea unui cadru geocentric pentru comoditate. În mod similar, când respinge demonii ca pe o superstiție antică, trece cu vederea povestea vrăciului care, văzând germenii la microscop, a exclamat: „Așa arată spiritele rele!”

În respingerea sa categorică a literalismului, el înlătură porțiuni majore ale doctrinei creștine tradiționale: păcatul originar, Întruparea (Dumnezeu făcut trup în Iisus), Treimea, învierea fizică, Hristos ca Mântuitor. De asemenea, își exprimă îndoielile cu privire la viața de apoi. Ortodocșii ar putea crede că nu mai rămâne nimic, dar Spong nu este de acord. Pentru el, necredincioșii „trăiesc într-o lume îngrozitoare a golului transcendent”, iar unii creștini se află într-o „tabără sterilă” de „laicitate postmodernă goală”. El afirmă: „... dorința de a fi readus la unirea cu Dumnezeu este în adâncul fiecărui psihic uman”. Totuși, nu poate recunoaște că oamenii din acest univers natural sunt departe de a fi goi.

Spong dorește ca Biblia să fie, într-un sens neliterar, Cuvântul lui Dumnezeu. El își exprimă dorința pentru universalism, dar rămâne legat de Iisus Hristos, o figură din secolul I. Vrea să elimine miracolele, dar să păstreze o divinitate infailibilă. Cu toate acestea, cartea este valoroasă pentru necredincioși în două moduri:

- este o dovadă că toți creștinii se confruntă cu un teanc de erori și contradicții biblice;
- oferă o platformă pentru dezbateri prietenoase și constructive.

Provocarea sa adresată colegilor creștini de a dobândi alfabetizare biblică este un efort de bună credință.

★-----★

Retipărit din Truth Seeker Vol. 119, nr. 3, 1992. Pe măsură ce lumea istorică a creștinătății se scufundă din ce în ce mai adânc în întunericul unui trecut irecuperabil, teologia se confruntă cu alegerea de a se repeta într-un limbaj arhaic sau de a evolua într-o nouă formă de expresie...

- Thomas J. Altizer

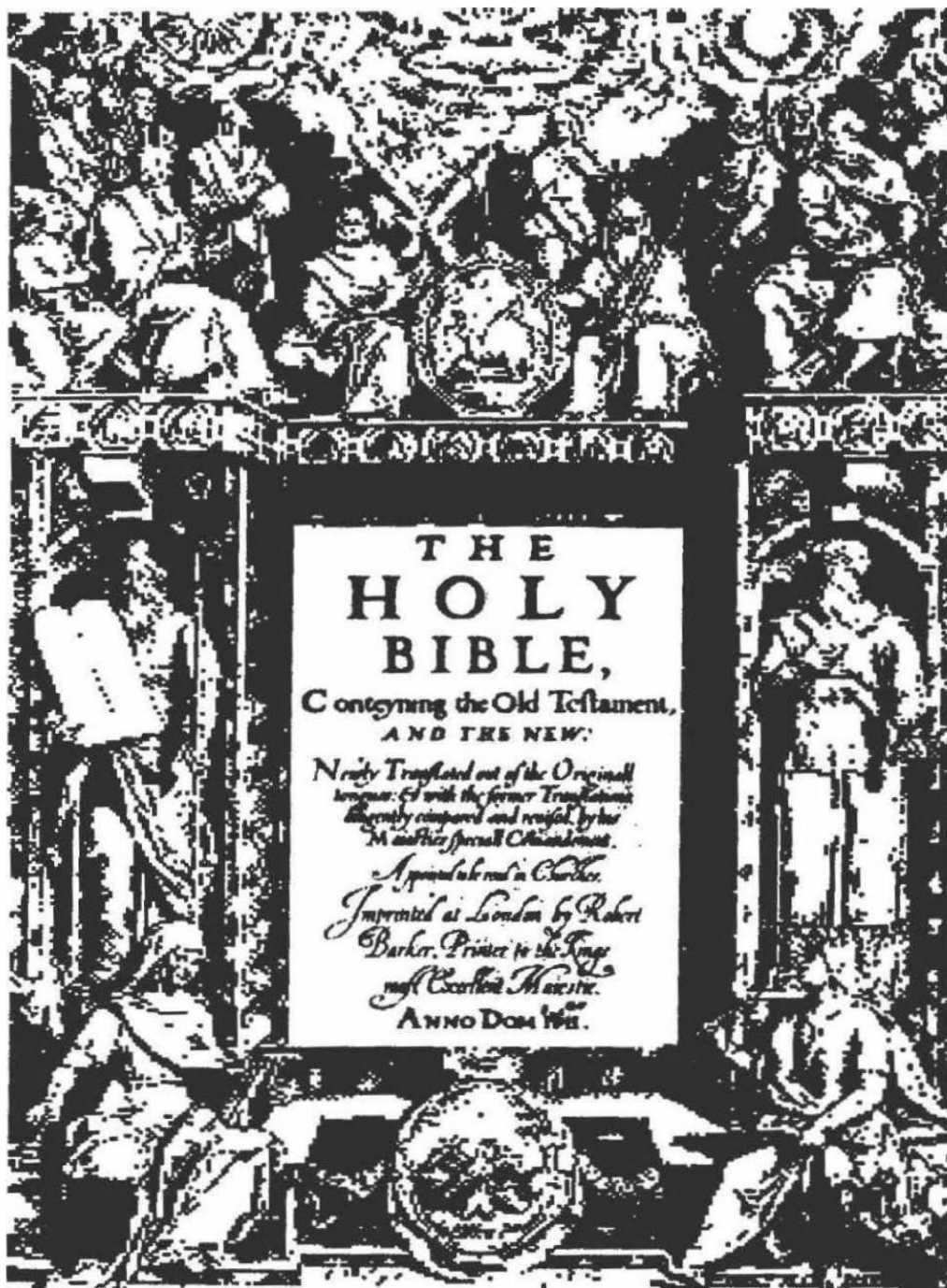

Evangelhistul Billy Sunday

Evangelhistul Billy Sunday a predicat o formă fundamentalistă de creștinism – „Atrăgându-l pe Satana” – după cum spunea el. A spart mobilierul de la amvon pentru a atrage atenția, a cântat la orgă și, când a pretins că a văzut cât de mult păcat există într-o comunitate, s-a rugat: „Doamne, data viitoare când vii aici, adu o mulțime de antiseptic și mănuși de cauciuc.” Sunday a convins mii de oameni să pornească în pelerinaj, contribuind, în același timp, la discreditaarea mișcării de renaștere.

„Râurile din America vor fi umplute cu sânge înainte de a reuși să eliminăm din școli sfânta noastră Biblie inspirată de Dumnezeu.”

- **Billy Sunday,**
începutul secolului al XX-lea, predicator american

„Regele James I (regele Angliei) a fost un cunoscut homosexual care și-a ucis tinerii iubiți și a victimizat nenumărați eretici și femei. Cruzimea lui era justificată de „dreptul divin” al regelor.”

- **James the First** de **Otto J. Scott**

Clericul distructiv

A. J. Mattill, Jr.

Reflecții asupra lui C.S. Lewis „Teologia modernă și critica biblică”

În acest discurs adresat preoților Bisericii Angliei, C.S. Lewis acuză că „subminarea vechii ortodoxii a fost în principal lucrarea divinilor implicați în critica Noului Testament”. În acest sens, Lewis are dreptate. Savanții Noului Testament își merită greșeala (sau meritul?) pentru această lucrare de demoralizare. Pe măsură ce reflectăm asupra remarcilor lui Lewis, vom vedea exact care dintre divinitățile distructive subminează „vechea ortodoxie”.

Iona, Ioan și Iisus

Pentru a apăra ortodoxia, Lewis contestă autoritatea experților Noului Testament, „autoritate care ne cere să renunțăm la o masă uriașă” de credințe vechi. El este sceptic cu privire la această autoritate, deoarece specialiștilor din Noul Testament le lipsește „judecata literară”. Nu reușesc să reconstruiască în mod convingător capitolul Facerea a textelor biblice: „ce documente a folosit fiecare autor, când și unde a scris, cu ce scopuri, sub ce influențe”.

Un exemplu al judecății lor slabe este clasificarea Evangheliei – a patra evanghelie – ca un „romantism spiritual”, ca „o poezie, nu o istorie”. Lewis are dreptate în a afirma că majoritatea – dacă nu toți – oamenii de știință ai Noului Testament sunt mai mult sau mai puțin incompetenți ca și critici literari, deoarece își petrec timpul în studiul detaliat al Noului Testament și nu au „o experiență largă, profundă și genială a literaturii în general”. El îi acuză de „insensibilitate crasă” în a judeca cea de-a patra Evanghelie după aceleași canoane ca și cartea lui Iona, pentru că orice critic literar competent ar putea recunoaște că prima este o istorie, în timp ce cea de-a doua este „o poveste cu puține atașamente istorice pretinse, cum ar fi Iov”. Lewis își repetă evaluarea anterioară despre Iona, când l-a plasat pe Iona la capătul opus al unei scrieri istorice despre memoriile de la curtea regelui David, în Marcu sau Faptele Apostolilor. Ceea ce Lewis nu reușește să observe este că Iisus însuși a considerat cartea lui Iona ca pe o carte istorică, reală și autentică, Iona fiind un simbol pentru generația lui Iisus. Oamenii din Ninive s-au pocăit la auzul predicii sale și „precum a fost Iona în pântecul chitului trei zile și trei nopți, așa va fi și Fiul Omului în inima pământului trei zile și trei nopți” (Matei 12:40).

Dacă C.S. Lewis are dreptate cu privire la natura non-istorică a cărții lui Iona, atunci lui Iisus i-a lipsit judecata. Și dacă Iisus nu poate fi de încredere ca și critic literar, poate fi de încredere în chestiuni spirituale ca Domn și Mântuitor? Lewis cu greu poate susține ortodoxia creștină atunci când compromite autoritatea lui Iisus. Desigur, este posibil ca Matei și Luca să greșească în ceea ce privește atitudinea lui Iisus față de Iona. Dacă da, Matei și Luca nu sunt istoricii de încredere pe care C.S. Lewis și-ar dori să fie. Sau poate, cartea lui Iona este o carte istorică, iar Iisus, Matei

și Luca sunt autorități literare de încredere, la urma urmei. Dar asta ar pune sub semnul întrebării competența lui C.S. Lewis ca și critic și neîncrederea sa față de învățăturile Noului Testament.

Mesia și Megalomania

Mai mult, C.S. Lewis pare să nu fie conștient de faptul că, acordând mai multă încredere profilului lui Iisus în Evanghelia a patra, cu atât este mai dificil să aperi raționamentul lui Iisus. Astfel, psihologii au descoperit că megalomania lui Ioan despre Iisus crește neîncetat, pentru că el este continuu preocupat de ego-ul său, proclamându-și în mod deschis demnitatea mesianică. Prin contrast, Iisus din evanghelia lui Ioan își păstrează statutul de Mesia în secret. Astfel, dacă analizăm cele patru evanghelii, observăm că Iisus se proclamă uneori ca Mesia și uneori se abține de la a face acest lucru, dovedind un comportament apropiat paranoicilor.

Evanghelia omologată și Evanghelia Sinoptică

Chiar dacă C.S. Lewis clasifică cea de-a patra Evanghelie ca nimic altceva decât un „romantism spiritual”, el crede că este o „descriere destul de aproape de fapte”, pentru că este prea diferită în stil, cronologie, teologie sau omisiuni și adăugiri pentru a fi o autobiografie exactă. Astfel, în 230 d.Hr., Clement din Alexandria, mai mult decât oricine altcineva, a etichetat evanghelia lui Ioan ca fiind „o evanghelie spirituală”, pentru a sugera că Ioan este mai interesat de semnificația spirituală, mistică sau teologică a cuvintelor lui Iisus și de evenimentele din viața Lui decât în descrierea lui C.S. Lewis despre Iisus. Ioan se concentrează mai mult pe adevăruri religioase decât pe fapte istorice. Dar, în ceea ce privește apărarea credinței creștine, problema nu este aceea de a identifica exact clasificarea Evangheliei a patra, ci aceea de a-l împăca pe Ioan cu sinopticii. Anchetatorii consideră că această reconciliere este extrem de dificilă, aproape imposibilă. C.S. Lewis nu observă că „evanghelia spirituală” contrazice sinopticele în numeroase moduri. Iată doar câteva:

- Marcu 1:4-9; 10:18 vs. Ioan 1:29-34; 3:26
- Matei 4:12-17 vs. Marcu 1:14
- Luca 3:19-20 vs. Ioan 3:22-24
- Matei 17:11-13 vs. Ioan 1:19-21
- Matei 21:12-13 vs. Ioan 2:11-16
- Matei 26:17, Marcu 14:12, Luca 22:7 vs. Ioan 13:1-2, 29; 18:28; 19:14, 31, 42

Indiferent dacă scriitorilor Noului Testament le lipseau sau nu „judecata literară”, oricum au reușit, cu brio, să delimiteze diferențele și contradicțiile dintre Ioan și evanghelii. Putem vedea cu ușurință cât de devastatoare este această critică pentru „ortodoxia creștină” atunci când ne amintim că tabloul ortodoxiei despre Hristos se bazează în mare parte pe a patra Evanghelie.

Biserica și Canonul

Există o parte importantă a criticii literare pe care C.S. Lewis o neglijează, poate pentru că nu are încredere în preoți și de aici rezultă și problema autorului: Cine a scris cărțile Bibliei?

Așa cum C.S. Lewis trebuie să fi știut, știința respinge autorul tradițional al multora dintre cele 27 de cărți din canonul Noului Testament și are și mai mult succes în a respinge autorul tradițional al numeroaselor cărți din Vechiul Testament. Biserica a susținut că Biblia a fost scrisă de aproximativ patruzeci de scribi ai lui Dumnezeu, cu un singur punct de vedere, dar acum noi putem spune că Biblia a fost scrisă de vreo patru sute de autori și editori cu patru sute de puncte de vedere diferite. Biserica, pe de altă parte, a pretins prudență în alegerea corectă a cărților canonului și a cărților scrise cu adevărat de persoanele ale căror nume le poartă.

Revendicarea bisericii de inspirație specială în formarea canonului este în mod evident pe cale de dispariție în cazul în care a greșit chiar și într-un singur caz. În cazul în care a făcut mai multe greșeli, mult mai multe decât ar indica oamenii de știință, atunci cererea sa de a inspira prudență în selectarea cărților canonice nu își are rostul. Și, în primul rând, ce se întâmplă cu „ortodoxia veche” sau cu orice formă de creștinism fără un canon infailibil, canon hotărât de aceeași biserică, și fără o biserică infailibilă?

Mult zgomot pentru nimic

C.S. Lewis nu are încredere în divinitățile Bibliei, nu numai pentru că acestea sunt doar niște critici literare incompetente, ci și pentru că se merge constant pe principiul că „miracolul nu se produce” și, prin urmare, respinge ca neistorice toate pasajele care povestesc miracole. Chiar și mai ciudat, „după ce au înghițit pastila învierii”, tot ei sunt cei care „bâzâie ca un țânțar în căutare de sânge”.

Această din urmă acuzație este, pentru John Knox, cu siguranță adevărată. Knox afirmă că învierea lui Iisus este un „act special al lui Dumnezeu”, dar o plasează într-o „categorie total diferită” de miracolele consemnate în cariera pământească a lui Iisus. Vorbind în linii mari, Knox ar spune „că nu s-a întâmplat”. În primul rând, „elementul miracolului crește în amplitudine și în importanță în concordanță cu sursele folosite, anterioare sau ulterioare. Scrisorile lui Pavel, cele mai vechi surse literare ale noastre, nu spun nimic despre miracolele din viața pământească”. Dar în evanghelii găsim o mulțime de minuni: puteri vindecătoare, calmarea mării, mersul pe apă, înmulțirea pâinilor și a peștilor, învierea morților și semne supranaturale care participă la nașterea și moartea lui Iisus. Dar miracolele celei de-a patra Evanghelii „sunt mult mai mari și mult mai impresionante”.

Logica lui Lewis este superioară celei a lui Knox. Dacă există un Dumnezeu al miracolelor care este devotat misiunii lui Iisus și care a acționat intens pentru a-L învia din morți, când Iisus era cu adevărat mort, de ce ar trebui să ne surprindă acele „mici” minuni consemnate în Evanghelii? Cu toate acestea, ar trebui să observăm că această inconsecvență în rândul cărturarilor biblici apare nu numai dintr-un scepticism cu privire la miracole, sau chiar negarea miracolelor mai mici, ci chiar crește peste

consemnările surselor noastre și manifestă o creștere suspectă a miracolelor de la începuturile lor până la surse ulterioare. Eliminarea minunilor mai mici și respingerea unor porțiuni mari din evangheliile de către liberalii biblici fac evangheliile nesigure ca surse pentru viața lui Iisus. Și dacă nu putem avea încredere în relatările minunilor mai mici, atunci nu există niciun motiv suficient pentru a avea încredere în relatările super-miracolului învierii lui Iisus.

Scurtături supranaturale

Când privim la lucrarea lui C.S. Lewis despre apărarea miracolelor lui Iisus, putem înțelege mai bine de ce teologii liberali neagă chiar și miracolele lui Iisus. Potrivit lui Lewis, relatarea din Ioan 2:1-11 a faptului că Iisus a transformat apa în vin nu este o parabolă, spre deosebire de critica liberală, ci un miracol „în sens perfect literal, deoarece aceasta se referă la ceva care, dacă s-ar întâmpla, a fost la îndemâna rațiunii și a exprimării noastre”.

Lewis argumentează: acest miracol nu este izolat de alte acte divine. Dumnezeu face ceea ce a făcut dintotdeauna – face vin. Dumnezeu transformă întotdeauna apa în vin, „creând un organism vegetal care poate transforma apa, solul și lumina soarelui într-un suc care, în condiții adecvate, va deveni vin”. La Cana, „Dumnezeu, acum întrupat, scurtează procesul: face vin într-o clipă: folosește ulcioare de lut pentru a păstra apa în loc de fibre vegetale. Dar le folosește pentru a face ceea ce face întotdeauna. Miracolul constă în folosirea scurtăturii”.

În acest fel, Lewis crede că a stabilit credibilitatea minunilor lui Iisus, arătându-și „aptitudinea” față de natură – sunt „forțe” ale unei puteri supranaturale, nu sunt forțele arbitrare ale unui extraterestru. Mai degrabă sunt forțele adecvate ale zeului suveran al naturii.

Pentru mulți oameni moderni, tocmai aceste „puteri”, „scurtături” și „intruziuni” în cursul obișnuit al naturii sunt atât de greu de acceptat, indiferent cât de adecvate sunt în ochii lui Lewis, căci natura pare să facă „toate lucrurile în mod spontan de la sine, fără amestecul zeilor” (Lucretius).

Și nu este prea clar ceea ce dovedește argumentul lui Lewis prin „puteri”. Când natura a făcut vin fără intervenție? Desigur, natura produce struguri, dar fără „condițiile adecvate”, cum specifică Lewis, (intervenția umană) ea nu produce vin, cu atât mai puțin vinul de cea mai bună calitate ca cel de la Cana.

Această poveste este într-adevăr omologul creștin la legendele păgâne ale lui Dionysos, zeul grec al vinului, care, la festivalul anual, în templul său din Elis, a umplut trei butoaie goale cu vin – nu a fost nevoie nici măcar de apă! Din izvorul din templul său de la Andros a țâșnit vin în loc de apă (data de 5 ianuarie). Dacă credem miracolul lui Iisus, de ce să nu credem în al lui Dionysos? Ambele „au fost la îndemâna rațiunii și a exprimării noastre” și ambele sunt specifice naturii, pentru a utiliza criteriile de credibilitate ale lui Lewis.

Erori eshatologice

Dacă critica literară și negarea miracolelor fac ravagii în creștinism, cu atât mai devastator este studiul învățăturii Noului Testament despre „ultimele lucruri”. Aici, mai clar decât oriunde altundeva, observăm că acuzațiile lui Lewis despre scrierile Noului Testament sunt în mare parte responsabile de distrugerea credinței creștine.

Un grup de specialiști în studiul Noului Testament sunt convinși că oamenii din Noul Testament credeau că trăiesc în secolul trecut, nu în primul secol. Titlul lui Iisus, „Mesia”, înseamnă „inauguratorul sfârșitului”. Astfel, Iisus a venit predicând: „... S-a împlinit vremea și s-a apropiat împărăția lui Dumnezeu...” (Marcu 1:15; în mod similar Marcu 9:1, Matei 23:34).

Dacă Iisus nu a făcut astfel de declarații despre apropierea sfârșitului lumii, atunci Evangheliile nu sunt relatări demne de încredere despre acest mesaj din timpul vieții lui Iisus. Cum putem, deci, să știm dacă evanghelia este adevărată?

Dar dacă Iisus a făcut astfel de promisiuni, așa cum C.S. Lewis însuși recunoaște că a făcut, atunci s-a înșelat cu privire la chestiunea importantă a anumitor fapte. Mai mult, a făcut promisiuni solemne pe care nu le-a respectat. Putem fi siguri că Iisus ne-a învățat despre venirea împărăției lui Dumnezeu. Dar Iisus a avut calea lui și, dacă predica sa de a deschide împărăția lui Dumnezeu nu ar fi eșuat, noi și lumea asta nu am fi aici, astăzi. Primul secol ar fi fost ultimul.

Următoarele pasaje din Noul Testament arată cât de omniprezentă și iminentă este această așteptare:

- Matei 3:2, 7, 10; 4:17; 6:11, 24-34; 7:13-14; 10:23; 12:32; 16:27-28; 23:39; 24:6, 33-36; 26:29, 64.
- Marcu 1:15; 9:1; 11:12-14; 12:34; 13:4, 29-32; 14:25, 62; 15:43.
- Luca 3:17-18
- Luca 3:17-18; 9:27; 10:9, 11; 11:30; 12:22-48; 14:31-33; 18:7-8; 19:11; 21:7-36; 22:18; 23:51; 24:21.
- Ioan 14:19; 16:16-17; 21:22-23.
- Faptele Apostolilor 1:5-8, 10-11; 2:17, 44-47; 3:19-21, 24; 4:34-37; 6:10; 7:55-56; 10:42; 13:41; 14:22; 17:31; 24:15, 25; 26:6-7, 22-23; 28:31 (text occidental în latină).
- Romani 8:18, 38; 10:4; 13:11-12; 16:20.
- 1 Corinteni 3:22; 7:26, 29-31; 10:11; 15:51-52.
- 2 Corinteni 5:1.
- Galateni 6:10.
- Efeseni 1:21.
- Filipeni 4:5.
- Coloseni 1:24.
- 1 Tesaloniceni 3:4; 4:15-18; 5:10.
- 2 Tesaloniceni 2:1-12.
- 1 Timotei 4:1, 8; 6:14, 19.
- 2 Timotei 3:1; 4:1.
- Titus 2:13.

- Evrei 1:2, 14; 2:5; 6:5; 8:13; 9:11; 10:25, 27; 12:22; 13:14.
- Iacov 2:12; 5:8-9.
- 1 Petru 1:20; 4:5, 7, 17; 5:1.
- 2 Petru 3:3-13.
- 1 Ioan 2:18; 4:3.
- Iuda 17-23.
- Apocalipsa 1:1, 3, 19; 2:10; 3:10, 11, 16; 6:11; 8:13; 10:6, 7; 12:5; 14:7; 17:8; 22:7, 10, 12, 20.
-

Pe scurt, „clericii calomnioși” au descoperit că scriitorii Noului Testament așteptau cu nerăbdare întoarcerea personală a lui Hristos în propria lor viață și că întoarcerea lui Iisus a fost ideea care le-a condus viața.

Implicațiile acestor calcule greșite sunt enorme. Dacă apostolii și ceilalți s-au înșelat cu privire la iminența sfârșitului, atunci s-ar putea să se fi înșelat și cu privire la statutul de Mesia al lui Iisus, statut pe care s-a întemeiat această religie și, de asemenea, s-au înșelat cu privire la învierea Sa, înviere care a făcut ca credința lor în Mesia să fie consolidată, asta dacă nu cumva și credința lor a fost fondată pe această înviere.

Adam și Iisus

Dar nu putem da toată vina (sau meritul?) pe clericii calomnioși ai lui Lewis. Munca lor a fost consolidată de experți din alte domenii, în special în știință și religie comparată, care au arătat că Adam și Eva nu erau persoane istorice, iar decăderea din Facerea nu a fost un eveniment istoric.

În acest sens, ni se amintește de Augustin (354 – 430), care a observat, cu viclenie, că întreaga religie creștină poate fi rezumată în acțiunile a doi oameni, Adam și Iisus, unul care să ne ruineze, celălalt să ne salveze. Dar acum știm că evoluția îl „detronează” pe Adam cel istoric, iar apocalipsa îl discreditează pe Iisus cel istoric. Prin urmare, întregul sistem creștin se prăbușește, pentru că nu a existat niciunul să ne ruineze și niciunul să ne salveze.

Și din moment ce căderea și blestemul din Facerea 3 nu sunt evenimente care au avut loc cu adevărat, nu putem explica de ce oamenii și animalele suferă atât de mult într-o lume creată de Dumnezeu. Drept urmare, credința creștină într-un zeu atotputernic și atotștiutor nu își are rostul. Și asta înseamnă că totul s-a încheiat pentru creștinism și alte doctrine. Prin urmare, clericii, cu ajutorul altor cercetători, au fost chiar mai calomnioși decât se temea Lewis.

Împotriva Speranței

C.S. Lewis își încheie discursul cu speranța că „totul va fi expus”. Dar, după cum am văzut în sondajele din mai multe domenii, teologia modernă și critica biblică și-au făcut prea bine munca de manipulare pentru ca această manipulare să nu fie „expusă”. Contrar lui Lewis, nu ne putem „baza numai pe vechea critică textuală a documentelor, de genul lui Lachmann”.

De fapt, însuși Lewis este mult afectat de critici dubioase ale forumurilor superioare pentru ideea de a da timpul înapoi până în zilele lui Karl Lachmann (1793 – 1851). Lewis declară că nu este fundamentalist, admite că Biblia „poate conține, fără îndoială, erori”, îi consideră pe Iona și pe Iov ca neistorici, are îndoieli, neagă sau trece cu vederea multe miracole biblice și constată că Iisus greșește cu privire la apropierea sfârșitului.

Lewis, cu alte cuvinte, se află pe o pantă alunecoasă mergând chiar către renegare.

Eforturi inutile

Să rezumăm: am admis că există mult adevăr în critica lui Lewis față de „teologia modernă și critica biblică”. Savanții biblici, în special criticii Noului Testament, au subminat, într-adevăr, creștinismul. În ansamblu, aceștia pot să nu fie pe deplin competenți în fiecare departament de critică literară. De multe ori „bâzâie” despre minunile lui Iisus și totuși înghit gălușca învierii lui Iisus și mulți cercetători biblici presupun că miracolele nu s-au întâmplat. Faptul că Lewis spune adevărul nu înseamnă că a reușit să anuleze munca defăimătoare a clericilor – descoperirea minciunii se află în zone care nu au fost argumentate, în mod eficient, de Lewis: Ioan și sinopticele, autorul, credibilitatea miracolelor, escatologia și evoluția.

Dacă succesorii lui Lewis vor să salveze creștinismul, vor trebui să-i împace pe Ioan și sinopticele, să restabilească autoritatea tradițională a cărților biblice și să facă credibile „scurtăturile” divine, să explice erorile escatologice ale Noului Testament, să-l „învie” pe Adam ca o figură istorică și să-l restaureze pe Iisus ca un profet credibil „al timpului din urmă”. Atunci putem avea o credință ortodoxă creștină bazată pe acțiunile lui Adam și Iisus.

Și dincolo de toate acestea, dacă discipolii lui Lewis urmează același drum, vor trebui să ne arate cum să ne punem opri pentru a evita renegarea completă. Cu toate acestea, după estimarea mea, clericii calomnioși, cu ajutorul unor filozofi din alte domenii, și-au făcut munca atât de convingătoare, încât șansele necesare restaurării creștinismului sunt la fel de mici ca și șansele de a călători înapoi în timp.

★-----★

A. J. Mattill, Jr. este autor, lector și profesor de studii biblice la mai multe colegii din sud. C.S. Lewis (1898-1963) a fost un apologet (n.t.: apărător al credinței creștine împotriva celor ce o atacă) și scriitor creștin englez, autor al *Screwtape Letters* (Scrisorilor către un diavol), *Mere Christianity* (Creștinismului pur și simplu) și multe altele.

„Cum ai de gând să-i ții pe loc după ce l-au văzut pe Pa-ree?” Se pare că o mulțime de predicatori încep să vadă, în cele din urmă, critica responsabilă a Bibliei și nimeni nu îi va aduce vreodată înapoi în credința religioasă.

- **Farrell Till**

Zeus și Iisus. Zeus: forma grecească din sanscrită a lui Dyhaus pitar „Tatăl Cerului”, probabil legat de miturile babiloniene ale lui Zu the Storm-Bird, ce arunca trăsnete. Romanii îl numeau Jupiter, sau Iov; creștinii europeni l-au înlocuit pe Zeus cu Iisus.

Iisus – al șaisprezecelea mântuitor răstignit al lumii

Kersey Graves

Pretențiile rivale ale salvatorilor

Ucenicii lui Iisus Hristos susțin că el era de origine divină, că a fost o ființă umană pentru mama sa și un Dumnezeu pentru tatăl său, deși a fost conceput de o femeie. El a fost Divinitatea concepută și modelată în formă umană, dar cuprinzând, în esență, deplinătatea Dumnezeirii infinite, făcându-l astfel pe jumătate uman și pe jumătate divin în originea sa pământească.

Se susține că era Dumnezeu, deplin și perfect, și un om perfect; și, în timp ce era Dumnezeu, era și fiul lui Dumnezeu și, ca atare, a fost trimis de Tatăl său pentru a salva o lume decăzută și păcătoasă, și astfel misiunea sa aparținea întregii rase umane, iar martorii săi au declarat, în cele din urmă, că fiecare națiune, limbă, rudă și oameni de sub cer își vor recunoaște credința față de guvernarea sa și îi vor acorda dreptul de a domni și de a conduce lumea și „fiecare genunchi trebuie să se plece și fiecare limbă să declare că Iisus este Domnul, spre gloria lui Dumnezeu Tatăl”.

Dar nu am aflat ca această profecție să fi fost sau să fie împlinită. Nu observăm că această pretenție la zeitatea infinită a lui Iisus Hristos a fost sau probabil ar fi recunoscută universal. Dimpotrivă, se constată printre o mare parte din oameni, chiar și din acele națiuni numite acum creștine, că această afirmație a fost în mod regulat contestată de-a lungul întregii istorii, care se întinde pe parcursul celor aproape două mii de ani care s-au scurs de la venirea sa pe pământ.

Chiar și unii dintre cei prezenți și chiar cunoscându-l personal – da! Unii dintre frații săi în carne și oase, copii din aceeași gospodărie, copiii aceleiași mame – au avut temeritatea de a pune la îndoială validitatea pretenției sale la o emanație divină. Extinzând cercetările în alte țări, aflăm că această afirmație, departe de a fi recunoscută, este respinsă și contestată de națiuni întregi din alte motive.

Sute de milioane de credincioși consacrați revelației divine – sute de milioane de credincioși ai caracterului divin și originii religiei – resping pretențiile ridicate în numele lui Iisus Hristos. Ei recunosc atât un Dumnezeu, cât și un Mântuitor, dar nu-l acceptă pe Iisus din Nazaret ca fiind unul dintre aceștia. Ei admit un Mesia, dar nu pe acest Mesia; aceste națiuni susțin că titlul este nepotrivit pentru a-l face pe „omul Iisus Hristos” să fie Mântuitorul lumii. Ei susțin că au fost onorați de nașterea printre ei a adevăratului Mântuitor și apără această afirmație pe baza priorității datelor. Ei spun că aparițiile lui Mesia au fost cu mult înainte de aparițiile creștinilor și că această circumstanță le oferă un avantaj, acela de a pretinde că adevăratul Mesia s-a născut pe pământul lor.

Întrucât povestea încarnării Mântuitorului creștinilor este mai recentă decât cea a acestor religii orientale și antice (așa cum este recunoscut chiar de creștini), originea Mântuitorului creștinilor este un plagiat al primului Mântuitor – o copie împrumutată din poveștile păgâne – care au furnizat originalul. Interesul pretențiilor cu privire la personajele remarcabile care au figurat în lume ca Salvatori, Mesia și Fii ai lui

Dumnezeu, în diferite epoci și țări diferite, pot fi considerați adevărați Mântuitori și „trimiși de Dumnezeu” – sau poate toate revendicările ar trebui să fie respinse.

Se observă că toate cercetările din istoria orientală care dezvăluie povești despre zei întrupați și seamănă cu caracterul miraculos al lui Iisus Hristos au fost răspândite în majoritatea, dacă nu în toate, principalele națiuni religioase păgâne ale antichității, iar relatările și narațiunile unora dintre aceste încarnări divine au o asemănare atât de izbitoare cu cea a Mântuitorului creștin, nu numai în general – în unele cazuri și în cele mai mici detalii – de la legenda concepției imaculate la cea a răstignirii și înălțării ulterioare la cer – încât o povestire ar putea fi aproape confundată cu cealaltă.

Mai mult de douăzeci de afirmații de acest fel – afirmațiile ființelor investite cu onoare divină (îndumnezeite) – au venit și s-au prezentat în fața lumii pentru a contesta verdictul creștinătății prin proclamarea lui Iisus Hristos ca „singurul fiu și trimis de Dumnezeu”: douăzeci de Mesia, Mântuitori și fii ai lui Dumnezeu, conform istoriei sau tradiției, au coborât, în vremurile trecute, din cer și au luat asupra lor forma oamenilor, oferind dovezi incontestabile ale unei origini divine, prin diferite minuni, lucrări minunate și virtuți superlative și, în cele din urmă, acești douăzeci de Hristoși au pus bazele mântuirii lumii și s-au înălțat înapoi la cer:

- Chrishna din Hindostan.
- Budha Sakia din India.
- Salivahana din Bermude.
- Zulis, sau Zhule, de asemenea, Osiris și Orus, din Egipt.
- Odin al scandinavilor.
- Crite din Caldeea.
- Zoroaster și Mithra din Persia.
- Baal și Taut, „singurul Născut al lui Dumnezeu”, din Fenicia.
- Indra din Tibet.
- Bali din Afganistan.
- Jao din Nepal.
- Wittoba din Bilingvoneze.
- Thamuz din Siria.
- Atys din Phrygia.
- Xamolxis din Tracia.
- Zoar din Bonzes.
- Adad din Asiria.
- Deva Tat și Sammonocadam din Siam.
- Alcides din Teba.
- Mikado din Sintoos.
- Beddru din Japonia.
- Hesus sau Eros și Bremrillah, dintre druizi.
- Thor, fiul lui Odin, al galilor.
- Cadmus al Greciei.
- Hil și Feta din Mandaites.
- Gentaut și Quexalcote din Mexic.
- Monarhul universal din Sibyls.

- Ischy din insula Formosa.
- Învățătorul Divin al lui Platon.
- Sfântul din Xaca.
- Fohi și Tien din China.
- Adonis, fiul fecioarei Io din Grecia.
- Ixion și Quirinus al Romei.
- Prometeu din Caucaz.
- Mohamed sau Mahomet din Arabia.

Toți au primit onoruri divine, aproape toți au fost venerați ca zei sau fii ai lui Dumnezeu; au fost încarnați în același mod cum a fost și Hristos, au fost numiți Mântuitori, Mesia sau Pacificatori; nu puțini dintre ei au fost, probabil, născuți din fecioare; unii dintre ei fiind personaje aproape identice cu cel atribuit de Biblia creștină lui Iisus Hristos; mulți dintre ei, ca și El, se spune că au fost răstigniți; și toate, luate împreună, furnizează un prototip și o paralelă pentru aproape orice miracol, doctrină și precept care încurajează minunile consemnate în Noul Testament, ale Mântuitorului creștinilor. Cu siguranță, cu atât de mulți Mântuitori, lumea nu poate sau nu trebuie să fie pierdută.

Și acum, cireașa de pe tort, o întrebare și un răspuns, și anume: a fost El (Hristos) singurul Mântuitor, având în vedere multitudinea de pretenții similare ce se află acum în fața ochilor noștri? Pot fi acestea ignorate?!

Cu toate acestea, vom lăsa teologii diferitelor școli religioase să rezolve această neclaritate între ei. Îi vom lăsa să ofere răspunsul la întrebare, cât de bine pot, dacă Iisus Hristos a fost singurul fiu și trimis de Dumnezeu – „...al Unuia-Născut din Tatăl...”, așa cum Ioan îl declară a fi (Ioan 1:14) – având în vedere faptul că, cu mult înainte de timpul său, diferite personaje, în diferite națiuni, au fost investite cu titlul de „Fiul lui Dumnezeu” și au lăsat în urma lor dovezi și acreditări similare cu privire la corectitudinea pretențiilor lor la un astfel de titlu, în esență la fel fiind și afirmațiile lor, așa cum vom arăta și vom demonstra.

Vom prezenta o serie de fapte și dovezi istorice, extrase din numeroase istorii sau din Sfintele Scripturi și biblii aparținând acestor Mântuitori diferiți, care includ o istorie a vieții și doctrinei lor, care vor arăta în aproape toate trăsăturile lor principale, și mai ales chiar și în detaliile lor, o asemănare izbitoră.

O comparație, sau viziune paralelă, cercetând istoriile lor sacre, prezentată în paralel cu învățăturile bibliilor respective, face ca orice gând important, faptă, cuvânt, acțiune, doctrină, principiu, precept, dogmă, ritual sau ceremonie și chiar diferitele personaje, importante sau nu, care figurează în dramele lor religioase ca Mântuitori, profeți, apostoli, îngeri, diavoli, demoni, genii înălțați sau căzuți – într-un cuvânt, aproape orice poveste miraculoasă sau minunată, precept moral sau principiu credinței religioase, observat fie în Scripturile Vechiului Testament, fie în Noul Testament ale creștinătății, de la cosmogonia evreiască, sau povestea creației din Facerea, până la ultima poveste din „Noaptea arabe” ale Sfântului Ioan (alias Apocalipsa) – să aibă un tipar în înregistrările sacre sau bibliile ale națiunilor păgâne orientale, având o pretenție egală, dacă nu chiar superioară, spre o origine și inspirație divină.

Acest lucru este recunoscut de toți istoricii, chiar și de cei mai ortodocși, ca fiind de o dată mult mai veche, pentru că, în timp ce creștinii pretind pentru apariția

pământească a Mântuitorului lor și nașterea religiei lor o perioadă mai mică de 1900 de ani în trecut, majoritatea încarnărilor cerești sau divine ale păgânilor și ale religiilor lor le sunt atribuite câteva sute sau mii de ani mai devreme, lăsând astfel concluzia că, în măsura în care au existat împrumuturi sau transferuri de materiale de la un sistem la altul, creștinismul a fost cel care a împrumutat.

Și întrucât aproape întreaga schiță și părțile esențiale ale sistemului creștin se găsesc împrăștiate prin aceste sisteme mai vechi, a apărut imediat întrebarea dacă creștinismul nu a obținut informațiile sale din aceste surse – adică din păgânism și nu din înaltul cerului – așa cum pretinde.

Încă din 1200 î.Hr., au existat în Orient tradiții și înregistrări sacre, ceea ce l-a descris pe Mântuitorul păgân (Krishna) astfel:

- a fost o concepție imaculată și s-a născut dintr-o fecioară fără pată, „care nu cunoscuse niciodată bărbat”;
- autorul sau agentul concepției a fost un spirit sau o fantomă (desigur, un Duh Sfânt);
- a fost amenințat la începutul copilăriei cu moartea de către tiranul conducător, Kansa;
- părinții săi trebuiau, în consecință, să fugă cu el la Gokul pentru a fi în siguranță;
- toți copiii bărbai sub doi ani au fost uciși printr-un ordin emis de Kansa, similar cu cel al lui Irod din Iudeea;
- îngerii și păstorii au participat la nașterea sa;
- a avut loc în conformitate cu profeția anterioară;
- i-au fost aduse la naștere tămâie, smirnă etc.;
- a fost salutat și venerat ca „Mântuitorul oamenilor”, în conformitate cu raportul răposatului misionar creștin Huc;
- a dus o viață de smerenie și utilitate morală practică;
- a săvârșit diferite minuni uluitoare, cum ar fi vindecarea bolnavilor, restabilirea vederii orbilor, alungarea diavolilor, învierea morților etc.;
- a fost în cele din urmă ucis pe cruce (adică răstignit) între doi hoți;
- a coborât în iad, a înviat din morți și s-a înălțat înapoi la cer „în ochii tuturor oamenilor”, așa cum declară istoria sa biblică.

Ziarul New York Correspondent din 1828 ne oferă o scurtă istorie a unui vechi Dumnezeu chinezesc, cunoscut sub numele de Beddou. Toți scriitorii orientali sunt de acord în plasarea nașterii lui Beddou în 1027 î.Hr. Doctrinile acestei zeități au predominat asupra Japoniei, Chinei și Ceylonului (astăzi Sri Lanka). Conform principiilor sacre ale religiei sale, „Dumnezeu se întrupează neîncetat, dar cea mai mare și mai solemnă încarnare a Sa a fost acum trei mii de ani, în provincia Cașmir, sub numele de Fot, sau Beddou. Se credea că a luat ființă din coasta unei fecioare cu sânge regal, care, chiar și atunci când a devenit mamă, a rămas fecioară în continuare; regele țării, neliniștit de nașterea Sa, dorea să-l ucidă și, prin urmare, a omorât toți băieții care s-au născut în aceeași perioadă; salvat de păstori, a trăit în deșert până la vârsta de treizeci de ani, moment în care și-a început misiunea de a predica doctrinele adevărului și de a alunga diavoli; a săvârșit o multitudine de minuni dintre cele mai uimitoare, și-a petrecut viața postind și în cele mai severe chinuri, iar la moartea Sa a lăsat moștenire ucenicilor săi volumul în care sunt cuprinse principiile religiei sale”.

Se observă câteva echivalente foarte izbitoare cu minunile găsite în istoria

Evangeliei lui Iisus Hristos. Și nu mai puțin comparabilă este povestea, bine autenticată, a lui Quetzalcoatl din Mexic, poveste recunoscută chiar de reverendul Mr. Maurice, iar lordul Kingsborough și Niebuhr (în istoria sa despre Roma) dovedesc a fi mult mai veche decât relatarea evanghelică despre Iisus Hristos. Conform cărții „India Antică” a lui Maurice, „Cercetări în Mexic” a lui Humboldt și „Mexicul Antic” al Lordului Kingsborough și altor lucrări, zeul întrupat Quetzalcoatl s-a născut (aproximativ 300 î.Hr.) dintr-o fecioară fără pată, pe numele Chimalman, și a dus o viață în cea mai profundă smerenie și evlavie; s-a retras în pustiu, a postit patruzeci de zile, a fost venerat ca un Dumnezeu și a fost în cele din urmă răstignit între doi hoți; după care a fost îngropat și a coborât în iad, dar a înviat din nou a treia zi.

Următoarea mărturie aparține Lordului Kingsborough: „Ispita lui Quetzalcoatl, postul de patruzeci de zile rânduit de ritualul mexican, cupa din care i s-a dat să bea (pe cruce), faptul că a fost numit „Steaua dimineții”, „Teoteepall – piatra divină”, care a fost așezată pe altarul său și care a fost, de asemenea, un obiect de adorare, toate aceste circumstanțe, legate de multe altele care sunt conectate de Quetzalcoatl din Mexic, dar care sunt omise, sunt foarte curioase și misterioase.”

Din nou, „Quetzalcoatl este reprezentat, în pictura Codexului Borghianus, ca fiind bătut în cuie pe cruce”. O pictură din această lucrare îl reprezintă ca fiind răstignit în ceruri, altă pictură ca fiind răstignit între doi hoți. Uneori este reprezentat ca fiind bătut în cuie pe cruce și se vorbește despre îngroparea, coborârea în iad și învierea sa; relatarea concepției sale imaculate și a nașterii miraculoase se regăsește într-o lucrare numită „Codex Vaticanus”.

Alte exemple asemănătoare ar putea fi citate, dacă am avea spațiu pentru ele, aferente istoriei acestui Dumnezeu mexican. Și paralele ar putea fi, de asemenea, construite pe istoriile altor zei antici, cum ar fi Sakia din India, Salivahana din Bermuda, Hesus sau Eros al druizilor celtici, Mithra din Persia și Hil și Feta din Mandaites. Vom încheia cu mărturia unui filozof francez, Bagin, pe tema încarnărilor divine. El spune: „Cele mai vechi istorii sunt cele ale zeilor care s-au întrupat pentru a guverna omenirea. Toate acele fabule sunt aceleași în spirit și au apărut pretutindeni din idei confuze care au predominat în rândul omenirii – faptul că zeii au coborât anterior pe pământ”.

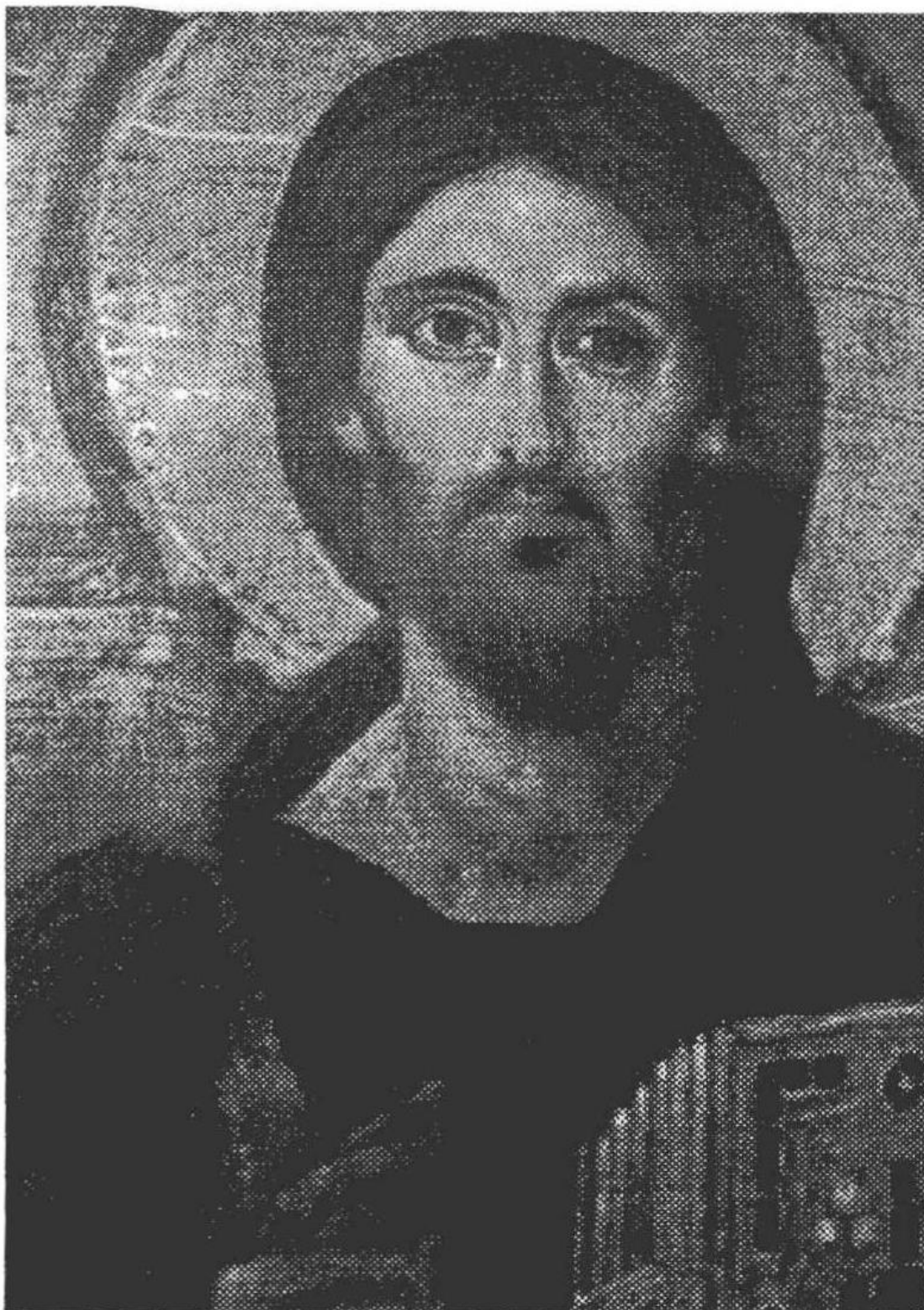
Acum, îl întrebăm pe cititorul creștin: ce înseamnă toate astea? Cum veți susține declarația că Iisus Hristos a fost „singurul fiu și trimis de Dumnezeu”, având în vedere aceste fapte istorice? Unde sunt acreditările cererii sale? Cum veți dovedi că „zestrea” miraculoasă a istoriei sale este reală și celelalte false?

Spunem cu îndrăzneală că nu se poate dovedi. Vă rugăm să răspundeți la aceste întrebări sau să renunțați la doctrina voastră despre divinitatea lui Iisus Hristos.

★-----★

Kersey Graves, The World's Sixteen Crucified Saviors, Truth Seeker Co., New York, 1875. Acesta este un extras din cartea sa, care este încă tipărită. Disponibil de la Health Research, Mokelumne Hill, CA 95245.

COMENTARIUL AUTORULUI: Acest articol reflectă aceleași deficiențe și greșeli de care se face vinovată povestea crucificării creștine. Este, de asemenea, un alt exemplu de literatură amestecată. Adevărații credincioși au luat mitologia și au materializat-o în simboluri care le reprezintă salvatorii.

Această reprezentare a lui Iisus din secolul al VI-lea este cea mai veche icoană, pictată manual, cunoscută în lume. Se crede că a fost inspirată de Sfântul Giulgiu din Edessa.

- Biblioteca Mănăstirii Santa Caterina, Sinai

Iisus: Semitul vorbitor de aramaică

Rocco A. Errico

În această perspectivă a lui Iisus, intenția mea este de a aduce cititorul în mediul estic mediteraneean (cultura și limba aram-mesopotamiană) în care se desfășoară viața acestui faimos evreu din Galileea. Acest lucru va spori percepția cititorului despre Iisus, religie, atmosfera socială și propria sa cultură aramaică-ebraică.

Din punct de vedere etnic, Iisus a fost semit (în limba engleză, în acest caz, litera „h” nu se pronunță, dar se scrie „shemite” și se pronunță „semit”). Termenul „semit” este derivat de la unul dintre fiii lui Noe al cărui nume era Sem (Facerea: 5:32). Expresia „semit” se aplică multor dialecte semitice. De asemenea, se referă la toți descendenții lui Sem, cum ar fi acadieni, aramei, asirieni, caldei, evrei și arabi.

Ce fel de temperament posedă un fiu din Orientul Apropiat, în special un semit? Ce zici de modul său de a vorbi, de sentimentele sale profund religioase, de viziunea sa generală asupra vieții? Când vom descoperi răspunsurile la aceste întrebări, vom putea vedea, cel puțin parțial, un Iisus uman care începe să iasă la suprafață din mediul psihologic moștenit din Orient. Pe măsură ce începem să înțelegem bogata filozofie culturală și religioasă a timpului lui Iisus, în contextul său iudaic, un sens mai clar al omului Iisus și al învățăturilor sale poate fi înțeles.

Cele patru Evanghelii, Matei, Marcu, Luca și Ioan, sunt principalele surse disponibile pentru a ne ajuta să descoperim un Iisus semitic. În sensul modern, aceste scrieri evanghelice nu sunt materiale biografice despre Iisus. De fapt, nicio biografie stilizată contemporană nu poate fi găsită nicăieri în Scriptură. Ca regulă generală, esticii antici nu aveau un interes profund pentru detaliile vieții, de la naștere până la moarte, a acestui om. Interesul lor de bază pentru un astfel de om ar fi pentru învățăturile sale și impactul general al acestor învățături asupra vieții lor. Evangheliile au fost scrise după moartea lui Iisus. Aceste scrieri au început ca amintiri ale cuvintelor sale, ale celui care a fost un învățător și vindecător. Poveștile despre nașterea, moartea și învierea sa au fost adăugate ulterior.

Textele Evangheliilor nu trebuie considerate ca fiind creații mitice doar pentru că istoricii din timpul lui Iisus nu l-au menționat în scrierile lor. Trebuie să ținem cont de faptul că a fost un „învățător” de provincie dintr-un sat mic din Galileea și nu era cunoscut pe scară largă. Caracteristicile primare ale naturii umane a lui Iisus nu erau diferite de cele ale oricui altcineva din comunitatea sa.

Deoarece Evangheliile sunt sursa anchetei noastre, trebuie să ne întrebăm cât de fiabile sunt Evangheliile? În ultimele două secole și jumătate, cele patru Evanghelii au fost și continuă să fie supuse multor dezbateri științifice (nu foarte exacte), cercetări academice și discuții aprinse. În ciuda faptului că scriitorii și redactorii Evangheliilor ne prezintă un portret parțial și, din punct de vedere teologic, părtinitor al lui Iisus, încă îl putem găsi în paginile lor pe învățătorul nazarinean uman și semitic. Acest punct vital trebuie luat în considerare și inclus în căutarea omului Iisus.

De exemplu, să luăm în considerare punctul de vedere al regretatului savant libanez, Dr. Abraham Rihbany, care a fost ministru și un devotat adept și prolific scriitor/autor din Orientul Apropiat: „În povestea evanghelică a vieții lui Iisus nu există niciun incident care să nu fie în perfectă armonie cu modurile de gândire predominante și cu vorbirea actuală a țării de origine. [Din moment ce] m-am născut nu departe de locul în care s-a născut Maestrul și am crescut în aproape aceleași condiții în care a trăit, am o perspectivă interioară asupra Bibliei pe care, prin natura lucrurilor, un occidental nu o poate avea. Știu că în Siria de astăzi condițiile de viață sunt în esență așa cum erau în timpul lui Hristos nu din studiile trunchiate ale arheologilor și anticarilor ale tăblițelor, dar din simplul fapt că, străin fiind în această lume occidentală, ori de câte ori deschid Biblia o citesc ca pe o scrisoare de acasă. Exuberanța sa neîngrădită a expresiei, imaginile sale vii, aproape ostentative și fantastice, narațiunile sale naive, simplitatea nestudiată a pildelor sale, portretizarea sa neconvențională a anumitor relații umane precum și misticismul său spiritual care ne pătrunde, toate acestea ar fi putut fi scrise chiar în satul meu, chiar în casa mea străveche, chiar pe versanții vestici ai Munților din Liban, acum vreo treizeci de ani...”

Să-l privim pe semiticul Iisus în lumina propriului său timp, a oamenilor și a vremurilor. Îl vom studia din punctul de vedere al vechii limbi aramaice, din punctul de vedere al Scripturilor ebraice, din punctul de vedere al obiceiurilor, metaforelor și a psihologiei, precum și din punctul de vedere al neîngrăditului stil de scriere aramaic din spatele învățăturilor și narațiunilor Evangheliilor.

Chiar până în prezent, învățătorul din Galileea are mulți adepți la nivel mondial, dar el nu a căutat niciodată adoratori. El nu a încercat niciodată să inaugureze un nou sistem de cult, nici să submineze religia strămoșilor săi. A scontat onorurile și notorietatea. Nu a venit pentru a fi sacrificat de omenire, a venit pentru a servi umanitatea. Dintr-o perspectivă pur istorică, este sigur că Iisus nu s-a gândit niciodată la el însuși ca având vreo natură supraumană și nici nu era conștient de vreo naștere supranaturală. Aceste idei pe care le găsim în Evangheliile lui Matei și Luca au fost adăugiri teologice și cristologice (n.t.: doctrine teologice) scrise de cărturarii bisericii atunci când au fost compilate aceste două Evanghelii.

În cartea sa, *How to Understand the Gospels* (n.t.: Cum să citim Evangheliile), Anthony C. Deane, preot de Windsor, spune: „Sfântul Marcu nu se teme să atribuie limitări umane Domnului nostru; simte durere, furie, surpriză, uimire, oboseală; el pune întrebări pentru a afla informații; uneori este incapabil să facă ceea ce vrea”.

Deși umanitatea lui Iisus apare în Evangheliile, teologia care s-a dezvoltat în și printre primele comunități de credincioși din a doua jumătate a primului secol al erei noastre a început să suprapună șapte alte scrieri istorice lui Iisus și astfel să-i ascundă esența naturii umane.

Iisus nu a pretins niciodată că el a fost singurul „fiu al lui Dumnezeu”! S-a simțit pe deplin uman și a fost motivat de credința sa profundă și de relația personală cu Dumnezeu. Nu a propovăduit doctrine ascunse și misterioase. Nu a așteptat ca oamenii să vină la el, s-a dus el la ei. A predicat în sinagogi, în piețe, în case particulare, pe vârfurile dealurilor, pe malul mării și în orice alt loc unde putea găsi ascultători. Iisus nu a inițiat termeni noi, a folosit doar idei familiare. Personalitatea sa reconfortantă și carismatică, cuvintele și pildele sale simple i-au captivat pe oamenii din Galileea care l-au ascultat cu nerăbdare.

Limba aramaică

Înainte de a continua punctul nostru de vedere despre Iisus și viața sa din Orientul Apropiat, să analizăm istoria limbii aramaice. Și-a făcut apariția istorică spre sfârșitul celui de-al doilea mileniu î.Hr., în Mesopotamia – semiluna fertilă a Orientului Apropiat antic. Treptat, la începutul primului mileniu î.Hr., formele scrise și vorbite ale limbii aramaice au început să fie vorbite în toate ținuturile din Orientul Apropiat. Era limba arameenilor, asirienilor, caldeenilor, evreilor și sirienilor.

Istoricii ne informează că termenul „aramaic” este derivat din Aram. Potrivit Scripturii ebraice, Aram a fost nepotul lui Noe (Facerea: 10:22). Aramaica este o limbă semitică (mai precis – shemitică). Cuvântul „Aram” este format dintr-un substantiv și un adjectiv aramaic: „Araa” însemnând pământ, sol sau teren și „Ramtha” însemnând mare. Valea fertilă, Padan-Aram (Mesopotamia sau Beth Nahreen „țara dintre râuri”) a fost teritoriul în care au locuit descendenții lui Aram și în care aramaica s-a dezvoltat și a rămas pură. În timp, datorită folosirii alfabetului și simplității stilului în scris și în vorbire, a atras toate clasele de oameni, funcționari guvernamentali, comercianți și scriitori.

Astfel, până în secolul al VIII-lea î.Hr., aramaica a devenit limbă comună în rândul majorității clanurilor semitice și a fost o limbă majoră din Egipt până în Asia Mică și până în Pakistan. A fost folosită de marile imperii semitice, Asiria și Caldeea (Babilon). A fost, de asemenea, limba guvernului persan (iranian) în provinciile sale occidentale. Această limbă semitică este vorbită și scrisă și în ziua de astăzi de o varietate de comunități caldeene, asiriene și alte comunități semitice din Orientul Apropiat și Mijlociu, Australia, Statele Unite și din alte părți. Aceste comunități vorbesc în mod regulat limba aramaică în comunitățile lor, în întâlnirile lor sociale, politice, interne și în cultul lor religios – în Liturghie.

Istoria biblică, precum și cea laică, înregistrează diferitele expulzări în Asiria și Caldeea ale triburilor lui Israel din țara lor natală. Din punct de vedere istoric, cele mai importante exilări sunt:

- În 721 î.e.n., asirienii au luat prizonieri, la Ninive, cele zece triburi nordice ale Casei lui Israel și le-au împrăștiat în toată Mesopotamia (nordul Irakului, Afganistan și Pakistan). Acești cuceritori războinici au repopulat Israelul de Nord cu unii dintre oamenii lor și alte clanuri semite care vorbeau aramaica în dialect asirian. Aramaica orientală a fost împărțită în două dialecte, dialectul local nordic vorbit în Asiria și dialectul local sudic vorbit în Caldeea, adică Babilon. Acești noi locuitori din sectorul nordic al Palestinei s-au căsătorit cu israeliții care au fost lăsați în urmă de armatele invadatoare din Asiria. Descendenții acestor căsătorii mixte au ajuns să fie cunoscuți ca samariteni.
- Al doilea exil: în 587 î.e.n., regele caldeean Nabucodonosor a deportat în Babilon, din regatul sudic al Israelului, celelalte două triburi ale Casei lui Iuda.

În 539 î.e.n., Cyrus, conducătorul Persiei (Iran), a cucerit marele oraș Babilon și a pus capăt imperiului caldeean. Regele persan a acordat libertatea evreilor exilați care locuiau în Babilon. Aceștia puteau acum să se întoarcă în Palestina aflată sub protecția puterii persane. În acest moment, evreii care s-au întors în patria lor vorbeau dialectul sudic al limbii aramaice. Prin urmare, în primul secol, în Palestina, poporul din Iudeea vorbea în dialectul sudic al limbii aramaice. Dar în Galileea, Iisus, discipolii,

adeptii și contemporanii săi au vorbit în dialectul din est și nord al limbii aramaice.

Este interesant de observat că modul de vorbire, alegerea cuvintelor, expresiile și aspectul din cele patru Evanghelii – Matei, Marcu, Luca și Ioan – sunt în mod clar și distinctiv aramaice. Repetițiile constante sunt caracteristice vorbirii orientale. Expresii precum „Cu adevărat, cu adevărat, vă spun” sau „În acele zile”, „și s-a întâmplat”, „și el le-a spus”, sunt în mod particular aramaice. În unele zone ale Țării Sfinte se vorbea limba ebraică, dar există unele discuții în rândul savanților din zilele noastre cu privire la utilizarea pe scară largă a acestei limbi în secolul I e.n.

Dovezile din secolul I indică în mod clar că aramaica era cea mai comună limbă folosită în toată Palestina. Mesajul lui Iisus din Nazaret a fost proclamat și predat în toată Palestina, Liban, Siria și Mesopotamia în limba aramaică orientală. Aramaica a rămas limba comună a Orientului Apropiat până în secolul al VII-lea e.n., apoi limba arabă a început treptat să înlocuiască limba aramaică. Cu toate acestea, creștinii din Mesopotamia (Irak), Iran, Siria, Turcia și Liban au menținut limba aramaică vie pe plan intern, în școli și în liturghii (n.t.: ceremonii). În ciuda presiunii arabilor conducători de a vorbi araba, aramaica este vorbită și astăzi în numeroasele sale dialecte, în special în rândul asirienilor și caldeenilor. Este cunoscută sub numele de limba „siriană”, dar acesta este un termen greșit. „Siriana” este termenul grecesc pentru limba aramaică (n.t.: limba Siriei antice, un dialect occidental al limbii aramaice în care sunt păstrate multe texte creștine timpurii importante și care este încă folosită de creștinii sirieni ca limbă în liturghii).

Un alt aspect important al limbii aramaice a fost utilizarea sa ca limbă majoră pentru nașterea și răspândirea ideilor spirituale și intelectuale în tot Orientul Apropiat. Potrivit cercetărilor și opiniilor unui remarcabil savant aramaic și arab, profesorul Franz Rosenthal, din Journal of Near Eastern Studies: „După părerea mea, istoria aramaică reprezintă cel mai pur triumf al spiritului uman, așa cum este demonstrat prin limbaj, asupra puterii materiale. Marile imperii au fost cucerite de limba aramaică și atunci când s-au dizolvat sau au dispărut în negura istoriei, limba aramaică a persistat și a continuat să aibă o viață proprie, a continuat să fie activă în promulgarea problemelor spirituale. A fost principalul instrument pentru formularea ideilor religioase în Orientul Apropiat care s-a răspândit apoi în toate direcțiile în întreaga lume. Grupurile monoteiste de astăzi au în moștenirea religioasă multe expresii în limba aramaică.”

Temperamentul estic și limbajul comun

Cel mai bun mod de a înțelege temperamentul oriental și limba de zi cu zi a semiților este de a primi informații de la un oriental. Dr. Rihbany spune: „Orientalul [răsăriteanul] pe care îl am în minte este semitul, locuitorul din Orientul Apropiat, care, în principal prin Biblie, a exercitat o imensă influență asupra vieții și literaturii occidentale. Fiul Orientului Apropiat este mai emoțional, mai intens și mai comunicativ decât vecinii săi din Extremul Orient. Deși foarte vechi din punct de vedere al timpului, temperamentul său (al semitului) rămâne oarecum juvenil și felul său de a vorbi este intim și fără rezerve.

Din trecutul îndepărtat, chiar și până în ziua de azi, modul de exprimare al orientalului [răsăriteanului] a fost cel al unui adorator și nu cel al unui om de afaceri sau al unui muncitor industrial în sensul occidental modern. Limbajul său de zi cu zi este, în esență, biblic, nu laic. Singura diferență reală dintre scripturi și vocabularul

vieții sale de zi cu zi este cea care există între clasic și popular.

Scopul principal al unui oriental într-o conversație este de a transmite o impresie prin mijloacele adecvate și nu de a-și transmite mesajul în termeni științifici. Își îngrămădește metaforele și superlativale, întărite de o afișare teatrală de gesturi și expresii faciale pentru a-l face pe ascultător să-i simtă sensul. Vorbește ca și cum ar descrie imagini. Cu el, limbajul vorbit merge mână în mână cu cel mai vechi limbaj gestual. Gesticulația sa abundentă provoacă atenția călătorilor occidentali în Orient. El indică aproape tot ceea ce menționează în discursul său și descrie fiecare sentiment și emoție prin intermediul unor mișcări corporale.

De asemenea, îi place să „vorbească în imagini”, să subordoneze acuratețea literală a unui enunț și o face cu o utilizare extinsă a limbajului figurativ; îi place să-și aromeze mâncarea și să se îmbrace în culori strălucitoare și este pasionat de metafore, exagerări și vorbe multe. O precizie ușoară este o slăbiciune pentru el.”

Alegerea supremă a orientalului [răsăriteanului] a fost religia. Ceea ce i s-a părut întotdeauna prima și aproape singura lui datorie a fost și este să formeze cea mai directă, cea mai intimă legătură dintre Dumnezeu și suflet. Din acest context psihologic, temperament și limbaj oriental ne vine nu doar portretul evangheliilor despre Iisus, ci și Biblia în întregime.

Următoarele aspecte ale lui Iisus sunt descrise în limba aramaică semitică și subliniază latura pur umană a lui. Mulți dintre următorii termeni ai limbii aramaice care au fost atribuiți lui Iisus, sau cei pe care El însuși i-a folosit, au fost înțeleși greșit de-a lungul secolelor, iar unii dintre termeni nu mai au înțelesul lor original.

Yeshua – Numele lui Iisus

Iisus (Yeshu – în dialectul aramaic nordic din Galileea) a fost un nume aramaic comun în secolul I e.n. Forma englezească a numelui lui Iisus provine dintr-o formă clasică scurtă ebraică/aramaică a lui Yeshua. Cu toate acestea, numele Yeshua este, la rândul său, o formă scurtată a numelui marelui erou biblic Iosua, fiul lui Nun. Numele ebraic în întregime este Yehoshua. „Iosua” a fost numele folosit în mod obișnuit înainte de exilul babilonian. După exilul babilonian, a fost adoptată forma scurtă a termenului – Yeshua.

În ciuda acestei schimbări, numele „Iosua” nu a dispărut complet. „Iisus” a fost un nume comun în Palestina și a rămas popular printre evrei până la începutul secolului al II-lea e.n. Evreii au încetat să mai folosească „Iisus” ca nume personal și au reînviat termenul clasic – „Iosua”. Ulterior, „Iisus” a devenit un nume rar în rândul evreilor din secolul al II-lea.

Bar-nasha – Fiul Omului

În cele trei limbi semitice majore – aramaică, ebraică și arabă – termenul „fiul omului” înseamnă „ființă umană”. În limbajul cotidian, Iisus s-a referit la el însuși ca la o ființă umană. Conform Evangheliilor, el a folosit termenul de „fiu al omului” de aproximativ douăzeci și opt de ori. „Fiul omului” este o expresie specifică a limbii aramaice și, conform gândirii occidentale, a provocat o mare confuzie atunci când s-a încercat interpretarea Evangheliilor fără cunoașterea limbii aramaice. Cuvântul în

sine, în limba aramaică, este „bar-nasha”, un substantiv compus. „Bar” înseamnă „fiu” și „nasha” înseamnă „om”. Este impropriu să traducem literalmente acest termen aramaic „bar-nasha” ca „fiul omului”. Mulți traducători biblici au tradus și încă traduc acest cuvânt literalmente.

În aramaică, atunci când cuvântul „bar” – „fiu” este unit cu alte cuvinte, acele cuvinte își schimbă sensul. De exemplu, „bar-abba” tradus literal înseamnă „fiul tatălui”, dar tradus corect înseamnă „seamănă cu tatăl său”; „bar-agara” tradus literal înseamnă „fiul de pe acoperiș”, dar tradus corect înseamnă „un nebun”. Exemple: „bar-zauga” – „fiul jugului” – un prieten, un tovarăș; „bar-hila” – „fiul puterii” – soldat; „bar-yolpana” – „fiul învățăturii” – discipol, profesor. Astfel, „bar-nasha” – „fiul omului” – om, ființă umană.

Bar-dalaha – Fiul lui Dumnezeu

În limba și cultura aramaică-semitică, termenul „bar-dalaha”, „fiul lui Dumnezeu”, „fiul Domnului” sau „copilul lui Dumnezeu”, este folosit în mai multe moduri și se poate referi la un orfan, un tânăr docil, supus (în contrast, un individ matur este deseori numit „om al lui Dumnezeu”), un pacificator, un individ bun, amabil sau evlavios. Cuvântul „fiu”, așa cum am învățat din termenul „fiu al omului”, este folosit subtil pentru a descrie „asemănarea”, „înfățișarea” și „a fi asemenea”. Astfel, „fiul lui Dumnezeu” înseamnă „ca Dumnezeu” sau „asemănător cu Dumnezeu”. Sensul intenționat al „fiului lui Dumnezeu” depinde de contextul în care este folosit în diferitele pasaje ale Bibliei.

Ori de câte ori Iisus s-a referit la sine ca „fiu al lui Dumnezeu”, așa cum este consemnat în Evanghelii, a fost întotdeauna în modul religios al sensului zilelor sale. Această „filiație specială” în scriptura ebraică și în Noul Testament nu se referă niciodată la o filiație „fizic-divină”, ci mai degrabă la o relație spirituală între Dumnezeu și individul desemnat ca „fiu”. Vorbind din punct de vedere biblic, „filiație” este o relație spirituală între Dumnezeu și o ființă umană care se bazează pe iubire, respect și îndeplinirea voinței lui Dumnezeu. Adesea, când orientalii [răsăritenii] numesc pe cineva „fiu” sau „fiul meu”, este felul lor de a arăta afecțiune și de a se referi la acea persoană ca „iubit”. În toate formele de relații, expresiile verbale de zi cu zi ale semiților rămân mai intime și mai „înflorite” decât cele din Occident. Până în prezent, limbajul religios al semiților, din tot Orientul Mijlociu, exprimă intimitatea și imaginile lor poetice în devotamentul lor față de Dumnezeu.

Ehedaya – Singurul Fiu Născut

Iisus nu a susținut niciodată că este singurul fiu al lui Dumnezeu. Afirmatia că Iisus este „singurul fiu născut” al lui Dumnezeu a fost făcută de alții. Acest termen se găsește exclusiv în Evanghelia după Ioan. Termenul „singurul născut”, care apare în Evanghelia după Ioan ca traducere a cuvântului grecesc „monogenes”, nu poate fi justificat. Este o redare necorespunzătoare în engleză a acestui cuvânt grecesc. „Monogenes” este compus din două cuvinte grecești. „Monos” înseamnă „singular”, iar „genos” înseamnă „bun”. Atunci când aceste două cuvinte sunt combinate, ele înseamnă literalmente „unic”. Cu toate acestea, „genos” este înrudit cu verbul „gennan” care înseamnă „a naște”. Este necorespunzătoare traducerea „monogenes”

ca „singurul născut”. O traducere mai bună ar fi „fiul unic”. Ieronim, în Vulgata latină, a tradus „monogenes” ca „singurul născut” ca răspuns la doctrina ariană care ne-a învățat că Iisus nu a fost născut, ci conceput. Cuvântul aramaic „Ehedaya” înseamnă „unicul moștenitor”, „iubit”, deci „fiul unic, iubit”. Încă o dată avem de-a face cu reguli de vorbire semite. Termenul „Ehedaya” în limba aramaică nu trebuie luat literal. Scriitorul Evangheliei, folosind acest termen, îl plasează pe Iisus într-un cadru plăcut, care este de obicei unul oriental.

M'sheeha – Mesia

Termenul „M'sheeha”, „Mesia”, „Unsul”, „Cel Ales” este un titlu și nu un nume propriu. Termenul grecesc „Christos”, „Hristos” este o traducere în greacă a cuvântului aramaic „M'sheeha” și are aceeași semnificație. După mulți ani de la moartea lui Iisus, termenul „Hristos” a devenit un nume propriu, iar Iisus din Nazaret a devenit cunoscut ca „Iisus Hristos”. O redare mai bună în limba engleză ar fi „Iisus Christosul”, pentru că Iisus devenise cunoscut ca „Cel Ales”. Conform Scripturilor ebraice, regii, preoții și uneori profeții erau unși, în funcțiile respective, cu ulei sacru. Ungerea cu ulei sfințit, aplicată pe creștetul capului ca un unguent, este un rit foarte vechi. În ebraică, cuvântul „uns” este „mashach”, de unde și titlul „Mesia” (Unsul). Actul de ungere era considerat un transfer al puterilor divine către persoana care era unsă. Prin urmare, a devenit cunoscut ca „Alesul Domnului” (un fiu prin adopție). Regii lui Israel erau cunoscuți ca „Aleșii Domnului” sau „Hristos al Domnului”. David l-a numit pe regele Saul „Alesul Domnului” (Mesia-Hristos), aceasta fiind interpretarea reală a cuvântului „Mesia”.

Înainte de domnia regelui David, evreii nu se gândiseră la un Mesia. Profeții pre-exilați au sperat și au lucrat ca națiunea lor să se curețe moral, astfel încât Israelul să poată deveni o lumină care să ghideze toate națiunile pământului pe cărările dreptății. Conform viziunii lui Isaia, după ce Israel s-ar fi curățat, ar fi fost condus de un rege din familia lui David. Sub conducerea înțeleaptă și puternică a acestui Rege profețit, dreptatea, pacea, compasiunea și mulțumirea națională vor domni și vor abunda în Israel, astfel încât și alte națiuni ar beneficia de această renaștere spirituală națională.

Cu toate acestea, după exilul și întoarcerea poporului lui Israel în țara lor natală, cunoscută sub numele de Era Celui de-al Doilea Templu, conceptul mesianic s-a schimbat treptat. Din 167 î.e.n. până la nașterea lui Iisus, ideea mesianică a suferit multe modificări. Malachi a prezis că Ilie va apărea și va pregăti calea pentru Mesia – un Mesia uman, pământesc, înzestrat de Dumnezeu lui Israel cu puterea necesară pentru a conduce oamenii pe căile păcii și dreptății. După această predicție au început să apară din ce în ce mai multe scrieri care au transformat conceptele mesianice anterioare. S-a prezis că Mesia va fi un lider agresiv, militar și politic, care va distruge dușmanii poporului lui Dumnezeu.

Trebuie remarcat faptul că „speranța mesianică” nu a fost specifică doar religiei iudeo-creștine. În aproape toate religiile antice această credință a fost exprimată ori de câte ori națiunile au căzut pradă urii, nedreptății, persecuției și devastării războiului. Inimile poporului erau pline de speranța că o putere sub forma unui mare conducător va aduce pacea și mântuirea națională.

În secolul I d.Hr., au existat o mulțime de concepte referitoare la Mesia, cum ar

fi un Prinț-Mesia al Casei lui David, un Preot-Rege, un Războinic, un Mediator între Dumnezeu și om, un Mesia preexistent și un Mesia înzestrat cu puteri supraomenești pentru a distruge Satana și împărăția sa. Iisus, un țăran mediteraneean din Galileea semi-păgână, un simplu profesor și predicator cu o mică grupă de pescari și o mulțime de țărani săraci care l-au urmat, nu a putut să se ridice la așteptările și cerințele stabilite pentru un mare erou – „un Prinț-Mesia din Casa lui David”. Acum putem înțelege de ce Iisus le-a interzis adeptilor săi apropiați să-l numească „Mesia-Hristos”.

Înainte de a încheia, trebuie menționat un alt aspect. Apostolul Pavel, un vizionar care avea capacitatea de a intra în stări modificate de conștiință (transe), l-a proiectat pe Iisus într-un alt rol mesianic. Pentru Pavel, Iisus a fost un Mesia mistic – un Hristos mistic, omul ceresc care a cucerit domeniile și puterile cerului. El a adăugat revelația sa mesianică ideilor deja predominante care au fost adoptate și atribuite lui Iisus de către a doua generație de credincioși. Nu s-a găsit nicio dovadă că membrii bisericii din Ierusalim l-ar fi acceptat pe Christosul mistic al lui Pavel, care a depășit toate așteptările evreiești. Ucenicii lui Iisus care au mers, au vorbit și au navigat cu el pe lacul Galileei, niciodată nu au crezut că se asociază cu Creatorul cerului și al pământului. Legătura dintre Iisus cu iudeii credincioși a fost mai mult frățască decât credința în El. Ceea ce aveau în comun era devotamentul lor față de învățătorul lor și învățăturile sale.

Concluzie

Iisus, un semit și un om printre oameni, continuă să vorbească de-a lungul veacurilor. Personalitatea sa umană, natura sa iubitoare și învățăturile sale simple vor trăi pentru totdeauna și vor continua să îmbogățească și să îmbrățișeze inimile oamenilor și ale familiilor de pretutindeni. Când învățăturile nepretențioase ale lui Iisus sunt pe deplin realizate, toate formele subtile de imperialism care susțin absolutismul – cum ar fi o biserică infailibilă, o biblie infailibilă, doctrinele infailibile sau orice lucru infailibil – nu își mai au rostul.

Dorința de infailibilitate este o goană după puterea absolută și o autoritate de necontestat și caută să domine libertatea și gândirea individuală.

Umanul Iisus a fost un om simplu. Sursa sa a fost Dumnezeu, iar intuiția sa spirituală continuă să aprindă inimile și sufletele bărbaților, femeilor și copiilor din întreaga lume.

★-----★

Rocco A. Errico, dr., este lector, autor, ministru hirotonisit și cărturar biblic a cărui abordare accentuează sursele și obiceiurile orientale, în special limba aramaică. Nevoia cititorilor occidentali ai Bibliei este de a avea o adevărată frăție intelectuală, dar și spirituală, cu acei răsăriteni care au căutat cu sinceritate, în felul lor, să dea o formă tangibilă acelor mari adevăruri duhovnicești.

- Dr. Abraham Rihbany

Ultima Cină.

*Această faimoasă pictură a lui Leonardo da Vinci
este redată într-un cadru occidental.*

Paștele (Cina cea de Taină) simbolizează imaginea Soarelui/Fiului cu cei doisprezece ucenici, care descriu cele douăsprezece luni dintr-un an și sunt aranjați în patru grupuri de trei, semnificând anotimpurile.

- **Jordan Maxwell**

Ultima Cină Rocco A. Errico

Majoritatea cititorilor Bibliei vizualizează această scenă importantă a Ultimei Cine într-un cadru total occidental, fără să-și dea seama că sunt influențați de faimoasa pictură a lui Leonardo da Vinci. Acest renumit artist italian a oferit lumii un frumos studiu al personajelor în pictura sa – „Ultima Cină”. Cu toate acestea, trebuie să înțelegem că pictura lui Da Vinci nu reprezintă un cadru istoric oriental. Întreaga sa operă – camera, masa, ținuta apostolilor și a lui Iisus și chiar aranjamentele tacâmurilor – sunt ale timpului său. Ceea ce este pictat în acest tablou este o scenă provincială italiană și nu una din Orientul Apropiat.

Următoarea descriere se bazează pe obiceiuri tipic orientale observate la o astfel de cină. Iisus și discipolii săi stăteau pe podea într-un cerc, într-una din camerele mici ale unei „balakhana”, un han numai pentru bărbați. Apostolii și Iisus purtau cu toții pălării în timpul cinei. Întinsă pe podea, în centrul camerei, era o pânză numită în aramaică „pathora”. Pe pathora erau așezate o ceașcă de lut, un borcan mic umplut cu vin și două sau trei feluri de mâncare. Cupa a fost pusă în centru, la îndemâna tuturor celor din cerc. Borcanul era lângă Iisus.

Conform obiceiurilor răsăritene, în astfel de ocazii fiecare dintre farfuriile conținea un fel diferit de mâncare. Pâinea era dată din mână în mână. Carnea înfășurată în pâini subțiri (aceasta se numea sop) era adesea pusă în buzunare și transportată acasă. Oaspeții nu ezitau să se servească din mâncarea altor bărbați.

Poziția ucenicului iubit, Ioan, care se sprijină pe pieptul lui Iisus, este, de asemenea, un obicei social comun. Până în prezent, prietenii apropiați, de sex

masculin, încă păstrează această atitudine în timp ce mănâncă împreună și este la fel de natural ca o strângere de mână în Occident. Cu toate acestea, această manifestare de afecțiune se practică în special atunci când prietenii intimi sunt pe cale să se despartă unul de celălalt, ca în ajunul unei călătorii sau când urmează să facă față unei misiuni periculoase.

În timpul cinei, Iisus „s-a deschis”, adică și-a exprimat sentimentele în mod liber și deschis discipolilor săi. El i-a anunțat despre dezamăgirea sa într-unul care era pe cale să-l trădeze și, pentru că nu s-ar mai întâlni niciodată în acest fel, a făcut și alte declarații care sunt adesea rostite la o „cină de adio”. Lucrurile pe care Iisus le-a spus și le-a făcut la ultima cină nu au fost evenimente izolate sau neobișnuite în cultura semitică. O atmosferă frățească și expresii intime și emoționale caracterizează de obicei o cină de acest tip în rândul oamenilor din est, în special în umbra pericolului care se apropia.

Este obiceiul unei gazde milostive să ceară un sfârșit plin de bucurie pentru o vizită, făcând ca fiecare dintre bărbați să bea dintr-o singură ceașcă în semn de prietenie. Expresia „faceți aceasta în amintirea mea” este o cerere afectuoasă și înseamnă „te iubesc, de aceea sunt mereu alături de tine”. Când Iisus s-a exprimat astfel către ucenicii săi, ei au înțeles că declarația sa iubitoare înseamnă: „O puternică legătură de dragoste este între noi și, din cauza acestei iubiri, nu putem fi separați unul de celălalt”. Cu alte cuvinte, El nu ar mai fi cu ei.

La sărbătorile răsăritene și mai ales în regiunea Galileei, împărțirea mâncării cu cei care stau în picioare și servesc vin și apă oaspeților este obișnuită. Cu toate acestea, schimburile de alimente cu prietenii capătă un sens mai profund. Felurile de mâncare sunt înmânate prietenilor ca semne de intimitate apropiată. Acest lucru nu se face niciodată cu un dușman. Încă o dată, Iisus și-a dezvăluit sentimentele atunci când a împărțit cu trădătorul Iuda „pâinea” sa: „...Și întingând bucățica, a luat-o și a dat-o lui Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul.” (Ioan: 13:26). Înțelegând acest obicei răsăritean, se înțelege actul de dragoste pe care Iisus l-a demonstrat împărtășindu-și pâinea cu Iuda, pentru că Iisus și-a practicat cu adevărat propriile învățături: „iubește-ți dușmanii”. În esență, îi spunea lui Iuda, prin această împărtășire, că, de fapt, nu îl considera un dușman. Iisus a simțit o compasiune profundă și dragoste pentru Iuda și cu acest gest simbolic a spus: „... Ceea ce faci, fă mai curând” (Ioan: 13:27). La scurt timp după aceea, Iisus a fost trădat de Iuda și vândut preoților, adversarii săi.

La această cină, Iisus și-a pecetluit dragostea și prietenia cu discipolii săi. Arătând spre miel și pâine și apoi spre vin, el a spus că trupul său avea să devină ca mielul și pâinea – sfărâmat și mâncat, sângele lui era ca și vinul – băut de toți. El și-a dat viața pentru a dezvălui un nou mod de viață pentru întreaga omenire.

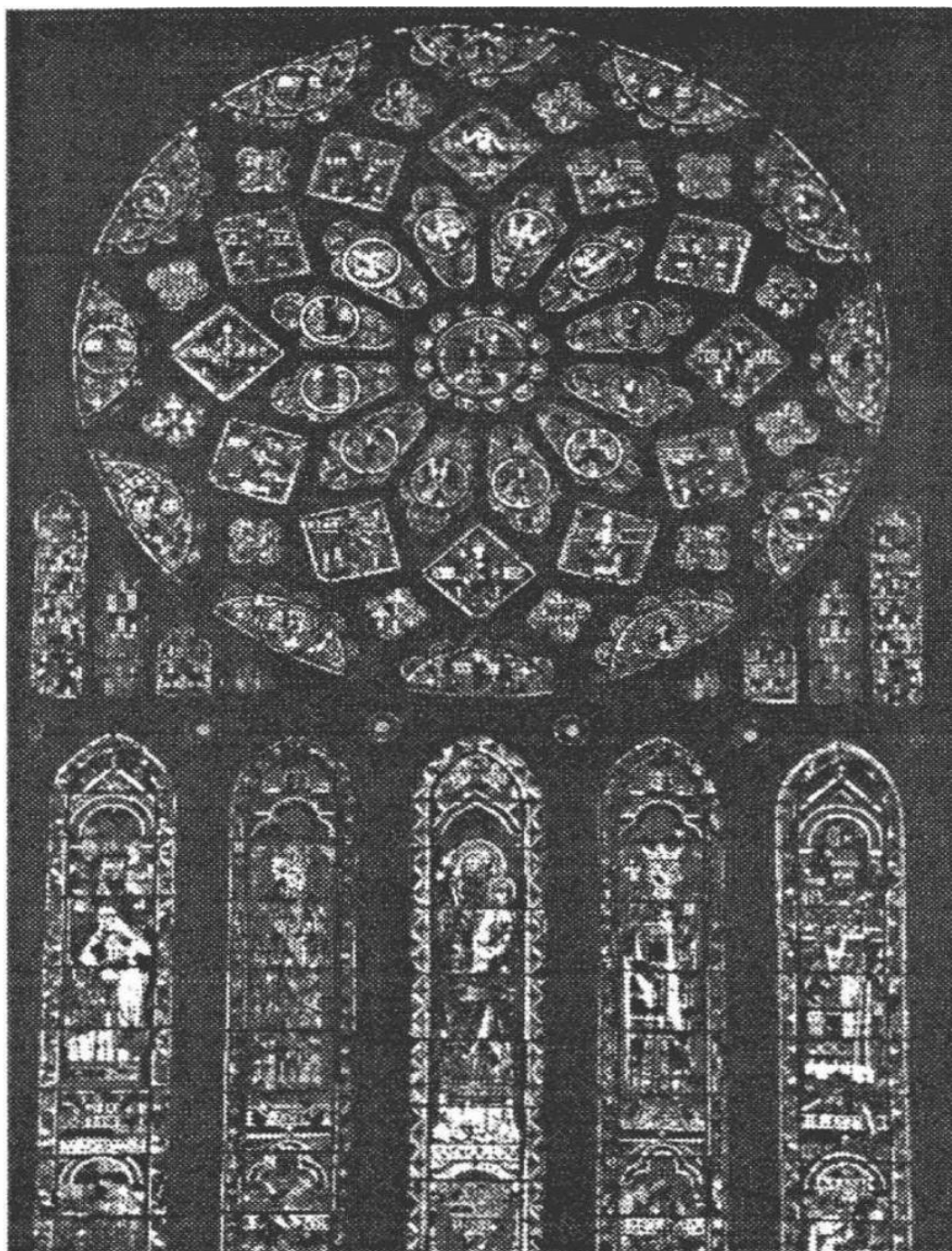
★-----

-----★

Extras din *Let There Be Light, The Seven Keys* de Rocco A. Errico, publicat de DeVorss & Company, Marina Del Rey, CA 90294, 1990.

NU EXISTĂ NICIO DOVADĂ CĂ...

- Iisus s-a născut în anul 4 î.Hr.
- S-a născut într-o iesle.
- A fost tâmplar.
- A fost crucificat pe Muntele Calvar (Dealul Golgota).
  - **Almanahul Poporului, nr. 3, David Wallechinsky și Irving Wallace, Bantam Books, 1978**

Tema celor 12 ucenici este reprezentată de Ferestrele Circulare din majoritatea bisericilor. Originile „cerurilor” cu cele 12 semne ale Zodiacului, prin cei 12 enoriași, cei 12 Apostoli și brațele Crucii.

Localizarea lui Iisus în istorie și arheologie

Gerald A. Larue

La 1550 de ani de la moartea lui Iisus, scriitorii creștini au încercat să stabilească viața lui Iisus în timp și spațiu. În acest moment, Pavel era mort și așteptările sale ca Iisus să se întoarcă în curând și să-și stabilească împărăția nu se împliniseră. Soldații romani au distrus templul evreiesc din Ierusalim și comunitatea eseniană evreiască din Qumran.

Masada, ultimul obstacol evreu împotriva romanilor, căzuse sub un strălucit asalt roman. Era clar că, pentru a supraviețui, iudaismul și descendenții săi, creștinii, vor trebui să-și revizuiască gândirea și misiunile.

În scrisorile sale, care sunt cele mai vechi scrieri ale Noului Testament, Pavel a acordat prea puțină atenție istoriei vieții lui Iisus. Nu se poate ști dacă a vorbit despre biografia lui Iisus în prelegerile sale publice. Nici nu este posibil să se stabilească ce povești despre viața lui Iisus au circulat printre urmașii lui. La un moment dat, după anul 70 e.n., a fost scrisă Evanghelia după Marcu. Acest scriitor și-a început povestea cu un Iisus adult care a ajuns la râul Iordan pentru botezul lui Ioan Botezătorul. Nu a povestit nimic despre nașterea sau copilăria lui Iisus.

Când s-a născut Iisus?

Evangheliile lui Matei și Luca manifestă un interes mai mare pentru viața lui Iisus. Aceste documente, care par să fi fost scrise la aproximativ zece ani după Marcu, l-au folosit pe Marcu ca bază pentru scrierile lor, dar au adăugat relatări separate și contradictorii despre nașterea și copilăria lui Iisus. Evanghelia după Matei susținea că Iisus s-a născut la Betleem în timpul domniei regelui Irod cel Mare și, pentru a-l proteja pe pruncul Iisus de soldații monarhului, familia a fugit în Egipt și s-a întors în Palestina abia după ce Irod a murit. Potrivit istoricului evreu Josephus, Irod a murit în timpul unei eclipse de lună.

Astronomii moderni ne informează că astfel de eclipse care ar fi vizibile în Palestina au avut loc pe 14 martie, în anul 4 î.Hr., și pe 10 ianuarie în anul 1 î.Hr. Prin urmare, în funcție de eclipsa la care ne referim, Irod a murit fie în anul 4 î.Hr., fie în anul 1 î.Hr. Prin urmare, Iisus s-ar fi născut înainte de anul 4 î.Hr. sau de anul 1 î.Hr. Aceste date oferă prea puțin ajutor în stabilirea nașterii lui Iisus în istorie. Pe baza informațiilor din Evanghelia după Matei, pur și simplu nu putem ști când s-a născut Iisus.

Evanghelia după Luca 1:5 a remarcat, de asemenea, că Iisus s-a născut în timpul domniei lui Irod. Scriitorul a legat povestea nașterii de un recensământ la nivel mondial (n.t.: al Imperiului Roman) instigat de Cezar August (Gaius Octavius), care a domnit între 30 î.Hr. și 14 e.n., în vremea când Cyrenius (P. Sulpicius Quirinius) era guvernator al Siriei. Din mai multe surse știm că Quirinius a fost guvernator între anii 6-7 e.n. Deoarece Luca 2:2 a menționat că aceasta a fost prima înregistrare (înregistrare), unii cercetători au presupus că Quirinius ar fi putut fi responsabil nu numai de un recensământ.

Ei sugerează că, probabil, recensământul din 6-7 e.n. era al doilea recensământ și, probabil, Quirinius fusese un guvernator anterior. Există o lacună în lista cunoscută

a guvernatorilor care se încadrează între anii 3-2 î.e.n., și este posibil ca Quirinius să fi fost guvernatorul al cărui nume lipsește între aceste date. Acest lucru ar armoniza evangheliile lui Matei și Luca, astfel încât s-ar putea estima că Iisus s-a născut între 3 și 2 î.Hr. O teorie forțată! Ori de câte ori trebuie să ne bazăm pe o serie de „poate” și „probabil” care apar din lipsa unor dovezi evidente, este timpul să punem întrebări. În orice caz, relatările separate și diferite din Evangheliile nu oferă niciun ajutor real în stabilirea datei nașterii lui Iisus.

Unde s-a născut Iisus?

Atât Matei, cât și Luca au declarat că Iisus s-a născut în Betleem. Evanghelia lui Matei 2:6 a căutat să facă din locul de naștere al lui Iisus o împlinire a unei profeții găsite în cartea lui Miheia 5:1: „Și tu, Betleeme Efrata, deși ești mic între miile lui Iuda, din tine va ieși Stăpânitor peste Israel”.

Acest pasaj particular este unul din cele câteva pasaje similare adăugate la scrierile originale ale profetului Mica. Scriitorul nu a fost cineva care a trăit în timpul vieții profetului, în secolul al VIII-lea î.Hr., ci a fost un editor din secolul al VI-lea î.Hr. În timp ce evreii se aflau în exil în Babilon, unii dintre ei visau la restaurarea lui Iuda sub un monarh din descendența lui David – familie ebraică regală care era captivă în Babilon. Această adăugire la opera lui Miheia ținea viu acel vis. Deși profeția nu a avut nimic de-a face cu Iisus, scriitorul Evangheliei lui Matei a reinterpretat-o și a încercat să o aplice lui Iisus.

Un coleg creștin conservator a spus odată: „Nu este minunat că Duhul Sfânt ar putea da pasajului un anumit sens în secolul al VI-lea și un sens complet nou în primul secol!” Acest lucru eu îl numesc teoria interpretării biblice a „dublei sărituri”. Colegul a recunoscut că același Duh Sfânt ar putea da încă un alt sens pasajului într-o perioadă ulterioară (teoria va deveni apoi „triplă săritură”). Declarația din scrierile lui Miheia nu a avut nimic de-a face cu nașterea lui Iisus și utilizarea profeției reprezintă intenția scriitorului Evangheliilor lui Matei de a demonstra că Iisus a fost mult așteptatul Mesia evreu.

Există construită în Betleem o Biserică a Nașterii Domnului, iar ghizii locali vă vor spune că a fost construită chiar pe grotă în care s-a născut Iisus. De fapt, se spune că o stea așezată în podeaua unei nișe marchează chiar locul în care se presupune că s-a odihnit bebelușul. De-a lungul secolelor, sute de mii de pelerini s-au închinat în această biserică și în acest loc, în credința că acesta a fost locul de naștere al lui Iisus. Ar putea fi o greșeală sau acesta ar putea fi cu adevărat locul în care s-a născut Iisus? Matei și Luca nu sunt de acord asupra localizării locului de naștere din Betleem. Matei 2:11 a scris despre înțelepți că l-au vizitat pe pruncul Iisus într-o casă care era, probabil, locul unde s-a născut: „Și intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui și, căzând la pământ, s-au închinat Lui; și deschizând vistieriile lor, l-au adus Lui daruri: aur, tămâie și smirnă”. Până la mijlocul secolului al II-lea d.Hr., locul nașterii lui Iisus a fost identificat ca o peșteră – o presupunere rezonabilă în măsura în care peșterile erau și sunt încă folosite pentru adăpostirea animalelor din acea regiune.

Majoritatea savanților moderni cred că Iisus s-a născut în Nazaret, nu în Betleem. Poveștile despre naștere sunt ficțiuni sau legende pioase compuse de scriitori creștini pentru a demonstra că Iisus a îndeplinit așteptările evreiești și profeția

evreiască despre venirea unui Mesia. Prin urmare, referințele la personalitățile guvernamentale sunt concepute pentru a-l localiza pe Iisus în timp, iar identificarea peșterii nașterii și ridicarea ulterioară a unui altar peste peșteră constituie eforturi pentru localizarea lui Iisus în istorie. Nevoile închinătorilor sunt satisfăcute, în măsura în care, prin vizite în acest spațiu sacru, simt că sunt capabili să intre într-un fel de contact intim cu întemeietorul sistemului lor de credință.

Munca arheologilor pune la îndoială tradiția și siturile.

Copilăria lui Iisus

Pe măsură ce povestea lui Iisus din Evangheliile progresează, Matei și Luca intră în conflict. Conform Evangheliei lui Matei 2:14 – Iosif, Maria și Iisus au fugit în Egipt pentru a evita soldații lui Irod: „Și sculându-se, a luat, noaptea, Pruncul și pe mama Lui și a plecat în Egipt”. Luca 2:21-22, pe de altă parte, a scris că Iisus a fost „tăiat împrejur” (n.t.: circumcis) și apoi dus la Ierusalim pentru rituri de purificare înainte ca familia să se întoarcă la Nazaret: „Și când s-au împlinit opt zile, ca să-L taie împrejur după legea lui Moise, L-au adus pe Prunc la Ierusalim...”. A existat un moment în care biserica a reușit să producă prepuțul lui Iisus ca un artefact tangibil al circumciziei, dar nu am putut afla, în timpurile noastre, ce s-a întâmplat cu acea prețioasă bucată de piele de copil.

Se pare că există puține îndoieli că Iisus a crescut în Nazaret, în Galileea, ca fiul tâmplarului local, Iosif. Cercetările arheologice și istorice din istoria Nazaretului indică faptul că, deși era locuit încă din epoca neanderthaliană (cca. 70.000 – 35.000 î.Hr.), în epoca romană a adăpostit doar o mică așezare evreiască – un sat atât de mic și atât de nesemnificativ încât a fost ignorat în referințele geografice din secolul I e.n. Prin urmare, biserica Buna Vestire, care comemorează locul în care îngerul Gavril a anunțat-o pe Fecioara Maria că trebuia să fie impregnată divin când Duhul Sfânt „se va pogorî...” peste ea și o „va umbri” (Luca 1:35), este o structură bizantină timpurie, construită probabil în secolul al V-lea d.Hr. Toate celelalte localități (și există multe), despre care se spune pelerinilor din Nazaret și care sunt asociate cu viața lui Iisus, sunt invenții târzii și nu au nimic de-a face cu Iisus. Poate că singura relicvă autentică a trecutului care ar putea fi asociată cu Iisus este „Ain Myriam”, singurul izvor local din care curge apă de secole.

Clericul

Până în prezent, în săpăturile asociate siturilor enumerate în scripturile creștine, ca cele vizitate de Iisus, nu s-a găsit nicio dovadă care să ateste viața lui Iisus. Acest lucru este valabil mai ales atunci când privim împrejurimile Ierusalimului. Desigur, Muntele Măslinilor este încă acolo, practic presărat, acoperit de ruine sacre:

- Ruinele bisericii Elena unde Iisus ar fi trebuit să-i instruiască pe ucenicii săi despre sfârșitul lumii;
- Biserica Rugăciunii Domnului, unde Iisus ar fi trebuit să-i învețe pe ucenicii săi să se roage;
- Moscheea Înălțării, fostă Biserică Înălțării, marcând chiar locul din care Iisus și-a făcut înălțarea la cer;

- Capela franciscană Dominus Flevit unde se spune că Iisus a plâns peste Ierusalim;
- Biserica Mariei Magdalena;
- Grădina bisericii Ghetsimani;
- Grota Trădării unde Iuda l-a trădat pe Iisus;
- Mormântul Maicii Domnului unde trupul ei s-a odihnit înainte de a urca la cer;
- Intrarea în Ierusalim;
- Via Dolorosa – drumul patimilor sau drumul crucii.

Fiecare sit comemorează o relatare a Evangheliei despre viața lui Iisus. De fapt, niciuna dintre aceste locații nu are o bază reală. Nu au de-a face cu nimic din vremea lui Iisus. Nu sunt altceva decât structuri construite pentru a comemora poveștile Evangheliei, dar fără baze istorice pentru amplasarea lor.

În orașul Ierusalim, locul vechiului templu evreiesc este acoperit de magnifica moschee Harem Es-Sharif – enclava sacră – și alte sanctuare musulmane. Nu putem afla nimic despre templul evreiesc din timpul lui Iisus din acest loc, cu excepția poate că Zidul de Vest, unde evreii evlavioși încă plâng pentru distrugerea Templului în anul 70 e.n., rămâne ca o mărturie a zidului de protecție care odată a înconjurat orașul. Săpăturile din interiorul și din jurul zidurilor orașului Ierusalim oferă informații despre orașul antic, dar nu despre templul propriu-zis și nici despre Iisus.

Străzile pe care ar fi umblat Iisus nu sunt aceleași pe care creștinii credincioși de astăzi poartă cruci de lemn și încearcă să ignore negustorii de suveniruri cu artefactele lor din lemn de măslin. Străzile din zilele lui Iisus se află cu 3-4 metri, sau mai mult, sub aleile actuale și nu există nicio modalitate de a determina dacă drumul pelerinilor corespunde cu drumul pe care Iisus și-a dus crucea.

Există o porțiune mică de pavaj care a fost expusă de săpături, cunoscută sub numele de Lithostratos, în curtea bisericii construită de Surorile din Sion. Pietrele acestea par să fi făcut parte din pretoriul sau curtea turnului cetății Antonia – turn denumit astfel de regele Irod pentru a-i face pe plac lui Marcu Antoniu. Porțiuni aparținând aceleiași curți au fost găsite, datorită excavărilor, sub Mănăstirea Flagelării și Mănăstirea Ortodoxă Greacă. Pe baza acestor descoperiri, s-a sugerat că Lithostratos acoperă o suprafață de aproximativ 1.500 de metri pătrați. Este foarte posibil ca Iisus să fi stat undeva pe acest trotuar când a fost judecat de Pilat.

Răstignirea

Via Dolorosa duce la Biserica Sfântului Mormânt, care găzduiește atât locul răstignirii, cât și locul de înmormântare a lui Iisus. Locul răstignirii a fost numit „Golgota”, „...Locul Căpățânii...” (Matei 27:33; Marcu 15:22; Luca 23:33; Ioan 19:17). Era situat „aproape de cetate” (Ioan 19:20) și „în afara porții”, conform Evrei 13:12. Cu siguranță, locul de înmormântare ar fi în afara zidurilor orașului și, probabil, și locul execuției.

Se consemnează că, atunci când Hadrian a vizitat Ierusalimul, el a ridicat un sanctuar pentru zeul roman Jupiter pe locul templului evreiesc, care a rămas o ruină pustiită de la distrugerea sa, în anul 70 e.n. Mulți consideră actul lui Hadrian ca pe un act de profanare și poate că a fost. Pe de altă parte, este bine cunoscut istoricilor și arheologilor că locurile sfinte tind să-și păstreze puterea sacră și magică.

Cu toate acestea, Hadrian le-a interzis evreilor accesul în Ierusalim, fără îndoială, ca reacție la revolta evreilor (114–117 d.Hr.), care a zguduit Imperiul de Est al Romei cu puțin înainte ca Hadrian să devină împărat, și, de asemenea, ca reacție la revolta lui Bar-Cochba (132 d.Hr.), care a avut loc după ce a început construcția Templului lui Venus de pe muntele Golgota. Este destul de probabil ca motivația lui să fie, în parte, de a umili evreii, să le profaneze locurile sfinte și să le demonstreze superioritatea zeităților romane asupra celor ale poporului.

Creștinii timpurii ar fi păstrat o amintire a locului în care a avut loc Răstignirea, deși preocupările lor par să fi fost concentrate mai puțin asupra trecutului și asupra istoriei personale ale lui Iisus și mai mult asupra revenirii lui Iisus. Poate că Hadrian a construit în mod deliberat templul lui Venus pe un loc sacru pentru creștini, dar acesta nu a devenit sfânt decât atunci când orașul Ierusalim a devenit un oraș creștin, când a fost cucerit în 325 d.Hr., și Golgota a devenit un altar creștin. Până la acea dată, zeița Venus a fost adorată în acest templu timp de aproape 200 de ani.

Constantin a ordonat să fie distrus altarul lui Venus, iar în timpul demolării s-a „descoperit” un mormânt gol, care s-a presupus că trebuia să fie al lui Iisus. Cum s-a stabilit că acesta a fost mormântul lui Iisus nu este înregistrat, dar trebuie remarcat că mormintele goale abundă în Palestina și majoritatea arheologilor au cercetat zeci dintre ele. Până în anul 335 d.Hr., a fost ridicat un locaș de cult (o biserică) care astăzi formează fundația pentru Biserica Sfântului Mormânt, deși acum au mai rămas doar fragmente din acea structură timpurie. Se presupunea că ar fi fost făcute descoperiri minunate la locul mormântului. Regina Elena a avut un vis în care ascunzătoarea crucii a fost dezvăluită. Desigur, în timp ce regina stătea în apropiere, muncitorii au sondat o groapă și au fost găsite trei cruci. În acest moment, prefer să-l las pe marele scriitor american Mark Twain să spună povestea așa cum a învățat-o când a călătorit în Palestina, în 1867. A publicat-o în *The Innocents Abroad* în 1869.

„Tot aici, o lespede de marmură marchează locul unde Sfânta Elena, mama împăratului Constantin, a găsit crucile, aproximativ la trei sute de ani după Răstignire. Potrivit legendei, această mare descoperire a stârnit demonstrații extravagante de bucurie. Dar au fost de scurtă durată, întrebarea era: „Care cruce a fost a binecuvântatului Mântuitor și care au fost ale hoților?” Să ai îndoieli într-o chestiune atât de importantă ca aceasta – să nu știi sigur pe care să o alegi – era o nenorocire gravă. Bucuria publicului s-a transformat în tristețe. Dar când vreodată un preot sfânt să nu fi fost în stare să rezolve o problemă atât de simplă ca aceasta? Unul dintre aceștia a găsit un plan sigur. O doamnă nobilă zăcea foarte bolnavă în Ierusalim. Preoții înțelepți au poruncit ca cele trei cruci să fie duse la căpătâiul ei, una câte una. Așa s-a făcut. Când ochii ei au căzut pe prima, a scos un țipăt care s-a auzit dincolo de Poarta Damascului, ba chiar și pe Muntele Măslinilor, se spunea, apoi a căzut din nou într-un leșin mortal. Au readus-o în simțiri și au adus a doua cruce. Instantaneu a intrat în convulsii înfricoșătoare și, cu mare dificultate, șase oameni puternici abia au reușit să o țină. Acum se temeau să aducă a treia cruce. Au început să se teamă că au găsit crucile greșite și că adevărata cruce nu se află deloc între acestea. Cu toate acestea, cum femeia părea că va muri din cauza convulsiilor care o sfâșiau, au ajuns la concluzia că a treia cruce nu putea face altceva decât să o scoată din suferință, murind rapid. Așa că au adus crucea și iată că s-a produs o minune! Femeia a sărit din patul ei, zâmbitoare și veselă, perfect refăcută și plină de sănătate. Când ascultăm astfel de dovezi, nu putem decât să credem. Ne-ar fi rușine să ne îndoim și asta pe

bună dreptate. Chiar și partea din orașul Ierusalim unde s-au petrecut toate acestea încă există. Așa că nu mai este loc pentru îndoială.”

Dar cine ar fi îndrăznit să taie crucea sacră în miile de fragmente care sunt consacrate în bisericile romano-catolice din întreaga lume? Savanți mai obiectivi sugerează că bucățile de lemn ar fi putut fi adunate din jurul locului de la Biserica Sfântului Mormânt. În acest caz, ar fi putut la fel de bine să fie fragmente din lemnul sacru al altarului demolat al lui Venus. Acestea au fost provocări pentru Biserica Sfântului Mormânt. Una dintre provocări este așa-numitul Mormânt din Grădină, situat în afara zidurilor turcești ale Ierusalimului. Aparent, cei care preferă Mormântul din Grădină o fac pentru că Biserica Sfântului Mormânt se află în interiorul zidurilor actuale ale orașului antic. Prin cercetări arheologice, cunoaștem eroziunea zidurilor antice, iar dacă trasarea este corectă, Biserica Sfântului Mormânt se află cu siguranță în afara zidurilor orașului antic, deși se află în interiorul zidurilor turcești actuale.

Cu alte cuvinte, locația Bisericii Sfântului Mormânt este un loc puțin probabil pentru înmormântare. Mormântul din Grădină este o selecție târzie și este acceptat ca autentic doar de acele milioane de predicatori mass-media fundamentalisti. În timpul sezonului Paștelui, îi vedem pe televangheliști stând lângă ceea ce ei numesc „adevăratul mormânt”, adică Mormântul din Grădină. Niciun savant din zilele noastre nu atribuie vreo validitate pretențiilor lor. Așa-numitul Mormânt din Grădină a fost descoperit în 1867. Mormântul a fost probabil tăiat în stâncă în timpul perioadei bizantine timpurii, în secolele al IV-lea sau al V-lea d.Hr., și nu are nimic de-a face cu Iisus. Și, desigur, nu există nicio dovadă că mormântul din Biserica Sfântului Mormânt ar fi fost al lui Iisus.

Poate că cele mai dramatice afirmații sunt cele referitoare la un artefact cunoscut sub numele de „Giulgiul din Torino”, despre care unii cred că a fost asociat cu înmormântarea lui Iisus. Puținii cititori ai presei de scandal știu că, în timpul secolului al XIV-lea, au existat mai multe astfel de relicve, fiecare dintre ele pretinzând a fi cel care a învăluit trupul lui Iisus în momentul înmormântării. Afirmațiile pseudo-științifice privind autenticitatea Giulgiului din Torino au folosit termeni științifici pentru a explica imaginea corpului, inclusiv „arderea radiațiilor” rezultată din „exploziile de energie radiantă”, indiferent de ce ar însemna acești termeni. Datarea cu carbon 14 a demonstrat că Giulgiul este un fals din secolul al XIV-lea și este una dintre multele astfel de relicve create în mod deliberat, produse în aceeași perioadă, toate concepute pentru a atrage pelerini la anumite sanctuare pentru a îmbunătăți și a crește statutul și veniturile financiare ale localnicilor pentru biserica locală.

Altare și simboluri

Nu am nimic de împărțit cu cei care vizitează locuri sacre pentru reînnoirea și aprofundarea credinței lor. Pot aprecia faptul că, de la înființarea Bisericii Nașterii Domnului și a Bisericii Sfântului Mormânt în secolul al IV-lea, milioane de creștini au făcut pelerinaje în aceste locuri și au adus un omagiu credințelor lor. De asemenea, pot înțelege și modul în care cei care merg astăzi la aceste sanctuare pot simți o legătură cu alții care i-au precedat de-a lungul secolelor. Dar a face un pelerinaj care te leagă de o comuniune creștină care se întinde de-a lungul timpului și care aprofundează angajamentul cuiva față de cele mai înalte valori și etică a credinței

creștine este cu totul altceva decât a vizita aceste sanctuare, cu convingerea că locurile sunt sacre pentru că au avut o anumită asociere fizică, reală cu Iisus.

Auzind și urmărind reclamele de dinainte de Paște ale miniștrilor fundamentalisti care încearcă să-i convingă pe cei neinformați să li se alăture într-o excursie la Ierusalim pentru a vizita, printre alte locuri, Mormântul din Grădină, despre care ei afirmă că este mormântul autentic al lui Iisus, insultă inteligența, promovează ignoranța și aruncă la gunoi cele mai bune rezultate ale cercetărilor istorice și arheologice moderne.

În calitate de educator în științe umaniste, ca persoană angajată să încerce să contribuie la crearea unei societăți alfabetizate din punct de vedere cultural și angajată în educarea studenților și a publicului în cea mai bună înțelegere a trecutului, sunt frustrat de necunoașterea istoriei și științei de atât de mulți oameni. Mulți participanți provin din biserici liberale solide și de la licee și colegii bune. Din păcate, în aceste instituții, constatările celor mai bune studii biblice sunt ignorate sau diluate și, ca urmare, credința tinde să înlocuiască rațiunea.

Iisus este o figură importantă în gândirea occidentală, dar Iisus-ul care pare să conteze cel mai mult este Iisus al ficțiunii religioase, așa-numitul „Hristos al credinței”. Ca simbol, Iisus poate fi un inspirator al celor mai bune tradiții morale pe care le-au dezvoltat oamenii. Ceea ce trebuie menționat clar este faptul că avem de-a face cu un simbol al credinței și că Iisus-ul istoric s-a pierdut în negura vremurilor. Hristos-ul credinței este o creație a credincioșilor religioși care au luat figura istorică și au înfășurat-o în mitologie, în același mod în care egiptenii antici l-au luat pe Osiris, care a fost o figură istorică, și l-au mitologizat. Osiris a fost apoi îmbrăcat în hainele divinității, iar locurile sacre asociate cu viața sa fictivă au fost sfințite și au devenit sfinte.

Concluzie

Problema noastră, după cum se observă, este dublă.

Prima parte este asociată cu lăcomia orașelor, bisericilor și parohiilor, care caută să aducă turiști și pelerini la sanctuarele lor. Ei fac semn bărbaților și femeilor care petrec timpul uitându-se cu privirea în locuri care ar avea prea puțin de-a face cu ceea ce le spun ghizii lor.

A doua problemă este a clerului educat și a profesorilor din lumea noastră occidentală. Din orice motiv, poate frica de enoriași, teama de a fi provocați, teama de controverse, ei nu reușesc să-și educe enoriașii și elevii punând la dispoziție cele mai bune dovezi pe care le avem din trecut. Desigur, există grupuri de presiune, formate în mare parte din fundamentalisti, care îi amenință constant pe cei care nu ne învață sau nu acceptă interpretarea lor particulară a Bibliei, a lui Iisus sau a vieții lui însăși. Noi, cu cele mai bune informații și dovezi, nu reușim să contestăm presupunerile atunci când expunem cele mai bune dovezi ale noastre și ne plecăm în fața presiunii acestor grupuri speciale și rămânem tăcuți, eșuăm în cea mai înaltă chemare a noastră de profesori, lideri, gânditori și raționaliști și ne trădăm personalul sentiment de integritate.

Îl putem localiza pe Iisus într-un mod general în timp, în secolul I e.n. S-ar putea să se fi născut în anii de dinaintea începerii erei comune. El a murit în timpul lui Pontiu Pilat (26–36 e.n.), poate în anul 29 sau 30. Îl putem localiza pe Iisus vag în istorie, iar

locurile asociate cu el sunt discutabile. Nu-l putem localiza din punct de vedere arheologic, pentru că până acum arheologii au găsit doar ceea ce, în cel mai bun caz, ar putea fi numite dovezi tangențiale. Putem recrea dimensiuni ale lumii în care a trăit, dar, în afara scripturilor creștine, nu-l putem localiza istoric în acea lume.

★-----★

Gerald A. Larue este profesor emerit de istorie biblică și arheologie al Universității din California de Sud și prezidează Comitetul pentru examinarea științifică a religiei. Este autorul a numeroase cărți.

„Exact contrariul a ceea ce se crede în general este adesea adevărul.”

- **Jean de la Bruyère**

„Miturile sunt minunate – poți face orice cu ele oricând vrei.”

- **Siegel și Schuster,**
creatorii lui Superman

Arhiepiscopul George Augustus Stallings, Jr., a spus: „Iisus era afro-semit – un bărbat de culoare”. Fondator al Congregației Imani Temples of African Catholic Congregation, Stallings a cerut, de Paște, congregației sale catolice să ardă imaginile cu Hristoși albi și să le schimbe cu Hristoși negri. Arhiepiscopul spune că noțiunea populară a unui Hristos alb e un mit. Ideea unui Iisus negru nu este nouă și nici neîntemeiată. În 1894, episcopul Henry McNeal Turner de la Biserica Episcopală Metodistă Africană a spus că Dumnezeu este un negru. Majoritatea bisericilor din SUA au un Iisus alb, uneori cu ochi albaștri – ceea ce este total fictiv.

Ernest Renan

Savant și sceptic, a fost supus persecuției din partea bisericii pentru dovezile pe care le-a prezentat, acestea fiind contrare propagandei și dogmei bisericești.

Hristosul

John E. Remsburg

„Trebuie să scăpăm de acel Hristos, trebuie să scăpăm de acel Hristos!” Așa a spus unul dintre cei mai iubiți și înțelepți oameni, Ralph Waldo Emerson.

Thomas Carlyle a spus: „Dacă ar fi după mine, lumea ar auzi doar o poruncă – Renunță la Hristos”.

De când au vorbit Emerson și Carlyle, a avut loc o revoluție în gândurile oamenilor. Cei mai luminați dintre ei l-au scos pe Hristos din mințile lor. Să-l cităm pe prof. Goldwin Smith: „Puternicul și supremul Iisus, care avea să transfigureze întreaga umanitate prin inteligența și harul divin – acest Iisus nu mai este”. Hristosul supranatural al Noului Testament, Dumnezeu creștinismului ortodox, a murit. Dar meseria de preot încă este vie și evocă fantoma acestui zeu mort pentru a speria și înrobi masele de oameni. Numele lui Hristos a provocat mai multe persecuții, războaie și mizerii decât a provocat orice alt nume. Cele mai întunecate nedreptăți sunt încă inspirate de el.

Două lucrări notabile care contestă divinitatea lui Hristos au apărut în ultimul secol, *Leben Jesu* a lui David Friedrich Strauss și *Vie de Jésus* (Viața lui Iisus) a lui Ernest Renan. Strauss, într-una dintre capodoperele literaturii, se străduiește să demonstreze și reușește, spre satisfacția cititorilor săi, că Iisus Hristos este un mit istoric. Această lucrare, de o valoare inestimabilă, a fost scrisă pentru cercetători și nu pentru cititorii de rând. În versiunile germană și latină și în admirabila traducere în limba engleză a lui Marian Evans (George Eliot), citările din Evanghelii – și sunt multe – sunt în limba greacă.

Vie de Jésus a lui Renan, scrisă în Palestina, a avut, mai ales în forma sa prescurtată, o circulație imensă și a fost un factor puternic în demascarea mitului lui Hristos. Este o carte fermecătoare și dă dovadă de o mare erudiție. Dar este o poveste de dragoste, nu o biografie. Iisus al lui Renan, ca și Satana al lui Milton, sugerat de Biblie, este o creație modernă. Intriga se găsește în cele Patru Evanghelii.

Renan însuși a respins, cu o anumită rețineră, părerile sale anterioare cu privire la Iisus. Atunci când și-a scris lucrarea, el a acceptat ca fiind autentică Evanghelia lui Ioan, iar acestei Evanghelii îi datorează în mare măsură admirabilele trăsături ale eroului său. Ulterior a respins Evanghelia lui Ioan. Evanghelia lui Marcu a fost acceptată ca fiind cea mai veche și cea mai autentică dintre Evanghelii. Făcând aluzie la Evanghelia lui Marcu, el spune: „Nu se poate nega că Iisus este înfățișat în această Evanghelie nu ca un moralist blând, demn de afecțiunea noastră, ci ca un magician îngrozitor”.

Acest capitol despre Hristos a fost scris de cineva care recunoaște în Iisus-ul lui Strauss și al lui Renan un pas de tranziție, dar nu cel ultim, între creștinismul ortodox și gândirea radicală. Înțelegând semnificația lui Hristos, îl înțelegem pe Iisus-ul din Noul Testament: Iisus din Noul Testament este Hristos-ul creștinismului, Iisus din Noul Testament este o ființă supranaturală. El este, ca și Hristos, un mit. El este mitul lui Hristos. Cuvântul „Hristos” este traducerea în grecește a evreiescului „Mesia” (cel uns)

și însemna funcția sau titlul unei persoane, în timp ce Iisus era numele persoanei căreia adepții săi îi conferiseră acest titlu. Treptat, titlul a luat locul numelui, astfel încât „Iisus”, „Iisus Hristos” și „Hristos” au devenit termeni interschimbabili. Așa este recunoscut în lumea creștină și așa este, prin legea uzului comun, recunoscut în toată lumea.

Poate că este posibil și chiar probabil ca un entuziast religios al Galileei, pe nume Iisus, a fost începutul acestui Iisus Hristos mitic. Dar aceasta este mai degrabă o presupunere decât un fapt demonstrat. Cert este că această persoană, dacă a existat, nu a fost o realizare a Omului Perfect, așa cum susțin admiratorii săi.

Tăcerea scriitorilor contemporani

O altă dovadă că Hristos-ul creștinismului este un personaj fabulos și nu istoric este tăcerea scriitorilor care au trăit în timpul și imediat după perioada în care se spune că ar fi existat.

Un anume bărbat pe nume Iisus, un învățător religios obscur, baza acestui fabulos Hristos, care ar fi trăit în Palestina cu aproximativ 2.000 de ani în urmă, poate fi real. Dar despre acest om nu știm nimic. Biografia lui nu a fost scrisă. Ernest Renan și alții au încercat să o scrie, dar nu au reușit – au eșuat pentru că nu există dovezi pentru o astfel de lucrare. Scriitorii contemporani din vremurile sale nu au scris niciun cuvânt despre el. Timp de generații după aceea, în afara câtorva epistole teologice, nu găsim nicio mențiune despre El.

Mai jos este o listă de scriitori care au trăit și au scris în acea perioadă, sau în decurs de un secol de la momentul în care se spune că Hristos a trăit și a săvârșit faptele sale:

• Flavius Iosephus;	• Pausanias;
• Persius;	• Aulus Gellius;
• Lucanus;	• Statius;
• Arrian;	• Columella;
• Seneca;	• Suetonius;
• Dion Pruseus;	• Appian;
• Pliniu cel Bătrân;	• Tacitus;
• Palmer;	• Pliniu cel Tânăr;
• Pomponius Mela;	• Theon din Smyran;
• Fedru;	• Marțial;
• Justus din Tiberiu;	• Florus Lucius;
• Silius Italicus;	• Quintilian Valerius;
• Lucian;	• Lysias;
• Philo-evreul;	• Flegon;
• Plutarh;	• Ptolemeu;
• Epictet;	• Favorinus;
• Petronius;	• Valerius Flaccus;
• Quintus Curtius;	• Dio Hrisostom;
• Damis;	• Hermogeni;
• Apolloniu;	• Maximus;

Din scrierile autorilor numiți în lista de mai sus putem forma o bibliotecă întreagă. Cu toate acestea, în toată această literatură, iudaică și păgână, în afară de două pasaje falsificate din operele unui autor evreu și alte două pasaje controversate din lucrările scriitorilor romani, nu se găsește nicio mențiune despre Iisus Hristos.

Philo din Alexandria (născut în jurul anului 20 î.Hr. – a murit în jurul anului 50 d.Hr.) s-a născut înainte de începutul erei creștine și a trăit mult timp după presupusa moarte a lui Hristos. El a scris o relatare despre evreii care acoperă întreaga perioadă în care se spune că Hristos a existat pe pământ. A locuit în Ierusalim sau în apropierea lui când a avut loc nașterea miraculoasă a lui Hristos și masacrul lui Irod. A fost acolo când Hristos și-a făcut intrarea triumfală în Ierusalim. A fost acolo când a avut loc răstignirea, cutremurul de pământ, întinericul supranatural și învierea morților – când Hristos însuși a înviat din morți și, în prezența mai multor martori, s-a înălțat la cer. Aceste evenimente minunate, care trebuie să fi umplut lumea de uimire dacă ar fi avut loc cu adevărat, îi erau necunoscute. Philo a fost cel care a dezvoltat doctrina Logosului, sau a Cuvântului și, deși acest Cuvânt a locuit chiar în acel ținut, s-a revelat mulțimilor și și-a demonstrat puterile divine, Philo nu a auzit de așa ceva.

Justus din Tiberiu era originar din țara lui Hristos, Galileea. El a scris o istorie care acoperă perioada presupusei existențe a lui Hristos. Această lucrare a pierit, dar Photius, un erudit și critic creștin din secolul al IX-lea, care era familiarizat cu lucrarea, ne spune: „El (Justus) nu face nici cea mai mică mențiune despre aparițiile lui Hristos, despre ceea ce s-a întâmplat sau despre minunatele fapte pe care le-a făcut” (Photius Bibliotheca, cod 33).

Iudeea, ținutul unde a avut loc începutul miraculos și sfârșitul minunat al carierei pământești a lui Hristos, a fost o provincie romană, iar toată Palestina este strâns asociată cu istoria romană. Dar înregistrările romane ale acelei epoci nu conțin nicio mențiune despre Hristos și lucrările sale. Marii scriitori ai Greciei și Alexandriei care locuiau nu departe de Palestina și care erau familiarizați cu evenimentele, de asemenea, tac.

La sfârșitul secolului I, Josephus și-a scris lucrarea celebră, Antichitățile evreilor, oferind o istorie a rasei sale de la cele mai vechi epoci până la vremea lui. Versiunile moderne ale acestei lucrări conțin următorul pasaj:

„Pe vremea aceea, era pe atunci Iisus, un înțelept, dacă este îngăduit să-l numim om, căci era un făcător de fapte minunate; un învățător al celor care primesc cu plăcere adevărul. A tras la El atât pe mulți dintre iudei, cât și pe mulți dintre neamuri. El era (Hristosul); și când Pilat, la sugestia celor mai de seamă dintre noi, l-a condamnat la cruce (cei care erau împotriva imperiului erau condamnați la moarte prin răstignire, o formă comună de pedeapsă pe timpul romanilor), și cei care îl iubeau de la început nu l-au părăsit, căci li s-a arătat viu a treia zi, așa cum au prezis profeții divini, aceasta și mii de alte lucruri minunate despre el; și tribul creștinilor, așa numit de la el, nu a dispărut nici până în ziua de azi.” (Cartea a XVIII-a, cap. III, sec. 3)

Timp de aproape 1600 de ani, creștinii au citat acest pasaj ca o mărturie nu doar a existenței istorice, ci și a caracterului divin al lui Iisus Hristos. Și totuși, niciodată nu s-a scris un fals mai mare.

Limba sa este creștină. Fiecare rând îl proclamă creștin: „Dacă este îngăduit să-l numim om pe Hristos”; „Li s-a arătat din nou viu a treia zi, așa cum profeții divini preziseseră aceste lucruri și alte zece mii de lucruri minunate despre El” – acestea

sunt cuvintele unui creștin, ale unui credincios în divinitatea lui Hristos. Josephus era evreu, un credincios devotat al credinței iudaice – ultimul om din lume care ar fi recunoscut divinitatea lui Hristos. Inconsecvența acestei dovezi a fost recunoscută de timpuriu, iar Ambrozie, scriind în generația care a urmat primei sale apariții (360 d.Hr.), oferă următoarea explicație, pe care numai un teolog o putea încadra: „Dacă evreii nu ne cred, lăsați-i, cel puțin, să-și creadă propriii scriitori. Josephus, pe care ei îl consideră un om mare, a spus asta și totuși a spus adevărul în felul acesta; și mintea lui a rătăcit atât de departe de la calea cea dreaptă încât nici măcar el nu credea în ceea ce spunea el însuși; dar așa a vorbit, pentru a transmite adevărul istoric, pentru că nu credea că este îngăduit pentru el să înșele, în timp ce nu era totuși credincios, din cauza împietririi inimii și a intenției sale perfide.”

Simplitatea sa îi infirmă autenticitatea. Lucrarea lui Josephus este voluminoasă și exhaustivă. Aceasta cuprinde douăzeci de cărți. Pagini întregi sunt dedicate tâlharilor și liderilor obscuri seditioși. Aproape patruzeci de capitole sunt dedicate vieții unui singur rege. Cu toate acestea, mitul acestei ființe remarcabile, cea mai mare ființă a rasei sale, o ființă despre care profeții au prezis mii de lucruri minunate, o ființă mai mare decât orice rege de pe pământ, este demontat în această lucrare.

Cele Patru Evanghelii erau necunoscute primilor Părinți Creștini. Justin Martirul, cel mai eminent dintre primii Părinți, a scris pe la mijlocul secolului al II-lea. Scrierile sale care dovedesc divinitatea lui Hristos ar fi avut susținerea acestor Evanghelii, dacă ar fi existat pe vremea lui. El scrie peste 300 de citate bazate pe cărțile Vechiului Testament și aproape o sută din cărțile apocrife ale Noului Testament, dar niciuna din cele patru Evanghelii. Rev. Giles spune: „Numele evangheliștilor, Matei, Marcu, Luca și Ioan nu sunt niciodată menționate de el (Justin) – nu apar nici măcar o dată în toate scrierile sale.”

Papias, un alt părinte remarcabil, a fost contemporan cu Justin. El se referă la scrierile lui Matei și Marcu, dar aluziile sale la aceste scrieri indică în mod clar că nu erau Evangheliile lui Matei și Marcu. Dr. Davidson, o autoritate în domeniul canonului, spune: „El (Papias) nici nu știa de existența Evangheliilor”.

★-----★

Un fragment din cartea lui John E. Remsburg: Hristosul – retipărită de Prometheus Books, New York, 1994.

Mirele Hristos.

Așa cum Hristos în deșert pare să aleagă viața solitară a deșertului, tot același Hristos este prietenul și tovarășul iubit. El este deschis la o conversație intimă, la gesturi de iubire. Acesta este Hristos pe care misticii îl vor căuta ca Mire.

Evangelhia secretă

găsită în podeaua Bisericii

Morton Smith

Publicul se trezește...

Recent, a ieșit la iveală o „evanghelie secretă” care se referă în mod interesant la ritualul ungerii. A fost descoperită de profesorul Morton Smith când a citit niște manuscrise antice din vechea mănăstire Mar Saba din sălbăticia Iudeii. În cartea sa, „Evangelhia secretă” (1974), el consemnează modul în care a recunoscut transcrierea unei scrisori necunoscute până acum, din secolul al II-lea, a părintelui Clement din biserica din Alexandria. Scopul scrisorii a fost de a ataca învățăturile unuia dintre cele mai importante grupuri gnostice, carpocrații, care au prosperat pe la începutul secolului al II-lea. În cursul scrierii sale, Clement dezvăluie conținutul a ceea ce pare să fi fost o secvență originală referitoare la tânărul bogat menționat în Evangelhia lui Marcu și care trebuie să fi fost epurată din versiunea care a fost lăsată să circule printre credincioși.

Alte referințe fac, de asemenea, să pară că Iisus s-a dedat la posibile practici homosexuale legate de o anumită formă de botez. Aceste elemente lipsesc în forma obișnuită a Evangelhiei lui Marcu, deși, aparent bine-cunoscute în cercurile interne ale Bisericii, făceau parte din tradiții secrete care nu se credeau a fi potrivite pentru public. Corespondentul necunoscut al lui Clement a fost surprins atunci când s-a confruntat cu „ereticii” care știau de o versiune a lui Marcu care părea a fi autentică, dar de care el nu știa nimic. Clement îi recunoaște autenticitatea și spunea că face parte dintr-o versiune extinsă a celei de-a doua Evangelhii, scrisă de Marcu, care o lăsase bisericii din Alexandria „unde este și acum cel mai atent păzită, fiind citită doar celor care sunt inițiați în marile mistere”. S-ar părea că un oficial al bisericii de acolo „scăpase” conținutul carpocraților. Cu toate acestea, Clement își avertizează cititorul: „Nu trebuie să cedezi niciodată și nici nu ar trebui să admiți că Evangelhia secretă este scrisă de Marcu, ci ar trebui să o negi sub jurământ. Căci nu tot ceea ce este adevărat trebuie neapărat să fie divulgat tuturor oamenilor...”, recunoaște sincer episcopul.

Rezolvând acest puzzle scris, profesorul Smith a arătat că povestea învierii lui Lazăr, găsită doar în a patra Evangelhie, se leagă într-adevăr de tânărul bogat pe care Iisus îl respinsese (Marcu 10:17-23). Acesta a fost cel pe care învățătorul l-a înviat din morți:

„Iisus, mâniat, a plecat în grădina unde era mormântul. Și îndată s-a auzit un strigăt mare din mormânt. Și apropiindu-se, Iisus a rostogolit piatra de la ușa mormântului. Și îndată, intrând acolo unde era tânărul, și-a întins mâna. Dar tânărul, privindu-l, a început să-l implore să rămână cu el. Și, ieșind din mormânt, au intrat în casa tânărului, căci era bogat. Și după șase zile, Iisus i-a spus ce să facă. Seara, tânărul a venit la el, purtând o haină de în peste trupul gol. Și a rămas cu el în noaptea aceea, căci Iisus l-a învățat taina împărăției lui Dumnezeu.”

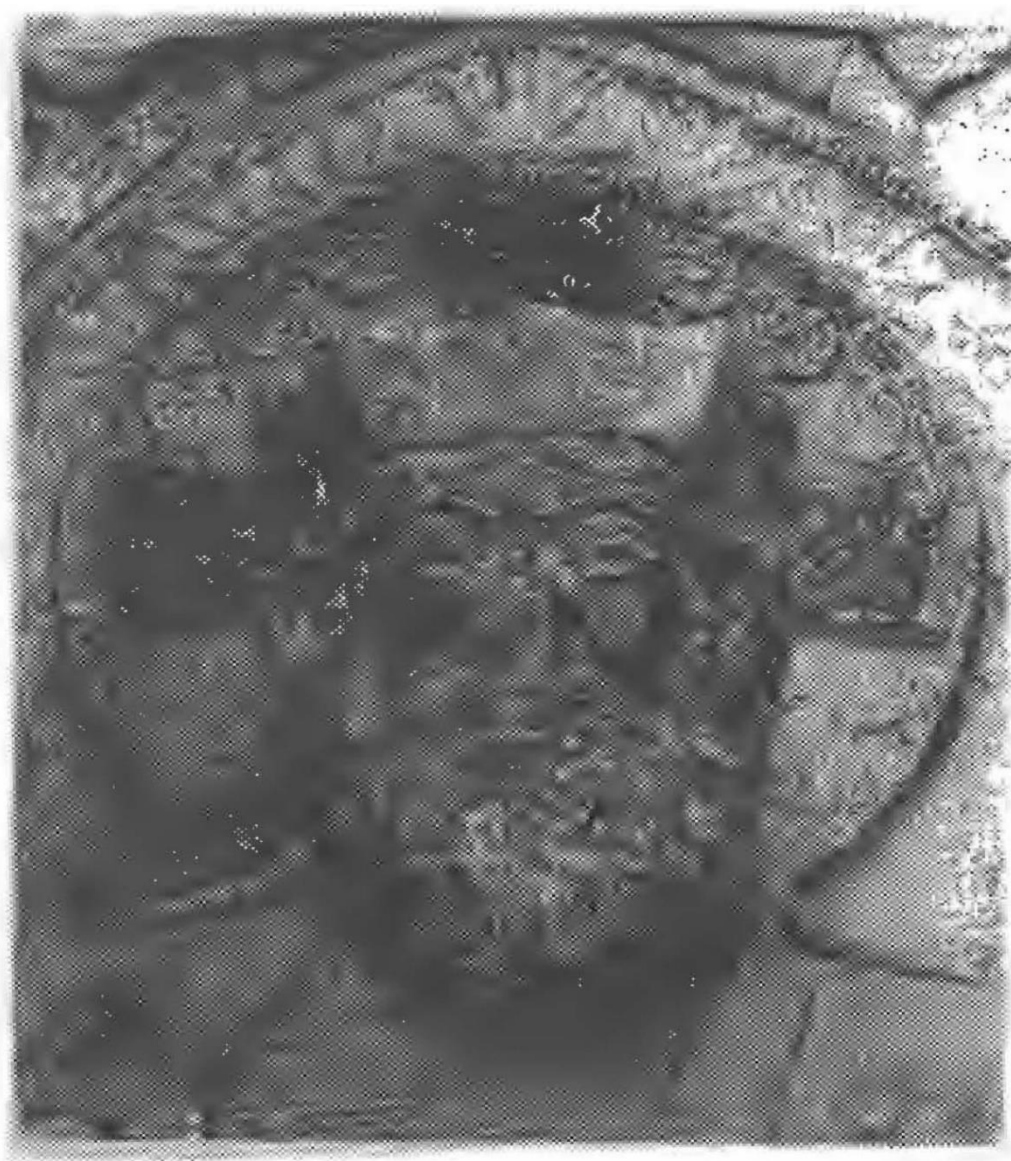
Clement neagă că expresia „om dezbrăcat” ar fi fost în evangelhia secretă originală, așa cum carpocrații afirmaseră cercetătorului.

Ținând cont de faptul că numai în Marcu 14:51 se găsește povestea despre acel tânăr „...înfășurat într-o pânzătură, pe trupul gol...”, Smith conectează incidentul cu

povestea de inițiere nocturnă din evanghelia secretă și oferă motive întemeiate pentru a crede că biserica a păstrat secretă tradiția conform căreia Maestrul „boteza” inițiații el însuși, întotdeauna noaptea, într-un fel de ritual erotic. Așa stând lucrurile, putem face legătura între ceremonia gnostică „Tată-fiu”, care se numește „ungerea cu spermă”, și acest „botez” inițiativ și putem bănuși că „apa” folosită era, de fapt, lichidul seminal din timpul îndeletnicirilor sexuale ale Alesului. În ceea ce privește povestea din Evanghelia lui Marcu a învierii morților, ea a fost folosită doar pentru a ilustra în termeni mitici, eventual pentru a fi recitată în timpul ceremoniei, natura dăătoare de viață a ungerii sau a „botezului”, comparând-o cu învierea spirituală la viața veșnică.

★-----★

Morton Smith, profesor de istorie antică la Universitatea Columbia, doctorand al Universității Ebraice și al Universității Harvard. Publicațiile lui sunt tipărite de Harper & Row.

Crucea, imaginea păgână a lui Iisus și cercul cerului au fost instituționalizate din nou și din nou. Aici imaginea se găsește pe Abația Mossac, sudul Franței.

Cea mai veche poveste din lume este cea a Fecioarei și a copilului nou-născut.

„Părinții bisericii creștine s-au opus cu fermitate închinării Mariei pentru că erau conștienți că ea nu era decât o altă imagine a lui: Mariaune – Zeița-Mamă sau Regina Cerului din religia semitică, a zeiței Afrodita-Mari – versiunea siriană a lui Ishtar, a zeiței Luno – Fecioara Binecuvântată, a zeiței Moerae – trinitatea destinelor și multe alte versiuni ale Marii Zeițe. Chiar și Diana Lucifera – zeița Steaua Dimineții, a fost asimilată în mitul creștin ca maica Mariei, Ana sau Dinah. Oamenii bisericii știau că aceleași titluri erau aplicate Mariei ca și înaintașilor ei păgâni: regina cerului, împărăteasa iadului și doamna lumii.”

• *Virgo..*

Povestea antică în care Fecioara Mamă a lui Krishna a fost vizitată de spirite înainte de nașterea Soarelui lui Dumnezeu a devenit mai târziu povestea Fecioarei Maria, vizitată de îngerul lui Dumnezeu care a anunțat venirea „Fiului” ei.

Surpriză de Crăciun

În fiecare an, în timpul solstițiului de iarnă, comunitățile americane sunt transformate în gigantice centre de comercializare legate de interpretarea creștină a acestei perioade. Copacii veșnic verzi, atât naturali, cât și artificiali, sunt vânduți împreună cu ornamente decorative, beteală și lumini colorate. Este promovată dăruirea de cadouri în ambalaje atrăgătoare. Magazinele și străzile sunt transformate. Moș Crăciun îmbrăcat în roșu, cu bine-cunoscutul său râs, ho-ho-ho, este peste tot, iar copii cu ochii mari, conduși de părinți, sunt prezentați Moșului pentru a-și exprima dorințele pentru anumite cadouri și pentru a-l asigura pe Moș Crăciun de meritele lor, minimalizându-și neajunsurile. Colinde și imnuri de Crăciun sunt difuzate în zonele de cumpărături cu efectul sperat de a diminua rezistența cumpărătorilor și de a încuraja achiziționarea de articole care nu ar fi niciodată cumpărate în circumstanțe obișnuite. Este un timp marcat de lăcomia din partea comercianților și de presiunile datoriiilor, obligațiilor și vinovăției pentru cei care dăruiesc cadouri.

Se pot înțelege atitudinile comercianților care profită de orice ocazie pentru a-și vinde marfa. La urma urmei, ei sunt în afaceri, iar afacerile funcționează pe profit. Este folosită orice metodă care încurajează cumpărătorii să cumpere.

De-a lungul acestui gigantic efort de comercializare, sunt referiri la nașterea supranaturală a lui Iisus din Nazaret, la o stea care i-a călăuzit pe înțelepți spre locul nașterii, la coruri de îngeri care au anunțat păstorilor nașterea lui Iisus și la insistența bisericii creștine că, într-un fel mistic, minunat, divinul a pătruns în tărâmul uman și supranaturalul a afectat naturalul. Și biserica creștină se angajează în comercializarea produsului său. Corurile cântă imnuri de Crăciun la radio și televiziune. Paiete, copaci și stele împodobesc exteriorul și interioarele clădirilor bisericii. Copiii reconstituie poveștile despre nașterea din Evanghelie, iar în casele creștine din toată țara, eficiența uniunii dintre religie și afaceri poate fi văzută în copacii împodobiți, șemineele și camerele ornate frumos și în grămezile de cadouri împachetate cu măiestrie. Nu poate exista nicio îndoială că declarațiile și actele amabile și generoase abundă în această perioadă. Proscrișii din cartierele sărace sunt hrăniți cu mese de Crăciun; mâncare și îmbrăcăminte sunt distribuite celor săraci; și chiar și în închisori curcanul cu toate garniturile este servit deținuților.

Umaniștii nu pot decât să aprobe gesturile de bunăvoință și bunătate – indiferent de ocazia motivantă. Putem înțelege eforturile comercianților și putem aprecia mirarea copiilor la transformarea lumii lor vizuale. Umaniștii nu acceptă prezentarea poveștilor din Evanghelii ca fiind reale sau exacte din punct de vedere istoric. Umaniștii pot crede că s-a născut un copil, Iisus. Dar, asemenea erudiților moderni, ei nu cred că locul nașterii a fost Betleem; ei pot interpreta ideea nașterii din fecioară, stelele minunate, corurile îngerești, vizitele magilor și ciobanilor, tentativa de ucidere a pruncului de către Irod ca folclor creștin, vechi de două mii de ani, pentru a fi plasat în aceeași categorie cu eroul, povești și mituri care emană din alte culturi antice – dar nu cred. Nu există absolut niciun motiv să acceptăm narațiunile despre naștere ca având vreo fundație în realitatea istorică.

- **Gerald A. Larue,**
Umanismul și Crăciunul

Data nașterii lui Iisus Hristos poate fi calculată doar aproximativ. Ce se poate spune despre data atribuită nașterii lui Hristos este: „Data de 25 decembrie nu corespunde nașterii lui Hristos, ci sărbătorii Natalis Solis Invicti, festivalul roman al solstițiului solar”.

- **Turnul de veghe,
15 decembrie 1990.**

Prima scenă cu ieslea de Crăciun a fost asamblată în urmă cu 767 de ani – folosind animale și oameni vii. Schimbul de cadouri a fost cândva o practică păgână asociată cu Anul Nou, iar primele colinde nu au fost cântate – au fost dansate! Sf. Francisc de Assisi este creditat cu crearea primei scenete a Nașterii Domnului. În anul 1223, veneratul sfânt, pe atunci cunoscut drept fratele Francisc, învăța satul Greccio din centrul Italiei adevăratul sens al Crăciunului. Pentru a ilustra povestea nașterii lui Hristos, el a reunit oamenii și animalele locului și a creat o iesle vie. Ideea a prins, iar în curând scenele de iesle cu figuri sculptate au devenit populare în toată Italia în perioada Crăciunului.

Inițial, oferirea de cadouri nu avea nicio legătură cu sărbătoarea Crăciunului. Romanii antici obișnuiau să facă schimb de cadouri în prima zi a noului an. Conducătorii Bisericii Creștine timpurii au privit încruntat obiceiul păgân, dar oamenii obișnuiți au refuzat să renunțe la el. Odată cu trecerea timpului, biserica a conectat schimbul de daruri cu povestea celor Trei Regi care aduc cadouri Pruncului Hristos. Și de 700 de ani, ne facem cadouri de Crăciun.

- **Larry Haley**

Nașterea din Fecioară: „Sfânta Fecioară” era titlul preoteselor desfrânate ale zeiței Ishtar, Asherah sau Afrodita. Titlul nu însemna virginitate fizică, însemna pur și simplu „necăsătorit”. Funcția unor astfel de „sfinte fecioare” era de a distribui harul Mamei prin venerație sexuală, de a vindeca, de a proroci, de a executa dansuri sacre, de a naviga printre morți și de a deveni Miresele lui Dumnezeu...

- **Dicționarul Miturile femeilor**

Scriitoarea catolică Maria Teresa Petrozzi comentează despre Betleem: „Începând din secolul al XVI-lea, [Betleem] a suferit din cauza luptelor acerbe și sângeroase dintre latini [romano-catolici] și greci [credincioșii greco-ortodocși] pentru hegemonia în Biserica Nașterii Domnului”. Aceste „lupte sângeroase” pentru control s-au centrat adesea pe steaua de argint din Grota Nașterii Domnului, care este situată sub pământ, sub Biserica Nașterii Domnului. Se spune că această stea marchează locul real al nașterii lui Hristos.

R.W. Hamilton relatează în cartea sa, Biserica Nașterii în Betleem: „Este bine cunoscut faptul că două dintre întrebările din disputa dintre Franța și Rusia, care a dus la războiul Crimeei, erau legate de pretențiile rivale de deținere a cheilor ușilor principale ale bazilicii și a criptei (Grota Nașterii Domnului) și de furtul misterios, într-o noapte a anului 1847, al stelei de argint, împreună cu o inscripție în latină care a fost lăsată pe o lespede de marmură de sub Altarul Nașterii Domnului”.

Ca urmare a conflictelor interconfesionale continue de-a lungul secolelor asupra drepturilor din aceste locuri, „drepturile fiecărei confesiuni sunt acum prescrise cu grijă. De exemplu, din cele 53 de lămpi din grotă, franciscanilor li se alocă 19 lămpi. Altarul Nașterii Domnului este deținut de greci, iar latinilor nu li se permite să țină slujbe acolo”.

- Situri istorice din Israel

De asemenea, este de remarcat faptul că, în timpul lunii decembrie, Betleem și împrejurimile sale sunt supuse vremii reci a iernii, ploilor și, uneori, zăpezilor. Ciobanii, împreună cu turmele, înnoptează în adăposturi în această perioadă. Acesta nu este un fenomen meteorologic recent. Scripturile relatează că regele iudeu Ioachim „ședea în palatul de iarnă în luna a noua, Chislev, [corespunzătoare lunii noiembrie-decembrie] și înaintea lui ardea o tavă cu jeratic”. (Ieremia 36:22) El avea nevoie de căldură suplimentară pentru a se încălzi. În plus, în 1 Ezdra 10:13, găsim dovezi clare că luna Chislev a fost „sezonul ploilor”. Toate acestea indică faptul că, în luna decembrie, condițiile meteorologice din Betleem nu se potrivesc cu descrierea biblică a evenimentelor legate de nașterea lui Iisus Hristos (Luca 2:8-11). Într-o notă de subsol, Hamilton scrie: „O relatare a Nașterii, care apare în apocrifa „Cartea lui Iacov” sau „Protevangelium”, scrisă în aceeași perioadă, introduce și o peșteră, dar o descrie ca fiind situată la jumătatea drumului spre Betleem. În măsura în care povestea are vreo valoare istorică, sugerează că tradiția nu era încă legată de niciun loc specific, cu siguranță nu de Peștera Nașterii Domnului.”

Scriitorii religioși din secolul al treilea, Origen și Eusebiu, leagă tradiția, așa cum era cunoscută atunci, de un anumit loc. Hamilton motivează: „Odată ce povestea a devenit atașată de o anumită peșteră, nu mai există posibilitatea de a ridica semne de întrebare; și putem deduce că peștera prezentată vizitatorilor la scurt timp după anul 200 d.Hr. a fost identificată cu actuala Peșteră a Nașterii Domnului”.

Din dovezile istorice și din scrierile Scripturilor, putem trage concluzia că nici Iisus, nici discipolii săi nu au acordat vreo importanță locului său de naștere. Când regina Elena, mama lui Constantin cel Mare, a fixat locul Bisericii Nașterii Domnului în anul 326 d.Hr., este evident că nu a făcut-o pe baza istoriei sau a dovezilor biblice.

Krishna versus Hristos

- Amândoi sunt considerați a fi cu adevărat Dumnezeu întrupat.
- Amândoi s-au întrupat și s-au născut dintr-o femeie.
- În fiecare caz, mama a fost o fecioară sfântă.
- Tatăl fiecăruia a fost un tâmplar.
- Amândoi erau de descendență regală.
- Fiecare a avut titlul divin de „Mântuitor”.
- Amândoi au fost „fără de păcat”.
- Amândoi au fost răstigniți.
- Amândoi au fost răstigniți între doi tâlhari.
- Fiecare a propovăduit despre o zi finală a judecății.

Hristos în Slavă.

Virgo – Fecioara întâmpinând Soarele lui Dumnezeu venind pe un nor!

Misterul celei de-a doua veniri a lui Iisus

Shmuel Golding

Evenimentele înregistrate în Noul Testament după moartea lui Iisus ar sugera că discipolii nu se așteptau la prea mult de la maestrul lor. Fusesse bătut în cuie pe o cruce și, odată cu el, au fost ucise toate speranțele mesianice. Luca afirmă acest lucru foarte clar, iar în capitolul 24:13 al Evangheliei sale, citim relatarea a doi dintre ucenicii săi, care s-au întors dezamăgiți la casa lor din Emaus: „Și iată, doi dintre ei mergeau în aceeași zi la un sat care era departe de Ierusalim, ca la șaiszeci de stadii, al cărui nume era Emaus”. (Luca 24:13). Motivul pentru sentimentul de dezamăgire al ucenicilor a fost că ei crezuseră că Iisus este acel Mesia evreu mult așteptat, așa cum se vede în Luca 24:21: „Iar noi nădărduiam că El este Cel ce avea să izbăvească pe Israel; și, cu toate acestea, astăzi este a treia zi de când s-au petrecut acestea”. Dar ei au putut vedea că Iisus murise fără să realizeze ceea ce era prezis că va face un Mesia. În poveste, Iisus îi luminează, iar în Luca 24:27 se spune: „Și începând de la Moise și de la toți proorocii, le-a tâlcuit lor, din toate Scripturile, cele despre El”.

Astăzi, când îi întrebăm pe creștini cum este posibil ca Iisus să fie Mesia când, în mod clar, nu a făcut lucrurile pe care trebuie să le facă un Mesia, ni se dă răspunsul că el va împlini toate lucrurile la a doua sa venire. Lui Iisus i s-a dat o altă șansă. Moartea lui a fost doar temporară. El a înviat din morți și, într-o zi, se va întoarce și va face toate lucrurile pe care nu le-a făcut când era în viață. Prin urmare, orice persoană care, la o anumită dată viitoare, stabilește o eră mesianică va fi văzută ca fiind adevăratul Mesia, iar creștinii vor argumenta că o astfel de persoană ar putea fi Iisus care s-a întors. Totuși, dacă așteptările mesianice trebuie să fie împlinite doar printr-o a doua venire, ce rost a avut o primă venire?

Atât Evanghelia lui Ioan, cât și epistolele lui Pavel îl prezintă pe Iisus ca pe o divinitate păgână care, după cum ne lămuresc Matei și Luca, s-a născut dintr-o fecioară, ca și Adonis, fiul fecioarei Myrha, și Hermes, fiul fecioarei Maia. El a fost membru al unei sfinte trinități, cum au fost și Mitra, Osiris și Hermes Trismegistus (de trei ori mareț). El a făcut minuni ca zeul Dionisos, care a transformat apa în vin și a fost omorât, asemenea celor șaisprezece salvatori păgâni răstigniți de dinaintea lui. În conformitate cu acestea, Iisus a fost doar un alt purtător de păcat, un altul dintre zeii-oameni ai mitologiei păgâne.

Profețiile din cartea lui Isaia și cartea lui Ezechiel ar fi trebuit să fie împlinite doar de Mesia lui Israel, dar astfel de profeții nu au fost și nu sunt niciodată împlinite de nimeni. Până în ziua de azi ni se spune că Iisus se va întoarce și va împlini toate lucrurile. De ce această sarcină viitoare trebuie să fie îndeplinită doar de Iisus? Este doar pentru că el a fost atât de mult timp Mesia în credința lumii creștine?

Totuși, dacă ar trebui să urmărim subiectul celei de-a doua veniri, așa cum este scris în Noul Testament, vom descoperi că ucenicii au înțeles că va fi în timpul vieții lor. Iisus însuși a vorbit despre a doua sa venire, dar, în Evanghelii, nu le-a spus ucenicilor săi despre a doua sa venire cu mii de ani mai târziu. Să examinăm referirile Noului Testament la a doua venire. În Matei 10:23, Iisus s-a adresat celor 12 ucenici ai săi și le-a spus că „...adevărat grăiesc vouă: nu veți sfârși cetățile lui Israel, până ce va veni Fiul Omului”. Au trecut aproape două mii de ani de când s-a făcut această declarație, iar dacă cei 12 ucenici au reușit sau nu să călătorească în toate orașele lui

Israel, un lucru este sigur: Fiul Omului nu a venit. Matei 16:28 afirmă în mod explicit că „Adevărat grăiesc vouă: Sunt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea pe Fiul Omului venind în împărăția Sa”. Este clar pentru toți că niciunul dintre cei cărora Iisus le-a spus aceste cuvinte nu mai este în viață astăzi.

Un alt capitol întreg, cel din Matei 24:1-51, este considerat a fi o profeție făcută de Iisus. Fundamentalistii cred că această profeție se va împlini în „ultimele zile”, ceea ce înseamnă înainte de a doua venire a lui Iisus. Cu toate acestea, savanții moderni susțin că acest capitol înregistrează evenimente care au avut deja loc (de vreme ce Evanghelia lui Matei a fost scrisă aproximativ în anii 80-90 d.Hr.). Un punct care a fost trecut cu vederea de către fundamentalisti este faptul că Iisus se adresa ucenicilor săi în particular. Matei 24:3: „Și șezând El pe Muntele Măslinilor, au venit la El ucenicii, de o parte, zicând: Spune nouă când vor fi acestea și care este semnul venirii Tale și al sfârșitului veacului?”. Astfel, din aceste cuvinte reiese că cei doisprezece ucenici ar fi fost prin preajmă pentru a asista la a doua venire și la sfârșitul timpului. Iisus continuă: „Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului și vor plânge toate neamurile pământului și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere și cu slavă multă.” (Matei 24:30). În versetul Matei 24:33, el a fost și mai explicit: „Asemenea și voi, când veți vedea toate acestea, să știți că este aproape, la uși”. În versetul Matei 24:34, el a continuat să detalieze, afirmând: „Adevărat grăiesc vouă că nu va trece neamul acesta, până ce nu vor fi toate acestea”. Totuși, așa cum știe întreaga lume, acea generație a murit fără ca Iisus să se întoarcă. Câteva dintre aceste evenimente s-au întâmplat în timpul vieții ucenicilor. De exemplu, templul a fost distrus, au apărut Hristoși falși, așa cum a menționat Pavel, iar unii dintre ucenici au fost persecutați de romani. Este probabil ca Ioan să fi trăit până la o vârstă foarte înaintată, dar nu a văzut niciodată vreun semn al Fiului Omului venind din cer, iar odată cu moartea lui Ioan, acea generație a dispărut.

Unii fundamentalisti sunt de părere că „acea generație” înseamnă generația când se va împlini această profeție, ceea ce ei cred că nu s-a întâmplat încă. Dar trebuie să subliniem că Iisus, cu siguranță, nu vorbea unei generații viitoare, ci le vorbea discipolilor săi și le-a adresat personal această profeție. Aceasta nu a fost o profeție originală, ci s-a bazat pe Daniel și a fost refăcută pentru a se potrivi cu evenimentele zilei. În Marcu 14:62, Iisus le-a spus preoților celor mai de seamă: „...Eu sunt și veți vedea pe Fiul Omului șezând de-a dreapta Celui Atotputernic și venind pe norii cerului”. Cu toate acestea, istoria arată că aceasta este o profeție falsă, deoarece preoții sunt morți de 1900 de ani sau mai mult. Ei nu au trăit niciodată să-l vadă pe Iisus venind pe norii cerului, pentru că, după cum se știe, Iisus nu s-a întors niciodată.

Există o pildă în Luca 18:1-5 despre un judecător care nu se temea de niciun om, nici de Dumnezeu. El a fost descris ca fiind nedrept. Cu toate acestea, o femeie văduvă care îl implora zilnic pentru ajutor a fost alungată ca nu cumva, prin vederea ei zilnică, să-l supere. Acum să vedem ce se afirmă în Luca 18:7-8: „Dar Dumnezeu, oare, nu va face dreptate aleșilor Săi care strigă către El ziua și noaptea și pentru care El rabdă îndelung? Zic vouă că le va face dreptate în curând. Dar Fiul Omului, când va veni, va găsi, oare, credință pe pământ?” Dacă creștinii se văd pe ei înșiși ca aleși ai lui Dumnezeu, în acest context, s-ar părea că Iisus a fost mai injust decât judecătorul nedrept al pildei. Timp de 2000 de ani, creștinătatea s-a rugat lui Iisus zi și noapte: El a promis că îi va mântui la întoarcerea lui pe pământ, dar acest lucru nu mai poate fi luat în considerare, chiar și de către cei ce nu cunosc Biblia. Judecătorul nedrept nu

a lăsat-o pe acea sărmană femeie să aștepte 2000 de ani, așa cum Iisus și-a lăsat aleșii săi să aștepte. Care este scopul pildei?

Iisus ar fi trebuit să se întoarcă în timpul vieții unuia dintre ucenicii săi, pentru că Iisus a spus: „...dacă voiesc ca acesta să rămână până voi veni, ce ai tu? Tu urmează Mie.” (Ioan 21:22). Astfel, ucenicii credeau că Ioan, ucenicul iubit, nu va muri niciodată. Ioan a trăit mulți ani după moartea lui Iisus și, asemenea marelui preot care aștepta să vadă întoarcerea lui Iisus, a murit fără ca aceasta să se întâmple.

Este evident că Pavel nu a fost acceptat de grupul papal. A întâmpinat opoziție și dispute pe tot parcursul slujirii sale. După ce a înființat biserici în Asia Mică, a descoperit că toți cei din Asia l-au părăsit. El a scris o epistolă către romani, dar, la sosirea sa la Roma, a găsit doar trei credincioși. În Corint, Pavel a fost judecat de către tovarășii credincioși. 1 Corinteni 4:3: „Dar mie prea puțin îmi este că sunt judecat de voi sau de vreo omenească judecată de toată ziua; fiindcă nici eu nu mă judec pe mine însumi”. Apoi le-a spus celor care se certau cu el: „...nu judecați ceva înainte de vreme...” (1 Corinteni 4:5). Cu alte cuvinte, Pavel le-a spus să aștepte „până ce va veni Domnul, care va lumina cele ascunse ale întunericului și va vădi sfaturile inimilor. Și atunci fiecare va avea de la Dumnezeu laudă”. Din aceste cuvinte este evident că Pavel credea că Iisus se va întoarce în timpul vieții sale. Dar Iisus nu a sosit, iar oamenii de știință moderni îl demască pe Pavel ca pe o fraudă și îl acuză că a stabilit o religie diferită de cea pe care au urmat-o Iisus și apostolii.

Din nou, când i-a scris lui Timotei, Pavel i-a spus: „Să păzești porunca fără pată, fără vină, până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos” (1 Timotei 6:14). Pavel trebuie să se fi așteptat ca Iisus să se întoarcă în timpul vieții lui Timotei. Promisiunea venirii lui Iisus urma să se întâmple în curând, în timpul vieții anumitor oameni, dar totuși acei oameni au murit de mult. Au trecut aproape două mii de ani de la promisiunea unei reveniri în curând, iar fundamentalistii de astăzi încă așteaptă ca această promisiune să se îndeplinească.

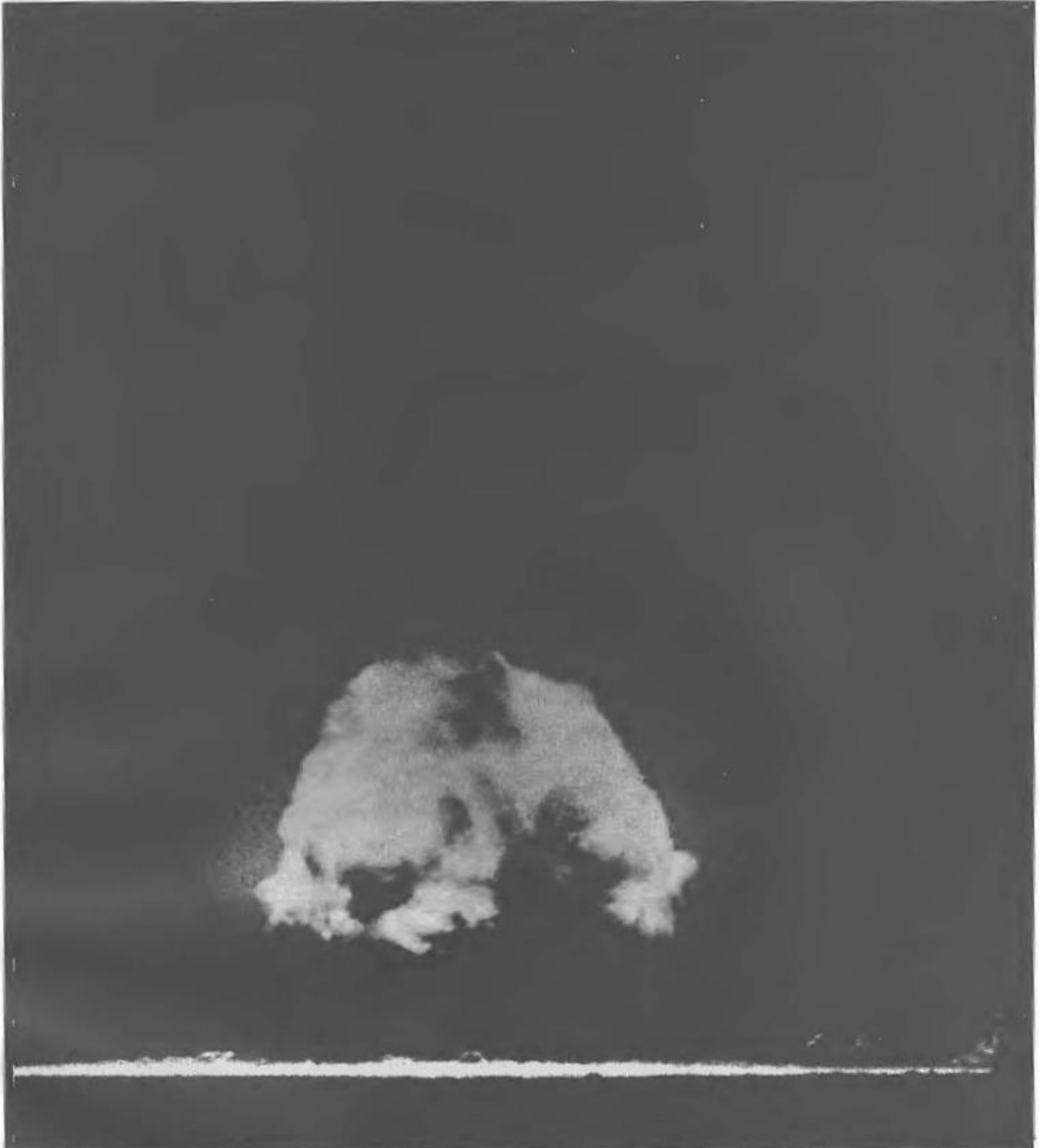
Scriitorul cărții Evrei afirmă: „Iar nu ca să Se aducă pe Sine însuși jertfă de mai multe ori – ca arhiereul care intră în Sfânta Sfintelor cu sânge străin, în fiecare an. Altfel, ar fi trebuit să pătimească de mai multe ori, de la întemeierea lumii; ci acum, la sfârșitul veacurilor, S-a arătat o dată, spre ștergerea păcatului, prin jertfa Sa.” (Evrei 9:25-26). Dacă timpul lui Iisus a fost considerat a fi „sfârșitul lumii” cu 2000 de ani mai târziu, așa cum sugerează scriitorul Evrei, atunci înseamnă că trăim într-o lume nouă, așa că această lume nouă trebuie să aibă nevoie de un nou sacrificiu. Este evident pentru orice cititor inteligent că Iisus nu a venit la „sfârșitul lumii”, pentru că lumea continuă așa cum a fost de milioane de ani. Și din nou în Evrei 9:28 citim: „Tot așa și Hristos, după ce a fost adus o dată jertfă, ca să ridice păcatele multora, a doua oară, fără de păcat, Se va arăta celor ce cu stăruință îl așteaptă spre mântuire”. Conform acestor cuvinte, a doua venire a lui Iisus va fi văzută numai de cei care îl așteaptă. Prin urmare, a doua venire este ceva secret care va fi cunoscut doar de cei care cred în ea, nefiind nevoie de nicio apariție vizibilă pentru restul omenirii. Era de așteptat ca Iisus să se întoarcă în timpul vieții anumitor copii cărora Ioan le-a adresat epistola sa. 1 Ioan 2:28: „Și acum, copii, rămâneți întru El, ca să avem îndrăzneală când Se va arăta și să nu ne rușinăm de El, la venirea Lui”. Toți au murit fără ca Iisus să se întoarcă vreodată.

★-----★

Shmuel Golding este colaborator-editor la Biblical Problems din Ierusalim, Israel.

Un Mesia mort nu putea fi învingător. Mesia trebuie să vină în prezența lui Dumnezeu, de sus din cer, pentru ca să i se acorde coroana pe care a câștigat-o și să așteptăm semnalul pentru a doua sa venire cu triumf. „După aceea îl veți vedea pe Fiul Omului șezând la dreapta Puterii și venind pe norii cerului.”

- **Hugh J. Schonfield**

Trinity.

Prima bombă atomică, numită Trinity, 16 iulie 1945.

Deschiderea celui de-al șaselea sigiliu începe ceea de ce se tem toate națiunile: războiul nuclear. Doar liderii sovietici, aflați într-o situație disperată, decid să lanseze o primă lovitură.

- **Hal Lindsey, Răpirea, 1983.**

Nota autorului:
Altă profeție dintr-un lung șir de profeții greșite.

Sfârșitul sau... sfârșiturile

Profețiile au existat de secole, chiar înainte de Iisus și de creștinism. Rata generală de succes a predicțiilor este mizerabilă, chiar și cu rescrieri și redactări. În Matei 16:28, de exemplu, Iisus spune: „Adevărat grăiesc vouă: Sunt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea pe Fiul Omului venind în împărăția Sa”. Aceasta înseamnă că timpul împlinirii acestor speranțe nu a fost considerat de Iisus și de discipolii săi ca fiind undeva în viitor. Înseamnă că Iisus a promis împlinirea tuturor speranțelor mesianice înainte de sfârșitul generației existente. Majoritatea creștinilor erau deja foarte surprinși de faptul că Hristos nu se întorsese în primul deceniu după învierea sa. Ei au decis că Sfârșitul a fost amânat pentru a acorda mai mult timp pentru a boteza cât mai mulți oameni înainte de judecata de apoi.

- 1889 – „...să-i adune la războiul zilei celei mari a lui Dumnezeu, Atotțiitorul”. (Apocalipsa 16:14); – CARE SE VA TERMINA ÎN 1914 d.Hr. cu răsturnarea completă a actualei elite conducătoare a pământului – a început deja. THE TIME IS AT HAND, p. 101, ediția din 1889;
- 1897 – „Domnul nostru, Regele numit, ESTE ACUM PREZENT, DIN OCTOMBRIE 1874 d.Hr.” – STUDIES IN THE SCRIPTURES, Vol. 4, p. 621, ediția 1897;
- 1916 – „Cele șase zile mari de 1000 de ani care încep cu Adam s-au încheiat, iar cea de-a șaptea zi mare, cei 1000 DE ANI DE DOMNIE A LUI HRISTOS, AU ÎNCEPUT ÎN 1873”. THE TIME IS AT HAND, p. 2 (pafață);
- 1920 – „De aceea putem aștepta cu încredere că anul 1925 va marca întoarcerea lui Avraam, Isaac, Iacob și a profeților credincioși din vechime”. MILLIONS NOW LIVING WILL NEVER DIE, p. 89;
- 1931 – „A existat o oarecare dezamăgire din partea credincioșilor de pe pământul lui Iehova în ceea ce privește anii 1914, 1918 și 1925, dezamăgire care a durat o vreme... ȘI AU ÎNVĂȚAT SĂ RENUNȚE LA A MAI FIXA DATE”. VINDICATION, p. 338, 339;
- 1966 – „Șase mii de ani de la crearea omului se vor încheia în 1975, iar cea de-a șaptea perioadă dintr-o mie de ani de istorie umană va începe în toamna anului 1975 e.n.” LIFE EVERLASTING, p. 29;
- 1968 – „Au mai rămas doar aproximativ 90 de luni până când se vor împlini 6000

de ani de existență a omului pe pământ. Majoritatea oamenilor care trăiesc astăzi vor fi probabil în viață atunci când va izbucni Armaghedonul.” KM 3/68;

- 1992 – Martorii lui Iehova se roagă ca acesta să fie „deceniul lor”. Previziunile finale actuale ne oferă mai puțin de opt ani;
- 1992 – Iisus va veni în sunetul trâmbițelor pe 28 octombrie (Publicitate într-un ziar din Los Angeles, de COC Mission Seoul, Coreea);
- Și, într-o predică la Fundamentalist Bible Tabernacle din Los Angeles, reverendul R.L. Hymers a spus: datorită crizei din Orientul Mijlociu și a nevoii Occidentului de petrol arab, „s-ar putea foarte bine să fie... [ceea ce] unește Occidentul sub un singur om, pe care Biblia îl numește Ioan Antihristul”.
- Sentință: Liderul unei secte apocalipse din Coreea de Sud a fost condamnat, vineri, la doi ani de închisoare pentru escrocheria a 4,4 milioane de dolari de la adepții săi fanatici. Lee Jang-rim, în vârstă de 44 de ani, a condus Misiunea pentru zilele viitoare, care avea aproximativ 10.000 de adepți. A fost unul dintre aceia care au prezis că sfârșitul lumii va veni la sfârșitul lunii octombrie. Aproximativ 20.000 de oameni au fost prinși în nebunia apocalipsei. Mai mulți credincioși s-au sinucis, iar alții și-au părăsit casele, școlile și locurile de muncă.
- Profetie apocaliptică! „[Antihrist]... face semne mari, încât și foc face să se pogoare din cer, pe pământ, înaintea oamenilor” (Apocalipsa 13:13).
- Armaghedonul începe pe măsură ce are loc întoarcerea glorioasă a lui Hristos cu sfinții Săi (Apocalipsa 19:11-19). Credem că aceste evenimente nu au fost niciodată mai aproape de a se întâmpla, dar, de fapt, ar putea avea loc oricând.

Când trimiteți un cadou de 20 de dolari pentru sprijinul ministerului, vă vom trimite imediat cartea *Thinking the Unthinkable: Are all the Pieces in Place?* de John Wesley White. Vă va binecuvânta și vă va edifica și, în același timp, vă va provoca să ne ajutați să împărtășim Evanghelia în întreaga lume.

- **Jack Van Impe Ministries International.**

Flash – actualizare 1993

Liderul cultului David Koresh, alias Iisus, lider al grupului Branch Davidian, a așteptat ziua judecății. Cultul ucide 73 de membri, inclusiv copii și patru agenți federali, într-o sinucidere în masă, conform rapoartelor FBI.

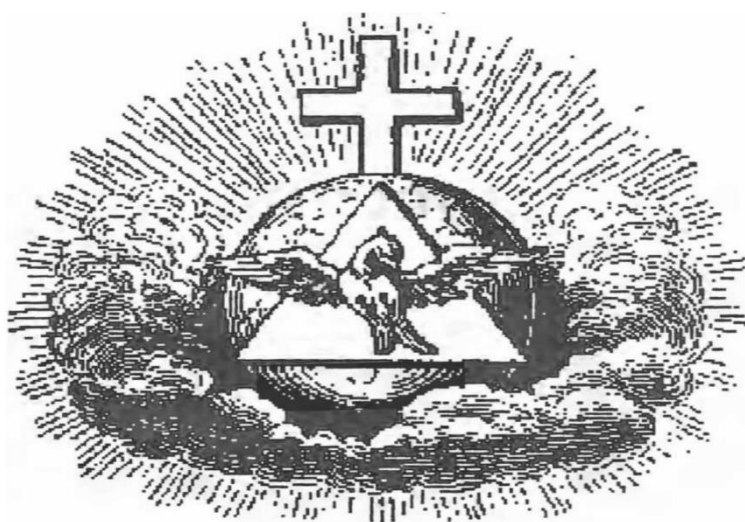
Crucea

Utilizările păgâne și creștine ale crucii sunt identice. Herbert Cutner, în *Jesus: God, Man, or Myth* (Iisus: Dumnezeu, om sau mit) (The Truth Seeker, 1950), spune: „Un stauros era un simplu țăruș, oribil la vedere; era folosit în cel mai crud mod pentru a executa criminali și alte persoane... Uneori era ascuțit și înfipt în corpul victimei pentru a o immobiliza la pământ; sau victima era așezată deasupra țărușului, vârful acestuia fiind orientat în sus, astfel încât acesta îi străpungea treptat corpul; sau era legată de el și expusă până murea; dar mai existau și alte metode. Nu există nicio dovadă că un stauros a avut vreodată forma unei cruci sau chiar a unui T”.

Dacă Iisus ar fi fost executat, mitic ori istoric, nu ar fi fost cu brațele întinse pe o structură cruciformă. Cutner raportează că savanții au fost conștienți de această eroare, dar au fost incapabili să se opună traducerii greșite. În secolul al XVIII-lea, unii episcopi anglicani au recomandat eliminarea totală a simbolului crucii, dar au fost ignorați. Nu există nicio cruce în arta creștină timpurie înainte de mijlocul secolului al V-lea, unde (probabil) apare pe o monedă. Primul crucifix apare la sfârșitul secolului al VII-lea. Înainte de asta, Iisus a fost aproape întotdeauna înfățișat ca un pește sau ca un păstor, niciodată pe o cruce.

Presupusa viziune a crucii pe cer a lui Constantin cel Mare din secolul al IV-lea era litera greacă „X” (Chi) cu un „P” (Rho) prin ea, bine-cunoscuta „monogramă” a lui Constantin. Primele două litere ale numelui lui Hristos în limba greacă – Χριστός. Orice Biblie care conține cuvântul „cruce” sau „răstignire” este incorectă. Creștinii care etalează crucea fac, fără să vrea, reclamă la o religie păgână.

Dogmele

La început, creștinismul nu a susținut doctrina Trinității. Această doctrină s-a dezvoltat lent și a devenit credință oficială în anul 325 d.Hr.

- **Adrian C. Swindler** din cartea
Trinitatea: O absurditate împrumutată din păgânism.

Treimea

„Dumnezeu a aflat despre Treime în anul 325 d.Hr.”

- **Dr. Rocco Errico**

Hristos, conform credinței, este a doua persoană din Treime, Tatăl fiind primul și Duhul Sfânt fiind a treia. Fiecare dintre aceste trei persoane este Dumnezeu. Hristos este propriul său tată și propriul său fiu. Duhul Sfânt nu este nici tată, nici fiu, ci amândoi.

Fiul a fost născut de Tatăl, dar a existat înainte de a fi născut. Hristos este la fel de bătrân ca Tatăl său, iar Tatăl este la fel de tânăr ca fiul său. Duhul Sfânt a purces de la Tatăl și Fiul, dar a fost egal cu Tatăl și Fiul înainte de a exista, dar este de aceeași vârstă cu ceilalți doi. Astfel, se declară că Tatăl este Dumnezeu, Fiul este Dumnezeu și Duhul Sfânt este Dumnezeu și că acești trei Dumnezei fac un singur Dumnezeu.

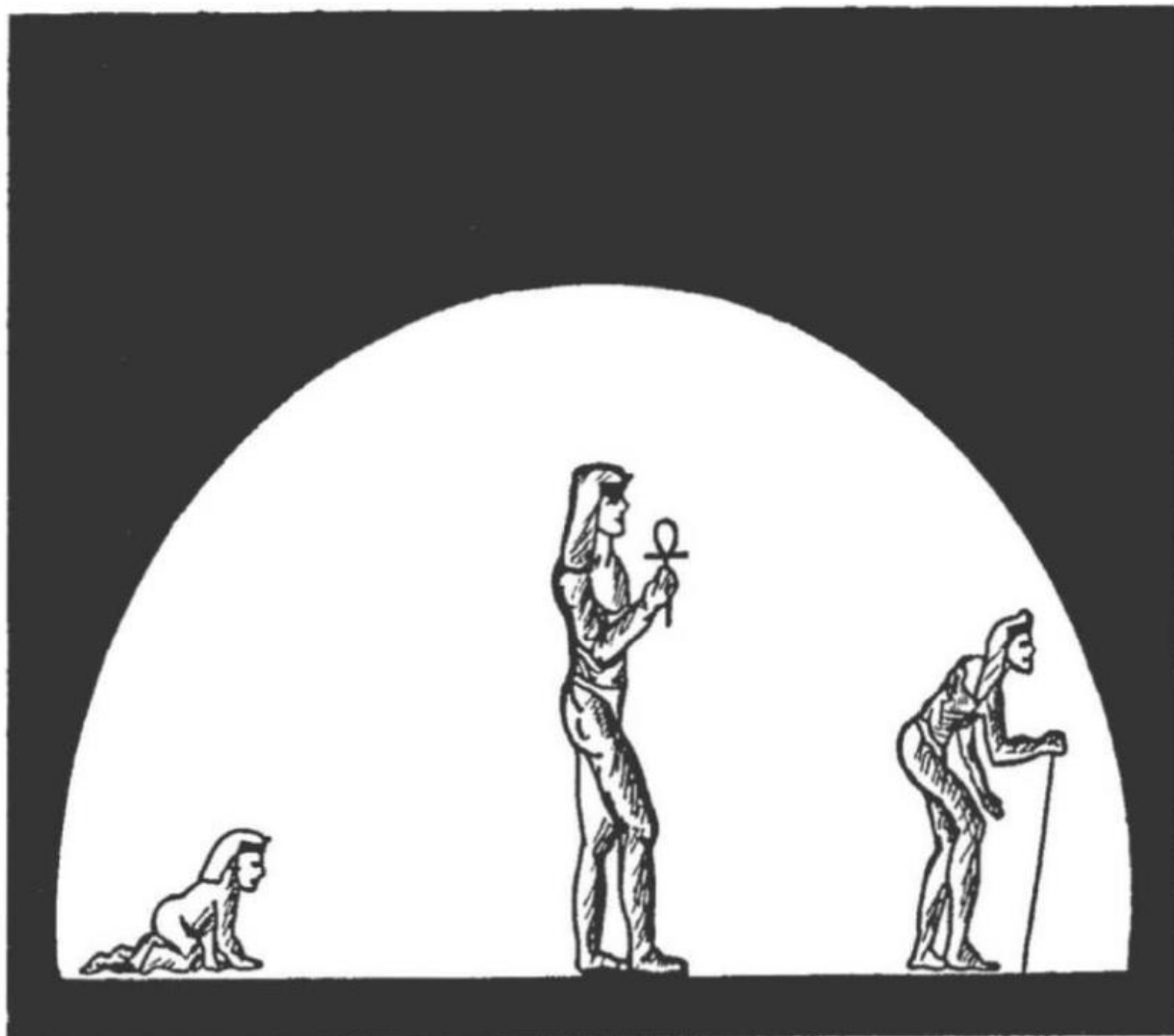
Conform tablei de înmulțire „celeste”, unu este trei, iar de trei ori unu este unu, iar conform scăderii „celeste”, dacă luăm doi din trei, rămân trei. Adăugarea este la fel de „celestă”; dacă adunăm doi la unu, nu ne rămâne decât unu. Fiecare este egal cu el însuși și cu ceilalți doi. Niciodată n-a fost și nicicând nu poate fi mai absurdă decât dogma Treimii.

Este posibil ca o ființă umană, care s-a născut o singură dată, să înțeleagă sau să-și imagineze existența a trei ființe, fiecare dintre ele egală cu cele trei? Gândiți-vă la una dintre aceste ființe ca fiind tatăl uneia și gândiți-vă la această ființă ca fiind pe jumătate om și Dumnezeu și gândiți-vă la a treia ca provenind de la celelalte două, apoi gândiți-vă la toate trei ca la unul singur. Gândiți-vă că, după ce Tatăl a născut pe Fiu, Tatăl era încă singur și, după ce Duhul Sfânt a purces din Tatăl și Fiul, Tatăl era încă singur – pentru că există doar un singur Dumnezeu.

În acest moment, când absurditatea și-a atins limita, nu se mai poate spune altceva decât: „Să ne rugăm”.

- **Robert Green în cartea sa The Foundation of Faith, 1895, ediția operelor sale din Dresda, vol. 4, pp. 266-8.**

Oricât de departe am merge cu cercetările despre lumea antică, vom observa că toate culturile cunoscute aveau un zeu trinitar „Trei în unu”. Prima trinitate a fost pur și simplu cele trei etape ale vieții Soarelui:

(1) Nou Născut, în zori;

(2) Matur, adult, la ora 12;

... și...

(3) Bătrân și muribund, la sfârșitul zilei (întorcându-se la Tatăl).

Toate trei erau, desigur, o singură divinitate! Trinitatea nu este un mister!

Păgânism, astrologie și creștinism: Adevărata Treime? Bisericile parohiale repetau, în variante folclorice, măiestria marilor catedrale și abații. Biserica din secolul al XII-lea din Barfreston, comitatul Kent... un timpan (arhitectură) „Hristos în glorie” înconjurat, mai întâi, de un cerc de animale care cântă la instrumente muzicale, iar apoi de Semnele Zodiacului (arcul exterior).

Triumful creștinismului, 1992. Reader's Digest, Inc., ilustrator Chris Majadini.

Pavel și-a amintit viziunea sa de pe drumul Damascului ca fiind „o lumină din cer, mai strălucitoare decât soarele care strălucea în jurul meu și al celor care călătoreau cu mine. Și când am căzut cu toții la pământ, am auzit o voce”.

- Faptele Apostolilor 26:13-14

Paul: Primul creștin eretic

Shmuel Golding

În perioada primelor trei secole și jumătate ale erei noastre, cel mai puternic rival al creștinismului a fost religia cunoscută sub numele de mitraism. Fusesse introdusă la Roma de marinarii din Cilicia, în jurul anului 70 î.Hr., și mai târziu s-a răspândit în întreaga lume romană. Înainte de triumful creștinismului, a fost cea mai puternică credință păgână din întregul Imperiu. A fost suprimată de creștini în anii 376–377 e.n., dar prăbușirea ei reală pare să se fi datorat mai degrabă faptului că, până în acel moment, multe dintre doctrinele și ceremoniile mitraismului fuseseră adoptate de biserică. Fără prea mult efort mental, ne putem da seama că Iisus Hristos l-a înlocuit pe Mitra. Această fuziune a unui singur Dumnezeu cu altul se numește teocrație și nicăieri nu s-a desfășurat cu mai multă vigoare decât în Imperiul Roman.

Tarsus, orașul principal al Ciliciei și casa lui Paul, a fost unul dintre centrele principale ale închinării la Mitra. H.G. Wells a considerat că este foarte probabil ca Paul să fi fost influențat de mitraism, pentru că a folosit expresii foarte asemănătoare cu cele mitraiste. Este destul de clar, pentru oricine citește epistolele lui Paul alături de Evanghelii, că mintea lui Paul a fost saturată de o idee care nu este remarcată în învățăturile lui Iisus: figura unei persoane de sacrificiu care este oferită pentru ispășirea păcatelor. Ceea ce predicase Iisus a fost o nouă naștere a sufletului uman. Ceea ce a predicat Paul a fost religia antică a preotului, a altarului și a vărsării de sânge. Pentru Paul, Iisus a fost mielul de Paște, victimă umană tradițională, fără pată sau cusur, care face parte din toate religiile păgâne.

Mitra a fost numit uneori zeul din stâncă, iar slujbele se țineau în peșteri. Nașterea lui Iisus într-o peșteră este un exemplu clar al preluării unei idei mitraice. Paul spune: „Și toți, aceeași băutură duhovnicească au băut, pentru că beau din piatra duhovnicească ce îi urma. Iar piatra era Hristos.” (1 Corinteni 10:4). Acestea sunt cuvinte identice cu cele găsite în scripturile mitraice, cu excepția faptului că numele Mitra este folosit în locul lui Hristos. Dealul Vatican din Roma, care este considerat sacru pentru Petru, stânca creștină, era deja sacru pentru Mitra. Acolo au fost găsite multe rămășițe mitraice. Fuziunea cultului lui Attis cu cel al lui Mitra, apoi mai târziu în cel al lui Iisus, s-a realizat aproape fără întrerupere.

Ajutându-ne de cercetarea textelor Noului Testament și citind savanții moderni, reiese faptul că acele credințe enunțate de Paul erau cu totul diferite de cele ale lui Iisus și ale discipolilor săi. Mai mult, vedem în Noul Testament că însuși Paul nu a fost acceptat de ceilalți credincioși și că mesajul său a fost respins de biserica primară.

Paul a pretins că a venit la Ierusalim și că și-a învățat iudaismul acolo „la picioarele lui Gamaliel” (Faptele Apostolilor 22:3). El a declarat că la un moment dat în viața lui a fost un evreu fariseic strict: „că am trăit ca fariseu, în tagma cea mai riguroasă a religiei noastre” (Faptele Apostolilor 26:5). Ce l-a schimbat? Ce eveniment l-a transformat într-un eretic pe un evreu observator „declarat”?

Îl vom lăsa pe Paul să vorbească el însuși. Există trei pasaje în Faptele Apostolilor care descriu „convertirea” lui Paul. În prima relatare (Faptele Apostolilor 9:7) se spune că bărbății care erau cu el „...stăteau înmărmuriți, auzind glasul, dar nevăzând pe nimeni”. Mai târziu, când a depus mărturie în fața unui public evreu, Paul și-a schimbat povestea. De data aceasta a vorbit despre o lumină mare și a spus că „...au văzut lumina și s-au înfricoșat, dar glasul Celui care îmi vorbea ei nu l-au auzit.”

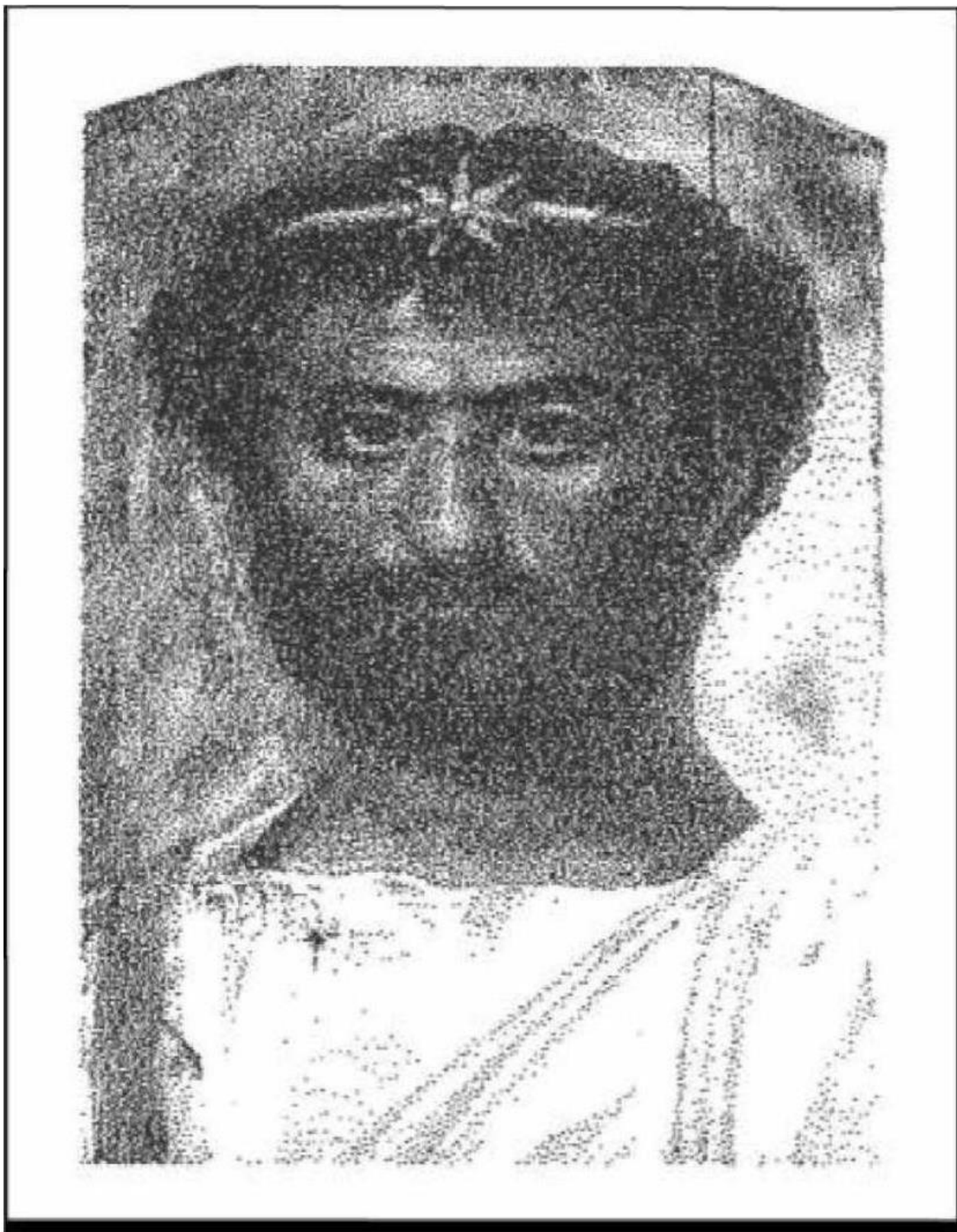
(Faptele Apostolilor 22:9). A treia oară când Paul a relatat evenimentul, a fost pentru regele (Irod) Agrippa. De data aceasta, Iisus însuși îi dă instrucțiuni pentru viitoarea sa misiune (Faptele Apostolilor 26:13 și următoarele). Pentru noi este foarte suspect că povestea lui Paul ar trebui să aibă trei versiuni.

El a pretins, de asemenea, că este apostol (1 Corinteni 15:9), că a fost instruit de Hristos cel înviat, că l-a văzut pe Hristos și că și-a primit autoritatea de la el (2 Corinteni 12:2 și următoarele). Cu toate acestea, toate pretențiile lui Paul au fost puse la îndoială și contestate de către apostolii originari și credincioșii evrei. Ei nu l-au acceptat ca pe un credincios adevărat, ci au considerat că propovăduiește o minciună.

Paul, dacă știa ceva despre învățăturile lui Iisus descrise în Evanghelii, a ales să ignore aceste învățături. În schimb, el a prezentat gentililor o religie misterioasă în care l-a transformat pe Iisus într-un spirit divin care exista înainte de a începe lumea și a plecat să pregătească împărăția lui Dumnezeu, nu pe acest pământ, ci în lumea de apoi.

★-----★

Shmuel Golding este editor colaborator pentru Biblical Problems din Ierusalim, Israel.

Steaua cu șapte colțuri de pe fruntea acestui om îl identifică drept un preot al zeului soare din Egiptul aflat sub dominația romană. Cultul soarelui, o religie monoteistă care își avea originea în Persia, devenise un cult imperial principal la mijlocul secolului al treilea. Avea să rămână religia predominantă a imperiului până la înlocuirea cu religia creștină, în deceniile care au urmat.

REGIUNE	DA	NU	NU ȘTIU
Irlanda de Nord	66	22	12
Statele Unite	66	28	6
Republica Irlanda	57	34	9
Spania	33	53	14
Italia	30	55	15
Marea Britanie	30	60	10
Norvegia	28	62	10
Belgia	20	59	21
Olanda	20	66	14
Germania de Vest	18	70	12
Franța	17	76	7
Danemarca	12	77	11

Sursa: Sondajul Gallup, 1981

Drumul spre iad, așa cum era imaginat de biserica medievală, începea de la gura unei gropi terifiante unde sufletele damnate ajungeau cu căruța (stânga sus). Aici diavolii le dezbrăcau și le aruncau în cele două tuneluri deschise (stânga și în centru). Rămășițele lor însângerate erau transportate pentru a fi torturate de un călugăr, după ce trupurile lor fuseseră fierte în ulei sau parțial devorate de un monstru asemănător unui liliac (centru).

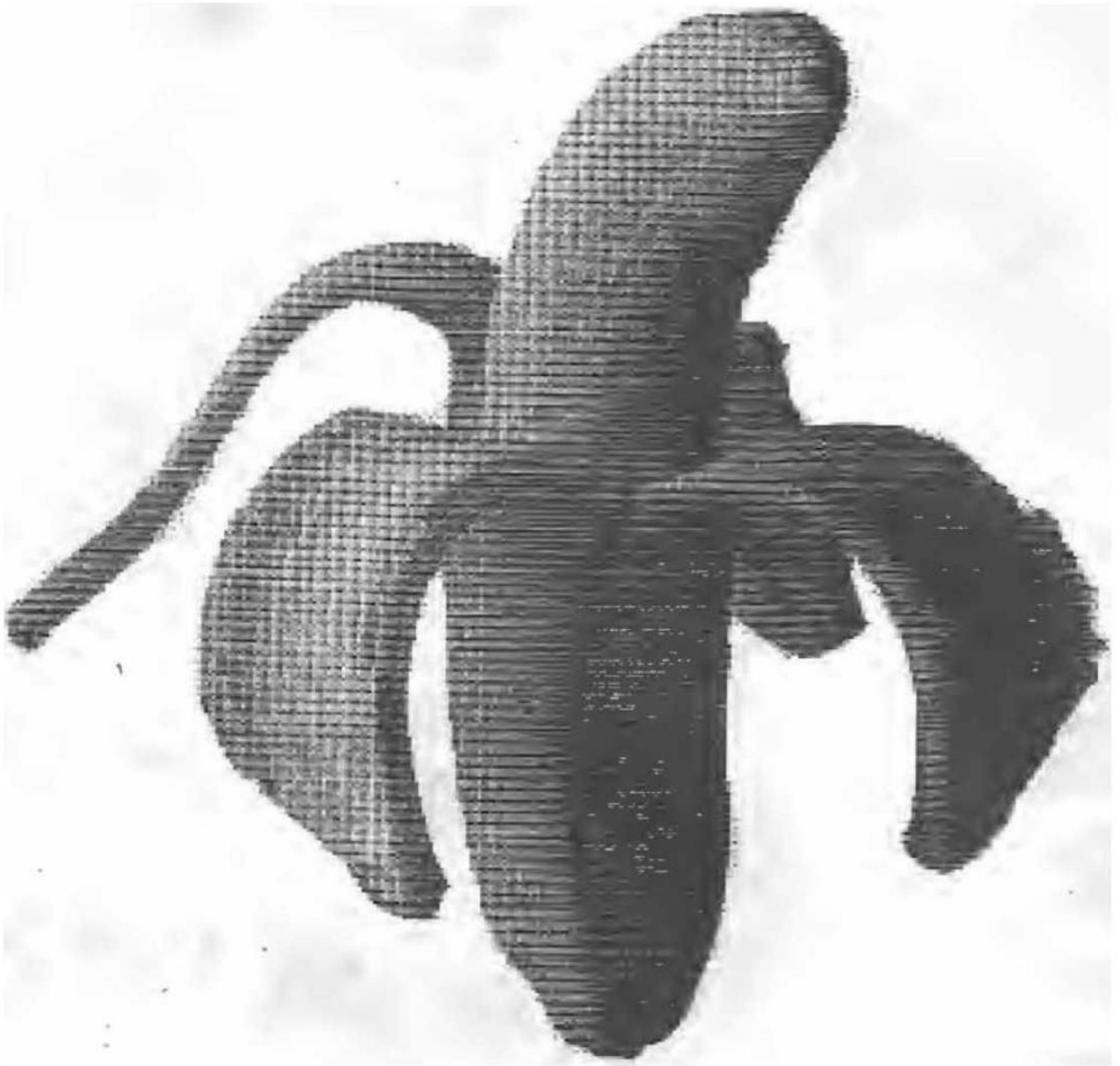
„E-V-I-L” a devenit „D-E-V-I-L”.

Baalzebub era un „baar” – zeu local – zeu al orașului filistean Ekron, în 2 Regi. Beelzebul este menționat în Evanghelii ca „princeps demoniorum”, în mod incorect numit „Beelzebub” în versiunea King James a Bibliei, printr-o confuzie de identitate cu zeul din 2 Regi.

Spiritul Suprem al Răului – Lucifer, Belzebub, Diavolul. Creștinismul și-a creat propria versiune a răului, cu propria persoană și imagine, respingând în același timp prototipurile și predecesorii ca fiind creaturi ale mitologiei și superstițiilor.

„Dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mânânci, căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit!”

- Facerea 2:17

Nota autorului: Tradiția a favorizat mărul, dar nimeni nu pare să știe de ce. Un cântăreț a comentat recent că, dacă Dumnezeu a permis primei familii să mănânce fiecare fruct care poartă sămânță, atunci fructul interzis trebuie să fi fost unul care nu avea sămânță în sine. Este posibil ca acest fruct să fi fost banana – un simbol potrivit al dietei preferate a strămoșilor noștri.

Doctrina păcatului original

Austin Miles

Doctrina păcatului original declară că omul, mâncând din rodul pomului cunoașterii, a dobândit o minte și a devenit o ființă rațională. A cunoscut binele și răul – a devenit o ființă morală. A fost condamnat să-și câștige pâinea prin munca sa – a devenit o ființă productivă. A fost condamnat să experimenteze dorința – a dobândit capacitatea de a se desfăta sexual. Răutățile pentru care predicatorii îl blestemă sunt rațiunea, moralitatea, creativitatea, bucuria – toate valorile cardinale ale existenței sale.

- **Ayn Rand**

Creștinii cred în bebeluși vinovați; catolicii cred în embrioni vinovați.

- **Wm. B. Lindley**

La începutul anului 1990, a fost lansată o carte intitulată *The Agony of Deceit* (Agonia înșelăciunii). Această lucrare, realizată de Michael Horton, un preot episcopal, a pretins că dezvăluie erorile teologice, doctrinare și scripturale ale televangeliștilor. Scrisă din perspectiva unui duhovnic proeminent, această carte mi-a trezit inițial curiozitatea intelectuală. Asta până am citit-o și am descoperit că cea mai mare înșelăciune este cartea în sine.

Ceea ce face reverendul Michael Horton este mult mai periculos și mai dăunător sănătății noastre mintale decât nesăbuirile predicatorilor TV. Descriind drept nesănătoase predicile televangeliștilor, reverendul Horton ne arată calea adevăratului creștinism. El explică mai întâi semnificația „păcatului original”.

Pentru cei care nu sunt familiarizați, această poveste din Biblie a început cu primul cuplu care a pășit pe pământ. Dumnezeu i-a creat pe Adam și Eva „după chipul Său”, a declarat că ceea ce făcuse „era foarte bun”, apoi s-a înfuriat atât de mult pe ei, încât a blestemat întreaga rasă umană cu o furie incontrollabilă care continuă până și în ziua de azi. Incapabil să rezolve dilema folosirii liberului arbitru al creației sale, homo sapiens, pe care El li-l dăduse, Dumnezeu, exasperat, a coborât pe pământ și s-a pironit pe o cruce pentru a-și potoli propria mânie. Chiar și această acțiune drastică a avut puțin efect.

La pagina 135, reverendul Horton abordează acest subiect sacru și explică modul în care păcatul original încă se aplică nouă, celor din secolul al XX-lea, și în special bebelușilor, cei mai mari infractori dintre toți: „Ideea expresiei „păcatului original” este că toți oamenii sunt născuți păcătoși. Nu există un copil nevinovat. Din concepție, fiecare dintre noi merită mânia și judecata lui Dumnezeu (Psalmi 51:1-6)... Datorită păcatului original sunt acuzat de vina lui Adam. Pot fi trimis în iad, indiferent dacă am comis sau nu un păcat personal... (Pagina 137) Dar, la urma urmei, vinovăția originală este esența acestei învățături biblice”. Biserica Catolică, în special, cufundată în teologia bebelușilor păcătoși, îi convinge pe evlavioși că orice copil nebotezat va fi trimis în iad împreună cu restul damnaților, chiar dacă pruncul moare la naștere.

Vinovăția este piatra de temelie a bisericii, iar frica este tunul ei.

Reverendul Horton ne spune la paginile 139 și 140: „El (Dumnezeu) nu îi ajută pe cei care se ajută pe ei înșiși, ci îi salvează pe cei care sunt complet neputincioși să ridice un deget. Dar problema nu este de a-l face pe păcătos să-l placă pe Dumnezeu, ci de a-l face pe Dumnezeu să-l placă pe păcătos. În Biblie citim iar și iar că Dumnezeu „se răzbună pe potrivnicii Săi și împotriva dușmanilor Săi stă neînduplecat” (Naum 1:2) și că „...mânia lui Dumnezeu rămâne peste el” (Ioan 3:36). Pavel le spune necredincioșilor: „...aduni mânie în ziua mâniei...” (Romani 2:5). Biblia vorbește despre „...mânia lui Dumnezeu, Atotțiitorul” (Apocalipsa 19:15) și despre „mânia Mielului” (Apocalipsa 6:16)... Dumnezeu nu ne poate accepta așa cum suntem. El este perfect și noi suntem răi, egocentrice până în miezul ființei noastre. Pentru ca mânia Lui să fie ispășită, dreptatea Lui trebuie să fie satisfăcută”.

Reverendul Horton continuă cu acest sfat pentru televangheliști: „Trebuie să împovărăm spectatorul cu asemenea detalii teologice? Da, trebuie. Trebuie să-l împovărăm pe spectator cu sentimentul de vinovăție.”

Această soartă a mâniei eterne și a vinovăției este aparent rezervată celor care nu sunt neapărat răufăcători – bebelușii. Cei care au încălcat regulile, pe de altă parte, sunt binecuvântați și primesc favoruri și un statut special de la Dumnezeu. Acest ciudat simț al dreptății este clarificat la pagina 142: „...desigur, asta înseamnă că, deși credinciosul va păcătui de multe ori, Dumnezeu a declarat totuși că acea persoană este un cetățean perfect care respectă legea. Baza relației noastre cu Dumnezeu sunt faptele lui Hristos, nu ale noastre.”

Astfel, păcătosul actual poate continua să păcătuiască, indiferent pe cine ofensează, și totuși să fie, în ochii lui Dumnezeu, un cetățean care respectă legea. El este eliberat de vinovăție, iar Dumnezeu îi acordă mila și harul Său, asta atâta timp cât este un „credincios” și sub controlul bisericii. Nevinovații sunt cei care au toată vina, în acest caz.

Pentru aceste creaturi nefericite, Dumnezeu cere o performanță extraordinară de rezistență fizică și mentală. În timp ce sunt împovărați de greutatea zdrobitoare a vinovăției provocate de predicatori, acești indivizi sunt așteptați să „alerge în cursa pentru coroană” și să câștige. Aceste „olimpiade spirituale” se termină aproape întotdeauna cu iadul ca recompensă. Între timp, păcătoșii practicanți sunt duși direct în rai. După cum spune Biblia, „căile lui Dumnezeu nu sunt căile noastre”.

Ceea ce este deosebit de uimitor în legătură cu divagațiile reverendului Michael Horton este că ceea ce spune el este absolut corect din punct de vedere al scripturilor. Tot ce există în Biblie ne-a fost transmis din generație în generație. „Cuvintele lui Dumnezeu” pe care le-a citat P. Horton nu sunt inventate și asta este exact ceea ce creștinii predică și folosesc pentru a-i ține pe oameni în ascultare față de ei. Biblia, care a fost scrisă de om (am descoperit 17 versiuni ale Bibliei originale King James), este instrumentul suprem pentru manipularea orchestrată și profesională a rasei umane, jucându-se cu cele mai profunde temeri și superstiții ale omului.

Dr. W. Robert Godfrey, scriitor care a contribuit la *The Agony of Deceit*, explică o altă înșelăciune a minții izvorâtă din „păcatul original” care îl va ajuta pe creștin să cadă în propria sa capcană. Părerile sale sunt semnificative, deoarece Dr. Godfrey este profesor de istorie a Bisericii la Westminster Theological Seminary, Escondido, California. Ceea ce înseamnă că următoarea doctrină este predată studenților seminarului: „Bătrânii sunt numiți de dragul nostru și trebuie să ne supunem autorității

lor în biserica locală dacă vrem să fim ascultători de Domnul și de viziunea Lui despre viața creștină. Bătrânii sunt aici să ne învețe, să ne mustre și să ne disciplineze. Dar cum pot bătrânii să îndeplinească această lucrare dacă nu ne supunem lor? Ce este apartenența la biserică decât a te alătura congregației noastre locale și a te supune autorității bătrânilor? Desigur, bătrânii nu sunt infailibili. Uneori se pot abate; într-adevăr, din când în când s-a cunoscut că părăsesc credința în întregime. Dar faptul că unii bătrâni nu sunt de încredere nu elimină responsabilitatea noastră de a găsi bătrâni evlavioși și de a ne supune lor.” Scopul este supunerea necondiționată. Acest lucru îi ține pe oameni în robie unul față de celălalt, ceea ce face ca pastorul să-și controleze turma prin vinovăție. Pastorul este supus ierarhiei. Ierarhia nu este supusă nimănui, iar asta îl include și pe Dumnezeu.

Dr. Godfrey propovăduiește că, și atunci când acești bătrâni ne trădează printr-o conduită greșită, ni se dă posibilitatea să mergem și să ne supunem unui alt bătrân care ar putea să ne facă același lucru. Necesitatea de a fi pedepsit este primordială în teologia creștină. Dr. Godfrey ne sfătuiește la pagina 157: „Multor oameni nu le place ideea unei biserici disciplinate. Ei cred că ar trebui să poată face tot ce este corect în ochii lor. O astfel de atitudine reflectă individualismul militant al societății noastre. Dar nu reflectă învățătura lui Hristos despre viața bisericii Sale. Disciplina adecvată din partea ofițerilor bisericii este necesară pentru bunăstarea individuală a creștinilor, precum și a bisericii în ansamblu. O astfel de disciplină poate avea loc numai în contextul apartenenței la o biserică locală”.

Dr. W. Robert Godfrey a fost președinte al Consultației pentru Conversie din Hong Kong, al Comitetului Lausanne pentru Evanghelizarea Mondială și este redactor principal al revistei Eternity.

Împovărându-ne cu jertfe de vinovăție, de frică și cu mânia lui Dumnezeu, reverendul Michael Horton afirmă: „Eu unul am fost profund impresionat de reverența și confortul acestor adevăruri. Trebuie să redescoperim pentru noi înșine bogăția adevărurilor creștine istorice și biblice și apoi să integrăm acele adevăruri în practica noastră zilnică și să le împărtășim cu vecinii noștri”.

Doar o minte bolnavă s-ar putea mângâia vreodată în așa-zisele adevăruri așa cum sunt descrise. Și a sugera că acești creștini încearcă să polueze mintea vecinilor cu o asemenea nebunie este un motiv suficient pentru a cere ca toți să fie băgați în cămașă de forță. Deșeurile chimice aruncate în râuri murdăresc apa, iar nămolul spiritual al creștinismului ne otrăvește mintea.

În declarațiile sale finale, de la pagina 150, reverendul Horton oferă un sfat excelent: „Este timpul ca noi – toți – să ne gândim serios la ceea ce este cu adevărat conținutul Evangheliei.”

Voi da un mare „Amin” la asta.

Când eram creștin...

Când eram creștin și profund implicat în biserică, am citit Biblia, dar nu am citit-o cu adevărat. Predicatorii m-au ghidat cu pricepere prin majoritatea pasajelor sale, învăluite în frumusețea limbajului său poetic, pe care ulterior l-am găsit oribil. Renunțând temporar la capacitatea de a gândi sau de a raționa, am ratat înțelesul adevărat al acestei literaturi clasice.

Unul dintre primele lucruri pe care le-am citit în Biblie ca adult, în timp ce eram în starea de ne-gândire, a fost că Dumnezeu S-a odihnit de lucrarea Sa în ziua a șaptea. Atotputernicul, Omnipotentul, Omniprezentul, Atotștiutorul Dumnezeu a obosit? Și a trebuit să se odihnească?!

Această oboseală l-a cuprins pe Atotputernicul după ce El a creat toate viețuitoarele „după soiul lor”. După ce model? Dacă aceasta a fost „ACEA” creație a lumii și a creaturilor ei, de unde și-a luat Dumnezeu modelele din care să-și modeleze creaturile, dacă nimic nu ar fi existat înainte de asta? Cum de nu mi-am dat seama de asta? Poate că eram prea preocupat de păcatul meu original, de a mă fi născut.

De ce nu m-am întrebat cum și unde și-a găsit Cain o soție, când, conform Bibliei, așa cum ar trebui să credem, existau doar patru oameni: tatăl, mama și fratele lui, împreună cu el însuși? Să contest Biblia era considerat tabu în acele zile. După ce am fost îndoctrinat de la o vârstă fragedă, am acceptat orbește ceea ce mințile iscoditoare ar fi considerat absurd.

Dacă Dumnezeu poate face orice, dacă El este arhitectul maestru al universului care poate controla orice și toate lucrurile, atunci de ce a provocat, cu violență, înecarea întregii rase umane, cu excepția lui Noe și a familiei sale, pentru că a fost iritat de câteva persoane? Noe, omul favorit al lui Dumnezeu, a ieșit și s-a îmbătat imediat ce apele s-au liniștit.

Între timp, nenumărați nevinovați, inclusiv bebeluși, au trăit ultimele lor clipe de viață în teroare, în timp ce apele implacabile și tumultuoase se ridicau în jurul lor și îi înghițeau fără milă. Aceasta pare a fi o acțiune cerească logică? Mânia lui Dumnezeu este deosebit de severă asupra bebelușilor. Conform Bibliei, bebelușii sunt plini de păcat.

Odată, Dumnezeu (conform cuvintelor care i-au fost atribuite) a devenit atât de revoltat din cauza încercării de recensământ din Israel, încât a ucis șaptezeci de mii de oameni! Personal, m-am răzvrătit din cauza acestor informații, dar nici nu aș fi vrut să cad în cealaltă extremă.

Dumnezeul pe care creștinii renăscuți ne cer să-l iubim l-a instruit pe Moise să ordone celor trei milioane de oameni să ucidă cu pietre un om care l-a supărat pe Dumnezeu (Numeri 15:35-36). Vorbim despre exagerare! Într-un caz ciudat de răzbunare sfântă, un Dumnezeu furibund a lovit un întreg oraș cu hemoroizi! (1 Samuel 5:8-9).

De ce nu îi doboară Dumnezeu pe acești predicatori care folosesc numele Său pentru a fura și le permite să continue să înșele oamenii?

Pentru a ne liniști, Biblia proclamă că „Dumnezeu nu este autorul confuziei”. Totuși, citim în aceeași Biblie că Dumnezeu însuși a provocat în mod intenționat cea mai mare confuzie cunoscută omului atunci când le-a încurcat limbajul pe șantierul de construcție al Turnului Babel, astfel încât oamenii pe care El îi crease să nu poată comunica între ei și să finalizeze proiectul.

Aceste auto-contradicții, întâlnite în toată Biblia, sunt atât de numeroase, încât nu numai că pot fi găsite adesea pe aceleași pagini, dar și la câteva rânduri unele de celelalte. Galateni 6:2 ne îndrumă: „Purtați-vă sarcinile unii altora și așa veți împlini legea lui Hristos”, iar apoi, trei rânduri mai jos, la Galateni 6:5 ni se spune: „Fiecare își va purta sarcina sa”. Nu e de mirare că cei care sunt creștini sunt năcuți.

Prima oară am devenit suspicios cu privire la autenticitatea Bibliei când am început să observ comportamentul celor care practică preceptele ei. Când, în cele din

urmă, m-am eliberat de biserică și de creștinism, mi-am comutat „butonul” din creier înapoi la poziția „pornit” și apoi am recitit Biblia. Este o experiență copleșitoare să citești această carte în întregime în timp ce te afli într-o stare de gândire analitică și să te concentrezi asupra înțeleșurilor cuvintelor. Oricine face acest lucru nu ar mai spune niciodată că vrea „să trăiască după cuvântul Bibliei”.

Biblia, așa cum o știm noi, nu este cuvântul autentic al lui Dumnezeu. Nu poate rezista în fața unei examinări. Vă voi oferi acum o dovadă șocantă că omul nu numai că a manipulat Biblia pentru a-și controla semenii prin vinovăție și frică, dar a făcut și greșeli de proporții în acest proces.

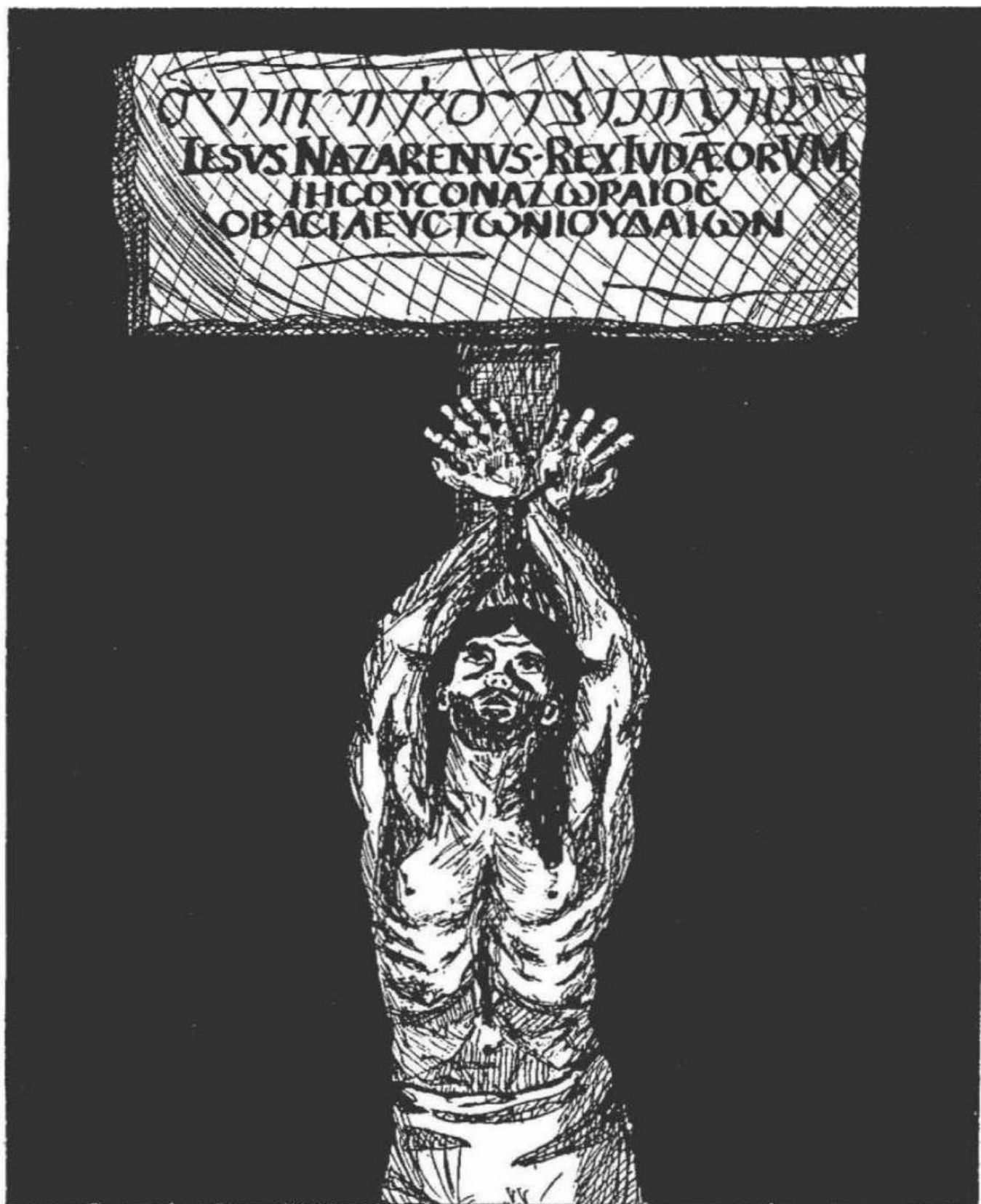
Într-o zi, citind Biblia la întâmplare, am făcut o descoperire uluitoare; m-am trezit citind aceleași cuvinte. Acum, dragii mei, deschideți Bibliile la 4 Regi 19 – și, de asemenea, la Isaia 37. Aceste cărți sunt identice, cuvânt cu cuvânt! Niciun savant în Biblie nu a putut să-mi dea o explicație satisfăcătoare pentru acest lucru.

Poate că există un „păcat originar”, capacitatea și determinarea înnăscută a omului de a perverti totul, chiar și conceptul de Dumnezeu. A atribui faptele și gândurile descrise în Biblie unui Dumnezeu binevoitor și Atotputernic ar fi într-adevăr o blasfemie.

★-----★

Austin Miles este autor al multor articole și cărți. El este autorul cărților *Don't Call Me Brother* și *Setting The Captives Free*, editura Prometheus Books, Buffalo, New York.

NOTA EDITORULUI: Este încurajator să vedem cum clerul episcopal nu este de acord cu privire la păcatul originar. Episcopul John Shelby Spong, a cărui carte *Rescuing the Bible from Fundamentalism* este revizuită într-unul din capitole, scrie la p. 234: „A considera viața umană ca fiind depravată sau o victimă a păcatului originar înseamnă o interpretare a unei antropologii și a unei psihologii premoderne. A face trafic cu vinovăția, așa cum a făcut biserica, pur și simplu nu mai este justificabil, dacă a fost vreodată!”

Mântuitorul „În țeapă”

Faptele, ficțiunea, istoria, plagiatul și mitul sunt interschimbabile în povestea Răstignirii și Învierii – „Cea mai mare poveste spusă vreodată”. Mai multe neconcordanțe flagrante sunt relatările „martorilor oculari creștini” despre ceea ce a fost spus pe cruce, care au fost ultimele cuvinte ale lui Iisus și dacă Iisus a fost sau nu răstignit, ca în povestea religioasă, sau, mai probabil, a fost tras în țeapă, nu bătut în cuie pe cruce.

Învierea: Care sunt dovezile?

Tovia Singer

Deoarece afirmația învierii este fundamentul credinței creștine, ar trebui să examinăm credibilitatea acestei povești. Care sunt dovezile că Iisus a înviat din mormânt? Întreaga revendicare atâră exclusiv de textele Noului Testament. Este această mărturie de încredere? În calitate de căutător al adevărului, tu ești judecătorul.

Evident, un judecător trebuie să fie imparțial și să cântărească toate probele. Realizați că acesta nu este un caz de rutină, relația dumneavoastră cu Dumnezeu este în joc. Ca individ, examinând cazul învierii, nu trebuie să te lași influențat de coniecturi sau zvonuri ci să ceri dovezi clare.

Dacă ați fi judecătorul care conduce un caz de crimă ați dori să fiți absolut sigur înainte de a condamna inculpatul. Dacă procurorul invocă martori cheie, dar fiecare spune o poveste diferită, cazul ar fi foarte șocant. Avocatul apărării va pleda pentru achitarea clientului său demonstrând slăbiciunea cazului procurorului. El va pune sub semnul întrebării pe martorii acuzării arătând că relatările lor sunt contradictorii.

★-----★

Tovia Singer este un rabin/consilier și director al Jewish For Judaism – o organizație națională dedicată contracarării eforturilor grupurilor și cultelor creștine care vizează în mod specific evreii pentru convertire. Este autorul a numeroase articole și un invitat frecvent la emisiuni de televiziune și radio.

Îngerii și mormântul.

Așa-zisele relatări ale martorilor oculari din cele patru evanghelii sunt, în cel mai bun caz, inconsecvente. Punând sub semnul întrebării originalitatea sau realitatea poveștii lui Iisus, mai adăugăm și similitudinea cu alți salvatori mitici care l-au precedat pe Iisus – inclusiv Krishna și Horus.

Analiza învierii

Dan Barker

Am o provocare de Paște pentru creștini. Provocarea mea este pur și simplu aceasta: spuneți-mi ce s-a întâmplat de Paște. Nu cer dovezi. Cererea mea simplă este: cei ce sunt creștini să-mi spună exact ce s-a întâmplat în ziua în care s-a născut cea mai importantă doctrină a lor.

Credincioșii ar trebui să accepte cu nerăbdare această provocare, deoarece fără înviere nu există creștinism. Pavel a scris: „Și dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică este și credința voastră. Ne aflăm încă și martori mincinoși ai lui Dumnezeu, pentru că am mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pe Hristos, pe Care nu L-a înviat, dacă deci morții nu înviază.” (1 Corinteni 15:14-15).

Condițiile provocării sunt simple și rezonabile. Începeți să citiți cele patru evanghelii, începând în dimineața Paștelui și citiți-le până la sfârșit: Matei 28, Marcu 16, Luca 24 și Ioan 20-21. Citiți, de asemenea, Faptele Apostolilor 1:3-12 și o versiune scurtă a poveștii lui Pavel din 1 Corinteni 15:3-8.

Aceste 165 de versete pot fi citite în câteva clipe. Apoi, fără a omite un singur detaliu din aceste relatări separate, scrieți o narațiune simplă, cronologică, a evenimentelor dintre înviere și înălțare: ce s-a întâmplat mai întâi, a doua oară și așa mai departe; cine a spus ce, când și unde s-au întâmplat aceste lucruri.

Din moment ce evangheliile nu dau întotdeauna ora exactă a zilei, este permis să se facă presupuneri. Narațiunea nu trebuie să pretindă că prezintă o imagine perfectă – trebuie doar să ofere cel puțin o relatare plauzibilă a tuturor faptelor. Explicații suplimentare ale relatării pot fi puse deoparte, „în paranteze”. Condiția importantă a provocării este ca niciun detaliu biblic să nu fie omis. Destul de corect?

Ar trebui să recunosc că am încercat și eu această provocare. Am eșuat. Un pastor al Adunării lui Dumnezeu, cu care am dezbătut acum câțiva ani la o emisiune de radio din Florida, a proclamat cu voce tare, în direct, că îmi va trimite narațiunea în câteva zile. Încă aștept. După dezbaterea mea de la Universitatea din Wisconsin, „Iisus din Nazaret: Mesia sau mit”, un student luteran absolvent mi-a spus că a acceptat provocarea și că mă va contacta în aproximativ o săptămână. Nu am mai primit niciun răspuns de la el. Atât acești oameni, cât și alții, au fost de acord că cererea este rezonabilă și crucială. Poate că nu citesc cu atenție!

Multe povestiri biblice sunt date doar o dată sau de două ori și, prin urmare, sunt greu de confirmat. Autorul evangheliei lui Matei, de exemplu, a fost singurul care a menționat că, la răstignire, oameni morți au ieșit din morminte, în Ierusalim, umblând și arătându-se tuturor – un eveniment uimitor care cu greu putea scăpa de atenția celorlalți scriitori ai evangheliilor sau istoricilor perioadei. Dar, deși tăcerea celorlalți ar putea slăbi probabilitatea unei povești, nici nu o infirmă. Inconsecvențele apar în contradicții.

Thomas Paine a abordat această problemă acum 200 de ani, în *The Age of Reason*, găsind zeci de discrepanțe în Noul Testament: „Susțin ca o poziție care nu poate fi contestată, în primul rând, acordul tuturor părților unei povești nu dovedește că acea poveste este adevărată, deoarece părțile pot fi de acord și întregul poate fi fals; în al doilea rând, faptul că dezacordul părților unei povești demonstrează că întregul nu poate fi adevărat”.

Deoarece Paștele este povestit de cinci scriitori diferiți, ne oferă una dintre cele mai bune șanse de a confirma sau infirma relatarea. Creștinii ar trebui să întâmpine cu bucurie oportunitatea.

Una dintre primele probleme pe care le-am găsit este în Matei 28:2, după ce două femei au ajuns la mormânt: „Și iată s-a făcut cutremur mare, căci îngerul Domnului, coborând din cer și venind, a prăvălit piatra și ședea deasupra ei”. Să ignorăm faptul că niciun alt scriitor nu a menționat acest „cutremur mare”. Această poveste spune că piatra a fost rostogolită după sosirea femeilor.

Totuși, evanghelia lui Marcu 16:3-4 spune că s-a întâmplat înainte de sosirea celor (trei) femei: „Și ziceau între ele: Cine ne va prăvăli nouă piatra de la ușa mormântului? Dar, ridicându-și ochii, au văzut că piatra fusese răsturnată; căci era foarte mare”.

Luca 24:2 scrie: „Și au găsit piatra răsturnată de pe mormânt”. Ioan 20:1 nu spune nimic de un cutremur sau o piatră rostogolită. Este un vot de trei la unu: Matei pierde. Sau ceilalți trei se înșală. Evenimentul nu se poate întâmpla atât înainte, cât și după sosirea lor.

Unii apărători ai Bibliei afirmă că Matei 28:2 a intenționat ca povestirea să fie înțeleasă la trecut perfect, arătând ce s-a întâmplat înainte de sosirea femeilor. Dar întregul pasaj este la timpul trecut și se citește, în context, ca o simplă relatare cronologică. Matei 28:2 începe: „Și iată”, nu „Căci, iată”. Dacă acest verset poate fi inversat atât de ușor, atunci ce ne împiedică să punem potopul înaintea chivotului sau crucificarea înaintea nașterii?

O altă problemă evidentă este faptul că, în evanghelia lui Matei 28:7, prima apariție post-înviere a lui Iisus în fața ucenicilor s-a întâmplat pe un munte din Galileea, așa cum a prezis îngerul așezat pe stâncă: „Și degrabă mergând, spuneți ucenicilor Lui că S-a sculat din morți și iată va merge înaintea voastră în Galileea; acolo Îl veți vedea. Iată v-am spus vouă”. Acest lucru trebuie să fi fost de o importanță supremă, deoarece acesta a fost mesajul lui Dumnezeu prin intermediul îngerului (îngerilor) de la mormânt. Iisus chiar prezisese acest lucru în timpul Cinei de Taină: „Dar după învierea Mea voi merge mai înainte de voi în Galileea.” (Matei 26:32).

Matei 28:16-17 spune: „Iar cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, la muntele unde le poruncise lor Iisus. Și văzându-L, I s-au închinat, ei care se îndoiseră”. Acceptând această descriere ca și fapt real, este clar că Matei intenționează ca aceasta să fie prima apariție. Altfel, dacă Iisus a fost văzut înainte de această dată, de ce s-au îndoit unii? Marcu este de acord cu relatarea lui Matei despre mesajul îngerului din Galileea, dar oferă o poveste diferită despre prima apariție.

Luca și Ioan redau diferite mesaje ale îngerilor și apoi îl contrazic în mod radical pe Matei. Luca 24:13-15; 33-34 prezintă prima apariție pe drumul spre Emaus și apoi într-o cameră din Ierusalim. Ioan 20:26 spune că s-a întâmplat mai târziu, în acea seară, într-o cameră. Aceste mesaje ale îngerilor, locațiile și călătoriile din timpul zilei sunt greu de potrivit.

Credincioșii folosesc uneori analogia celor cinci orbi care examinează un elefant, toți venind cu o definiție diferită: trunchi de copac (picior), frânghie (coadă), furtun (trunchi), perete (lateral) și țesătură (ureche). Oamenii care folosesc acest argument uită că fiecare dintre orbi a greșit. Un elefant nu este o frânghie sau un copac. Și punând cele cinci părți împreună se ajunge la un agregat contradictoriu al întregului animal. Acest lucru nu a fost făcut în cazul învierii.

O altă analogie folosită pentru apărare este compararea contradicțiilor legate de înviere cu relatările diferite date de martorii unui accident auto. Dacă un martor a spus că vehiculul este verde, iar celălalt a spus că este albastru, poate fi explicat prin diferite unghiuri de iluminare, percepție sau definiții ale cuvintelor. Dar dacă un martor ar spune că accidentul auto s-a întâmplat în Chicago, iar celălalt ar spune că s-a întâmplat în Milwaukee? Cel puțin unul dintre acești martori are probleme serioase cu adevărul.

Nu sunt un fundamentalist și nu cer ca evangheliștii să fie martori experți, infailibili. Oricum, niciunul dintre ei nu a pretins că a fost la mormânt. Luca spune că apariția de după înviere s-a petrecut în Ierusalim, dar Matei spune că s-a întâmplat în Galileea, la 100-160 de kilometri distanță. Ceva este greșit aici.

Acesta este doar vârful aisbergului. Desigur, niciuna dintre aceste contradicții nu dovedește că învierea nu a avut loc, dar ele aruncă o îndoială considerabilă asupra credibilității presupușilor martori. Unii dintre ei au greșit. Poate că toți au greșit.

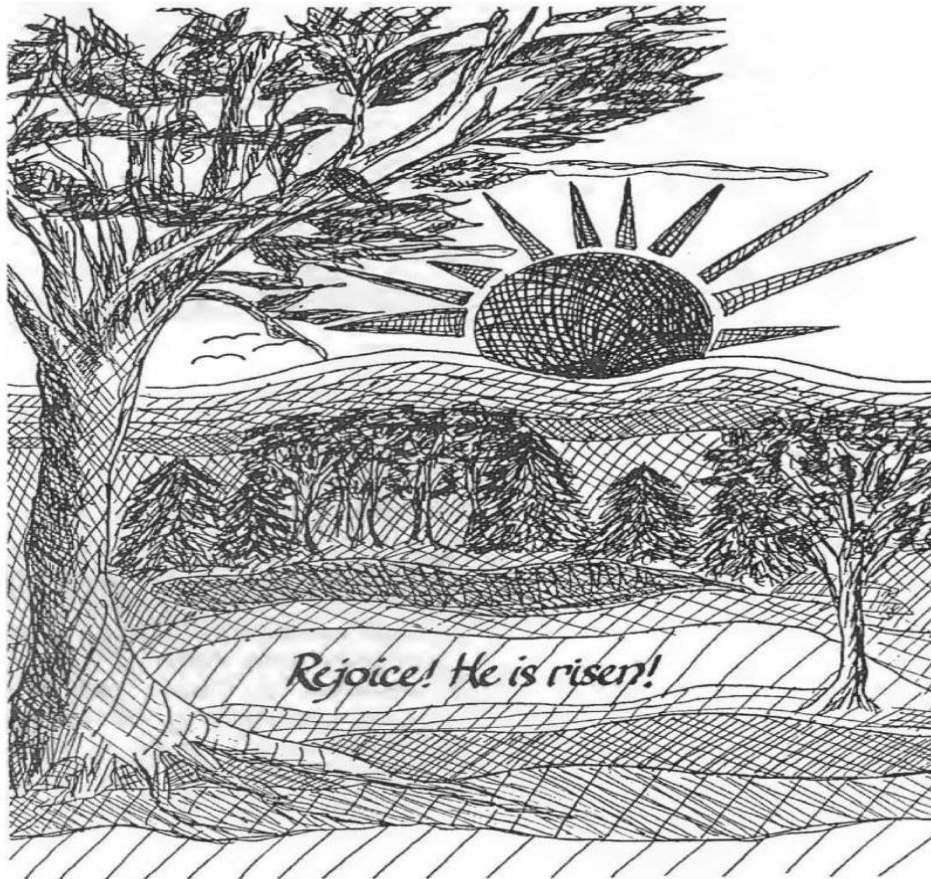
Protestanții și catolicii par să nu aibă probleme în a aplica un scepticism sănătos față de miracolele islamului sau față de vizita „istorică” dintre Joseph Smith și îngerul Moroni. De ce ar trebui creștinii să-și trateze în mod diferit propriile afirmații scandaloase? Cineva care nu a fost acolo de ce ar trebui să fie mai dornic să creadă decât îndoielnicul Toma, care a trăit în acea perioadă, sau decât ceilalți ucenici care au spus că veștile femeilor li se păreau ca „...o aiurare și nu le-au crezut” (Luca 24:11)?

Thomas Paine subliniază că tot ceea ce este scris în Biblie sunt zvonuri. De exemplu, mesajul de la mormânt (dacă a avut loc) a folosit următorul drum înainte de a ajunge la noi: Dumnezeu, înger(i), Maria, ucenici, scriitori de evanghelii, copiiști, traducători. Evangheliile sunt toate anonime și nu avem versiunile originale.

Dar, mai întâi de toate: creștini, fie spuneți-mi exact ce s-a întâmplat în Duminica Paștelui, fie lăsați mitul lui Iisus îngropat lângă Eastre (Ishtar, Astarte), zeița păgână a primăverii după care a fost numită sărbătoarea voastră.

★-----★

Acest articol a fost copiat și distribuit în întreaga țară sub diferite forme. Mulți cititori l-au trimis miniștrilor și preoților lor din zonă. Au fost făcute doar două încercări de acceptare a provocării și niciuna dintre ele nu a respectat termenii, preferând să aleagă anumite contradicții de explicat. Dan Barker este director de relații publice al Fundației Freedom from Religion, Madison, Wisconsin.

Mântuitorul nostru înviat. Lumina lumii

Ciuperca „Psilocybe Cubensis” a fost menționată în Biblie (vezi Ieșirea 16:14-15), iar mana însemna literal „ce este aceasta?”. Mai târziu a fost interpretată ca „hrană de la Dumnezeu”. Marele Preot și urmașii săi care urmau să fie „drogați” se adunau pentru a sărbători răsăritul soarelui în fiecare dimineață.

Preot evreu. Îmbrăcămintea sacerdotală completă și șapca sub formă de ciupercă. Veșminte (haine + șapcă), ceremonii (întâmpinarea soarelui care răsare), angajamente + ritualuri (adunarea manei lui Dumnezeu) sunt toate practicate și astăzi. Adorarea Soarelui datează din cultele semitice/ebraice. Din ignoranță, religia actuală nu va recunoaște nicio paralelă cu anticele culte.

PREOȚII

Nicio religie din Orientul Apropiat antic nu poate fi studiată izolat. Toate provin din prima întrebare a omului despre originea vieții și cum să-și asigure propria supraviețuire. Sentimentul de dependență și frustrare a născut religia.

Preocuparea noastră actuală este să arătăm că iudaismul și creștinismul sunt expresii cultice ale acestei urmări nesfârșite a omului pentru a descoperi puterea și cunoașterea. Ținând cont de prima propoziție conform căreia forțele vitale ale naturii sunt controlate de o inteligență superioară, atunci aceste religii sunt evoluții logice din cultele mai vechi ale fertilității. Odată cu progresul tehnic, scopurile ritualului religios s-au concentrat mai mult pe înțelepciunea și cunoașterea viitorului decât pe creșterea recoltelor și înțelegerea fenomenelor naturii. Cuvântul a devenit, pentru mistic, mai puțin important decât Logosul, despre care credea că religia lui îi permitea să înțeleagă toată știința divină. Sursa este puterea vitală a universului, doar practica diferă puțin.

Pentru a crește recoltele, fermierul se culca împreună cu soția sa pe câmp. Pentru a căuta drogul care să-i trimită sufletul în zbor spre al nouălea cer și înapoi, inițiații în misterele religioase își puneau preotesele să seducă zeul și să-l atragă în brațele lor așa cum o femeie mângâie penisul partenerului ei până are erecție. Vederea efemeră a cerului și drumul spre Dumnezeu erau prin ingerarea plantelor înzestrate cu sămânța lui Dumnezeu. Acestea erau plantele halucinogene, a căror știință, cultivare și utilizare fuseseră acumulate de-a lungul secolelor de observare și experimente periculoase. Cei care aveau această înțelepciune secretă a plantelor erau aleșii zeului lor, numai lor li se acordase accesul la tronul ceresc. Și dacă ceilalți erau geloși pe puterea lui, la fel de geloși erau și cei care îl slujeau în cultul misterelor. Evanghelia nu se striga de pe acoperișuri, iar paradisul era pentru cei puțini favorizați.

Incantațiile și riturile prin care invocau plantele halucinogene și detaliile pregătirilor corporale și mentale practicate înainte de a-și putea „ingera” zeul erau secretele cultului la care nu avea acces decât inițiatul legat prin jurăminte înfricoșătoare. Foarte rar și atunci numai în scopuri urgente, secretele au fost vreodată scrise. În mod normal, ele erau transmise de la preot la inițiat prin cuvânt, depinzând, pentru transmiterea lor exactă, de memoria antrenată a unor oameni dedicați învățării și recitării „scripturilor” lor.

Dacă, dintr-un motiv drastic, cum ar fi din cauza războiului sau a persecuției, devenea necesar să se scrie numele prețioase ale ierburilor și modul în care acestea sunt folosite și incantațiile care le însoțesc, aceste scrieri ar fi fost într-o formă ezoterică, inteligibilă doar pe înțelesul celor din comunitățile lor dispersate.

O astfel de ocazie, credem noi, a fost Revolta evreiască din anul 66 d.Hr. Instigați probabil de membrii cultului, influențați de nebunia lor indusă de droguri, crezând că Dumnezeu i-a chemat să stăpânească lumea în numele Său, au provocat puterea imperiului roman, iar acesta a acționat într-un mod rapid și teribil. Ierusalimul a fost devastat și templul distrus. Iudaismul a fost distrus, iar poporul său a fost nevoit să se refugieze în comunitățile deja stabilite în ținuturile de pe coasta mediteraneeană.

Culte misterelor au rămas fără preoți, mulți dintre preoții lor fiind uciși sau alungați în deșert. Secretele, dacă nu voiau să fie pierdute pentru totdeauna, trebuiau să fie scrise și, totuși, dacă ar fi găsite, documentele nu trebuiau să dezvăluie nimic ori să-i trădeze pe cei care încă îndrăzneau să sfideze autoritățile romane ori să-și

continue practicile religioase.

Mijloacele de transmitere a informațiilor erau la îndemână și fuseseră de mii de ani. Poveștile populare ale anticilor conțineau, încă din cele mai vechi timpuri, mituri bazate pe personificarea plantelor și a copacilor. Aceștia erau investiți cu facultăți și calități umane, iar numele și caracteristicile lor fizice erau aplicate eroilor și eroinelor din povești. Unele dintre acestea erau doar povești inventate pentru divertisment, altele erau parabole politice, precum fabula lui Jotham ((Iotam) despre copacii din Vechiul Testament, în timp ce altele erau mijloace de memorare și transmitere a tradiției populare terapeutice. Numele plantelor au fost schimbate pentru a constitui baza poveștilor, prin care creaturi fantastice erau identificate, îmbrăcate și puse să joace un rol. Iată, deci, metoda de răspândire a cunoștințelor oculte către credincioși.

Și asta pentru a spune povestea unui rabin numit Iisus și a-l învesti cu putere doar datorită folosirii plantelor halucinogene. Să-l facă să trăiască înaintea evenimentelor teribile care le perturbaseră viețile, să propovăduiască o iubire între oameni, extinzându-se chiar și la romanii urâți de evrei. Astfel, citind o asemenea poveste, dacă ar fi căzut în mâinile romanilor, chiar și dușmanii lor de moarte ar fi putut fi înșelați și nu ar fi investigat mai departe activitățile celulelor cultelor misterioase de pe teritoriul lor.

Șiretlicul a eșuat. Creștinii, urâți și disprețuiți, au fost uciși cu miile. Cultul lor bine păzit a pierit. Ceea ce i-a luat locul, în cele din urmă, a fost o parodie a lucrurilor adevărate, o batjocură a puterii care putea ridica oamenii la cer și ar fi oferit o imagine a unui Dumnezeu pentru care și-ar fi dat viața cu plăcere. Povestea rabinului răstignit la instigarea evreilor a devenit un element istoric pe care s-a întemeiat autoritatea noului cult. Ceea ce a început ca o păcăleală a devenit o capcană, chiar și pentru cei care se credeau moștenitorii spirituali ai religiei tainice și care și-au luat numele de „creștini”. Mai presus de toate, ei au uitat sau au epurat din cultul și din amintirile lor singurul secret suprem de care depindea întreaga lor experiență religioasă: numele și identitatea sursei drogului, cheia către ceruri – ciuperca sacră.

Ciuperca recunoscută astăzi sub numele de Amanita muscaria, sau Agaricul muștelor (lb. eng: Fly Agaric), a fost cunoscută încă de la începutul istoriei. Partea sa superioară caracteristică, cu pete roșii și albe, ascunde o puternică otrăvă halucinantă. Utilizarea sa religioasă în rândul anumitor popoare siberiene a făcut obiectul unor studii în ultimii ani, iar efectele sale exaltante și depresive au fost examinate clinic. Rezultatele studiului includ stimularea facultăților de percepție, astfel încât subiectul vede obiectele mult mai mari sau mult mai mici decât sunt în realitate, culorile și sunetele sunt mult mai intense, iar sentimentul general de putere, atât fizică, precum și mentală, este cu totul în afara limitei normale a experienței umane.

Ciuperca a fost întotdeauna un lucru misterios. Anticii erau nedumeriți de modul său de creștere, fără sămânță, de viteza cu care și-a făcut apariția după ploaie și de dispariția la fel de rapidă. Născut dintr-un spor sau „ou”, apare ca un mic penis, care se ridică asemenea organului sexual masculin când este excitat, iar când și-a deschis larg partea superioară, anticii îl vedeau ca pe un falus purtând „povara” inghinală a unei femei. Fiecare aspect al existenței ciupercii era plin de aluzii sexuale, iar în forma sa falică, anticii au văzut o replică a zeului fertilității însuși. Drogul său era „fiul lui Dumnezeu”, o formă pură a „seminței” propriului zeu, diferită de cea descoperită în orice altă formă de materie vie. Era, de fapt, Dumnezeu însuși manifestat pe pământ.

Pentru mistic, era mijlocul dat de divinitate pentru a intra în cer; Dumnezeu

coborâse în carne și oase pentru a arăta calea spre el prin el însuși. Culegerea unei plante atât de prețioase era însoțită în orice moment de riscuri. Timpul – înainte de răsăritul soarelui, cuvintele care trebuiau rostite, numele îngerului păzitor – erau vitale pentru operațiune, dar era nevoie de mai mult. O formă de substituție era necesară, o formă de ispășire pentru pământul din care a fost culeasă ciuperca, acesta fiind rodul pământului. Totuși, dată fiind natura divină a „Sfintei Plante”, așa cum era numită, numai zeul putea face sacrificiul necesar. Pentru a-l răscumpăra pe Fiul, Tatăl a trebuit să furnizeze „prețul răscumpărării”.

Toate acestea sunt fraze folosite pentru ciuperca sacră, așa cum sunt și pentru Iisus din teologia creștină. Studiul nostru de față are de-a face cu numele și titlurile. Numai după ce descoperim cum era folosită ciuperca sacră în interiorul și în afara cultului putem începe să înțelegem funcția și teologia acestuia. Principalul factor al acestor noi descoperiri a fost conștientizarea faptului că multe dintre cele mai secrete nume ale ciupercii se găsesc în sumeriana antică, cea mai veche limbă scrisă cunoscută de noi, atestată de un text cuneiform datând din mileniul al IV-lea î.Hr. Mai mult, se pare că această limbă străveche reprezintă o punte de legătură între limbile indo-europene (care includ greaca, latina și engleza) și grupul semitic, care include limbile Vechiului Testament, ebraica și aramaica. Pentru prima dată devine posibilă descifrarea numelor zeilor, a personajelor mitologice, clasice și biblice, precum și a numelor de plante. Astfel, se poate determina locul lor în sistemele cultice și funcțiile lor în vechile religii ale fertilității.

Marile bariere care până acum păreau să împartă lumea antică, clasică și biblică au fost în cele din urmă depășite la un nivel mai semnificativ decât a fost posibil până acum prin simpla comparare a mitologiilor respective. Povești și personaje care par destul de diferite prin modul în care sunt prezentate în diverse locuri și în puncte îndepărtate din istorie se poate demonstra acum că au adesea aceeași temă centrală. Chiar și zei atât de diferiți precum Zeus și Yahweh întruchipează aceeași concepție fundamentală a fertilității divinității, deoarece numele lor de origine sunt exact aceleași. O limbă comună trece peste granițele fizice și rasiale. Chiar și limbi aparent diferite, precum greaca și ebraica, atunci când se poate demonstra că provin dintr-un izvor comun, indică o comuniune de cultură într-un stadiu timpuriu. Prin urmare, se pot face comparații la un nivel științific, filologic, care ar fi putut părea de neconceput până acum. Dintr-o dată, aproape peste noapte, lumea antică s-a micșorat. Toate drumurile din Orientul Apropiat duc înapoi la bazinul Mesopotamiei, la Sumerul antic. În mod similar, cele mai importante dintre religiile și mitologiile din acea zonă ajung la cultul ciupercilor din Sumer și al succesorilor ei.

★-----★

John Allegro a lucrat inițial la Manuscrisele de la Marea Moartă și este un autor renumit și respectat. Acest fragment provine din cartea Ciupercile Sacre și Crucea.

„Iată, se afla pe fața pustiei ceva mărunț, ca niște grăunțe și albicios, ca grindina pe pământ. Și văzând fiii lui Israel, au zis unii către alții: „Ce e asta?” Că nu știau ce e. Iar Moise le-a zis: „Aceasta e pâinea pe care v-o dă Dumnezeu să o mâncați.”

- Ieșirea 16:14-15 1

Botezul

- În anul 418 d.Hr., un consiliu al Bisericii Catolice a decis că orice copil uman se naște demonic ca urmare a concepției sexuale, fiind astfel condamnat automat dacă nu este botezat.
- În timpul unei ceremonii de botez, preotul încă se adresează copilului: „Ascultă osânda ta, Diavol blestemat, Satan blestemat”.
- În 418, un consiliu al Bisericii Catolice a decis că acest exorcism este descris în mod eufemistic ca „un mijloc de a înlătura impedimentele harului care rezultă din efectele păcatului originar și din puterea lui Satan asupra naturii...”.
- În credința bisericii, fiecare copil uman se naște păcătos ca urmare a concepției sexuale, fiind astfel condamnat dacă nu este botezat.
- În mod sigur, păgânismul a fost mai bun cu pruncii și cu mamele lor decât creștinismul, astfel încât teologii s-au simțit adesea chemați să explice aparenta cruzime a lui Dumnezeu de a permite copiilor să moară nebotezați, condamându-i astfel înainte de a avea șansa la mântuire.
- În secolele al XVI-lea și al XVII-lea, oamenii bisericii au insistat că cruzimea lui Dumnezeu era perfect dreaptă. Martin Del Rio senior spune: „Nu este neobișnuit dacă Dumnezeu îngăduie ca unii copii să fie uciși înainte de a fi botezați; este pentru a-i împiedica să comită mai târziu acele păcate care le-ar face osânda mai aspră. În felul acesta, Dumnezeu nu este nici crud, nici nedrept, deoarece, prin simplul fapt al păcatului originar, copiii au meritat deja moartea...”.

- **Enciclopedia Mitului Femeilor,**
Barbara G. Walker, Editor

Crucea lui Constantin

În numele acestui semn vei cuceri.

Consecințe

Pământ însângerat și biserici semețe

Frank Mortyn

Este anul 1992. Revoltele preiau controlul străzilor din Los Angeles. Bandele de stradă sunt Blues și Reds, cunoscute sub numele de Crips și Bloods. Bandele își unesc eforturile pentru a sfida forțele armate ale lui Daryl Gates, șeful poliției. Și unde era șeful Gates? Acesta bea cocktailuri la o petrecere de strângere de fonduri, în timp ce Los Angeles începea să ardă.

Să presupunem acum că, în condițiile în care în Los Angeles au murit aproximativ 50 de persoane, un lider politic național se simte chemat să comenteze. Ascultați-l pe Dan Quayle, vicepreședintele Statelor Unite, adresându-se Clubului Commonwealth în San Francisco, 19 mai 1992: „Deci cred că a sosit momentul să ne reînnoim angajamentul public față de valorile noastre iudeo-creștine...”

Un jurnalist are o dorință similară. William A. Rusher spune în comentariile sale din Review Journal din Las Vegas despre revoltele din Los Angeles, datate 5 mai 1992: „Pur și simplu, umaniștii seculari au săpat fundamentele civilizației occidentale... și au reușit, în sfârșit, să rezulte, mai ales în orașele noastre interioare, o ființă umană aproape total amorală...” Ce s-ar întâmpla dacă umanismul laic ar fi fost înlăturat, iar creștinismul ar fi fost pus la conducere? Ce s-ar întâmpla? Ar fi ceva diferit? Să vedem câteva lecții de istorie. Să ne întoarcem în anul 532 d.Hr.

Treizeci de mii de cadavre

Cadavre zac împrăștiate pe bănci. Întinse pe podelele de piatră ale stadionului. Soarele bate în tăcere. Corpurile nu au putrezit prea mult. Încă nu există duhoare. Dar șobolanii au descoperit deja măcelul.

Lângă ieșiri, mii de oameni panicați se agățau unii de alții. Încercau să scape de soldații Gărzii Imperiale care înaintau. Puțini au reușit. Mulți oameni au fost striviți sub picioarele celorlalți. Zumzetul și bâzâitul muștelor este singurul sunet care se aude acum peste acest spectacol al morții.

De jur împrejur, aerul este brusc însuflețit de sunetul vesel al clopotelor. Sute de clopote, din sute de biserici. Niciun sunet de chemare la Allah sau vreun indiciu al vreunei alte religii în afară de creștinism. Acesta este Orașul Sfânt. Pe bulevardele largi și pe aleile înguste din jurul hipodromului, mii și mii de cadavre zac pe pavaje. Acestea zac acolo unde au căzut. Au căzut, țipând de groază, urmăriți de gărzi.

Cine erau acești morți? Erau tinerii din Orașul Sfânt. Ei formaseră bandele rivale Blues și Greens. Cele două bande rivale se uniseră pentru a se revolta față de împărat împreună. Împăratul Iustinian a fost copleșit de frică. „Pregătiți-vă să fugiți”, a spus împăratul. Dar împăratul Iustinian a fost salvat! Soția lui, împărăteasa Teodora, era mai puternică decât el. Ea a fost cea care a dat curaj împăratului și adepților săi. Au decis să rămână și să lupte. Această femeie a fost o simplă dansatoare, nu prințesă. Oamenii din Constantinopol o numeau „curvă”.

Spadasinii împăratului erau foarte bine pregătiți. Erau profesioniști mândri care duceau mai departe tradițiile Imperiului Roman. Ei erau loiali împăratului Iustinian și soției sale, Teodora. Au ucis revoltații fără milă. Gărzile nu luau prizonieri. I-au urmărit pe tinerii din Orașul Sfânt și i-au ucis fără milă. În cele cinci zile de dezordine au murit treizeci de mii de oameni. Cadavrele lor ne povestesc despre viața într-un oraș creștin, numit Constantinopol.

Acesta era locul de spectacol al creștinismului. Separarea Bisericii și a Statului? Nu, nu în acest caz. Aceasta a fost șansa creștinismului. O șansă de a arăta istoriei ceea ce poate face creștinismul atunci când obține puterea asupra vieții civile.

Care a fost începutul Orașului Sfânt? Un împărat roman, Constantin cel Mare, a susținut că a văzut o cruce pe cer. A continuat să câștige în lupte. Datorită scopurilor politice proprii, Constantin a binecuvântat creștinismul. „De acum încolo”, a spus el, „creștinismul va fi o formă de religie pentru Imperiu”. Creștinismul a căpătat un avânt pe care, până în zilele noastre, nu l-a pierdut niciodată.

Împăratul Constantin a devenit un maestru al credinței creștine. Chiar și în vremea noastră îl găsim onorat în tradițiile episcopale, unde se recită Crezul de la Niceea. Acest crez a fost întocmit în timpul domniei lui Constantin. Doctrina mistică a Treimii – Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, trei zei într-unul – este un produs al Sinodului Ecumenic convocat de Constantin.

Constantinopol a fost de la început un oraș creștin. Locul de spectacol al Credinței. Biserica și Statul nu erau separate, ci unite. Creștinismul a fost triumfător. Constantinopolul era mult mai creștin decât Roma. Roma a fost doar o excrescență creștină așezată pe fundațiile a sute de ani de păgânism. Constantinopolul a fost cu totul creștin, atât în concepție, cât și în design. A copleșit orașele mai mici care îl precedaseră – cum ar fi Bizanțul. Își mai amintește cineva de așezarea grecească din Tracia? Marea și noua metropolă a Constantinopolului și-a cucerit predecesorii. Constantinopolul a fost bijuteria coroanei Domnului nostru Iisus Hristos. Constantinopolul era creștinismul în plină floare. Își merită titlul: Orașul Sfânt.

Nu uita de sângele care curge pe pavaj. Ascultă bocetele a nenumăraților cetățeni îndoliați. Simte-te ca acasă, vizitatorul. Doar ești în Orașul Sfânt.

Să ne uităm la Hipodrom acum. Au mai rămas doar câteva gărzi. Muștele bâzâie acum mai tare, asemenea unor nori, ce plutesc deasupra fiecărui morman de cadavre. Să ne plimbăm pe străzile Orașului Sfânt. Auzi pe cei îndoliați plângând în aproape fiecare casă! Plâng, jelindu-și morții. Oamenii își croiesc drum printre morți, căutându-și rudele. Trotuarele sunt încă ude de sânge.

Așteaptă! Ridică-ți ochii spre orizont. Vezi bisericile! Oh, uită-te la biserica aceea magnifică! Ce capodoperă! Întreaga lume se va minuna. Împăratul Iustinian, cel care a ordonat masacrul a treizeci de mii de oameni în cele cinci zile de tulburări urbane, va fi amintit, în 1992, ca și ctitorul bisericii Hagia Sophia. Încă în picioare, după 1400 de ani? Da. Căci Iustinian a construit-o să reziste. Și a reușit. Și turiști din toată lumea încă mai vin în vizită.

Gloria arhitecturii din Constantinopol este uimitoare. Istoricii vor scrie cu apreciere despre stilul „bizantin”. Are aroma Orientului în slujba credinței creștine. Rezultatul este impresionant. Decorată cu mozaicuri minunate, fiecare galerie imită cosmosul și ființele cerești în reprezentările sale.

Priviți zidurile Orașului Sfânt! Sunt două ziduri, unul în interiorul celuilalt. Iar în vârful zidurilor se află nouăzeci și șase de turnuri! Cum ar putea un inamic să

cucerească un asemenea oraș? Barbarii domnesc la Roma. Dar în Constantinopol? Niciodată! Așa au crezut ei. Căci Constantinopolul demonstrează lumii cum arată o societate atunci când creștinismul guvernează fiecare aspect al funcționării ei. O civilizație complet creștinată! Un vis al construcției creștine. Cele treizeci de mii de cadavre încep să pută!

A funcționat?

Să ne fie clar tuturor! Cele mai grave, cele mai sângeroase revolte urbane din toate timpurile au avut loc în cel mai creștin dintre orașe, Constantinopol, în anul 532 e.n. Între timp, unde erau umaniștii? Nu prea ieșeau în evidență, din păcate. Evul Mediu întunecat se abătea asupra Europei. Dar în Atena, putem presupune că mai erau câțiva filozofi îmbrăcați în alb, care se plimbau în liniște printre copaci. Pavajele lor erau alunecoase din cauza fructelor din ramurile de măslin, nu din cauza sângelui vărsat de săbiile creștine.

Liber-cugetătorii de azi privesc cu tristețe spectacolul morții care a avut loc atunci când creștinismul a preluat conducerea vieții civile. Cu cât știți mai multe despre asta, cu atât mai mult veți fi înclinat să le spuneți creștinilor: „Mulțumesc, dar spun NU viziunii voastre despre o societate creștină”. A avut șansa ei. A funcționat Orașul Sfânt? Treizeci de mii de morți spun „NU”.

★-----★

Frank Mortyn, editor, a fost publicat de Humanist Fellowship of San Diego, este un fizician căruia îi place să scrie și să țină prelegeri pe teme de gândire liberă. Retipărit din Truth Seeker, Vol. 119, nr. 3.

În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, în timp ce serveam în Armata a Treia în Germania, am scos o cataramă de la centura unui soldat german mort. Inscripția de pe cataramă scria: Gott Mit Uns (Dumnezeu este cu noi).

- **Din Slaughterhouse Five, Kurt Vonnegut**

Soldații creștini, mergând la război, purtând Crucea lui Iisus

- **Sabine Baring-Gould**

A fost o vreme când religia conducea lumea. Este cunoscută sub numele de Evul Întunecat.

- **Ruth Hurmence Green,**
autoarea The Born Again Skeptic's
Guide to the Bible

Războiul

Papa Urban al II-lea a fost cel care a inaugurat cruciadele, la Conciliul de la Clermont, din 1095, iar prin acest act a instituit în mod oficial războaie organizate și administrate de religie. Aproape toată Europa, timp de multe secole, a fost inundată în sângele care a fost vărsat la instigarea directă sau cu aprobarea autorităților ecleziastice.

- **Istoria ascensiunii și influenței spiritului raționalismului în Europa**
(Appleton, 1866) Volumul II, p. 32

Amândoi (creștinii din nord și din sud) citesc aceeași Biblie și se roagă aceluiași Dumnezeu și fiecare invocă ajutorul Lui împotriva celuilalt.

- **Abraham Lincoln**

Dumnezeu este de partea noastră, iar Satana este de partea Statelor Unite.

- **Saddam Hussein**

Dumnezeu mi-a dezvăluit că cei care luptă pentru Allah și țara noastră și se întâlnesc cu moartea vor merge imediat în Rai...

- **Ayatollah Khomeini,
primăvara anului 1984**

Un capelan îngrijorat: „S-ar putea să nu fie datoria bisericii să învețe și să încurajeze oamenii să ucidă; dar este datoria bisericii să sprijine un om cu o asemenea credință și cu o asemenea înțelegere a problemelor, astfel încât el să fie capabil să realizeze ceea ce se așteaptă de la el, de la Dumnezeu său și de la țara sa”.

Ca mijloc de protecție împotriva unor capelani, pastorii pacifiști cunoscuți au fost respinși, cu excepția cazului în care au fost de acord să semneze o declarație care să ateste că nu mai susțin punctul de vedere pacifist. Statul stabilește contextul pentru supunerea patriotică, iar în cazul supunerii militare, capelanul autorizează pedeapsa religioasă.

Declarația de pace provine din aceeași rațiune, a lui Dumnezeu și a ființelor umane. Cum poate cineva să omoare un copil al lui Dumnezeu, indiferent câte greșeli ar fi făcut?

- **Gordon Brown,
Prezentarea Quakerilor**

Jeff MacNelly, retipărit cu permisiunea: Tribune Media Services

„Suntem cu toții prizonieri de război...” „...războiul a fost folosit deopotrivă de liderii și adepții religioși ca o modalitate de a-și justifica propria lăcomie, putere și prostie – prostia lui Dumnezeu și a umanității.”.

- **Senatorul american Wayne Morse**

Papa Paul al VI-lea a făcut presiuni asupra președintelui John F. Kennedy, în 1963, pentru a recunoaște autoritatea Vaticanului. Kennedy, un catolic declarat și un susținător al separării dintre stat și biserică, s-a opus. În 1984, președintele Ronald Reagan a recunoscut autoritatea Vaticanului și l-a numit ambasador pe William Wilson.

- Associated Press Photo

Jeff MacNelly, retipărit cu permisiunea Tribune Media Services

Decăderea Europei - Prosperitatea Papilor

Joseph McCabe

În timpul secolului al IV-lea a avut loc o transformare a oficiilor bisericii, odată cu scăderea încrederii în Biserica Romană. Păgânii erau obișnuiți cu ceremonii colorate și pitorești, iar noua Biserică le-a îndeplinit cu indulgență dorințele. Imnuri, altare și statui, tămâie, apă sfințită și lumânări aprinse, veșminte de mătase și ritualuri – aceste lucruri au fost împrumutate din ritualurile templelor antice desființate.

Trebuie să fi existat o asemănare remarcabilă între slujbele din templul desființat al lui Mitra de pe Dealul Vaticanului și slujbele din noul templu dedicat Sfântului Petru, situat în același loc sau în apropiere. Multe alte religii au avut partea lor de contribuție. Păgânii fuseseră obișnuiți cu varietatea și astfel, cultul sfinților și al Fecioarei Mamă, care nu fusese practicat în Biserică timp de trei secole, a fost încurajat.

Apoi, a trebuit să se inventeze relicve pentru sfinți, așa cum sfinții au fost inventați, uneori, pentru relicve. Auzim odată la câțiva ani că episcopii sunt îndrumați „într-o viziune” să descopere trupul vreunui martir sau sfânt. Palestina a început, de asemenea, să facă un comerț nemaipomenit de relicve cu Italia, începând cu „descoperirea adevăratei cruci”, la care niciun istoric nu mai aruncă nici măcar o privire astăzi.

Evenimentele pe care le-am descris ne aduc la sfârșitul secolului al IV-lea, când Papa Inocențiu I s-a angajat să pună în aplicare revendicarea papală în Occident. În Biserica Răsăriteană nu exista nimic altceva decât dispreț pentru această pretenție. În anul 381, episcopii greci s-au întâlnit la Constantinopol, iar în canonul al treilea al Consiliului au stabilit în mod expres că Episcopul „noii Rome” (Constantinopol) era egal ca rang cu episcopul „vechii Rome”.

Marele sfânt al Bisericii africane – al întregii Biserici Africane – la acea vreme era Sfântul Augustin. Biserica Catolică este foarte preocupată să arate că acest mare lider a recunoscut pretenția papală și ne reamintește în repetate rânduri celebra frază: „Roma a vorbit; cazul este soluționat”. Cu ereticul Pelagius activ, implicația este că Sfântul Augustin a recunoscut condamnarea acestui om de către Roma ca fiind soluționarea autoritară a problemei.

Acum, nu numai că nici Augustin, nici vreun alt episcop nu au folosit aceste cuvinte, dar ele sunt un rezumat complet fals a ceea ce a spus el. Cuvintele sale, în a 131-a predică, sunt: „Deja hotărârile a două consilii (africane) au fost trimise la Scaunul Apostolic, iar un rescript a ajuns la noi. Cazul este rezolvat”. Rezolvarea constă în mod clar în condamnarea lui Pelagius de către Africa și Roma. Dar problema nu a fost rezolvată. Papa Zosimus s-a pronunțat la început în favoarea lui Pelagius, iar episcopii africani l-au forțat să retracteze. Pentru a-și justifica mai departe intervenția, Papa a citat apoi două canoane ale Consiliului de la Niceea care i-au uimit pe africani.

După ancheta care a avut loc în Orient, s-a dovedit că aceste canoane erau falsuri romane, iar episcopii africani care l-au informat pe Papa despre descoperirea lor au fost asigurați că nu vor mai auzi „de importanța lor”. Au făcut mai multe cercetări

despre acestea, iar câțiva ani mai târziu, i-au trimis Papei o scrisoare (încă păstrată) în care disprețuiau pe deplin pretenția sa de a interveni și îl sfătuiau să nu „introducă trufia lumii în Biserica lui Hristos, care oferă lumina simplității și smereniei celor ce îl caută pe Dumnezeu”. Iar organizația Adevărul Catolic a avut îndrăzneala să spună credincioșilor că acești episcopi africani au recunoscut supremația Papei!

Roma a căzut în anul 410, dar farmecul marelui oraș și-a pus amprenta asupra barbarilor, iar Scaunul roman a suferit relativ puțin. Biserica spaniolă a fost apoi invadată, iar vandalii, traversând Strâmtoarea Gibraltar, au călcat în picioare colonia africană și, cum se credeau arieni, au vandalizat bisericile din Africa.

Episcopiile provinciale nu mai produceau prelați, nu mai ofereau sprijin sau învățătură, iar noii oameni care se certau neîncetat printre ruinele Imperiului au început să apeleze tot mai des la Roma. Ignoranța crasă a succedat culturii marelui Imperiu. Papii nu s-au ridicat la înălțimea așteptărilor, iar episcopii nu au fost mai presus. Un vechi proverb francez spune: „Într-o țară de orbi, omul cu un singur ochi este rege”.

Faptul că episcopia romană nu s-a schimbat în bine în acea epocă de corupție generală este demonstrat de documentele sale oficiale. La moartea lui Zosimus, scaunul papal a devenit, din nou, premiul sângeros al facțiunilor aflate în competiție. Doi Papi, Eulaliu și Bonifaciu, au fost aleși, iar în dimineața de Paște, când fiecare dintre ei s-a luptat cu disperare pentru prestigiul de a conduce marea ceremonie, o luptă puternică a înroșit, din nou, străzile și piețele orașului.

Câțiva ani mai târziu, Roma a avut un Papă puternic și zelos, Leon I, iar revendicarea supremației a făcut câțiva pași mai departe. Biserica a rezistat însă pretenției papale. Când Leon I a încercat să-l învingă pe episcopul Hilary al Galiei, unul dintre puținii oameni puternici rămași în provincii, Hilary a folosit „un limbaj pe care nici măcar un laic nu ar trebui să îndrăznească să-l folosească”. În Orient, Leon I era nevinovat de șiretlicuri. Delegații săi au încercat să impună grecilor canoanele false pe care Papa Zosimus încercase să le folosească în Africa, dar au fost expuși fără milă. În cea de-a cincisprezecea sesiune a Sinodului de la Calcedon, episcopii greci au reînnoit faimosul canon care îl declara pe episcopul de Constantinopol egal cu episcopul de Roma. Într-o scrisoare ironică, ei l-au informat pe Leon I despre acest lucru, dar totuși, grefieri papali au fost trimiși în Galia, în numele lui Leon I, la scurt timp după aceea, cu o pretinsă (și falsă) copie a procesului de la Calcedon, în care episcopii greci sunt reprezentați și îl acreditează pe Leon I ca „cap al Bisericii universale”! Vom vedea că nu există aproape niciunul, chiar și dintre „marii” papi, care să nu fi recurs la șiretlicuri de acest fel.

Biserica greacă și-a păstrat și până în ziua de azi sfidarea față de Roma. Creștinătatea occidentală, pe de altă parte, s-a supus papalității. Dar să vedem cum a fost posibilă această supunere. Acest lucru este explicat, în parte, prin slăbirea controlului asupra episcopatelor provinciale, mai ales prin ignoranța crasă care s-a așternut în Europa. Produsele pioase ale industriei falsurilor bisericii includeau documente nu atât de nevinovate cum erau frumoasele povești despre Sfânta Agnes și Sfânta Cecilia. Unele dintre acestea – numite documente false sau canoane falsificate ale consiliului episcopal grec – le-am întâlnit deja. Falsificatorii au devenit mai îndrăzneți pe măsură ce umbrele nopții medievale cădeau asupra Europei, iar unele plăsmuiri, cu o valoare foarte practică pentru Papalitate, au fost inventate.

Cele mai importante dintre acestea sunt faptele Sfântului Silvestru și mulți cercetători consideră că au fost compuse în Orient în jurul anului 430. După ce a oferit o glorioasă și fantastică relatare a convertirii și botezului împăratului Constantin, acest monarh a părăsit Roma în favoarea Orientului (după uciderea soției și a fiului său) și a predat papalității guvernarea întregii Europe de vest, începând de la granița Greciei! Este un fals notoriu și extravagant, dar a fost general acceptat și a fost folosit de Papi.

Un document similar, constituția Sfântului Silvestru, este considerat de către istoricii moderni că a fost fabricat chiar în Roma în anul 498. Au fost aleși, din nou, doi papi, iar cu această ocazie, obișnuita dușmănie a existat timp de trei ani. Se presupune că documentul ar fi fost inventat, în cursul acestei lupte, de către susținătorii anti-Papali.

Roma și Italia erau atât de ignorate, încât falsificatorii – de relicve, legende, canoane, pilde sau orice altceva – se bucurau de o epocă de aur.

Singura forță de partea iluminismului a fost regele eretic și anti-clerical al Italiei, Teodoric Ostrogotul, iar clerul roman a băgat intrigi atât de multe împotriva guvernării sale, încât a fost nevoit să-l întemnițeze pe Papa Ioan I.

Roma s-a împărțit în facțiuni romane și gotice, iar luptele îngrozitoare și mita au ajutat „lumina Duhului Sfânt” să decidă alegerile papale. La începutul secolului al VI-lea, în cincisprezece ani, au fost aleși doar șase papi și există suspiciuni serioase că unii au fost uciși.

În cele din urmă, Papa Silverius a deschis porțile Romei trupelor împăratului grec, dar schimbarea suveranului nu a făcut decât să ducă Papalitatea la o adâncime și mai profundă a josniciei. Împărăteasa Teodora, doamnă fără scrupule și foarte evlavioasă, care își începuse viața într-un bordel și și-o sfârșise pe tronul bizantin, avea o mică erezie proprie, un diacon roman foarte curtenitor pe nume Vigilius, care îi promisese că îl va favoriza dacă va fi Papă. „Inventează o acuzație împotriva lui Silverius (papa) și trimite-l aici”, i-a scris ea comandantului grec de la Roma; iar Papa a fost demis pentru trădare și înlocuit de Vigilius. Dar Papa Vigilius a considerat că este prea periculos să-și îndeplinească menirea. În mijlocul huiduielilor și pietrelor romanilor, a fost expedit în Constantinopol pentru a suporta răzbunarea diabolică a evlavioasei Teodora. Romanii care l-au acuzat de crimă, auzind de aventurile și moartea lui, și-au vărsat mânia asupra prietenului și succesorului său, Papa Pelagius.

Aceasta era papalitatea pe care istoricii catolici o descriu ca fiind distinsă în sfințenie și ortodoxie și sub protecția specială a Duhului Sfânt, încă de la întemeierea ei. Dar aceasta este doar o ușoară anticipare a calităților sale medievale. Pentru o vreme, Grigore cel Mare (590 – 604) a ridicat prestigiul bisericii catolice încă o dată; dar chiar și pontificarea acestui om profund religios are o parte întunecată. Elogiul său plin de laude la adresa reginei vicioase și criminale Brunichildis și a brutalului împărat răsăritean Phocas, precum și bucuria sa sălbatică la uciderea împăratului Mauriciu (care l-a numit cu răutate „un prost”) sunt revoltătoare. Ignoranța și credulitatea lui erau nelimitate. Cele mai mari lucrări ale sale, Magna Moralia și Dialogurile, sunt niște povești incredibile despre diavoli și miracole. Îi muștra cu severitate pe episcopii care încercau să-și educe poporul și nu și-a dat seama că viciile și crimele îngrozitoare pe care le deplângea aproape în fiecare scrisoare – beția, imoralitatea preoților și răspândirea violenței – erau în principal datorită ignoranței. El a fost unul dintre creatorii Evului Mediu.

După Papa Grigore, papalitatea se scufundă încet în mlaștina fetidă a Evului Mediu. Tabloul moravurilor Bisericii Romane, realizat de Ieronim în secolul al IV-lea, al întregii Biserici occidentale de către preotul Salvianus în secolul al V-lea și al episcopului Grigore de Tours în secolul al VI-lea, este aproape fără paralel în literatură.

Cu toate acestea, ar fi o muncă plictisitoare să înțelegem soarta papalității pe care o putem urmări în scrierile barbare ale vremii în acea epocă de degenerare constantă. Alegeri contestate, revolte sângeroase, mită, ceartă cu episcopii din est – punctează calendarul. Douăzeci de papi obscuri trec pe scena întunecată în decursul a o sută de ani. Reiau povestea din punctul în care Papii încep să câștige puterea.

În secolul al VIII-lea, conducătorii greci se aflau din nou în mijlocul ereziei, iar poporul conducător din nordul Italiei, longobarzii, erau încă arieni. Papii au început să caute dincolo de Alpi un protector ortodox, iar privirea lor a fost atrasă de franci. Roma a considerat convenabil să-i considere pe franci ca pe o rasă luminată și evlavioasă, deși știm din rapoartele Sfântului Bonifaciu către papi că prinții franci și clerul erau printre cei mai răi din Europa.

Clericii, așa cum citim în descrieri, aveau patru sau cinci concubine în paturile lor. Beția, cearta și corupția au contaminat pe călugări și aproape întregul cler. Aceste lucruri au fost trecute cu vederea, iar Vaticanul nu l-a muștrat pe Carol Martel pentru propria sa corupție în jefuirea Bisericii.

Charles Martel nu a acordat nicio atenție ofertei măgulitoare a Papilor, dar fiul său, Pippin, a găsit ocazia să o folosească. Era „primarul palatului” și dorea să-l înlăture pe rege și să-i ocupe tronul. El a trimis soli la Papa Zaharia pentru a-l întreba dacă ar putea face acest lucru în mod conștiincios. Nu numai că ar putea, răspunsese Zaharia, dar trebuie; și din acel moment Roma a putut pretinde că Pippin și faimosul său fiu, Carol cel Mare, își datorau tronul papalității.

Nu a trecut mult până când Papa Ștefan al II-lea, presat din greu de lombarzi, a făcut apel la recunoștința ignorantului franc și au încheiat un târg foarte profitabil. Pippin a acceptat titlul de „Patricius” (Print) al Romei și, în schimb, a promis că va smulge de la ereticii lombarzi întreg teritoriul care aparținea Papilor.

Este adevărat că moșii considerabile fuseseră anterior date Papalității. Grigore cel Mare, care credea că sfârșitul lumii este aproape, a determinat un număr mare de nobili să-și lase moșiile în seama Bisericii, deoarece fiilor lor nu le erau de niciun folos, iar el a cultivat și a condus teritorii imense. A devenit cel mai bogat om și cel mai mare deținător de sclavi din Europa. Grigore fusese la fel de perspicace în chestiuni materiale pe cât fusese de credul în religie. Dar istoricii bănuiesc, pe bună dreptate, că trimișii papali i-au arătat lui Pippin Actele Sfântului Silvestru și, în baza acestora, au revendicat aproape întreaga Italie.

Burlacul și superstițiosul Pippin a jurat că va recâștiga pentru „Fericitul Petru” pământurile pe care acești eretici stăruitori și le-au însușit. Nu știm exact cât din Italia a fost predată papalității. Papalitatea nu a păstrat textul autentic al unei singure asemenea „donații” pe care își întemeiază pretențiile de putere temporală.

Există un document, cunoscut sub numele de „Fragmentul Fantuzzian”, care pretinde a fi „Donația lui Pippin”, dar oamenii de știință sunt de acord că acesta este un fals roman nerușinat. Este totuși sigur că Pippin a dat papalității, probabil pe baza falsului mai vechi, o parte considerabilă din nordul și centrul Italiei, inclusiv întreaga guvernare a Ravennei, și s-a întors în Franța.

Pentru acest teritoriu, Papalitatea nu avea niciun titlu, iar regele lombarzilor l-a reocupat imediat. Papa Ștefan l-a asaltat pe monarhul francez cu apeluri pasionate și jalnice pentru a-l recupera pentru el, dar Pippin a refuzat să se mute din nou. Atunci Papa a făcut un pas remarcabil. Printre scrisorile sale, care au supraviețuit până în ziua de azi, există una adresată lui Pippin, care este scrisă în numele Sfântului Petru. Papa o făcuse în numele lui Petru și a transmis-o ignorantului franc ca un apel miraculos din partea Apostolului însuși. Prin această pioasă stratagemă și prin falsurile anterioare, Papalitatea a obținut douăzeci și trei de orașe italiene.

Cei care se îndoiesc dacă Papa intenționa cu adevărat să-l înșele pe Rege par să uite că papalitatea vremii era profund pătată de crimă și falsuri. În 768, un nobil din cartierul roman numit „Toto” a reunit o mulțime de preoți și laici și l-a ales drept papă pe propriul frate. „Papa” Constantin a fost un laic și în grabă a fost supus diferitelor grade de hirotonire și consacrare de către episcopi obligați să facă acest lucru.

Fără îndoială, acești episcopi și-au revendicat răsplata, dar i-au deranjat pe oficialii mai în vârstă. În orice caz, citim că oficialul șef al curții papale, Christopher, împreună cu fiul său Sergius, au fugit la lombarzi, au împrumutat o armată și s-au întors la Roma. O bătălie aprigă și mortală, în care lombarzii au câștigat, a fost urmată de prima dintr-o serie de acte oribile de răzbunare care de acum înainte vor dezonora Papalitatea.

Papa Constantin, sfințit de trei episcopi, a fost pus pe un cal, în șa de femeie, cu greutate în picioare și condus cu ignominie pe străzile Romei. Apoi a fost închis într-o mănăstire, pentru a-și aștepta judecata, dar Christopher și Sergius au pătruns în mănăstire și i-au scos ochii omului. În această stare, cu fața încă îngrozitoare din cauza mutilării, Constantin a fost adus în fața unui sinod în palatul Papei și judecat. Preoții înfuriați l-au bătut pe nenorocit cu propriile mâini și „l-au aruncat afară”.

Sfârșitul lui Constantin este, în cronici, lăsat imaginației. Și fratele său și-a pierdut ochii. Unul dintre episcopii care au participat la hirotonisire și-a pierdut ochii și limba. Pe scurt, susținătorii acestui Papă prematur au fost pedepsiți cu o sălbăticie care ne spune destul de clar caracterul Papalității la acea vreme.

Adevărul Catolic – care totuși admite, cu generozitate, că au existat „unii Papi răi”, deși acest lucru nu îi afectează pretenția privind interesul special al Duhului Sfânt în Papalitate – și-l imaginează pe Papă departe de aceste orori. Papa Ștefan a complotat cu regele Lombard împotriva lui Christopher și Sergius. Aceștia au descoperit, sau au suspectat complotul și au căutat să-l omoare pe Papă; este suficient să spunem că ei înșiși și-au scos ochii din orbite!

Christopher a fost mutilat atât de brutal, încât a murit. Sunt unii scriitori catolici care admit că însuși Papa a fost „implicat” în asta. Dar adevărul sordid ne este cunoscut datorită scriitorilor vremii. În Liber Pontificalis însuși, avem mărturia explicită a papei Hadrian I, cel mai mare papă al vremii, că „papa Ștefan a ordonat scoaterea ochilor lui Christopher și Sergius și din motivul sordid pentru care regele Didier a promis că va restaura terenurile disputate, dacă a făcut-o”.

„Vicarii lui Hristos” s-au scufundat acum atât de mult în mocirla minciunii, încât lăcomia de suveranitate temporală și bogăție s-a adăugat ambiției pentru supremația religioasă. Și, firește, au permis ca toată Europa să se scufunde la același nivel. După cum afirmă scrisorile Sfântului Bonifaciu și alte documente contemporane, condiția morală a Angliei, Franței și Germaniei – Spania trecuse acum la arabi – era de nespus.

Mănăstirile de maici erau case de desfrânare deschise – Bonifaciu le descrie pe călugărițele engleze că și-au ucis copiii – iar clerul este foarte corupt. Dar aici trebuie să mă limitez la vicarii lui Hristos.

★-----★

Joseph McCabe (1867-1955), a fost un fost preot și autor al multor cărți. Acest articol este din *Popes and Their Church* și este disponibil în majoritatea bibliotecilor publice. Publicația Londra, de Watts 1953.

Biserica Romei a făcut din acest principiu o lege că niciun om nu este salvat în afara bisericii lor, iar alte secte religioase au aceeași părere îngrozitoare, proporțională cu ignoranța lor și cu influența preoților ignoranți sau răi.

- **John Adams,**
al doilea președinte al Statelor Unite

Dacă toate înregistrările spun aceeași poveste – atunci minciuna a trecut în istorie și a devenit adevăr. „Cine controlează trecutul”, dezvăluie sloganul Partidului, „controlează viitorul. Cine controlează prezentul controlează trecutul”.

- **George Orwell, 1984**

Dumnezeu, Diavolul și sufletul

Steven H. Homel

Dacă instanțele sunt arena problemelor noastre lumești, atunci, conform majorității religiilor, sufletul nostru este câmpul de luptă al spiritului. Suntem obiectele unui meci de tenis celest între Dumnezeu și Diavol. Poate că bărbații de rând nu au o imagine competitivă, dar ceea ce propovăduiesc ei ca fiind Evanghelia, cu siguranță are: ne prezintă întotdeauna existența noastră ca pe o luptă între forțele binelui și ale răului.

Competiția nu le este străină liderilor religioși. Istoria războaielor bazate pe religie este o mărturie veche de 6.000 de ani a acestui fapt – adepții unei credințe luptându-se cu adepții altei credințe. De obicei, războaiele din antichitate trebuiau să fie guvernate de zeul cel mai puternic. Apariția unui singur zeu a prezentat o problemă de concurență: cine este adversarul atunci când ambele părți au același zeu, cum ar fi musulmanii și creștinii?

Această problemă a fost rezolvată cu ușurință prin stabilirea de zei asistenți pentru fiecare sub-sectă care reprezenta „adevărata cale” către Dumnezeu. Nu cred că războiul a fost scopul creării unor astfel de intermediari, dar aceste figuri au servit ca puncte de raliere pentru a forma tabere cu viziuni opuse. Răspunsul uman a fost modelat pentru a accepta competiția ca o lege primară a existenței, încât lui Dumnezeu nu i s-a permis să stea singur. Trebuia să aibă un alt zeu cu care să concureze – astfel a apărut Diavolul.

Suntem făcuți să credem că și în lumea spirituală există o arenă de luptă. De fapt, noi suntem participanții. Noi nu suntem doar o parte a jocului – noi suntem

mingea. Sufletele noastre sunt folosite în acest ping-pong dintre rai și iad. Nu m-ar surprinde câtuși de puțin să aflu că raiul și iadul sunt separate de o linie.

★-----★

Extras din *The Competition Obsession*: o filozofie a vieții necompetitive, de Steven H. Homel, publicat de ACS Publishing Company, San Diego, California, aprilie 1981.

Teocrația puritană: în Abecedarul Noii Anglii, lecția despre litera „A” începea în stilul specific teocratic: „În căderea lui Adam/Am păcătuț cu toții”. De asemenea, include „Samuel va unge/Pe cine numește Dumnezeu” și „Iov a simțit toiagul/Și totuși l-a binecuvântat pe Dumnezeu”.

Hermeticii vs. Puritanii

Stephan A. Hoeller

Arena socială contemporană a Statelor Unite este caracterizată de voci concurente, toate pretinzând a fi vocea autentică, adevărată, a acestei țări. În stânga spectrului social-politic, auzim multe voci referitoare la gândirea europeană de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX. Mă refer aici, în primul rând, la materialismul lui Marx și Engels în diferitele sale variante, sau altele amplificate de Lenin. Gândirea marxistă a devenit aproape un normativ pentru partidele de stânga americane.

La capătul opus al spectrului, găsim un amestec frecvent confuz al creștinismului fundamentalist protestant din secolul al XIX-lea, amestecat cu perspectiva economică a revoluției industriale. Așa cum stânga vorbește despre cei dezavantajați și valorile umane, tot așa dreapta insistă asupra tradițiilor și a valorilor familiei, prin care înțelege orice, de la etica muncii din secolul trecut până la represiunea sexuală și la distrugerea tuturor celor care nu sunt de acord cu aceste poziții.

Cine sau ce este, atunci, adevăratul american? Cine vorbește pentru America? Țara celor liberi și casa celor curajoși, țara oportunităților! Națiunea Statuii Libertății are o voce autentică? Sau cacofonia de voci pe care le auzim este singura voce a acestui pământ și a acestei culturi?

În opinia mea, există trei Americi. Prima este cea străveche, sau „America șamanică”, discutată într-un alt capitol al cărții. A doua este „America hermetică”, iar a treia este „America puritană” care, în cele mai multe privințe, a acționat ca forță opusă Americii hermetice.

Pentru a înțelege America hermetică, trebuie să ne întoarcem în istorie, în perioada antichității târzii. În această perioadă, zeul grec Hermes, mesagerul zeilor, fiul lui Zeus, s-a contopit arhetipal cu forma divină a zeului egiptean Thoth, stăpânul minții, scribul zeilor și zeul transformării. Rezultatul a fost splendidul sistem misterios al gnozei, strâns înrudit în spirit cu școlile gnosticismului creștin. A luat naștere o mare și profundă literatură mistică, atribuită poetic lui Hermes-Thoth și concepută pentru a facilita înțelegerea spirituală, transformarea și eliberarea finală a sufletului uman.

Renașterea hermetică era în plină desfășurare atunci când Columb a ajuns în America. Ea a înflorit în Anglia pe vremea reginei Elisabeta I, și astfel țara-mamă, etnică și culturală, „verișoara” Americii de Nord, a devenit complet „hermetică” chiar în momentul în care Anglia își începea expansiunea colonială în lume. Astfel, curente hermetice și neo-hermetice au fost rapid transplantate din Anglia în America și au fost frecvent întărite odată cu emigrarea în Lumea Nouă a ezotericilor europeni de orientare hermetică, cum ar fi rozicrucienii germani din Europa Centrală. De la lordul Francis Bacon, eruditul elisabetan și înțeleptul hermetic, la Johannes Kepler, astronomul și vrăjitorul german, și nu numai, influențele ezoterice, în mare parte de origine hermetică, au fost aduse în coloniile nou înființate din America de Nord.

Până în momentul Revoluției Americane, renașterea hermetică a fuzionat, într-o măsură considerabilă, cu mișcarea inițială franceză a Iluminismului. Astfel, conducerea normativă a Revoluției Americane, în special aripa sa intelectuală condusă și exemplificată de Benjamin Franklin, a fost complet impregnată de spiritul

Iluminismului hermetic.

Fondatorii republicii americane au procedat la crearea unui model de guvernare, nemaîntâlnit până atunci în istorie, o republică fondată pe filosofia iluminismului hermetic și care exprima, cu modificările necesare, înțelepciunea din Corpus Hermeticum și din alte cărți hermetice.

Iată cum a ajuns Hermes în America și putem afirma astăzi, spre disconfortul unora, că principalul fondator al republicii americane nu a fost Moise sau Iisus și cu atât mai puțin Sfântul Augustin sau Sfântul Toma de Aquino, ci mai degrabă Hermes Trismegistul. Hermes, care a supraviețuit printre alchimiști, magicieni, rozicrucieni, francmasoni ezoterici și iluminiștii francezi, a traversat Atlanticul pe sandalele sale înaripate și a stat alături de caduceul său în primele adunări ale Congresului Continental.

Nu există nicio îndoială că masoneria hermetică a jucat un rol important în stabilirea, în secolul al XVIII-lea, a unei republici hermetice pe malul îndepărtat al Atlanticului. Emisarul coloniștilor revoluționari în Franța, Benjamin Franklin, a fost un francmason înfocat care a stabilit legături strânse cu membrii de frunte ai acelei fraternități din Loja celor Nouă Surori din Franța.

America hermetică

Acum se pune întrebarea: care a fost conținutul acestei învățături hermetice care a fost transmis conducerii timpurii a republicii americane de către diferite cercuri ale iluminismului hermetic-rozicrucian-masonic? Pentru a răspunde la această întrebare, încep cu o scurtă descriere, un rezumat prescurtat, a acelor puncte hermetice care au o legătură directă cu întemeierea republicii americane.

Primul dintre principiile importante aduse în noua comunitate de iluminarea hermetică a fost separarea dintre biserică și stat. Acest principiu nu era întâlnit în nicio parte a lumii și în niciun guvern la momentul fondării Statelor Unite. Conform Constituției, nu mai exista o credință stabilită. Prin lege, guvernul s-a desprins complet de afacerile religioase. Cel mult la ce se puteau aștepta minoritățile religioase de la guvern până în acest moment era „toleranța”. Aceasta însemna că, deși mențineau o religie de stat stabilită oficial, autoritățile aveau totuși să suporte cu răbdare (a tolera înseamnă „a suporta” în latină) exercitarea unei religii diferite din partea unora.

Prototipul monarhilor toleranți a fost, fără îndoială, Frederic cel Mare, care a rostit faimoasele cuvinte: „Fiecare să fie mântuit după felul lui”, dar care a menținut totuși Biserica luterană a Prusiei. Fondatorii republicii americane au mers clar mai departe. Teoria populară care explică separarea bisericii și a statului în America este: întrucât în colonii existau mai multe religii prezente și înfloritoare, este mai bine ca religia să fie o chestiune privată și astfel să se difuzeze eventualele disensiuni sectare. Cu toate acestea, având în vedere influențele hermetice care s-au exercitat asupra fondatorilor, s-ar putea presupune că acesta nu a fost singurul motiv al atitudinii lor. Iluminismul hermetic, în ansamblul său, nu era interesat doar de absența conflictelor religioase. Mai degrabă considera că exista ceva profund greșit în teologiile tuturor confesiunilor religioase existente și, din acest motiv, niciuna dintre ele nu ar trebui să fie susținută. Problema nu era că nu se știa care dintre religii era cea corectă, dar cel puțin se bănuia sau se știa că toate erau greșite.

Unul dintre dezacordurile majore dintre iluminismul hermetic, pe de o parte, și diferitele confesiuni ale creștinismului și iudaismului, pe de altă parte, se referea la conceptul de Dumnezeu. Toate confesiunile creștinătății din acea vreme, precum și adepții iudaismului, erau adepți ai teismului, credința într-un Dumnezeu personal, creator, întreținător și judecător al lumii, care este implicat personal în gestionarea creației în fiecare moment al timpului. În ochii gânditorilor hermetici ai iluminismului, acest concept se dovedise a avea nu doar defecte teoretice, ci și a fi responsabil pentru anumite rele practice, cum ar fi dreptul divin al conducătorilor, prezența legii religioase în societate și multe altele.

Dacă Dumnezeu era implicat în mod activ în toate afacerile lumii și ale oamenilor, era ușor de imaginat că același Dumnezeu a instituit structura guvernamentală și socială existentă și că statul ar trebui să aplice rânduielile lui Dumnezeu pentru a-i fi pe plac. Prin separarea dintre biserică și stat, putem deduce că fondatorii Statelor Unite nu erau în favoarea unui astfel de Dumnezeu.

Bărbații și femeile iluminismului nu erau, de obicei, teiști, ci deiști. Deiștii acceptau o Ființă Supremă ca fiind originea și destinul final al tuturor ființelor și al universului, dar erau convinși că această Divinitate nu gestiona în mod activ universul și nu intervenea în treburile omenirii. „Dumnezeul” hermeticilor și gnosticilor uneori era cunoscut și sub numele de Deus Absconditus, „Dumnezeul Absent”.

Ezotericii din diferite școli și perioade istorice împărtășeau această convingere. H. P. Blavatsky, figura de la sfârșitul secolului al XIX-lea a renașterii ezoterice, a fost extrem de categorică în negarea conceptului teist al lui Dumnezeu. Viziunile religioase heterodoxe ale multora dintre părinții fondatori nu au fost doar o chestiune de convingere privată: Benjamin Franklin a scris chiar și o liturghie pentru o nouă religie bazată pe principii deiste, hermetice și a trimis o copie a acesteia lui Jean-Jacques Rousseau, care a acceptat-o cu plăcere.

A doua trăsătură distinct hermetică a republicii americane a fost teoria guvernării pe trei ramuri. Deși nu este foarte bine cunoscut, Statele Unite au devenit și au rămas, de fapt, o monarhie constituțională, electivă, în care monarhul (numit greșit „președinte”) are puteri mult mai largi decât actualii monarhi constituționali ai Europei. La momentul redactării Constituției, a existat chiar o dezbatere serioasă: președintele ar trebui să aibă titlul de „Alteță Serenissimă”, indicând caracterul monarhic al funcției.

Un alt aspect important este sursa legitimității guvernării. În aranjamentul predominant în Europa, la acea vreme, s-a înțeles că sursa legitimității era voința sau harul lui Dumnezeu. Cu toate acestea, fondatorii guvernului american au decis că voința poporului, sau „consimțământul just al celor guvernați”, făcea ca un guvern să fie legitim. Aici găsim principiile hermetice. Încă din Egipt, învățăturile hermetice au dat întotdeauna importanță puterii și demnității de zeu a sufletului uman.

Sufletul uman nu este o simplă creație a lui Dumnezeu, ci mai degrabă este divin în origine și în natura sa esențială și, ca atare, nu poate fi supus pentru totdeauna unei autorități externe. Omul a fost constituit să fie cel care face ca evenimentele să apară și nu să fie destinatarul pasiv al efectelor unei voințe divine exterioare. În calitate de agenți liberi, pot încheia contracte între ei pentru a forma asociații precum statul și națiunea și nu sunt destinați să rămână supușii unor conducători care le sunt impuși. Teoria contractului social a lui Montesquieu a servit, de asemenea, drept una dintre sursele de inspirație pentru această caracteristică a guvernului american.

În cele din urmă, trebuie luat în considerare principiul hermetic care, mai mult

decât oricare altul, a ajuns să impregneze nu numai guvernul american, ci întreaga istorie a Statelor Unite. Viziunea hermetică a existenței declara că viața este un proces, nu o condiție fixă. Din acest motiv, viața nu poate fi gestionată, ci trebuie să i se permită să funcționeze. În această viziune, guvernul este ca un maestru al artei alchimice care păzește și supraveghează procesul, dar nu intervine în el. Cu cât mai puțină interferență guvernamentală a corpului politic în procesul de viață, cu atât mai bine.

Atât timp cât cetățenii sunt liberi să se deplaseze, să își păstreze veniturile, să se angajeze în meserii și profesii sau în afaceri după cum doresc, procesul funcționează. Astfel, din punct de vedere politic, religios, social și economic, forțele existente interacționează liber unele cu altele. Rezultatul este creșterea, transformarea și desfășurarea nenumăratelor potențe latente de natură benefică. Principiul călăuzitor al acestui proces nu este Dumnezeu meschin, obsesiv și tiranic al Vechiului Testament, ci mai degrabă Hermes, înțeleptul transformator alchimic al tuturor lucrurilor.

America puritană

În contrast cu spiritul hermetic, există un alt element al vieții americane care, încă de la început, a fost diferit și chiar antagonist față de iluminarea hermetică. Această idee opusă a fost puritanismul, sau forma protestantă-calvinistă a creștinismului. În multe privințe, puritanismul a devenit un stil de viață, o forță puternică, ce a influențat viața publică de-a lungul istoriei americane.

Puritanii au fost transplantați din Anglia, călcând pe urmele lui John Calvin, tiranul teocratic din Geneva, care era cunoscut pentru faptul că băga oamenii în închisoare pentru „crime” precum dansul. Datorită lui John Knox, inspirat de disciplina lui Calvin, puritanii englezi deveniseră cauza multor suferințe în țara lor natală. Unii dintre ei au venit în America în 1630, imediat după pelerinii care nu erau puritani și care sosiseră în 1620.

Oliver Cromwell, ai cărui asociați l-au executat cu cruzime pe regele Carol I, a instituit o dictatură în care Crăciunul a fost scos în afara legii și veselia din vechea Anglie a fost lipsită practic de orice culoare și frumusețe. Acest regim crud și plictisitor a fost în cele din urmă înlocuit de monarhia restaurată a Casei Stuart, iar prietenii puritani ai lui Cromwell au fost din ce în ce mai mult supuși, aproape, furiei tuturor. Mulți dintre ei au decis să navigheze peste Atlantic pentru a se alătura semenilor lor din Massachusetts.

Puritanii sunt amintiți în literatura și arta sentimentală ca un fel de imigranți inofensivi și sunt confundați cu pelerinii care căutau libertatea religioasă care le era refuzată în țara lor de origine. Cu toate acestea, adevărul este că puritanii au refuzat multora altora o libertate similară, astfel încât au fost alungați din patria lor ca pedeapsă pentru fapte de acest fel. Ei s-au distins curând în Lumea Nouă prin spânzurarea a multor presupuse vrăjitoare, și asta într-un moment în care această practică era deja inexistentă în alte părți. Privind la vremuri mai recente, observăm că puritanii olandezi care s-au stabilit în Africa de Sud au devenit inventatorii și precursorii apartheidului. Un bilanț total neplăcut, s-ar putea spune.

Din păcate, lucrurile nu s-au oprit aici. Ideologia puritană a exercitat o influență stranie asupra întregului protestantism american și trebuie să recunoaștem și asupra

unei mari părți a catolicismului american dominat de irlandezi și janseniști. Nu numai cele mai mari comunități ale tradiției calviniste, cum ar fi biserica prezbiteriană și reformată, ci și nenumărate alte organisme ecleziastice au devenit saturate de ideile calviniste și de valorile și stilul de viață puritan.

În nenumărate moduri, Statele Unite au devenit o țară foarte calvinistă, mult mai mult decât Elveția, Scoția și Olanda, țările originale ale acestei credințe. Deismul și viziunea hermetică asupra lumii au fost pe placul elitei culturale, în timp ce puritanismul, care s-a instalat inițial în Noua Anglie, și-a răspândit principiile (uneori modificate) în fiecare stat. Fie că a fost vorba de democratul Jackson sau de republicanul Lincoln, „omul de rând” din istoria americană a avut întotdeauna, în caracterul său, un element parțial calvinist.

Patru trăsături ale calvinismului (sau puritanismului) trebuie să fie subliniate aici. Prima este că imaginea calvinistă a lui Dumnezeu este cea din Vechiul Testament, dusă la extrem. Luther era reformatorul care îl reprezenta pe Hristos, Calvin cel care îl reprezenta pe Iehova. C. G. Jung și alții au remarcat, cu înțelepciune, că Dumnezeu pe care oamenii îl venerază își pune semnătura pe psihicul lor. Imaginea lui Dumnezeu a calviniștilor este în contradicție radicală cu deismul fondatorilor republicii, iar influența sa a fost caracterizată de duritate, răzbunare și cruzime. Trebuie amintit că Calvin și asociații săi nu s-au folosit de teologia rafinată și blândă a iudaismului rabinic de mai târziu, în care această imagine a lui Dumnezeu a suferit modificări. Dumnezeu lui Calvin a ieșit direct din Vechiul Testament și din diferitele proiecții ale acestuia.

Al doilea punct al calvinismului este că, prin natura și istoria sa, are o orientare teocratică. Dictatura evlavioasă făcuse parte din istoria acestei religii. Imaginea meschină, intolerantă și obsesivă a Dumnezeului calvinismului a fost oglindită în conduita și politica membrilor săi. Istoria americană timpurie abundă de mărturii despre dorința calvinistă de a controla viața publică și cea privată. Vrajitoarele au fost spânzurate, iar păcătoșii au fost puși la stâlp sau însemnați ca parte a acestui sindrom. O linie destul de directă merge de la Cotton Mather și judecătorii săi până la mișcări moderne precum Moral Majority. În mod clar, principiul hermetic al separării dintre biserică și stat nu a fost niciodată susținut serios de mentalitatea calvinistă.

O caracteristică proeminentă a credinței calviniste este doctrina predestinației. Deși își are originea în teologia abstractă, această doctrină a ajuns să fie interpretată universal în sensul că cei care urmau principiile calviniste erau noul „popor ales”. Bogăția materială și succesul au fost considerate semnele distinctive ale favorurilor divine acordate celor predestinați pentru mântuire. Rezultatul: calviniștii și cei influențați de ei au devenit ambițioși, orientați spre succes și adesea nemiloși. Eufemistic, această atitudine a fost denumită cu termenul inofensiv „etica muncii”, aparent un crez sănătos, decent și energic, care avea o parte întunecată. Această trăsătură a calvinismului s-a unit într-o alianță profană cu capitalismul născut din revoluția industrială. Baronii de astăzi, oamenii de afaceri fără scrupule ai culturii noastre, nu au o figură hermetică, ci o figură calvinistă. Astfel, încă de la începuturi, spiritul calvinist sau puritan a contrazis și a minimalizat multe dintre marile avantaje pe care spiritul hermetic le acordase Americii. Această tendință nu a încetat nici până în ziua de azi.

În cele din urmă, puritanismul este ceea ce înțelegem colocvial prin acest termen. El se caracterizează printr-o moralizare extremă în ceea ce privește viața și

comportamentul personal, contopită cu o nepăsare considerabilă atunci când principiile morale sunt aplicate în politică sau în afaceri. Are o atitudine sumbră, lipsită de bucurie față de partea plăcută a vieții umane, compensată de lăcomia aprigă și pofta de putere. (O glumă spune că un predicator calvinist a declarat că înghețata trebuie să fi fost inventată de diavol pentru că are un gust atât de bun. În aceeași ordine de idei, H.L. Mencken a definit puritanismul ca fiind „teamă obsedantă că cineva, undeva ar putea fi fericit”). Psihologia dezvăluie că acest stil de viață obsesiv și reprimat prezintă mari pericole pentru psihicul celor care îl adoptă. În momentul primei sale vizite în Statele Unite, Jung a vorbit despre această chestiune într-un interviu care a apărut tipărit în ziarul The New York Times din 29 septembrie 1912: „Când văd atât de mult rafinament și atât de mult sentiment, așa cum văd în America, mă aștept la o cantitate egală de brutalitate. Contradicțiile – le găsești peste tot. Găsesc cea mai mare stăpânire de sine din lume la americani – îi caut cauza și găsesc o mare cantitate de prudență. Întreb care este cauza și descopăr brutalitate. Prudența este întotdeauna o acoperire pentru brutalitate. Ea este necesară – face viața posibilă doar până se desființează brutalitatea și se preia controlul real asupra ei. Când veți face acest lucru în America, atunci veți fi cei mai sensibili, cei mai temperamental, cei mai dezvoltati oameni din lume”.

Rezultatul natural al lipsei de cunoaștere de sine este exercitarea unei voințe represive și de judecată. Cei care nu se cunosc pe ei înșiși trebuie să încerce mereu să se controleze pe ei înșiși, fără să știe pe cine sau ce încearcă să controleze. Atitudinea morală calvinistă este antiteza directă la ceea ce Jung descrie. Prudența, reprimarea și regulile artificiale de comportament moral nu fac decât să ascundă (uneori să fortifice) forțele instinctuale și complexe psihologice periculoase din inconștient. Astfel, Jung a prevăzut multe dintre viitoarele dileme ale culturii americane.

Apărarea moștenirii noastre hermetice

Din acest punct de vedere, este clar că principalele trăsături ale Americii hermetice și ale Americii puritane au diferențe care sunt pregnante și care sunt încă foarte prezente. Un conflict profund și aparent ireconciliabil sfâșie sufletul Americii în două. Deși, într-un mod subtil, acest conflict poate fi imaginat și ca un proces alchimic, este încă de datoria celor care percep moștenirea hermetică a acestei țări să încerce să o apere și să o salveze de la a fi înghițită de opusul ei. Numai prin reamintirea și susținerea calităților hermetice ale viziunii americane, procesul benefic preconizat de fondatori va putea să aibă loc.

Care ar trebui să fie cursul acțiunii? În primul rând, să recunoaștem existența conflictului și să înțelegem în mod conștient natura și semnificația sa. În legenda eroului Graalului, eroul Parsifal îl întâlnește pe regele pescarilor, Amfortas, și îi pune o întrebare simplă: „Ce te doare, unchiule?”. Dacă, asemenea lui Parsifal, punem întrebarea potrivită, putem deveni vindecătorii regatului. Ceea ce ne doare, în cultura noastră, mai mult decât orice altă boală, este conflictul continuu, insidios și periculos dintre matricea hermetică originală a republicii, pe de o parte, și complexul puritan, pe de altă parte. Criminalitatea, necazurile economice, gafele în politica externă, eșecurile umane ale oamenilor de stat, toate aceste simptome sunt la baza conflictului.

Va prevala viziunea hermetică? Sau vom avea parte de o religiozitate arhaică și

inconștientă, precum și o viziune a lumii și un stil de viață defectuos, îndepărtând din ce în ce mai mult poporul și cultura americană de obiectivele avute în vedere de fondatorii acestei națiuni?

În cele din urmă, trebuie să luăm atitudine și să începem să cernem grâul hermetic de pleava puritană din viața publică contemporană. Conservatorii nu ar trebui să se lase păcăliți de sloganuri și idei care nu sunt deloc conservatoare.

Ce persoană sănătoasă la cap și-ar putea imagina pe Dr. Franklin luând cu asalt clinicile în care s-ar putea efectua avorturi? Ar putea Thomas Jefferson să aprobe ca guvernul să intervină în activitățile private ale cetățenilor, în casele lor? Acești oameni, la fel ca și alte persoane sensibile de pretutindeni, știau că libertatea este indivizibilă, știau că oamenii sunt liberi, atât în privat, cât și în public, sau nu sunt deloc liberi.

Liberalii ar trebui să înceteze să caute remedii pentru toate relele în guvernare, manipulare și interferență. Adoptarea unui număr mare de legi, după cum a recunoscut Lao Tse, duce la și mai multă fărădelege; creșterea reglementărilor sporește confuzia și indisciplina. Guvernele nu există pentru a gestiona și reglementa viața cetățenilor, ci pentru a asigura un cadru în care puterile și talentele inerente ale persoanelor se pot dezvolta și înflori. Fiecare guvern bun din istorie a fost de dimensiuni reduse, reținut în exercitarea puterii și ținut la distanță atunci când se referea la libertățile personale, economice și politice și la intimitatea oamenilor. Avansarea unor cauze nu ar trebui să fie folosită ca o scuză pentru a crește puterea guvernului și pentru a micșora libertatea și inițiativa indivizilor.

America hermetică conține leacul pentru bolile din această epocă. Remediu este libertatea. Cu libertate, alchimia spiritului corectează defectele culturii și îndreaptă excesele civilizației.

★-----★

Stephan A. Hoeller, PhD., este un savant gnostic și adept al lui Jung a cărui carte, *Freedom: The Alchemy of a Voluntary Society*, a fost publicată de Quest Books în iunie 1992.

„Ideea că religia și politica nu se amestecă a fost inventată de Diavol pentru a-i împiedica pe creștini să-și conducă propria țară.”

- **Rev. Jerry Falwell**

„Față de nicio crimă, oamenii nu s-au arătat atât de cruzi și cu atât de mult sânge rece ca în pedepsirea diferențelor de credință.”

- **James Russell Lowell**

Teocrație

„Sper să trăiesc pentru a vedea ziua în care, la fel ca în primele zile ale țării noastre, nu vom mai avea nicio școală publică. Bisericele vor fi preluat puterea din nou, iar creștinii le vor conduce. Ce zi fericită va fi aceea!”

- **Rev. Jerry Falwell, 1979**

„Curtea Supremă a Statelor Unite ale Americii este o instituție blestemată de Dumnezeu Atotputernicul.”

- **Rev. Jimmy Swaggart, 1986**

„Cred că această noțiune a separării dintre biserică și stat a fost o naștere a imaginației unor necredincioși.”

- **Rev. W. A. Criswell,
Dallas TX, 1984**

„Într-un stat în care majoritatea oamenilor sunt catolici, biserica va cere ca eroarea să nu aibă o existență legală, iar dacă există minorități religioase, acestea vor avea doar o existență de facto, fără posibilitatea de a-și răspândi necredința.”

- **Civiltă Cattolica (lezuit), 1948**

„Majoritatea liderilor noștri sunt pro-avort. Deci nu intrați acolo și spuneți: Sunt un avocat împotriva avortului. Nu, spuneți: Sunt interesat de locuințe, de dezvoltare sau de salubritate. Și îți păstrezi opiniile personale pentru tine până când comunitatea creștină este gata să se ridice și atunci vor fi devastați!”

- **Antonio Rivera,
Christian Coalition NYC, 1992**

„Vreau să fiu invizibil. Să fac război de gherilă. Îmi vopsesc fața și călătoresc noaptea. Nu știi că s-a terminat până nu ești într-un sac pentru cadavre. Nu știi până în noaptea selecției.”

- **Ralph Reed,
Christian Coalition, 1991**

„Teocrația este cel mai rău dintre toate guvernele. Dacă trebuie să avem un tiran, un boier este mai bun decât un inchișitor. Cruzimea boierului poate uneori să doarmă. Dar inchișitorul, care își confundă cruzimea și pofta de putere cu frica Cerului, ne va chinui la infinit pentru că o face cu aprobarea propriei sale conștiințe.”

- **C.S. Lewis,
scriitor creștin**

„De-a lungul a aproape cincisprezece secole, instaurarea legală a creștinismului a fost judecată. Care au fost roadele ei? În toate locurile, mai mult sau mai puțin: mândria și indolența în cler; ignoranța și servilismul laic; iar în ambele, superstiția, bigotismul și persecuția.”

- **James Madison**

„Realitățile sociale, precum și principiile religioase, trebuie luate în considerare pentru a judeca înțelepciunea oricărei legislații. Cetățenii care ajung la concluzii diferite nu sunt neapărat imorali sau necreștini. Tendința de a marca adversarii politici sugerează un fel de fascism moral.”

- **Iezuit American, 1980**

„Majoritatea nu are dreptul să-și impună religia celorlalți. Aceasta este o tradiție la fel de sacră ca și Constituția însăși pentru această țară.”

- **Rev. William R. Harper (Episcop), 1986**

„Dintre toate urgiile, tirania ecleziastică este un blestem pentru omenire.”

- **Daniel Defoe**

Majorca din Petra a venit să construiască misiunea San Juan de Capistrano cu credință în Dumnezeu și dragoste pentru omenire.

- **Părintele Junipero Serra**

Preotul Serra și urmările genocidului

Jose Ignacio Rivera

Junipero Serra a fost primul părinte-președinte al Misiunilor din Alta California și a fost beatificat, ceea ce reprezintă penultimul pas spre canonizare. Născut Miguel Jose Serra, la 24 noiembrie 1713, dintr-o familie de agricultori de pe insula spaniolă Mallorca, părintele Serra a fost crescut în satul Petra (Fogel 1988:41). Părintele Serra a avut o carieră remarcabilă ca profesor universitar în Europa. La sosirea în Lumea Nouă, părintele Serra a profitat de șansa de a-și împlini visul de o viață – de a deveni un conchistador spiritual și de a creștiniza o națiune de păgâni. Fiind unul dintre primii preoți și părinte-președinte al misiunilor din Alta California, părintele Serra a avut un rol esențial în formarea politicilor, atitudinilor și tratamentului misiunilor față de nativii californieni. Această moștenire misionară este una dintre bazele candidaturii părintelui Serra la sfințenie, care este încă în curs de examinare.

Printr-o interpretare selectivă și mioapă a evenimentelor istorice, persoanele care doresc să perpetueze mitul spaniol californian au creat o imagine imaculată a părintelui Serra. În apărarea părintelui Serra, Thaddeus Shubsda, episcop de Monterey, a comandat Raportul Serra, care este o compilație de opt interviuri. Imaginea mitică creată în cadrul Raportului Serra este una în care părintele Serra posedă o natură total iertătoare pentru toate fărădelegile comise de nativii californieni, complet nevinovat de orice asociere cu pedeapsa forțată, cum ar fi flagelările. Această imagine de sfânt a părintelui Serra este întărită de Dr. Nunis în Raportul Serra, cu afirmații de genul: „Nu există nicio dovadă că Serra ar fi instituit vreodată pedepse fizice sau orice fel de pedepse neobișnuite” (Costo 1987: 218). „Pedepse neobișnuite” după ale cui standarde, ale misionarilor zeloși care le-au ordonat sau ale indienilor care le-au primit? Din păcate, perspectiva indigenă lipsește sau este abordată superficial de susținătorii canonizării.

Ceea ce pare să aibă loc este un conflict de perspective, definiții și interpretări între susținătorii canonizării, un grup pe care unii l-ar identifica drept „apologeți”, și „detractori”, care contestă acuratețea istorică a cazului părintelui Serra. Apologeții au considerat necesar să denigreze poporul indigen din California pentru a ridica reputația lui Serra.

Această lucrare va aborda miturile apologeților cu ajutorul documentelor istorice, în special epistolele scrise de părintele Serra, care îl acuză de biciuire și rezidență forțată. Apologeții se fac vinovați de aceleași păcate academice de care îi acuză pe detractori și ar fi trebuit să efectueze o cercetare mai atentă a literaturii de specialitate. De asemenea, ar fi trebuit să se efectueze o analiză riguroasă a datelor antropologice înainte de a perpetua mituri depășite despre nativii californieni.

Susținătorii părintelui Serra denigrează detractorii

Întrebarea finală, dacă părintele Serra merită sau nu statutul de sfânt, aparține Bisericii Catolice, deoarece statutul de sfânt este o poziție onorabilă pe plan intern, care necesită un proces de evaluare îndelungat bazat pe criterii stabile.

Au fost adresate întrebări care contestă miturile și aura de romantism pastoral pitoresc care învăluie California colonială. Cele trei puncte principale folosite în Raportul Serra pentru a apăra canonizarea sunt:

- În primul rând, detractorii părintelui Serra adoptă un punct de vedere emoțional în detrimentul abordării academice și fac acuzații nefondate din punct de vedere istoric, reflectând o lipsă de cercetare și neglijare a faptelor.
- În al doilea rând, părintele Serra este acuzat de abuzuri care au avut loc cu mult timp după moartea sa, survenită în 1784.
- În al treilea rând, nimeni nu a prezentat încă niciun document care să ateste că părintele Serra a maltrat pe cineva.

Majoritatea celor intervievați în Raportul Serra au prezentat o perspectivă europeană din secolul al XVIII-lea printr-o interpretare parohială a evenimentelor istorice și au acceptat evaluarea populației indigene din acea perioadă. Conform acestei perspective europene din secolul al XVIII-lea, California nativă era formată din bande rătăcitoare de neo-neanderthalieni, cu o inteligență limitată, care posedau doar o cultură și o tehnologie rudimentară. Dr. Nunis, în Raportul Serra, afirmă că preoții le-au dat indienilor: „...pături pentru ca (indienii) să nu moară de frig. Acum indianul nu mai trebuia să se îngroape (în nisip) pentru a se încălzi. Indienii din California aveau, în cel mai bun caz, un nivel modest de civilizație. Sunt amabili! Viața era grea. Foarte grea. Trebuiau pur și simplu să muncească din greu pentru a trăi. Iar acest trai însemna doar să mănânce și să rămână în viață. Nu aveau nicio idee despre o înțelegere socială în sensul cel mai clar al cuvântului. Nu aveau niciun simț al moralității” (Costo 1987: 219).

Literatura semnificativă a fost fie trecută cu vederea, fie ignorată, iar savanții care nu erau de acord cu canonizarea au fost banalizați. În Raportul Serra, dr. Engstrand a declarat că detractorii sunt „unii antropologi și arheologi amatori, oameni din anii '60 care doresc sau care vor să promoveze bunăstarea generală a indienilor, (și) primind multă atenție, ei cred că este un subiect bun pentru a țipa cât îi ține gura” (Costo 1987:195).

Chiar și clericii care au fost de partea părintelui Serra recunosc mai multe fapte a ceea ce comunitatea indigenă consideră a fi abuzuri ale drepturilor omului. Apologeții au acceptat încălcările drepturilor omului deoarece astfel de acte erau o formă de pedeapsă acceptată în Europa. Perspectiva indigenilor a fost ignorată, respinsă sau interpretată în mod eronat de către apologeți. Membrii proeminenți ai comunității nativilor californieni au subliniat faptul că declarațiile celor care au contribuit la Raportul Serra, încercând să interpreteze faptele dintr-o perspectivă indigenă, nu au fost luate în considerare.

Raportul Serra prezintă o condamnare generală a tuturor detractorilor, trecând cu vederea faptul că mulți dintre ei sunt nativi americani care au fost crescuți în tradiția catolică. Există mulți cercetători distinși și respectați care critică interpretările istorice folosite pentru a susține canonizarea. Dr. Gloria Miranda îi descrie pe autorii relatărilor

istorice ca fiind cei care „...au fost foarte clari în atitudinea lor antispaniolă și anticatolică... (cu) o aversiune înrădăcinată și irațională față de catolicism [...]. (Și cauza) acestui punct de vedere nu este o critică solidă, bazată pe un argument valabil. Este bazat pe o perspectivă emoțională și religioasă” (Costo 1987:213-214).

Este interesant faptul că Bancroft a remarcat curajul lui Padre Antonio de la Concepcion Horra, care s-a plâns colegilor săi de numeroasele abuzuri suferite de novici în cadrul sistemului de misiuni din California. Padre Horra a fost bătut, declarat nebun și exilat din California pentru „neloialitatea sa” (Bancroft, 1886:593). Fără îndoială că Hubert Bancroft era unul dintre istoricii la care se referea apologetul.

Pedeapsa salvează sufletul

Metodele pe care Părintele Serra le-a instituit în sistemul misiunii și motivele personale ale acestuia ar trebui examinate. Părintele Serra a simțit că durerea și penitența sunt necesare pentru purificarea cărnii. Subiectul dureros al autoflagelării este deseori respins de apologeți, dar este un punct important atunci când se abordează filozofia personală a părintelui Serra privind convertirea, pedeapsa și purificarea cărnii pentru a salva sufletul. În lucrarea părintelui Maynard Geiger, „Viața lui Fray Junipero Serra din Palau” (1955), publicată de Academia de Istorie Franciscană Americană, există o scrisoare interesantă. Părintele Palou spunea în scrisoarea sa: „Sf. Prosper include virtutea penitenței printre efectele cumpătării: Vitiosa castigat (pedepsirea viciilor). Fray Junipero a exercitat în așa fel această virtute încât, pentru chinuirea trupului său, nu se mulțumea cu exercițiile obișnuite ale colegiului în ceea ce privește actele de disciplină, privegherile și posturile, ci își biciuia în particular carnea și purta cămăși aspre de cânepă care aveau inserații metalice. De asemenea, el lua disciplina în serios chiar și în puterea nopții când se ruga la una dintre tribunele corului. Deși locul era atât de îndepărtat și ceasul atât de liniștit, existau frați care auzeau loviturile crude. Nu se mulțumea să-și chinuie trupul pentru propriile imperfecțiuni și păcate, ci făcea penitență și pentru păcatele altora. Prin biciuiri puternice, el își îndemna ascultătorii la durere și penitență pentru păcatele lor; își lovea pieptul cu piatra, imitându-l pe Sfântul Jerome; folosea un lanț pentru a se biciui, imitându-l pe Sfântul Francisc Solanus căruia îi era devotat; folosea torța aprinsă, aplicând-o pe pieptul său descoperit, arzându-și carnea, imitându-l pe Sfântul John Capistran și pe diverși alți sfinți. Toate acestea le făcea cu scopul nu numai de a se pedepsi pe sine, ci și de a-i determina pe ascultătorii săi să se pocăiască pentru propriile păcate” (Geiger 1955: 279, 280).

Loviturile cele mai dăunătoare pentru apologeți vin chiar din scrierile părintelui Serra. Cartea de patru volume a părintelui Antoine Tibesar, *Writings of Junipero Serra* din 1956, publicată de Academia de Istorie Franciscană Americană, reprezintă o sursă bogată de dovezi care permite o înțelegere a gândirii părintelui Serra prin intermediul condeiului său. În 1752, Serra a cerut Tribunalului Inchiziției să cerceteze vrăjitoria locală și a fost numit Inchizitor Șef din Sierra Gorda, Mexic.

Într-o scrisoare scrisă de Serra, datând din 1 septembrie 1752, în calitate de inchizitor, el a raportat despre oameni „care sunt dependenți de cele mai detestabile și oribile crime de vrăjitorie, magie și închinare la diavol... a căror cercetare aparține venerabilului Sfânt Tribunal al Inchiziției. Și dacă este necesar să precizez una dintre persoanele vinovate de astfel de crime, o acuz pe o anume Melchora de los Reyes

Acosta, o mulătră căsătorită, locuitoare a respectivei misiuni” (Tibesar 1956: 19-21). Părintele Serra a adus această mentalitate inchizitorială în California și a instituit-o în cadrul sistemului de misiuni, în special pentru „neglijență în materie de credință”.

Hubert H. Bancroft l-a descris pe părintele Serra astfel: „bun la suflet și caritabil cu toți, dar foarte strict în aplicarea îndatoririlor religioase. Nu i-a trecut niciodată prin cap să se îndoiască de dreptul său absolut de a-și biciui novicii pentru orice neglijență în materie de credință. Dorințele sale sfinte tremurau în el asemenea unui cutremur; în ochii săi nu exista decât un singur obiect pentru care merita să trăiască – îndeplinirea datoriei religioase – și doar o singură cale de a realiza acest obiect, o respectare strictă și literală a regulilor franciscane; el nu ar fi putut niciodată să înțeleagă că exista și altceva dincolo de punctul său de vedere” (Bancroft 1886:415).

Moștenirea pe care părintele Serra a lăsat-o sunt metodele pe care acesta le-a instituționalizat în cadrul sistemului de misiuni pentru a-i converti și controla pe nativii californieni. Părintele Zephyrin Engelhardt a explicat că părintele Serra nu a trebuit să aplice biciul cu mâna sa, doar a supravegheat pedeapsa ordonată de un alt indian.

Părintele Engelhardt, în publicația sa Misiunile și misionarii din California, a spus: „(Indienii) aveau nevoie de o pedeapsă care să atingă natura lor carnală. Întrucât au rămas copii, în ceea ce privește folosirea facultăților lor mentale, și trebuiau să fie tratați ca niște băieți indisciplinați dacă alte remedii eșuau. În consecință, biciul a fost aplicat. A fost singura pedeapsă care i-a convins. Pedeapsa (biciuirea) nu era aplicată de către misionar, ci, la indicațiile acestuia, de către unul dintre șefii indienilor sau de către un oficial indian. Acest mod de a-i pedepsi pe cei vinovați în California de Jos a început cu reverendul Juan Maria Salvatierra” (Engelhardt 1912: 276).

În *The Conflict Between the California Indians and White Civilization* (1976), Dr. Sherburne Cook a afirmat: „omîtînd cazurile îndoielnice, 82,5 la sută dintre persoane au fost pedepsite pentru infracțiuni politice”, atât în timpul, cât și după mandatul părintelui Serra. Infracțiunile politice nu includeau doar fuga, apostazia, conspirațiile, ci și infracțiunile religioase, cum ar fi dansurile sau ceremoniile neautorizate, în special. Părintele Serra a sfătuit ceilalți franciscani cu privire la datoria lor în administrarea pedepselor. Într-o scrisoare către părintele Fermin Francisco Lasuen, scrisă la Monterey la 10 iulie 1778, părintele Serra l-a sfătuit pe acesta: „Ar trebui să vizitezi în liniște vechea ta casă de la presidio [fort militar] și să o pregătești în caz că s-ar putea întîmpla ceva. Ai putea spune tuturor de ce faci acest lucru în cazul în care ar fi necesar să te cazezi acolo. Și, în timp ce faci asta, ar trebui să îți continui munca în misiune ca și cum ai avea o legiune de soldați alături de tine. Pedeapsa ar trebui să fie dată tuturor celor care o merită” (Tibesar 1956:209).

Revoltele

Revolta din San Diego, din 4 noiembrie 1775, este celebră prin revolta națiunii Kumeyaay împotriva disciplinei stricte a viziunii misionare a lui Serra. Mai multe sate s-au unit pentru a-și afirma demnitatea suverană, conduse de doi novici Kumeyaay, Carlos și Bernardo. Într-o scrisoare scrisă la San Diego către Fernando Rivera y Moncada, datată 5 octombrie 1776, în ceea ce apologetii pretind a fi scrisoarea părintelui Serra care pledează pentru clemență față de indienii răzvrătiți, avem o idee despre conceptul său de iertare.

„Se pare că cel mai bun mod de a îndeplini ordinele și voința Excelenței Sale ar

fi să vă apucați cu promptitudine și energie de capturarea celor mai mulți dintre criminalii dispăruți și a celui care era la comanda tuturor forțelor inamice sau a oricărei alte persoane despre care știți că s-a bucurat sau se bucură acum de o poziție privilegiată printre ei. Ar trebui să îi adunați împreună cu cei pe care îi țineți acum prizonieri și, prin intermediul unui interpret, să le prezentați cazul în mod energic, dar clar. În primul rând, ar trebui să-i faceți să reflecteze asupra răului enorm pe care l-au făcut; apoi să le arătați pedeapsa severă pe care o merită și puterea incontestabilă pe care o are Regele și Stăpânul nostru de a-i șterge de pe fața pământului, așa cum într-adevăr merită...”

Din perspectiva indigenilor, clerul și armata au lucrat mână în mână pentru a-i controla pe nativii californieni. Contrar apologetilor, părintele Serra nu s-a ferit să cheme soldații pentru a-i recupera pe protestanții fugari și să creeze un precedent în justificarea acestei politici. Părintele Serra s-a plâns că nu avea suficienți soldați pentru a-și aduce înapoi novicii care fugeau. Într-o scrisoare adresată guvernatorului Fernando Rivera y Moncada, scrisă la Monterey, 24 iulie 1775, părintele Serra spunea: „Nu ați răspuns la nota pe care v-am scris-o acum o săptămână în care vă ceream o escortă de soldați care să meargă să aducă înapoi pe unii dintre noii creștini din această misiune care au fugit la păgâni. Vă declar acum, dragul meu domn, că aceste oi rătăcitoare sunt povara mea și că sunt responsabil pentru ele...” (Tibesar 1956:285).

Conform scrierilor părintelui Serra, prea mulți protestanți fugeau de dragostea sa binevoitoare, iar acest lucru dovedește că el chiar practica rezidența forțată. Dacă misionarii erau atât de iubiți printre nativii californieni, așa cum insistă apologetii, atunci de ce aveau nevoie de o escortă militară?

Părintele Serra a trimis armata să îi aducă înapoi pe novicii fugari. Ce se aștepta să facă soldații atunci când îi întâlneau pe fugari? Pedepse precum flagelarea – administrate în mod obișnuit pentru încercarea de a fugi de la „respectarea strictă și literală a regulilor franciscane”. Încercarea de fugă ar fi avut consecințe mortale dacă fugarii se împotriveau întoarcerii la misiune. Mai ales în lumina scrisorilor lui Serra, clerul și soldații sunt la fel de vinovați de abuzuri ale drepturilor omului – biciuirea și rezidența forțată.

Două scrisori ies la iveală și ne oferă o perspectivă asupra renumitei calități de iertare a părintelui Serra și a atitudinii sale față de nativii californieni. Scriindu-i părintelui Lasuen din Monterey, la 12 ianuarie 1780, Serra spunea: „Sunt extrem de îndurerat de comportamentul rău al lui Carlos și Bernardino. Am o afecțiune deosebită pentru ei și doresc cu ardoare mântuirea sufletelor lor. Având în vedere acest scop, nu mi-ar părea rău, indiferent de pedeapsa pe care o primesc, dacă ar face închisoare pe viață sau muncă forțată în fiecare zi, deoarece atunci ar fi mai ușor pentru ei să moară în condiții bune” (Tibesar 1956:419, 421, 423).

Într-o altă scrisoare scrisă din Monterey către părintele Lasuen, pe 8 decembrie 1781, părintele Serra vorbește despre revolta indienilor de pe râul Colorado și oferă sfaturi cu privire la modul de pedeapsă în cazul în care Kumeyaay s-ar revolta din nou. Părintele Serra spunea: „Oamenii tăi din San Diego sunt bine familiarizați cu revolta indienilor de pe râul Colorado. Dar spune-le să aștepte o vreme și să vadă dacă (indienii din Colorado) vor renunța la fel de ușor. Într-adevăr, ei vor fi fericiți atâta timp cât vor fi liniștiți. Dacă odată ce se vor răzvrăti din nou, cu siguranță vor trebui să plătească dublu – atât pentru prima revoltă, cât și pentru noua revoltă”.

Regula casei – Supune-te preoților

Chiar dacă scopul declarat al sistemului de misiuni era acela de a-i pregăti pe băștinași pentru o eventuală independență în următorii 10 ani, misionarii erau foarte reticenți în a o acorda și erau geloși pe alții care se amestecau în ceea ce ei considerau a fi domeniul lor privat.

Adesea, misionarii selectau candidații pe care novicii îi votau pentru funcția de alcalde, asta dacă nu erau numiți în mod direct. În cazul în care primarul numit devenea prea independent, mai ales dacă se opunea dorințelor preoților misiunii, se luau măsuri pentru a-l pune la locul său. Două scrisori scrise de părintele Serra aruncă o lumină asupra gândurilor sale cu privire la ceea ce el percepea a fi incapacitatea și iresponsabilitatea liderilor indigeni, precum și asupra pedepsirii acestora. Părintele Serra, într-o scrisoare datând din 16 august 1779, îl atenționa pe părintele Lasuen: „Dacă intenția (militarilor) este de a pune mâna pe indieni pentru a lucra pentru ei, fiți foarte atenți la cine sunt direcționate ordinele – fie că este vorba de primarul indian, fie de Reverențele Voastre. Veți avea o mulțime de ocazii, într-un fel sau altul, de a le răsturna planurile. Dar rămâneți fermi împotriva lor... pentru că niciun indian nu are autoritatea de a dispune de poporul său fără acordul Părinților” (Tibesar 1956: 365, 367).

Cea de-a doua scrisoare scrisă guvernatorului Felipe de Neve, la 7 ianuarie 1780, este mai revelatoare în ceea ce privește sublinierea dreptului absolut al misionarului de a pedepsi atât liderii indigeni, cât și oamenii de rând: „Am semnalat în mai multe rânduri Domniei Voastre incapacitatea pe care am detectat-o (la indieni) de a-și gestiona propriile afaceri. Și, în timp ce situația este așa cum am descris-o, se pare că cea mai bună metodă de a scăpa de toate neplăcerile ar fi (este) arestarea și pedepsirea întregului grup de nemulțumiți. Acest lucru ar fi un mare avantaj, chiar și numai având în vedere că ar pune capăt numeroaselor infracțiuni pe care le comit împotriva legii lui Dumnezeu... băștinașii din aceste părți se vor transforma, în timp, în vasali utili pentru religia și statul nostru...” (Tibesar 1956:407-415).

Dosarul Avocatul Diavolului Ignoranța orbitoare

Unul dintre cele mai bine păstrate secrete ale dezbaterii privind canonizarea este dosarul Avocatul Diavolului, care a fost ascuns de o analiză științifică obiectivă. Ancheta Avocatul Diavolului este un pas obligatoriu în procesul de canonizare. De ce a fost ascuns dosarul atât de mult timp?

Raportul Avocatul Diavolului ar trebui să fie pus la dispoziția cercetătorilor, nu în versiunea Reader's Digest sau cea autorizată de Securitatea Națională, ci dosarul original, integral. La urma urmei, ce este de ascuns?

Chiar și părintele Guest a recunoscut în cadrul Raportului Serra că au existat „erori culturale grave comise de franciscanii spanioli”. Raportul Serra a încercat să justifice crearea condițiilor de trai improprie în care bolile făceau ravagii și reședința forțată din cadrul acestora drept o „ignoranță inculpabilă” (Costo 1987:227). Nativilor californieni, după ce au devenit novici, nu li s-a extins dreptul la „ignoranță inculpabilă”;

În schimb, au fost considerați vinovați atunci când au fost descoperiți practicându-și credințele religioase străvechi sau acționând pentru a-și păstra demnitatea de popor suveran.

Dintr-o perspectivă indigenă, justificarea „ignoranței inculpabile” este asemănătoare cu cea a unei persoane aflate într-o feroare umanistă, care dorește să planteze pomi fructiferi pentru a hrăni masele înfometate, dar care nu știe nimic despre biologie. Novicele își plantează semințele cu bună-credință și pleacă, dar când plantele cresc, ele produc urzici și spini, nu hrană. Din cauza „ignoranței inculpabile”, moștenirea creată de urzici și spini pe câmpurile și în casele locuitorilor indigeni nu este din vina novicei.

Din nou, problema dintre apologeti și detractori constă în interpretarea lor cu privire la ceea ce se consideră „pedeapsă moderată” sau „abuzuri ale drepturilor omului”. O scrisoare a părintelui Serra către Soler, din Monterey, 10 februarie 1784, citată de Sherburne Cook, se referă la aplicarea pedepsei gabrielenos împotriva celor care au mărturisit că au organizat o revoltă a misiunii. În acea scrisoare, părintele Serra considera că o pedeapsă moderată erau douăzeci și cinci de lovituri de bici (Cook 1976:128). Apoi, exista pedeapsa novenario, care consta în douăzeci și cinci de lovituri de bici timp de nouă zile, sau mai multe dacă infracțiunea era suficient de gravă.

Douăzeci și cinci de lovituri de bici sau mai puțin sunt considerate sfinte, între douăzeci și cinci și să spunem cincizeci, ar fi un păcat venial, iar peste cincizeci ar fi ca o crimă care ar putea scuti pe cineva de canonizare. În mod evident, din perspectiva indigenilor, biciuirile, închisoarea, reședința forțată, cererea constantă de muncă și disciplina strictă a părinților misiunii au reprezentat o încălcare a drepturilor omului în privința indigenilor. Redau cuvintele unei tinere vrăci, Toypurina, care a fost arestată pentru organizarea unei revolte la misiunea San Gabriel: „Îi urăsc pe preoți și pe voi toți (adresându-se anchetatorilor ei militari) pentru că trăiți aici, pe pământul meu natal – pentru că ați încălcat fără voie pământul strămoșilor mei și ați jefuit pământurile noastre” (Temple 1958:148).

Concluzie

Să cităm dreptul civil sau canonic, sau să cităm însuși cuvintele lui Iisus despre metodele instituite de părintele Serra în cadrul sistemului misiunii, cum ar fi biciuirea, închisoarea și rezidența forțată pentru a-și converti frații la creștinism? Apelând la Scriptură, în Matei 7:15-19, se spune: „Feriți-vă de proorocii mincinoși, care vin la voi în haine de oi, iar pe dinăuntru sunt lupi răpitori. După roadele lor îi veți cunoaște. Au doară culeg oamenii struguri din spini sau 1 smochine din măcăciuni? Așa că orice pom bun face roade bune, iar pomul rău face roade rele. Nu poate pom bun să facă roade rele, nici pom rău să facă roade bune. Iar orice pom care nu face roadă bună se taie 3 și se aruncă în foc.”

În revoltele din misiuni, Toypurina, Pacomio, Bernardo, Estanislao (Stanislaus), Francisco, Carlos, Benito, Andres și mulți alți novici au încercat de mai multe ori să ardă copacul aflat în incinta misiunii.

A degrada o întreagă rasă de oameni, pentru a confirma un caz de canonizare, nu înseamnă doar degradare pentru conceptul de sfințenie, ci un act păcătos în sine. Dacă justificarea pentru canonizarea părintelui Serra se bazează pe presupusa sa

îmbunătățire a condiției nativilor californieni prin sistemul de misiuni, atunci comunitatea nativilor californieni ar trebui să fie cea care să conducă această cauză. Nu se întreabă nimeni de ce majoritatea comunității indigene face apel pentru a bloca canonizarea? Exproprierea pământurilor indigene, reședința forțată și biciuirile sunt considerate de către comunitatea indigenă ca fiind abuzuri ale drepturilor omului și fructe ale „copacului misionarilor”. Mulți din cadrul comunității nativilor din California, cu sprijinul comunității nativilor americani, continuă lupta de a da foc „Copacului Misiunii”.

★-----★
Jose Ignacio Rivera este un nativ american student, profesor și scriitor care prezintă lucrări de doctorat în etno-istoria Californiei la Universitatea din California, Berkeley.

Nativii americani erau percepuți ca „păgâni”. În decurs de un secol de la „descoperirea” Americii, 50 de milioane de băștinași necreștini au fost uciși de soldații, exploratorii și misionarii catolici și creștini.

Misionarii

„...Cere de la Mine și-Ți voi da neamurile moștenirea Ta și stăpânirea Ta marginile pământului. Le vei paște pe ele cu toiag de fier; ca pe vasul olarului le vei zdrobi.”

- **Psalmi 2:8-9**

„Au venit cu o Biblie și cu religia lor – ne-au furat pământul, ne-au zdrobit spiritul... și acum ne spun că ar trebui să fim recunoscători „Domnului” pentru că am fost mântuiți.”

- **Șeful Pontiac**

Până la răsturnarea reginei Liliuo Kalani din Hawaii, în 1893, de către o alianță de biserici, misionari și cultivatori de zahăr, o constantă bătălie a avut loc pentru sufletul nativilor săi. Reverendul Asa Thurston le-a reamintit fraților săi că „noi, misionarii, avem nevoie de oameni care au ochii ațintiți asupra gloriei lui Dumnezeu în salvarea păgânilor”. În timp ce răsturna monarhia în mod ilegal și violent, Consiliul Congregațional al Misiunilor le-a reamintit misionarilor că „nu trebuie să urmăriți nimic mai puțin... decât să ridicați întregul popor la o stare de civilizație creștină”.

- **Theon Wright, The Disenchanted Islands**

„Misionarii sunt neplăceri perfecte și lasă fiecare loc mai rău decât l-au găsit.”

- **Charles Dickens**

Biserica Catolică

Chiar dacă John Wycliffe a murit liniștit acasă, în pat, în ajunul Anului Nou, 44 de ani mai târziu, Biserica i-a deshumat trupul. Pentru crima de a fi tradus Biblia din latină în engleză, i-au ars oasele și au împrăștiat cenușa într-un râu din apropiere. (Vezi ilustrația din Life As a Freethinker, pagina 422.)

- **Fapt**

„Pentru că mi s-a poruncit de către acest Sfânt Oficiu să renunț cu totul la opinia „falsă” care susține că Soarele reprezintă centrul și este imobil, mi-a fost interzis să apăr sau să predau în vreun fel respectiva doctrină falsă... Neg, blestem și detest greșelile și ereziile și, în general, orice alte erori și alte secte și tot ce spune această Sfântă Biserică.”

- **Galileo Galilei**

„Niciun bun catolic nu ar îngenunchea în fața unei imagini a lui Isis dacă ar ști că este o femeie. Cu toate acestea, fiecare dintre motivele mitice atribuite acum în mod dogmatic lui Maria ca ființă umană istorică, aparține – și de asemenea aparține în perioada și în locul în care s-a dezvoltat cultul ei – Zeiței Mamă a tuturor lucrurilor – Maria și Isis fiind manifestări locale: mama mireasă a unui zeu mort și înviat ale cărei prime reprezentări cunoscute trebuie să fie atribuite unei date care datează cel puțin din anul 5500 î.Hr.”

- Femeile în mitologie

Extraterestrii sunt catolici? Steve Yozwiak

Biserica Catolică ar putea avea o nouă misiune în mâinile sale. Asta în cazul în care noul telescop din sud-estul Arizonei, administrat de Observatorul de la Vatican, localizează planete care orbitează în jurul altor stele – și dacă aceste planete au locuitori inteligenți.

„Biserica ar fi obligată să abordeze întrebarea dacă extraterestrii ar putea fi aduși în sânul bisericii și botezați”, a declarat reverendul George Coyne, directorul Observatorului Vaticanului, într-un articol publicat recent în Daily Telegraph din Londra. „Ar trebui să i se pună anumite întrebări (unui extraterestru), cum ar fi: Ai experimentat vreodată ceva similar lui Adam și Eva, cu alte cuvinte, păcatul originar? Cunoști și tu un Iisus care ți-a răscumpărat păcatele?”

Reverendul Chris Corbally, un astronom și cercetător din Tucson, a declarat că posibilitatea de a întâlni viață extraterestră ridică întrebări teologice profunde. „Cu siguranță, ar fi fascinant să avem o întâlnire reală cu o altă inteligență”, a spus Corbally. „Cred că ar trebui să ne gândim dacă ar trebui să-i botezăm.”

Corbally a negat că Observatorul Vaticanului face echipă cu Administrația Națională Aeronautică și Spațială pentru a „răspândi Evanghelia către extraterestri”. Dar Corbally a spus că se așteaptă ca noul telescop al Vaticanului de pe Muntele Graham, situat la 70 de mile nord-est de Tucson, să fie capabil să detecteze sisteme solare emergente atunci când va deveni operațional în primăvară.

Telescopul va face parte din noul Observator Internațional Mount Graham, care este supravegheat de Universitatea din Arizona. Corbally a declarat că se așteaptă ca telescopul Vaticanului de pe Mount Graham, având o oglindă cu diametrul de 2,5 metri, să fie unul dintre cele mai precise din lume. „Am fi deschiși la așa ceva”, a spus Corbally despre căutarea vieții extraterestre. „Cu siguranță, o parte din eforturile noastre ar trebui să fie îndreptate în acest sens.” Dar el a adăugat că Vaticanul nu are planuri de a converti ființe din alte lumi. „Nu suntem pe cale să ne grăbim să mergem la fiecare apariție de OZN-uri pentru a încerca să întâlnim un extraterestru”, a spus el.

Observatorul Internațional Mount Graham, în valoare de 200 de milioane de dolari, pe lângă Telescopul Vaticanului, va include alte trei teleobiective. Proiectul Columbus, cel mai puternic telescop din lume, este un proiect comun al Universității din Arizona, al Universității de Stat din Ohio și al Observatorului Național Italian din Arcetri, Italia.

TREBUIE TRAȘI LA RĂSPUNDERE!

Bine organizată, bine finanțată și cu planul făcut, dreapta religioasă are în vizor consiliile de administrație ale școlilor, Partidul Republican și Casa Albă. Proiectul lor este o teocrație pentru toți. Fiți atenți la 1996!

Fundamentalismul

Coaliția Creștină din America

Încă o dată, Dreapta Religioasă și-a asumat salvarea Americii. Scopurile sunt aceleași – eliminarea separării Bisericii și Statului, introducerea rugăciunilor în școli, creaționismul și înființarea unei Națiuni Creștine. De data aceasta, Dreapta Creștină este mai înarmată, mai finanțată și mai înverșunată.

- **Tim Leedom**

Am început Coaliția Creștină în urmă cu cinci ani pentru că am văzut nevoia unei organizații naționale de acțiune civilă care să vorbească împotriva bigotismului anticreștin pe care îl vedem în știri, în campusurile universitare, în școli, în dezbaterile politice și în multe alte domenii ale vieții americane. Am văzut nevoia unei organizații care să susțină valorile și convingerile noastre. Am vrut să mă asigur că americanii creștini și pro-familii au câștigat o voce în guvernul nostru.

În ultimele 24 de luni, Coaliția Creștină...

- a sponsorizat 103 școli pentru formarea unor acțiuni cetățenești în întreaga Americă pentru a-i învăța pe creștini cum să își facă vocea auzită în guvern;
- a înființat 425 de noi filiale în toate cele 50 de state, ceea ce a ridicat numărul total de filiale ale Coaliției Creștine la 922;
- a distribuit 40 de milioane de ghiduri electorale pentru a informa cetățenii cu privire la poziția candidaților la funcțiile electivă în ceea ce privește problemele cheie;
- a distribuit 25 de milioane de fișe de evaluare ale Congresului pentru a asigura un vot creștin;
- a deschis un birou de afaceri guvernamentale cu personal complet în Washington pentru a se asigura că oamenii de credință sunt reprezentați în fața Congresului.

- **Pat Robertson 1994**

**Raport privind agenda dreptului religios,
compilat de People for the American Way**

ALABAMA

Coaliția Creștină îi îndeamnă pe membrii săi din Alabama să contacteze administratorul școlii din Mobile County pentru a protesta împotriva unei directive a oficialilor districtului care le impune directorilor să întrerupă citirea Bibliei prin interfon.

ARIZONA

Coaliția pentru Valori Tradiționale din Arizona, cu ajutorul Coaliției pentru Valori Tradiționale a lui Lou Sheldon, a început să strângă semnături pentru o petiție în vederea introducerii pe buletinul de vot a unei măsuri anti-homosexuale, asemenea

statului Colorado. Lou Sheldon a participat la conferința de presă care a anunțat campania de strângere de petiții și a promis că va contribui cu cel puțin 250.000 de dolari.

ARKANSAS

La Little Rock, guvernatorul interimar, Mike Huckabee, a profitat de absența guvernatorului principal pentru a proclama perioada 27 februarie – 5 martie drept „Săptămâna Patrimoniului Creștin”, asta după ce guvernatorul în drept a refuzat. Huckabee fusese rugat să semneze proclamația de către membrii grupului „Creștinii din Arkansas pentru America”, care a difuzat reclame în timpul ultimei campanii prezidențiale sub sloganul „Creștinii să fie atenți”.

CALIFORNIA

În Vista, controversele continue din cadrul consiliului școlar dominat de dreapta religioasă au dus la amenințări cu revocarea din funcție a unor grupuri de cetățeni care au susținut eforturile consiliului de a introduce creaționismul în programa școlară și „Sex Respect”, o programă bazată pe abținere și respingerea unei subvenții destinate elevilor minoritari cu venituri mici. Reverendul Billy Felling, șeful Ligii Votantilor Creștini, a amenințat că va intenta un proces, afirmând că cei trei membri ai consiliului de administrație vizați au fost discriminați pentru că sunt creștini.

COLORADO

Coaliția pentru Renaștere și-a pus la punct planurile de a se muta în Colorado Springs până în luna iunie. Kingdom College, care se așteaptă să servească drept „tabără de antrenament pentru Beretele Verzi” și să formeze până la 200 de activiști politici pe an, se va deschide în august.

CONNECTICUT

Un grup numit Committee to Save Our Schools (SOS) a fost format pentru a lupta împotriva planului de reformă școlară la nivel de stat din Connecticut, plan pe care îl descriu drept educație bazată pe rezultate.

DISTRICTUL COLUMBIA

Rețeaua creștină a lui Martin Mawyer a anunțat că intenționează să organizeze conferința „The Rally to Restore America” în luna martie la Washington, D.C. Mawyer a numit conferința un „miting pentru decență și libertate religioasă”. Împreună cu o scrisoare de strângere de fonduri pentru a finanța conferința, Mawyer a trimis petiții adeptilor săi pentru a cere conducerii republicane să aleagă pe cineva care să îl înlocuiască pe Bob Michel, liderul minorității din Camera Reprezentanților, care se va „opune președintelui Clinton și democraților în probleme cruciale... cum ar fi drepturile homosexualilor, Național Endowment for the Arts, avortul și numirea de feministe radicale pentru a servi în guvern”.

FLORIDA

În Jacksonville, un grup numit Liberty and Justice for All a încercat să interzică Autobiografia lui Malcolm X din toate bibliotecile școlare, susținând că această carte îi învață pe copii să fie traficanti de droguri și conține rasism împotriva albilor. Deși nu a avut succes, grupul a reușit să convingă comitetul de revizuire să ceară permisiunea părinților înainte ca această carte să poată fi citită de elevii de gimnaziu. Susan Lamb, fosta președintă a grupului, spune că „este o prezentare părtinitoare a unei religii – islamul – împotriva alteia – creștinismul”.

GEORGIA

La începutul lunii martie, Camera Reprezentanților din Georgia a adoptat legea HB1950, care ar impune ca materialele de bibliotecă să fie revizuite de un comitet local în cazul în care 1% sau 500 de rezidenți ai comunității sunt împotriva.

HAWAII

Legislativul a aprobat o măsură care definește căsătoria și își rezervă rolul în modificarea oricărei politici viitoare. Legea are ca scop anularea unei hotărâri de anul trecut a Curții Supreme din Hawaii, care a declarat că refuzul de a acorda licențe de căsătorie cuplurilor homosexuale pare să încalce Constituția din Hawaii. În urma acestei hotărâri, grupuri de dreapta religioasă și grupuri „pro-familie” au amenințat cu boicotarea statului, iar un grup local, Common Sense Now, s-a format pentru a se opune modificărilor aduse legii.

IDAHO

Promise Keepers, o organizație creștină de bărbați, va ține una dintre conferințele sale regionale din 1994 în Boise. Conferințele regionale sunt programate în alte patru orașe.

ILLINOIS

În Chicago, un nou grup format de Randall Terry și Patrick Mahoney de la Operation Rescue, numit Loyal Opposition, a organizat un miting în cadrul unui turneu în opt orașe pentru a cere punerea sub acuzare a președintelui Clinton. Grupul spune că președintele Clinton „promovează în mod flagrant răzvrătirea împotriva cuvântului lui Dumnezeu” și numește administrația Clinton „cea mai necreștină administrație din istoria acestei țări”.

INDIANA

În cel de-al 9-lea district electoral, Michael Bailey, care a creat reclamele grafice anti-avort, folosite în mai multe campanii din țară în 1992, a spus că intenționează să candideze din nou în 1994.

IOWA

Alegeri anti-avort au făcut ca legislativul din Iowa să adopte legi care să impună notificarea părinților în cazul minorilor și să oblige clinicile să raporteze câte avorturi efectuează.

KANSAS

În Prairie Village, organizația Focus on the Family a lui James Dobson a publicat un anunț pe o pagină întreagă în ziarul Kansas City Star pentru a respinge predica unui preot local care se opunea activităților politice ale grupurilor religioase. Predica, care a fost ulterior retipărită în New York Times și în alte ziare, a fost intitulată „Guvernul nu este lucrarea lui Dumnezeu”.

KENTUCKY

Legea privind reforma învățământului din Kentucky, în vigoare din 1991, a fost recent criticată de activiștii conservatori și de dreapta religioasă. Un opozant a declarat pentru Lexington Herald-Leader că planul a fost conceput pentru a promova „umanismul” și „vrăjitoria”. Conduși de activiști și grupuri locale, inclusiv The Family Foundation, un grup de stat afiliat la Focus on the Family al lui James Dobson, opozanții încearcă să anuleze programul de reformă a educației prin acțiune legislativă.

LOUISIANA

Coaliția creștină din Caddo Parish a deschis un nou birou în Shreveport. Reprezentanta statului, Melissa Flournoy, a comentat că ea și Coaliția Creștină „împărtășesc multe dintre aceleași filozofii creștine, cum ar fi importanța valorilor tradiționale ale familiei”.

MAINE

Jasper Wyman, fost șef al Ligii Civice Creștine și lider al campaniei de inițiativă a statului împotriva votului homosexual, candidează pentru guvernator la scrutinul din 1994.

MARYLAND

În Salisbury, rezidenții conduși de pastorii locali au cerut ca Biblioteca gratuită din comitatul Wicomico să interzică două cărți care tratează homosexualitatea. Cărțile, Heather are două mame și Colegul de cameră al lui tati, au stârnit furia pastorului Phillip Alan Lee, care a înregistrat prima plângere. Lee a declarat că aceste cărți sunt „menite să schimbe atitudinea și comportamentul copiilor mici”. După ce consiliul de administrație al bibliotecii a votat cu 14 la 2 în favoarea cărților, Lee a declarat că intenționează să sesizeze consiliul județean.

MASSACHUSETTS

Președintele Senatului din Massachusetts s-a alăturat Bisericii Catolice pentru a solicita un amendament la Constituția statului Massachusetts pentru a elimina interdicția statului de a acorda ajutor financiar școlilor private. În cazul în care va avea succes, un referendum ar urma să fie prezentat alegătorilor la următorul scrutin.

MICHIGAN

În urma votului legislativului din Michigan de a modifica finanțarea sistemului școlar al statului, s-a format o coaliție numită Michigan Coalition for Parent's Choice pentru a face presiuni în favoarea voucherelor. Coaliția include Michigan Family Forum, Citizens for Traditional Values, Concerned Women for America, Eagle Forum și Friends of Michigan Schools.

MINNESOTA

Conservatorii de la Universitatea din Minnesota au solicitat peste 12.000 de dolari din taxele studentesști pentru a deschide „J. Danforth Quayle Traditional Family Values Cultural Center”. Dacă va fi finanțat, centrul va derula serviciul de referință „The Book – The Religious Right's March Across America” pentru femeile însărcinate și singure, va publica un buletin informativ, va organiza evenimente și „va deschide un forum pentru valorile tradiționale ale familiei americane, așa cum sunt susținute de fostul vicepreședinte”.

MISSISSIPPI

În Jackson, episcopul Knox, în ciuda obiecțiilor superiorilor săi, a permis difuzarea de rugăciuni prin intermediul interfonului liceului, acesta fiind suspendat de două ori. Knox a fost repus în funcție de judecătorul Curții Supreme a județului Hinds cu plată retroactivă. Judecătorul a decis, de asemenea, ca membrii Consiliului școlar Jackson să emită o legislație interioară pentru a permite rugăciunea în școală. Knox este reprezentat de Asociația Americană a Familiei.

MISSOURI

Forțele pro-familie conduse de Missouri Family Network au reușit să învingă o inițiativă de vot la nivel de stat pentru a permite jocurile de noroc pe vapoarele fluviale. MFN a organizat un referendum pentru a vota împotriva.

MONTANA

Un grup numit Helena Parents Commission a organizat o serie de întâlniri în diferite școli din întregul district pentru a organiza opoziția față de propunerile de reformă școlară din Helena. Filmul lui Peg Luksik a circulat în comunitate, iar opozanții au folosit materiale produse de Eagle Forum.

NEBRASKA

Coaliția pentru Valori Tradiționale din Nebraska și-a stabilit o prezență puternică în comitat, depunând în mod regulat mărturii la audieri pentru consiliile școlare locale și de stat cu privire la „valorile tradiționale”. Cindi Lamm, noul director de stat al TVC-Nebraska, a depus mărturie împotriva educației sexuale larg răspândite în școli și pregătește un ghid al alegătorilor din statul Nebraska.

NEW HAMPSHIRE

Comisia juridică a Senatului a audiat mărturii cu privire la un proiect de lege care ar interzice discriminarea pe bază de orientare sexuală. Printre cei care au depus mărturie împotriva proiectului de lege s-au numărat reprezentanți ai mai multor biserici, precum și Concerned Women for America.

NEW JERSEY

Mai multe încercări de a iniția un sistem de vouchere sunt așteptate să fie implementate. Guvernatoarea Christine Todd Whitman a făcut din vouchere o temă de discuție în campania sa împotriva actualului guvernator, Jim Florio, promițând să instituie un sistem experimental de vouchere. În Jersey City, primarul Bret Schundler a făcut presiuni pentru introducerea de vouchere.

NEW YORK

Curtea de Justiție a intentat un proces împotriva sistemului școlar din Mamaroneck, susținând că cerințele de muncă în folosul comunității încalcă interdicțiile constituționale împotriva servituții involuntare. Un proces similar a fost intentat în Chapel Hill, NC. De asemenea, Curtea de Justiție a dat în judecată sistemele școlare în legătură cu voucherele.

NORTH CAROLINA

În orașelul Matthews, 25 de familii au inițiat un proces pentru a împiedica o biserică să mai țină slujbe pentru homosexuali într-o clădire deținută de congregație. New Life Metropolitan Community Church a solicitat o derogare de la consiliul zonal după ce a cumpărat o clădire cu garaj pe care intenționa să o renoveze. Locuitorii orașului se opun ca homosexualii să se închine în comunitatea lor.

NORTH DAKOTA

Coaliția creștină a organizat întâlniri în Bismarck și Fargo în încercarea de a înființa filiale la nivel de stat. Dakota de Nord este unul dintre cele trei state care nu au un grup în consiliul de stat.

OHIO

În Cincinnati, doi noi membri ai Consiliului Local i-au cerut avocatului municipal să elaboreze un proiect de lege care să abroge întreaga ordonanță privind drepturile omului în Cincinnati. Cei doi membri ai consiliului sunt încântați de succesul campaniei din noiembrie, anul trecut, de abrogare a secțiunii de orientare sexuală a ordonanței, care arată că locuitorii din Cincinnati se opun acordării „protecției speciale” pentru anumite grupuri.

OKLAHOMA

American Family Association a reluat campania împotriva Corporation for Public Broadcasting, invocând difuzarea de către PBS a cărții Tales of the City de Armistead Maupin drept „propagandă” menită să „promoveze stilul de viață și agenda homosexuală”. Legislativul de stat a luat în considerare o lege care să taie finanțarea.

OREGON

Un nou grup numit Help America s-a format pentru a introduce pe buletinul de vot o mențiune privind „Life Begins at Conception”.

PENNSYLVANIA

În Philadelphia, Focus on the Family a pornit împotriva unui curriculum multicultural din Philadelphia. O emisiune radiofonică Family News în Focus a numit programul „un curriculum asemănător curcubeului”, o referire la mult defăimatul și denaturatul curriculum Children of the Rainbow, care a fost denigrat în New York City de către organizația Dreapta Religioasă.

SOUTH CAROLINA

În Columbia, Coaliția Creștină a organizat un miting pentru a lansa o campanie națională de 1,4 milioane de dolari împotriva planului medical al președintelui Clinton. Coaliția a distribuit pachete conținând numere de telefon ale Congresului și cărți poștale anti-Clinton, pentru a fi trimise prin poștă Congresului. Au fost programate mitinguri și în alte șase orașe.

TENNESSEE

În Chattanooga, activiștii anti-alegeri au deschis Național Memorial pentru cei Născuți în ceea ce a fost în trecut singura clinică din oraș care practica avorturi. Clinica a fost cumpărată anul trecut de Coaliția Majorității Pro-Vita din Chattanooga. O caracteristică a memorialului este expoziția de plăci memoriale, după modelul Zidului Plângerii din Israel, care va include 35.000 de plăci care comemorează avorturile efectuate în cadrul centrului. Planurile prevăd, de asemenea, un bazin, o capelă și exponate educaționale.

TEXAS

În Dallas, Life Dynamics, un grup anti-alegeri, a invitat avocații la prima sa conferință despre malpraxisul avortului. Conferința din 4 martie a oferit o „privire din interior asupra industriei avortului” și a oferit resurse pentru avocații care doresc să intenteze procese.

VIRGINIA

Încă din ziua inaugurării, guvernatorul George Allen a demonstrat că sprijinul acordat de dreapta religioasă pentru candidatura sa a fost bine plasat. Allen a numit o serie de personalități ale drepte radicale, printre care Kay Cole James, de la Family Research Council, activistul anti-alegeri Michael E. Thomas și Becky Norton Dunlop, asociată a lui Jesse Helms. La inaugurare, l-a invitat pe David Barton, de la WallBuilders, ale cărui opinii împotriva separării dintre biserică și stat sunt populare în cercurile de dreapta religioasă.

WASHINGTON

În Lynden, o contestare a cărții „O mie de acri” de Jane Smiley, care a avut loc în liceul din același orașel, a dus la respingerea unei taxe pentru districtul școlar. Deși comitetul consultativ pentru planul școlii a votat pentru păstrarea cărții, directorul a eliminat-o din programă deoarece controversa nu a ajuns la niciun consens. Alianța Familiilor din Washington a condus protestele împotriva cărții.

WYOMING

O măsură electorală din 1994, sponsorizată de Unseen Hands Prayer Circle, ar interzice avorturile în Wyoming, cu excepția cazurilor în care viața este pusă în pericol. În plus, măsura ar incrimina utilizarea anumitor contraceptive, cum ar fi pilulele contraceptive Norplant și DIU. Un judecător districtual a respins o contestare a propunerii de vot de către forțele pro-alegere, iar problema pare să se îndrepte spre Curtea Supremă a statului.

„În ianuarie, vicepreședintele Dan Quayle a luat cuvântul la o conferință de formare a activiștilor religioși de dreapta din Fort Lauderdale, a cărei temă a fost „Reclaiming America”. Înainte de începerea evenimentului, a stat în onoare în timp ce mulțimea, de peste două mii de oameni, s-a ridicat în picioare cu fața spre un steag cu o cruce pe el și cu mâinile pe inimă a recitat la unison: „Jur credință drapelului creștin și Mântuitorului, a cărui împărăție o reprezintă, un singur Mântuitor, răstignit, înviat și care vine din nou aducând viață și libertate pentru toți cei care cred.”

- **Sidney Blumenthal, New Yorker,**
Iulie 18, 1994

Studentul fundamentalist versus profesorul laic

Delos McKown

Cu ceva timp în urmă, am dat întâmplător peste o profesoară de literatură engleză de la Universitatea din Auburn. Părea puțin perplexă în timp ce mă saluta. Știind că am avut ceva de-a face cu umanismul secular, a vrut să-mi adreseze o întrebare.

Se pare că avea o studentă, politicoasă și amabilă, dar nu-și făcea niciuna dintre teme și nu predă nicio lucrare scrisă. Când profesorul a întrebat-o pe studentă de ce nu predă nicio lucrare, aceasta i-a spus că pastorul ei de acasă îi spusese că, atunci când va ajunge la facultate, nu ar trebui să facă nimic din ceea ce un umanist îi spune să facă. „Totul este foarte simplu”, am spus eu, „biata fată nu poate face diferența între genul de umaniști care predau în domeniul științelor umaniste și grupul de umaniști care au o anumită viziune asupra lumii, una care îl jignește profund pe pastorul ei. S-ar putea ca nici pastorul ei să nu fie în stare să facă diferența.” Această situație absurdă, amuzantă și tristă m-a determinat să scriu ceea ce urmează.

După o epocă liberală de o liniște relativă, cam din 1935 până în 1965, vechea dușmănie dintre Atena (rațiunea) și Ierusalim (religia) a izbucnit din nou. Pe măsură ce secolul nostru se încheie, luând cu el și mileniul nostru, este aproape sigur că această luptă se va extinde și se va intensifica în toată America. De o parte se află forțele scepticismului sănătos, ale respectului pentru logică, ale istoriei obiective și ale metodelor științifice. De cealaltă parte se află credința în revelația specială, încrederea în infailibilitatea biblică și teama de Dumnezeu biblic care se deghizează în înțelepciune. În termeni umani, bătălia îl opune pe cetățeanul tolerant, umanist, unor oameni pe care îmi place să-i numesc fundamentaliști, evangheliști și, după cum bate vântul, de dreapta religioasă.

Conflictul dintre Atena și Ierusalim a fost de ceva vreme (și rămâne) în sălile de clasă ale școlilor publice. Războiul de tranșee acaparează deja multe consilii școlare locale. Ocazional, o încăierare semnificativă are loc într-o comisie de învățământ de stat. Legislatorii de la diferite niveluri sunt adesea recrutați (sau voluntari) și nici măcar cei mai înalți oficiali federali nu sunt scutiți. Mai mult, teatrul de operațiuni se lărgeste acum pentru a include și învățământul superior.

Cadrul pentru următoarea analiză este instituția de stat de învățământ superior în care studentul fundamentalist (care cel mai probabil a renăscut) întâlnește metode de cercetare, standarde și conținuturi de curs care sunt profund tulburătoare pentru credința sa. Studentul nostru întâlnește, de asemenea, persoane care sunt la fel de închiși mintal (din principiu sau din indiferență) și anume, instructori laici și teiști liberali de diferite orientări. Nu trebuie să-l forțăm pe studentul nostru să întâlnească ceea ce ziarele inferioare numesc un „ateu declarat”. Nici nu contează dacă laicul sau teistul liberal este un om de știință sau un „umanist” (cuvântul nou pe care l-am inventat pentru oricine are de-a face în mod profesional cu științele umaniste).

Cadrul instituțional în care combatanții noștri se luptă între ei se maschează într-un cocon cultural care nu trebuie omis din vedere. Orice societate care poate...

- să accepte un Rege Salvator ca divinitate și să fie în același timp democratică din punct de vedere politic,
- să subscrie la virtuțile creștinismului și să fie în același timp pragmatică, capitalistă și iubitoare de distracție,
- să adopte o deontologie teistă în etica teoretică și în același timp să fie utilitaristă în practică,
- să aștepte cu nerăbdare revenirea iminentă a Regelui Iisus în timp ce toarnă miliarde de dolari în educație, cercetare și dezvoltare, planificând astfel un viitor mai îndepărtat...

...este o societate care poate să întrețină un amalgam de idei extrem de diverse și să nu le perceapă ca fiind incompatibile atunci când sunt puse cap la cap.

În vremuri liberale, tolerante, analizarea noțiunilor incompatibile, discordante, poate fi mai mult sau mai puțin trecută cu vederea. Atâta timp cât fiecare persoană este sinceră în credință și toți avem același drum, ei bine, ce mai contează că unii oameni (mai ales în acest secol foarte științific) încă mai cred că universul nu are mai mult de 10.000 de ani, că Adam a fost creat ca o bilă de noroi vie (mulțumiri lui Gerald Larue pentru asta!), în timp ce Eva a fost inventată dintr-una din coastele bilei de noroi și că șerpii sunt condamnați să se târască pe pământ? În plus, cel puțin pentru americani, a discuta despre religie nu este perceput doar ca fiind inutil, dar este și nepolitic. În cele din urmă, se poate spera întotdeauna că, dacă li se oferă timp și șansa de a reflecta, cei ignoranți își vor veni în fire și vor renunța la opiniile lor greșite. Astfel, se adoptă în general o atitudine „trăiește și lasă să trăiești” în ceea ce privește religia, mai ales în vremuri liberale, tolerante (și poate, chiar naive).

Dar epoca noastră – mai conservatoare și mai puțin tolerantă, cel puțin din punct de vedere religios – este caracterizată de adoptarea liberalismului scriptural și de credința discreditată, încă crezând că Biblia este fără erori – cel puțin în „cărțile originale”. Bineînțeles că nimeni nu a văzut, nici până astăzi, aceste cărți originale scrise de condeii Dumnezeului din Biblie, dar (pentru cei credincioși) se poate spune că acestea seamănă foarte mult cu traducerea Bibliei în versiunea regelui James. În loc să fie confuzi sau reticenți cu privire la susținerea acestor opinii și a altora similare, fundamentalistii de astăzi au devenit extrem de insistenți în promulgarea opiniilor lor religioase în lupta împotriva umanismului secular și în impunerea credinței lor asupra altora.

Dacă nu reușesc transformarea sistemului de învățământ public într-un subordonat al religiei, vor încerca, cel puțin cu strășnicie, să-l reducă la tăcere, astfel încât să nu fie învățat sau măcar discutat nimic nefavorabil credinței lor. Dacă nu reușesc acest lucru, își vor crea propriile școli cu propriile texte și programe școlare personalizate. Produsele acestor tipuri de școli intră acum în colegiile și universitățile noastre.

Plin de credințe discreditate, inhalând adânc atmosfera religioasă a vremii și mereu în căutarea odiosului umanist secular, studentul nostru fundamentalist se întâlnește direct cu profesorul laic la oricare dintre cursuri. Printre acestea se deosebesc cursurile de gândire critică, științe generale, biologie, genetică, astronomie, biochimie, arheologie, antropologie, psihologie, preistorie, istorie antică, literatură biblică, lingvistică (în special în ceea ce privește originile limbajului), filosofie (în special etică, metafizică, epistemologie și filosofia științei) și fizică (în special cosmologie). Cursurile de literatură universală pot, de asemenea, să-l deranjeze pe

studentul nostru.

Convins că Dumnezeu din Biblie este autentic și că teama de această divinitate este începutul oricărei înțelepciuni adevărate, studentul nostru este pregătit să urmeze fără încetare logica acestor premise. Neștiind că nu există dovezi solide care să garanteze existența obiectivă a Dumnezeului biblic, studentul va menționa anumite lucruri care variază de la prezența la biserică în număr mare a americanilor până la distanța medie dintre Soare și Pământ (care împiedică planeta noastră să devină fie o planetă acoperită de gheață, fie o planetă prea fierbinte).

Fără să știe că niciun sistem de teologie naturală nu s-a dovedit a fi valabil, studentul va încerca să reafirme vechile și obositoare argumente cosmologice și teleologice și, atunci când va rămâne fără argumente, va face apel la raționamentul analogic, oricât de slab ar fi acesta. Este ca și cum Hume și Kant nu ar fi trăit niciodată!

Dacă profesorul laic se eschivează, studentul nostru va recurge la a cita din Biblie ca garanție că divinitatea din paginile ei este cea reală. Când este provocat să demonstreze că această divinitate nu numai că există, dar este și autorul acelor pagini, fundamentalistul afirmă că Biblia poate fi de încredere absolută deoarece este fără greșeli, lucru pe care niciun om (sau oameni), acționând ca autor (sau autori), nu ar putea realiza așa ceva. Ancheta va dezvălui în curând că persoana care face această afirmație uimitoare nu trebuie să fi citit prea mult Biblia și nici să fi înțeles ceea ce a citit, oricât de puțin ar fi citit. Afirmația sa este pur și simplu un articol de credință (sau se bazează pe un raționament infailibil, dacă este vorba de raționament) și, ca atare, nu există nicio îndoială, cel puțin pentru cel credincios.

Odată ce cele de mai sus sunt acceptate (așa cum sunt acceptate de milioane și milioane de oameni), credinciosul înfricoșat (și, prin urmare, înțelept) nu are decât să caute în text pentru a obține tipurile de informații sigure, credința care este pe placul Dumnezeului din Biblie. Citind din Biblie, îl găsim, de exemplu, pe Sfântul Pavel în actul de denigrare a alfabetizării, a logicii și a învățaturii (1 Corinteni 1:19), sau găsim rețeta sa pentru auto-învățătură ca singura cale spre înțelepciune (1 Corinteni 3:18), sau descoperim avertismentul său împotriva înșelăciunilor filosofiei deșarte (Coloseni 2:8).

Ca să continuăm cu exemplele, se mai poate găsi un pământ plat, cu patru colțuri, care plutește pe apă (Isaia 11:12), cu cerul deasupra și pământul dedesubt (1 Tesaloniceni 4:16-17), crearea foarte rapidă a tuturor lucrurilor în doar o săptămână (Facerea 1 și 2:2), darul instantaneu al limbajului pentru Adam, în vârstă de o zi (Facerea 2:19), moartea ca pedeapsă pentru păcat și nu un sfârșit natural al tuturor organismelor (Facerea 2:17), noțiunea de infestare demonică fiind cauza păcatului și a bolii (Marcu 1:23), ideea că semințele trebuie să moară în pământ înainte ca din ele să apară o viață nouă (Ioan 12:24; 1 Corinteni 15:36), așteptarea Lunii de a se transforma în sânge la sfârșitul istoriei (Faptele Apostolilor 2:20) și nenumărate alte ciudățenii, ca să nu spunem absurdități.

Când este întrebat de ce o persoană din secolul al XX-lea ar trebui să creadă oricare dintre falsurile de mai sus despre natură și umanitate, studentul nostru are un răspuns gata pregătit... miracole!

Până acum, profesorul care a sperat că nimic din toate acestea nu va ieși la iveală (sau că, dacă va ieși, va putea fi eludat) și al cărui superior poate că a decretat: „Evitați orice discuție despre religie cu studenții”, s-a saturat. Așa că profesorul nostru exasperat se descarcă asupra studentului, cu unele sau cu toate punctele următoare:

- Orice fapt, desigur, poate fi interpretat în mod teist, dar niciun fapt nu impune acest lucru. Așadar, întrebarea despre divinitate rămâne doar atât – o întrebare. La această întrebare nu se poate răspunde prin credință decât spre satisfacția psihologică a credinciosului. Satisfacțiile psihologice, trebuie remarcat, sunt adesea iluzorii.
- Atât știința, cât și istoria, ca moduri de cercetare, pot continua cu succes fără a presupune sau a se baza pe noțiuni de scop divin în natură sau în afacerile umane. Pe scurt, teleologia cosmică și cea istorică sunt opționale.
- Universul nu este, în mod clar și evident, un obiect făurit sau ceva asemănător. A presupune, fără dovezi adecvate, că trebuie să fi avut un artizan înseamnă a comite o eroare fundamentală de raționament. A asocia rezultatul acestei erori cu Dumnezeu din Biblie înseamnă a înrăutăți o greșeală deja imensă.
- Dacă a existat (sau există încă) un arhitect inteligent și rațional (al universului) care, la un moment dat, s-a autorevelat ființelor umane raționale, atunci această revelație nu a fost încă identificată ca atare. Cu siguranță nu se poate lua în calcul cartea numită Sfânta Biblie, deoarece această colecție de scrieri este plină de contradicții, de afirmații eronate ale faptelor și de interpretări contradictorii.
- Deși așa-numitele miracole care sunt deseori relatate sunt suspecte deoarece ființele umane nu au discernământul necesar pentru a face distincția între orice eveniment proiectat de divinitate și orice fenomen rar (chiar fără precedent), inexplicabil (pe moment), dar perfect natural. Așadar, până când criteriile de distincție nu sunt înțelese și explicate, nimic din ceea ce s-a întâmplat nu poate fi numit în mod legitim miracol. A face acest lucru înseamnă că întrebarea nu are răspuns.
- Știința modernă a pus la dispoziția omenirii cele mai bune tehnici de testare, confirmare sau infirmare a ideilor descoperite până acum. Puterea sa explicativă, capacitatea de predicție și productivitatea tehnologică oferă cel mai bun „test” pentru „experiența umană”. Știința nu funcționează pe baza revelației (adică a dezvăluirii de sine), a rugăciunii, a meditației sau a citirii pioase a unor texte „infaillibile”, ci mai degrabă pe baza pregătirii tehnice, a intuiției umane, a bănuielilor, a cercetării libere și deschise, a utilizării riguroase a logicii și a dorinței de a preciza ce ar fi necesar pentru a falsifica orice ipoteză particulară oferită ca explicație a oricărei ipoteze aflate în discuție.
- Istoriografia modernă, deși nu este capabilă de experimentare în sine (și, prin urmare, nu este științifică în același sens ca și chimia, de exemplu), se află totuși, în măsura în care subiectul său o permite, pe același nivel cu științele exacte. Este demn de remarcat faptul că istoriografia și critica textuală modernă abordează „infaibilitatea” textelor așa cum abordează orice alt text, (dar mai modest), „variabila divină” fiind neînțeleasă și inutilizabilă – și, prin urmare, dispensabilă.

Studentul nostru fundamentalist, imperturbabil, își joacă acum asul din mânecă cu încredere. Tot ceea ce tocmai a spus profesorul se bazează pe credința profesorului și numai pe aceasta. Studentul recunoaște cu destulă ușurință că trăiește într-un cerc de convingeri bazate pe credință, dar cu credința în singura divinitate adevărată. Credința profesorului, deși poate că nu se bazează în mod conștient sau

deliberat pe credința în Satana, este totuși inspirată de Satana, așa cum o vede studentul nostru, transformându-l pe profesor într-o unealtă malignă a umanismului laic, „fără Dumnezeu”, în evoluție, nimic altceva decât relativism moral și raționalitate umană.

Studentul nostru este ajutat și încurajat în acest extraordinar raționament nu numai de pregătirea sa teologică bogată (modul de a pune întrebări fără răspuns – un alt nume pentru credință), ci și de o neînțelegere a democrației care este răspândită în America. Mulți, majoritatea americanilor în acest caz, par să creadă că, din moment ce suntem cu toții egali ca cetățeni, trebuie să existe și o democrație între idei, convingerile fiecăruia fiind în acord cu convingerile tuturor celorlalți, în ciuda dovezilor puternice care demonstrează contrariul. Astfel, nu este nevoie de nimic mai mult decât de acreditările unei convingeri sincere pentru ca un ignorant să-i corecteze pe cei învățați sau pentru ca un credincios cu mintea simplă să-i contrazică pe înțelepții acestei lumi și să-i îndrepte „pe calea cea bună” pe aceștia din urmă.

Concluzia pentru fundamentalisti este că experiențele de vinovăție și a grației ulterioare (adică certitudinea iertării, asigurarea bunăstării veșnice și evitarea durerii veșnice) sunt la fel de reale, adevărate și de necontestat așa cum sunt și experiențele senzoriale ale lumii de zi cu zi, cu mult mai mult decât descoperirile rațiunii. Faptul fundamental este că experiențele noastre umane comune de vinovăție și iertare se bazează direct pe natura noastră, adică pe socio-biologia noastră și nimic altceva. Fundamentalistul respinge din start acest lucru ca fiind complet trivial și se grăbește să îmbrățișeze metafizicul ca fiind singura dimensiune adevărată a realității. Rezultatul – conținuturile subiective ale experienței religioase sunt făcute obiective și concrete de mintea necritică. Experiența nașterii din nou, de exemplu, nu trebuie tratată ca un simplu fapt psihologic binevenit, ci este considerată ca fiind rezultatul obiectiv al unei intervenții „divine” care acționează pentru a crea binele în viața credinciosului. Astfel, Ierusalimul îi răspunde Atenei.

Prăpastia dintre credința fundamentală și știința laică nu poate fi mult timp evitată, acum când fundamentalistii, sprijiniți de forțe politice puternice, intră în ofensivă împotriva umanismului secular. Umanismul secular pe care ei îl consideră responsabil pentru presupusa apostazie a Americii (și declinul rezultat) și pe care îl asaltează cu entuziasm se întâmplă să încorporeze bazele epistemologice ale cunoașterii științifice moderne.

Nu este de mirare că Academia Americană de Științe și numeroase alte organizații științifice au fost nevoite, în cele din urmă și cu mare reticență, să se străduiască să respingă acea farsă fundamentală cunoscută sub numele de „creaționism științific”, pretinzând în același timp că nu există niciun conflict între știință și religie. Warren Burger, fostul președinte al Curții Supreme de Justiție, ar fi putut să nu decidă, exact cum a hotărât în 1984, cazul *Lynch v. Donnelly*, dacă Constituția impune acomodarea (mai degrabă simpla toleranță) a tuturor religiilor, fără ostilitate față de niciuna. Cei care muncesc în cele mai importante universități de cercetare și cei care ajung să predea la orice nivel, fie în școlile primare și gimnaziale ale națiunii (publice sau private), fie în învățământul superior, nu pot adapta toate materiile lor la sensibilitățile religioase ale tuturor studenților lor și nici nu ar trebui să o facă.

Acest lucru este imposibil atunci când realitatea și ficțiunea, valabilitatea și nulitatea, probabilitatea și improbabilitatea sunt în discuție. A crede în povestea „barza aduce bebelușul” nu înseamnă nici a preda știința medicală, nici metodele care o

susțin. A preda gândirea critică, dar în același timp să excludem religia de la examinarea ei, nu înseamnă a preda gândirea critică. Încercarea de a-l împăca pe Copernic cu Ptolemeu de dragul acelor fundamentalști, a căror religie necesită geocentrism, este atât monstruoasă, cât și imposibilă. Mai mult, dacă profesorii națiunii sunt nevoiți să adapteze ceea ce știu la invențiile imaginației (cum ar fi „creaționismul științific”) în care elevii se bazează pe credință, înseamnă că vor crea o generație străină științei și astfel vor abrutiza întreaga națiune, paralizând competitivitatea acesteia în fața altor societăți avansate.

Singurele religii care merită să fie observate, păstrate și comemorate sunt cele ale căror teologii și teleologii sunt permanent compatibile cu progresul cunoașterii. Academicienii, umaniștii (sic), oamenii de știință și membrii profesiilor liberale (inclusiv profesorii de la orice nivel) ar trebui acum să se ridice la înălțimea provocării, să inhibe, să frustreze și, în cele din urmă, să-i învingă (în mod ideal, prin educație) pe toți cei care țin cunoașterea și diseminarea ostatică oricărui tip de credință străveche sau iraționalitate modernă.

★-----★

Delos B. McKown, PhD, profesor de filozofie de la Universitatea Auburn. Este autorul cărții *With Faith and Fury* (Cu credință și furie), Prometheus Books, 1985, un roman tragicomic despre religia din America, care îi satirizează pe „creaționiștii științifici”.

„Iisus a fost redus acum la o mantră... cântată fără noimă de adepți, care nu au nicio idee despre relația dintre doctrină în istorie și mitologie...”.

- **A. Snow**

„Un „ateu declarat” este cineva care jură pe Dumnezeu Atotputernic că nu există Dumnezeu. Ați întâlnit vreodată o astfel de persoană?”.

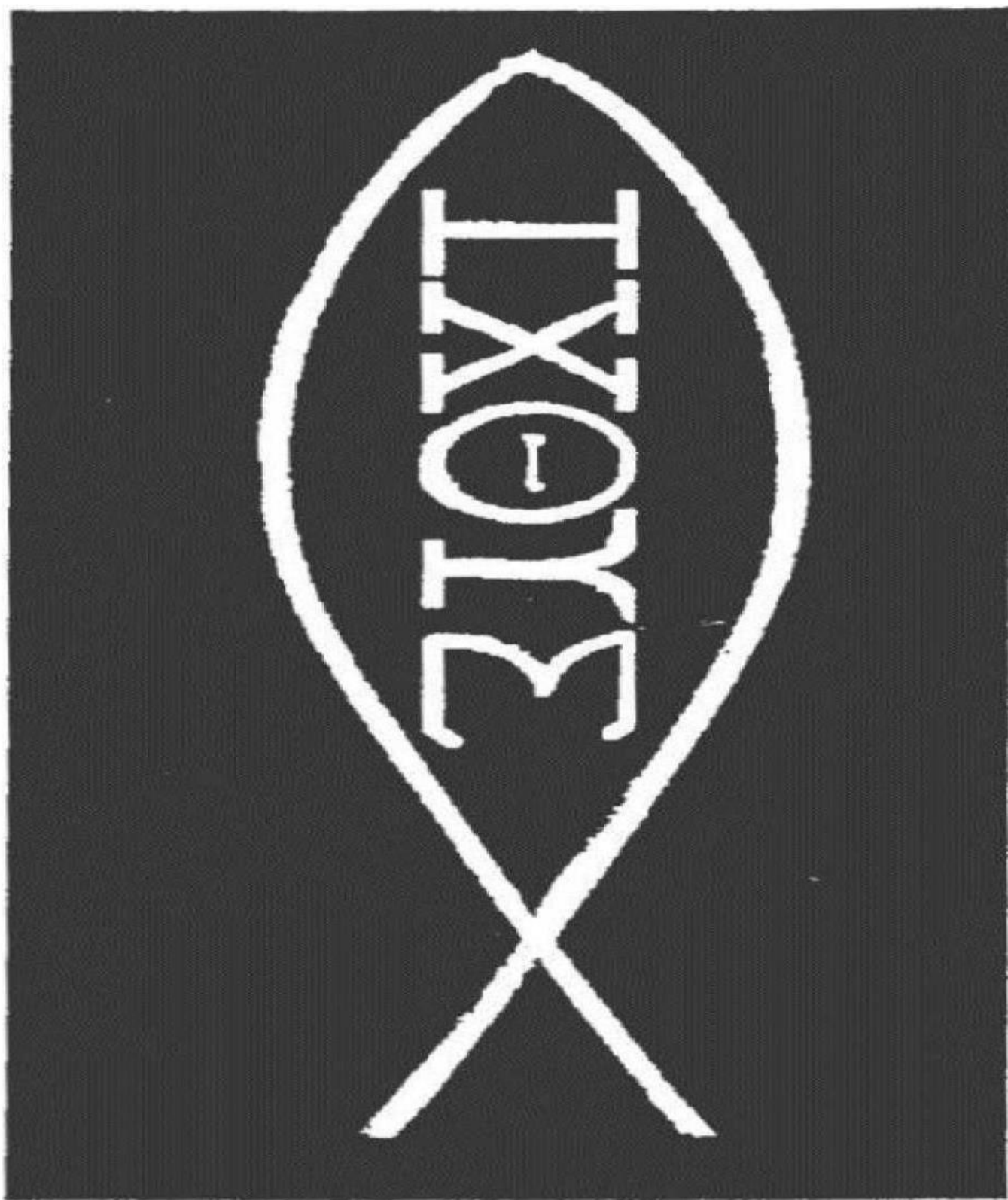
- **Bill Lindley**

„Iisus mă iubește, știu asta... Pentru că așa îmi spune Biblia.”

- **Cântec popular pentru copii de la școala duminicală**

„Dacă cincizeci de milioane de oameni spun o prostie, aceasta rămâne o prostie.”

- **Anatole France**

În simbolistica creștină, peștele îl reprezintă pe Iisus Hristos, iar în vechile catacombe romane simbolul peștelui apare frecvent. Cuvântul grecesc pentru pește este „ichthus”, iar primii creștini au văzut în literele acestui cuvânt o monogramă care rezumă credința: „Iesous Christos, Theou Uios Soter” (Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul). Peștele! Semnul creștin al peștelui era același cu cel al Yoni-ului zeiței sau al Porții Perlate: două semiluni care formează o „vesica piscis”. Uneori, Pruncul Iisus era înfățișat în interiorul „vesica piscis”, care era suprapusă pe burta Mariei și care, evident, reprezenta pântecul ei la fel ca în simbolismul antic al Zeiței.

„Un imn medieval îl numea pe Iisus „Peștișorul pe care Fecioara l-a prins în fântână”. Maria a fost asimilată cu fecioara Afrodita-Mari, Marina, care a dat naștere tuturor peștilor din mare...”.

- **Dicționar de mitologie**

Poate că cea mai tristă parte a poveștii este că, potrivit cercetării noastre demografice, toți evangheliștii de televiziune se luptă pentru un grup limitat de donatori, de aproximativ cinci milioane de persoane. Marea majoritate a acestor persoane sunt femei, cu vârste de la 49 de ani în sus, multe dintre ele văduve care trăiesc din pensiile soților lor. Acești evangheliști nu sunt pescari de oameni, ci sunt, de fapt, îngrijitorii unui acvariu foarte mic, plin de pești muribunzi.

- **Ole Anthony, de la Trinity Foundation,
depunând mărturie în fața unui subcomitet al Congresului din 1987
(citată în The Wichita Eagle, 4 ianuarie 1992)**

Satana știe că Iisus Hristos este pe cale să se întoarcă pentru a prelua guvernele lumii. Așa că își masează armatele la Megiddo pentru a bloca întoarcerea Domnului la Ierusalim.

Armatele fiarei se deplasează de la Meghido spre Ierusalim. „Și i-au strâns la locul ce se cheamă evreiește Harmaghedon.”

- **Apocalipsa 16:16**

Armageddon

Grace Halsell

Am fost pentru prima dată la Ierusalim în 1979, făcând cercetări pentru o carte despre creștini, musulmani și evrei. Acolo am întâlnit mulți americani din a treia generație, cum ar fi Bobby și Linda Brown din Brooklyn, care, împreună cu alte 25 de cupluri – jumătate dintre ei din Statele Unite – au intrat pe pământul palestinienilor amenințând cu arma. Au îngrădit 750 de acri cu un gard puternic de fier. Soldații israelieni păzesc această așezare zi și noapte. Acest lucru este ilegal în conformitate cu toate legile internaționale.

Într-o seară am stat sub cerul înstelat privind luminile pâlpâitoare ale satelor palestiniene. Bobby Brown, cu o mișcare a brațului, a spus: „Toți palestinienii trebuie să părăsească acest pământ. Dumnezeu ne-a dat acest pământ nouă, evreilor”.

Acest incident m-a impresionat profund. Știam că Bobby Brown nu putea să folosească o armă și să confiște pământ sub amenințarea armei în Brooklyn. De ce era în regulă ca el să folosească o armă pentru a acapara pământ de la palestinieni? Și, mai mult, de ce noi, americani plătitori de taxe, am dat Israelului banii pentru a plăti armele care confiscă pământurile palestiniene? L-a dăruit Dumnezeu pământul lui Bobby Brown? Au trăit palestinienii acolo timp de mii de ani, ocupându-l doar până când Bobby Brown îl putea revendica? A trebuit să mă întreb: chiar cred că Dumnezeu are un pământ ales și un popor ales?

M-am întors acasă, dar întrebările au rămas. Pentru a avea un răspuns la aceste întrebări și pentru a afla ce părere aveam eu și alții despre ele, m-am înscris pentru a merge într-o excursie în Țara Sfântă, cu Jerry Falwell. La sosirea în Ierusalim, grupul nostru a mers în Orașul Vechi și ne-am apropiat de marile terenuri musulmane unde se află Domul Stâncii și Moscheea Al-Aqsa. „Acolo”, a spus ghidul nostru israelian arătând spre moschee, „vom construi cel de-al treilea templu”.

Când am părăsit locul, am avut o discuție cu Clyde, un pensionar din Minneapolis, în care i-am reamintit că ghidul a spus că acolo va fi construit un templu. „Dar”, am întrebat, „cum rămâne cu moscheea? Este unul dintre cele mai sacre trei sanctuare din tot Islamul – și sfânt pentru un miliard de musulmani din întreaga lume.”. „Oh”, a spus Clyde, „moscheea va fi distrusă. Într-un fel sau altul, trebuie să fie îndepărtată. Știți că în Biblie scrie că templul trebuie construit. Și nu există un alt loc pentru el.”.

Clyde era convins că evreii, ajutați de creștini, ar trebui să distrugă moscheea, să construiască un templu și să reintroducă uciderea animalelor în templu – toate acestea pentru a fi pe placul lui Dumnezeu.

Mulți creștini de pe acest pământ simt asemenea lui Clyde. Ei au organizat chiar și fundația Muntele Templului pentru a strânge bani pentru a-i ajuta pe teroriștii evrei să distrugă moscheea musulmană. Am vorbit cu mai mulți oameni, printre care Terry Reisenhoover din Oklahoma și reverendul James DeLoach de la Second Baptist Church din Houston. Reverendul DeLoach m-a vizitat în apartamentul meu din Washington și a fost mândru să-mi spună că a strâns și cheltuit zeci de mii de dolari pentru a apăra teroriștii evrei acuzați de atacuri asupra moscheii. De asemenea, a fost încântat să povestească faptul că a primit în casa sa din Houston studenți evrei ieșiva care învățau cum să sacrifice animale pentru a fi folosite ca sacrificiu în interiorul templului pe care speră să-l construiască.

Creștinii care vor ca moscheea să fie distrusă – și să fie construit un templu evreiesc – urmează un sistem de credință numit dispensaționalism (credința într-un sistem de progresie istorică, așa cum este revelat în Biblie, care constă într-o serie de etape ale revelației de sine a lui Dumnezeu și ale planului de mântuire). În toată lumea, în toată istoria, ei plasează Israelul în centrul atenției. Ei susțin că toți trebuie să trecem prin șapte perioade de timp. Numărătoarea inversă a istoriei a început, ne spun ei, în 1948 – cu adunarea evreilor în Palestina și crearea statului modern Israel. Dispensaționaliștii cred într-un Dumnezeu nu al iubirii, ci al războiului: ei cred în ceea ce se numește teologia Armaghedonului. Grupul nostru a călătorit, de asemenea, la Megiddo, situat la aproximativ o oră de mers cu mașina la nord de Tel Aviv.

Când am coborât din autobuz, am mers alături de Clyde, directorul pensionar. În timp ce ne uitam la vale, Clyde a exclamat: „În sfârșit! Privesc locul Armaghedonului”. Am continuat să privim câmpiile – care ca mărime ar întrece orice fermă din Texas – și Clyde a vorbit despre o armată de 200 de milioane de oameni care va invada Israelul – „chiar aici” a spus el – și că va urma o mare bătălie decisivă care va implica toate armatele de pe pământ, iar această bătălie, care va implica arme nucleare, va ucide majoritatea locuitorilor acestui pământ. Am remarcat că pentru o bătălie atât de mare – valea părea foarte mică. „Oh, nu!” spune Clyde. „Poți băga o mulțime de tancuri acolo!”. Ochii lui Clyde străluceau. „Când va începe această bătălie, noi – cei născuți din nou – vom fi ridicați la cer”.

El m-a asigurat că nu era îngrijorat de distrugerea pământului, pentru că el nu va fi aici. Ci acolo sus, urmărind. Având porțița de scăpare părea de fapt să aștepte cu nerăbdare distrugerea planetei Pământ.

Au trecut câțiva ani și am primit o broșură colorată a unei excursii sponsorizate de Falwell. Ca și prima broșură, era tipărită în Israel. În această broșură Falwell nu a menționat nici măcar o dată că vom călători în Țara lui Hristos. Nici, de altfel, nu a menționat măcar o dată numele lui Hristos. Odată ajunși, nu am avut niciun ghid creștin către vreun loc în care Hristos s-a născut, a murit sau și-a desfășurat slujba. Nu era planificată nici măcar o singură vizită la o biserică creștină – sau un plan de a întâlni vreunul dintre creștinii care trăiesc acolo, ai căror strămoși au trăit în Palestina încă din zilele lui Hristos.

Am avut doar ghizi israelieni, iar accentul a fost pus în mod clar pe aspectele militare. Ghizii israelieni ne-au dat explicații nesfârșite despre motivul pentru care israelienii ar trebui să păstreze tot pământul din Palestina istorică fără a lăsa nimic pentru palestinieni.

Eram într-un tur cu autobuzul și m-am gândit că ne vom opri cu siguranță în Nazaret. „Nu”, a spus ghidul israelian. „Autobuzul nu va opri în Nazaret.”. Nimeni nu a contestat decizia ghidului. La periferia Nazaretului, însă, ghidul nostru israelian s-a răzgândit. „Vom opri în Nazaret pentru 20 de minute”, a anunțat el – „pentru a folosi toaleta”. Și astfel ne-am oprit. Am plecat din Nazaret fără să-l fi vizitat.

Ne-am îndreptat spre Ierusalim unde Falwell a ales să-l onoreze pe Ariel Sharon, generalul burtos care a pus la cale invazia Libanului, care a rănit și a ucis 200.000 de palestinieni și libanezi, majoritatea civili. Prezintăndu-l pe Sharon, Falwell a spus că în analele istoriei au apărut doar câțiva oameni mari. El i-a numit pe George Washington, Abraham Lincoln – și Ariel Sharon! Într-o altă seară, Falwell a dat un mare banchet – pentru a-l onora pe ministrul apărării, Moshe Arens. Înainte de a-l prezenta pe ministrul apărării, Falwell l-a tras deoparte pe Arens și i-a spus: „Domnule

ministru, vreau să vă mulțumesc pentru avionul cu reacție pe care mi l-ați dăruit”.

Falwell – și alți dispensaționaliști – au o alianță cu sioniștii evrei militanți. Cea mai recentă carte a mea, „Profeție și Politică”, tratează această căsătorie de conveniență între creștinii militanți și sioniștii evrei militanți. Fiecare grup se folosește de celălalt, câștigă de pe urma celuilalt. Sioniștii creștini, sau dispensaționaliștii, acordă Israelului un sprijin total deoarece ei cred că trebuie să existe un Israel acolo, nu pentru evrei, ci pentru bătălia de la Armaghedon, despre care ei chiar cred că trebuie să aibă loc. Face parte din pașii necesari, cred ei, care vor duce la ridicarea la cer a lor și la a doua venire a lui Hristos. Din cauza scenariului lor, ei fac un cult din țara lui Israel. Terenul pentru acest dispensaționalism se află la Seminarul Teologic din Dallas. M-am întâlnit cu președintele John Walvoord, un domn în vârstă care spunea că Dumnezeu a dat toată Palestina evreilor. În discuția cu Walvoord, m-am tot referit la suferința palestinienilor. „Ce se întâmplă cu ei?” l-am întrebat. „Te referi la pământ!”, a spus el la un moment dat. Și a adăugat: „Tu tot despre aspectele spirituale vorbești!”.

Se întâmplă următorul fapt: cei care fac un cult al pământului din Israel pun acest cult al pământului mai presus de învățăturile lui Hristos. Sioniștii evrei, precum Begin, Shamir și Sharon, îi susțin pe dispensaționaliștii creștini pentru că dispensaționaliștii le oferă sprijin total. În abordarea criticilor aduse acestei alianțe dintre creștinii și evreii militanți, cred că este important să cunoaștem diferența dintre religie și politică. Adevărata credință, indiferent dacă cineva este creștin, musulman sau evreu, este religia. Sionismul, indiferent dacă cineva este creștin, musulman sau evreu, este politica. Și este politica pentru că se ocupă de pământ, nu de valori spirituale.

În încheiere, vreau să menționez o călătorie pe care am făcut-o la Basel, în Elveția. Am participat la primul Congres Sionist Creștin. Am fost una dintre cele 589 de persoane din 27 de țări care au participat la acest congres. Acesta a avut loc în aceeași sală în care Theodor Herzl convocase primul Congres sionist evreiesc cu aproximativ 100 de ani în urmă. Herzl subliniase că evreii sunt diferiți și că ar trebui să trăiască exclusiv între evrei. Sioniștii creștini spun același lucru. Această conferință a fost susținută de israelieni.

Am ascultat vorbitori care erau atât sioniști evrei, cât și sioniști creștini. În loc să ofere speranță sugerând pași prin care evreii și arabii ar putea ajunge la reconciliere și a trăi împreună, în pace, fiecare vorbitor părea să întărească temerile celuilalt. În loc să sublinieze cât de mult au în comun arabii și evreii și, de fapt, toate ființele umane, vorbitorii ne-au spus: „Evreii sunt diferiți. Ei trebuie să trăiască exclusiv între evrei. Sioniștii creștini cred că Dumnezeu a rânduit ca evreii să controleze pământul Palestinei, să controleze Ierusalimul, să construiască un templu și să restabilească sacrificiul de animale”.

Sioniștii creștini aprobă fiecare acțiune militară întreprinsă de sioniștii evrei. Dacă Israelul bombardează Irakul, așa cum a făcut, sau invadează Libanul, așa cum a făcut, sau împușcă și ucid copii palestinieni, așa cum face, atunci sioniștii creștini vor spune: „Ei bine, acesta este un pământ ales și un popor ales. Toate acestea sunt orchestrate de Dumnezeu.”.

Deși ajutorul nostru pentru Israel este mai mare decât cel pe care îl acordăm multor țări, inclusiv întregii Indii, Africii și Americii de Sud, sioniștii creștini vor susține aceste miliarde de dolari ai contribuabililor care merg către Israel datorită interpretării lor conform căreia Dumnezeu dorește ca acel pământ să fie baza de aterizare pentru

a doua venire a lui Hristos. Este pământul de care le pasă. Îl vor acolo, la locul lui, pentru ca restul scenariului lor, inclusiv ridicarea lor la cer, să se poată realiza.

Cumva, în toate predicile lui Jerry Falwell și ale altor sioniști creștini, aș vrea să aud vorbindu-se despre Predica de pe Munte. Și aș vrea să aud cum acești creștini militanți ne vorbesc de faptul că Hristos a avut calea lui, o cale care nu se baza pe puterea militară. Calea Sa nu era aceea de a fura proprietăți și de a ucide oameni de dragul unui regat politic, temporar, pe pământ. Mai degrabă, după cum știm, Hristos a venit să promoveze și să dezvolte viața. El nu a venit să vorbească și să susțină un cult al pământului. Ci a venit să vorbească pentru cei care suferă, pentru cei cu lipsuri, pentru cei oprimați. Într-adevăr, El are un popor ales. Cu toții suntem aleși să facem bine și nu rău. Aleși să lucrăm pentru pace în Orientul Mijlociu și în lume.

★-----★

Grace Halsell, jurnalistă, a scris atât despre războiul din Coreea, cât și despre cel din Vietnam, a fost redactor de discursuri la Casa Albă pentru președintele Lyndon Johnson și a scris numeroase cărți, printre care *Prophecy and Politics*, Lawrence Hill & Company, Westport, Connecticut.

„În primele secole, creștinii aveau un cuvânt pentru salut și plecare; era cuvântul maranatha, care înseamnă „Domnul vine curând”. Nu ne putem gândi la un mod mai bun cu care să ne luăm rămas bun – MARANATHA!”

- Hal Lindsey

„Dr. John Lightfoot, unul dintre cei mai învățați savanți din secolul al XVII-lea, a ajuns la concluzia că realizarea creației de către Trinitate a avut loc la 23 octombrie 4004 î.Hr. la ora 9:00, ora meridianului 45.”

Trei urale pentru creaționiști!

A. J. Mattill Jr.

Pentru ca nu cumva creaționiștii să creadă că raționaliștii sunt foarte critici față de creaționism, să le oferim trei urale creaționiștilor pentru serviciile pe care le aduc cauzei religiei raționale.

Aplauzele numărul unu se îndreaptă către creaționiști pentru că servesc religia rațională demonstrând în mod minunat că trebuie să luăm povestirile despre creație din Facerea la adevărata valoare. În consecință, există un singur mod de a înțelege „zilele” din Facerea 1:1-4 și anume ca zile literale de douăzeci și patru de ore, nu ca ere geologice. Creaționiștii enumeră douăzeci sau mai multe contradicții care apar între știință și Scriptură dacă zilele sunt luate ca ere geologice în loc de zile obișnuite. Această „adevărată mlaștină de contradicții” include unele precum:

- Facerea spune că viața vegetală, chiar și într-o formă atât de avansată precum pomul fructifer, a fost creată cu o zi înaintea soarelui și a stelelor, dar acest lucru ar fi fost imposibil dacă ziua ar fi fost într-adevăr un eon, deoarece plantele trebuie să aibă lumină solară.
- Biblia spune că nu a existat ploaie pe pământ cel puțin până la momentul apariției omului (Facerea 2:5); geologia spune că ploile au existat de când pământul s-a răcit prima dată.
- Biblia spune că plantele au apărut în ziua a treia, iar insectele abia în ziua a șasea; acest lucru ar fi imposibil dacă zilele ar fi eoni, deoarece plantele au nevoie de polenizarea insectelor pentru a supraviețui prin reproducere.
- Mulți creștini au ales calea de a prelungi zilele în milioane de ani, dar creaționiștii arată clar că o astfel de abordare nu este altceva decât o improvizație inacceptabilă din punct de vedere biblic și științific. Astfel, creaționiștii ne prezintă o situație clară de tipul „ori una, ori alta”. Creaționistul spune: „Înregistrarea Genezei este cu adevărat intransigentă și nu se va adapta sistemului standard de vârste geologice. Trebuie să se ia o decizie pentru una sau alta – nu se pot accepta în mod logic ambele.”

Creaționiștii au arătat, de asemenea, că acei creștini liberali și neortodocși care consideră poveștile despre creație ca fiind mituri sau alegorii subminează restul Scripturii, deoarece dacă nu a existat Adam, nu a existat căderea; și dacă nu a existat căderea, nu a existat iadul; și dacă nu a existat iadul, nu a fost nevoie de Iisus ca al doilea Adam și Mântuitor întrupat, răstignit și înviat. Ca urmare, întregul sistem biblic de mântuire se prăbușește.

De asemenea, creaționiștii susțin că, dacă povestirile biblice despre începutul lumii sunt mituri, atunci și povestirile despre concepția din fecioară și despre sfârșitul lumii pot fi tot mituri. Odată ce ajungem pe acest tobogan mitologic, nu ne putem opri din alunecare până când nu ajungem la agnosticism sau ateism. Evoluția devine astfel cea mai puternică armă de subminare și distrugere a credinței creștine. Creaționistul spune: „Nu se poate crede în Biblie și să fii evoluționist, sau să fii evoluționist și să crezi în Biblie.”

Creaționiștii merită aplauzele numărul doi pentru că au servit religia rațională prin eliminarea efectivă a ideii de „evoluție teistă” sau a viziunii creștine liberale conform căreia evoluția este modul de creație al lui Dumnezeu. Creaționiștii insistă,

pe bună dreptate, asupra faptului că evoluția este incompatibilă cu un Dumnezeu al iubirii. Dumnezeu este prea binevoitor și bun pentru a folosi miliarde de ani de cruzime și risipă ca metodă de creație. Este prea inteligent pentru a planifica în acest fel și este suficient de puternic pentru a o realiza într-un mod mai bun. Creaționiștii insistă ca creștinii liberali să se confrunte cu problema de ce Dumnezeu a ales să folosească cinci miliarde de ani de variații întâmplătoare, selecție naturală, convulsii geologice, furtuni, boli, extincții, lupte, suferință și moarte ca preludiu pentru crearea omului chiar la capătul timpului geologic. Creaționistul spune: „Dumnezeu nu este autorul confuziei. Cu toate acestea, se spune că El a supravegheat întreaga creație și a declarat că totul „...era foarte bine” (Facerea 1:31). Plecați cu prostiile voastre despre evoluția teistă!”

Din nefericire, creaționiștii sunt orbi la faptul că și ei slujesc un Dumnezeu crud care a creat acest sistem în care viața se hrănește cu viață, în care cei puternici îi distrug pe cei slabi și în care ori ucizi, ori ești ucis, ori mănânci, ori ești mâncat. Dacă creaționiștii pun acest sistem atât de dur pe seama căderii și nu a creației inițiale, așa cum fac ei, atunci trebuie să recunoască faptul că nu a fost deloc corect ca Dumnezeu să blesteme toți oamenii și toate animalele pentru totdeauna pentru ceea ce au făcut două ființe umane la începutul creației. Mai mult, creaționiștii se închină unui Dumnezeu care nu numai că este crud, dar este și necinstit. El l-a creat pe Adam ca să arate că ar fi avut un ombilic. El a creat undele de lumină pentru a arăta ca și cum ar veni de la soare sau de la galaxii vechi. El a creat organisme care să arate că ar fi fost verigi lipsă. Și a creat totul ca să arate ca și cum ar fi vechi, deși era nou-nouț. Dumnezeul creaționiștilor este, de asemenea, un Dumnezeu neinforma, care știe doar despre soare, lună și stelele noastre, dar nu știe nimic despre alți sori sau luni sau galaxii sau quasari sau găuri negre cunoscute de astronomii moderni. Iar Dumnezeul creaționiștilor este un pic prea uman, pentru că s-a răzgândit și i-a părut rău că a creat oamenii și animalele și a decis să-i distrugă pe toți, cu excepția unui eșantion, într-un potop mondial, pentru ca apoi să înceapă din nou întregul proces sângeros (Facerea 6:6-7). Astfel, creaționiștii arată în mod intenționat caracterul inacceptabil al Dumnezeului evoluției creștinilor liberali și, în acest fel, dezvăluie în mod neintenționat brutalitatea propriului lor Dumnezeu.

Creaționiștii primesc aplauzele numărul trei pentru că servesc religia rațională demonstrând că Biblia are erori. Cu toate acestea, dorința de a justifica Biblia ca fiind Cuvântul infailibil al lui Dumnezeu este motivul principal al tuturor studiilor și scrierilor lor. Creaționiștii spun că, dacă Biblia „conține erori științifice, ea nu a putut fi scrisă prin inspirație”. Creaționiștii recunosc că problema corelării cronologiei biblice cu cronologia geologică este cea mai gravă problemă a lor.

Conform Facerea 5 și 11, perioada de la Adam la Avraam este de aproximativ două mii de ani. Întrucât Avraam a trăit în jurul anului 2000 î.Hr., Adam a fost creat în jurul anului 4000 î.Hr. Arhiepiscopul Ussher din secolul al XVII-lea a calculat începutul creației în anul 4004 î.Hr. Apoi, Dr. John Lightfoot, unul dintre cei mai învățați savanți din secolul al XVII-lea, a studiat mai profund chestiunea și a ajuns la concluzia că realizarea creației de către Trinitate a avut loc la 23 octombrie 4004 î.Hr., la ora 9:00, ora meridianului 45.

Deși creaționiștii moderni, urmându-i pe Ussher și Lightfoot, se bazează exclusiv pe datele biblice ca fiind singura metodă corectă de determinare a datei Creației, sunt destul de imprecisi cu privire la momentul exact al creației, susținând în general doar că a avut loc cu mai puțin de zece mii de ani în urmă. Dar chiar și un astfel de „univers

tânăr” este cu câteva mii de ani mai vechi decât universul din Facerea. Prin urmare, creaționiștii nu susțin, până la urmă, acuratețea Bibliei, deoarece, dacă Dumnezeu a scris Biblia, așa cum susțin creaționiștii, atunci Dumnezeu ar fi trebuit să fie foarte exact și nu să se înșele cu câteva mii de ani.

Pentru a mai întinde puțin cronologia Genezei, creaționiștii sunt dispuși să admită că există mini-lacune în genealogiile din Geneză care totalizează câteva mii de ani, dar nu există lacune mari care să extindă vârsta Pământului la milioane de ani. Dacă Dumnezeu i-a dictat direct lui Moise listele genealogice, de ce există lacune?

Trei urale, deci, pentru creaționiști, pentru că au curățat aerul de toate eschivele, scăpările și evaziunile făcute de creștinii care adoptă interpretări neliterare ale Genezei și care susțin că evoluția este metoda de creație a lui Dumnezeu. Arătând astfel că nu este posibilă nicio legătură între Biblie și evoluție, creaționiștii au redus toate complexitățile problemei creație-evoluție la o singură întrebare simplă: „Este Geneza corectă atunci când spune că Dumnezeu a creat lumea în șase zile de douăzeci și patru de ore?” Acei oameni care se gândesc la această afirmație vor avea dificultăți în a răspunde la această întrebare.

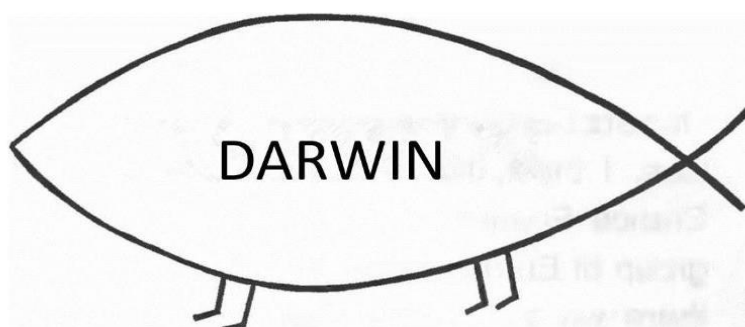
Trei urale pentru creaționiști, pentru că ei și-au respins propriul caz demonstrând că Biblia nu este infailibilă în cronologia cosmosului, ceea ce înseamnă, după propria lor recunoaștere, că Biblia nu este deloc de inspirație divină.

★-----★

A. J. Mattill, Jr. este autor, lector și profesor de studii biblice la mai multe colegii din sud.

Creație: Totul era haos... Și din acel haos s-a format o masă – așa cum se face brânză din lapte – și în ea au apărut viermi, iar aceștia erau îngerii... și printre acei îngeri se afla și Dumnezeu; și el fiind creat în același timp din acea masă. Menocchio, un morar care trăia în secolul al XVI-lea, era considerat un eretic și o amenințare pentru Biserică. A fost ars pe rug pentru noțiunea de mai sus privind Creația.

- **Florence Grippe**

Piscis – Peștele (Ichthys, Piscis) își are originile în religiile stelare și păgâne, dar a fost revendicat în multe cercuri creștine ca fiind o creație originală a creștinismului.

Peștele se alătură unei liste lungi care include nașterea din fecioară, răstignirea, învierea, triada (Trinitatea) și ultimele zile – toate acestea adăugându-se la argumentul că creștinismul nu a înlocuit religia păgână, ci este ultima dintr-o serie de religii păgâne.

Uciderea lui Darwin în favoarea lui Hristos

Lawrence S. Lerner

Viața de zi cu zi a celor mai mulți oameni nu este afectată, în mod fizic, de ceea ce cred sau nu cred în legătură cu istoria universului, a pământului și a vieții pe pământ. Cu atât mai puțin sunt afectate viețile lor de ceea ce cred alți oameni în legătură cu aceste subiecte. Cu excepția cazului în care se întâmplă să aibă copii în școlile publice, de ce le-ar păsa ce se învață acolo cu privire la creație?

Înainte de a aborda această întrebare, permiteți-mi să definesc exact ce înseamnă creaționismul în contextul actual. Ceea ce înțeleg prin creaționism este aproape exclusiv mișcarea fundamentalistă protestantă americană care încearcă să impună publicului larg, prin mijloace politice, o religie care se învârtă în jurul poveștilor despre creație din Biblie. Acești creaționiști fundamentalisti sunt împărțiți în două tabere opuse – Tinerii-Pământeni și Vechii-Pământeni.

Îi voi lua în considerare mai ales pe Tinerii-Pământeni, care cred că primele unsprezece capitole ale cărții Facerea (până la potopul lui Noe și Turnul Babei) constituie o relatare infailibilă și completă a istoriei universului și a tot ceea ce se află în el. Prin urmare, ei susțin că scopul investigației științifice moderne este doar de a întări și de a concretiza cele câteva sute de cuvinte din textul relevant.

Cei sofisticati, Vechii-Pământeni, sunt dispuși să admită cel puțin că universul este foarte vechi. Cei mai mulți dintre ei merg mai departe și acceptă descoperirile geologiei moderne. Unii merg și mai departe și acceptă evoluția biologică drept un fapt – cu excepția că ei neagă faptul că oamenii fac parte din procesul evolutiv și insistă că rasa umană este o creație supranaturală specială de acum aproximativ 6000 de ani.

Într-adevăr, principala monedă de schimb a propagandei Vechilor-Pământeni este folosirea Tinerilor-Pământeni, împotriva oamenilor de știință autentici, ca extremiști pentru a le dejuca planurile. După crearea acestui context fraudulos, Vechii-Pământeni se situează în centrul atenției. Grupul fundamentalist de bază numit American Scientific Affiliation a pus în circulație acest nonsens insidios în urmă cu câțiva ani într-o broșură scumpă și elegantă pe care au trimis-o fiecărui profesor de științe și de biologie din liceele din Statele Unite.

Cel mai important lucru de reținut în legătură cu creaționismul – atât cel al Tinerilor-Pământeni, cât și cel al Vechilor-Pământeni – este că e vorba de religie și politică. Creaționiștii ascund în mod deliberat acest aspect din motive tactice și juridice și pentru că aparențele științei conferă prestigiu în societatea modernă.

Ceea ce creaționiștii vând ca fiind „metoda lor științifică” are două componente. Prima este aceea de a începe cu afirmații incontestabile – povești biblice – și de a încerca să găsească, în fenomene naturale atent selectate, presupuse confirmări ale acestor afirmații. A doua este de a căuta orice inconsecvență sau controversă, oricât de mică sau trecătoare, în știința reală (în special în teoria evoluției) și de a prezenta acea inconsecvență sau controversă ca dovadă a validității poveștilor biblice. Altfel spus, creaționiștii adoptă poziția eronată că orice lucru pe care îl spune un om de știință care se dovedește a fi greșit – sau chiar controversat – este o confirmare automată a punctului de vedere creaționist. Această eroare ei o numesc „abordarea celor două modele”. De exemplu, Gerald Aardsma, de la Institute for Creation

Research, mi-a spus, în 1989, că a construit cel mai sensibil aparat de datare cu radiocarbon din lume. El intenționa să-l folosească pentru a demonstra că există carbon 14 măsurabil în cărbune, dovedind astfel că acesta are o vechime mult mai mică decât milioane de ani. Dar după ce i-am vizitat „laboratorul” – vă sfătuiesc să aveți răbdare până când va publica aceste rezultate revoluționare – sau până când își va pune în funcțiune aparatul. În orice caz, Aardsma pare acum să fi luat-o pe o altă cale, judecând după relatările din buletinul lunar „științific” al Institutului, Acts and Facts.

Un alt exemplu, mai familiar, de cercetare creaționistă este căutarea anuală și profitabilă a Arcei lui Noe. Aceasta este specialitatea lui John Morris, fiul fondatorului Institutului pentru Cercetarea Creației. Probabil că știți intriga. În fiecare vară o expediție este trimisă într-un oraș turcesc prăfuit din vecinătatea Muntelui Ararat. Birocrația turcească ține expediția departe de munte până când vara este aproape de sfârșit. Apoi, expediția închiriază un avion ușor sau un elicopter. Zboară deasupra muntelui Ararat și acolo este Arca! Obținând în cele din urmă permisiunea oficială, ei se chinuie să urce pe munte pe jos și văd, în depărtare, Arca învelită în gheață – chiar în momentul în care prima furtună de iarnă se apropie și îi împinge înapoi. Atunci este timpul să strângă fonduri pentru expediția de anul viitor. Lăsând la o parte aceste eforturi dezolante, efortul principal al creaționiștilor nu este cercetarea, mai degrabă polemica – citarea (mai des) greșită a unor descoperiri științifice reale scoase din context astfel încât să le facă să pară dăunătoare pentru știința reală. Analfabetismul științific al publicului lor țintă îi asigură pe vorbitorii creaționiști că pot vinde orice prostie le place – chiar și prostii pe care au fost forțați să le recunoască public în aparițiile anterioare.

Știința adevărată procedează, desigur, în direcția opusă. Oamenii de știință folosesc rezultatele observațiilor pentru a construi teorii care să sugereze alte observații. Implicată în procesul științific este ideea că nicio parte a structurii nu este sacră. În mod paradoxal, marea stabilitate a fundamentelor principalelor științe rezultă direct din deschiderea lor totală la atac. După cum a spus fostul predicator Dan Barker: „Adevărul nu cere credință. Oamenii de știință nu își dau mâna în fiecare duminică și cântă: „Da, gravitația este reală! Eu voi avea credință! Voi fi puternic! Cred în inima mea că ceea ce urcă trebuie să coboare. Amin!” Dacă ar face-o, am crede că sunt destul de nesiguri în această privință.”.

Creaționiștii resping în mod deliberat metoda științifică. De exemplu, nava amiral a creaționiștilor, Institutul pentru Cercetare Creaționistă, are un statut corporativ de necontestat care cere ca fiecare persoană asociată cu organizația – student, profesor, administrație sau personal – să semneze anual o declarație, în avans, în care toate concluziile pe care studiile și cercetările le vor produce aparțin organizației. Refuzul sau nerespectarea acestei prevederi duce la concediere imediată – aspect verificat de mai multe persoane din ICR la momentul vizitei mele din 1989.

Ce anume se așteaptă creaționiștii să realizeze? În mod destul de clar, ei nu se așteaptă și nu încearcă să influențeze oamenii de știință sau să facă știință adevărată. Această omisiune ar fi derutantă doar dacă am lua în serios afirmația că întreaga structură a evoluției s-ar prăbuși sub greutatea dovezilor și este doar o chestiune de câțiva ani până când toți biologii vor abandona evoluția și vor deveni creaționiști.

Principalul obiectiv al mișcării creaționiste se concentrează mai degrabă pe sistemul de învățământ primar și secundar, iar fațada lor de instituții de cercetare și

de absolvire este destinată doar prestigiului și licenței. Creaționiștii, ca și alți fundamentalisti și religioși ortodocși în general, resping ideea că scopul educației este de a învăța să gândească independent. Mai degrabă, ei consideră că educația este îndoctrinare.

O relatare a eforturilor creaționiștilor moderni de a submina predarea științelor în școlile publice începe, în mod convenabil, cu celebrul proces Scopes din 1925. Conform unui mit larg răspândit, reflectat în filmul „Inherit The Wind”, procesul a fost o victorie legală, dar o umilință publică pentru creaționiști. Există o parte de adevăr în acest mit, ca în toate miturile, de altfel. La acea vreme, aproape toți creaționiștii erau oameni de la țară, cu un nivel de educație modest, temători de curentele dominante într-o Americă ce devenise, de curând, mai mult de jumătate urbanizată. Dar o viziune a procesului Scopes ca fiind o victorie a științei ignoră rezultatul practic. După cum au subliniat Grabiner și Miller într-un articol din 1974 din Science, procesul Scopes a obținut pentru creaționiști exact ceea ce își doreau – dispariția oricărei tratări utile a evoluției din aproape toate manualele de biologie pentru licee folosite în America de la mijlocul anilor 1920 până la sfârșitul anilor 1950.

Mulțumită rușilor și a lui Sputnik, lucrurile s-au schimbat după 1957. Sputnik a dus, printre altele, la rescrierea manualelor școlare și astfel la publicarea excelentei serii de manuale de biologie centrate pe evoluție, Biological Sciences Curriculum Study, în jurul anului 1960. Schimbări paralele au avut loc și în domeniul științelor fizice. În California, oameni de știință distinși, precum Jacob Bronowski, au făcut parte din comisiile pentru cadrul științific – comisiile care stabilesc conținutul manualelor școlare din California. Aceste evenimente, luate împreună cu celebrul caz Epperson vs. Arkansas și decizia Curții Supreme din 1968 care a anulat legile anti-evoluționiste, i-au stimulat pe creaționiști la o activitate mult mai intensă.

Comunitatea creaționistă se schimbase ea însăși în mod semnificativ din 1925. Asemenea majorității americanilor, creaționiștii erau în mare parte din mediul urban, deși exista încă o concentrație disproporționată în sud. Mulți dintre ei erau membri ai clasei de mijloc din mediul urban și mulți dintre ei petrecuseră mult timp în școală. Cu toate acestea, sentimentul de amenințare al comunității lor datorită schimbărilor sociale era cumva amplificat față de ceea ce fusese în anii 1920. Comunitatea creaționistă devenise un grup proporțional mai mic, dar mult mai înstărit și mai zgomotos.

Deoarece le-a fost imposibil să interzică predarea evoluției, creaționiștii au adoptat o strategie de rezervă. Ei au promovat creaționismul ca un concept religios recunoscut. În Tennessee, de exemplu, o lege a impus ca orice manual școlar în care se discuta despre evoluție să conțină o declarație conform căreia evoluția era o teorie și nu este prezentată ca un fapt științific. Mai mult, toate textele de acest gen trebuiau să acorde un spațiu egal altor „teorii” ale evoluțiilor, inclusiv relatării Genezei din Biblie, dar fără a se limita la aceasta. O abordare similară a fost utilizată în California, Texas și în alte câteva state.

Această abordare a fost respinsă de Curtea Federală Districtuală (Daniel vs. Waters, 1975), pe motiv că predarea unei credințe religioase specifice era interzisă de Primul Amendament. Cu toate acestea, practica încă are loc frecvent, sub o formă sau alta, în întreaga țară – în prezent, în special în Morton, Illinois, o suburbie a orașului Peoria.

Creaționismul științific actual își are rădăcinile în evenimentele pe care le-am

descrie. Neputând să interzică evoluția sau să predea poveștile biblice la orele de științe, creaționiștii au început să afirme că creaționismul este o teorie științifică – ca și evoluția. În ciuda logicii, ei au făcut în același timp afirmația contradictorie că evoluția este o credință religioasă – ca și creaționismul.

Un exponent de frunte al acestei duble abordări a fost Henry Morris, un inginer hidraulic a cărui carte pe această temă, *Biblical Cosmology and Modern Science*, a fost publicată în 1970. Această nouă abordare a fost susținută de nașterea, în 1978, a teoriei juridice pe care avocatul creaționist Wendell Bird a botezat-o „Timp echilibrat”. Dacă se preda evoluția sau orice subiect care implica un univers foarte vechi, acesta trebuia să fie „echilibrat” prin acordarea unui timp egal cosmologiei și istoriei naturale expuse în Facerea.

Din punct de vedere politic, se deschidea o eră de aur pentru creaționism. Când Reagan a devenit guvernator în 1967 și a trecut la recompensarea susținătorilor săi cu posturi politice, a numit o serie de creaționiști în Consiliul de Educație al statului California. Datorită unei activități de ultim moment din partea comunității științifice, creaționiștii au eșuat, la limită, în a impune predarea creaționismului în școlile din California. Cu toate acestea, ei au adus mari prejudicii Cadrului științific al Californiei din 1969 – document care detaliază ce trebuie să conțină textele științifice folosite în școlile publice din California.

Editorii au luat cuvântul tare și clar. Evoluția și cosmologia au dispărut din textele de științe, geologia a degenerat într-o simplă descriere a rocilor, oamenii de știință au dispărut din comitetele cadrului, iar programele școlare de științe au înlocuit structura ce caracterizează știința adevărată cu un amalgam de fapte dezarticulate. Aceasta a fost, de asemenea, perioada în care descoperirile științifice semnificative au fost prezentate în fraze atât de stupide precum: „Mulți oameni de știință cred că animalele numite dinozauri ar fi putut trăi, poate, cu o sută de milioane de ani în urmă”. Deoarece California cumpără 12% din manualele școlare publicate în America, efectele au fost resimțite în toată țara.

A urmat o perioadă de stagnare, iar anti-intelectualismul a înflorit – nu pentru că dreapta religioasă era o forță, ci pentru că interesul public pentru educație era slab. Manualele de științe au degenerat în toate domeniile, deoarece editorii au adoptat o interpretare largă a conflictului privind evoluția. Era puțin probabil ca definițiile și faptele izolate să stârnească opoziție, dar discuțiile despre contextul teoretic al științei – contextul care face ca știința să fie ceea ce este – puteau cauza probleme reale. În orice caz, este nevoie de efort și de expertiză pentru a prezenta teoria științifică; listele și cataloagele de fapte interpretate greșit erau ușor de conceput și în concordanță cu practica populară la acea vreme de „abrutizare”.

Instalarea lui Reagan în funcția de președinte în 1981 a fost urmată imediat de o mare avalanșă de activitate creaționistă la nivel federal. S-au făcut încercări de a închide o expoziție de mare succes, *Emergence of Man*, de la muzeul Smithsonian și de a o înlocui cu o expoziție creaționistă. William Dannemeyer, membru al Congresului din comitatul Orange, a încercat să modifice alocarea de fonduri pentru Smithsonian, în 1982, pentru a interzice cheltuielile pentru expozițiile evoluționiste.

Într-adevăr, în 1981, Dannemeyer a înaintat un proiect de lege menit să solicite ca toți banii federali să fie împărțiți în mod egal între evoluție și creaționism – incluzând, dar fără a se limita la – cercetare, alocații NSF și NIH, dezvoltarea de programe școlare, expoziții în muzee și programe și cercetări ale naturaliștilor din cadrul

Serviciului Parcurilor Naționale. Primii ani ai lui Reagan au fost, probabil, perioada în care creaționiștii s-au apropiat cel mai mult de realizarea obiectivelor lor la scară națională, dar au eșuat. Acest eșec este în concordanță cu experiența creaționistă istorică.

În California, mișcarea actuală de reformă educațională a dus la selectarea unui Comitet pentru cadrul științific din 1988-'89, care a avut printre membrii săi mulți oameni de știință activi. Bill Honig, administratorul Public Instruction și personalul său au ajutat enorm, iar teza din 1990 este un document la care sunt mândru că am luat parte. Teza prezintă știința așa cum o văd oamenii de știință, ca o cercetare a lumii naturale, nu ca o listă de fapte de neînțeles.

Inutil să mai spunem că creaționiștii au făcut un lobby puternic împotriva Cadrului Științific. Aceștia și-au arătat disprețul obișnuit față de știință strigând că evoluția este „doar o teorie, nu un fapt” și cerând ca proiectul să fie revizuit pentru a include o definiție a teoriei din dicționar.

În mod evident, se așteptau la o definiție care să reflecte mai degrabă uzul cotidian decât cel științific. Webster's Third are cinci definiții ale teoriei, iar a cincea este cea pe care o doreau creaționiștii: „o presupunere nedovedită”. Creaționiștii au fost, fără îndoială, dezamăgiți de modul în care cererea lor a fost în cele din urmă îndeplinită. Atunci când noua politică a fost adoptată, aceasta a inclus o notă de subsol cu o definiție preluată dintr-un dicționar științific: „Teorie: o explicație sau un model bazat pe observație, experimentare și raționament, în special unul care a fost testat și confirmat ca principiu general care ajută la explicarea și predicția fenomenelor naturale: [de exemplu] teoria evoluției...”.

În mod ironic, aceasta este singura apariție a cuvântului „evoluție” în politică, iar evenimentul a oferit Comitetului pentru Cadru, care a muncit din greu, o ușurare necesară.

După cum am menționat deja, California reprezintă 12% din piața manualelor școlare. Texas-ul reprezintă 10%. Prin urmare, a fost încurajator să aflăm că în Texas au avut loc evenimente paralele. La sfârșitul anilor '80, sectorul industrial de înaltă tehnologie, aflat în creștere rapidă, întâmpina dificultăți în atragerea de ingineri și manageri educați și cu familie din cauza reputației sumbre a sistemului de învățământ public. Sub presiunea unui grup de lideri de afaceri conduși de H. Ross Perot, guvernatorul numise persoane cu anumite calificări în Consiliul de Educație din Texas, iar acum acesta ieșea de sub domnia terorii a familiei Gabler. Mel Gabler și soția sa fuseseră timp de aproape două decenii gardienii „drepti și buni” autoprocamați în educația din Texas și se opuseseră cu vehemență (printre multe alte lucruri) oricăror materiale care sugerau că universul ar avea mai mult de 6000 de ani sau cam așa ceva.

Dar în 1990, Consiliul din Texas a cerut ca toate textele de biologie să prezinte evoluția ca principiu organizatoric central al științelor. Pentru o vreme se părea că creaționiștii vor avea câștig de cauză pentru că au reușit să determine Consiliul să modifice aceste cuvinte, înlocuind cuvântul „evoluție” cu sintagma „evoluție sau orice altă teorie valabilă”. În ultimul moment însă, Consiliul de Educație a recunoscut că nu există nicio altă teorie validă. Cu 22% din piață ca țintă, editorii de manuale școlare vor avea un imbold de a scrie despre știința adevărată.

Am menționat deja că centrul de putere al activităților creaționiste este Institutul pentru Cercetare Creaționistă, situat lângă San Diego. ICC a început ca divizie de

absolvenți a Christian Heritage College, o școală teologică fondată de predicatorul fundamentalist Tim LaHaye, a cărei soție, Beverly, conduce Concerned Women for America, o organizație pro-cenzură, anti-avort, anti-contracepție și anti-feministă. LaHaye și prietenul său Henry Morris nu au niciun folos pentru ceea ce majoritatea oamenilor ar considera colegiile fundamentaliste extrem de conservatoare, cum ar fi Wheaton, Calvin sau Grove City, pe care LaHaye și Morris le consideră blânde în ceea ce privește Vechii-Pământenii.

În 1980, ICC a fost desprins de Christian Heritage College de către Western Association of Schools and Colleges (WASC) pentru protejarea Christian Heritage College. În timp ce activitățile sale principale implică scrierea de cărți și broșuri religioase și organizarea de spectacole în bisericile fundamentaliste, ICC menține școala de absolvenți ICC (ICCGS), care acordă diplome de master în biologie, geologie, fizică și educație științifică. Întrucât ICCGS nu putea spera să obțină acreditarea din partea WASC, a fost obligată, în conformitate cu legislația californiană, să obțină o licență de la Consiliul de Stat pentru Educație dacă dorea să acorde diplome de master în științe. În 1980, legea era foarte permisivă, iar licența a fost obținută cu ușurință.

În acea perioadă, proliferarea fabricilor de diplome din California a dus la scandal, iar legea privind licențele post-liceale a fost înăsprită în 1984. În 1987, ICCGS a fost supusă reînnoirii licenței în conformitate cu noua lege, iar în 1988 a fost trimis un comitet pentru a evalua instituția. Comitetul era format din trei cercetători universitari adevărați și doi profesori de la școlile teologice locale care au fost nominalizați chiar de ICC. Rezultatul final al scurtei vizite a fost un vot de 3-2 împotriva acordării unei noi licențe.

Au urmat multe argumente juridice și administrative complicate. În cele din urmă, s-a convenit să se trimită un nou comitet în vara anului 1989, iar eu am fost numit în acel comitet. Anumiți membri ai comitetului erau persoane de cea mai mare distincție: directorul Laboratorului de Biologie Moleculară de la UCLA și membru al Academiei Naționale de Științe; un renumit geolog și paleontolog, de asemenea membru NAS; un distins genetician. Candidatul ICCGS din comitet a fost un profesor de fizică și matematică de la o mică școală de teologie din Ohio.

Comitetul a petrecut patru zile la San Diego, după ce în prealabil a revizuit munți de rapoarte. Votul de respingere a prelungirii licenței a fost unanim, incluzând chiar și pe cel nominalizat de ICCGS (deși acesta și-a schimbat ulterior opinia). Situația era cât se poate de clară.

Lăsând la o parte creaționismul și pseudoștiința, ICCGS pur și simplu nu oferea nici măcar o aparență de studiu la nivel de absolvire în niciunul dintre cele patru domenii în care acordă diplome de masterat. Spațiul nu permite o analiză amănunțită a falsurilor academice pe care le-a găsit comisia; într-adevăr, raportul comisiei este unul bogat.

Permiteți-mi să dau doar câteva exemple:

- Un așa-numit curs de biologie pentru absolvenți a folosit texte destinate specialiștilor în educație fizică.
- Teza de masterat a încercat să justifice imaginea radiațiilor electromagnetice (unde radio și luminoase) abandonată de comunitatea științifică în 1905, când Einstein a publicat teoria relativității. Aceasta a fost acceptată pe baza a doar două semnături în loc de trei, cum era regula. Semnăturile aparțineau doctorului

Thomas Barnes, care respinge toată fizica începând cu 1895 ca fiind neevlavioasă și ateistă, și semnătura decanului, al cărui doctorat este în piscicultură.

Cu aceste dovezi în mână și multe altele, comitetul a recomandat Consiliului de Stat al Educației să nu reînnoiască licența ICC de a acorda diplome de master în științe. ICC a avut posibilitatea de a oferi diplome în teologie sau religie sau chiar în știința creației, dar a refuzat aceste opțiuni. Rotițele juridice s-au măcinat până în noiembrie anul următor, urmând ca procurorul general să depună o petiție în instanță. S-a refuzat acceptarea petiției. Deși nu este clar de ce au refuzat, presupunerea este că reducerile bugetare i-au obligat să își reducă numărul de cazuri, iar ICCGS nu era una dintre priorități. S-ar putea spune că ICCGS își datorează continuarea acordării de diplome datorită popularității pedepsei cu moartea și tenacității lorzilor drogurilor.

Creacioniștii nu au renunțat nici la nivel național. În urmă cu aproximativ treisprezece ani, Henry Morris și câțiva dintre prietenii săi, disperați că nu au reușit să obțină acreditarea școlii Tinerii-Pământenii la toate nivelurile de la asociațiile regionale de acreditare a școlilor și colegiilor, au format Trans-National Association of Christian Schools, cunoscută sub acronimul TRACS. Inutil să mai spunem că TRACS cere școlilor care solicită binecuvântarea sa o adeziune strictă la doctrina Tinerii-Pământenii, alături de alte câteva principii religioase previzibile. Asociațiile de acreditare sunt, la rândul lor, certificate de către Departamentul de Educație al SUA, iar licența emisă de către o asociație certificată aduce anumite beneficii pentru școlile și colegiile respective, cum ar fi accesarea de fonduri federale pentru burse și împrumuturi, printre altele. TRACS nu a reușit să obțină certificarea federală, în trei rânduri, în timpul administrației Reagan, deoarece nu îndeplinea standardele minime. Totuși, la sfârșitul anului 1991, administrația Bush a certificat TRACS – probabil ca parte a campaniei sale generale de deturnare a fondurilor publice către școli private (a se citi teologice). Congresul a ridicat semne de întrebare cu privire la menținerea necorespunzătoare a standardelor în cadrul acestei certificări și este posibil ca în viitor să aibă loc o investigație a Departamentului de Educație. Cu toate acestea, astfel de chestiuni nu sunt de natură să stârnească prea mult entuziasm în rândul alegătorilor într-un an electoral și nu mă aștept la prea multe acțiuni.

Creacionismul continuă să fie o forță anti-intelectuală și anti-științifică în școlile din întreaga națiune. Am menționat deja Morton, Illinois. Timp de mai mulți ani, directorul școlii gimnaziale din Weed, California, a invitat pastorul din Illinois pentru a predă creacionismul elevilor din clasele a șasea și a șaptea. În cele din urmă, pastorul a mers prea departe, pentru cei sensibili, când i-a spus unui copil de religie catolică, că va merge în iad dacă nu crede ceea ce i se predă. Abia recent, directorul a acceptat, în fața protestelor locale și a sfaturilor venite din Sacramento, să își revizuiască activitățile.

În orașul Livermore, California, unde s-a născut Războiul Stelelor, un profesor de biologie predă creacionismul în ciuda protestelor elevilor și părinților. Iar în ultimii șapte ani, în Mission Viejo, o suburbie de clasă mijlocie situată la sud de Los Angeles, un profesor de biologie de la liceu, ce predă creacionismul și le spune elevilor evrei că sunt destinați iadului, se luptă cu măsurile disciplinare menite să-l oblige să predea știința. Ca parte a luptei sale, a dat în judecată districtul școlar și a amenințat că va da în judecată o fată care a scris un articol critic pentru ziarul școlii. Procesul său s-a bazat pe pretenția ciudată că a fost forțat să încalce clauza privind libertatea religioasă

din Primul Amendament, deoarece evoluția este o religie.

Institutul Rutherford, care susține procesele intentate de dreptul religios, s-a implicat la început, dar în cele din urmă s-a retras. Procesul a fost respins în instanță de un judecător care l-a numit pe profesor „un nebun”. Acesta a fost repartizat la specialitatea sa principală, educația fizică. Acestea sunt doar câteva exemple ale persistenței poveștilor biblice în orele de știință.

Așa că ne întoarcem la întrebarea de la început. Ar trebui să-i pese cuiva de creaționism? Pentru că intruziunea mișcărilor anti-științifice și anti-intelectuale în sistemul școlar public este extrem de dăunătoare pentru societate și – mai ales – pentru posibilitatea de a preda știința în mod corespunzător în cadrul universităților. Mult prea mulți studenți vin la facultate încărcăți de prejudecăți, având totuși posibilitatea de a deveni oameni de știință sau chiar de a ajunge la o înțelegere decentă a modului în care funcționează știința. Fiecare astfel de student este o povară pentru universitate și pentru societate în ansamblu. Fiecare astfel de student riscă să devină unul din acel grup deja prea mare de cetățeni care, după ce au petrecut mulți ani în școală, tot nu sunt educați.

Așadar, este important ca toți cei care cred că un cetățean educat este un atu esențial pentru o națiune modernă să acorde atenție creaționismului și altor mișcări anti-intelectuale care urmăresc să înlocuiască știința cu prostia în domeniul public.

★-----★

Lawrence S. Lerner, PhD, este profesor de fizică și a scris cărți despre istoria științei.

„Ce este mai periculos: fanatismul sau ateismul? Fanatismul este, cu siguranță, de o mie de ori mai ucigător; pentru că ateismul nu inspiră nicio pasiune sângeroasă, în timp ce fanatismul o face; ateismul se opune crimelor, iar fanatismul determină comiterea de crime.”

- **Voltaire**

„Gândiți-vă doar la tragedia de a-i învăța pe copii să nu aibă dubii.”

- **Clarence Darrow**

„Ideea că Dumnezeu este un bărbat alb, cu barbă, care stă pe un tron în cer și urmărește zborul fiecărei vrăbii este ridicolă. Dar dacă prin „Dumnezeu” se înțelege setul de legi fizice care guvernează universul, atunci este clar că există un astfel de Dumnezeu. Dar acest Dumnezeu este nesatisfăcător din punct de vedere emoțional... Nu are prea mult sens să te rogi la legea gravitației.”

- **Carl Sagan**

Rezumatul alegerilor

Dreapta radicală a obținut o rată de succes de peste 40% în alegerile locale și de stat

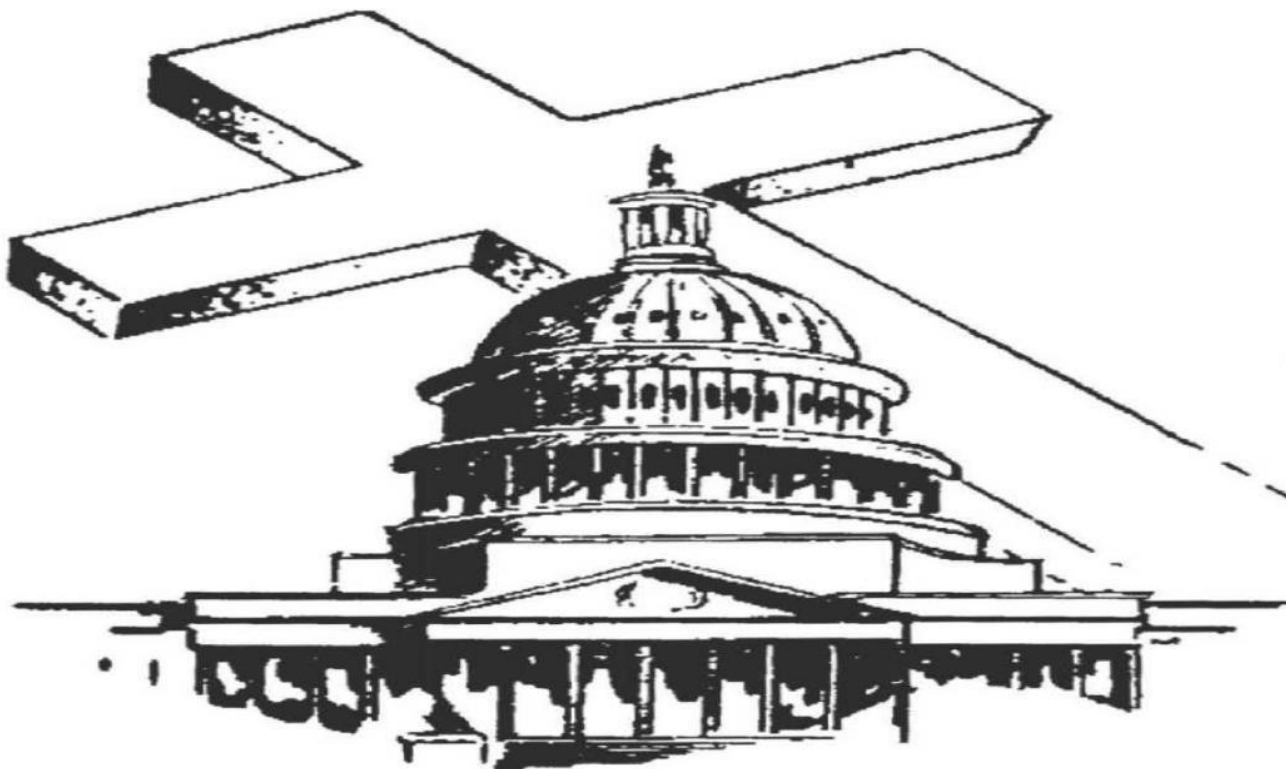
Organizația People For the American Way a raportat că dreapta radicală a adunat victorii în peste 40% din alegerile statale și locale în care a fost implicată. Printre victoriile cheie ale mișcării se numără:

- Înfrângerea amendamentului pentru drepturi egale în Iowa;
- Anularea legilor privind drepturile civile ale homosexualilor în Tampa și Colorado;
- Controlul asupra a cel puțin trei consilii școlare districtuale în comitatul San Diego, California;
- Victorii în zeci de alegeri locale și de stat.
- Președintele organizației People For the American Way, Arthur J. Kropp, a declarat că există multe lecții cheie care trebuie luate în considerare din aceste alegeri:
- Dreapta radicală a fost capabilă să-și „vândă” problemele în 1992;
- Campaniile anti-gay au funcționat, chiar și într-un an politic cu o mare implicare a alegătorilor, ceea ce a făcut ca strategia lor „ascunsă” de a desfășura eforturi discrete să fie mai greu de realizat;
- Dreapta radicală a obținut multe victorii la nivel statal și local;
- Dreapta radicală este acum în poziția unică de a umple golul de conducere din Partidul Republican;
- Cu Clinton la Casa Albă, nu vor avea probleme în a-și umple buzunarele prin strângerea de fonduri;
- Dreapta radicală s-a folosit de alegerile din 1992 pentru a testa viabilitatea politică a unor obiective cheie, cum ar fi controlul sporit al educației și opoziția față de tratamentul egal pentru cetățenii homosexuali.

„Nu ne putem permite să renunțăm la victoriile semnificative ale dreptei radicale din 1992”, a declarat Kropp. „Am văzut că, dacă stăm mai puțin în lumina reflectoarelor, cu atât au mai multe șanse de reușită. Vom continua să monitorizăm activitatea pe măsură ce ne îndreptăm spre 1994 și 1996”.

Pentru a obține o copie integrală a raportului People For Action Fund privind implicarea dreptei radicale în alegerile din 1992, contactați Communications Department at People la numărul (202) 467-4999.

Biserica & Societatea

„Zidul separării dintre biserică și stat este o metaforă bazată pe o istorie proastă, o metaforă care s-a dovedit a fi inutilă ca și ghid de decizie. Ar trebui să fie abandonată în mod sincer și explicit.”

- William Rehnquist, Chief Justice

Separarea dintre biserică și stat pe cale de dispariție Edd Doerr

Pe peluza Capitoliului statului Massachusetts din Boston se află două statui. Una este a lui Anne Hutchinson, judecată și condamnată, în 1638, atât de stat, cât și de biserică și osândită la exil în pustietate pentru crima de a purta discuții neautorizate despre religie cu prietenii și vecinii în propria casă. Cealaltă statuie este a lui Mary Dyer, condamnată pentru simplul fapt de a fi „quaker” (membru al Societății Religioase a Prietenilor, o mișcare creștină fondată de George Fox în jurul anului 1650 și dedicată principiilor pașnice. Elementul central al credinței quakerilor este doctrina „Luminii interioare”, sau sentimentul lucrării în suflet a lui Hristos. Acest lucru i-a determinat să respingă atât slujirea formală, cât și toate formele de închinare stabilite) și executată prin spânzurare în Boston, în 1660.

Aceste două statui simbolizează modelul istoric aproape universal al relațiilor dintre religie și guvern, un model care implică de obicei o uniune sau o alianță strânsă

Între puterea civilă și una sau mai multe religii organizate, preferate sau „stabilite”. Uniunea dintre biserică și stat, sub numeroase și variate forme, a produs o concentrare a puterii politice și adesea economice potrivnică democrației. Uniunile dintre biserică și stat acționează, de obicei, în dezavantajul disidenților, al liber-cugetătorilor și al minorităților religioase sau ale stilului de viață al acestora. După cum am văzut, uniunea dintre biserică și stat, în Massachusetts, a dus la un exil pentru o femeie și la o execuție pentru alta. Baptiștii din Virginia au fost înțemnițați pentru că nu aveau aprobarea bisericii episcopale de a predica. Cele mai multe dintre colonii au obligat oamenii să plătească taxe pentru susținerea religiei și au făcut din membrii religiilor defavorizate cetățeni de mâna a doua.

Efectele dăunătoare ale uniunilor dintre biserică și stat pot fi observate astăzi în întreaga lume. În unele țări musulmane, convertirea de la islam la o altă religie este o crimă capitală. În unele țări musulmane, legea religioasă islamică este aplicată creștinilor și altor persoane care nu sunt musulmani. Cetățenii germani plătesc impozite enorme pentru bisericile lor, în timp ce cetățenii norvegieni și suedezi plătesc impozite mai blânde pentru a susține bisericile de stat. Cetățenii britanici sunt impozitați pentru a susține școlile private religioase, iar școlile publice trebuie să ofere exerciții zilnice de rugăciune. Germanii pot fi urmăriți penal pentru „blasfemie” – o ofensă religioasă. Exemple ar putea fi citate la nesfârșit.

Până în momentul Revoluției Americane, destui oameni din țara noastră, din ce în ce mai pluralistă, se săturaseră de uniunile dintre biserică și stat, astfel încât eforturile de a separa religia și guvernul au fost paralele cu efortul militar de expulzare a trupelor britanice. Repere cheie în lupta pentru separarea dintre biserică și stat au fost protestul împotriva evaluărilor religioase al lui James Madison din 1785 și proiectul de lege pentru stabilirea libertății religioase al lui Thomas Jefferson, care a devenit lege în Virginia în 1786 și care a devenit ulterior un model pentru legislația și prevederile constituționale din alte state.

Actuala Constituție a Statelor Unite a fost redactată în Philadelphia, la doi ani după adoptarea proiectului de lege al lui Jefferson. Acest document remarcabil a fost un document secular din punct de vedere istoric, un document care lăsa chestiunile religioase în seama conștiinței individuale și care nu acorda guvernului niciun fel de autoritate pentru a se implica în chestiuni religioase. Mai mult, acesta interzice în mod specific testele religioase pentru funcții publice și jurămintele obligatorii.

Întrucât Constituția originală a fost criticată pe scară largă pentru lipsa unui proiect de lege a drepturilor, adăugarea unei astfel de declarații a devenit o problemă majoră pentru primul Congres din 1789. Primul Amendament, articolul I din Carta Drepturilor, prevede: „Congresul nu va adopta nicio lege care să stabilească o religie sau să interzică exercitarea liberă a uneia...”. Un deceniu mai târziu, într-o scrisoare bine gândită, adresată Asociației Baptiste din Danbury, Connecticut, președintele Thomas Jefferson a declarat că Primul Amendament a ridicat „un zid de separare între biserică și stat”.

Primul Amendament și Carta Drepturilor se aplicau la început doar guvernului federal, deoarece se presupunea că guvernele statelor și constituțiile vor proteja libertățile cetățenilor. Până la sfârșitul Războiului Civil, era evident că statele nu erau în măsură să funcționeze ca garanți eficienți ai drepturilor fundamentale. Al paisprezecelea amendament a fost adăugat la Constituție, în 1868, pentru a remedia această deficiență. Din nefericire, Curtea Supremă nu a considerat necesar să aplice

Carta Drepturilor la nivelul guvernelor locale și de stat, așa cum se intenționa să facă cel de-al paisprezecelea amendament, decât după Primul Război Mondial și atunci doar încet și treptat.

Statele Unite ale Americii au fost pionieri în ceea ce privește principiul separării dintre biserică și stat. Acest principiu a fost adesea încălcat de-a lungul istoriei noastre, dar a devenit și mai implementat pe măsură ce timpul trecea și a fost acceptat în mod clar de majoritatea americanilor. Începând din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, Curtea Supremă a început să aplice principiul cu un grad destul de mare de consecvență, cerând ca școlile publice să fie neutre din punct de vedere religios, considerând neconstituționale toate formele majore de sprijin fiscal pentru școlile bisericești și extinzând libera exercitare a religiei, cu excepția cazurilor de interes guvernamental „imperios”.

Poate că cea mai clară expresie a principiului separării se găsește în hotărârea Curții Supreme, din 1947, în cazul *Everson v. Board of Education*: „Clauza din Primul Amendament a „înstituirii unei religii” înseamnă: Niciun stat și niciun guvern federal nu poate înființa o biserică. Nu poate adopta legi care să ajute o religie, să ajute toate religiile sau să prefere o religie în detrimentul alteia. Nu poate forța sau influența o persoană să meargă sau să stea departe de biserică împotriva voinței sale sau să fie forțat să profeseze o credință sau o necredință în vreo religie. Nicio persoană nu poate fi pedepsită pentru că întreține sau profesează o credință sau o necredință religioasă, nici pentru participarea sau neparticiparea la biserică. Nu se poate percepe niciun impozit, indiferent de sumă, mare sau mică, pentru a susține activități sau instituții religioase, indiferent de denumirea acestora sau de forma pe care o pot adopta pentru a preda sau practica religia. Niciun stat și niciun guvern federal nu pot, în mod deschis sau secret, să participe la afacerile vreunei organizații sau grupuri religioase și viceversa. În cuvintele lui Jefferson, clauza împotriva stabilirii religiei prin lege a fost menită să ridice un zid de separare între biserică și stat”.

În cea mai mare parte a istoriei noastre ca națiune, punerea în aplicare a principiului separării s-a dezvoltat în mod constant, oferind Statelor Unite cel mai mare grad de separare și de exercitare liberă a religiei dintre toate țările. Dar nori negri au început să apară în anii 1970, pe măsură ce fundamentalismul religios și ultraconservatorismul politic au devenit aliați foarte buni.

Începutul sfârșitului?

Schimbările politico-religioase amenință separarea dintre biserică și stat mai mult ca înainte. Foști antagoniști, cum ar fi episcopii catolici și liderii fundamentalisti protestanți precum Jerry Falwell și Pat Robertson, au început să se alieze pentru o cauză comună, cărora li s-au alăturat grupuri politice ultraconservatoare dornice să profite de forța votanților fundamentalisti în alte scopuri.

Noul război privind separarea dintre stat și biserică se duce pe două fronturi: cel ideologic și cel practic.

Pe frontul ideologic, separarea dintre biserică și stat, libertatea religioasă și valorile democratice de bază sunt supuse unui asalt propagandistic masiv. Televangheliști fundamentalisti, elementele conservatoare din Biserica Catolică și editorialiști ultraconservatori au făcut o campanie neîncetată pentru a discredita principiul separării, pentru a insista asupra faptului că „majoritățile morale” au dreptul

de a-și impune valorile tuturor prin lege. William Rehnquist, președintele Curții Supreme, numit de Reagan, a avut o părere diferită în procesul Wallace v. Jaffree (1985), punând în pericol neutralitatea Curții Supreme. Rehnquist a concluzionat: „Zidul separării dintre biserică și stat este o metaforă bazată pe o istorie proastă, o metaforă care s-a dovedit a fi inutilă ca și ghid de decizie. Ar trebui să fie abandonată în mod sincer și explicit.”

Adversarii separării din ierarhiile religioase conservatoare și aliații lor din guvern și sistemul juridic susțin o poziție denumită în general „acomodare”. Clauza de instituire a fost menită doar să interzică instituirea unei singure religii naționale, dar ar permite ajutorul guvernamental care nu este discriminatoriu pentru toate religiile. Această poziție nu este sustenabilă din mai multe motive. În primul rând, primul Congres, care a redactat Primul Amendament, a luat în considerare și a respins un astfel de limbaj „de acomodare”. Pe de altă parte, în momentul în care Constituția și Carta Drepturilor au fost redactate și ratificate, nu exista niciun stat care să fi păstrat o singură instituție de tip european sau colonial. Fiecare stat fie desființase toate bisericile, fie trecuse la un fel de instituție multiplă (toate formele trinitare sau protestante de creștinism beneficiau de același ajutor).

Ne-am obișnuit, în ultima jumătate de secol, să apelăm la Curtea Supremă pentru rezolvarea disputelor dintre biserică, stat și libertatea religioasă în favoarea unui punct de vedere liberal civil, separatist, unul care se armonizează cu opiniile lui Jefferson și Madison.

Dar nu mai este cazul. Datorită intervenției în Curtea Supremă a președinților Reagan și Bush, nu ne mai putem baza pe Curtea Supremă pentru a soluționa controversele dintre biserică și stat într-o manieră Jefferson-Madison. Prin urmare, noi, poporul, va trebui să ducem bătăliile pentru libertatea religioasă și pentru separarea dintre biserică și stat în Congres și în legislativele de stat, în cabina de vot, în tribunalele de stat și în arena opiniei publice. Să trecem de la campania ideologică împotriva separării statului și bisericii la teatrul de evenimente din lumea reală.

Fonduri publice pentru seminare

Pe lângă separarea dintre biserică și stat, cealaltă mare contribuție a țării noastre la civilizație este școala publică. De la începutul umil de la mijlocul secolului al XVII-lea, țara noastră (SUA) a dezvoltat un sistem de școli comune laice, democratice, administrate de comunitate, care deservește acum nouă din zece elevi americani. Aceste școli sunt conduse de peste 15.000 de consilii școlare alese de contribuabilii locali și de părinți, deși câteva dintre ele sunt conduse de consilii numite de oficiali aleși.

Deși mulți susținători ai școlilor private au fost și sunt mulțumiți să își susțină instituțiile cu taxe de școlarizare și donații private, episcopii catolici au militat încă de la mijlocul secolului al XIX-lea pentru o formă sau alta de sprijin fiscal pentru școlile lor private. Politica Vaticanului a favorizat întotdeauna sprijinul fiscal pentru școlile private catolice și a reușit să îl obțină în Canada, Franța, Marea Britanie, Irlanda, Belgia și în alte țări.

Ar trebui subliniat, totuși, că un număr mare de părinți catolici din SUA au preferat întotdeauna școlile publice, iar școlile catolice niciodată nu au înscris mai mult de jumătate dintre copiii catolici de vârstă școlară, iar de la hotărârile Curții Supreme

din 1962-1963 împotriva practicilor, în mare parte protestante, înscrierea în școlile catolice a scăzut vertiginos de la un maxim de 5,5 milioane în 1965 la mai puțin de jumătate din acest număr în 1992.

Diferitele forme de ajutor fiscal federal, de stat și local pentru școlile particulare însumează aproximativ 2 miliarde de dolari anual. Dar acestea sunt doar ajutoare minore care au reușit să supraviețuiască disputelor din instanță deoarece sunt considerate acceptabile în temeiul rațiunii de „alocație pentru copii” (ca și în cazul împrumuturilor pentru transport și manuale) ori sunt considerate justificabile ca ajutoare.

Episcopii catolici, operatorii școlilor fundamentaliste evreiești și politicienii nu sunt mulțumiți cu doar 2 miliarde de dolari. Ei au arătat clar că obiectivul lor final este paritatea, sau aproape paritatea, cu școlile publice în ceea ce privește sprijinul fiscal. Cele trei modalități principale prin care s-a căutat acest sprijin în ultimii ani sunt creditele fiscale de rambursare a taxelor de școlarizare, subvențiile de rambursare a taxelor de școlarizare și voucherele de școlarizare. Planurile de vouchere sunt acum punctul fierbinte pentru grupurile de interese speciale „parohiale”. Deși există o varietate aproape infinită – implicând sume mai mari sau mai mici de bani și tipuri de reglementări guvernamentale – toate au aceeași bază. Ele implică vouchere emise de guvern care pot fi folosite pentru a plăti integral sau parțial taxele de școlarizare la orice școală privată sau publică, voucherele urmând să fie răscumpărate în schimbul unor sume de bani din surse fiscale.

Promotorii voucherelor își apără diferitele proiecte din mai multe motive:

- Acestea ar asigura „echitate distributivă” pentru părinții care plătesc taxe pentru școlile publice.
- Ar promova pluralismul și diversitatea în educație.
- Ar reduce „monopolul guvernamental” în domeniul educației. Părinții ar avea mai multe „opțiuni” educaționale.

Aceste argumente sunt superficiale și nu vor rezista la o examinare atentă.

În ceea ce privește „echitatea distributivă”, școlile noastre publice sunt neutre din punct de vedere religios, sunt controlate de consiliile școlare locale și sunt menite să deservească toți copiii. Dacă părinții care preferă școlile private pentru copiii lor primesc sprijin fiscal pentru această alegere, atunci toți contribuabilii vor fi forțați să susțină instituții nepublice care nu se află sub un control public semnificativ: „taxe fără acoperire”.

Pluralismul și diversitatea sunt, cu siguranță, de dorit în educație, dar copilul are mult mai multă diversitate în școlile publice decât în școlile particulare, care tind puternic spre omogenitate religioasă, ideologică și etnică.

„Alegerea” educațională, așa cum este aplicată în cazul școlilor particulare, este extrem de înșelătoare. Părinții pot încerca să aleagă o anumită școală privată pentru copiii lor, dar alegerea este exercitată de școala privată. Școala este cea care, în ultimă instanță, alege ce copii să admită, ce profesori să angajeze, ce religie sau ideologie să impună prin programul său de învățământ.

Dincolo de simplul răspuns la argumentele susținătorilor voucherelor, argumentele împotriva oricărei forme de ajutor fiscal pentru școlile particulare sunt complexe.

- Peste 90% dintre școlile particulare sunt dogmatice: catolice, evreiești, luterane, fundamentaliste, creștin-reformate etc.

- Din cauza naturii profund dogmatice a mării majorități a școlilor particulare, planurile de vouchere ar tinde să atragă corpuri de elevi și facultăți omogene din punct de vedere religios. Școlile particulare fac adesea discriminare la admitere, nu sunt obligate să respecte aceleași reguli ca și școlile publice și nu sunt conduse de consilii de administrație alese de toți contribuabilii.
- Un sistem de vouchere ar crește considerabil costurile educației.
- Marea majoritate a școlilor particulare sunt administrate de organisme religioase care refuză să hirotonească femei, se opun libertății de conștiință în ceea ce privește avortul și contracepția și care adesea (ca în multe școli fundamentaliste) îi învață pe elevi că femeile trebuie să fie subordonate sau „supuse” bărbaților.
- Disponibilitatea sprijinului fiscal pentru școlile particulare ar determina probabil creșterea sectorului privat. Acesta ar absorbi mai mulți elevi înstăriți și „capabili” în școlile particulare selective care, la rândul lor, ar tinde să transforme școlile publice în „coșuri de gunoi” pentru cei săraci, handicapați, dezavantajați, cu probleme de disciplină.

Nu numai că argumentele împotriva voucherelor și a altor forme de „parohie” sunt convingătoare, dar publicul nu a căzut niciodată, cu adevărat, în plasa propagandei dogmatice a intereselor private. Principalele sondaje de opinie din 1991 au arătat că americanii se opun sprijinului fiscal pentru școlile care nu sunt publice, cu o diferență de 68% la 28%.

Deși opinia publică a rămas opusă voucherelor (nu și alegerii între școlile publice, ceea ce este o cu totul altă problemă), puternicele interese fundamentaliste și politice rămân puternic angajate în promovarea acestui sistem. Iar o minoritate hotărâtă și bine dotată are anumite avantaje față de o majoritate neorganizată. Concluzia este că susținătorii voucherelor ar distruge, dacă ar putea, separarea dintre biserică, stat și educația publică, pregătind în același timp terenul pentru o nouă feudalizare a societății. Planul de folosire a voucherelor a înregistrat un eșec în legislatura din Pennsylvania în 1991 și în Congresul SUA în 1992, dar susținătorii lor nu vor renunța.

Alegerea privind avortul

Lupta pentru susținerea fiscală a școlilor private fundamentaliste este umbrită de disputa din ce în ce mai aprigă pentru a afla dacă femeile vor continua să se bucure de libertatea de conștiință în ceea ce privește tratarea sarcinilor cu probleme.

Sarcinile neintenționate sau nedorite au existat dintotdeauna printre noi. Se estimează că între 30 și 50 de milioane de sarcini sunt întrerupte în mod intenționat anual în întreaga lume, proporțional mai des în țările subdezvoltate decât în cele dezvoltate.

Avortul a fost legal și obișnuit în această țară până la sfârșitul secolului al XIX-lea, când asociațiile medicale de stat au făcut lobby pentru legi restrictive în legislativele de stat ca parte a eforturilor de a reduce concurența în profesiile medicale.

Interesul pentru legalizarea din nou a libertății de conștiință în ceea ce privește avortul a crescut rapid odată cu revitalizarea mișcării pentru drepturile femeilor în anii 1960. Până la sfârșitul deceniului s-au înregistrat unele progrese în a determina unele legislaturi de stat să liberalizeze legile privind avortul. Cauza drepturilor de procreare

a făcut un salt uriaș în 1973, când Curtea Supremă a decis, în procesul Roe vs. Wade, că dreptul constituțional fundamental la intimitate acoperă dreptul de a alege să întrerupă o sarcină cu probleme. De asemenea, Curtea a susținut că termenul „persoană” din Constituție nu s-a aplicat niciodată în sens deplin altor persoane decât celor care se nasc. În timp ce americanii au o gamă largă de opinii cu privire la oportunitatea avortului în anumite circumstanțe, o majoritate solidă, inclusiv multe persoane care consideră că avortul este greșit din punct de vedere moral, consideră că deciziile privind avortul ar trebui să fie luate de fiecare femeie în parte și nu de către guvernul federal sau de stat.

Lăsarea deciziilor în materie de reproducere în seama femeilor este politica cea mai coerentă cu principiile constituționale privind viața privată, libertatea de conștiință și separarea dintre biserică și stat, însă liderii religioși conservatori și aliații lor politici văd lucrurile diferit.

Strategiile de succes au dus la anularea plății subvențiilor serviciilor medicale pentru aproape toate avorturile, întreruperea avorturilor pentru personalul militar și al Corpului Păcii și pentru persoanele aflate în întreținere, împiedicarea, prin ordin prezidențial, a personalului clinicilor de planificare familială de a discuta despre opțiunea avortului cu femeile cu sarcini problematice, adoptarea de legi de stat restrictive și încercarea de a determina Curtea Supremă să anuleze hotărârea Roe vs. Wade. Din 1981, administrațiile Reagan și Bush au umplut Curtea Supremă cu judecători ostili drepturilor privind procrearea și, începând cu hotărârea Curții din 1989 în procesul Webster vs. Reproductive Health Services, Curtea s-a arătat favorabilă restricțiilor impuse de stat asupra dreptului la avort.

Nu se poate prezice cât de departe va merge Curtea în această direcție, dar liderii pro-alegere nu sunt optimiști. Elementele extreme ale mișcării anti-avort au recurs la bombardarea și incendierea clinicilor, la hărțuirea personalului clinic și la acțiuni directe pentru a închide clinicile. Asemenea acțiuni se soldează adesea cu un număr mare de arestări pentru încălcarea proprietății, dar hărțuitorii par să folosească închisoarea ca instrument de propagandă pentru cauza lor. Argumentul împotriva alegerii se bazează aproape exclusiv pe convingeri religioase cu caracter fundamentalist. Retorica „respectului față de viață” trebuie privită în mare parte ca o deghizare. Familiaritatea cu mișcarea anti-alegere îi determină pe mulți să concluzioneze că preocuparea lor este menținerea dominației masculine asupra femeilor și nu salvarea fetușilor.

Organizațiile religioase care caută cel mai activ să limiteze libertatea de conștiință în ceea ce privește avortul tind să fie cele care refuză să hiertonisească femei, care se opun unui amendament privind egalitatea de drepturi și care adoptă poziția unde femeile ar trebui să fie subordonate bărbaților. Interzicerea avortului este pur și simplu una dintre cele mai bune modalități de a menține femeile într-o poziție subordonată bărbaților. Organismele religioase care sunt pro-avort tind să plaseze femeile și bărbații la același nivel.

Alte domenii problematice

Materialul precedent acoperă, doar în mod sumar, trei domenii principale ale controversei dintre biserică și stat în SUA, în prezent. Dar lista problemelor continuă.

În 1990, Curtea Supremă a creat o situație problematică atunci când a susținut, într-un caz care implica utilizarea de către nativii americani din Oregon a drogului halucinogen sacramental religios peyote, că statele pot interveni în exercitarea liberă a religiei fără a demonstra un interes de stat „convingător”, așa cum ceruseră hotărârile anterioare. Această hotărâre ar putea pune drepturile de liberă exercitare a tuturor minorităților religioase sau de viață la cheremul majorităților legislative, lipsindu-i pe acești cetățeni de protecția pe care o aveau. În timp ce scriu aceste rânduri, o coalitie de grupuri religioase și pentru libertăți civile fac presiuni asupra Congresului pentru a aproba Legea privind restaurarea libertății religioase, pentru a restabili principiul „interesului imperios al statului” în ceea ce privește interferența statului în exercitarea liberă a drepturilor.

Extinderea diplomatică și recunoașterea oficială a Sfântului Scaun, sediul central al Bisericii Romano-Catolice, a fost făcută de către Ronald Reagan la începutul președinției sale. Acest act de favoritism față de un organism religios și de discriminare față de toate celelalte încalcă Primul Amendament. Însă o încercare a contribuabililor și a liderilor religioși de a contesta această acțiune diplomatică a fost întreruptă atunci când Curtea Supremă a decis că niciunul dintre reclamânți, și probabil nimeni altcineva, nu avea „calitatea” de a intenta un proces.

Legătura diplomatică a guvernului american cu o anumită biserică a făcut parte dintr-o cooperare mai largă între administrația Reagan și acea biserică, fiind prezentată într-un reportaj al revistei Time din februarie 1992. Ca urmare a legăturii strânse dintre biserică și stat, a concluzionat Time, „administrația Reagan a fost de acord să-și modifice programul de ajutor extern pentru a se conforma învățăturii bisericii privind controlul nașterilor”. Mai mult, potrivit primului ambasador al lui Reagan la Vatican, SUA „a selectat diferite programe și a renunțat la altele ca urmare a intervenției [Vaticanului]”.

Concluzii

Această scurtă trecere în revistă a principalelor probleme legate de stat și biserică și de libertatea religioasă ar putea conduce pe unii la un pesimism sumbru. Nu aceasta este intenția mea. Având cunoștințe și cu un angajament de a păstra libertățile fundamentale, indivizii singuri sau organizați în grupuri pot apăra cu succes separarea dintre biserică și stat și dintre libertatea individuală și conștiință.

Reclamânții în procesele importante dintre biserică și stat au fost oameni curajoși. Aceștia au fost ajutați de avocați privați și de organizații dedicate apărării drepturilor fundamentale.

Indivizii pot prezenta problemele legate de separarea dintre biserică și stat oficialilor aleși, instanțelor ori organizațiilor înființate pentru a acționa în urma plângerilor. Toți cetățenii pot și ar trebui să voteze pentru candidații angajați în favoarea libertăților civile și a separării dintre biserică și stat. Pot redacta scrisori către editori și către legislatori. Pot oferi sprijin financiar grupurilor care lucrează cu normă întreagă pentru a apăra drepturile fundamentale. Printre organizațiile active în

domeniul separării dintre biserică și stat și a libertății de conștiință se numără American Civil Liberties Union, Americans for Religious Liberty, The Religious Coalition for Abortion Rights, Catholics for a Free Choice, The National Abortion Rights Action League și Planned Parenthood Federation of America. În plus, există o serie de agenții protestante și evreiești care apără libertățile civile.

Istoria viitorului nu este încă scrisă. Noi, poporul, o vom scrie.

★-----★

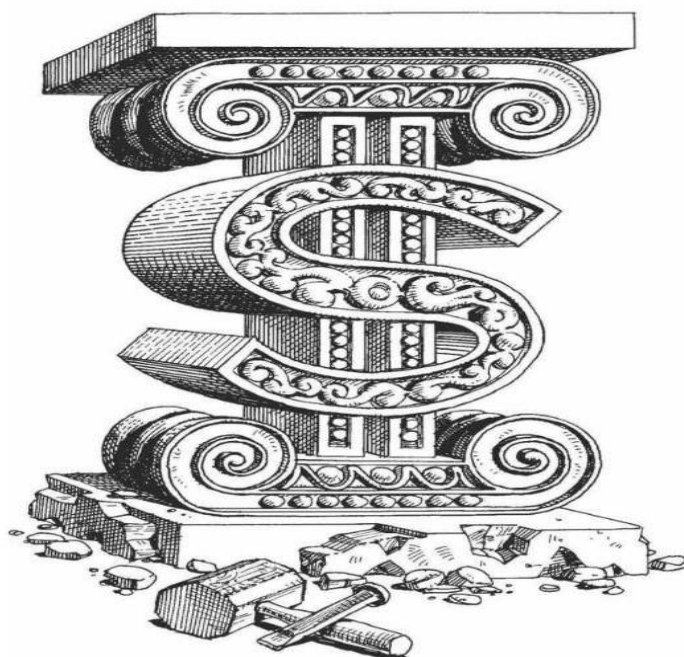
Edd Doerr este autorul a numeroase articole și cărți despre separarea Bisericii și Statului și este președintele organizației Americans For Religious Liberty, P. O. Box 6656, Silver Spring, Maryland, 20906.

„Lăsați chestiunea religiei pe seama familiei, a bisericii și a școlilor private, susținute în întregime prin contribuții private. Păstrați biserica și statul separate pentru totdeauna.”

- **Ulysses S. Grant**

„Eu cred într-un zid între biserică și stat atât de înalt încât nimeni nu poate trece peste el. Când religia controlează guvernul, libertatea politică moare; iar când guvernul controlează religia, libertatea religioasă dispare. Fiecare american are dreptul constituțional de a nu fi impozitat și de a nu-i fi cheltuiți banii din impozite pentru stabilirea unei religii. De prea mult timp, problema ajutorului guvernamental acordat organizațiilor legate de biserică a fost o forță care a creat diviziuni în societatea noastră și în Congres. Aceasta a ridicat bariere de comunicare între religiile noastre și a încurajat intoleranța.”

- **Sam Ervin**

Scuțiți de impozite

Austin Miles

După cum mi-a spus ghidul unei mănăstiri, mobilată cu o bibliotecă bogată, cu foite de aur, din afara Vienei: „Această mănăstire a fost construită prin alte mijloace decât cele creștine”, indicând că noțiunea de „creștin” ar trebui să însemne ceva bun și onorabil. Nu este așa – fantomele victimelor creștinismului vor bântui pentru totdeauna universul. Chiar dacă metodele de acumulare a bogăției și a puterii bisericii sunt mai sofisticate astăzi, totuși, aceasta jefuiește buzunarele fiecărui american. Deoarece bisericile sunt scutite de taxe, cetățeanul mediu plătește anual 925 de dolari în plus sub formă de taxe pentru a le susține. Această scutire de taxe a permis bisericilor să aibă acces la o bogăție nelimitată. Crescând în putere și în proprietate, ele dețin acum 20-25% din toate proprietățile imobiliare din America. Potrivit IRS (Fiscul American), donațiile către biserică se ridică la peste 19 miliarde de dolari pe an. Această sumă nu include profiturile obținute din afaceri, acțiuni, obligațiuni, centrele de pensionare sau acordurile de închirieri.

Numai Biserica Mormonă colectează cel puțin 4,3 miliarde de dolari pe an de la membrii săi și alte 400 de milioane de dolari din numeroasele sale întreprinderi comerciale achiziționate cu bani donați și scuțiți de taxe. Bisericile dețin proprietăți imobiliare, scutite de taxe, în Texas în valoare de 81 de miliarde de dolari și 1,3 miliarde de dolari numai în orașul Los Angeles. Luând în considerare proprietățile imobiliare de top deținute în New York, Chicago, Boston ori în fiecare stat – suma în cauză este uluitoare.

Liderii religioși care trăiesc pe picior mare nu plătesc impozit pe niciuna dintre aceste proprietăți sau pe veniturile care sunt generate de aceste proprietăți. Acum întrebați-vă: „Cât de mult impozit trebuie să plătesc eu pentru casa și afacerea mea?”. Fiecare dolar de impozit pe care biserica evită să-l plătească, dumneavoastră, ca și contribuabil individual, trebuie să-l compensați. Dacă impozitele sunt necesare pentru bunul mers al Statelor Unite, iar biserica ia un procent din aceste impozite, cineva trebuie să compenseze pentru această pierdere, iar acel cineva sunteți dumneavoastră. Pe cheltuiala noastră, a tuturor, bisericile s-au bucurat de o bogăție privilegiată enormă.

Am fost prinși în tentaculele unei „tradiții”, care a permis bisericii să ocolească o lege bine definită care interzice, în mod categoric, ajutorul de stat pentru orice organizație bisericească. Această problemă sensibilă i-a uimit pe specialiștii în drept încă de la scrierea Constituției și nu înțeleg cauza reticenței oamenilor de a lua o poziție fermă în această chestiune.

În volumul 12 din American Law and Procedure, la pagina 180, această evaluare rezumă problema: „191. Scutirea de taxe. Se poate argumenta, cu mult efort, că scutirea anumitor proprietăți de impozitare este echivalentă cu asistarea acestora prin impozitare publică, deoarece alte bunuri trebuie să compenseze în acest caz. În cazul în care proprietatea scutită de taxe este cea a unei categorii, mai degrabă decât cea a unui individ, problema devine mai degrabă una de clasificare corectă a scopurilor de impozitare decât una privind un scop public. Totuși, cele două se bat cap în cap în cazul în care constituția interzice ajutorul de stat pentru orice biserică sau orice sectă religioasă. Plata banilor proveniți din impozite către o biserică este cu siguranță

invalidă în temeiul acestei prevederi, iar scutirile de impozite pentru proprietatea bisericilor și a organismelor religioase sunt susținute, probabil pentru că, din punct de vedere istoric, aceste scutiri au fost în general acordate.”

Așadar, opinia juridică de specialitate este de părere că statutul de scutire de impozite al bisericilor este ilegal. Pur și simplu am permis ca tradiția să înlocuiască legea valabilă.

Activități pozitive

Din punct de vedere istoric, acest lucru a permis înțelegerea clară a faptului că biserica va scuti statul de responsabilitățile sociale și de asistență socială, asigurând ajutorarea săracilor cu orice sumă de bani și proprietate pe care o acumulează. Orice surplus de bani ar fi folosit doar în acest scop.

Încă de la începutul acestui acord clar au existat anumite interdicții (din punct de vedere legal) de activitate și comportament pentru astfel de beneficii fiscale. Și aceasta este declarația exactă a scopului, așa cum este definit de guvernul federal, „dedicându-se exclusiv binelui public”.

În loc să folosească banii în exces pentru a-i ajuta pe cei săraci, așa cum se presupune că ar trebui să facă, majoritatea acestor biserici îi folosesc pentru a investi, cu lăcomie, pentru mai mult profit în întreprinderi care nu au nicio legătură cu activitatea bisericii. Un exemplu clasic este Biserica Catolică, care predică împotriva controlului nașterilor.

Una dintre cele mai mari investiții ale Vaticanului pentru profit este în firma farmaceutică ce produce pilule contraceptive. Iată câteva exemple de a fi „buni administratori ai banilor lui Dumnezeu”:

- În februarie 1992, un grup de preoți baptiști i-a oferit în mod repetat concurenței de la concursul Miss Beauty, Desiree Washington, un milion de dolari în numerar dacă își retragea acuzațiile de viol împotriva boxerului Mike Tyson.
- William Bright, de la Campus Crusade for Christ, a oferit studiourilor Universal un milion de dolari în numerar pentru negativul filmului „The Last Temptation of Christ” (Ultima ispită a lui Hristos), pentru a-l putea arde.
- În mai 1992, Pat Robertson a oferit United Press Internațional șase milioane de dolari în numerar (bani pe care i-a acumulat din donații neimpozabile către organizația sa religioasă neimpozabilă) pentru a cumpăra agenția de presă, ceea ce l-ar fi plasat într-o poziție de control în mass-media laică.
- Ce legătură au toate acestea cu binele public sau cu ajutorarea săracilor?

Un astfel de exemplu (pe care îl finanțăm cu taxe suplimentare impuse) vine de la Biserica lui Hristos din LaPorte, Colorado. Reverendul Pete Peters, care are un program radiofonic național, a publicat și distribuit prin poștă (cu timbru poștal subvenționat de noi) unele dintre cele mai josnice literaturi de ură pe care acest autor le-a citit vreodată. În broșura sa *Death Penalty for Homosexuals is Prescribed in the Bible* (Pedeapsa cu moartea pentru homosexuali este prevăzută în Biblie) – mai 1992, el pledează pentru ca această lege biblică să fie încorporată în legislația noastră națională: „Chiar dacă instanțele noastre satanice nu vor susține cuvântul lui Dumnezeu, creștinii, cei cu adevărat dedicați, vor pune în vigoare legea și judecata lui Dumnezeu cu privire la această crimă”. Cu alte cuvinte, este datoria noastră creștină

să ucidem un homosexual în numele lui Dumnezeu.

Într-un alt document pe această temă, pastorul Peters spune că va avea loc o mare petrecere rock pentru toți travestiții și homosexualii. Literatura antisemită este distribuită în mod regulat. Broșura sa The Inadvertent Confessions of a Jew (Confesiunile involuntare ale unui evreu), în care scrie că dorește ca toți evreii să fie alungați din America, este un studiu clasic de propagare a urii. Bunul reverend nu se oprește doar la aceste două grupuri.

Bisericile scutite de taxe își îndeamnă adeptii să nu respecte legea (cum ar fi în cazul protestelor împotriva avortului). Își folosesc banii neimpozabili, donați lui Dumnezeu, pentru a târî în instanță orice persoană care nu este de acord cu ei, care nu dorește să fie abordată de recrutorii creștini în locuri publice sau care îi critică în mod public. Acest tip de litigii costisitoare se desfășoară acum zilnic. Bisericile finanțează, din banii donați, grupuri juridice precum Institutul Rutherford, a cărui funcție este doar de a impune țării o lege biblică.

Activități politice

Creștinismul este hotărât să elimine multe dintre libertățile noastre. Aceasta este o amenințare serioasă. Creștinii de dreapta sunt bine finanțați. Ei au la mână atât senatori, cât și reprezentanți, având propriile grupuri de lobby religios, încât a fost aproape imposibil să se aplice împotriva lor orice fel de legi fiscale sau încălcări ale legislației fiscale, ceea ce le-a permis să continue să câștige putere datorită acestor fonduri nelimitate.

Una dintre legile clar definite aplicabile organizațiilor religioase scutite de taxe este că bisericile nu se pot angaja în nicio activitate politică și nu se pot angaja în activități de lobby (influență). Acest lucru este stipulat în secțiunile 501(c)3 și 170(c)2 din manualul IRS.

Astfel, conform legii, dacă o biserică intervine într-o campanie politică sau se angajează în activități de lobby substanțiale, atunci statutul său de scutire de impozite este pus în pericol. Deci, pur și simplu, organizațiile bisericești din secțiunea 501(c)3 sunt supuse unei interdicții privind activitățile politice, punct.

Conform Overview of Tax Rules Applicable to Exempt Organizations, care a fost pregătită pentru House Committee on Ways and Means, se precizează: „Activitatea politică interzisă implică participarea sau intervenția, direct sau indirect, în orice campanie politică în numele sau în opoziție față de orice candidat la o funcție publică. Funcția în cauză poate fi națională, statală sau locală și nu este necesar ca alegerile să fie contestate sau să implice participarea partidelor politice. Aspectul esențial pentru a stabili dacă o activitate constituie o intervenție într-o campanie politică este dacă reflectă sau promovează o preferință între candidații concurenți.”

O întrunire neavizată a consiliului din California, desfășurată în 1991, ne oferă un caz model de încălcare gravă și tipică a legii stabilite în ceea ce privește organizațiile scutite de taxe. B.T. Collins, care candida pentru cel de-al cincilea loc în consiliu, s-a confruntat cu furia pastorului Glenn Cole de la Capitol Christian Centre din Sacramento, care și-a folosit proprietatea și amvonul bisericii sale, scutite de taxe, pentru a o susține pe Barbara Alby, contrar legii care interzice o astfel de intervenție într-o campanie politică din partea unei biserici care se bucură de privilegii neimpozabile.

Reverendul Cole a recunoscut în mod liber în fața presei că membrii turmei sale sunt invitați să voteze pentru candidatul ales de el. Mai mult, pastorul Cole, încălcând legile de scutire de taxe, are antecedente în folosirea predicilor sale pentru a susține candidații republicani cu idei asemănătoare. În 1990, reverendul Cole și biserica reprezentată de el l-au ajutat pe deputatul republican David Knowles, care era membru al Centrului Creștin al Capitolului, să-l învingă pe veteranul deputat Norm Waters, un democrat din Plymouth, California.

De asemenea, reverendul Cole administrează birouri de înregistrare a alegătorilor în afara sanctuarului bisericii sale (dar tot pe proprietatea bisericii care este scutită de taxe) pentru a înscrie noi susținători pentru candidații săi care au fost motivați de predicile sale politice.

În calitate sa de ministru al Evangheliei, reverendul Cole a redactat scrisori de strângere de fonduri care au fost trimise susținătorilor în numele colegei sale, Barbara Alby. Solicitarea de fonduri și contribuții pentru campanie este o altă încălcare a articolului 501(c)3, care prevede, de asemenea, următoarele: „...publicarea sau distribuirea de declarații care susțin sau se opun unui candidat este un exemplu de intervenție politică”. Conform legii fiscale 501(c)3: „Problema critică pentru a determina dacă o activitate constituie o intervenție într-o campanie politică este dacă aceasta reflectă sau promovează o preferință între partide concurente.”

Reverendul Cole a folosit în mod inteligent legea pentru a ocoli problema solicitării de fonduri, declarând că acțiunea sa a fost o „acțiune independentă și privată a unui individ și nu parte a unei organizații bisericești”. Dacă lucra în calitate de individ, de cetățean privat, atunci de ce a continuat să-și lipească titlul de „reverend” la numele său și să tipărească numele bisericii sale pe antetul scrisorilor de strângere de fonduri? În Romani 3:7 se spune: „Căci dacă adevărul lui Dumnezeu, prin minciuna mea, a prisosit spre slava Lui, pentru ce dar mai sunt și eu judecat ca păcătos?”

Lobby-ul

Ceea ce este descris drept „influență substanțială” este o altă interdicție a legii fiscale 501(c)3. „Substanțial” este definit de Joint Committee on Taxation ca reprezentând 5% din timp, ceea ce înseamnă timp de predică, fie în biserică, fie la emisiuni creștine de radio și televiziune scutite de taxe. Conform codului IRS: „O organizație din secțiunea 501(c)3 este implicată în activități de lobby dacă susține adoptarea sau respingerea legislației. Termenul „legislație” include: acțiunea Congresului sau a oricărui organism legislativ statal sau local, sau a publicului în cadrul unui referendum, inițiativă, amendament constituțional sau procedură similară.”

Lobby-ul include:

- contactarea directă a membrilor unui organ legislativ sau a personalului acestora pentru a propune, a susține sau a se opune legislației;
- lobby-ul de bază, îndemnând publicul să contacteze legislatorii sau personalul legislativ pentru a propune, susține sau se opune legislației;
- generalizat, susținerea adoptării sau respingerii legislației.

Planurile de impozitare a bisericilor de către IRS au fost zădărnice. După cum mi-a spus un oficial în timpul unei întâlniri personale: „Congresul ne face să omitem anumiți pași necesari pentru a încerca să audităm o organizație bisericească. Ne-au

legat mâinile”. Regretatul senator Heinz mi-a spus odată: „Congresul nu vrea să jignească dreapta religioasă. Ei cedează la cererile lor pentru a le obține voturile. La naiba cu restul populației pe care ar trebui să o servească.”

Am fost trădați. Bisericele nu sunt nici măcar responsabile pentru bogăția enormă pe care continuă să o acumuleze. Congresmanul J.J. Pickle, președintele Comisiei pentru căi și mijloace din Camera Reprezentanților și al Subcomisiei de supraveghere a acesteia, a scris două scrisori către comisarul IRS, cerând să știe ce măsuri vor fi luate pentru a se asigura că legile fiscale referitoare la biserici sunt aplicate. Până în momentul redactării acestui document, comisarul nu a răspuns încă.

Internaționalele

Există chiar și o latură sinistră a guvernului nostru în această favorizare a bisericilor. Biserici respectate în fiecare comunitate, precum cea episcopală, prezbiteriană, luterană, metodistă, baptistă și altele, fac parte din Consiliul Național și Consiliul Mondial al Bisericilor. Pentru public, acest lucru ar părea a fi un semn de responsabilitate, fiind astfel sub supraveghere. O mare parte din donațiile încasate de aceste biserici se duc pentru susținerea Consiliului Mondial al Bisericilor și a filialelor sale.

Am vizitat birourile Consiliului Mondial al Bisericilor din New York, în calitate de pastor, pentru a cere permisiunea de a folosi capela de la Aeroportul Kennedy pentru servicii interconfesionale. Nu eram pregătit pentru ceea ce am găsit în acele birouri. Am văzut tineri militanți alergând de colo-colo, telefoane care sunau toate în același timp, iar pe pereți afișe revoluționare cu numele țărilor vizate. Un afiș care a ieșit în evidență avea cuvântul „GUATEMALA” cu un pumn mare strâns în fața lui. Această capelă, mai mare decât majoritatea bisericilor, cu podele și bănci lustruite, evident că nu a funcționat niciodată ca loc de cult. Am avut coșmaruri în nopțile următoare din cauza acelor birouri și a adevărului șocant pe care l-am aflat despre organizație.

Consiliul Mondial al Bisericilor și filiala sa, Consiliul Național al Bisericilor, susținute de banii donați de biserici, ajută în mod discret la finanțarea unor operațiuni și războaie secrete. Finanțată în totalitate de Consiliul Mondial al Bisericilor, răsturnarea sângeroasă a președintelui Ugandei, Milton Obote, 2 februarie 1971, l-a pus la putere pe nebunul Idi Amin. Unul dintre cei mai bolnavi tirani din istorie, Idi Amin, care și-a torturat crunt adversarii până la moarte, a ars de vii sute de oameni și a executat nenumărați alții, este unul dintre produsele dolarilor donați de biserici.

Contras, proiectul lui Ronald Reagan, creat de CIA, a fost finanțat în mare parte de creștini fundamentaliști de dreapta. Liderul Contras, Adolfo Calero, un creștin declarat renăscut, a atras sprijinul „credincioșilor” care au contribuit cu milioane de dolari pentru a „ajuta cauza”. Bobby Yerkes, un personaj central din cartea Don't Call Me Brother, a donat atât de mulți bani pentru Contras „ca o datorie creștină”, încât Adolfo Calero l-a sunat personal pentru a-l invita la un banchet în Studio City. Eram în casa lui Yerkes când a primit acel apel.

Într-o mărturie înfricoșătoare făcută la Universitatea Americană din Washington D.C. și televizată pe C-Span la 12 decembrie 1989, fostul ofițer CIA, John Stockwell, a povestit cum gruparea creștină Contras a dat buzna în colibe de săteni nevinovați. L-a văzut cum au scos un bărbat dintr-o casă și l-au castrat în fața soției și a copiilor săi. Apoi, acești sălbatici i-au violat soția și, după aceea, i-au tăiat sânii cu

baionetele. În tot acest timp, copiii au fost forțați să privească.

Din nou, aceste atrocități au fost finanțate parțial de dolarii puși în urnele de colectare ale bisericilor de cartier care le spun credincioșilor că aceste colecte speciale merg la „fondul de combatere a foametei în lume”. Deși oamenii din Nicaragua sunt oameni minunați și îi iubesc pe americani, totuși nu înțeleg de ce America le-ar face acest lucru.

Orice individ care ar avea măcar o fărâmbă de decență și responsabilitate socială nu ar avea altă opțiune decât să se pronunțe împotriva oricărei biserici care ar avea legături cu această organizație de derbedei și să-i confrunte pe acești păstori și pe membrii turmei lor. În mod clar, darea de bani către orice biserică nu aduce decât nenorociri. Bisericile sprijină cauze și crime de stânga, iar bisericile fundamentaliste sprijină cauze și crime de dreapta. Uciderea nu ar trebui să fie o funcție a bisericii. Sângele este pe mâinile fiecărui donator.

Ce trebuie făcut

A sosit momentul pentru a lua măsuri definitive împotriva acestei trădări a umanității. În primul rând, ar trebui să se organizeze un protest organizat împotriva statutului ilegal de scutire de taxe afișat de biserică, ce încalcă drepturile stabilite constituțional ale celor care nu cred în biserică sau în Dumnezeu. De ce ar trebui ca populația să fie forțată să susțină bisericile? Lăsați bisericile să fie susținute de cei care le folosesc, nu prin impozitarea suplimentară a celor care nu le folosesc.

Cu excepția comisariatului fiscal din Washington D.C., IRS este nemulțumit de imposibilitatea de a colecta impozite de la biserici. Și ei resimt costurile recesiunii din anii '90. IRS reduce numărul de angajați, remaniază și elimină posturi, toate din cauza scăderii colectării taxelor, în timp ce bisericile se îmbogățesc.

IRS are nevoie și dorește ajutorul nostru în problema bisericilor. Toți cei cu care am vorbit mi-au spus același lucru: „Trebuie să existe o conștientizare și un răspuns public în această problemă”. Publicitate, multă publicitate – cu alte cuvinte, să ne facem auzite vocile pentru a genera sprijin din partea publicului. Acest lucru este necesar. Trimiteți scrisori redactorilor de ziare, kongresmenilor și reprezentanților fără încetare. Aceste voci trebuie să fie auzite tare și clar. Sunați la emisiunile de radio locale pe această temă. Creștinii fac toate aceste lucruri și au reușit – până acum – să ne calce în picioare. Bisericilor trebuie să li se ceară să se supună legii ca noi toți ceilalți. Întreaga problemă a impozitării bisericilor trebuie să fie schimbată. Trebuie să insistăm ca fie să aplice legile fiscale 501(c)(3) privind scutirea de taxe a organizațiilor religioase, fie să facă o declarație publică potrivit căreia restricțiile de scutire de taxe se aplică tuturor organizațiilor, cu excepția celor religioase. Acest lucru ar scoate în evidență problema și nedreptatea acesteia.

Iată o posibilitate pe care am descoperit-o din întâmplare și care ar putea fi utilă în combaterea acestei probleme fiscale – Marele Juriu! Fiecare stat are unul. În propriul lor manual se vorbește despre „responsabilități de supraveghere”. Una dintre aceste responsabilități este „...de a examina anumite corporații nonprofit pentru a se asigura că sarcinile lor sunt îndeplinite în mod legal. Marele juriu examinează și evaluează procedurile utilizate de aceste entități pentru a determina dacă pot fi folosite politici mai eficiente și mai economice”.

Chiar dacă acest lucru se referă în principal la corporațiile nonprofit care primesc fonduri din partea comitatului sau a orașului, corporațiile bisericesti primesc beneficii de pe urma impozitelor mari pe care le plătim pentru a le susține. Cu siguranță merită o încercare. Scrieți-i președintelui juriului local. Puteți găsi informațiile sunând la grefierul Curții Superioare. Apoi scrieți-i o scrisoare cu mai multe semnături sau în numele unui grup și cereți-i să fie inițiată o anchetă privind abuzurile statutului lor nonprofit. Apoi anunțați mass-media din zonă despre această cerere cu o copie a scrisorii dumneavoastră trimisă directorilor de presă.

Între timp, voi propune Fiscului ca pe următoarele formulare fiscale să se găsească: „Dacă sunteți de acord ca bisericile să fie scutite de impozite, bifați această căsuță și vi se va percepe o cotă de impozit mai mare pentru a compensa ceea ce bisericile nu plătesc. Dacă nu sunteți de acord ca bisericile să fie scutite de impozite, bifați această căsuță și vi se va percepe o rată de impozitare mai mică”. Acest lucru va atrage atenția și întreaga problemă va fi analizată dintr-o perspectivă adecvată.

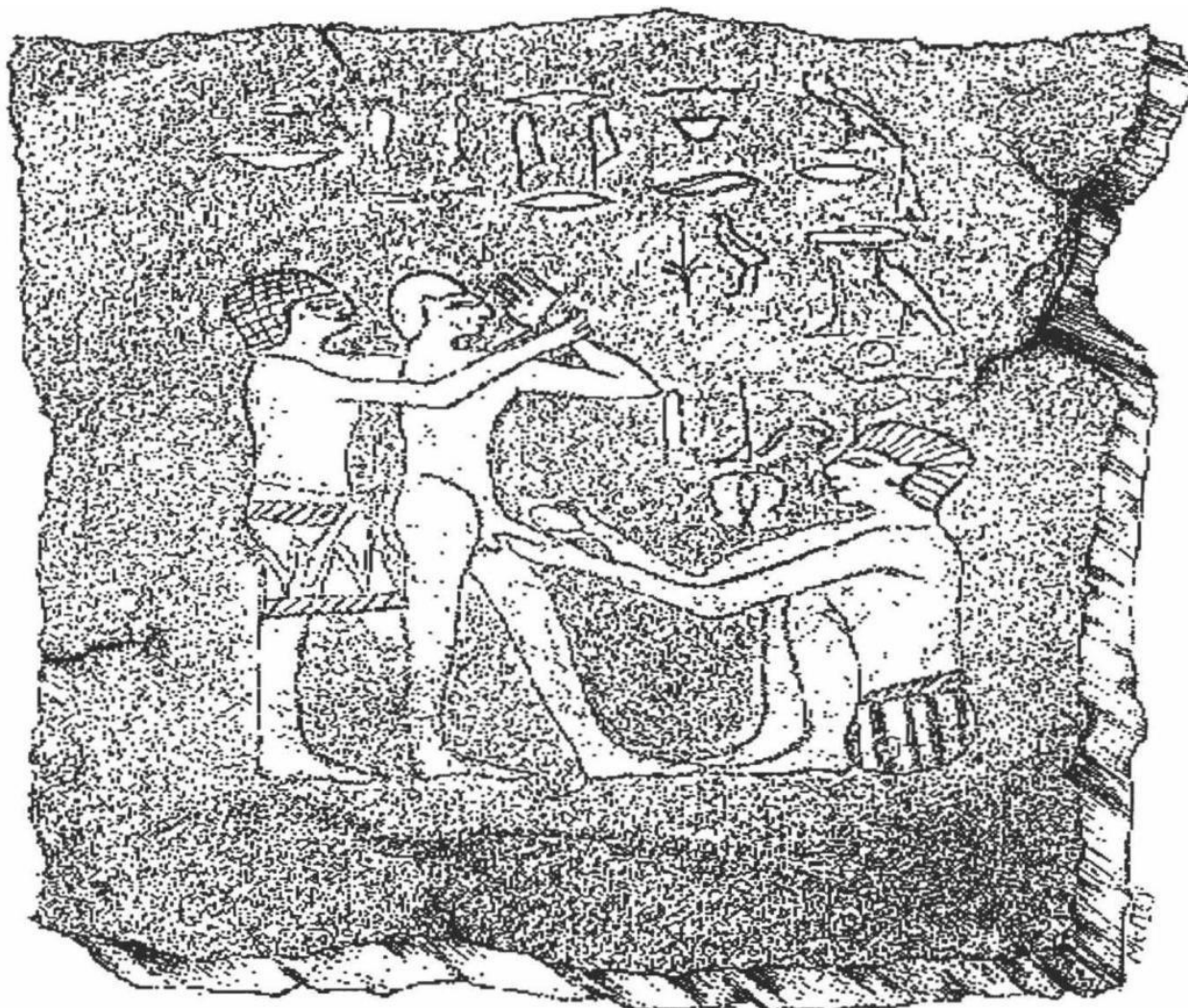
Nu există separare între Biserică și Stat atunci când suntem forțați să plătim o rată mai mare de impozit pentru a subvenționa biserica. Legea fiscală este discriminatorie, favorizând creștinii în detrimentul necreștinilor. Acest lucru este neconstituțional și această problemă trebuie să fie analizată din toate punctele de vedere. Conceptul de libertate religioasă trebuie redefinit. Libertatea religioasă înseamnă că oricine din America are dreptul de a se închina în mod privat în casele sau bisericile sale, fără interferențe. Libertatea religioasă nu înseamnă că doar cei numiți creștini se pot folosi de statutul lor de scutire de taxe pentru a interveni și pentru a-și impune doctrinele asupra publicului.

★-----★

Austin Miles este preot și autor a numeroase articole și cărți. El este autorul cărților *Don't Call Me Brother* și *Setting The Captives Free*, Prometheus Books, Buffalo, New York.

„Capelanul Camerei Senatului primește un salariu de – și nu este o greșeală de tipar – 115.300 de dolari. Ca să nu fie mai prejos, capelanul Senatului cheltuiește mult mai mult pe fiecare suflet-membru pentru micul său corp de 100 de legislatori. El primește aproximativ același salariu ca și colegul său din Cameră, dar are un buget total de 300.000 de dolari, inclusiv plata secretarelor și a spațiului de birouri pentru a-l ajuta să își păstorească turma uneori rebelă. Dacă ar funcționa, s-ar putea să merite prețul. Dar până acum nu există semne de intervenție divină în camerele Congresului american.”

- **Martin L. Gross**

Circumcizia a fost practică în Egipt încă din anul 4000 î.Hr. Conform inscripției de pe acest basorelief din mormântul Ankh-Mahor de la Saqqara, tânărul se împotrivește și trebuie să fie imobilizat cu ajutorul medicului.

- **Adoptat din: A șasea dinastie.**
Basorelief din mormântul lui Ankh-ma-hor de la Saqqara.

Dragă, au circumcis copilul!

Tradițiile religioase și circumcizia

Gerald A. Larue

Practica dureroasă a mutilării prepuțului sugarului, în America, se bazează pe tradiții biblice și religioase, plus ficțiuni medicale false (prevenirea infecției penisului, a cancerului de penis, a cancerului de col uterin la partenerile bărbaților care nu sunt circumciși). Intenția mea este de a examina contextul biblic al acestei practici. Nu se știe exact de ce și când circumcizia a fost practică pentru prima dată în Orientul Apropiat Antic, dar a fost atestată pe scară largă în antichitate.

Cadavre de acum 4000 de ani, exhumate în Egipt, dezvăluie dovezi ale circumciziei. Arta egipteană antică, în ocaziile în care erau reprezentate organele genitale ale bărbaților egipteni, oferă dovezi ale circumciziei masculine. Cu toate acestea, nu toți egiptenii erau circumciși.

Radiografiile mumiei faraonului Ahomse din dinastia a XVIII-a (secolul al XVI-lea î.Hr.) dovedesc că acesta nu a fost circumcis. Este posibil ca succesorul său, Amenhotep I, să nu fi fost circumcis. De asemenea, s-a sugerat că, deși circumcizia era comună în rândul claselor superioare și poate fi recunoscută ca un rit al pubertății, nu era o cerință. Cei mai săraci, oamenii de rând, nu erau obligați să se supună la ea.

Circumcizia era practică de unele grupuri semitice. Ieremia, în secolul al șaptelea î.Hr., îi includea pe edomiți, amoniți și moabiți printre cei circumciși. Asirienii și babilonienii nu erau circumciși și nici filistenii, care sunt definiți în Biblie ca fiind „cei netăiați împrejur” (Judecători 14:3; 15:18; 1 Regi 14:6). Cea mai veche referire la circumcizie din Biblie este scrisă în Facerea 17. O altă poveste populară, asociată cu Moise, este leșirea 4:24-26: „Apoi s-a întâmplat că Yahweh l-a întâlnit (pe Moise) și a încercat să-l ucidă. Atunci, Sefora (soția madianită a lui Moise) a luat o bucată de cremene și a tăiat prepuțul fiului ei și a atins cu ea picioarele (organele genitale) lui Moise, spunând: „... Tu-mi ești un soț crud!...”. Așa că l-a lăsat în pace. În acel moment ea a spus „... soț crud!...” cu referire la circumcizie.”

Această introducere ciudată în povestea despre Moise din secolul al X-lea î.e.n. sugerează că circumcizia a devenit obicei evreiesc prin contactul cu madianiții. Antisemitismul a devenit o problemă majoră sub unul dintre succesorii lui Alexandru, numit Antioh al IV-lea, care a condus Iudeea. El a interzis circumcizia, iar reprezentanții săi i-au ucis pe cei ai căror copii erau circumciși. După o luptă acerbă, evreii au cunoscut o scurtă perioadă de libertate înainte de a ajunge sub dominația romană.

Interesant este că, spre sfârșitul secolului al II-lea î.Hr., când prințul iudeu Hyrcanus a invadat și cucerit Idumeea, el le-a oferit idumeilor o alegere: să fie exilați sau să devină evrei. Ei au ales cea de-a doua variantă, au fost circumciși și au devenit astfel evrei. Evreii tradiționali nu i-au acceptat cu adevărat, iar când Irod cel Mare – cel mai influent conducător evreu – a urcat pe tron, originea sa idumeeană i-a adus eticheta de „pe jumătate evreu”. Circumcizia nu a fost suficientă.

Circumcizia în Scripturile creștine

Primii creștini au fost evrei și, prin urmare, au fost circumciși. Evanghelia după Luca relatează că Iisus a fost circumcis în ziua a opta (Luca 2:21). Apostolul Pavel a fost, de asemenea, circumcis în ziua a opta (Filipeni 3:5). Pe măsură ce biserica creștină a început să se extindă în lumea mediteraneeană și să atragă ne-evrei, circumcizia a devenit o problemă pentru convertiți. Problema a ajuns la un punct culminant în Galatia.

Pavel a înființat noi grupuri creștine în lumea greacă. Modelul său pare să fi fost următorul: vorbea într-o sinagogă evreiască despre sfârșitul veacului și despre Iisus ca Hristos și mijloc de mântuire. Unii evrei îl ascultau, alții nu. Printre cei care frecventau sinagoga se aflau greci ne-evrei, atrași poate de credința monoteistă și de idealurile etice. Unii au fost atrași de creștinism, dar, când au dorit să se alăture noului grup, au fost informați de conservatori că, înainte de a deveni creștini, trebuiau să devină evrei și să fie circumciși. Pavel a văzut această cerință ca un impediment, deoarece grecii de sex masculin nu aveau intenția de a fi circumciși. Prin urmare, el a scris bisericii creștine pe care o fondase în Galatia.

În această scrisoare, el a contestat validitatea circumciziei ca și criteriu de apartenență la o biserică creștină. El i-a muștră pe liderii din Ierusalim. El a subliniat că Cefas (Petru) a fost dual în această chestiune, înclinând spre partea conservatoare atunci când a fost confruntat cu circumcizia, după ce fusese de acord că misiunea lui Pavel era pentru cei necircumciși (Galateni 2). Pavel a susținut că „...nici tăierea împrejur nu poate ceva, nici netăierea împrejur...” (Galateni 5:6) și își exprimă dorința ca membrii părții circumcise să se automutileze mai mult decât prepuțul (Galateni 5:12).

Aceeași problemă pare să fi apărut în rândul creștinilor din orașul Corint. Pavel le-a scris o scrisoare în care le spune: „A fost cineva chemat, fiind tăiat împrejur? Să nu se ascundă. A fost cineva chemat în netăiere împrejur? Să nu se taie împrejur.” (1 Corinteni 7:18).

Evident, au existat unii care au căutat să se dezică de moștenirea lor iudaică prin înlăturarea semnului circumciziei, așa cum făcuseră strămoșii lor în timpul macabeilor.

Pentru Pavel, dacă erai circumcis sau nu, nu conta. În cele din urmă, problema a fost supusă consiliului de la Ierusalim unde, după o dezbatere serioasă, s-a decis că circumcizia nu era o cerință pentru a fi membru al comunității creștine (Faptele Apostolilor 15).

Concluzii

Pentru evreii din zilele noastre, circumcizia este atât un ritual al legământului, cât și o ceremonie de botez. Evreii ortodocși urmează practicile vechi. În a opta zi, fiul nou-născut este dus la Mohel (cel care face circumcizia) pentru a fi circumcis conform unui ritual primitiv. Curgerea sângelui este oprită de vinul din gura Mohel-ului – un obicei pe care unii evrei îl consideră revoltător. Acești credincioși îndeplinesc cerințele Torei. Evreii neortodocși își pot „circumcide” fiii într-un spital. Chiar și evreii care s-au îndepărtat de iudaism către un mod de viață secular sau umanist continuă să își circumcidă fiii.

Creștinii din unele grupuri care își circumcid urmașii de sex masculin o fac într-un mod necugetat nou-născuților de sex masculin „deoarece Iisus a fost circumcis, ceva ce se face bărbatilor nou-născuți”.

Pe măsură ce vor circula informații mai bune cu privire la circumcizie, vor fi desființate credințele învechite privind beneficiile medicale sau de sănătate. Doar credințele străvechi vor rămâne ca un stimulent pentru continuarea acestei obicei barbar.

★-----★

Dr. Gerald Larue este profesor emerit de istorie biblică și arheologie la University of Southern California și președinte al Comitetului pentru Examinarea Științifică a Religiei.

Dr. Spock vorbind despre circumcizie: „Obişnuiam să înclin spre circumcizie de la naștere. Circumcizia nu este recomandată pentru a opri masturbarea și, acum că teoria despre cancerul de col uterin a fost infirmată, nu mai există nicio scuză pentru această operație – cu excepția unui ritual religios. Așadar, recomand cu tărie să lăsați prepuțul în pace.”.

- **Dr. Benjamin Spock, Baby and Child Care (1985)**

Mutilarea femeilor

Fran P. Hosken

Retipărire din Truth Seeker

iulie/august 1989

Conform unei estimări, cel puțin 84 de milioane de femei și fete sunt mutilate astăzi pe continentul African, iar operațiuni similare sunt practicate de-a lungul Golfului Persic și în partea de sud a Peninsulei Arabe. Odată cu creșterea imigranților africani din Orientul Mijlociu către Europa, SUA și, de asemenea, în Australia, aceste mutilări sunt exportate în întreaga lume. Există dovezi că imigranții din Somalia, Sudan, Etiopia sau anumite grupuri etnice din Kenya, Nigeria etc. își mutilează fetițele în SUA.

Obiectivul infibulării este de a face imposibile raporturile sexuale. În prezent, infibularea este practică mai ales de musulmani, conform surselor disponibile, din cauza importanței și valorii pe care aceștia o acordă virginității. Femeile infibulate trebuie să fie operate din nou pentru a permite actul sexual, iar pentru nașterea unui copil sunt necesare mai multe operații. Toate fetele, fără excepție, trebuie să treacă prin această mutilare, deoarece este o cerință pentru căsătorie.

Toate operațiile sunt efectuate pe jos, în condiții septice, dar cu același cuțit sau obiect folosit pe toate fetele dintr-o operație de grup, ceea ce reprezintă un obicei în rândul multor grupuri etnice din zonele rurale. În cazurile de deces, nici doctorul, nici operația în sine nu sunt niciodată învinuiți. Mai degrabă, un spirit rău este considerat responsabil, sau ritualul nu a fost efectuat corespunzător conform dorințelor strămoșilor, sau fata însăși este de vină pentru că a făcut sex înainte de a fi operată.

Infibularea sau „circumcizia faraonică” este practică în Sudan și în zonele

adiacente, în toată Somalia, în unele părți din Etiopia, în sudul Egiptului și în nordul Keniei și în unele zone din Africa de Vest. Infibularea sau „circumcizia faraonică” este cea mai drastică și mai dăunătoare operație. Se numește „faraonică” deoarece operația, conform documentelor istorice, a fost înregistrată în Egiptul antic cu mai mult de 2000 de ani în urmă, în epoca faraonică. Termenul de infibulare provine din cuvântul „fibula”, care în latină înseamnă cataramă sau agrafă și datează din timpul romanilor: o fibulă era folosită pentru a ține laolaltă faldurile togii – haina largă pe care o purtau toți bărbații romani. De asemenea, romanii coseau labiile sclavelor pentru a le împiedica să întrețină relații sexuale, deoarece, fiind însărcinate, nu își mai puteau efectua datoriile.

Adepții Bisericii creștine din Etiopia și a Bisericii Copte din Egipt (peste 7 milioane de adepți) au mutilat întotdeauna organele genitale ale copiilor lor de sex feminin. De fapt, toate religiile (cu excepția Bisericii protestante scoțiene din Kenya în anii 1920) au susținut sau tolerat în mod activ mutilarea fetelor pentru a le face docile, supuse comunității patriarhale dominante care conferă toate drepturile bărbaților.

Nu există nicio îndoială că mutilarea genitală provoacă femeilor daune fizice și psihologice permanente pe tot parcursul vieții. Impactul deplin al consecințelor psihologice, adesea teribile, nu a fost niciodată investigat în mod sistematic, deși se știe că numeroase tinere se sinucid, așa cum s-a raportat, de exemplu, în Burkina Faso.

★-----★

Fran P. Hosken este redactor al Women's International Network News, a publicat despre mutilarea genitală feminină și a fost consilier al Organizației Mondiale a Sănătății. Femeile africane au început acum să se organizeze pentru a lupta împotriva acestor mutilări genitale teribile.

- Fran P. Hosken

Castrarea sexuală a femeilor din Egipt

Mohamed Badawi

Retipărire din Truth Seeker

iulie/august 1989

Mutilarea genitală a femeilor este o practică generală și populară în Egipt, unde, în fiecare zi, mii de tinere sunt supuse acestei torturi și mutilări. Instituțiile religioase și obiceiurile sociale străvechi sunt principalele responsabile pentru mutilarea genitală a copiilor de sex feminin. Toate consecințele, sociale și psihologice, ale mutilării organelor genitale ale copiilor de sex feminin nu au fost încă evaluate. Cu toate acestea, dovezile preliminare sugerează că există consecințe psihologice ale mutilării genitale feminine și sunt foarte asemănătoare cu cele ale victimelor violului.

Ce se poate face pentru a pune capăt mutilării genitale a femeilor în Egipt și în alte țări? Folosirea forței nu ar face decât să determine practicarea ei în secret și să sporească rezistența la schimbarea culturală. Programele educaționale care se adresează familiilor egiptene, agenților care efectuează mutilările genitale (moașe,

medici, frizeri) și liderilor politici și religioși cu privire la efectele dăunătoare și devastatoare pe care aceste proceduri le au asupra femeilor vor contribui în mod semnificativ la eliminarea mutilărilor genitale feminine.

Trebuie acordată o atenție specială efectelor mutilărilor genitale asupra proceselor de reproducere și asupra relațiilor sexuale conjugale. Bărbații trebuie să înțeleagă că relațiile sexuale maritale și fericirea lor vor fi îmbunătățite semnificativ atunci când organele genitale feminine nu sunt mutilate. În cele din urmă, educația femeilor trebuie accelerată pentru ca aceste obiective să fie realizate.

★-----★

Mohamed Badawi, M.D., M.P.H., este absolvent al Facultății de Medicină a Universității din Cairo, al Facultății de Sănătate Publică a Universității din Michigan și al Facultății de Medicină a Universității Al-Azhar din Cairo. În prezent, finalizează teza de doctorat la Școala de Sănătate Publică a Universității Johns Hopkins.

„Religia și practicile sale au fost în mod constant unul dintre cei mai aprigi dușmani ai femeilor. Faptul că multe femei nu realizează acest lucru arată cât de temeinică a fost spălarea creierului și intimidarea.”.

- **Arnold Toynbee**

*Margaret Sanger ieșind din Curtea de Judecată după punerea sub acuzare,
1 octombrie 1916 - Colecția Sophia Smith*

Dreptul femeilor

Steve Allen

Este fascinant faptul că forma cea mai pură a filozofiei respectului față de viață, care îi motivează pe cel puțin unii dintre cei care se opun avortului, este în concordanță cu ideea generală a gândirii umaniste din ultimele două secole, dar nu are nicio legătură cu comportamentul creștin din ultimii 2.000 de ani.

Sunt două întrebări principale:

- Ce este viața?
- Când începe viața?

Deși la prima vedere răspunsurile par evidente, realitățile relevante sunt mult mai complexe. De ceva timp, este posibil să se mențină în viață țesuturi umane separate de corpuri. Acestea trebuie doar să fie plasate într-un mediu apos de care celulele au nevoie și să li se asigure nutrienții și metodele de eliminare a deșeurilor. Astfel, putem indica spre un creier, o inimă, un plămân sau alte părți ale unui corp, care a fost cândva conștient, și să afirmăm, cu destulă precizie, că este viu.

Cu toate acestea, dacă cineva ar distruge un astfel de organ, ar fi rezonabil să-l acuzăm de crimă? Nu există niciun dubiu că a distrus țesut uman viu. Este clar că organul individual nu era o ființă umană. De ce? Pentru că nu avea o minte. Dacă, prin urmare, doar existența funcției cerebrale și/sau a minții stabilește existența unui om, rezultă că întreruperea vieții unui făt de doar câteva zile nu poate fi echivalată cu întreruperea arbitrară a vieții unui copil de șase luni sau a unui adult.

De altfel, în acest sens, există o informație de o valoare inestimabilă în leșirea 21:22, care se referă la doi bărbați care se angajează într-o luptă fizică și care, în timp ce se bat, lovesc o femeie însărcinată care suferă un avort spontan: „De se vor bate doi oameni și vor lovi o femeie însărcinată și aceasta va lepăda copilul său fără altă vătămare, să se supună cel vinovat la despăgubirea ce o va cere bărbatul acelei femei și el va trebui să plătească potrivit cu hotărârea judecătorilor”.

Atât în comentariile rabinice, cât și în comentariile creștine timpurii, există o distincție clară între pedepsele considerate potrivite pentru două infracțiuni asemănătoare în aparență. În cazul în care fătul care moare este neformat, opinia comună era că individul vinovat nu trebuie să primească pedeapsa cu moartea. Dar dacă fătul este format – adică în stadiu târziu de dezvoltare – atunci este o chestiune mult mai gravă și pedeapsa cu moartea este considerată o pedeapsă adecvată. Acest lucru arată clar că, dincolo de întrebarea dacă este potrivit să ne referim la întreruperea medicală a dezvoltării unui făt ca la o crimă, nu este corect să folosim un astfel de termen dacă individul nenăscut se afla într-o stare foarte timpurie de dezvoltare. Pentru o analiză excelentă a acestei întrebări, a se vedea „Two Traditions: The Law of Exodus 21:22-23 Revisited” de Stanley Isser în *Catholic Biblical Quarterly* (ianuarie 1990).

După cum s-a menționat, un segment tot mai mare al dreptei creștine susține deschis că soluția potrivită pentru problemele sociale actuale este de a face din Statele Unite, în mod oficial și legal, o națiune creștină cu un guvern aflat în întregime sub

dominație creștină și ghidat de legile și principiile Vechiului și Noului Testament. Acest lucru ar necesita abrogarea Primului Amendament.

Inutil să mai spunem că astfel de creștini sunt membri ai taberei pro-pedeapsa cu moartea. Dacă (1) reușesc în ambițiile lor, (2) avortul este scos în afara legii pentru că este considerat crimă și (3) toți criminalii trebuie executați de stat, atunci putem trage concluzia că multe femei americane care ar continua, fără îndoială, să facă avorturi ilegale și secrete ar trebui să fie executate dacă ar fi descoperite.

În ceea ce privește anumite aspecte ale controverselor avortului, există, în mod surprinzător, puține dezacorduri sau dezbateri. Din punct de vedere statistic, puțini sunt cei care consideră că este permisă întreruperea vieții unui făt în ultimele săptămâni de dezvoltare. Decizia este simplă: un copil în luna a opta sau a noua este în mod clar o ființă umană și, prin urmare, este împuternicit cu toate drepturile pe care societatea este pregătită să le acorde unui nou-născut sau oricărui cetățean adult. (Un aspect secundar interesant legat de acest punct este că în China naționalistă, aliatul Americii împotriva comuniștilor, practica infanticidului era larg răspândită în rândul familiilor sărace, în special când copiii erau de sex feminin. După preluarea controlului acestei țări de către comuniști, în 1949, au fost elaborate legi împotriva acestei practici).

Fundamentalistii au încercat, bineînțeles, să-și justifice poziția împotriva avortului citind Biblia, la fel cum o generație anterioară de fundamentalisti au folosit texte scripturistice pentru a încerca să justifice opoziția față de noile dispozitive de control al nașterilor sau acceptarea sclaviei. Printre pasajele folosite pentru a se opune avortului se numără Efeseni 1:4, 2 Tesaloniceni 2:13 și Ieremia 1:5. Aceste texte și altele asemănătoare pun accentul pe alegerea divină, subliniind faptul că Dumnezeu îi cunoștea pe profeții și apostolii Săi încă de când erau în pânțe. Fundamentalistii au insistat și mai mult asupra acestor texte în slujba coniecturii lor metafizice potrivit căreia entitatea din pânțele mamei, din momentul conceperii, este o persoană. Ceea ce au omis să observe este că premisele lor îi conduc la doctrina eretică a reîncarnării.

Potrivit cărții lui Ieremia 1:5, Domnul i-a spus profetului său: „Înainte de a te fi zămislit în pânțe, te-am cunoscut...”.

Potrivit Evrei 7:10, preotul Levi era în coapsele străbunicului său, Avraam. Dacă cineva ar folosi metodele lui Jerry Falwell în interpretarea Scripturii, ar putea concluziona că Levi a existat ca persoană 100% în coapsele lui Avraam. Acest lucru sugerează că Avraam ar fi fost vinovat de omor prin imprudență sau neglijență dacă, printr-o emisie nocturnă fortuită, l-ar fi lăsat pe nevinovatul Levi să scape din pânțele lui (vezi Joe E. Barnhart, *The Southern Baptist Holy War*, Austin, Texas Monthly Press, 1986, p. 159-160).

Conform Luca 1:41, un alt pasaj anti-avort folosit de fundamentalisti este: „Iar când a auzit Elisabeta salutarea Mariei, pruncul a săltat în pânțele ei”. Elisabeta însăși este apoi citată spunând „...pruncul a săltat de bucurie în pânțele mele” (Luca 1:44).

Dar acest lucru nu dovedește nimic, pentru că o femeie însărcinată, simțind mișcarea fătului, poate atribui orice emoție dorește copilului pe care îl poartă în pânțe. Cele mai multe femei vorbesc pur și simplu despre „lovirea” copilului.

Barnhart notează, de asemenea: „Timp de mulți ani, un număr de predicatori [fundamentalisti], precum Jerry Falwell și W. A. Criswell, nu au ridicat nicio voce

profetică împotriva brutalităților cunoscute ale rasismului sau a tratamentului nedrept al femeilor. Acum, brusc, ei s-au transformat în inimi sângerânde pentru zigoții microscopici. Când mișcarea pentru drepturile civile avea de-a face cu persoane vizibile din rândul minorităților, unii dintre predicatorii anti-avort au început recent să țină discursuri pasionate și elocvente despre drepturile civile ale ovulului fertilizat.”

Există percepția generală că noul organism care, în stadiile sale timpurii, este o mică pată de materie nu poate fi considerat o ființă umană, fiind format din doar câteva zeci de celule. Natura însăși avortează zilnic milioane de astfel de creaturi, nu doar în stadii incipiente. Majoritatea celor care adoptă o poziție clară, fără avorturi sub nicio formă, doresc să facă imposibilă întreruperea vieții chiar și a acestor forme.

Majoritatea oponentilor avortului par să nu fie conștienți de faptul că succesele europene și americane în legalizarea acestei practici în ultima jumătate de secol au apărut în mare parte din cauza îngrijorării publice cu privire la piața înfloritoare a avorturilor criminale. Puține dintre aceste avorturi au fost efectuate de către practicieni medicali licențiați. Nu este surprinzător faptul că rezultatele au fost adesea îngrozitoare în ceea ce privește viața și sănătatea mamelor nefericite. Cetățenii informați au spus: „Nu are sens să continuăm să permitem atâta moarte și suferință. Dacă avorturile vor avea loc, așa cum este evident că vor continua să se întâmple, atunci procedura ar trebui să fie efectuată în circumstanțe controlate de către profesioniști calificați din domeniul medical”. Acesta este, cu siguranță, singurul motiv pentru legalizarea avortului, dar, întrucât face parte dintr-un argument mai larg, trebuie luat în considerare.

Pentru cei care nu au luat încă o poziție oficială cu privire la dificila problemă a avortului, dar care au fost cel puțin expuși la argumente de ambele părți, se pare că la un capăt se află cei care cred că avortul este un act pozitiv și justificat, iar la capătul opus cei care cred că este un simplu act de crimă. Dacă există o singură persoană pe pământ care să privească avortul la fel de favorabil precum privește jocul de tenis sau cititul unei cărți bune, aceasta ar avea nevoie urgentă de asistență psihiatrică. Avortul, ca multe proceduri medicale, este o afacere tristă.

În ceea ce privește propria mea poziție – nu aş deranja cititorul, cu excepția faptului că mi s-a cerut în mod frecvent să o precizez pentru a fi consemnată – mă opun avortului în sensul că pot imagina o lume ideală în care o astfel de procedură medicală nu ar fi necesară niciodată.

Și nu este dificil să ne imaginăm cel puțin o situație utopică în care aproape că nu s-ar mai dori sau nu s-ar mai efectua avorturi. O astfel de situație ar implica o utilizare mult mai răspândită a metodelor de control al nașterilor decât se practică în prezent. Dezbaterea cu privire la existența unei probleme de suprapopulare nu a meritat niciodată, în secolul actual, atenția vreunei persoane serioase sau informate, deoarece toți suntem de acord că există. Chiar și Biserica Catolică recunoaște că există prea mulți oameni în anumite locuri pentru ca rezervele de hrană disponibile să-i poată susține.

Mulți catolici sinceri și inteligenți sunt deranjați de faptul că biserica lor doar recunoaște problema populației și se opune eforturilor serioase de a o atenua, încât pur și simplu ignoră doctrina catolică privind controlul nașterilor și iau propriile decizii morale. De asemenea, nu le este foarte greu să găsească preoți care să le spună că au dreptul să se lase ghidați de conștiința lor în astfel de probleme dificile.

Printre numeroșii gânditori catolici proeminenți care sunt în dezacord cu biserica

lor în problema contracepției se numără James T. Burtchaell, C.S.C. Detaliile argumentului său în această problemă pot fi găsite în *The Giving and the Taking of Life: Essays Ethical* (1989).

Părintele Burtchaell este profesor de teologie biblică și etică la Universitatea Notre Dame, iar colecția sa de eseuri a fost publicată de University of Notre Dame Press. Mai mult, cartea este menționată de revista iezuită *America* (14 octombrie 1989). Nimic din toate acestea nu s-ar fi întâmplat dacă vocea lui Burtchaell ar fi fost vocea unui eretic singuratic. Presupun că, în această chestiune, majoritatea intelectualilor catolici sunt de partea bunului simț și, prin urmare, în opoziție cu biserica lor.

Unul dintre motivele pentru care milioane de avorturi vor continua să aibă loc, indiferent de opiniile conservatorilor americani, este că, deși un număr mare de ovule sunt fertilizate, nu toți copiii sunt doriți de unul sau de ambii părinți. Într-un mare procent din cazuri, acest lucru se datorează faptului că părinții nu sunt căsătoriți. În unele cazuri, aceștia sunt căsătoriți, dar cu alte persoane. Iar în cazurile în care viitorii părinți sunt o mamă și un tată căsătoriți, decid, din motive bune sau nu, că nu doresc copilul și vor face orice pentru a întrerupe dezvoltarea. Viața este destul de dificilă în zilele noastre chiar și pentru cei mai norocoși dintre noi. Pentru acei nou-veniți care nu sunt întâmpinați de părinți iubitori, rezultatele finale sunt îngrozitoare.

Acest lucru se leagă, într-un mod foarte direct, de problema abuzurilor asupra copiilor în societatea americană. Numai într-un singur oraș, New York, peste o sută de copii sunt uciși de proprii părinți în fiecare an. Nici măcar o astfel de moarte nu este o eliberare bruscă, rapidă. De obicei, ea rezultă în urma unei lungi serii de bătăi sălbatice, uneori – chiar și sufletul tresare – însoțită de abuzuri sexuale.

Viitoarea societate care ar lua în serios încercarea de a diminua nevoia de avort ar încorpora un program viguros de instruire privind sexul începând de la nivelul corespunzător al clasei primare. Există o tendință de a presupune că America modernă este inundată de teme sexuale dimineața, la prânz și seara, iar liceenii au absorbit atât de multe informații despre acest subiect, încât nu mai au nevoie de o instruire formală suplimentară. Cu toate acestea, cercetările au arătat că ignoranța în educația sexuală prevalează și este unul dintre factorii care contribuie la tabloul nefericit actual.

Ar trebui ca instruirea despre sex să se limiteze la o descriere a „instalațiilor sanitare”, ca să spunem așa? Categorie nu. Ar trebui să includă considerații morale și etice? Cu siguranță. Singurul tip de componentă morală care este exclusă în mod automat din școlile publice americane este cea care reprezintă un punct de vedere religios strict fundamentalist. Cu alte cuvinte, Biserica Catolică, care încă mai consideră că masturbarea și controlul nașterilor sunt păcate grave, nu ar trebui să i se permită în mod clar să impună acest punct de vedere în procesul american de educație publică.

Genul de considerații morale care ar putea fi încorporate în mod corespunzător într-un program de instruire sunt cele indicate de bunul simț, de obiceiurile sociale și de simțul practic. Băieții tineri, pentru a da un exemplu specific, trebuie să fie învățați că nu au dreptul să-și fixeze atenția sexuală asupra altcuiva, că a persista în a face acest lucru se numește viol și că este o crimă gravă pedepsită cu închisoarea în societatea noastră. Mai mult, ar trebui să li se explice băieților imaturi că violul este greșit nu doar pentru că este ilegal, ci și pentru că este o încălcare a Regulii de Aur.

Tinerii și tinerele ar trebui, de asemenea, să fie învățați că, până nu sunt absolut siguri că își doresc copii, nu ar trebui nici măcar să se gândească să-i aibă. Ar fi un scandal dacă s-ar naște un singur copil nedorit, dar vorbim de milioane. Trebuie subliniat faptul că, pentru acei adolescenți, în special pentru cei mai în vârstă dintre ei, care, în ciuda sfaturilor morale, ar continua să-și piardă controlul emoțional în anumite cazuri, în mare parte din cauza nevoilor naturii însăși, ar trebui să li se ofere multe informații cu privire la metodele de control al nașterilor, iar pentru cei necăsătoriți, la prevenirea nașterilor. Acest lucru ne readuce la un factor cheie în dialogul public în curs de desfășurare cu privire la vechea problemă a activității sexuale iresponsabile.

Natura însăși a oferit întotdeauna un mijloc prin care se pot evita relațiile sexuale. Acesta este masturbarea. Dar participanții, în mare parte creștini din tabăra anti-avort, aparțin unor biserici care condamnă foarte clar practica auto-stimulării. Multe dintre ele se opun tuturor metodelor practice de control al nașterilor. Ca urmare a acestor două puncte de vedere, cei care vor să elimine avortul contribuie, de fapt, la creșterea numărului de sarcini nedorite și, prin urmare, la o cerere din partea a milioane de femei tinere ca aceste sarcini să fie întrerupte. Observăm că printre acele elemente ale societății care agravează problema se numără forțe care doresc ca avortul să nu fie disponibil pentru toată lumea.

O altă trăsătură mai bună a societății, în care avorturile ar fi inutile, ar fi un program de adopție uman și civilizat, în care fiecare copil nedorit de părinții săi naturali sau devenit brusc orfan ar fi luat într-un cămin nou și iubitor. Dar astfel de viziuni sunt, bineînțeles, fantezii. Din păcate, suntem forțați să abordăm problema în contextul realității actuale, care este profund deprimantă. În prezent, milioane de copii se nasc din părinți care fie nu au niciun interes pentru ei, fie simt o formă rudimentară de iubire pentru nou-născuții lor, ori sunt ei înșiși atât de handicapați din punct de vedere social, încât sunt pur și simplu incapabili să-și asume în mod responsabil rolul de părinți. Există puține orfelinate și o lipsă imensă de centre de plasament.

O altă cerință crucială în orice societate pregătită să interzică avortul ar fi un program masiv și bine finanțat de asistență medicală pentru săraci, grădinițe pentru copiii ale căror mame trebuie să lucreze, servicii de consiliere familială și alte agenții de acest gen. Din nefericire, acestea sunt dureros de puține în prezent, în mare parte din cauza faptului că elementele conservatoare ale societății refuză să finanțeze astfel de programe cu bani. Mai mult, atunci când, în ciuda dorințelor lor, o anumită sumă din veniturile fiscale este alocată unor astfel de programe benigne, purtătorii de cuvânt conservatori comentează cu voce tare aceste cheltuieli. Ei nu pot avea ambele variante. Dacă ei sunt serioși în ceea ce privește revizuirea drastică a legalității de lungă durată a avortului, rezultă că numărul nașterilor va crește cu milioanele. Ar crește și mai mult, desigur, dacă nu ar fi faptul inevitabil că milioane de femei vor continua să insiste pentru avorturi și le vor obține, dacă se vor adopta noi legi, în general de la același tip de practicieni care au oferit astfel de servicii timp de secole.

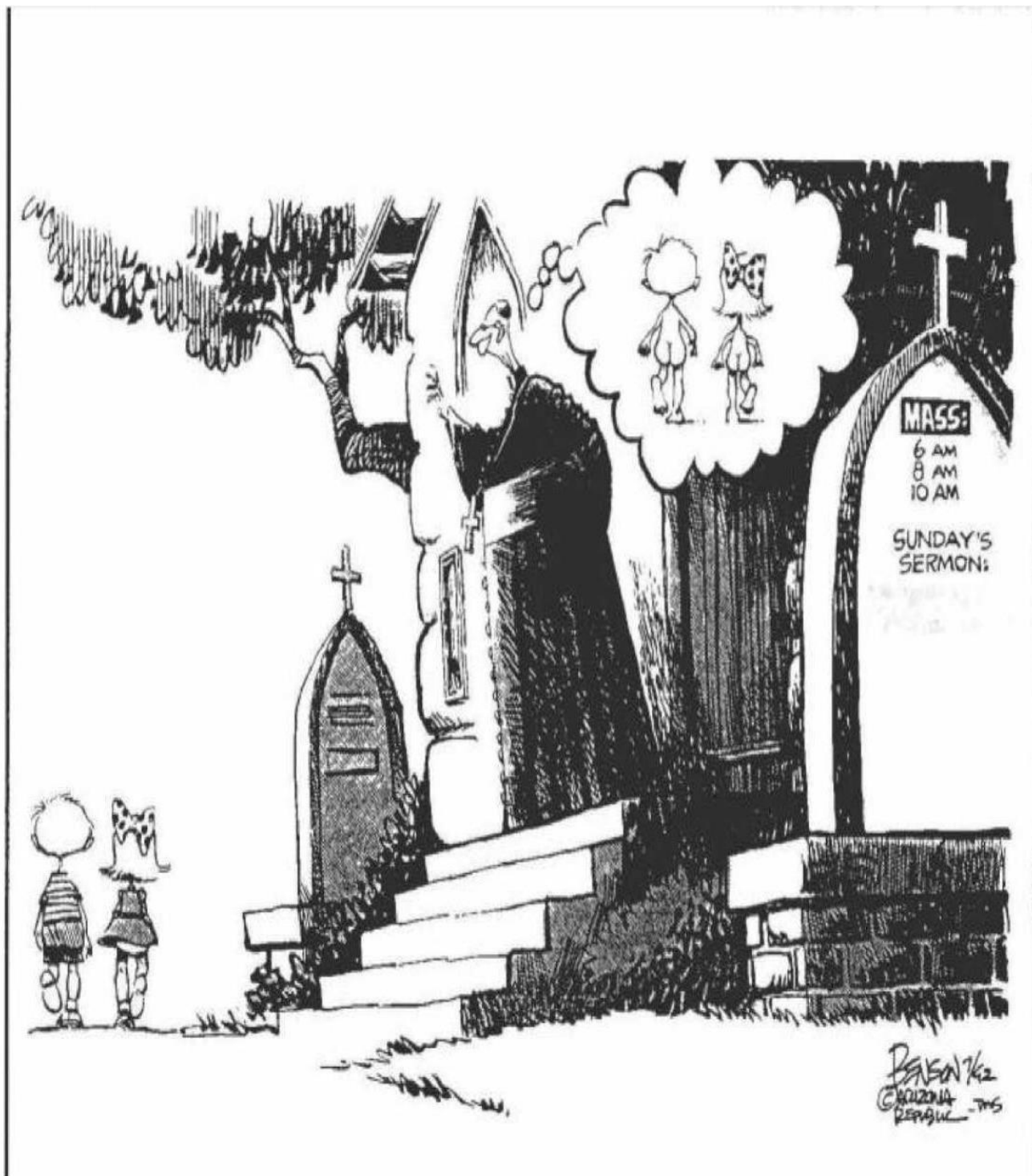
Există dovezi că cel puțin o minoritate anti-avort realizează acest lucru și găsim, în domeniul serviciilor sociale catolice, de exemplu, exemple admirabile de disponibilitate de a acorda sprijin suplimentar orfelinatelor, centrelor de adopție și de îngrijire. Sperăm că, dacă dorințele minorității conservatoare vor prevala în legislație și avorturile vor fi interzise sau reduse drastic, atunci învingătorii nu vor întoarce pur și simplu spatele milioaneilor de copii nedoriti. Acest lucru va necesita, bineînțeles, ca

forțele anti-avort să înceteze să se mai plângă de taxe și să înceapă să arate clar că le pasă de săracii din America.

★-----★

Steve Allen este una dintre cele mai creative minți americane, autor, conferențiar și artist. Acest articol, intitulat inițial Avortul, este extras din cartea sa, Steve Allen on the Bible, Religion & Morality, disponibilă la Prometheus Books, Buffalo, New York.

Scandal în Arizona.

Caricatură despre preoții care molestează copii

Producătorul de știri, Steve Benson, un caricaturist mormon angajat de Arizona Republic, a aflat de puterea Bisericii Catolice când a desenat caricatura de mai sus, care a apărut pentru prima dată pe 28 iulie 1992. Caricatura sa încă apare pe prima pagină a știrilor în sud-vest. Mii de scrisori au fost tipărite de atunci de „Benson Backers and Bashers”. Arizona a fost zguduită de mai multe scandaluri sexuale în ultimii ani, dezvăluind preoți condamnați pentru molestarea copiilor și mușamalizările unor puternici oficiali ai bisericii.

„Pentru a demara rezolvarea unei probleme, primul pas este să admitem că există o problemă”.

- Henry Ford

Abuzul sexual asupra copiilor în biserică

Annie Laurie Gaylor

Consensul general în Statele Unite din anii 1990 era că, dacă ești religios, trebuie să fii bun. Critica religiei era descurajată și înăbușită. Rămânea inacceptabil, din punct de vedere social, să subliniezi principalele obiecții pe care scepticii și liber-cugetătorii le aveau față de religie: că este atât falsă, cât și dăunătoare. În mod ironic, în timp ce critica religiei rareori ajungea pe prima pagină a ziarelor, defăimarea și blamarea ateilor erau atât de acceptabile, încât sondajele au arătat că majoritatea americanilor nu ar fi luat în considerare posibilitatea de a vota un ateu pentru funcția de președinte.

Publicul nutrea iluzii despre ceea ce făcuse din William Jennings Bryan, un demagog religios de succes. Una dintre declarațiile sale tipice era: „În afara bisericii se găsesc cei fără valoare, criminalii și degenerații, cei care sunt mai degrabă o povară pentru societate decât un ajutor”. Îndoctrinarea religioasă îi învățase pe credincioși că ceea ce te face o persoană bună este ceea ce crezi, nu ceea ce faci. „Îndreptați-vă spre Dumnezeu” și toate celelalte lucruri era punctul de vedere fundamentalist. În această lume în alb și negru, cei buni erau creștinii care vor merge în rai, cei răi erau necredincioșii care vor merge în iad.

Deși ramurile mai liberale ale creștinismului resping de obicei această bifurcație simplistă a lumii și această înțelegere îngustă a moralității, cred că a fi creștin este ceea ce îl face pe om „bun”. Viziunea lor binevoitoare despre Iisus și părțile din Biblie pe care se învrednicesc să le identifice ca fiind relevante pentru lumea de astăzi nu permit explorarea laturii întunecate a creștinismului. Istoria este plină de abuzurile și sălbăticiile înregistrate de religia organizată atunci când vine vorba de putere: sacrificii umane pentru a liniști zeii, Cruciadele, Inchiziția, execuția a milioane de femei sub conducerea bisericii, pogromurile împotriva evreilor, Holocaustul, Jonestown, Guyana etc.

Credincioșii din societatea noastră sunt îndoctrinați să ignore istoria sângeroasă a religiei și să vorbească cu efuziune despre credința în Dumnezeu, în Iisus, în Biblie și în reprezentanții sfinți ai lui Dumnezeu pe pământ. Miniștrii și preoții hirotoniți sunt „oameni ai lui Dumnezeu”, „instrumentele sfinte ale lui Dumnezeu”, o rasă aparte, unși. Atunci nu este de mirare că acei clerici care doresc puterea și trădează încrederea se află într-o poziție privilegiată pentru a face acest lucru.

Ziarele sunt pline de rapoarte despre exploatare financiară, agresiuni sexuale în timpul consilierii pastorale și ceea ce a apărut de la mijlocul anilor 1980 ca fiind una dintre cele mai persistente probleme de relații publice cu care se confruntă astăzi atât bisericile catolice, cât și cele protestante: abuzul sexual criminal asupra copiilor de către clerici hirotoniți.

Profesioniștii sunt de acord că cei care abuzează sexual de copii, pedofilii, caută adesea profesii sau activități care îi aduc în contact cu copiii. Rolul pe care creștinismul îl poate juca în formarea criminalilor este, în mare parte, neexplorat. Cercetătorii știu că un pedofil tipic este un „bun creștin” și adesea un practicant în activitățile bisericești. De ce ar trebui să fie așa? Havelock Ellis a scris: „În toate țările, religia sau superstiția este strâns legată de criminalitate”. Nu ar trebui să fie surprinzător faptul că infracționalitatea este legată de mentalitatea religioasă și de ideologia acesteia: credințe precum păcatul original, sacralitatea învățăturilor biblice macabre și inflexibilitatea codurilor morale, absolvirea păcatului prin confesiune, lipsa responsabilității personale pentru acțiunile proprii și spectrele terifiante ale unui zeu gelos și ale diavolilor malefici.

Doctrina religioasă încurajează puterea față de femei și copii, iar astfel de inechități duc invariabil la abuzuri. Doctrina creștină pune accentul pe supunere și îl învață pe creștinul exemplar să devină o oaie și „...de nu vă veți întoarce și nu veți fi precum pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor...” (Matei 18:3). Conceptul de creștin clasic, potrivit căruia natura umană este „depravată” și păcătoasă, poate fi, de asemenea, o profeție care se împlinește de la sine.

Religia creștină atrage devianții sexuali sau îi formează? S-ar putea să fie o enigmă fără răspuns. Când ne uităm la televizanghelistul decăzut, Jimmy Swaggart, putem presupune că, vociferând împotriva tentațiilor pornografiei și a relațiilor sexuale ilicite, de fapt încerca să își învingă propriile impulsuri și lupta împotriva propriei naturi. Sau se poate specula că profunde reprimări sexuale ale religiei fundamentaliste au corupt ceea ce fusese cândva o natură inocentă.

În ambele cazuri, amestecul de putere ministerială cu inechitățile sociale și doctrinele represive ale religiei reprezintă o situație explozivă.

Amploarea problemei

Persistă mitul social conform căruia un pedofil este, cel mai probabil, un om din clasa de jos care se ascunde pe holuri întunecate, interesat de răpirea copiilor pe care nu îi cunoaște. De fapt, majoritatea agresorilor sexuali sunt persoane respectabile, oameni care respectă legea, care cultivă relații de prietenie cu prada aleasă și care pot scăpa de a fi depistați tocmai din aceste motive. Cercetările sunt de acord că pedofilul tipic este capabil să facă rău unui număr mare de copii fără a fi prins, pentru că a stabilit deja o relație de încredere bazându-se pe sentimentul de loialitate,

vulnerabilitate, rușine și naivitate al copiilor și consolidându-și puterea de a-i reduce la tăcere prin mită, constrângere și amenințări violente. În cazul unui om al bisericii, adăugați la aceste amenințări pe cele supranaturale, ale mâniei lui Dumnezeu sau ale focului iadului.

Un studiu publicat de Rev. Ronald Barton și Rev. Karen Lebacqz (martie 1990) pentru Center for Ethics and Social Policy of the Graduate Theological Union at Berkeley, a constatat că un sfert dintre clerici s-au implicat în comportament sexual nepotrivit.

Cel mai amplu studiu asupra pedofililor a fost condus de cercetătorul, medicul și psihiatrul Gene G. Abel, doctorand al Emory University School of Medicine, pentru Antisocial and Violent Behaviour Branch of the National Institute of Mental Health. Studiul de referință, care a durat opt ani, a dezvăluit: „Cei care molestează devin adesea pastori pentru cei tineri, lucrători de grădiniță, conducători la cercetași, profesori, frați mai mari și pediatri” (Dr. Abel și Nora Harlow, „The Child Abuser”, Redbook Magazine, august 1987). „Este adesea un creștin activ care se implică în biserica sa”.

Studiul lui Abel a descoperit că 403 pedofili au molestat peste 67.000 de copii! Pedofilii care au vizat victime de sex masculin au avut, în medie, 282 de victime, în timp ce pedofilii care au vizat fete au avut, în medie, 23 de victime. Alte studii au scos la iveală constatări privind o incidență mai mare a abuzurilor asupra fetelor.

Părintele Thomas Doyle, avocat romano-catolic de drept canonic, a estimat că aproximativ 3.000 de preoți romano-catolici sunt pedofili (o medie de 16 preoți pe parohie).

Birourile publicației lunare naționale Freethought Today din Madison, Wisconsin primesc săptămânal între trei și patru tăieturi de ziar de la cititori care detaliază o nouă acuzație penală sau civilă, în instanță, împotriva unui preot sau a unui pastor protestant. Această publicație a făcut un studiu al cazurilor raportate în America de Nord și Canada în anii 1988 și 1989 și a găsit 250 de cazuri de acuzații penale care implică personal ministerial, preoți sau slujitori care au abuzat de copii. Studiul a arătat că preoții catolici au fost achitați, sau acuzațiile de molestare a copiilor au fost respinse, într-o proporție mai mare decât în cazul miniștrilor protestanți. În mod similar, preoții catolici au primit o rată mai mare de sentințe cu suspendare atunci când au fost condamnați, iar atunci când au fost condamnați cu executare au petrecut considerabil mai puțin timp în închisoare sau în penitenciar.

În aceste cazuri în care au fost implicați 190 de clerici hirotoniți și 60 de membri ai clerului care nu au fost hirotoniți, cum ar fi profesorii de la școala parohială, infracțiunile au avut loc în principal în locațiile bisericii. Un preot condamnat a molestat victimele chiar înainte de a ține slujba. Abuzurile sexuale au avut loc în sacristie, în rectorat sau în mașina oficială a bisericii. Aproximativ jumătate dintre clerici au fost implicați oficial în funcții pentru tineret. Aproximativ o treime au fost acuzați că au molestat tineri în timpul excursiilor. Aproximativ 20% au fost acuzați că au molestat copii în școli religioase, 21% în casele de copii ale bisericii sau prin intermediul centrelor de plasament. Unsprezece la sută au fost acuzați că au abuzat de copii doar în timpul ședințelor de consiliere, deși alte cazuri au implicat și consilierea.

Un studiu mai scurt a confirmat constatările anterioare privind existența unui standard catolic versus protestant, preoții catolici primind sentințe mai ușoare decât preoții protestanți, iar personalul clerical primind cele mai grele sentințe. Preoții catolici

acuzati în 1990 au fost urmăriti, în principal, pentru molestarea băieților, în timp ce aproximativ jumătate dintre clericii protestanți au fost acuzați pentru infracțiuni care au implicat victime de sex feminin. În 38% dintre cazuri, inclusiv în multe cazuri protestante, au fost semnalate în mod special cazuri de mușamalizare în rapoartele din presă. Cea mai flagrantă mușamalizare din acel an a implicat un preot al Armatei Salvării cărui s-a permis să își păstreze slujba și accesul continuu la copii după ce a fost arestat succesiv pentru abuzuri sexuale asupra copiilor în timpul orelor de religie.

În mod șocant, 11 din cei 46 de preoți protestanți acuzați în 1990 de abuz sexual aveau condamnări anterioare – aproape un sfert din cazuri, toate datând din 1985. Cei mai mulți dintre bărbați primiseră sentințe ușoare, ceea ce le-a permis să se întoarcă la amvon și să reia rapid abuzurile sexuale asupra copiilor. Bisericele nu numai că nu fac o verificare a cazierelor preoților, dar în unele cazuri angajează cu bună știință pedofili condamnați. Inculpații se foloseau adesea fără jenă de pietatea și poziția lor pentru a cere (și uneori pentru a primi) clemență din partea instanței.

Prima știre de ultimă oră la nivel național despre mușamalizarea crimelor sexuale de către biserică a apărut în 1984, când celebra avocată Gloria Allred din Los Angeles a intentat în acel an primul proces de „malpraxis al clerului” în numele Ritei Milla, o adolescentă catolică devotată. Într-o zi, părintele Santiago Tamayo a băgat mâna prin paravanul spart din confesional pentru a-i mângâia sânul. Până în ianuarie 1980 a întreținut relații sexuale cu ea. El i-a făcut cunoștință cu părintele Cruces care, de asemenea, a folosit-o sexual. În total, alți cinci preoți au încurajat-o să se supună etalându-și autoritatea religioasă asupra adolescenței protejate. Mai târziu, Rita a declarat presei că preoții i-au spus că sexul era ceva natural și că „și preoții se simt singuri”. Ea îi ajuta în munca lor religioasă.

Când a rămas însărcinată, în ianuarie 1982, a fost trimisă în Filipine. A spus familiei sale că va „studia medicina”. Preoții intenționau ca ea să nască în secret și să lase copilul acolo, oferindu-i doar 450 de dolari pentru a rezista șapte luni. A trăit cu gândacii și a mâncat doar o singură masă pe zi, fiind aproape să moară în timpul nașterii. A fost salvată de familia ei, iar Rita și fițița ei s-au întors în State după ce episcopul Abaya din Filipine a promis că o va ajuta.

Când acest ajutor nu s-a concretizat, Rita a mers la episcopul Ward din Los Angeles pentru ajutor. Acesta a spus că nu putea face nimic. După această ultimă trădare a încrederii, Rita și mama ei au intentat procesul istoric de malpraxis al clerului, încercând să stabilească paternitatea, să stabilească o pensie alimentară pentru copil și să îi dea în judecată biserica și pe preoți pentru conspirație civilă, încălcarea obligațiilor fiduciare, fraudă, înșelăciune și malpraxis al clerului – și „pentru a proteja și alte femei tinere de durerea și suferința provocate de preoții care abuzează de poziția lor de încredere”, a declarat avocatul Allred. Instanțele au respins cazul invocând un termen limită de un an.

Când Allred a convocat conferința de presă pentru a expune scandalul și a anunța procesul, toți cei șapte preoți au dispărut în mod misterios fără urmă, potrivit arhiepiscopiei din Los Angeles. În 1991, Tamayo a reapărut în cele din urmă, afirmând presei că episcopia îl avertizase pe el și pe cohortele sale să fugă din țară. Tamayo a oferit dovezi că biserica știa de mai mulți ani unde se află, inclusiv în perioada în care Allred a încercat fără succes să îi trimită lui și celorlalți preoți documente legale. Arhiepiscopia i-a trimis plăți lunare în timp ce el se ascundea în Filipine.

În 1988, biserica a înființat în cele din urmă un fond de 20.000 de dolari pentru fiica lui Milla, după ce aceasta a fost de acord să renunțe la un proces de calomnie împotriva unui episcop. Avocatul bisericii a susținut că nu era o recunoaștere a răspunderii, ci un act de bunăvoință pentru copil. Rămânea de rezolvat un proces de paternitate.

Un al doilea caz renumit la nivel național a fost intentat în 1985, concentrând și mai mult atenția publicului asupra mușamalizărilor catolice. Părintele Gilbert Gauthé, din Louisiana, a recunoscut că a molestat 37 de băieți și o fată. El a pledat vinovat pentru diferite acuzații în octombrie 1985 și a primit o pedeapsă de 20 de ani de închisoare și nu putea fi eliberat condiționat. Familiile multora dintre victimele sale au mers în instanță când au aflat că un episcop și un monsenior erau la curent cu rapoartele de molestare a copiilor împotriva lui Gauthé cu mai bine de zece ani înainte ca abuzurile sale să fie oprite. Gauthé i-a molestat pe unii dintre copii de până la 200 de ori, inclusiv prin viol anal și oral, în timpul unor „ieșiri la biserică” când era singur cu copiii, în rectorat, în sacristie, în confesional și în rulota preotului.

Catolicii din orașele mici s-au întors împotriva familiilor. Toate familiile, cu excepția uneia, au fost de acord să își rezolve procesele civile în afara tribunalului. Dar Faye și Glenn Gastal au mers în instanță. După ce fiul lor, în vârstă de unsprezece ani, a depus mărturie în instanță, a primit o despăgubire de un milion de dolari pentru daune din partea Bisericii Catolice. Părinții săi au primit 250.000 de dolari ca despăgubire pentru durerea, ostracizarea și hărțuirea lor. Gastal a mărturisit că a fost făcut să creadă că a fi molestat de preoți făcea parte din slujba sa de băiat de altar. El a crezut că părinții săi știau ce se întâmplă: „Credeam că face ceea ce trebuie pentru că este preot”. Mai târziu, preotul i-a garantat tăcerea amenințându-l că „îi va face rău tatălui meu, îl va ucide”.

În ceea ce reprezintă modul clasic catolic de abordare a acuzațiilor împotriva preoților, s-a dezvăluit că biserica l-a transferat pur și simplu pe Gauthé într-o nouă comunitate, departe de ochii lumii.

Părinții l-au confruntat pe preot încă din 1972. În 1974, Gauthé a recunoscut în fața unui episcop că a făcut „atingeri imprudente” într-un „caz izolat”. Anul următor, episcopul l-a numit capelan al cercetașilor eparhiei. În 1977, mai mulți părinți au depus plângeri. Gauthé a fost îndrumat de oficialii bisericii să urmeze un tratament psihiatric, dar în 1978 a fost transferat la o altă parohie de familie. Declarația sub jurământ a unui oficial bisericesc a fost: „Sunt preot instruit să iert păcatele”. Dimensiunea imensă a scandalului a determinat chiar și Național Catholic Reporter să condamne mușamalizarea. Biserica a plătit cel puțin 14 milioane de dolari numai victimelor lui Gauthé.

Disponibilitatea congregațiilor de a sprijini un duhovnic acuzat are numeroase explicații. Un caz penal din 1986 a dezvăluit măsura până la care ar merge susținătorii fundamentalisti ai unui predicator condamnat. Susținători creștini din trei state au umplut sala de judecată pe durata audierilor împotriva pastorului James Britton Myers, din Kenosha, Wisconsin. Deși a fost condamnat pentru crimă odioasă de a fi violat o fetiță de la școala creștină condusă de el pe o perioadă de cinci ani, începând de când aceasta avea cinci ani, un membru al congregației sale a numit crima „o picătură de cerneală într-o apă cristalină”.

Un judecător din California a fost inundat de scrisori de susținere prin care i se cerea să îl grațieze pe părintele Andrew Christian Andersen, care a fost găsit vinovat,

În 1986, de 26 de capete de acuzare pentru molestarea copiilor. După verdictul de vinovăție, Andersen a fost îmbrățișat de un păstor al bisericii și de zeci de susținători. Judecătorul l-a condamnat doar la cinci ani de eliberare condiționată cu condiția ca acesta să îi ispășească la o instituție de tratament deținută de biserică în New Mexico. Deși Episcopia de Orange primise un raport de la o mamă care a declarat că fiul ei a fost abuzat de el, lui Andersen i s-a permis să continue să aibă contacte regulate cu băieții de altar în următorii trei ani.

Biserica nu a raportat niciodată nimic. El a fost trimis la psihiatru, dar nu a fost îndepărtat din posturile care implicau supravegherea băieților. În cele din urmă a fost raportat autorităților de către un psihiatru care consilia un băiat de altar în vârstă de 13 ani. Urmarea acestei mușamalizări este faptul că eliberarea condiționată a lui Andersen a fost revocată în 1990 și a fost condamnat la șase ani de închisoare, în urma arestării sale în New Mexico, pentru că a forțat un adolescent să urce într-o mașină, l-a agresat și a încercat să-l sodomizeze.

Măsura în care un minister este ținut deoparte de orice suspiciuni, în ciuda unor acte criminale flagrante, este exemplificată de un proces penal din 1987 în Nashville. Arestarea pastorului Jack Law, un pastor baptist, a fost anunțată de un titlu în ziar: „Fetiță de 5 ani, violată în timpul unei vizite”. El a fost acuzat nu numai de acest lucru, ci și de molestarea și violarea celor două surori ale ei. Aceste crime au avut loc în casa familiei în timpul unei excursii organizate de el pentru ca fetele să-l ajute să distribuie pliante religioase. Fetele au încercat să le spună părinților, dar nu au fost crezute. „Fiind un predicator”, a declarat tatăl despre el pentru presa locală, „am crezut că este un om bun”. Law s-a sinucis în acel an în loc să fie judecat.

Credincioșilor li se pare adesea de neconceput că un membru respectat al clerului ar putea molesta copii, în special băieți, care sunt adesea considerați invulnerabili la exploatare. Un astfel de caz a avut loc în Tampa, Florida, când o mamă l-a surprins pe reverendul Fonville Gandy în timp ce acesta își punea mâinile pe organele genitale ale fiului ei. El i-a spus că îi dădea fiului ei o „lecție de anatomie”, iar ea l-a crezut!

Evident, ea nu și-a putut permite să creadă dovezile din fața ochilor ei că un preot îi poate trăda încrederea, îi poate abuza sexual copilul, apoi să mintă și să mușamalizeze. Mama și-a dat seama de adevăr atunci când pastorul Gandy a fost arestat ulterior pentru alte molestări și a depus mărturie împotriva lui în timpul procesului. Gandy a fost condamnat în 1986 la cinci ani de închisoare.

De ce sunt bisericile adesea un adăpost sigur pentru infractorii care molestează copii? Există multe răspunsuri la această întrebare. Copiii sunt învățați să acorde „oamenilor lui Dumnezeu” o deferență și o supunere specială. Sherryll Kerns Kraizer, autoarea cărții Safe Child Book și pionier în dezvoltarea prevenirii abuzurilor sexuale, scrie: „Mulți copii îmi spun că trupul lor aparține lui Dumnezeu”. Un copil mic care presupune că trupul lui sau al ei nu este al lor, ci este „proprietatea lui Dumnezeu”, va fi vulnerabil la abuzuri din partea unui apreciat „om al lui Dumnezeu”.

Clericii al căror rol include „consiliere pastorală” sunt de încredere și căutați pentru confidențe și îndrumare. Clericii sunt adesea în contact cu enoriași deprimăți sau suferinzi de la care se așteaptă să mărturisească sentimente profund personale. Ritualul tradițional al Bisericii Catolice de mărturisire ritualică a „păcatelor” creează o oportunitate pentru copii de a fi interogați în mod nepotrivit de către preoți cu privire la subiecte intime sau jenante.

În cele din urmă, bisericile sunt obișnuite să funcționeze ca și cum ar fi mai presus de lege. Spre deosebire de alte grupuri non-profit, bisericile nu sunt obligate nici măcar să depună informații privind aranjamentele financiare și sunt obișnuite să beneficieze de favoruri speciale și de ajutorul comunității. În timp ce mulți nu vin în ajutorul principiului al separării dintre biserică și stat atunci când acesta este atacat, ei flutură viguros stindardul Primului Amendament atunci când vine vorba de anchete ale autorităților publice privind fapte ilegale în interiorul bisericii. Ei tratează aceste cazuri ca pe o criză de credință, mai degrabă decât ca pe niște acțiuni penale.

Bisericile nu se supraveghează pe ele însele și adesea nu sunt supravegheate de stat. Chiar și în fața dovezilor, bisericile trag de timp pentru a institui reforme. Din 1986, Church Mutual Insurance Company a sfătuit în mod oficial clienții bisericilor să ia amprentele digitale ale tuturor candidaților pentru posturile din biserică, să verifice cu atenție CV-urile și lacunele din CV-uri, să sune pentru referințe pentru lucrul cu copiii, să instituie o monitorizare atentă a grădinițelor din biserică, să se asigure că doi adulți acționează ca însoțitori în excursiile pe teren, să fie luate genul de măsuri de precauție pe care școlile publice și grădinițele le iau de mai mulți ani.

Fac bisericile acest lucru? Nu. Mai multe confesiuni au adoptat documente sau politici pentru tratarea investigațiilor în mod intern odată ce o plângere a fost depusă în privat. Nici una nu a anunțat măsuri care să respecte toate recomandările Companiei de Asigurare Mutuală a Bisericii. Ierarhia Bisericii Catolice insistă ca fiecare episcopie trebuie să adopte propriile politici și decizii. În 1990, episcopul A. James Quinn din Cleveland a spus la o conferință a avocaților canonici să ia în considerare ascunderea crimelor trimitând dosarele preoților acuzați de molestare de copii la Ambasada Vaticanului din Districtul Columbia, despre care susține că se află în afara sferei de acțiune a tribunalelor americane. „Dacă există ceva acolo pe care chiar nu vreți ca oamenii să îl vadă, ați putea să îl trimiteți la Ambasada Vaticanului”, a spus Quinn.

În plus, oficialii bisericii fie sunt scutiți prin lege de legile obligatorii de raportare a abuzurilor asupra copiilor, fie procurorii interpretează aceste legi ca și cum ar fi scutiți. Orice acțiune întreprinsă de biserici a fost o reacție la procese civile intentate împotriva lor atunci când agendele lor sunt amenințate și, într-o măsură mai mică, din cauza publicității nefavorabile.

Ierarhia catolică a fost foarte deschisă în încercarea de a minimiza sau de a apăra pe cei care au abuzat. Tipică pentru declarațiile publice a fost opinia arhiepiscopului James Hayes, citată în Toronto Star (2 iulie 1989): „Biserica există pentru a ierta și a vindeca... Pot exista cazuri în care copilul a căutat afecțiunea unui bărbat și orice s-a întâmplat, s-a întâmplat o singură dată”. Arhiepiscopul de Milwaukee, Rembert Weakland, a scris un editorial în Catholic Herald din mai 1988: „Nu trebuie să lăsăm să se înțeleagă că agresorul nu este vinovat de o crimă gravă, dar am putea cu ușurință să dăm impresia falsă că orice adolescent care se implică sexual cu o persoană mai în vârstă o face fără nici un grad de responsabilitate personală. Nu toate victimele adolescente sunt atât de nevinovate; unele pot fi foarte active și agresive din punct de vedere sexual și adesea au școala vieții”.

Cu astfel de atitudini, este surprinzător faptul că John O'Connor, cardinal în New York, a vrut să-i ofere părintelui Bruce Ritter un loc de muncă chiar și după ce o anchetă asupra rețelei sale, Covenant House, l-a găsit vinovat de comportament sexual și financiar necorespunzător în 1990? Ritter nu a fost niciodată urmărit penal

pentru cei 20 de ani de comportament sexual neadecvat.

Dacă religia sau orice instituție depinde de subordonarea sau exploatarea sexuală a copiilor sau a femeilor, atunci este mai bine ca astfel de instituții să înceteze să mai existe. Dacă este vorba de supraviețuirea bisericilor versus siguranța copiilor, atunci este clar că loialitatea noastră trebuie să fie pentru copii.

În 1988, am apărut la o emisiune de televiziune, People Are Talking din San Francisco, pentru a vorbi despre cartea mea, Betrayal of Trust: Clergy Abuse of Children, alături de o mamă catolică al cărei fiu fusese molestat de un preot, vizavi de un preot local și un pastor fundamentalist din San Francisco. Publicul a rămas stoic în timp ce eu și mama catolică îi delectam cu povești de groază despre trădarea și abuzul sexual asupra copiilor de către clerici. Dar când unul dintre clericii din emisiune a „expus” faptul că sunt ateu, s-a auzit un puternic oftat colectiv din partea bunilor creștini din public.

A fost o demonstrație grăitoare a aceluși bigotism îngust, inoculat în atât de mulți creștini, conform căruia bunătatea are mult mai mult de-a face cu credința cuiva decât cu conduita și acțiunile.

Această idee de moralitate coruptă nu numai că produce o audiență care este mai șocată de ateism decât preocupată de victimele miniștrilor abuzivi, dar produce și un caracter de complicitate și de mușamalizare în biserici. Scandalul religios al clerului care abuzează copii ar trebui să închidă multe uși ale bisericilor.

★-----★

Annie Laurie Gaylor este autoare, conferențiară, redactor al revistei Freethought Today, co-fondatoare, împreună cu mama sa, Anne Nicol Gaylor, a Freedom From Religion Foundation, Madison, Wisconsin.

„În loc să elimine infractorii, politica Bisericii Catolice a fost „cura geografică” – sau mutarea infractorilor din zonă. De foarte puține ori Biserica s-a ridicat la înălțimea responsabilității de a pedepsi, elimina sau îndepărta atât din cadrul bisericii, cât și din reprezentanții lui Dumnezeu...”.

- Jason Berry

Sanctuarul păcatelor

Arthur Melville

Expresia „secretele generează boala” este importantă astăzi pentru noi – în mod evident în structurile guvernamentale, religioase și familiale. Faptul că instituțiile se bazează pe secrete – adică minciuni – nu este nimic nou; pur și simplu, structurile societății nu mai pot suporta greutatea cumulativă a minciunilor. Simptomul care rezultă din secrete este comportamentul adictiv – fie că este vorba de dependența de substanțe cum ar fi cocaina sau alcoolul, ori de dependența de jocurile de noroc sau incestul – simptomul adicției va persista în mod activ atâta timp cât se păstrează secretul comportamentului. Un viciu de comportament care astăzi necesită multă atenție este cel al pedofiliei clericale – în special cel al preoților catolici care abuzează sexual de copii.

Ierarhia masculină celibatară a Bisericii Catolice, la care am participat în calitate de preot misionar, a fost nevoită, din punct de vedere istoric, să își acopere disfuncțiile cu secrete pentru a-și menține controlul strict asupra unor segmente mari de populație. Printre principalele instrumente folosite de Biserica Catolică pentru un astfel de control se numără: manipularea credințelor și stabilirea ierarhiei ca fiind cea care determină comportamentul sexual adecvat.

Din această perspectivă rezultă că Biserica interzice să fie interogată de către autorități și că s-ar preocupa de membrii săi de ceea ce consideră și condamnă ca fiind păcate sexuale. Cu toate acestea, ierarhia pare să fi uitat că „Cel care aruncă primul piatra...” este întotdeauna relevant pentru cei ce se consideră ei înșiși creatorii moralității sociale.

După ce a ignorat multă vreme faptul că suprimarea unei sexualități sănătoase duce la patologie și după ce s-a impus ca etalon al moravurilor sexuale prin jurământul de a trăi o viață de abstenență carnală și reproductivă, ierarhia se confruntă acum cu o reacție negativă mult așteptată. Proprii săi preoți sunt identificați ca fiind violatori frecvenți ai moralității de bază a societății și ca autori de abuzuri sexuale asupra copiilor.

Aceeași ierarhie care a condamnat mult timp laicii se confruntă acum cu umilința, jena și rușinea deoarece un număr tot mai mare dintre membrii săi sunt prinși și expuși, nu doar cu păcatele sexuale obișnuite pentru care biserica i-a judecat în mod obișnuit pe laici, ci și cu păcate de sexualitate deviantă care sunt ilegale și imorale.

Privesc cu nefericită compasiune sufletele ale căror vieți zbuciumate se învârt în jurul unui comportament neadecvat și înțeleg pe preoții dependenți sexual. Timp de cincisprezece ani am trăit în mediul care i-a atras pe acești bărbați, i-a adăpostit și le-a ținut bolile în secret. Cu toate acestea, îmi este greu să simt compasiune pentru episcopii tulburați care, instruiți și pricepuți în arta controlului, au mințit și au conspirat pentru a ține ascunși pedofilii și comportamentul lor și astfel au instigat și au perpetuat fărâdelegile sexuale împotriva copiilor nevinovați.

Molestarea copiilor de către clerici a fost mult timp o parte secretă a istoriei Bisericii, ierarhia reușind să ascundă adevărul prin folosirea tacticilor de presiune, politică și înșelăciune. Abia când sistemul judiciar american a fost în cele din urmă implicat, păcatele secrete ale sanctuarului au fost forțate să iasă la iveală. Un episcop nu mai poate salva aparențele prin simpla transferare a preotului bolnav într-o altă parohie ca potențial prădător al unui nou lot de nevinovați.

Întărite de dezvăluirile recente, victimele și familiile lor găsesc curajul și sprijinul juridic pentru a confrunta ierarhia pentru abuzurile din trecut și din prezent. Cazurile par nesfârșite și copleșitoare din punct de vedere financiar. Un laic, furios și confuz, ar avea multe întrebări.

Biserica, ca orice structură monolitică, este reticentă la schimbare, fiind împinsă să facă acest lucru doar în cazul unui faliment sau la o resemnare a supușilor săi. Dar chiar și în condițiile în care victimele preoților au primit despăgubiri legale costisitoare și ale neîncrederii crescânde a unui segment mare de laici, episcopii americani refuză să ia măsuri eficiente. Ei rămân blocați de posibilitatea pierderii încrederii și supunerii din partea credincioșilor și de efectul asupra contribuțiilor financiare. De asemenea, știind că orice extindere a scandalului clerical ar putea diminua poziția lor tradițional prestigioasă în rândul structurilor de conducere, episcopii sunt prinși între a dezvălui întregul adevăr și pierderea controlului. Rezultatul este că ei aleg doar să stabilească

măsurile de remediere pentru a se ocupa de violatorii identificați și de victimele lor, sperând astfel să limiteze cumva consecințele continue.

Episcopii, asemenea părinților dintr-o familie disfuncțională, care sunt convinși să păstreze secrete, nu au integritatea și motivația de a vindeca. Mă îndoiesc sincer că ei posedă tăria de caracter necesară și umilința indispensabilă de care au nevoie pentru a aborda esența problemei – pentru a ajunge în sufletul structurii Bisericii și a scoate la iveală și mărturisi în fața laicilor adevărul – că însăși natura instituției cultivă și încurajează devianțele sexuale ale membrilor săi celibatari.

Vom ști dacă Biserica este sinceră în dorința de vindecare atunci când episcopii vor alege să meargă la sursa problemei, recunoscând că păcatul nu se află doar la făptuitori, ci și la ierarhia însăși și mai ales la însăși instituția care îi conferă ierarhiei poziția de putere. Ne putem aștepta ca „succesorii lui Iisus” să își mărturisească propriile neajunsuri și ipocrizii, să evalueze și să dezvăluie public contextul istoric al problemelor care se găsesc în tradițiile, atitudinile, credințele și învățăturile instituționale? Ar putea începe prin a evalua unele aspecte ale structurii religioase prin care disfuncția, controlul și secretele duc la abuzuri sexuale:

- Viața preoțească plină de satisfacții, de prestigiu și de putere care interzice relațiile intime îi atrage ca un magnet pe cei care au inhibiții sexuale, neajunsuri și temeri, bărbați care nu sunt capabili de relații și care, la rândul lor, nu sunt așteptați să își recunoască problemele psihologice sau să își rezolve aceste probleme. Izolarea prelungită, cum ar fi seminarul exclusiv masculin, devine un teren fertil pentru un comportament social inadecvat care duce la relații disfuncționale și deviante.
- Într-o preoție prin mandat divin este permisă, în exclusivitate, participarea numai a bărbaților și, prin urmare, superioritatea implicită a bărbaților va atrage bărbați care se simt inferiori femeilor. Un astfel de mediu devine un focar pentru personalități inadaptate sexual cu toate problemele care le însoțesc. Adulții care se simt incapabili de a relaționa cu perechea lor sunt atrași de o viață în care este de așteptat să interacționeze cu copiii.
- Faptul că numai bărbații pot fi chemați la cea mai înaltă slujire a Bisericii creează, în mod evident, o aroganță generală, dar subtilă, în rândul „celor aleși”. Presupusa supremație dă naștere la permisivitatea de a desfășura comportamente ascunse sau inacceptabile.
- Celibatul este acceptat ca un mijloc necesar pentru atingerea scopului preoției. Dar atunci când urmărirea scopului se pierde și frustrarea își face loc, inhibițiile latente încep să se manifeste.
- Alcoolismul este comun în rândul clerului, băutura fiind singurul răspuns acceptabil din punct de vedere legal și ecleziastic la durerea și singurătatea celibatului ales. Și, după cum bine se știe, băutura scade inhibițiile sociale.
- Ierarhie instruită să se distanțeze de oameni și să nu aibă încredere în adepții săi cu privire la adevăr ține secret comportamentul deviant al membrilor săi, încurajând astfel și mai mult comportamentele deviante.
- Ierarhie care se concentrează pe mântuirea veșnică tinde să omită faptul că acei copii care au fost abuzați devin adulți cu un comportament deviant. Cu o incidență îndelungată și ridicată a abuzurilor în rândul clerului, este inacceptabil faptul că niciun solicitant cleric nu a fost niciodată examinat sau evaluat pentru incest sau alte forme de abuz în copilărie.

Călugărițele catolice fac sondaje pentru a identifica numărul de supraviețuitori ai incestului din rândurile lor. Deși mulți prezic că rezultatele sondajelor ar putea fi șocant de mari, aceste studii nu sunt făcute la cererea unei ierarhii secrete. În schimb, pentru a evita a fi controlate, blocate și eventual pedepsite de către ierarhie, călugărițele țin sondajele departe de episcopi până când acestea sunt finalizate.

După ce am petrecut nouă ani în seminar, șase ani în preoție și ultimii cincisprezece ani ca psihoterapeut care lucrează cu dependenții, sunt familiarizat cu programul care trebuie urmat în cazul preoților dependenți sexual, în procesul de recuperare al acestora și mă întreb dacă clericii își vor oferi sprijinul și înțelegerea atât de necesare pentru recuperare.

Faptul că episcopii îi trimit pe infractori la izolare, terapie sau reabilitare nu înseamnă vindecare, nu pune capăt responsabilității episcopilor și nici nu identifică sursa problemei. Una dintre cheile recuperării din orice dependență este dezvăluirea completă a comportamentelor și repararea greșelilor, ceea ce nu este posibil într-o instituție care insistă asupra secretului și a ascunderii problemei.

Dependența nu dispare, trebuie controlată zilnic pentru tot restul vieții. Sistemele de control și/sau disfuncționale, care generează și susțin comportamentul deviant, trebuie să fie expuse, iar cei dependenți trebuie să fie capabili să se separe de un astfel de mediu. Dacă secretele sau minciunile sistemului sunt încurajate sau permise, regresia și continuarea problemei sunt garantate. Prin însăși natura sa, catolicismul, cu poziția sa extremă privind sexualitatea, favorizează un mediu disfuncțional.

Vindecarea trebuie să înceapă cu laicii. Un laic sănătos ar trebui să facă distincția între un sistem religios și dezvoltarea spirituală și să se angajeze mai degrabă în creșterea personală decât într-o instituție religioasă în negare. Iar episcopii catolici trebuie să știe că procesul de recuperare este important nu numai pentru făptuitori, ci și pentru ei înșiși și mai ales pentru laicii lor descurajați. Aceleași reguli și principii ale recuperării se aplică tuturor: adevărul riguros și sprijinul iubitor sunt elemente esențiale. Nu se poate aștepta nimic de la cei care vor călca pe urmele Celui care a spus: „Lăsați copiii să vină la Mine”. Nu putem aștepta ca acei copii abuzați de clerici să devină următorii devianți sexuali ai viitorului.

Dacă măsurile luate astăzi de episcopi cu privire la pedofilia din cadrul bisericii sunt menite doar să mențină controlul și să limiteze problema existentă, atunci asistăm la un pas serios în slăbirea și posibilă dispariție a uneia dintre cele mai vechi și mai venerate instituții din Occident.

★-----★

Arthur Melville este licențiat în filozofie, are un master în educație religioasă și un doctorat în psihologie clinică. Fost preot misionar, a lucrat șase ani în munții din Guatemala. Recentă sa carte, *With Eyes to See, A Journey from Religion to Spirituality*, a fost publicată de Stillpoint Publishing. Este căsătorit și este psihoterapeut, având un cabinet privat în Long Beach, California.

„Din 1985, Biserica Catolică a plătit daune de peste 350 de milioane de dolari în cazuri legate de abuzuri sexuale.”

- Jason Berry

Boxer & Feinstein.

Barbara Boxer (dreapta) cu Diane Feinstein (stânga) în Los Angeles. California este primul stat având ca reprezentanți două femei în Senatul SUA.

FEMEILE

Robert Green Ingersoll

În vremurile de demult, când religiile erau inventate (a se înțelege fabricate) – când preoțimea și nebunia guvernau lumea – femeile nu erau consultate. Ele erau privite și tratate ca niște sclave – considerate ca o proprietate care trebuia cumpărată și vândută asemenea animalelor domestice.

Femeile au dobândit, de-a lungul multor generații, obișnuința supunerii, a consimțământului. Ele au practicat ceea ce se poate numi virtuțile sclaviei – supunere, umilință – astfel încât va fi nevoie de ceva timp pentru ca ele să se familiarizeze cu noua ordine a lucrurilor, cu exercitarea unei libertăți mai mari. Așadar, femeile au drepturi egale, au dreptul la o educație egală și dreptul la avantaje egale.

În fiecare domeniu în care femeia a devenit o concurentă a bărbatului, ea a devenit sau a dat dovadă că urmează să devină egala lui. Părerea mea este că femeia, în mod natural, este egală cu bărbatul și atunci când va avea ocazia și pregătirea necesară va produce în lumea artei ceva nemaivăzut, iar în lumea literaturii va produce cărți – drame și poezii – la fel de mari ca cele pe care le-a produs sau le va produce bărbatul.

Cred că influența femeilor este întotdeauna bună, atât în politică, cât și în orice alt domeniu. Fiecare femeie trebuie să afle tot ce poate despre istoria țării sale, inclusiv despre legile și obiceiurile sale. O femeie, mai presus de toate, este un profesor. Femeia, mai presus de toate, determină caracterul copiilor, adică al bărbatilor și al femeilor. Există vreun pericol ca femeile să devină prea intelectuale sau să știe prea multe? Sau ca bărbatii să știe mai puțin? Cel puțin eu nu cunosc niciun bărbat care să fie în pericol din această cauză.

Cred cu tărie în egalitatea în drepturi a ființelor umane și, indiferent de ceea ce cred eu despre ceea ce ar trebui sau nu ar trebui să facă o femeie, ea are același drept de a decide pentru ea însăși pe care îl am și eu de a decide pentru mine. Dacă femeile doresc să voteze, dacă doresc să ia parte la chestiuni politice, dacă doresc să candideze la o funcție publică, nu voi face nimic care să le afecteze drepturile. Recunosc cu cea mai mare seninătate că drepturile mele politice sunt egale cu ale lor.

Gândește-te că soția acționează ca un cerșetor! Gândiți-vă că trebuie să vă ceară în fiecare zi un dolar, doi dolari sau cincizeci de cenți! „Cu dolarul pe care ți l-am dat săptămâna trecută ce ai făcut?” Gândește-te că ai o soție care se teme de tine! Ce fel de copii te aștepti să ai cu o astfel de femeie drept mamă?

Notă: Cititorul trebuie să știe că Ingersoll însuși pune pur și simplu bani într-o pușculiță din casa sa și fiecare membru al familiei se folosea de banii respectivi.

După părerea mea, o femeie este egală cu un bărbat. Ea are toate drepturile pe care le am eu și chiar mai mult, și anume dreptul de a fi protejată. Dacă există un bărbat pe care îl detest, acela este bărbatul care se crede capul unei familii – bărbatul care se crede „șef”.

Femeile nu sunt dispuse să sufere aici cu speranța de a fi fericite în rai! Ele își vor fericirea acum. Încep să gândească pentru ele.

Eu consider că drepturile bărbatilor și ale femeilor sunt egale. În împărăția iubirii, soțul și soția sunt rege și regină cu drepturi egale și conduc împreună. Domnii din ziua

de azi arată mai multă afecțiune pentru câinii lor decât au arătat majoritatea regilor Angliei față de soțiile lor.

Cele mai multe femei sunt împinse în cele din urmă la o muncă josnică, iar acest lucru nu le permite să trăiască. Pur și simplu le împiedică să trăiască. Nicio fată nu este în siguranță pe străzile niciunui oraș după ce soarele a apus. La urma urmei, soarele este singurul zeu care a protejat vreodată femeile. În întuneric, ea a fost prada bestiei sălbatice din om.

Cred că femeile care s-au angajat în lupta pentru drepturile femeilor au făcut bine un pas înainte în obținerea unor salarii egale pentru munca depusă. A existat, de asemenea, o tendință în rândul femeilor din țara noastră (n.t: SUA) de a deveni independente – o dorință de a-și câștiga singure traiul – de a-și câștiga singure pâinea.

Bărbații care declară că femeia este inferioară intelectual bărbatului nu au și nu pot să își susțină declarația oferindu-și lor înșiși dovezi. Soții, de regulă, nu știu foarte multe și nu este bine ca fiecare soție să depindă de ignoranța jumătății sale. Femeile din ziua de azi sunt mari cititoare și nicio carte nu devine un succes dacă nu le place femeilor. Nicio femeie nu ar trebui să fie forțată a trăi cu un bărbat pe care îl detestă. Nu va exista niciodată o generație liberă de bărbați împliniți până când nu va exista o generație de femei libere – de mame libere.

Nimic nu-mi face mai multă plăcere, nimic nu oferă o promisiune mai mare pentru viitor decât faptul ca femeia să obțină libertatea intelectuală și fizică. Este reconfortant să știu că aici, în țara noastră (n.t: SUA), există mii de femei care gândesc și își exprimă propriile idei – care sunt complet libere și complet conștiente. O femeie nu este inferioară bărbatului din punct de vedere intelectual. Știința ar trebui să facă din femeie stăpâna propriei sale vieți. Știința, singura salvatoare posibilă a omenirii, trebuie să lase femeia să decidă singură dacă va deveni sau nu mamă. Aceasta este soluția la întreaga problemă. Aceasta eliberează femeile. Copiii care se vor naște vor fi bineveniți. Ei vor fi ținuti în mâinile binecuvântate ale mamelor lor. Ei vor umple casele de lumină și bucurie.

Atâta timp cât o femeie va considera Biblia ca fiind carta drepturilor sale, ea va fi sclava bărbatului. Biblia nu a fost scrisă de o femeie. Între copertile ei nu există decât umilință și rușine. Ea este privită ca fiind proprietatea bărbatului.

Bărbatul a fost fizic superior femeii întotdeauna și asta explică faptul că majoritatea zeilor au fost bărbați. Dacă femeia ar fi fost superioară din punct de vedere fizic, puterile presupuse a fi conducătorii omenirii ar fi fost femei. În loc să fie reprezentate în veșminte bărbătești, ele s-ar fi lăfăit în robe, rochii cu decolteu adânc, dantele și păr negru. Dacă dorim să aflăm ce crede Biblia despre femei, tot ce trebuie să facem este să o citim. Vom găsi peste tot că se vorbește despre ea pur și simplu ca despre o proprietate – ca aparținând în mod absolut bărbatului. Vom afla că, ori de câte ori un bărbat se sătura de soția sa, tot ce trebuia să facă era să-i dea scrisoare de divorț, iar mama copiilor săi devenea o hoinară fără casă și fără adăpost. Vom afla că bărbaților li se permitea să aibă atâtea soții câte puteau obține, fie prin curtare, fie prin cumpărare, fie prin cucerire.

Aproape toate religiile au explicat toate nenorocirile din această lume prin crima unei femei. Galant, nu-i așa! Și dacă asta este adevărat, aş prefera să trăiesc cu femeia pe care o iubesc într-o lume plină de neazuri decât să trăiesc în rai cu bărbați.

★-----★

Robert Ingersoll a fost cel mai bun orator al Americii și cel mai important lider al

liber-cugetătorilor. Mark Twain, Thomas Edison, Eugene V. Debs și Elizabeth Cady Stanton obișnuiau să se adune pentru a asculta discursurile „marelui agnostic”. Fragmente din scrierile și discursurile lui Robert Green Ingersoll, editate de Roger E. Greeley în cartea sa *The Best of Robert Ingersoll*, disponibilă la Prometheus Books, New York.

„Toate femeile au fost abuzate sexual de învățăturile Bibliei și de instituțiile bazate pe interpretările sale fundamentaliste. Nu ar fi fost nevoie de mișcarea femeilor dacă biserica și Biblia nu ar fi abuzat de ele.”

- **Părintele Leo Booth**

„Biblia și biserica au fost cele mai mari piedici în calea emancipării femeilor.”

- **Elizabeth Cady Stanton**

„Amintirea propriei mele suferințe m-a împiedicat să înrobesc vreodată un suflet tânăr cu superstițiile religiei creștine.”

- **Elizabeth Cady Stanton**

„Cel mai violent element din societatea noastră este ignoranța.”

- **Emma Goldman**

„Clerul nu a descoperit niciodată vreo nedreptate față de femeie și chiar dacă ar fi fost găsită, doar unul din o mie a putut să o observe când a fost subliniată.”

- **Joseph McCabe,**
***The Religion of Woman*, 1905**

Profituri pentru Profet

Associated Press a raportat că în 1990 americanii au dat, donat sau au fost constrânși să dea peste 48 de miliarde de dolari bisericilor, cultelor religioase și evangheliștilor de la televizor – cea mai mare parte din ei neimpozabili! Marea majoritate a banilor bisericilor se duc pe proprietăți imobiliare, transmisiuni TV, propagandă, radio, publicații de carte etc. Jimmy Swaggart a fost citat cu sinceritate de Associated Press spunând: „Sunt la TV pentru a strânge bani, astfel încât să îmi permit să fiu la TV pentru a strânge bani”.

- „Doctorul” Alan Snow,
D.D. (Hon.), M.A.

Iisus-ii cu diplomă Alan Albert Snow

O formă de fraudă religioasă care a devenit o industrie în creștere în Statele Unite este proliferarea școlilor, colegiilor, universităților și seminariilor religioase false. Aceste școli false sunt conduse de escroci needucați și fără acreditări care se folosesc de legile de scutire a impozitelor și a taxelor religioase din America pentru a crea mai mulți practicanți fără acreditări, cu diplome religioase și școli de divinitate comandate prin poștă care necesită foarte puține cunoștințe teologice, dacă nu chiar deloc, pentru a primi un „doctorat” onorific sau un tip similar de „doctorat” în metafizică, astrologie, New Age, Wicca sau parapsihologie. Aceste acreditări false sunt adesea emise de organizații acreditate „internațional”, la fel de false, care au fost fondate de aceiași fondatori ai școlilor de diplome.

Multe dintre aceste biserici sau ministere care vând acreditări prin corespondență publică anunțuri în ziare și reviste. Pe ele se citește adesea „LICENȚĂ MINISTERIALĂ GRATUITĂ!” sau „DIPLOME! DIPLOME ACADEMICE ȘI DIPLOME DE DOCTORAT! GRĂBIȚI-VĂ. NUMELE ȘI ADRESA LA: ...”. Aproape toate aceste ministere care vând prin poștă au ca adresă o casuță poștală. Chiar și Madalyn Murray O’Hair, o atee de renume mondial, s-a folosit de acreditările gratuite ale faimoasei Universal Life Church pentru a fonda propria sa biserică atee, Poor Richard’s Universal Life Church, care funcționa în cadrul Centrului American Atheist din Austin, Texas. Povestea propriei sale biserici a fost prezentată în cartea sa din 1986, *An Atheist Speaks* (publicată de American Atheist Press, Austin, Texas).

Multe alte ministere și biserici creștin fundamentaliste au propriile școli administrate de biserică, adesea conduse și operate doar de pastorul bisericii. Multe dintre aceste școli acordă diplome onorifice de doctor în divinitate celor mai analfabeți și needucați predicatori ai micilor lor secte, culte și biserici. Toate aceste prostii sunt legale și susținute de legile noastre (n.t: SUA) privind libertatea religioasă.

Întotdeauna m-a fascinat faptul că televangheliștii țărani de la radio și TV au titluri atât de autoritare precum „reverendul doctor” sau „doctorul ministru”. Stilul, mesajul și gramatica proastă pur și simplu nu se potrivesc cu tipul de educație pe care ar trebui să o aibă un adevărat „doctorat”.

O investigație a arătat că marea majoritate a „doctorilor reverenzi” din bisericile

și programele religioase cele mai conservatoare și fundamentaliste din SUA sunt fie foarte prost educați de către școli biblice fără acreditare, fie nu au nicio educație. Legitimațiile și diplomele care sunt folosite atât de mult de predicatorii națiunii noastre sunt obținute prin corespondență sau sunt acordate de școlile și colegiile fundamentaliste, cu miile, în fiecare an, unor predicatori care au deja succes în slujbele lor publice.

Investigând trecutul educațional al multora dintre miniștrii de profil înalt, de la reverendul „Dr.” Billy Graham până la reverendul „Dr.” Jimmy Swaggart, se constată că cei mai mulți dintre ei au fie minimum o diplomă de bacalaureat, fie nu au nicio educație academică. Doctoratele pe care le au cu toții sunt, aproape întotdeauna, „onorifice” și le-au fost acordate fie de consiliul de administrație al unei biserici, fie de un seminar.

După ce am scris la câteva dintre aceste biserici și școli, am primit prin poștă, prin retur, aceleași acreditări și diplome care sunt folosite pentru a legitima și legaliza multe dintre ministerele publice care conduc și ruinează viețile a milioane de devotați religioși neinformați.

Cercetările mi-au arătat că cele mai multe diplome teologice care au înscrise pe ele nume de miniștri, preoți și rabini SUNT ONORIFICE, NU SUNT CÂȘTIGATE. Aproape toate bisericile, templele și organizațiile religioase au obiceiul absolut legal de a înmâna diplome onorifice pentru a da aparența de importanță, cunoaștere și autoritate. În Statele Unite, gradul D.D. (Doctor of Divinity) este întotdeauna onorific.

Chiar și reverendul Dr. Billy Graham, a cărui educație reală a fost un curs al Bibliei la Universitatea Bob Jones din Florida, universitate neacreditată, și la Institutul Biblic din Florida (acum Trinity College), are mai multe diplome onorifice acordate pentru simplul fapt că a devenit un evanghelist fundamentalist proeminent și a avut succes datorită propriilor sale daruri naturale. A fost, practic, un autodidact. Cei mai mulți și, după părerea mea, posibil 99% dintre predicatorii fundamentalisti de la radio și TV nu au nicio educație formală sau sunt prost educați. „Doctoratele” lor sunt la fel de neacademice precum cele pe care le-am descris în acest raport.

★-----★

Dr. Alan Albert Snow, D.D. (onorabil) este membru al Consiliului de Administrație al Institutului pentru Studiul Originilor Iudeo-Creștine, California State University, Long Beach. Este și membru fondator al Institutului pentru Studiul Manuscriselor de la Marea Moartă și al Societății de Arheologie Biblică și a obținut un masterat la Școala de Teologie din Claremont, California.

Diplomele onorifice

Diploma de onoare este copilul vitreg al lumii academice și, în același timp, unul foarte intrigant. Aceste diplome onorifice au conexiune cu mediul academic așa cum ar avea-o un solist vocal cu lumea medicinei! Este pur și simplu un titlu pe care unele instituții (și unii ticăloși) au ales să îl acorde din când în când, pentru o mare varietate de motive, anumitor persoane. Aceste motive au adesea legătură cu donarea de bani sau cu atragerea de celebrități la o ceremonie de absolvire.

Doctoratul onorific nu are niciun fel de statut academic și, totuși, deoarece poartă același titlu – „doctor” – care este folosit pentru diploma reală, a devenit o marfă extrem

de dorită de cei care râvnesc la titluri și la prestigiul pe care acestea îl aduc. Faptul că universități respectabile acordă titlul de „doctor” prin intermediul unui doctorat onorific este ca și cum armata ar acorda civililor titlul onorific de „General” – un titlu pe care civilii l-ar putea folosi apoi în viața de zi cu zi.

Mai mult de o mie de colegii și universități tradiționale acordă doctorate onorifice (între unul și cincizeci pe an), iar foarte multe școli biblice, școli false și fabrici de diplome le împart cu ușurință aproape oricui este dispus să plătească prețul. Și de aceea îi avem pe „doctorul” Michael Jackson, „doctorul” Ed McMahon, „doctorul” Frank Sinatra, „doctorul” Ella Fitzgerald, „doctorul” Mr. Rogers, „doctorul” Captain Kangaroo, „doctorul” Seuss, „doctorul” Jane Pauley, „doctorul” Bob Hope, „doctorul” Robert Redford, „doctorul” Stevie Wonder, „doctorul” Dan Rather și mii de alți „doctori”.

- **John Beam, doctor în științe medicale,
Diploma universitară prin poștă**

Polemica „controlului minții” Ce este sugestia forțată?

Există metode de spălare a creierului? Modul în care cultele își recrutează și îndoctrinează membrii este un exemplu de control al minții?

În cartea sa despre controlul minții și distrugerea ego-ului, Robert J. Lifton enumeră opt elemente pe care le-a găsit ca fiind esențiale convertirii involuntare și complete a unei persoane la o filozofie nouă și absolută, un proces pe care îl numește totalitarism. Acestea sunt:

- Controlul mediului: Limitarea intenționată a tuturor formelor de comunicare cu lumea exterioară, privarea de somn, schimbarea dietei și controlul asupra persoanelor pe care le poate vedea și vorbi.
- Manipulare mistică: Învățarea faptului că doar grupul de control are un scop special (divin) și că subiectul a fost ales pentru a juca un rol important în îndeplinirea acestui scop.
- Nevoia de puritate: Convingerea subiectului de impuritatea sa din trecut (înainte de a se alătura grupului de control) și de necesitatea de a deveni pur sau perfect, așa cum este definit de grup.
- Mărturisirea: A face ca subiectul să renunțe la bariere și să discute în mod deschis temerile și angoasele cele mai intime.
- Știința sacră: Convingerea subiectului astfel încât principiile grupului de control sunt singurul sistem logic de credință și, prin urmare, trebuie să fie acceptate și ascultate.
- Schimbarea vocabularului: Crearea unui vocabular nou prin crearea de cuvinte noi cu semnificații particulare înțelese doar de membrii grupului, sau prin atribuirea de semnificații noi și speciale unor cuvinte și expresii familiare.
- Îndoctrinarea persoanelor: Convingerea subiectului că grupul și doctrina sa au întâietate față de orice individ din grup sau față de orice altă învățătură din afara acestuia.

- Abandonarea: Învățarea subiectului că toți cei care nu sunt de acord cu filozofia grupului de control sunt condamnați.

„Dumneavoastră deplângeți demonstrațiile care au loc în prezent în Birmingham, dar îmi pare rău că [dumneavoastră] nu v-ați exprimat o preocupare similară pentru condițiile care au dus la apariția demonstrațiilor”, scria baptistul sudist Martin Luther King în aprilie 1963. În cadrul unei întâlniri publice în Savannah, Georgia, în vara aceluiași an, membrii tineri ai Ku Klux Klan-ului au purtat crucea creștină îmbrăcați în robe albe, în timp ce bisericile protestante și catolice s-au alăturat în marele „Marș asupra Washingtonului” pentru drepturi civile și oportunități egale de angajare.

Războaiele sfinte și iubirea

William Edelen

Este dovedit că în spatele tuturor războaielor și violențelor din istoria omenirii se află o scriptură religioasă. Creștinismul s-a răspândit nu prin „dragoste”, ci prin sabia sângeroasă a lui Constantin. Așadar, pentru a vă ajuta să vă aduceți aminte despre ceea ce privește măcelul religios în numele „iubirii”, iată o actualizare.

- Iranul pune botniță mullahilor care se pot opune „războiului sfânt” (vă mai amintiți de Iugoslavia?).
- India – hinduși vs. musulmani.
- Punjab – indieni sikhs vs. indieni hinduși.
- Kashmir – musulmanii din Kașmir împotriva hindușilor indieni.
- Sri Lanka – hinduși tamili vs. budiști singhalezi.
- Azerbaidjan – musulmanii din Azerbaidjan vs. creștinii armeni.
- Cipru – musulmani turci vs. grecii ortodocși.
- Țara Sfântă – musulmani palestinieni vs. evrei israelieni.
- Irlanda de Nord – creștinii romano-catolici din nord vs. protestanți.
- Statele Unite – (CARE STATE UNITE?). Fundamentalistii creștini (încă în 1994 CE ZICI DE 1996?) care citează mitologia arhaică biblică drept un fapt istoric literal – vs. știință, consilierile pentru avort, Declarația drepturilor și Constituția Statelor Unite ale Americii, literatura clasică, umanismul clasic și drepturile femeilor, cum rămâne cu drepturile homosexualilor? Și totuși, în centrul tuturor tradițiilor religioase se află Scriptura care sfătuiește ființa umană să acționeze într-un anumit mod.
- Creștinismul: „Ci toate câte voiți să vă faceți vouă oamenii, asemenea și voi faceți lor, că aceasta este Legea și proorocii.” (Matei: 7:12).
- Islam: „Nimeni dintre voi nu este credincios până când nu dorește pentru fratele său ceea ce dorește pentru el însuși.” (Sunnah).
- Iudaismul: „Ceea ce nu îți place ție să nu faci nici tu aproapelui tău. Aceasta este întreaga Lege; restul sunt comentarii.” (Talmud, Shabbat 31a).
- Budism: „Nu-i răni pe ceilalți în moduri pe care tu le-ai considera necuvenite.” (Udana-Varga 5:18).
- Brahmanismul: „Aceasta este suma datoriei: să nu faci altora nimic din ceea ce ți-ar provoca durere ție.” (Mahabharata 5,1517).

Ce ironie! Ce mlaștină religioasă plină de ipocrizie și contradicții! Chiar și Papa Ioan Paul al II-lea de la Vatican a abordat recent această problemă. El a numit „libertatea de conștiință dreptul nostru inalienabil”. El a spus: „Fundamentalismul religios (de pretutindeni) este cea mai mare amenințare la adresa păcii mondiale. Fundamentalismul generează totalitarism și intoleranță”. Papa a evidențiat boala religiilor lumii prin aceste cuvinte: „Oamenii nu trebuie să încerce să-și impună propriul „adevăr” asupra altora.” Aceste cuvinte venite de la Vatican ar putea aprinde speranța unei evoluții spirituale chiar și în tradițiile dogmatice.

Thomas Jefferson a spus-o înaintea Papei. Din Însemnările lui Jefferson despre Virginia: „Milioane de bărbați, femei și copii nevinovați au fost arși, torturați, amendați, întemnițați de la introducerea creștinismului; cu toate acestea, nu am avansat niciun centimetru spre unificare. Care a fost efectul acestor constrângeri? Să facă jumătate

din lume proști și cealaltă jumătate ipocriți. Să susțină ticăloșia și eroarea pe tot pământul. Să ne gândim că pământul acesta este locuit de milioane de oameni și aceștia profesează probabil o mie de sisteme religioase diferite. Și că al nostru nu este decât unul dintre aceste mii.”

Pagubele enorme care au fost aduse fragilei noastre planete și speciei umane de către ignoranța și superstițiile religioase sunt pur și simplu dincolo de înțelegerea oricărei minți raționale. Religiile dogmatice și doctrinare au fost din punct de vedere istoric, și sunt și astăzi, intolerabil de străine inteligenței umane. Suntem înconjurați de sălbăticie, de adepți fanatici care acționează în „numele lui Dumnezeu”.

Cea mai arzătoare speranță a noastră poate fi aceea ca din cenușa urii religioase și a superstițiilor poate răsări pasărea Phoenix a unei spiritualități rafinate, creând o revoluție în sfera conștiinței umane.

★-----★

William Edelen este scriitor, lector și autor al cărții The Edelen Letter, P. O. Box 916, Kenwood, CA 95452.

Războaiele sfinte ale anilor 1990

Tragediile din Croația, Bosnia, Herțegovina, Serbia, Irlanda de Nord, Palestina, Israel, Irak etc. pot fi oprite cu una dintre următoarele acțiuni:

- Recunoașteți că nu există o sursă supranaturală pentru existența noastră, pentru scopul de a exista și că suntem ființe care se comportă conform moștenirii noastre evolutive.
- Eliminați intoleranța religioasă.
- Separarea Bisericii de Statul de Drept – când o religie domină un guvern, aceasta exercită invariabil o forță asemănătoare pentru a converti mental, economic sau spiritual, domina, expulza sau extermina pe cei care nu-i împărtășesc mitologia.

Acțiunea 1 este foarte puțin probabilă, deoarece disconfortul față de necunoscut duce la inventarea mitului sau la acceptarea mitului de către cei care caută să controleze ceea ce este incomod. Puțini se simt în siguranță în necunoscut.

Acțiunea 2 este mai probabilă. Ignoranța și frica mor odată cu informația, dar educația este inhibată de bigotismul inferior. Inferioritatea este greu de dezvoltat.

Acțiunea 3 este cel mai probabil realizabilă. Limitând guvernarea la protecția persoanelor și a proprietăților – care include în mod necesar libertățile de a contracta și de a se asocia, printre altele – niciun grup nu poate domina un alt grup. Acolo unde acest lucru se va întâmpla, pacea și prosperitatea vor predomina.

Vă îndemn să sprijiniți Liga Națională pentru Separarea Bisericii și a Statului și Americanii Uniți pentru Separarea Bisericii și a Statului în acest demers.

- **Jim Lorenz, președinte, Liga Națională pentru Separarea Bisericii și Statului, P.O. Box 1257, Escondido, California 92033.**

Se trasează liniile de luptă.

Manifestanții pentru pace au fost etichetați subversivi, nepatrioți și indezirabili.

Simbolul Păcii

Acest semn este o emblemă anti-nucleară sau un simbol al păcii. Este compus dintr-o rună, Tyr, alungită în sus sau o rună întoarsă cu susul în jos. În țările germanice runa este interpretată ca o rună Todes, runa morții, o rună a vieții inversată.

Potrivit unor surse, a fost concepută prin suprapunerea semnelor „N” și „D” (pentru dezarmare nucleară) din sistemul internațional maritim de semnalizare cu fanioane și încadrarea combinației cu un cerc.

Unii afirmă că a fost inventată de lordul Bertrand Russell. Cu toate acestea, S.T. Achen susține că a fost proiectat de G. Holtom la cererea lui Russell. În orice caz, a fost folosit inițial ca semn de întâlnire, în 1958, la prima demonstrație împotriva Aldermaston (un centru de cercetare britanic pentru dezvoltarea armelor nucleare).

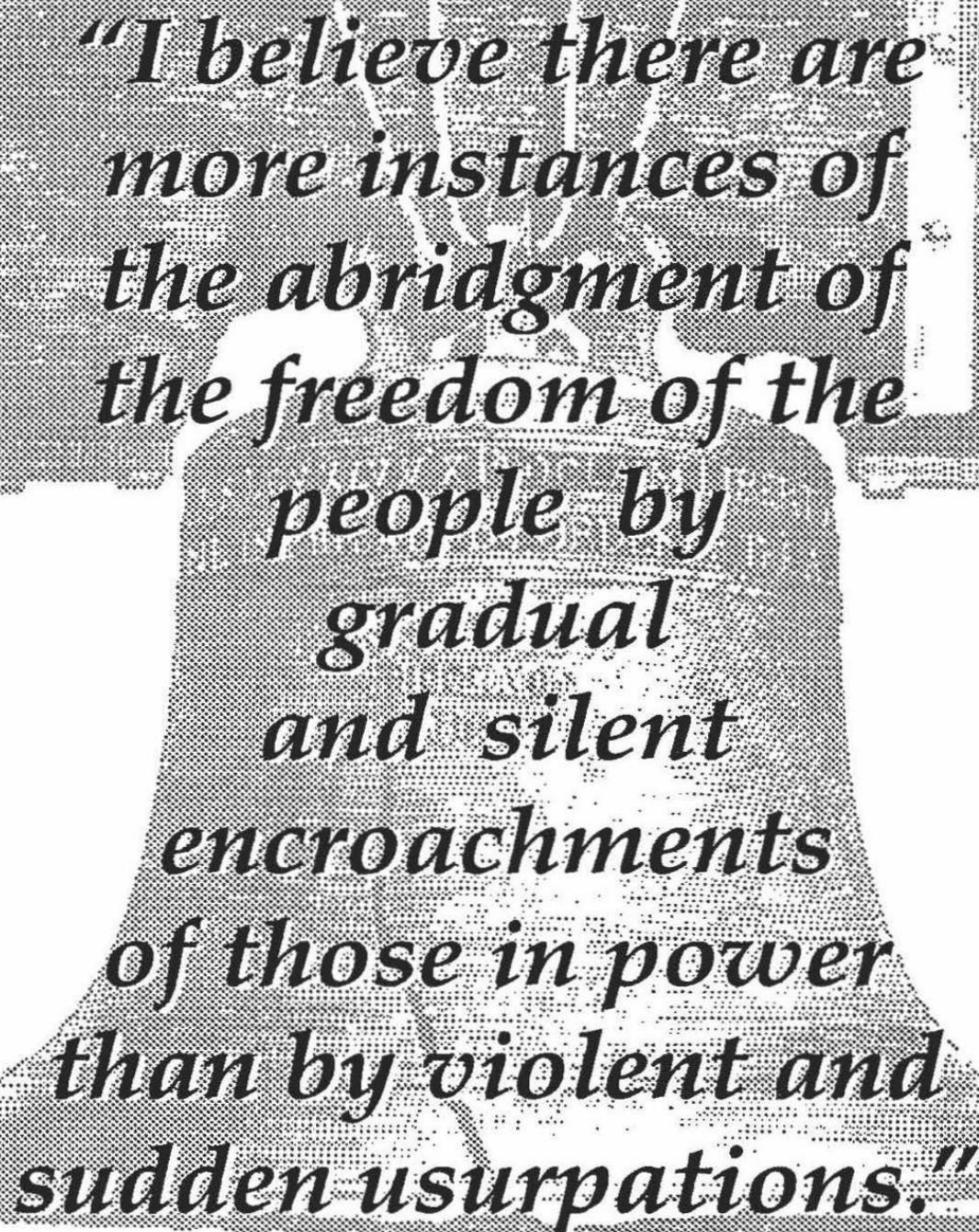
Guvernul sud-african, în anii 1970, a luat serios în considerare interzicerea acestei rune. Au considerat runa ca fiind „anti-creștină” și „pro-comunistă”, amplificând astfel însemnătatea acestui simbol.

Achen, regretatul cercetător danez în domeniul semioticii, a scris că în mod ironic, a fost interzis uneori în unele țări comuniste.

Atunci când guvernul creștin al SUA a lansat submarinul nuclear „Corpus Christi” (Trupul lui Hristos), protestatarii contra războiului din SUA au afișat simbolul „Pace”.

- **Carl G. Livngman,**
Dicționar de simboluri

*"I believe there are
more instances of
the abridgment of
the freedom of the
people by
gradual
and silent
encroachments
of those in power
than by violent and
sudden usurpations."*

Cred că există mai multe cazuri de restrângere a libertății poporului prin invadarea pas cu pas a celor aflați la putere decât prin uzurpări violente și bruște.

- James Madison

Sărbătorirea Zilei Mondiale de Rugăciune în 1986.

Papa Ioan Paul al II-lea și profesorul Elio Toaff, Rabinul Șef al Romei – cele două „autorități” au încercat să unească două dogme religioase rivale.

- AP-Wirephoto

Independența față de autorități

Anne Nicol Gaylor

Un liber-cugetător se exprimă

Dacă ești o persoană independentă, chiar și citirea definiției cuvântului „autoritate” poate genera scânteii și te face să te enervezi! Să aruncăm o privire asupra unora dintre aceste definiții.

Autoritate: dreptul de a comanda și de a impune supunere.

Autoritate: superioritate derivată dintr-un statut care poartă cu sine dreptul de a da dispoziții și cere să i se dea ascultare.

Autoritate: puterea de a solicita și de a pretinde supunere.

Sunt sigur că unii dintre voi se simt revoltați doar citind aceste definiții! Și eu aplaud acest lucru. Indiferent dacă autoritatea este guvernul, armata, religia, un profesor sau părinții, supunerea oarbă nu este pe placul personalității independente. Un biet profesor îți va spune: „Fă asta pentru că așa spun eu”. Un bun profesor îți va explica de ce.

Ce legătură are gândirea liberă cu autoritatea? De ce resping liber-cugetătorii atât de des autoritatea? Un liber-cugetător este o persoană care își formează opinii, în special opinii despre religie, pe baza rațiunii și își formează aceste opinii independent de autoritate, tradiție și credința stabilită. Drept urmare, liber-cugetătorii resping autoritatea care nu se bazează pe rațiune.

În materie de religie, liber-cugetătorii se pot eticheta în diferite categorii. Un ateu este un liber-cugetător. Un agnostic este un liber-cugetător. Un raționalist este un liber-cugetător. La fel și un umanist. Toate acestea intră sub umbrela gândirii libere, deoarece sunt oameni care își formează opiniile pe baza rațiunii.

Aceste cuvinte sunt frumoase: liber-cugetător, rațiune, umanist, agnostic, ateu. Într-adevăr, au parte de o imagine negativă și stârnesc reacții negative din partea extremei religioase, dar sunt cuvinte bogate în gândire și pline de semnificație.

În statul meu natal, Wisconsin, avem o istorie minunată a libertății de exprimare. Aceasta a fost înlăturată din cărțile de istorie, dar totuși, la începutul secolului în Wisconsin existau 30 de congregații de liber-cugetători în tot statul. Acestea erau grupuri de oameni, în principal imigranți germani, care respingeau religia convențională și zeitățile sale. Numele lor german era „Freie Gemeinde”, care se traduce literal prin comunitate liberă sau congregație liberă.

Cele mai multe dintre aceste congregații aveau auditoriu în care se întâlneau, iar aceste săli de conferințe variau de la cele mai modeste la cele mai impunătoare. Una dintre ele, Freethought Hall, veche de un secol, din Sauk City, Wisconsin, este încă în picioare. Ea a dominat viața orașului Sauk City timp de decenii; este centrul vieții sociale, intelectuale și culturale a acestui oraș de pe râul Wisconsin. A fost scena multor spectacole de teatru locale, precum și a unor producții și prelegeri profesionale. Chiar și exercițiile de absolvire a liceului public au avut loc în această clădire, deoarece era cel mai mare auditoriu din oraș, aici având loc sărbătorile anuale, festivalul de primăvară și sărbătorirea lui Thomas Paine, de ziua sa de naștere. Freie Gemeinde din Sauk City și sala lor Freethought Hall s-au bucurat de prestigiu și popularitate. Nu exista niciun stigmat social legat de a fi liber-cugetător – dimpotrivă.

Aceste congregații nu au înființat biserici, au înființat săli de liberă exprimare. Acești imigranți germani erau categoric împotriva clerului. În multe cazuri fuseseră forțați să părăsească Germania unde, în cuvintele unui descendent care încă mai are legătură cu actuala Freethought Hall din Sauk City, „trebuiau să ceară permisiunea chiar și pentru a publica un pamflet”.

Sala Freethought Hall din Sauk City, construită în 1884, se află încă într-o stare remarcabil de bună într-un cartier al orașului acoperit cu copaci pitorești. Auditoriul, sau sala de conferințe, este la fel astăzi ca acum 100 de ani, cu pardoseală frumoasă din mesteacăn și băncile originale aliniate la perete. În zilele noastre este folosită cu moderație, dar ocazional are loc acolo o nuntă sau o slujbă de comemorare. La urma urmei, unde să mergă liber-cugetătorii pentru asemenea ceremonii? Dacă vrei să te eliberezi de aura supranaturală a unei biserici, ceea ce îți rămâne de ales pentru o nuntă este austeritatea sumbră a cabinetului unui judecător. Un cadru bisericesc este o anatemă pentru cei care cred în gândire liberă.

De ce credeți că o biserică este ostilă pentru un liber-cugetător? De ce există oameni ca mine care au jurat să nu participe sau să asiste niciodată la un serviciu religios de orice fel? Pentru că știm ce rău a făcut religia – și continuă să facă, un rău continuu, tot timpul – nu cu mult timp în urmă în Evul Mediu sau astăzi în țări precum Irlanda sau Iran – și chiar și acum, în această țară (n.t: SUA). Nu dorim să sprijinim instituția responsabilă pentru acest prejudiciu, oricât de simbolic ar părea această susținere.

Fiecare femeie din lume ar avea un motiv pentru a nu susține niciodată o religie – creștină, evreiască, musulmană, hindusă, budistă, shintoistă, oricare ar fi ea – deoarece aproape fiecare religie de-a lungul istoriei a fost o instituție patriarhală care își dedică o mare parte din timp și din averea deținută pentru a ține femeile la locul lor.

Chiar și cele câteva confesiuni creștine care recunosc într-o oarecare măsură drepturile femeilor promovează în continuare Biblia, acel manual de sexism, rasism, răutate, crimă și haos. Cum poate cineva să aibă încredere sau să respecte o religie care se bazează pe această carte? La ce bun așa-zisele proteste sau dezmințiri de genul „dar biserica noastră este diferită, biserica noastră este liberală”, când acest manual de misoginism stă la baza tuturor credințelor creștine și evreiești?

Permiteți-mi să citez doar un singur verset din Biblie. Dacă toate celelalte versete din Biblie ar fi pure și plăcute, tot aș vorbi despre Biblie din cauza acestui verset. Este un verset care, din punct de vedere istoric, poate fi cel mai influent din toată Biblia, deoarece a fost folosit ca justificare directă pentru uciderea și torturarea a nenumărate femei. Citez: „Pe vrăjitori să nu-i lăsați să trăiască!” (Ieșirea 22:18). Acest singur verset, această singură propoziție, o sancțiune divină a credinței în vrăjitoare și o sancțiune a morții lor, a oferit creștinilor justificarea pentru uciderea a mii, unii spun milioane, de femei. Această poruncă a fost pusă în aplicare de biserică și de stat, de cler și de rege. A fost justificarea dată de Dumnezeu pentru torturarea și uciderea femeilor.

Deși au trecut aproape trei secole de când așa-zisa ultimă vrăjitoare a fost executată de creștini, acest verset este încă prezent în capitolul Ieșirea și este neschimbat. Atunci când clerul, profesorii și mass-media spun tuturor că Biblia este o carte bună, nu spun niciodată: „Aveți grijă la versete precum Ieșirea 22:18. Acesta nu este un verset bun”. Sau: „Nu faceți tot ceea ce vă spune Dumnezeu să faceți”. Sau: „Atenție, copii, Biblia nu este un ghid de bune maniere”. Nu veți auzi niciodată astfel

de avertismente de la amvon, nu le veți citi în presa zilnică și nici nu le veți auzi la radio. Doar liber-cugetătorii spun aceste lucruri.

Poate că Biblia ar putea fi privită cu alți ochi dacă ar avea doar un singur verset îngrozitor dat de Dumnezeu. Dar ea debordează de ele. De fapt, în cuvintele lui Ruth Hurmence Green, a căuta ceva bun în Biblie este ca și cum ai săpa în nisip după diamante. „Mi s-a spus că Biblia este o carte despre dragoste”, a scris ea, „dar am studiat fiecare pagină a acelei cărți și nu am găsit suficientă dragoste”. Unii critici ai gândirii independente vor spune: „Dar nimeni nu mai crede cu adevărat în toate acele lucruri din Biblie”. Dar adevărul este că oamenii cred în infailibilitatea Bibliei. Gallup, realizatorul de sondaje, ne spune că 38% dintre oamenii din această țară (n.t: SUA) spun că ei cred că tot ceea ce este scris în Biblie este adevărat, fiecare cuvânt. Vă reamintesc că acest lucru include învierea din morți, mersul pe apă, despărțirea Mării Roșii, șerpilor vorbitori, vocile din tufișurile în flăcări, baghetele magice, demonii, uriașii, îngerii, diavolii, fantomele, vocile neînsuflețite, spiritele necurate, pentru a numi doar câteva dintre minunile Bibliei.

Gallup, realizatorul de sondaje, ne spune că alți 43% din populația SUA afirmă că Biblia este cuvântul unui zeu, deși s-ar putea ca tot ceea ce este în ea să nu fie adevărat. Acești 43% probabil că nu cred, dar totuși aduc omagiu și respect unei cărți pline de mituri, superstiții, absurdități și învățături grosolane.

Să nu uităm că un număr substanțial de cetățeni din această țară sunt literați ai Bibliei, fundamentalisti. Și ni se spune, din nou de către sondaje, că fundamentalismul este acea parte a comunității religioase care este în creștere. Ceea ce îmi spune acest lucru este că există o nevoie urgentă de educație cu privire la ce anume se află scris în Biblie. În afară de fundamentalisti, cred că este corect să spunem că suntem o națiune de analfabeți biblici. Fundamentalistii au citit Biblia și o promovează. Ei sunt cei care trebuie urmăriți.

Să ne întoarcem la Biblie; să verificăm lucrurile scrise – unele dintre poruncile date. Dacă ar fi să urmați învățăturile dumnezeului din Biblie, iată câteva dintre lucrurile pe care le-ați face și acțiunile pe care le-ați întreprinde:

- Dacă femeia care se căsătorește nu este virgină, aceasta trebuie ucisă chiar dacă este fiica ta. Vi se spune să faceți acest lucru în Deuteronomul 22:21: „Atunci fata să fie adusă la ușa casei tatălui ei și locuitorii cetății ei să o ucidă cu pietre și să o omoare, pentru că a făcut lucru de rușine în Israel, desfrânându-se în casa tatălui său. Și așa să stârpești răul din mijlocul tău”. Face parte din Legea mozaică, așa cum fac parte și cele zece porunci. Și această poruncă este încă respectată în unele părți ale Orientului Apropiat și în ziua de astăzi.
- Când copilul tău te lovește sau te înjură, trebuie să îl omori pe acel copil. Leviticul 20:9: „Cel ce va grăi de rău pe tatăl său sau pe mama sa să fie dat morții, că a grăit de rău pe tatăl său și pe mama sa și sângele său este asupra sa”.
- Dacă un copil născut în afara căsătoriei frecventează aceeași biserică pe care o frecvențezi și tu, vei observa că acel copil a fost înlăturat, nemaiaivând dreptul de a călca în biserică vreodată. Veți găsi această poruncă în Deuteronomul 23:2-3: „Fiul femeii desfrânate să nu intre în obștea Domnului... nici al zecelea neam al lor în veci să nu intre în obștea Domnului”.
- Să pledați pentru moartea homosexualilor. Este foarte, foarte clar în Biblie. „De se va culca cineva cu bărbat ca și cu femeie, amândoi au făcut nelegiuire și să se omoare, că sângele lor asupra lor este.” (Leviticul 20:13). Există o altă

justificare pentru uciderea homosexualilor în Noul Testament, unde Pavel ne spune în Romani 1:27-32 că homosexualii sunt „vrednici de moarte”: „Asemenea și bărbații, lăsând rânduiala cea după fire a părții femeiești, s-au aprins în pofta lor unii pentru alții, bărbați cu bărbați, săvârșind rușinea și luând cu ei răsplata cuvenită rătăcirii lor, că cei ce fac unele ca acestea sunt vrednici de moarte...”.

- Aveți un fiu încăpățânat sau răzvrătit? Deuteronomul 21:18-21: „De va avea cineva fecior rău și nesupus, care nu ascultă de vorba tatălui său și de vorba mamei sale și aceștia l-au pedepsit, dar el tot nu-i ascultă, atunci toți oamenii cetății lui să-l ucidă cu pietre și să-l omoare...”.
- Să susțineți sclavia. Ar fi fost foarte posibil ca Războiul Civil, cu toată nenorocirea pe care a adus-o, să fi fost evitat dacă Biblia nu ne-ar fi învățat că sclavia a fost stabilită de Dumnezeu. Dacă veți face cercetări despre sclavie și creștinism și veți citi predicile care au fost ținute în anii 1850, atât în nord, cât și în sud, veți descoperi că majoritatea sunt foarte erudite, bine scrise și elocvente în apărarea sclaviei.

Dumnezeu și Biblia se află în toate argumentele, predicile și editoriale vremii, sprijinind sclavia. Biblia ne învață cum să cumpărăm și să vindem oamenii, iar sclavii să se supună stăpânilor lor. Aboliționistul Theodore Parker a spus odată că, dacă „întreaga biserică americană ar fi dispărut cu totul de pe continent, cauza anti-sclavie ar fi mers mai departe...”.

Conform Facerea 9, divinitatea biblică a ordonat, pentru prima dată, sclavia din cauza comportamentului lui Ham, fiul lui Noe, care a comis păcatul impardonabil de a observa goliciunea tatălui său care era beat. Dumnezeu l-a pedepsit pe Ham, cu o justiție tipic biblică, condamându-l pe fiul lui Ham, Canaan, să fie „robul robilor”. Supunându-se unor reguli complexe despre sclavie, un tată are voie să își vândă copiii, iar sclavul este „gajul” proprietarului său. Nu e de mirare că deținătorii de sclavi își fluturau Bibliile. În Timotei 6:1, Pavel le spune sclavilor să își onoreze stăpânii: „Cei ce se găsesc sub jugul robiei să socotească pe stăpânii lor vrednici de toată cinstea, ca să nu fie hulite numele și învățătura lui Dumnezeu”. În Efeseni 6:5, slujitorii trebuie să fie ascultători „...cu frică și cutremur”. Petru 2:18 poruncește: „Slugilor, supuneți-vă stăpânilor voștri, cu toată frica”. În Epistola lui Pavel către Filimon, Pavel îl trimite pe sclavul Onesimus înapoi în robia din care fugise. În ceea ce-l privește pe Iisus, el a lăsat legile sclaviei exact așa cum le-a găsit, iar parabolele sale teribile (așa cum le numește autoarea Ruth Green) sunt pline de referiri la sclavi și stăpâni, dintre care nici una nu denigrează sclavia în vreun fel. Negrii care spun că „iubesc” Biblia venerază cu adevărat lanțurile care îi leagă.

- Te-a jignit vreodată mâna ta? Te-a jignit vreodată ochiul tău? Dacă ai fi aplicat învățăturile Noului Testament, ți-ai fi tăiat mâna și ți-ai fi scos ochiul. Câțiva oameni încă mai fac acest lucru și astăzi în Statele Unite. O persoană indusă în eroare și care „devine credincioasă”, ceea ce înseamnă să fie copleșită de vinovăție și frică, să studieze Biblia și să își taie o mână sau un picior sau să își scoată un ochi urmând învățăturile lui Iisus din Matei.
- Urmând învățăturile Vechiului și Noului Testament, trebuie să crezi și să practici sexismul. Zeii din Biblie sunt sexiști. În Statele Unite, Amendamentul privind egalitatea drepturilor ar fi fost legea țării dacă nu s-ar fi opus fundamentalistii. Aceștia s-au opus ratificării. „Femeia să se învețe în liniște, cu toată ascultarea. Nu îngăduiesc femeii nici să învețe pe altul, nici să stăpânească pe bărbat, ci să

stea liniștită. Căci Adam a fost zidit întâi, apoi Eva. Și nu Adam a fost amăgit, ci femeia, amăgită fiind, s-a făcut călcătoare de poruncă.” (1 Timotei 2:11-14).

Elizabeth Cady Stanton, care toată viața s-a zbatut pentru dreptul de vot al femeilor, spune: „Biblia ne învață că femeia a adus păcatul și moartea în lume, că faptele ei au dus la căderea rasei umane și a fost pusă sub acuzare în fața lui Dumnezeu, judecată, condamnată și osândită. Căsătoria pentru ea trebuia să fie o condiție de robie, maternitatea o perioadă de suferință și angoasă, iar în tăcerea și supunerea ei trebuia să joace rolul unei dependente de bunăstarea bărbatului pentru toate nevoile ei materiale și pentru toate informațiile pe care și le-ar putea dori... Iată poziția biblică a femeii rezumată pe scurt”.

Presupunerea comună este că Biblia este o carte plină de sfaturi bune și înțelepciune. Dar deschideți Biblia la întâmplare. Poate că veți citi un pasaj plictisitor, dar este la fel de probabil să deschideți Biblia la un verset ca acesta, direct de la „Domnul”:

- „...la pe toate căpeteniile poporului și le spânzură de copaci pentru Domnul înainte de asfințitul soarelui...” (Numerii 25:4).
- „Și iată ce să mai faceți: pe orice bărbat și orice femeie care a cunoscut bărbat, să-i dați pieirii.” (Judecători 21:11).
- „Iată că Eu voi sfărâma brațul vostru și vă voi arunca în față spurcăciuni, spurcăciunile praznicelor voastre.” (Maleahi 2:3).

Și iată-l pe Isus:

- „Nu socotiți că am venit să aduc pace pe pământ; n-am venit să aduc pace, ci sabie.” (Matei 10:34).
- „Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său, pe fiică de mama sa, pe noră de soacra sa.” ... „Și dușmanii omului (vor fi) casnicii lui.” (Matei 10:35-36).

Unii susținători ai Bibliei vor spune: „Ce spuneți de Psalmi? Sunt admirabili”. Să citim din Psalmi.

În Psalmi 2:8-9 veți citi următoarele: „Cere de la Mine și-Ți voi da neamurile moștenirea Ta și stăpânirea Ta marginile pământului. Le vei paște pe ele cu toiag de fier; ca pe vasul olarului le vei zdrobi!”.

Într-o singură porțiune dintr-un psalm, Biblia și Dumnezeul ei impun sclavia, imperialismul, ocuparea pământurilor altora, crimele în masă și haosul!

Există un psalm pe care nu-l vor recita în nicio predică, din motive evidente: „Fericit este cel ce va apuca și va lovi pruncii tăi de piatră.” (Psalmi 137:9). Multe astfel de sfaturi, cum este acesta, sunt reprezentate ca fiind bune. Alți susținători ai Bibliei, care nu vor să renunțe, te vor îndruma spre Cântarea Cântărilor.

În primul rând, Cântarea lui Solomon are aproximativ patru pagini. Ar putea aceste patru pagini, chiar dacă ar fi pline de pilde bune, să compenseze scârboșenia existentă în restul cărții? Cântarea Cântărilor nu este plină doar de pilde bune, este sexistă. Vă îndemn să o citiți.

Reflecțați asupra trecutului și a rolului religiei. Reflecțați asupra a ceea ce a provocat religia: cruciadele sângeroase pentru răspândirea creștinismului prin forță, Evul Mediu întunecat – când religia a condus lumea –, Inchiziția cu toate ororile sale, persecuția femeilor sub cuvântul Bibliei cu privire la vrăjitorie, susținerea sclaviei de către religie, nenumăratele războaie bazate pe diferențele religioase, dar având pe „Dumnezeu” de ambele părți. Și lista este mai lungă de atât!

Reflecțați asupra a ceea ce a produs religia până în ziua de astăzi. Războaiele

religioase încă fac ravagii în Irlanda, în Orientul Apropiat, în Iugoslavia. Nu cu mult timp în urmă, reverendul Jim Jones, preot hirotonit într-o biserică tradițională, care și-a început cariera religioasă cu vindecări false de cancer, a provocat moartea a 900 de oameni. O tragedie inutilă, iar biserica pe care o servește nu l-a tras la răspundere.

Reflecți asupra indiferenței religiei – femeile luptă pentru egalitate, dar biserica își folosește influența pentru a menține femeile asuprite. Religia este apăsătoare, este motivul pentru care dreptul femeii de a-și controla propria viață este în mod constant în pericol.

Robert Green Ingersoll, oratorul agnostic al secolului trecut, ale cărui păreri despre subiecte precum rasismul, sexismul, pacea și egalitatea ar face cinste vorbitorilor de astăzi, a rezumat foarte bine autoritatea și religia. „Nu există autoritate în biserici sau preoți”, a spus el, „nu există autoritate în numărul majorităților. Singura autoritate este Natura, faptele pe care le cunoaștem. Eu susțin religia rațiunii”.

★-----★

Anne Nicol Gaylor este fondatoare și președinte, din 1978, a Fundației Freedom From Religion, al cărei sediu este în Madison, Wisconsin. Pentru un timp a fost o activistă pentru drepturile femeilor.

Dar cine va spune adevărul? Nimeni. Trebuie să-l cauți singur! Departamentul de Război nu vă va spune. Cu siguranță nici Biserica nu vă va spune adevărul. Căutați răspunsurile în locurile puțin cunoscute, nu în catedrale.

- **William Allen White,**
editor Emporia Gazette

Ziua în care America a spus adevărul

Americanii își fac propriile reguli și legi. Doar 13% dintre americani cred în toate cele zece porunci. Noi alegem în ce legi ale lui Dumnezeu să credem. Nu există absolut niciun consens moral în această țară – așa cum a fost în anii 1950 și 1960. Există foarte puțin respect pentru lege.

Nouăzeci la sută dintre americani cred în Dumnezeu. „Cine” este acel Dumnezeu rămâne de văzut.

Viața de apoi în iad este ceva de care foarte mulți americani nu se mai tem. Majoritatea americanilor (82%) declară că ei cred în viața de apoi, care include atât raiul, cât și iadul (55% dintre americani cred în existența Satanei). Cu toate acestea, suntem încrezători că viitorul nostru este unul bun. Aproape jumătate dintre americani (46%) se așteaptă să petreacă veșnicia în rai, față de doar 4% care se așteaptă să-și petreacă viața de apoi în iad. În acest sens, americanii sunt optimiști.

Statele Unite sunt, de departe, cea mai violentă națiune industrializată de pe pământ.

★-----★

James Patterson și Peter Kim, autorii cărții *The Day America Told The Truth*, Penguin Books SUA Inc., New York, NY, 1991.

Actualizarea sondajului Gallup

S-a raportat că peste 85% dintre cei care frecventează biserica au o idee despre ce reprezintă Dumnezeu (mai puțin de 40% participă în mod regulat), datorită preotului și Bibliei, deși mai puțin de 24% dintre cei care frecventează biserica au citit Biblia în întregime. Zece la sută au spus că au avut o „experiență personală” – restul au spus că nu știu.

Concluzia este că adepții au știut doar ceea ce le-au spus alții sau ceea ce alții vor să știe. Sunteți unul dintre aceștia?

„Când erai tânăr, ai avut îndoieli despre răspunsurile primite?”

- **Crosby, Stills, Nash & Young**

Robert G. Ingersoll

1833-1899

*Eu cred în familie. Eu cred în democrație.
Nu doar atât, cred în libertate, egalitate și iubire.*

Din înțelepciunea lui Ingersoll

- Un credincios este o pasăre într-o colivie. Un liber-cugetător este un vultur care străbate norii.
- Nu vreau un rai pentru care trebuie să renunț la gândurile mele; nu vreau fericire în schimbul libertății mele; nu vreau nemurirea care cere să renunț la individualitatea mea.
- Alungă-mă din Grădina Edenului când vrei, dar mai întâi lasă-mă să mănânc din fructul pomului cunoașterii.
- Omul care a inventat telescopul a descoperit mai multe despre cer decât au descoperit vreodată ochii închiși ai rugăciunii.
- Frica pictează tablouri cu fantome și le atârnă în galeria ignoranței.
- Superstiția a fost, este și va fi dintotdeauna un dușman al progresului, al educației și asasinul libertății. Libertatea este religia mea.
- Nimeni nu pretinde că Shakespeare a fost inspirat și totuși, toți scriitorii cărților Vechiului Testament nu ar fi putut să scrie Hamlet.
- Religia nu poate reforma niciodată omenirea, pentru că religia este sclavie.
- Teologia nu este ceea ce știm despre Dumnezeu, ci ceea ce nu știm despre Natură.
- Dacă un om ar urma astăzi învățăturile Vechiului Testament, ar fi un criminal. Dacă ar urma cu strictețe învățăturile din Noul Testament, ar fi nebun.
- Când vorbesc despre Dumnezeu, mă refer la acel zeu care l-a împiedicat pe om să ia din rodul pomului vieții și să trăiască pentru totdeauna; la acel zeu care a înmulțit agonia femeilor, a sporit truda omului și, în mânia lui, a înecat o lume; la acel zeu ale cărui altare duhneau de sânge omenesc, care a măcelărit prunci, a violat fecioare, a înrobit bărbați și a umplut pământul cu crime și nelegiuiri; la acel zeu care a făcut raiul pentru cei puțini, iadul pentru cei mulți și care se va bucura, în vecii vecilor, de lucrările celor osândiți.

★-----★

Mulțumim lui Steven Kropko de la Atheists United, P.O. Box 5329, Sherman Oaks, CA 91413 pentru aceste citate.

Lupta neobosită a celor care caută adevărul Gay Talese

Națiunea americană, care s-a răzvrătit împotriva țării mamă (n.tr.: Regatul Unit) din cauza problemelor economice și politice, a rămas totuși supusă legilor engleze și niciun bărbat nu a avut mai mult succes în a consolida rădăcinile puritane ale Americii decât Anthony Comstock, care s-a referit la el însuși drept un „păstor în grădina lui Dumnezeu”.

Au existat relativ puține proteste față de tacticile lui Comstock în anii 1870 în marile ziare. Majoritatea editorilor acestora considerând, asemenea politicienilor, că a nu se opune lui Comstock ar putea fi interpretat ca o toleranță față de infracțiuni, precum și supunerea propriei vieți private controlului lui Comstock.

Cu toate acestea, câteva publicații mai mici, care reprezentau presa clandestină din acea vreme, au luat apărarea celor atacați de Comstock, exceptând un ziar de pe Broadway numit The Truth Seeker. Acest săptămânal era deținut și editat de un sceptic care demasca infailibilitatea Bibliei, pe nume D. M. Bennett, a cărui sursă de inspirație era Thomas Paine și a cărui politică editorială a favorizat controlul nașterilor, impozitarea proprietății bisericii și respectul pentru libertățile pe care Comstock le refuza.

În scrierile sale, D. M. Bennett l-a comparat pe Comstock cu Torquemada, inchișitorul general al Spaniei secolului al XV-lea, și cu Matthew Hopkins, vânătorul de vrăjitoare din secolul al XVII-lea: „Hopkins a fost investit cu o autoritate legală specială pentru a cutreiera câteva dintre comitatele Angliei, vânându-și victimele oriunde le găsea. Comstock a fost investit cu o autoritate legală similară pentru a cutreiera statele americane, vânându-și victimele nefericite în același fel”.

Deoarece obscenitatea sexuală era acum o infracțiune federală în America – pedepsită cu amenzi de până la 5.000 de dolari și/sau închisoare de până la zece ani –, Bennett a insistat ca aceasta să fie definită clar de către guvern, astfel încât fiecare cetățean să-i înțeleagă semnificația, la fel cum cetățenii înțeleg semnificația unor infracțiuni precum crima, omorul, violul, incendierea, spargerea și falsificarea. Dar, din păcate, infracțiunea de obscenitate a fost definită în mod imprecis și a fost interpretată în mod diferit de diferiți cetățeni, judecători, jurați, avocați și procurori, rămânând astfel în cărțile de drept pentru a fi exploatată de oameni puternici ori de câte ori simțeau nevoia, indiferent de motiv, pentru a crea criminali.

Dacă materialele sexuale urmau să fie excluse din corespondență, așa cum a susținut Comstock, în primul rând pentru protecția morală a tinerilor, Bennett a sugerat ca toată corespondența trimisă către case și școli să fie inspectată de părinți, profesori sau tutori, și nu de către cenzorii guvernamentali sau fanaticii religioși.

Bennett credea, ca mulți sceptici ai timpului său, că religia organizată era opresivă, antiintelectuală și a izbutit să controleze și să înșele oamenii cu promisiunile post-mortem de paradis pentru cei care se supuneau doctrinelor sale, iar cei care nu o făceau erau amenințați cu iadul etern; iar liturghia, bazată pe mit, a rămas necontestată de guvern, deoarece a domolit masele de oameni care altfel s-ar fi putut răzvrăti împotriva nedreptăților vieții de pe pământ.

Bennett a văzut biserica și guvernul ca parteneri în perpetuarea unui public

supus, menținându-și astfel statutul privilegiat. Bisericele, care erau scutite de impozite, au acumulat averi și proprietăți enorme, abținându-se să condamne actele, uneori barbare, ale unui guvern aflat în război, iar guvernul a furnizat adesea posibilitatea invadării de către biserică a intimității oamenilor.

Prezumția religiei că are dreptul de a reglementa ceea ce fac oamenii cu propriul corp, că poate judeca modul și scopul sexului, că poate controla modul în care sexul este descris în cuvinte și imagini, că poate preveni gândul păcătos din mintea unui enoriaș, justificând astfel controlul gândirii, a stârnit pasiunile agnostice ale lui D. M. Bennett, care a considerat a fi o încălcare a bazei antiteologice pe care părinții fondatori au stabilit Constituția americană.

Faptul de a aborda la nesfârșit aceeași temă și de a avea temeritatea de a o exprima în presa scrisă a făcut inevitabilă confruntarea lui Bennett cu legea, ceea ce s-a și întâmplat într-o zi de iarnă din 1877. Anthony Comstock însuși, însoțit de un șerif adjunct al Statelor Unite, a apărut la biroul lui Bennett cu un mandat de arestare. Comstock, sever și solemn, l-a acuzat pe Bennett că a trimis prin poștă două articole indecente și blasfematoare, ambele apărute în *The Truth Seeker*. Unul dintre articole se numea „Cum își propagă marsupialele specia lor”, iar al doilea era „O scrisoare deschisă către Iisus Hristos”.

În timp ce Comstock era la fața locului, Bennett și-a apărut dreptul de a publica articolele, adăugând că niciunul dintre ele nu era indecent sau blasfemator. Lucrarea despre marsupiale, scrisă de un colaborator al ziarului, era un articol științific care răspundea exact și discret la ceea ce se referea titlul. Scrisoarea către Hristos, pe care Bennett o compusese, pune la îndoială veridicitatea virginității Mariei, iar Bennett credea că avea dreptul legal de a medita asupra acestui miracol.

„Dacă domnul Comstock caută obscenități”, a spus Bennett, „acestea se regăsesc în Biblie” și a sugerat povestea lui Avraam și a concubinei sale, violul lui Tamar, adulterul lui Absalom, isprăvile desfrânate ale lui Solomon. Comstock nu a mai vrut să audă de această ireverență, așa că, nerăbdător, i-a spus lui Bennett să-și ia haina. Bennett a făcut cum i s-a ordonat și a fost dus ca prizonier la biroul comisarului Statelor Unite din clădirea Oficiului Poștal, pe Broadway și Park Row. Cauțiunea a fost stabilită la 1.500 de dolari, iar o audiere preliminară a fost programată pentru săptămâna următoare. Comstock a sperat să facă din Bennett prima victimă a legii federale împotriva spălării corespondenței. După ce a obținut cauțiunea, Bennett a început imediat o campanie pentru apărarea sa și a publicat noi atacuri la adresa lui Comstock și a legii.

Mulți oameni au fost inspirați să-l susțină pe Bennett, inclusiv distinsul său prieten și coleg agnostic, avocatul Robert G. Ingersoll. Ingersoll, care fusese crescut în Illinois, ca și Bennett de altfel, a servit ca și colonel în cavaleria Uniunii, fiind foarte motivat de opoziția sa față de sclavie, nu de război în sine. Părinții săi fuseseră amândoi aboliționisti declarați cu mai bine de douăzeci de ani înainte de război, ceea ce l-a determinat pe tatăl său, un pastor prezbiterian, să treacă de la o congregație la alta, petrecând mai mult timp în dezbateri cu enoriașii decât în cadrul cultului comun, situație care a contribuit la scepticismul timpuriu al tânărului Ingersoll față de virtuțile creștine.

După război, Robert Ingersoll a practicat avocatura și a apărut cauzele radicale ale vremii sale, iar aversiunea sa față de cenzură a făcut din el un dușman al lui Comstock. Dacă guvernul intenționa să-l susțină pe Comstock prin cenzurarea unor

articole precum cele apărute în The Truth Seeker, atunci Ingersoll era nerăbdător să apere cauza lui Bennett până la Curtea Supremă și l-a informat în acest sens pe șeful poștei generale de la Washington.

Dovezile împotriva lui Bennett, nefiind nici obscene, nici indecente, acestea fiind protejate de Primul Amendament, nu era un caz pe care Comstock ar fi avut șanse să-l câștige la cel mai înalt nivel al legii; și poate că recunoașterea tardivă a acestui lucru, în urma intervenției lui Ingersoll, a fost cea care l-a determinat pe directorul general al poștei să renunțe la cazul împotriva lui Bennett.

Cei mai mulți cetățeni aflați în această situație, după ce tocmai au dat peste nas guvernul și pe formidabilul Comstock, ar fi vrut să-și vadă de viață în liniște, dar nu și D. M. Bennett. El a sărbătorit ocazia, în ziarul său, prin accelerarea criticilor la adresa lui Comstock, îndemnând la abrogarea cenzurii poștale și cerând legalizarea dispozitivelor contraceptive. De asemenea, a scris și publicat o lungă diatribă despre creștinism, descriind istoria acestuia ca pe un masacru sfânt, cuceriri sângeroase în numele lui Hristos, în timp ce papii săi se dedau la acte de desfrânare, incest și crimă.

Bennett l-a portretizat pe apostolul Pavel ca fiind un prozelit nelegiuit, un ipocrit și un urător de femei care a inițiat tradiția antifeministă în Biserica Romană.

Bennett l-a descris pe Paul al II-lea ca fiind un „pontif josnic, vanitos, crud și imoral, a cărui principală plăcere consta în torturarea ereticilor cu fierul încins și instrumente infernale de chin”. Bennett îi vedea pe iezuiți ca pe niște acoliți ai ororilor desfășurate în secret și l-a numit pe Martin Luther un om de o „violență nebună” și pe John Calvin un „bigot calculat și crud”. Papa Pius al IV-lea „a umplut palatul papal cu băieți frumoși și curtezane cu scopul de a-și satisface pasiunile senzuale și de a-și liniști poftele”. Papa Pius al VI-lea „s-a făcut vinovat de sodomie, adulter, incest și crimă”, iar papa Sixtus al V-lea „și-a sărbătorit încoronarea prin spânzurarea a șaizeci deeretici”. După ce a descris în mod similar zeci de alți papi, sfinți, reformatori, evangheliști și puritani, Bennett a concluzionat că Anthony Comstock „s-a dovedit a fi egal cu aproape oricare dintre predecesorii săi creștini în munca de arestare, persecutare, urmărire și ruinare a semenilor săi”.

Bennett a publicat toate acestea în 1878. În acel an a fost din nou arestat de Comstock, dar critica religioasă nu a fost menționată în mandat, deoarece chiar și o lucrare atât de combativă ca aceasta ar putea fi considerată ușor de apărât în temeiul amendamentului privind libertatea de exprimare. Comstock avea ceva mai bun, un pamflet sexual intitulat Cupid's Yokes (Jugurile lui Cupidon), care pleda pentru dragostea liberă, denigra căsătoria, descria favorabil oamenii care trăiau într-o comunitate erotică lipsită de restricții și se întreba: „De ce ar trebui preoții și magistrații să supravegheze organele sexuale ale cetățenilor mai mult decât creierul și stomacul?”.

Deși Bennett nu scrisese și nici nu publicase acest pamflet – era opera unui liber-cugetător din Massachusetts, pe nume E. H. Heywood, care fusese deja încarcerat – se pare că Bennett îl vânduse, pe lângă alte literaturi controversate, la o convenție de lângă Ithaca, New York. Comstock era convins că oamenii responsabili vor fi acum mai puțin dornici să-l susțină deschis pe Bennett decât la prima sa arestare.

Dar sentimentul public față de Comstock era în creștere în acest moment, fiind al cincilea an al cruciadei sale anti-vicii, totuși Bennett a reușit din nou să stârnească, prin intermediul ziarului său, sprijin și ajutor financiar pentru apărarea sa. Cu toate

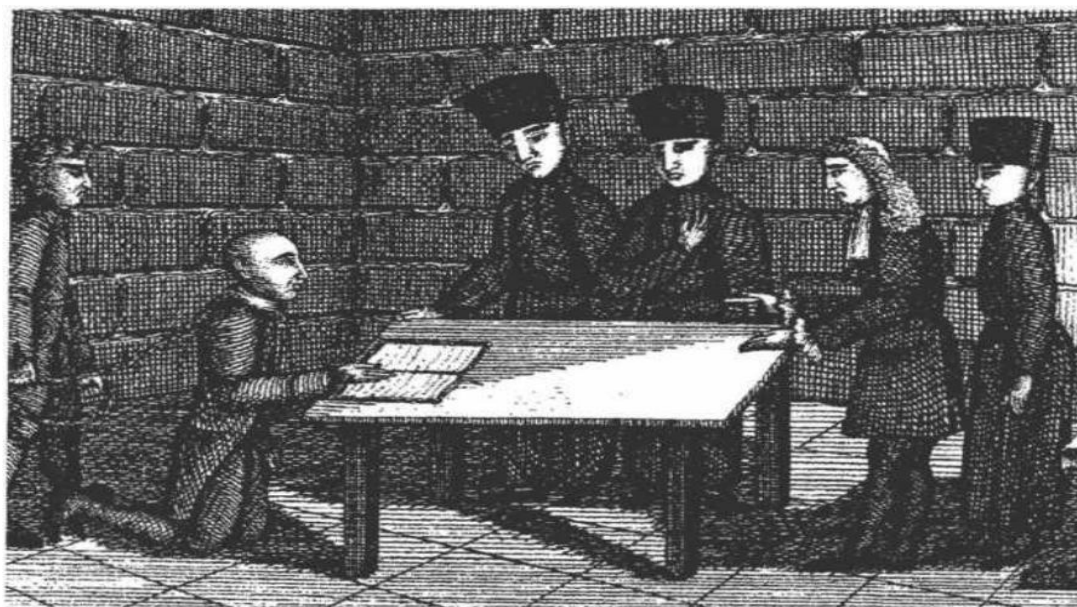
acestea, cazul a ajuns la proces, iar un judecător sever – introducând în jurisprudența americană legea meschină engleză din 1836, care declara obscenă o întreagă operă literară dacă o parte din ea era obscenă și era nepotrivită pentru cititorii tineri – a obținut un verdict împotriva lui Bennett pentru vânzarea pamfletului. Judecătorul l-a condamnat apoi pe Bennett la treisprezece luni de muncă silnică la penitenciarul din Albany.

Mii de cetățeni i-au adresat președintelui Rutherford B. Hayes o petiție pentru grațierea lui Bennett și s-a vorbit de apelarea la Curtea Supremă, dar aceste eforturi au fost zădărnice atunci când Comstock, care obținuse, prin mijloace obscure, scrisorile de dragoste scrise de Bennett către o tânără în vârstă de șaiszeci de ani, l-a condamnat public pe Bennett ca fiind un adulter libidinos. Recunoașterea de către Bennett a faptului că scrisese acele scrisori nu i-a ajutat cauza în fața anumitor persoane, inclusiv a doamnei Bennett și a soției președintelui Hayes. Se pare că doamna Hayes a fost cea care și-a îndemnat soțul să ignore petiția lui Bennett.

Bennett a executat întreaga pedeapsă de muncă silnică și a fost foarte marcat de această experiență. După eliberare, a călătorit în Europa, lăsând redacția ziarului său unui asociat care fusese la conducere pe timpul încarcerării sale. În 1881, Bennett a publicat o carte intitulată *An Infidel Abroad* (Un necredincios în străinătate), o colecție de articole și comentarii ireverențioase, tipice pentru el, care l-au consacrat în mișcarea de gândire liberă din America secolului al XIX-lea.

★-----★

D.M. Bennett a murit în 1882, la un an după ce a publicat *An Infidel Abroad*. Gay Talese este autorul cărții *Thy Neighbour's Wife* (Soția vecinului), Dell Publishing Co., 1980. Acest articol este un extras din cartea sa.

Liber-cugetător la proces.

Inchiziția spaniolă, impusă pentru prima dată în Spania în 1478 și extinsă de Sfântul Împărat Roman Carol al V-lea în Țările de Jos în 1521, a promovat interogarea și arderea „ereticilor” sub auspiciile guvernului.

Liber-cugetătorii la proces

La 13 aprilie 1992, un proces din Los Angeles ar fi putut avea un deznodământ care ar fi putut afecta drastic viețile liber-cugetătorilor.

Procesul se baza pe acuzațiile potrivit cărora cartea Don't Call Me Brother era „...un atac vicios la adresa creștinismului organizat”. Procesul de peste patru milioane de dolari, intentat la Curtea Supremă, avea printre capetele de acuzare „calomnie” și „defăimare”. După un proces îndelungat și costisitor, instanța a decis că cartea nu era defăimătoare.

În același timp, domnul și doamna Kenneth Hahn, un cuplu în vârstă de 70 de ani, au pus sub semnul întrebării Biserica Adunării lui Dumnezeu din nordul statului New York cu privire la comportamentul pastorului său. Li s-a ordonat să părăsească ședința. Trei zile mai târziu, au fost arestați de șerifi la domiciliul lor, duși la închisoare, li s-au luat amprente, li s-au făcut fotografii și au fost închiși. Kenneth Hahn a suferit un atac cerebral pe durata acestui calvar. Aceasta a fost ultima formă de hărțuire din partea bisericii.

Acțiuni legale de acest gen se desfășoară acum zilnic. Un număr tot mai mare de grupuri juridice ale „Coaliției creștine”, dintre care cele mai notabile sunt Institutul Rutherford, condus de John Whitehead, și „Christian Advocates Serving Evangelism”, condus de Jay Sekulow, au apărut pe tot cuprinsul Statelor Unite. Aceste grupuri de presiune sunt bine finanțate și țin ocupate agendele tribunalelor.

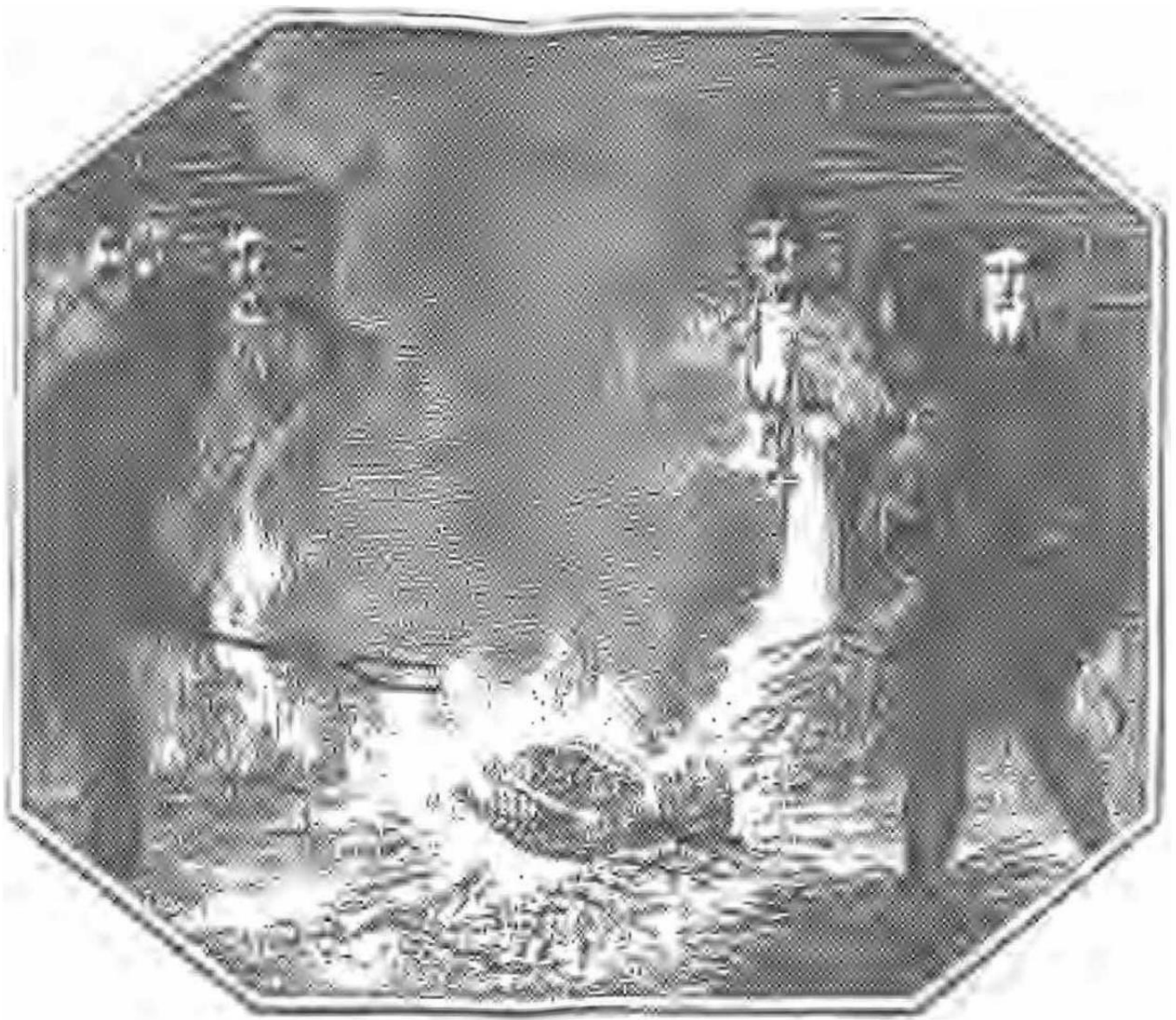
În aceste cazuri trebuie să se facă o precizare. Oricine îndrăznește să pună sub semnul întrebării sau să critice biserica, sau pe cei care se opun interferenței creștine în viața lor, va fi pedepsit sever. Cu toate acestea, victimele suferă pierderi financiare grave, un posibil faliment și agresiune emoțională. Biserica, cu averi nelimitate și scutirile de taxe, este în culmea fericirii. Au fondurile necesare pentru a-i ține pe disidenții lor în instanță, dar justiția reală este cea care pierde.

Gladiatorii evanghelici, însoțiți de avocații lor, mășăluiesc acum prin viețile tuturor. Aceasta este noua înfățișare a creștinismului. Cu toate acestea, nu-mi amintesc să fi citit ca Iisus să fi luat cu el o echipă de avocați pentru a pune în aplicare Predica de pe Munte. Dimpotrivă, el a declarat: „Vai vouă, învățătorilor de Lege!” – Luca 11:52.

Dovada – creștinismul de astăzi este fals. Acești inadaptați nu pot fi adevărați adepți ai lui Iisus atât timp cât conduita lor este antiteza învățăturilor Sale. Poate că liber-cugetătorii care citesc Biblia ar trebui să-i învețe pe creștini ce înseamnă creștinismul.

★-----★

Austin Miles este preot, autor a numeroase articole și cărți. El este autorul cărților Don't Call Me Brother și Setting the Captives Free, Prometheus Books, Buffalo, New York.

În 1428, la patruzeci și patru de ani după moartea sa, oasele lui John Wycliffe au fost dezgropate și arse. Cenușa sa a fost aruncată în râul Swift – o încercare a bisericii medievale de a șterge amintirea sa „nesuferită”.

Viața ca liber-cugetător

Dragi cititori, următoarele întrebări i-au fost adresate domnului Richard Bozarth. Iată răspunsurile sale:

Cum definiți libertatea de exprimare?

Libertatea de exprimare este respingerea oricărei constrângeri a autorităților sau a tradițiilor în filosofie, teologie și ideologie. Este angajamentul față de teoria conform căreia puterea instituțiilor culturale poate fi exercitată în mod moral doar atunci când această putere este limitată și protejează libertățile civile garantate, deținute în mod egal de toți cetățenii.

Știu că această definiție nu seamănă prea mult cu definiția găsită în dicționare. Cu toate acestea, ca orice altă autoritate, un dicționar are dreptate numai atunci când

definițiile sunt corecte. Știu, de asemenea, că alți liber-cugetători acceptă aparent definiția ca fiind corectă. De exemplu, The Secular Humanist Press, publicat de Humanists of Washington, definește în mod obișnuit un liber-cugetător ca fiind „o persoană care respinge autoritatea și dogma, formându-și opinii despre religie pe baza rațiunii și a unei cercetări raționale, independentă de tradiție, autoritate sau credința stabilită”.

Dacă definiția din dicționar este corectă, atunci libertatea de exprimare nu este altceva decât un gen de teologie rebelă, iar existența sa depinde de existența religiei, deoarece religia este subiectul abordat de libertatea de exprimare. Resping această afirmație, deoarece libertatea de exprimare nu se referă la religie. Ea nu a început ca un gen de teologie și nu continuă astăzi ca un gen de teologie. Dacă într-o bună zi fiecare ființă umană de pe Pământ va fi un ateu, iar religiozitatea va deveni un artefact istoric precum Imperiul Roman, așa spune că libertatea de exprimare nu-și va pierde nimic din relevanța și necesitatea culturală.

Libertatea de exprimare nu este despre religie. Cele două subiecte ale libertății de exprimare sunt eliberarea intelectuală și libertățile civile. Teoria libertății de exprimare se referă la mijloacele de urmărire a excelenței intelectuale și la mijloacele de stabilire și menținere a unei culturi morale. Libertatea de exprimare nu ignoră religia. Atunci când abordează religia, analizează modul în care religia influențează excelența intelectuală și modul în care religia, sub forma instituțiilor culturale, influențează moralitatea unei culturi.

De asemenea, o persoană nu poate spune că libertatea de exprimare este dominată de opinia liberală despre religie, ceea ce ar putea fi o interpretare a definiției din dicționar, presupunând că cineva ar dori să încerce să salveze această definiție. Libertatea de exprimare este dominată de gândirea despre libertățile civile, în care separarea dintre stat și biserică este importantă, ceea ce înseamnă că guvernul este instituția culturală care primește majoritatea covârșitoare a atenției din partea liber-cugetătorilor. Religia, sub forma instituțiilor culturale, primește cea mai mare parte a atenției pe care liber-cugetătorii i-o acordă în contextul determinării relației dintre biserică și stat și care va determina, cel mai probabil, o cultură morală.

Originea definiției din dicționar este de înțeles. Când libertatea de exprimare a apărut ca forță culturală după renașterea civilizației din timpul Renașterii, religia și guvernul erau în esență identice. Cultura occidentală era teocratică. Biserica fie conducea direct țările, fie forma parteneriate teocratice cu guvernele seculare. Atunci, prima problemă pentru liber-cugetători a fost separarea statului și a bisericii, iar soluția a fost discreditarea autorității morale și a adevărului dogmatic pe care religia le-a revendicat întotdeauna pentru sine. La început, liber-cugetătorii nu au avut de ales în privința faptului că religia le domina gândirea.

Toți liber-cugetătorii știu că mai este mult de lucru, deoarece Noi, Poporul, nu am învățat din istorie, iar biserica nu a încetat niciodată să lupte pentru a fi reunită cu statul. Astăzi, principala problemă cu care se confruntă libertatea de exprimare este cum să stabilească și să mențină un guvern moral – adică unul care garantează și protejează libertățile civile pentru toți cetățenii pe care îi deservește. Realizarea unui guvern moral ar însemna eliminarea amenințării ca statul și biserica să se reunească, deoarece libertățile civile sunt imposibile într-o teocrație sau într-un parteneriat teocratic între stat și biserică.

Cum vă stabiliți principiile morale ca liber-cugetător?

Pentru a determina dacă un anumit comportament este moral, îmi pun trei întrebări: „Este acest comportament dăunător pentru mine? Este dăunător pentru conțetătenii mei? Este dăunător pentru cultura mea?” Răspunsurile posibile sunt trei: „Da”, „Nu” și „Poate – în funcție de circumstanțe”. „Da” și „Nu” sunt ușor de abordat. „Poate – în funcție de circumstanțe” este ceea ce face viața interesantă.

Libertatea de exprimare afectează rațiunea?

A fi un liber-cugetător înseamnă a face parte din Mișcarea de Gândire Liberă, care are ca scop crearea unei culturi morale care să garanteze și să protejeze libertățile civile ale tuturor cetățenilor care o compun. Acest lucru dă un sens scopului, dar nu compensează alte elemente care oferă un sens al scopului, cum ar fi scrisul și căsătoria.

Libertatea de exprimare afectează relațiile personale?

Relațiile apropiate pe care le am s-au restrâns la liber-cugetători, iar acest lucru este valabil și pentru familia mea. Nu mă pot simți apropiat de cei care nu sunt liber-cugetători, chiar dacă sunt înrudit genetic cu ei. Mă pot înțelege amiabil cu ei dacă sunt dispuși să fie amabili cu mine, dar de apropiere nici nu poate fi vorba.

Încercați să-i convingeți pe ceilalți de punctul dvs. de vedere?

Bineînțeles că da. Ceea ce este important este că le permit celorlalți să-mi schimbe punctul de vedere dacă pot aduce dovezi convingătoare care demonstrează că am greșit sau cel puțin că am mai puțină dreptate decât am crezut eu că am. Acesta este singurul mijloc eficient de a urmări excelența intelectuală, care, la urma urmei, este una dintre activitățile care înfloresc cel mai bine sub influența gândirii libere.

Considerați bunul simț ca fiind un aliat de încredere?

Bunul simț, dacă este folosit cu prudență, pragmatic și în combinație cu îndoiala, este cu siguranță util. Cu toate acestea, înainte ca ceva să fie considerat ca fiind de bun simț, ar trebui să existe dovezi convingătoare că este demn de a fi considerat de bun simț. Atât de mult din ceea ce se numește „bun simț” este, de fapt, supunerea necugetată și leneșă față de tradiție.

Care sunt scriitorii favoriți ai dvs., în ce privește libertatea de exprimare?

Friedrich Nietzsche, Joseph McCabe, Bertrand Russell, George Smith și Barbara Dority.

De unde știți că aveți dreptate?

Ceea ce urmăresc sunt gradele de certitudine probabilă. Gradul de certitudine probabilă pe care îl atribui oricărei concluzii se bazează pe dovezile convingătoare care susțin concluzia. Cu cât sunt mai multe dovezi, cu atât este mai mare gradul de certitudine probabilă. Dovezile sunt dobândite prin urmărirea excelenței intelectuale, care, la rândul ei, ar trebui să îmbunătățească posibilitatea de a interpreta corect dovezile. Știu că am atins un grad ridicat de certitudine probabilă (încredere) atunci când cei care nu sunt de acord cu mine nu pot produce dovezi care să mă facă să fiu sceptic în privința gradului meu de certitudine probabilă. Exemple de niveluri extrem de ridicate de încredere sunt ateismul natural și evoluția.

Există un incident specific din viața dumneavoastră în care faptul de a fi liber-cugetător a reprezentat un beneficiu major?

Dacă nu aș fi fost liber-cugetător, nu mi-aș fi întâlnit soția. Dacă nu aș fi fost liber-cugetător, nu i-aș fi avut acum ca prieteni pe Barbara Dority și Jim Rybock. Dacă nu aș fi fost liber-cugetător, nu aș fi scris „The Means and End of Freethought”, „A

Case Against Madalyn Murray O'Hair", „Interrelated Essays on an Experience” și „No Time to Wallow in the Mire”.

Cum tratează un liber-cugetător moartea?

Asta ar depinde de fundația pe care este ridicată filosofia liber-cugetătorului. Fundația mea filosofică este Ateismul natural, ceea ce înseamnă că moartea nu înseamnă nimic pentru mine. Vreau să trăiesc atât timp cât sunt capabil să mă bucur de viață. Singurul aspect al morții care intră sub incidența libertății de exprimare se referă la apartenența sau nu a morții voluntare în domeniul libertăților civile. În calitate de liber-cugetător, nu pot accepta că este moral să forțezi o persoană să trăiască. Sinuciderea ar trebui să fie ultima opțiune pe care o ia în considerare o persoană și ar trebui să fie luată doar atunci când este sigur că nu există nicio speranță ca persoana să se bucure din nou de viață. De asemenea, sinuciderea ar trebui să fie demnă, iar mijloacele ar trebui să fie umane, în special pentru bolnavii în fază terminală. Sunt convins că, dacă civilizația noastră ar putea învăța să accepte sinuciderea ca făcând parte din domeniul libertăților civile, ar putea, în sfârșit, să depășească ipocrizia „sfințeniei vieții umane” și să înceapă să înțeleagă importanța calității vieții umane și să găsească modalități de a spori plăcerea de a trăi.

★-----★

Retipărire din vol. 119-1 al revistei Truth Seeker, cea mai veche publicație liber-cugetătoare, fondată în 1873.

„M-am născut eretic. Nu am avut încredere niciodată în oamenii care știu despre ce vrea Dumnezeu să le facă celor ca ei.”

- **Susan B. Anthony**

„Constatând că nicio religie nu se bazează pe fapte și că, prin urmare, nu poate fi adevărată, am început să reflectez asupra a ceea ce trebuie să fie condiția unei omeniri antrenate din copilărie să creadă în erori.”

- **Robert Owen**

„Cred în onestitate și sinceritate, nu pentru că mă tem de un zeu sau de un diavol, ci pentru că așa cred că este cel mai bun mod de a trăi împreună. Cred în ajutorarea celorlalți, pentru că atunci când cooperăm cu vecinii noștri ne facem viața mai ușoară. Cred în a-i trata pe ceilalți așa cum aș vrea să fiu tratat – dar cu siguranță nu cred în întoarcerea celuiilalt obraz și adevărul este că nu am cunoscut niciodată vreun creștin care să o facă.”

- **James Hervey Johnson**

Un Autre Monde.

Pictură a cerului văzut noaptea, de Grandville, 1844.

Care va fi noua religie?

Joseph Campbell

Trăim astăzi – slavă Domnului! – într-un stat laic guvernat de ființe umane (cu toate defectele lor inevitabile), în conformitate cu principii de drept care sunt încă în curs de dezvoltare și care nu provin de la Ierusalim, ci de la Roma.

Conceptul de stat se estompează rapid în fața conceptului de ecumenism, adică a întregului pământ locuit; și, dacă nimic altceva nu ne unește, criza ecologică o va face. Nu mai este nevoie de acele forme de religie diferite, obligatorii la nivel local, delimitate social-politic, care au ținut oamenii separați în trecut, dând lui Dumnezeu ceea ce este al Cezarului și Cezarului ceea ce este al lui Dumnezeu. „Dumnezeu este o sferă inteligibilă al cărei centru este pretutindeni și circumferința nicăieri”. Asta ni se spune într-o cărticică din secolul al XII-lea, cunoscută sub numele de „Cartea celor douăzeci și patru de filosofi”. Fiecare dintre noi – oricine și oriunde ar fi – este centrul, iar în fiecare dintre noi, fie că știm sau nu, se află acea Inteligență ale cărei legi sunt legile întregului univers, nu doar ale pământenilor. Noi suntem copiii acestei frumoase planete pe care am văzut-o în ultima vreme fotografiată de pe Lună.

Noi nu am fost aduși pe această planetă de vreun zeu, ci am fost născuți din ea. Noi suntem ochii și mintea ei, ceea ce vede și gândește. Iar Pământul, împreună cu Soarele, această lumină în jurul căreia zboară ca o molie, au apărut, ni se spune, dintr-o nebuloasă; iar această nebuloasă, la rândul ei, din spațiu. Astfel că noi suntem Mintea Universului. Nu e de mirare că legile Universului și ale noastre sunt aceleași! De asemenea, adâncurile noastre sunt adâncurile spațiului de unde au izvorât toți acei zei pe care mințile oamenilor din trecut îi proiectau asupra animalelor și plantelor,

asupra dealurilor și cursurilor de apă, asupra planetelor în drumul lor prin spațiu și asupra propriilor lor ritualuri sociale specifice.

Acum, mitologia noastră trebuie să fie a spațiului infinit și a luminii sale care este atât în exterior, cât și în interior. Ca niște molii, suntem prinși în vraja farmecului său, zburând spre exterior, spre Lună și dincolo de ea. Suntem conectați, suntem una cu planeta, pentru că „nava spațială” numită Pământ nu mai există „în altă parte”. Și nicio mitologie care continuă să vorbească sau să ne învețe despre „altundeva” și „străini” nu mai corespunde cerințelor acestor clipe.

Și astfel să ne întoarcem la întrebarea noastră de început: Care va fi noua religie? Este – și va fi pentru totdeauna, atâta timp cât rasa umană va exista – vechea, veșnica și permanenta mitologie, în „sensul ei subiectiv”, adresată trezirii indivizilor în cunoașterea de sine, nu doar ca simple ego-uri care se luptă pentru un loc pe suprafața acestei frumoase planete, ci în egală măsură ca centre ale Inteligenței – fiecare cu individualitatea sa, dar uniți și fără orizonturi.

★-----★

Joseph Campbell – educator, autor și editor. Fragment din *Myths To Live By*, Viking Press, 1972.

Janus – un zeu cu două fețe – zeitatea solară din Italia antică, considerată de romani ca veghind asupra începutului și sfârșitului.

Anexa A

Jos cu capul lui! O imagine editată a Monumentului Național din Muntele Rushmore, fără „Teddy” Roosevelt, acesta nefiind un liber-cugetător.

O listă parțială a liber-cugetătorilor

- John Adams – Președinte al SUA, promotor și semnatar al Declarației de Independență.
- Samuel Adams – Semnatar al Declarației de Independență.
- Ethan Allen – Erou în Războiul de Independență; a scris Rațiunea este singurul oracol al omului.
- Steve Allen – Autor, umorist și artist de divertisment.
- Isaac Asimov – Important autor de science-fiction și umanist, fost președinte de onoare al Asociației Umaniste Americane.
- Sir Alfred Jules Ayer – Filozof englez, autorul cărții Language, Truth and Logic (Limbaaj, adevăr și logică).
- Dan Barker – Fost predicator, în prezent membru al organizației Freedom From Religion Foundation.
- Bela Bartok – Compozitor maghiar și colecționar de muzică populară.
- Clara Barton – Fondatoare a Societății Americane de Cruce Roșie.
- Frank L. Baum – Scriitor, autor al cărților Oz.
- Pierre Bayle – Cel mai important sceptic al secolului al XVII-lea.

- Alexander Graham Bell – A inventat telefonul.
- D.M. Bennett – Fondator și primul editor al revistei Truth Seeker, 1873, o revistă pentru liber-cugetători.
- Mary Bennett – Al doilea editor al revistei Truth Seeker, soția lui D.M. Bennett.
- Samuel Beckett – Autor irlandez.
- Sir Isaiah Berlin – Profesor de filozofie la Universitatea Oxford.
- Jonathan Boag – Jurnalist de televiziune și activist politic.
- Charles Bradlaugh – Parlamentar britanic, activist liber-cugetător.
- Marlon Brando – Actor de film; specializat în roluri de mare intensitate morală.
- Giordano Bruno – Filosof și călugăr, ars pe rug în 1600.
- Luther Burbank – Horticultor și botanist.
- John Burroughs – Iubitor al naturii și botanist; biograf și prieten apropiat al lui Walt Whitman.
- George Gordon Byron – Poet și dramaturg englez.
- Helen Caldicott – Ecologist, s-a opus armelor nucleare.
- John C. Calhoun – Om de stat american de la începutul secolului al XIX-lea; a favorizat drepturile statale.
- Albert Camus – Eseist, romancier, povestitor, dramaturg, jurnalist.
- Rachel Carson – Ecologist, autor al cărții Primăvară tăcută.
- Wang Chong – Eseist, autor al cărții Discourses Weighed in the Balance.
- Chapman Cohen – Autor, editor al London Freethinker.
- Francis Crick – Laureat al Premiului Nobel pentru fiziologie și medicină.
- Norman Cousins – Editor al revistei Saturday Review.
- Voltairine De Cleyre – Femeie liber-cugetătoare de la începutul secolului al XX-lea.
- Ralph DeSola – Fost editor al revistei Truth Seeker, o revistă pentru liber-cugetători.
- Clarence Darrow – Avocat.
- Erasmus Darwin – Botanist și medic englez, bunicul lui Charles.
- Charles Robert Darwin – Naturalist englez, autor al cărții Originea speciilor.
- Charles Dickens – Romancier.
- Dorothea Dix – Pionier în tratarea bolilor mintale.
- Edd Doerr – Director Executiv al organizației Americans for Religious Liberty.
- Feodor Dostoievski – Romancier rus.
- Frederick Douglass – Aboliționist.
- Thomas Alva Edison – Inventator.
- Paul Edwards – Editor al Encyclopedia of Philosophy.
- Charles W. Eliot – Președinte al Universității Harvard timp de 40 de ani.
- Albert Ellis – Fondator al terapiei rațional-emotive.
- Ralph Waldo Emerson – Filosof și autor american.
- Epicurus – Filosof grec.
- Epictetus – Filosof roman, sclav.
- Desiderius Erasmus – Scriitor, erudit, cleric anticlerical.
- Edward Everett – Politician, ministru, președinte al Universității Harvard.
- Antony Flew – Filosof britanic, ateu.

- Joseph Fletcher – Profesor de etică medicală al Universității din VA.
- George William Foote – Liber-cugetător englez, coeditor al The Bible Handbook.
- Benjamin Franklin – Scriitor, om de stat și inventator american.
- Sigmund Freud – Neurolog austriac.
- Betty Friedan – Autor al cărții *Feminine Mystique*.
- Erich Fromm – Psihanalist și autor al cărții *The Sane Society*.
- Robert Frost – Poet american.
- Iuri Gagarin – Astronautul URSS care a spus: „Nu văd niciun Dumnezeu aici sus”.
- Matilda Joselyn Gage – Lider al sufragiului.
- Galileo Galilei – Astronom, fizician, „Eppur Si Muove!”.
- Mohandas Gandhi – Lider naționalist hindus, organizator al mișcării de rezistență non-violentă.
- Martin Gardner – Jurnalist științific, sceptic.
- William Lloyd Garrison – Aboliționist.
- Siddhartha Gautama – Filosof indian.
- Marshall Gause – Autor al unei literaturi majore de gândire liberă.
- Anne Nicol Gaylor – Liber-cugetătoare americană, fondatoare împreună cu fiica sa, Annie Laurie Gaylor, a Fundației Freedom From Religion.
- Annie Laurie Gaylor – Editor la *Freethought Today*, autoare, lector și apărătoare a drepturilor femeilor.
- William Godwin – Filosof englez.
- Emma Goldman – Feministă radicală de la începutul secolului XX.
- Horace Greeley – Fondator New York Tribune.
- Roger E. Greeley – Ministru, asistentul lui Robert G. Ingersoll.
- Armand Hammer – Industriaș american, filantrop laic, fostul președinte al Occidental Petroleum.
- Robert Heinlein – Autor de science-fiction.
- Katharine Hepburn – Actriță de film; accentuează independența feminină, atât în viața reală, cât și în rolurile ei din film.
- Thomas Hobbes – Filosof englez.
- George Jacob Holyoake – Reformator social englez.
- Oliver Wendell Holmes – Medic și autor american.
- Julia Ward Howe – Aboliționistă și avocată a drepturilor femeilor.
- Hsun-tzu – Filosof confucianist naturalist.
- Elbert Hubbard – Autor, editor.
- David Hume – Filosof; autor britanic al *Dialogues Concerning Natural Religion*.
- Mark J. Hurley – Fost membru al Secretariat for Non-Believers.
- Ian Hutton – Fost editor al *Truth Seeker*, o revistă de gândire liberă.
- Aldous Huxley – Critic și romancier englez.
- Julian Huxley – Umanist, biolog; primul director al UNESCO.
- Thomas Henry Huxley – Cercetător în științele naturii și eseist englez.
- Robert Green Ingersoll – Orator american, numit și „MARELE AGNOSTIC”.
- William James – Psiholog și filozof american.
- Thomas Jefferson – Președinte american, avocat, om de stat, diplomat, filosof.

- B.C. Johnson – Autorul cărții The Atheist Debater's Handbook.
- James Hervey Johnson – Fost editor al revistei Truth Seeker, o revistă de gândire liberă și mare ctitor al libertății de exprimare.
- Carl Gustav Jung – Psiholog elvețian.
- Immanuel Kant – Filosof german, considerat de unii ca fiind unul dintre cei mai...
- Rudyard Kipling – Scriitor englez.
- Lester Kirkendall – Sexolog, umanist.
- J. Krishnamurti – Învățător spiritual.
- Stanley Kubrick – Regizor de film, celebru pentru filmul 2001 – Odissea spațială.
- Paul Kurtz – Profesor de filozofie la Universitatea de Stat din New York; editor, redactor, publicist.
- Corliss Lamont – A format Comisia Națională de Urgență pentru Libertăți Civile; o personalitate de frunte a Asociației Umaniste Americane.
- Bolder Landry – Autor, antropolog, fondator al Thomas Paine Foundation.
- D. H. Lawrence – Scriitor englez.
- Norman Lear – Producător de televiziune, a produs „All in The Family”, fondator al organizației People For the American Way.
- John Locke – Filosof englez.
- Henry Wadsworth Longfellow – Poet american.
- James Madison – Președinte al SUA și cel mai tânăr dintre Părinții Fondatori; a contribuit la ratificarea Constituției și la adoptarea Bill of Rights (Declarația Drepturilor).
- Horace Mann – Educator american.
- George Mason – Principalul promotor al adoptării Bill of Rights.
- Edgar Lee Masters – Poet american.
- Henry Louis Mencken – Jurnalist, editor și autor american.
- James Michener – Scriitor american.
- John Stuart Mill – Filosof utilitarist și moralist, economist.
- Henry Miller – Scriitor american.
- Maria Mitchell – Astronom american.
- Friedrich Nietzsche – Pionier filozofic; anticreștin.
- Ernest Nagel – Naturalist, filozof.
- Florence Nightingale – Asistentă medicală, filantroapă.
- Madalyn Murray O'Hair – Fondatoare a ateismului american.
- Thomas Paine – Scriitor și teoretician politic. Mentea din spatele Revoluției Americane și a Declarației de Independență.
- Indumati Parikh – Președinte al Asociației Umaniste Radicale din India.
- Linus Pauling – Laureat al Premiului Nobel pentru Pace, chimist.
- Pablo Picasso – Pictor și sculptor spaniol.
- Benjamin Pierce – Matematician, astronom.
- Sir Karl Popper – Filosof britanic.
- James W. Prescott – Neuropsiholog, o autoritate în domeniul violenței, fost editor al revistei Truth Seeker, fondator și director al Institutului de Științe Umaniste.
- Joseph Priestley – Cleric englez, chimist și autor al cărții History of Electricity

(Istoria electricității).

- Protagoras – Filosof grec, profesor și primul gramatician; „Omul este măsura tuturor lucrurilor”.
- George Pullman – A inventat calea ferată și vagonul de dormit.
- Ayn Rand – Scriitor american, filozof obiectivist.
- Philip Randolph – Lider sindical afro-american.
- Goparaju Rao Gora – Hinduș; tovarăș al necredinței și al reformei sociale.
- Allen Walker Read – Lexicograf (o persoană care compilează dicționare).
- Ernest Renan – Filozof, cercetător al Bibliei, expert în limbile semitice.
- Fernando De Rojas – Dramaturg spaniol.
- Jean-Jacques Rousseau – Editor și scriitor francez.
- Bertrand Russell – Filosof, matematician și scriitor englez.
- Carl Sagan – Astronom, om de știință, scriitor, prezentator TV.
- Andrei Saharov – Fizician sovietic, umanist, activist pentru pace.
- Margaret Sanger – Lider al mișcării pentru controlul nașterilor.
- George Santayana – Filosof american de origine spaniolă.
- Jean-Paul Sartre – Filosof și scriitor francez.
- Arthur Schopenhauer – Filosof.
- Theodore Schroeder – Cruciat și publicist american.
- Michael Servetus – Medic și teolog spaniol, ars pe rug.
- William Shakespeare – Dramaturg și poet englez.
- George Bernard Shaw – Dramaturg anglo-irlandez.
- Percy Bysshe Shelley – Poet romantic englez, a scris „The Necessity of Atheism”, soțul lui Mary Wollstonecraft.
- Upton Sinclair – Scriitor american.
- B.F. Skinner – Psiholog, semnatar al actului Manifest Umanist, în 1973.
- Warren Allen Smith – Scriitor, autor al cărții Who's Who in Hell.
- Charles Lee Smith – Un ateu american de frunte al secolului al XX-lea, fost editor al revistei Truth Seeker.
- George H. Smith – Autor al cărții Atheism: The Case Against God.
- Socrate – Filosof din Atena, Grecia.
- Alexander Soljenițin – Romancier rus.
- Herbert Spencer – Filosof, psiholog, sociolog.
- Baruch Spinoza – Filosof.
- Gordon Stein – Scriitor ateu, filozof și editor ateu al revistei The Encyclopedia of Unbelief și The Rationalist.
- Emily Jennings Stowe – A fondat prima societate cu drept de vot feminin din Canada.
- David Friedrich Strauss – Scriitor sceptic și cercetător biblic german.
- Mark Twain – Autor american, umorist.
- Giulio Cesare Vanini – Martir italian.
- Gore Vidal – Autor american, personalitate din lumea filmului și a televiziunii.
- Catherine Vogel – Arsă pe rug în 1539 pentru că era unitariană (credința într-un singur Dumnezeu).
- François-Marie Voltaire – Poet, dramaturg, romancier, istoric, eseist francez.

- Johann Wolfgang von Goethe – Poet german.
- Gottfried Wilhelm von Leibniz – Filosof german.
- Alfred Russel Wallace – Naturalist, și-a dedicat viața entomologiei științifice.
- Edward Alexander Westermarck – Antropolog finlandez.
- Walt Whitman – Poet american, adevărat moștenitor al principiilor emersoniene (urmează principiile lui Ralph Waldo Emerson).
- Oscar Wilde – Scriitor.
- Mary Wollstonecraft – A scris A Vindication of the Rights of Woman, prietenă a lui Thomas Paine.

Anexa B

Termeni despre libertatea de gândire

Compilat de William B. Lindley

din dicționare și alte surse

- Agnostic: Cel care susține că afirmația „Există un Dumnezeu” nu poate fi decisă cu certitudine. Ingersoll, supranumit Marele Agnostic, spunea: „Clericii știu că eu știu că ei știu că nu știu.”
- Ateu: 1. Cineva lipsit de credință într-un Dumnezeu sau zei. 2. Cineva care neagă existența lui Dumnezeu. Acest al doilea sens este mai des întâlnit și este ilustrat de critica Psalmistului: „Nebunul zice în inima lui: ‘Nu există Dumnezeu.’”
- Convingere: 1. Acceptarea sau convingerea că anumite lucruri sunt adevărate sau reale. 2. Credință religioasă. (Totuși, unii credincioși insistă că „credința” diferă de „convingere”.) Credința poate însemna fie acceptarea existenței unui lucru (ex: „Cred în elefanți, dar nu în zâne.”), fie susținerea unei valori sau cauze (ex: „Cred cu tărie în alergare.”).
- Blasfemie: Dispreț sau referire obscenă la o entitate venerată. Spre deosebire de calomnie, entitatea respectivă nu are recunoaștere legală. Legile împotriva blasfemiei sunt contrare libertății de exprimare și religie.
- Deism: Credința într-o divinitate bazată exclusiv pe rațiune și natura observabilă, respingând orice revelație supranaturală.
- Dogmă: Credințe religioase definite oficial de o autoritate ecleziastică. Termenul este adesea folosit peiorativ pentru opinii rigide, nejustificate de dovezi.
- Fundamentalism: Mișcare religioasă care proclamă infailibilitatea Bibliei în toate aspectele, inclusiv istoria și profeția.
- Erezie: O doctrină sau opinie care intră în conflict cu învățăturile ortodoxe, mai ales cele religioase.
- Umanism: 1. Mișcare din Renaștere care pune accent pe o cultură centrată pe om. 2. Curent modern, non-teist, care propune un sistem etic bazat pe preocuparea pentru umanitate.
- Ignostic: Persoană care manifestă indiferență față de supranatural sau față de ideea de Ființă Supremă.

- Infidel: Persoană care nu împărtășește o anumită credință religioasă, mai ales cea predominantă.
- Credință: 1. O convingere fermă, lipsită de necesitatea oricărei dovezi sau justificări. 2. Acceptarea fără îndoială a existenței lui Dumnezeu sau a principiilor religioase. 3. Încredere totală, siguranță deplină ori dependență absolută.
- Gândire liberă: Procesul intelectual care nu se supune automat autorităților, în special în materie de religie și guvernare. Abordează două teme majore: emanciparea intelectuală și drepturile civile.
- Fundamentalism: Curent apărut în protestantismul american care afirmă infailibilitatea Bibliei în toate aspectele, fie ele legate de credință, moralitate, istorie sau profeție. Exemplu: creația, nașterea din Fecioară a lui Hristos, a doua Sa venire. Termenul a luat naștere odată cu seria The Fundamentals: A Testimony to the Truth (1909-1913) și s-a extins ulterior la mișcări similare din alte religii, precum islamul în Iran și în anumite țări arabe.
- Erezie: Concepție sau doctrină ce intră în conflict cu învățăturile ortodoxe acceptate, mai ales cele religioase. De exemplu, filmul Ultima ispitire a lui Hristos a stârnit reacții negative prin prezentarea explicită a umanității lui Isus, determinând unii credincioși să îmbrățișeze erezii precum Apolinarismul, condamnat în 451 e.n.
- Umanism: Scris cu literă mică, indică mișcarea renașcentistă care a promovat o cultură centrată pe om și dezvoltarea științelor umaniste. Scris cu literă mare, face referire la mișcarea secolului XX, o alternativă non-religioasă, concentrată pe om, exemplificată prin Manifestul Umanist din 1933. Umanistul acordă prioritate bunăstării umane în detrimentul dogmelor religioase sau metafizice.
- Ignostic: Cineva care nu manifestă niciun interes pentru supranatural sau pentru ideea unei ființe supreme. Sinonim: indiferentist.
- Infidel: 1. Persoană care respinge o anumită religie, de regulă cea dominantă în propria cultură. 2. Cineva fără credințe religioase. Acest termen este adesea folosit în contexte interculturale pentru a descrie diferențele religioase.
- Justifica: A demonstra că o idee, o acțiune sau un principiu este corect, echitabil ori rațional. În context religios („suntem justificați prin credință”), înseamnă că prin credință devenim drepti, nu că suntem deja astfel. Termenul este frecvent utilizat în dezbaterile etice, unde, de exemplu, un relativist ar putea refuza să-și argumenteze poziția. Echivalente pentru aspectele legate de fapte sunt: valida, confirma, demonstra.
- A cunoaște: A poseda o înțelegere clară, o percepție sigură sau o informație solidă. Termenul are trei sensuri principale: (1) a ști că un fapt este adevărat; (2) a ști cum să faci ceva, având o abilitate practică; (3) a fi familiarizat cu o persoană sau un loc. În limbaj religios, „a cunoaște” este folosit ca echivalent al „a crede”, dar implică o certitudine profundă și subiectivă.
- Minimalist: O persoană cu un grad minim de credință, adesea sceptică. Termenul poate fi considerat peiorativ, fiind folosit în pasaje biblice precum Matei 6:30.
- Non-teist: Persoană care nu crede în Dumnezeu, similar primei definiții a ateului. Termenul este preferat de cei care evită conotațiile sociale ale etichetei „ateu”. Ateii, agnosticii și ignosticii sunt toți non-teiști.
- Raționalist: O persoană care consideră rațiunea drept fundament al deciziilor și

opiniilor. În forma sa restrânsă, raționalismul exclude chiar și percepția senzorială, bazându-se doar pe raționamente. În forma extinsă, integrează logica și percepția pentru a construi un model coerent al realității, fiind opus acceptării necritice a dogmelor religioase.

- **Rațiune:** Capacitatea umană de a analiza, a deduce și a formula concluzii. Rațiunea este esențială pentru înțelegerea și navigarea lumii naturale, fiind mijlocul nostru principal de adaptare și progres. Este deseori comparată și chiar pusă în opoziție cu credința.
- **Religie:** 1. Credința într-o forță supranaturală care a creat și conduce universul, însoțită de venerarea și ascultarea acesteia. 2. O legătură între indivizi care împărtășesc valori, idei și acțiuni comune, fără a necesita supranaturalul. În context umanist, dezbaterile se concentrează pe diferențele dintre cele două definiții, unii respingând categoric sensul teist.
- **Secular:** Ce ține de aspectele vieții cotidiene, fără legătură cu religia sau sacralitatea. Un umanist secular este dedicat binelui omenirii, evitând implicarea supranaturalului sau a dogmelor religioase în acest demers.
- **Sceptic:** 1. O persoană care pune la îndoială, examinează critic sau suspendă judecata în privința unor idei larg acceptate. 2. O persoană care se îndoiește de doctrinele religioase. În rândul comunității moderne de liber-cugetători, cei ce analizează cu rigurozitate fenomenele paranormale sunt apreciați și numiți sceptici. Scepticismul universal, care afirmă imposibilitatea oricărei cunoașteri reale, este o poziție filosofică ce poate duce la descurajare, iar mai apoi la adoptarea unei credințe oarbe.
- **Adevăr:** Tot ceea ce este în armonie cu realitatea. Adevărul reprezintă ansamblul tuturor afirmațiilor veridice. Astfel, întrebarea „Ce este adevărul?” trebuie redirecționată spre verificarea unor afirmații concrete. Având în vedere că numărul afirmațiilor posibile este infinit, „Adevărul” absolut rămâne un ideal inaccesibil, dar către care se poate tinde perpetuu.

★-----

-----★

William B. Lindley este editorul asociat al Truth Seeker, o revistă de gândire liberă, fondată în 1873.

„Adevăratul credincios este dușmanul de moarte a trei lucruri, toate din același motiv. El crede în totalitate în ceea ce crede – acest lucru este un dușman al lui însuși, al adevărului și a tot ceea ce îi traversează calea.”

- Eric Hoffer

„Cuvintele sunt o mică picătură de cerneală ce cade, asemenea unei picături de rouă, asupra unui gând, dar acel strop de cerneală poate face un milion de oameni să gândească.”

- Lord Byron

REFERINȚELE TRADUCĂTORULUI

<https://www.bibliaortodoxa.ro/>
<https://biblia.ortodoxa.info/>